

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОГРАФІЇ ТА
ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ім. М. С. ГРУШЕВСЬКОГО

КАНАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
АЛЬБЕРТСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ім. ПЕТРА ЯЦИКА

MYKHAILO
HRUSHEVSKY

HISTORY of
UKRAINE-RUS'

INDEX OF TOPONYMS
AND ETHNONYNS

Lviv 2010

МИХАЙЛО
ГРУШЕВСЬКИЙ

ІСТОРІЯ
УКРАЇНИ-РУСИ

ГЕОГРАФІЧНИЙ ТА ЕТНІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК

Львів 2010

ББК 63,3 (2Ук)

Г91

Грушевський М. С.

Історія України-Руси. Географічний та етнічний показчик /
Упоряд. І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак. – Львів, 2010. – 470 с.
ISBN 978-966-02-5836-5

Показчик містить назви населених пунктів, адміністративно-територіальних одиниць, історико-етнічних земель, орографічних, гідрографічних об'єктів, мікротопоніми. Також відображено адміністративну структуру світського й церковного устроїв на українських землях, включено етноніми – назви племен, народів, народностей, субетносів та їхніх представників; населення територій, міст, містечок, сіл тощо.

Для істориків, філологів, етнографів, усіх, хто цікавиться минулим України.

Затверджено до друку Вченою радою Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського Національної академії наук України (протокол № 4 від 22 червня 2010 р.)

Укладачі: *І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак*

Науковий редактор: Я. Р. Дашкевич

Видання цієї книги здійснене завдяки фінансовій підтримці Фонду Теодора і Магдаліни Бутреїв при Освітній фундації Петра Яцика (Міссіссага, Канада). Щедру дотацію на видання надав також Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій, Альбертський університет (Едмонтон, Канада).

The publication of this book has been funded by a grant from the Teodor and Mahdalyna Butrej Fund at the Peter Jacyk Education Foundation, Mississauga, Canada. A generous support has also been provided by the Peter Jacyk Centre for Ukrainian Historical Research at the Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, Edmonton, Canada.

© Н. О. Кіт, І. Б. Скочиляс, Н. Я. Халак, передмова, 2010

© І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак, укладання, 2010

ISBN 978-966-02-5836-5

ПЕРЕДМОВА

Пріоритетним напрямком діяльності Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, і зокрема його Львівського відділення, від часу заснування (1992 р.) залишається публікація документальної спадщини українського вченого Михайла Сергійовича Грушевського. Одним із перших проєктів Інституту стало фототипне видання монументальної багатотомної праці «Історія України-Руси» (Київ, 1991-1998)¹. Згодом було розпочато підготовку до друку видання повного зібрання творів ученого. Водночас створюється сучасна інформаційна база даних про унікальний за своїм змістом та значенням для української історіографії 10-томник «Історії України-Руси». У 2000 р. вийшов у світ іменний покажчик² (на сьогодні вже став бібліографічною рідкістю), а 2010 р. завершено роботу над покажчиком географічних та етнічних термінів до цього видання.

Укладення індексів назв розпочав сам М. Грушевський, підготувавши до томів VI і VII **«Покажчики імен і річей», до яких увійшли, як писав автор, «ймення ближше зв'язані з темою»**³, у т. ч. й окремі географічні назви. Донька історика, Катерина Грушевська, уклала «Покажчик місць» до X тому. Однак найповнішим (з огляду на обсяг географічної термінології) є спільний «Покажчик місць» до першої та другої частин IX тому, авторами якого стали К. О. Лазаревська і С. В. Шамрай⁴. Усі ці індекси доповнили відповідні томи перевиданої «Історії України-Руси».

Спроба укласти покажчик до фундаментального дослідження М. Грушевського була також здійснена у 30-ті рр. XX ст. слухачами студентського семінару з історії України, який був організований І. П. Крип'якевичем при Науковому товаристві ім. Шевченка у Львові. Зокрема, О. Прицак у 1936-

¹ Здійснене спільно з Українським науковим інститутом Гарвардського університету, Канадським інститутом українських студій Альбертського університету і створеним при ньому Центром досліджень історії України ім. Петра Ящика, а також Інститутом історії України.

² *Грушевський М.* Історія України-Руси. – Київ, 2000. – Т. 11: Покажчик імен / Упоряд. М. Капраль, Я. Федорук; Наук. ред. Я. Дашкевич. – 514 с.

³ *Грушевський М.* Історія України-Руси. – Київ, 1995. – Т. 7. – С. 591.

⁴ Охоплено назви населених пунктів та, вибірково, адміністративно-територіальних одиниць, а також гідроніми. Укладачі частково структурували покажчик, внісши до основного терміна окремі адміністративно-територіальні назви (наприклад, під позицією *Київ, м.* подано *Київське воєводство, Київський повіт, Київщина*; натомість до позиції *Молдава, д-ва* не ввійшли *Молдавське воєводство, Молдавське господарство*; до *Мозир* – *Мозирщина* та ін.).

1939 рр. працював (у рамках проекту «Українська історична бібліографія») над бібліографічним покажчиком до VII тому «Історії України-Руси». Проте завершити його перешкодила війна⁵.

Із 1997 р. Канадський інститут українських студій Альбертського університету (CIUS), видаючи англomовний переклад праці М. Грушевського «History of Ukraine-Rus»⁶, до кожного тому додає збірні (особово-, географічно-, бібліографічно-предметні) покажчики, що мають вибіркового характеру. Укладачі відібрали окремі геоніми, імена осіб, етноніми, мікротопоніми, назви важливіших серійних видань, деякі історико-політичні події, звівши все в єдиний алфавітний ряд⁷.

Уперше до уваги дослідників пропонується об'єднаний «Географічний та етнічний покажчик» до 10-томної «Історії України-Руси». У покажчику подано назви населених пунктів, адміністративно-територіальних одиниць, історико-етнічних земель, орографічних (гори, височини, рівнини, низовини, долини) і гідрографічних (моря, ріки, лимани, протоки, затоки, ставки тощо) об'єктів, мікротопоніми (частини міста, дільниці, вулиці, передмістя, монастирі, церкви, могили, кургани і т. д.); відображено також адміністративну структуру світського та церковного устроїв на українських землях; включено етноніми – назви племен, народів, народностей, субетносів (бойки, гуцули, ін.) та їхніх представників; орди – у значенні державних утворень, військових одиниць; населення територій, міст, містечок та сіл.

З огляду на тривалий час написання «Історії України-Руси» (десять томів видавалися впродовж 1898-1936 рр.), її понятійний апарат постійно змінювався, тому і в географічних, і в етнічних назвах знаходимо багато різночитань, зумовлених відсутністю редагування та уніфікації на етапі

⁵ *Пріцак О.* Спогад про вчителя // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – Львів, 2001. – Вип. 8: Іван Крип'якевич у родинній традиції, науці, суспільстві. – С. 562.

⁶ Досі видано п'ять томів, див.: *Hrushevsky M.* History of Ukraine-Rus'. – Toronto; Edmonton, 1997-2008. – Vol. 1: From prehistory to the eleventh century; Vol. 7: The Cossack age to 1625; Vol. 8: The Cossack age, 1626-1650; Vol. 9. – Bk. 1: The Cossack age, 1650-1653; Vol. 9. – Bk. 2. – Pt. 1: The Cossack age, 1654-1657.

⁷ Вибірковий метод застосовано і до пояснення гасел (прізвищ, географічних об'єктів тощо). До багатьох географічних термінів наведено у дужках їхні історичні та фонетичні варіанти, уточнено сучасні географічні назви. Ці невеликі за обсягом і різноманітні за лексичним складом індекси загалом орієнтують читачів у термінології англomовного перекладу праці М. Грушевського.

першого видання та неможливістю усунути ці недоліки при фототипному способі републікації. Суттєво утруднював роботу і надзвичайно великий хронологічний період, що охоплює події від «доісторичної доби» до 1658 р. Зіставлення численних варіантів географічних та етнічних назв, врахування їхніх особливостей потребувало тривалої кропіткої праці з довідково-енциклопедичною та науковою літературою, картами тощо. Яскравим прикладом цього є гасло: *Білгород* (*Аккерман, Белогород, Білгород-Акерман, Білгород-Монкастро, Білогород, Бѣлгородъ, Бѣлый городъ, Зміїна, Монкастро, Офіус, Тіра, Тура, Bialogrod, Bilogrod, Cetatia Alba, Τύραζ*), *колонія, м., на усті Дністра* [*Білгород-Дністровський, м., Од.*].

Під час роботи над покажчиком об'єднано в одне гасло всі варіанти кожної з географічних і етнічних назв (наприклад: *Переяслав* (*Переяславль, Переяславъ, Переясловль, Pereiaslaw, Πρεσθλάβα*), *м., на р. Трубіж, на Київщині* [*Переяслав-Хмельницький, м., Кв.*]; *Бог* (*Ак, Богъ, Буг, Гіпаніс, Гіпаніс-Бог, Бѣ, Vog, Boh, Voug*), *р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман Чорного моря* [*Південний Буг, р.*]; *Готи* (*Готи, Готланд, Goten, Gothi, Gutones, Γύθωνες*), *племена, народи*), а також ідентифіковано однакові за написанням, але різні за локалізацією географічні об'єкти (наприклад: *Брянськ* (*Бранскъ, Брянскъ, Брянськъ, Bransko*), *замок, м., на р. Десна, на Сіверщині* [*у Росії*]; *Брянськ, м., на Підляшші* [*у Польщі*]; *Корсунь* (*Херсон, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Херсонес Мегарський, Херсонес Таврійський, Cherson, Chersonesos, Chersonèse Taurique, Χερσονήσος, Χερσων*), *м., на південно-західному узбережжі Криму* [*на західній околиці Севастополя*]; *Корсунь* (*Korsun*), *м., на р. Дніпро, на Київщині* [*Корсунь-Шевченківський р-н Чрк.*]; *Мартинів, с., біля Галича*; *Мартинів, с., на Волині*; *Могилів* (*Могилівчик, Mogilow*), *м., біля р. Дністер, на Поділлі* [*Могилів-Подільський, м., Вн.*]; *Могилів* (*Могилевъ*), *м.* [*у Білорусії*]). Розведено однакові за написанням, проте відмінні за значенням гасла (зокрема, *Русь* як назва народу і *Русь* у значенні держави та краю; *Москва* як місто і *Москва* як народ), тотожні назви населених пунктів та гідроніми (наприклад: *Мена, м., на Новгород-Сіверщині*; *Мена, р., права притока Десни*; *Многа, с., у поріччі р. Многа*; *Многа, р., ліва притока Удаю*), назви населених пунктів та етноніми (наприклад: *Мазури* (*Maszur*), *с., у Галицькій землі* [*Мостиський р-н Льв.*]; *Мазури* (*Мазурове*), *населення*). Окрім цього, у багатьох випадках визначено розташування тих географічних об'єктів, які в «Історії України-Руси» докладно не локалізовані.

У покажчику акумульовано адміністративно-територіальні терміни, які в історичній послідовності відображають становлення, формування та розвиток українських земель – від княжих часів, коли існували землі-князівства, волості, міста-“городи”, до поділів на воєводства, землі, повіти, ханства, каганати, улуси, столиці (комітати, жупи), полки, сотні, губернії, волості тощо.

Також до покажчика увійшли географічні назви, які вживалися на означення різних регіонів, земель (*Барщина, Брацлавщина, Побужжя, Поволжжя* та ін.), деякі з цих термінів деталізовані (*Побужжя галицьке, Побужжя горішнє, Побужжя дорогичинсько-берестейське, Побужжя північне, Побужжя руське, Побужжя середнє; Україна брацлавська, Україна волинська, Україна галицька, Україна київська, Україна подільська; Русь московська, Русь польська* і т. д.).

Покажчик укладено в алфавітному порядку, спочатку наведено терміни кирилицею, далі латинкою і наприкінці грекою. Укладачі покажчика намагалися враховувати величезне мовне розмаїття джерел та наукової літератури, якими послуговувався М. Грушевський, водночас різномовні терміни спеціально не групувалися, тому українська, російська та болгарська йдуть в одному алфавітному ряду, так само як польська, румунська, французька, латинь тощо.

Укладачі частково осучаснили мову автора «Історії України-Руси», але зберегли при цьому практично всі фонетичні й історичні варіанти географічних назв та етронімів. Наприклад, назву племені «Γέται ἄθρατίζοντες» учений перекладав як «Гети-невмираки», натомість у новітній науковій літературі вона звучить як «Гети невмирущі» або «Гети безсмертні». Осучаснення поширювалося передовсім на чергування літер «и-і», «е-и», «ї-і», «е-я», «ж-з», подвоєння «нн», «зз», уживання «ь», апострофа, дефіса, великої літери тощо. Таким чином було уніфіковано та подано згідно з діючим правописом *Вінниця* – а не *Винниця*, *Чернігів* – а не *Чернигів*, *Сіверщина* – а не *Сіверщина*, *Пониззя* – а не *Понизє*, *Дніпровський* – а не *Дніпрянський*, *Тернопільський* – а не *Тернопільский*, *Слов'яни* – а не *Словяни*, *північно-східна* – а не *північносхідна*, *Довге Поле (село)* – а не *Довге поле*, та ін.

Виявлені у репринтному виданні друкарські помилки, укладачі коментували, за змоги встановлюючи правильну назву. Зокрема, і в такому суттєвому випадку, коли зміни зазнала перша літера (наприклад: *Гоменський повіт, помилк. [Роменський повіт См.]*).

Структура гасла покажчика умовно складається з п'яти основних елементів: 1) назва з наведеними у дужках її варіантами; 2) категорія географічного об'єкта чи етноніма; 3) уточнення місця розташування або сучасна адміністративно-територіальна локалізація; 4) цифрова частина; 5) система відсилань.

1. Назва. До єдиного алфавітного переліку включено геоніми та етноніми. Головним обрано той варіант із синонімічного ряду термінів у праці М. Грушевського, який є найбільш наближеним до сучасної назви. Біля нього у дужках перераховано всі історичні та фонетичні варіанти (українською, російською, німецькою, грецькою та іншими мовами), які використовував учений. При цьому історичні варіанти у покажчику виділені окремими позиціями (із відсиланням до основної назви).

2. Категорія. Вказується як щодо географічних об'єктів – адміністративно-територіальних (село, містечко, місто, фортеця, замок, волость, повіт і т. д.), орографічних (гори, рівнини, низовини, острови), гідрографічних (ріки, затоки, протоки, лимани, озера), так і щодо етнонімів (плем'я, народ та ін.). Ці поняття переважно подаються у скороченій формі (див. Список скорочень). Трапляються випадки кількох означень біля назви одного населеного пункту (с., м.), що свідчить про історичну зміну його адміністративного статусу. Встановлення категорії географічних об'єктів дозволяє розрізнити однойменні геоніми, а також запобігає помилковому ототожненню схожих за написанням геонімів та етнонімів (наприклад: *Лип'яни (Héthárs), с., біля р. Ториця, на Закарпатті* (не жителі с. Липа); *Перемисьляни, жителі м. Перемисьль, у Галичині* (а не сучасне місто Перемисьляни у Львівській області чи його жителі). Деякі терміни – загальновідомі та зрозумілі – не ідентифікувалися (наприклад: *Азія (Asia, Asie, Asien, Azia) /.../ див. Asia, Asie, Asien, Azia; Африка (Africa, Afrique) /.../ див. Africa, Afrique*).

3. Уточнення місця розташування. Більшість понять, виділених окремими позиціями як основне серед інших варіантів гасло, мають уточнення за адміністративно-територіальними поділами, етнокультурними регіонами, описовою географічною локалізацією (поблизу більшого міста) або гідронімічною прив'язкою (за назвою рік, поблизу яких розташовані). Щодо

* Тут і надалі у прикладах з покажчика опущено цифрову частину (її умовно позначено: /.../).

гідрографічних об'єктів деталізовано, до басейну якої ріки або моря належать; щодо етнонімів, за змоги, з'ясовано їхнє походження.

Уточнення потребували також територіально-адміністративні та історико-географічні терміни-словосполучення (прикметник+іменник). Наприклад: *Камінецька волость [Камень, м., на р. Лосна, у Білорусі]; Камінецька волость [Камень Каширський, м., на Волині]; Камінецька волость [Камінка Струмилова, м., у Галичині]; Камінецьке староство [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі]; Камінецьке староство [Камінка Струмилова, м., у Галичині]*. У квадратних дужках зазначено центр того чи іншого повіту або волості, а також його географічне розташування. Ці відомості наводимо тоді, коли назви адміністративних одиниць є однакові за написанням. У деяких випадках точно ідентифікувати місце розташування об'єктів не вдалося.

Сучасна адміністративно-територіальна прив'язка подавалася у квадратних дужках. Укладачі покажчика не ставили за мету здійснити тотальну локалізацію всіх географічних об'єктів відповідно до сучасного устрою України чи сусідніх з нею держав – Білорусі, Молдови, Польщі, Росії, Словаччини, Угорщини, Чехії та ін. Така інформація вказувалася здебільшого тоді, коли йшлося про однойменні населені пункти чи тотожні за звучанням гідроніми або коли історична назва відрізнялася від сучасної. Подекуди у квадратних дужках локалізовано також об'єкти, розташовані за межами сучасної України (*у Польщі*), (*у Франції*) тощо).

4. Цифрова частина. У кожному гаслі послідовно перераховуються номери тому (римськими цифрами у круглих дужках) та сторінок. При цьому взято до уваги і текст у примітках, порядковий номер яких позначений надрядковим знаком ^(1,2).

5. Система відсилян. Відсилення виділені курсивом: *див. і див. також*. Перше з них стосується варіантів основного гасла, які подані окремими позиціями (*Гавриловка (Адриловка), с., у поріччях Олави і Рашивки /.../ див. Адриловка*), а також основного гасла (*Адриловка, с. /.../ див. Гавриловка*). До ідентичних за написанням, але різних за значенням термінів застосовано іншу послідовність: біля кожного терміна-омоніма вводиться коротке пояснення (набагато стисліше, ніж у головному гаслі) і біля терміна, до якого відсилаємо, обов'язкова ідентифікація. Наприклад: *Гродно (Городен, Городно, Городня, Grodno), м., на р. Німан [у Білорусі] /.../ див. Городен, Ггородно, Городня, Grodno; Городен, м., на р. Німан /.../ див. Гродно; Городно,*

м., на р. Німан /.../ див. Гродно; *Городня* (*Гародня*), м., на р. Німан /.../ див. Гродно; *Grodno*, м., на р. Німан /.../ див. Гродно. За потреби зазначається також територіальна прив'язка: *Городло* (*Городель*, *Городно*), замок, с., м., на р. Західний Буг [у Польщі] /.../ див. *Городель*, *Городно*; *Городель*, с. /.../ див. *Городло*, м., над р. Західний Буг; *Городно*, м., на р. Західний Буг /.../ див. *Городло*, м., на р. Західний Буг.

Відсилення *див. також* уживається перехресно тоді, коли певний термін отожднюється з іншим гіпотетично (*Дніпровський лиман* /.../ див. *також Сня Вода*; *Ільмень*, о. /.../ див. *також Mursianus lacus*) або ж коли поняття є близькими за значенням, але не ідентичними (*Австрія* (*Austria*, *Oesterreich*, *Osterreich*), *о-ва* /.../ див. *Austria*, *Oesterreich*, *Osterreich див. також Австро-Угорщина*; *Австро-Угорщина* (*Oester. Ung. Reich*, *Osterreich-Ungarn*) /.../ див. *Oester. Ung. Reich*, *Osterreich-Ungarn див. також Австрія*, *Угорщина*). Усі відсилення наводяться у такій послідовності: українською, латинкою, грецькою мовою.

Під основним гаслом (переважно це міські поселення) вміщено мікротопоніми: церкви, монастирі, вулиці тощо. Вони розташовані з відступу та виділені курсивом.

За алфавітною та лінгвістичною ознаками гасел покажчик умовно можна поділити на три частини – кириличну, латинську та грецьку. Опрацювання термінів, написаних латинкою (серед них – англійські, латинські, німецькі, польські, румунські, словацькі, угорські, чеські тощо) та грецькою мовою, утруднювалося наявністю специфічних назв, які функціонували в часи середньовіччя та вже вийшли з ужитку, великою кількістю помилок при друці, не завжди зрозумілими скороченнями.

Подача гасел у латинській та грецькій частинах покажчика здійснена за тим самим принципом, що й у кириличній частині. У разі, якщо український відповідник був єдиний у своєму значенні – застосовувалася спрощена схема (*Africa* /.../ див. *Африка*), якщо ж термін мав кілька значень або було виявлено однойменні населені пункти, тоді обов'язково подавалися уточнення (*Bretsh*, м. /.../ див. *Берестя*, м., у *Берестейсько-Дорогичинській землі*; *Dźwinogrod*, м. /.../ див. *Звенигород*, м., біля Львова; *Gródek* (*Grodek*), м. /.../ див. *Городок*, м., у *Львівському повіті*; *Grodek*, с. /.../ див. *Городок*, с., на *усті Гучви і Бузу*). В іншомовних гаслах без українських аналогів, як правило, вводилася детальніша територіально-адміністративна прив'язка (*Grabouch*, р., у *Шарішській столиці*).

Мікروتопоніми також переважно уклалися під основним гаслом – як і в кириличному варіанті (*Kijów (Kijow)*), м. /.../ див. *Kuiv*; *Bogarodzica s. cerkwa* /.../ див. *Kuiv*, *Богородиці Пурогозої церква*; *Kiever Höhlenkloster* /.../ див. *Kuiv*, *Печерська лавра*; *Na Bareski, церква* /.../ див. *Kuiv*, *Пречистої св. Наберезька церква*; *Pieczarska archimandria* /.../ див. *Kuiv*, *Печерська архимандрія*; *Pieczarska lawra* /.../ див. *Kuiv*, *Печерська лавра*; *Pieczarski monastyr* /.../ див. *Kuiv*, *Печерська лавра*). Не співвіднесені з певним населеним пунктом у латиномовному покажчику іншомовні топоніми, виділені окремою позицією (з одночасним відсиланням до українського варіанта).

За відсутності кириличного відповідника, основним обирався термін латинкою (наприклад: *Burzenland* (Вордѡнѣ), *місцевість у Семигороді* /.../ див. Вордѡнѣ). Натомість при відтворенні варіантності написання іншомовних назв, які не мали українського аналога, діяв той самий принцип, що і в кириличній частині покажчика (*Χιγγουλούς (Χιγγουλούς, Χιδμάς)*), р. /.../ див. *Χιγγουλούς, Χιδμάς*; *Χιδμάς, р.* /.../ див. *Χιγγουλούς*; *Χιγγουλούς, р.* /.../ див. *Χιγγουλούς*).

Над покажчиком латиномовних термінів працювали Я. Р. Дашкевич, І. Б. Скочиляс, Н. В. Халак і, на завершальному етапі також, Л. В. Луцан та І. І. Сварник; над укладенням грецьких гасел – Я. Р. Дашкевич, І. Б. Скочиляс та Д. Коваль.

Укладачі покажчика висловлюють щиру подяку за участь на різних етапах його підготовки Т. Гошко-Зайцевій, О. Піддубняку, всім співробітникам Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, у плідних дискусіях з якими викристалізувалася концепція «Покажчика», а також К. Курилишину – за допомогу в підборі довідкової літератури.

Окрему подяку за багатолітнє керівництво проектом підготовки «Покажчика», наукову роботу над ним та наукову редакцію складаємо нашому Вчителеві, на жаль, сьогодні вже покійному Ярославові Романовичу Дашкевичу. Без його феноменальної ерудиції та пам'яті, знання величезної кількості джерел та літератури (як тієї, що її використовував М. Грушевський, так і сучасної) важко було б завершити працю над «Покажчиком».

Наталія Кім, Ірина Скочиляс, Надія Халак

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

адмін.-терит. одиниця – адміністративно-територіальна одиниця
арх. – архангела
вул. – вулиця
г. – гора, гори
г-ще – городище
д-ва – держава
див. – дивись
м. – місто
маб. – мабуть
мастн. – маєтність
м-ко – містечко
н. п. – населений пункт
о. – острів
обл. – область
оз. – озеро
оо. – отців
п-ів – півострів
помилк. – помилково
р. – ріка
р-н – район
рр. – ріки
с. – село
св. – святий, свята (святого, святої)
свв. – святі (святих)
смт – селище міського типу
сс. – села
с-ще – селище
теп. – тепер
ур-ще – урочище

Вл. – Волинська область
Вн. – Вінницька область
Днп. – Дніпропетровська область
Днц. – Донецька область
Жт. – Житомирська область
Зк. – Закарпатська область
ІФ. – Івано-Франківська область
Кв. – Київська область
Крв. – Кіровоградська область
Лв. – Львівська область
Мк. – Миколаївська область
Од. – Одеська область
Пл. – Полтавська область
Рв. – Рівненська область
См. – Сумська область
Трн. – Тернопільська область
Хм. – Хмельницька область
Хрк. – Харківська область
Хрс. – Херсонська область
Чрг. – Чернігівська область
Чрк. – Черкаська область
Чрн. – Чернівецька область

А

- Аа, р. (VI) 188 *див.* Муша
- Абай (Novum castrum comitatus), комітат, на Закарпатті (II) 494, 495¹ *див.* Novum castrum comitatus
- Абесгун, м., на південно-східному узбережжі Каспійського моря (I) 403, 416, 433 (II) 540
- Абідос, м. [у Єгипті] (I) 496
- Абхази, народ (II) 513⁻
- Авари (Авари-Обри, Авары, Обри, Avars, Ἀβάροι), народи (I) 49², 159-161, 161¹, 167, 168², 169, 169³, 170, 176, 180, 181, 181³, 182, 183, 207, 226, 233, 235, 236, 252, 292, 368, 549, 566 *див.* Авари-Обри, Обри, Avars, Ἀβάροι *див. також* Аваро-Гуни
- Авари-Обри, народи (I) 142³ *див.* Авари
- Аваро-Гуни (Вар-Гуни, Вар-Хоніти, Уар-Гуни), народи (I) 160, 161 *див.* Вар-Гуни, Вар-Хоніти, Уар-Гуни *див. також* Авари
- Аварська держава (I) 183, 264
- Аварська орда (I) 160, 161, 170
- Августів, м. (VI) 118¹, 389 *див.* Великі Мости
- Аврамівка (Навґініовка), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46 *див.* Навґініовка
- Австрійська земля (III) 74³
- Австрійці (Австріяки), народ (III) 68¹ (IX-2) 1457
- Австрія (Austria, Oesterreich), д-ва (I) 6, 7 (III) 53, 54, 67, 74-76, 149, 518, 519, 528 (IV) 125 (V) 199¹ (VI) 6, 37, 379¹ (VII) 170, 196, 197, 233, 321 (VIII-2) 7-10, 203 (IX-1) 33, 142, 143, 252, 510 (IX-2) 1232, 1254³, 1354, 1391, 1406 (X) 67³, 248 *див.* Austria, Oesterreich *див. також* Австро-Угорщина
- Австро-Іспанська імперія (X) 319¹
- Австро-Угорщина (Osterreich-Ungarn), д-ва (I) 28¹ *див.* Osterreich-Ungarn *див. також* Австрія, Угорщина
- Авхети (Auchetae, Euchetae), плем'я (I) 110³, 122, 124 *див.* Auchetae, Euchetae
- Агарська земля (VII) 346
- Агаряни, плем'я (II) 105 (V) 525
- Агатірсидеї, народи (I) 134
- Агвани, народ кавказький (I) 443, 444¹
- Агованія, край, у на Кавказі (I) 443 *див.* Альбанія
- Агатірсидеї (Травси), народи (I) 128⁴, 129, 134 *див.* Травси
- Агдашів (Акташ, Серебрія), маєтн. (VII) 14 *див.* Акташ, Серебрія
- Азербайджан, д-ва (I) 299, 434, 444
- Аджібек, лиман (VII) 62 *див.* Хаджибейський лиман
- Адриловка, с. (VIII-2) 45 *див.* Гавриловка
- Адрин Острів, ур-ще, біля м.

- Очаків **(IX-2)** 1037²
- Адріанополь (Андріанополь), м., у Візантії **(I)** 473 **(VII)** 469², 512 **(VIII-1)** 208 *див.* Андріанополь
- Адріатицьке море **(I)** 170
- Азак, м. **(IV)** 301 **(VIII-2)** 13 *див.* Азов
- Азійська республіка **(I)** 85
- Азія (Asia, Asie, Asien, Azia) **(I)** 9, 12, 61-63, 66, 81, 107¹, 108, 111³, 112, 144, 227, 227¹, 282¹, 289, 309, 434¹, 444¹, 472, 473, 497, 547 **(II)** 546 **(III)** 63, 86 **(IV)** 301, 302 **(VI)** 5, 7, 13 **(VII)** 95¹, 296, 371 **(VIII-1)** 221 **(IX-1)** 282 **(IX-2)** 1496 *див.* Asia, Asie, Asien, Azia
- Азія Західна (Asia Western) **(I)** 154 *див.* Asia Western
- Азія Мала (Азія Мал., Азія Мала-я) **(I)** 87, 107¹, 108, 108³, 146, 169, 221¹, 289, 402, 441, 473, 496, 559, 568, 606 **(II)** 506¹ **(IV)** 296¹, 299 **(VI)** 7, 16¹, 22 **(VII)** 346, 518
- Азія Передня **(I)** 12, 56, 108, 121, 125, 230, 280, 543 **(II)** 526 **(III)** 451 **(VI)** 5, 14
- Азія Північна **(I)** 150
- Азія Центральна (Азія Середня, Asia Central, Asie Centrale, Centralasien) **(I)** 103, 108, 160, 161 **(II)** 526 *див.* Азія Середня, Asia Central, Asie Centrale, Centralasien
- Азія Середня (Азія Средня) **(I)** 105, 108, 119, 150, 151¹, 161 **(II)** 583 **(IV)** 301, 302 **(VI)** 4 *див.* Азія Центральна
- Азов (Азак, Азовь, Озов, Тана, Ozow, Tana), м., фортеця, на усті Дону **(IV)** 301, 487 **(VII)** 170, 575 **(VIII-1)** 207, 240 **(VIII-2)** 14, 15, 30-34, 34², 35, 36, 41 **(IX-1)** 156² **(IX-2)** 893³, 1237, 1455 **(X)** 32 *див.* Азак, Озов, Тана, Ozow, Tana
- Азовська орда **(VIII-3)** 187
- Азовська протока **(I)** 441, 442 **(IV)** 300
- Азовське море (Маіотіс, Меотида, Меотийське озеро) **(I)** 21, 166, 194, 234, 238, 295⁵, 417, 418, 441, 616 **(II)** 212, 241, 507-510 **(IV)** 298, 301 **(VI)** 178³ **(VII)** 300², 356 **(VIII-3)** 172 **(IX-2)** 888, 928 *див.* Маіотіс, Меотида, Меотийське озеро
- Азовці **(IX-2)** 556, 888, 1207
- Аідос, м., біля Бургаса [у Болгарії] **(VIII-1)** 42
- Айдар, р., ліва притока Сіверського Донця **(VIII-2)** 40, 60, 61
- Айдер, р. **(I)** 165
- Ак, р. **(IX-2)** 1543² *див.* Бог, р., впадає у Дніпровсько-Бузький лиман
- Акацири (Agaziri), орда, у річчях Волги та Дону **(I)** 157, 227, 228 *див.* Agaziri *див. також* Білі Хозари
- Аккерман (Акерман, Аккермань), м. **(I)** 87, 540 **(II)** 523¹ **(III)** 279² **(IV)** 301, 316 **(VIII-1)** 239 **(IX-2)** 1051⁴, 1057, 1542 *див.* Білгород, м., на усті Дністра

- Аколятра (Caliacra), м., на усті Дунаю **(II)** 523¹ *див.* Caliacra
- Акра (Acra), м., на березі Середземного моря [в Ізраїлі] **(II)** 273⁴ **(III)** 149 *див.* Acra
- Аксютинці, с. **(I)** 56³ *див.* Оксютинці
- Акташ, маєтн. **(VII)** 14 *див.* Агдашів
- Алани (Аланы, Аляни, Аляны, Alains, Alanen, Alani, Alanna, Antsai, Ἀλανοὶ Σκύθαι), племена **(I)** 112, 121, 122¹, 123-125, 125⁻, 126, 127⁻¹, 137², 143², 153, 154, 156, 166, 195², 443, 462³, 564, 611 **(II)** 507³, 515, 515², 516 *див.* Alains, Alanen, Alani, Alanna, Antsai, Ἀλανοὶ Σκύθαι
- Алани азійські **(I)** 126, 547
- Алани європейські **(I)** 126
- Алани кавказькі **(I)** 231
- Алани кримські **(I)** 127¹
- Алани прикавказькі **(I)** 126⁴, 195²
- Аланин, з племені аланів **(III)** 174
- Аланський народ **(I)** 137²
- Аланські народи **(I)** 145
- Алатир, м., у Московщині **(VIII-2)** 58
- Алаунська височина **(I)** 75 *див.* Валдайська височина
- Албанець (Albanese) **(IX-1)** 274-*див.* Albanese
- Албанити, народ **(VII)** 519 *див.* Албанці
- Албанія **(IX-2)** 1355
- Албанське плем'я **(I)** 67
- Албанці (Албанити), народ **(I)** 320¹ **(VII)** 525 *див.* Албанити
- Александрія (Іскендер-наме), м., на узбережжі Середземного моря [у Єгипті] **(I)** 87, 286, 443 **(III)** 464 **(VI)** 343, 429 *див.* Іскендер-наме
- Александров, н. п., на р. Шоломиця **(VII)** 234
- Алекс'їєв, м. [у Росії] **(IX-1)** 17
- Алеска, м. **(II)** 517¹ *див.* Олешки
- Алешки, м. **(I)** 290 **(II)** 517 *див.* Олешки
- Алешня, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²
- Алепо (Aleppo), м., у Малій Азії [в Сирії] **(IX-1)** 515, 523, 580, 582, 587, 589, 594, 594³ **(IX-2)** 967¹, 968⁻, 970, 975, 1009, 1060 *див.* Aleppo
- Алтай (Алтун-їн, Золота гора), г. **(I)** 159 *див.* Алтун-їн, Золота гора
- Ал-Тршкин, народ **(I)** 618, 618¹ *див.* Німці
- Алтун-їн, г. **(I)** 160⁶ *див.* Алтай
- Алушта (Алуста), м., у Криму **(I)** 96 **(IV)** 302
- Альба Юлія (Білгород, Карльсбург, Фейєрвар, Alba Colosmonasteriensis, Alba Julia), м., у Семигороді [у Румунії] **(IX-1)** 1308⁶ *див.* Білгород, Карльсбург, Фейєрвар, Alba Colosmonasteriensis, Alba Julia
- Альбанія (Агованія, Арран, Карабаг), край, на Кавказі **(I)** 443 *див.* Агованія, Арран, Карабаг

- Альма, р. (IX-2) 1359
- Альпи (Alpen), г. (I) 138 *див.*
Alpen *див. також* Alpen Dal-
matische
- Альпи трансильванські (I) 222
- Альта (Льта, Лйтиця, Ольта), р.,
права притока Трубежа (II)
6, 6², 14, 25, 56, 57, 353-355,
602 (III) 421 (VI) 285 *див.*
Льта, Лйтиця, Ольта
- Альшваген, м., у Курляндській
губернії (I) 277¹
- Алязони, плем'я (I) 109-110,
251
- Алямани, племена германські
(III) 190
- Амадока, м., пристань, на Дні-
прі (I) 118, 118¹
- Амадоки (Ἀμάδοκοι), плем'я
(I) 117, 118 *див.* Ἀμάδοκοι
- Амазонки, народ міфологічний
(I) 111, 611
- Амазонки савроматські (Οἰόρ-
πλατα) (I) 122 *див.* Οἰόρπλατα
- Амассера (Амастра), м., на уз-
бережжі Чорного моря [у
Туреччині] (I) 393 *див.* Ама-
стра
- Амастра, м. (I) 393, 401 *див.*
Амассера
- Америка (Новий Світ) (VII) 4
див. Новий Світ
- Америка Північна (I) 43
- Америка Полуднева (I) 43
- Амстердам, м. (VI) 434¹
- Амур, р. (I) 150-151 (II) 539
- Анапа (Горгіпія), м., у Криму (I)
98 *див.* Горгіпія
- Анатолія (VII) 299, 495
- Англієць (VI) 68
- Англійська митрополія (VII)
264
- Англійці (Аньгляни), народ (I)
497, 602 (VI) 55 (IX-2) 1130,
1300
- Англія (Anglia, England), д-ва
(I) 24, 48¹, 398 (II) 33- (V)
423 (VI) 28, 183¹, 184, 185,
193, 463 (VIII-2) 7, 9 (IX-1)
429 (IX-2) 1434 *див.* Anglia,
England
- Ангіскіри, плем'я (I) 206³
- Андалуз, житель Андалузії (I)
616
- Андалузія, край [в Іспанії] (I)
461¹
- Андреїв, м., у верхів'ях Воло-
дави, у Волинському князів-
стві (II) 600, 608
- Андреїв, с., над Брочком, на
Холмщині (II) 608
- Андреїв, с., біля Білої, на Лю-
бельщині (II) 608
- Андреївка (Енджеювка), с., над
р. Лада [у Польщі] (II) 608
див. Енджеювка
- Андріанополь, м. (VIII-1) 245
(X) 70 *див.* Адріанополь
- Андрофаги (Ἀνδρόφαγοι), пле-
м'я, народ (I) 117, 118 *див.*
Ἀνδρόφαγοι
- Андрофагський народ (I) 117
- Анклій (Анкліін), народи (I) 206³,
618, 618¹ *див. також* Угри
- Ант, з племені антів (I) 174¹,
175³, 176, 180
- Антверпен, м., у Фландрії (VI)
68
- Анти (Слов'яни, Antae, Antes,
Antové, Ἀνται, Ἀντης), пле-

- мена, народи **(I)** 155, 161, 165, 165³, 166-169, 172, 173, 173²⁻⁵-174⁻³, 175, 175^{-2,4}, 176-181, 181¹, 182, 182¹, 183, 194, 194⁻, 196¹, 228⁵, 246, 306, 310, 311, 316, 325, 329, 359, 366, 368, 369, 371, 372, 376, 400, 546-549 **(VIII-2)** 43 *див. Слов'яни, Antae, Antes, Antové, Ἄνται, Ἄντης*
- Анти азійські **(I)** 547
- Антиохія (Antioch), м., на лівому березі р. Оронт, у давній Сирії [у Туреччині] **(I)** 574 **(IX-2)** 1005 *див. Antioch*
- Антонів (Розволоже), с., с-ще, м., у Київському повіті [Сквирський р-н Кв.] **(VII)** 18 **(VIII-3)** 276 *див. Розволоже*
- Антонівка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Антонівці, с., у Волинській губернії **(II)** 608
- Антська держава **(I)** 378²
- Антське плем'я **(I)** 368
- Антський народ **(I)** 182
- Антські племена **(I)** 183, 367, 368, 372
- Аорси, народи **(I)** 121, 124, 125⁴
- Апольонія, м., біля Бургаса **(I)** 90, 129
- Араб (Арапленинь) **(I)** 131, 229, 234⁴, 284, 332 **(IX-2)** 966, 967, 967¹, 968⁻, 969, 969⁻, 976, 984 *див. Арапленинь див. також Сарацин*
- Араб антиохійський **(IX-2)** 968⁻
- Араби (Арабы, Arabes), народи і народності ряду країн Азії, північної та північно-західної Африки **(I)** 194, 195, 196¹, 228-231, 233³, 258, 271, 291, 294, 295, 297⁴, 298-300, 304, 306, 310², 313, 333, 347, 348, 378, 388, 404, 431², 433, 443, 471, 563, 566 **(VI)** 23 **(IX-2)** 985, 1067⁻ *див. Arabes див. також Сарацини*
- Арабія **(VI)** 13
- Арабський халіфат (Арабський каліфат) **(I)** 228 **(VI)** 142
- Арадський комітат, на західній границі Семигороду **(IX-2)** 1433
- Аракс, р. **(I)** 107 *див. Сир-Дарія*
- Аральське море **(I)** 126, 152
- Арапленинь **(IX-2)** 921¹ *див. Араб*
- Аргачинський уход, на кримсько-дніпровському шляху **(VII)** 54
- Аргішов, м. **(VI)** 13¹
- Арійське плем'я **(I)** 60, 60³
- Арійські народи **(I)** 60², 66
- Арійські племена **(I)** 67
- Арімаспи, плем'я, у Середній Азії **(I)** 108
- Аркадіополь, м., на березі Карагадере у Візантії [у Туреччині] **(I)** 473
- Аркліїв (Аркль), м. **(IX-1)** 22, 151 *див. Іркліїв*
- Арклій, р., ліва притока Дніпра [Ірклій, р.] **(X)** 150
- Аркуж Поле **(IX-1)** 592
- Арменія, д-ва **(I)** 101¹ **(III)** 422 **(VI)** 4 *див. Вірменія*
- Арнаути **(X)** 334
- Арран, край **(I)** 443, 444 *див. Альбанія*

- Аррас, м., у Фландрії (VI) 66
- Арта, земля руська (I) 196¹, 296²
див. Артсанія, земля руська
- Артсан, м. між Славою та Куя-
бою (I) 196¹
- Артсанія, народ (I) 196¹
- Артсанія (Арта, Русь Подон-
ська, Табія, Танія), земля
руська (I) 196¹ *див.* Арта,
Русь Подонська, Табія, Танія
- Архангельськ, м. [у Росії] (VII)
337, 549 (IX-2) 1008²
- Арґль, р. (IX-1) 158¹ *див.* Орель
- Асдінги, народ вандальський (I)
140
- Аскый торгъ, м. (II) 523¹ *див.*
Яси, м.
- Аслан-город (Аслан-городок),
замок, фортеця (VII) 144,
147, 349, 354 (VIII-1) 41, 51,
55, 61 (VIII-3) 73⁶, 179 (IX-
1) 206 *див.* Іслам-Кермен
- Аслан-Кермен, замок (VIII-1)
38, 41 *див.* Іслам-Кермен
- Астраханська орда (IV) 311 (IX-
2) 148, 761
- Астрахань (Astrachan), м. [у Ро-
сії] (IV) 308 (VI) 29 (IX-1)
19⁻, 65, 174, 231 (IX-2) 788,
818, 819, 899 *див.* Astrachan
- Асы, народ (III) 186³ *див.* Осе-
тини
- Аталія, м., у Візантії (II) 559
- Ателькузу, край, на р. Дунай (I)
233, 234, 234¹
- Атений, н. п., на південному
узбережжі Криму (I) 97
- Атени (Athènes, Athens), м., д-ва
[у Греції] (I) 86, 87 (V) 551¹
див. Athènes, Athens
- Атенська держава (I) 86
- Атеняни, населення Атен (I) 99
- Атика (I) 98 *див.* Аттіка
- Атмони, плем'я (I) 139
- Атон (VI) 345⁻ *див.* Афон
- Атос (II) 379, 379² (III) 81, 407,
414, 421, 421³, 431, 431⁴ (V)
580 (VI) 344, 345, 345⁻, 349,
371, 379, 384, 407, 444, 551,
552, 557 *див.* Афон
- Атріс, р., притока Дунаю (I) 128
див. Янтра
- Аттіка (Атика, Attique) (I) 102
див. Атика, Attique
- Афето-російське плем'я (X) 13
- Аθинская республика (I) 541
- Афон (Атон, Атос, Аθон, Аθон-
ская Гора, Аθонъ, Свята
Гора), монастирський комп-
лекс у північно-східній Гре-
ції (VI) 352, 487, 555³ *див.*
Атон, Атос, Свята Гора
*Богородиці св. монас-
тир* (Ἐυλουργος) (III) 421
див. Ἐυλουργος
Ксіропотам, монастир
(VI) 349
*Пантелеймона св. мо-
настир* (III) 421, 421³
- Африка (Africa, Afrique) (I) 606
див. Africa, Afrique
- Африка Північна (Маріб) (I)
126, 292, 293, 297 *див.* Ма-
ріб
- Ахайя, край (I) 131, 170
- Ахматові слободи, на Курщині
(VII) 69²
- Ахтирка (Ахтир), м. (VIII-2) 46,
49, 63, 73 (IX-1) 414, 414¹ (X)
203, 256-257 *див.* Охтирка

Ахтирське городище, над Вор-
склою (**VIII-2**) 49 *див. та-*
кож Охтирка

Ахтырській уездъ, у Харківській
губернії (**I**) 44³
Ачаків (Ачаков), м. (**IX-2**) 1451
див. Очаків

Б

- Баба, м. (VII) 289 *див.* Бабадаг
Бабадаг (Баба, Бабадаг), м. (VII)
200, 533 *див.* Баба
- Бабани, с. (IX-2) 721 *див.* Ба-
банка
- Бабанка (Бабани), с., м-ко, на
Уманщині [Уманський р-н
Чрк.] (VII) 258 (IX-2) 721
див. Бабани
- Бабанська сотня, Уманського
полку (VIII-3) 276
- Баб-ель-Абваб, край (I) 297, 563
див. Дербент
- Бабин, с., на Волині (VI) 626
- Бабинська сотня, Кальницького
полку (VIII-3) 277
- Бабичі, с., у Замхівському ста-
ростві (VI) 267
- Бабиця, м. (VIII-3) 40² *див.* Ба-
бичі, м.
- Бабичі (Бабиця), м., на р. При-
п'ять [у Білорусі] (IX-1) 224,
224³, 225, 227, 324, 342¹ *див.*
Бабиця
- Бабка, р., права притока Сівер-
ського Донця (VIII-2) 72
- Бава, р. (IX-2) 1044¹ *див.* Багва
Баварія, край (I) 165, 170, 211
Баварці, населення Баварії (III)
75
- Баворів, с., у Галичині (VII) 257-
- Багва (Бава), потік, р., ліва при-
тока Гірського Тікичу (IX-2)
1044
- Багланівська сотня, Брацлав-
ського полку (VIII-3) 277
- Багринівці, с., на верхньому По-
божжі (VII) 257-
- Багдад, м. [в Іраку] (I) 294
- Багдадський каліфат (I) 301
- Баджнаки, племена (II) 505 *див.*
Печеніги, племена
- Баджнакія, племена (I) 618 *див.*
Печеніги, племена
- Базавлук, р., права притока Дні-
пра (VIII-2) 25, 161, 161²,
180²
- Базавлук (Bazawluk, Bozołuk),
о., на Чортотмилицькому рука-
ві Дніпра (VII) 54, 136, 137,
137-, 280, 287, 292 (IX-1) 226
див. Bazawluk, Bozołuk
- Базалія, м., у Кременецькому
повіті (VIII-3) 183
- Базель, м. [у Швейцарії] (V) 519
- Баків (Баковь), м. [у Молдові]
(VI) 60, 61³ (IX-1) 130, 132,
570, 571¹
- Баклиська сотня, Чигиринсько-
го полку (VIII-3) 274
- Бакота, округ, на Поділлі (IV)
90, 175
- Бакота (Bakota), с., м., на р. Дні-
стер, на Поділлі (II) 471,
471³, 476, 477¹, 598, 601 (III)
57, 84, 85, 157, 161, 182 (IV)
88, 199 (VI) 382¹ *див.* Bakota
Михайла св. монастир
(II) 471
- Бакумівка, с., у поріччі р. Хорол
(VIII-2) 45
- Балабанівка, м., на Брацлавщи-
ні (VIII-2) 167 (IX-1) 492,
493
- Балабанівська сотня, Кальниць-
кого полку (VIII-3) 277
- Балаклава (Чембало), м., у Ба-
лаклавській затоці, у Криму

- (IV) 302 (VII) 77² (VIII-1) 50
див. Чембало
- Балаклавська затока (Символів бухта, Символів затока), у Криму (I) 91 *див.* Символів бухта, Символів затока
- Балаклея (Балаклея, Балакли), м., біля впадіння р. Чичаклія у Південний Буг (IV) 87, 87⁴ (VII) 349
- Балаклійська сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279
- Балаклійський перевіз, на Донці (VIII-2) 59
- Балаклія, с., м., у пониззі р. Хорол (VIII-2) 46, 59 (IX-2) 1010
- Баланівка, м., у Брацлавському повіті (IX-2) 980, 1036¹, 1037, 1060, 1428, 1448
- Балиці, с., на Перемишльщині [маб., Баличі, с., Льв.] (VI) 237
- Балівська волость, на Перемишльщині (VI) 221
- Балк, м., у Туркестані (I) 301
- Балкан, м., на далматинському узбережжі (I) 128, 170
- Балкани, п-ів (I) 77³, 472, 473 (II) 528 (VIII-2) 15 *див.* Балканський півострів
- Балканський півострів (Балкани, Балканский полуостров, Balkanhalbinsel, Balkany) (I) 146, 163⁻, 168, 466, 467, 472 *див.* Балкани, Balkanhalbinsel, Balkany
- Балкари, плем'я (II) 507²
- Балтик, море (IX-2) 1275 *див.* Балтійське море
- Балтійське море (Балтик, Балтицкое море, Варязьке море, Північне море, Свебське море, Шведське море, Baltisches Meer, Baltyckie morze, Wareckie morze) (I) 63, 72⁴, 74, 142, 143, 156⁴, 284², 291, 294, 302, 492, 613 (IV) 429 (VI) 33, 34, 182, 192, 199 (VIII-1) 215, 216, 217, 218 (IX-2) 1275 (X) 67 *див.* Балтик, Варязьке море, Північне море, Свебське море, Шведське море, Baltisches Meer, Baltyckie morze, Wareckie morze
- Балтський повіт, на Одещині (I) 37
- Балчик (Балчік), м., на чорноморському узбережжі (VIII-1) 121 (IX-2) 928, 944⁴
- Бальбек, м. (IX-2) 1001¹ *див.* Геліополь
- Банать, край у південно-східній Європі (I) 225¹
- Баня, м. задунайське (II) 523¹ (VI) 60
- Бар (Бар-город, Ров, Var), м., у Летичівському повіті (V) 106, 251¹, 256², 345, 353, 354, 354⁴ (VI) 46, 92, 108, 450 (VII) 63, 64, 98, 113, 202⁴, 203, 207, 362, 512, 541⁻, 560 (VIII-1) 30, 128², 227, 251, 253 (VIII-2) 139³, 167 (VIII-3) 5, 36, 39, 56, 57, 73⁶, 149, 152, 153, 156, 163, 169, 170, 176¹, 210¹, 212, 220, 223³, 225, 238, 284 (IX-1) 10, 11, 13, 72, 106³, 139, 176, 176²,

- 177-, 178, 178⁻², 179, 180, 180⁷, 181, 182, 182², 184, 199, 200, 200², 201, 201^{1,4}, 203, 217, 217³, 235⁶, 236, 237³, 238-, 239, 243, 245, 278⁻⁴, 320, 338, 539¹, 547-549, 565, 592² **(IX-2)** 654, 656⁴, 668, 668⁶, 669, 670, 672, 672², 676, 677, 681, 683, 684, 685¹, 686⁴, 688-691, 695, 695¹, 882², 916, 1014, 1016, 1021-1023, 1102, 1102², 1103, 1104, 1253, 1319, 1326, 1330, 1331, 1353, 1433, 1436 **(X)** 370¹ *див. Ров, Вар Польське місто (VII)*
- 207
Руське містечко (VII)
- 207
Черемиське місто (VII) 207
- Баранівка, с., біля м. Миргород **(X)** 213, 214
- Баранівка, с., на р. Случ **(IV)** 502
- Баранов, м., у Сендомирському воєводстві **(IV)** 34¹
- Бардіїв (Бардиїв, Бардуїв, Бартфельд на Топлі, Bardfa, Bartaφa), м., у верхів'ях р. Топля, у Карпатах **(I)** 175-, 221 **(II)** 458, 458², 503, 504, 610 *див. Бардуїв, Бартфельд на Топлі, Bardfa, Bartaφa*
- Бардуїв, м. **(II)** 459², 463, 601, 610 **(IV)** 442 *див. Бардіїв*
- Барзилівське війтівство [у Білорусі] **(IX-2)** 1257
- Баришівка, с., м., на Переяславщині **(II)** 348⁷ **(VIII-3)** 29 **(IX-2)** 731, 947
- Баришівська сотня, Переяславського полку **(VIII-3)** 278
- Баришпіль (Баришполь), с., м., на Київщині **(II)** 355 **(VII)** 234¹ **(IX-2)** 770, 947 **(X)** 283 *див. Бориспіль, м.*
- Баришпільська волость **(VI)** 285 *див. Бориспільська волость*
- Баришпільська сотня, Переяславського полку **(VIII-3)** 278
- Барі (Барь), м. [в Італії] **(III)** 407⁵, 483, 484
- Барсилії (Βαρσιλήϊοι), плем'я **(I)** 109² *див. Βαρσιλήϊοι*
- Барська волость, на Поділлі **(V)** 106 **(VII)** 96, 122
- Барська королівщина, на Поділлі **(VI)** 201, 268⁷ *див. Барське староство*
- Барське війтівство, на Поділлі **(V)** 345³
- Барське староство (Барська королівщина, Барское староство), на Поділлі **(I)** 202-, 204¹ **(III)** 236⁴ **(IV)** 83², 89², 95¹, 172¹, 173², 316¹, 466, 476, 499, 501 **(V)** 23¹, 79², 80^{4,5}, 81¹, 82¹, 86², 87², 95, 95³, 97^{2,3}, 105, 106¹, 119¹, 147, 153², 204², 205¹, 307¹, 310¹, 311¹, 315², 316¹, 318, 319⁴, 320¹, 345^{1,3}, 353¹, 354⁴, 364, 364-, 364², 365⁵, 368¹, 369¹, 384⁶, 431², 633, 634 **(VI)** 58⁶, 201, 250^{1,3}, 251¹⁻⁶, 252, 252¹, 253², 254^{1,2}, 607, 610 **(VII)** 10¹, 148, 362 **(VIII-2)** 44 **(VIII-3)** 238 **(IX-1)** 10 **(IX-2)** 672² *див. Барська королівщина*

- Барський повіт, на Поділлі (V) 96, 204
- Бартфельд на Топлі, м. (II) 610 *див.* Бардіїв
- Баруч, м., у Переяславському князівстві (II) 348, 530, 602, 606
- Барщина, на Поділлі (I) 356 (V) 96 (VI) 251 (VII) 100, 101, 207, 221
- Баряни (Barsani), населення Барщини (VII) 148 *див.* Barsani
- Басанська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Басань, с., м., на Чернігівщині (VII) 257- (IX-1) 119² (IX-2) 731, 947
- Басарабська земля (VI) 363¹
- Бастарани, плем'я (I) 71 *див.* Бастарни
- Бастарни (Бастарани, Bastarpen), плем'я (I) 70, 71, 89, 120, 121, 129, 131, 132, 136, 136⁴, 137, 137³, 138, 138¹, 139, 139⁵, 140, 143, 147, 163, 163² *див.* Бастарани, Bastarpen
- Бастарнське плем'я (I) 137
- Бастарнські гори (I) 139 *див.* Карпатські гори
- Бастарнські племена (I) 139
- Батаква, р., ліва притока Сули [Бодаква, р.] (VIII-2) 54
- Батіг (Батог, Богот, Bathow), с., м-ко, м., на Брацлавщині (IX-1) 372, 421, 434², 437-440, 440⁴, 441, 445, 446, 453, 456, 477, 491, 506 (IX-2) 628, 631, 640, 654, 700, 704, 1393, 1532, 1533 *див.* Богот, Bathow
- Батурич, м., у Чернігівському воєводстві (VI) 287, 288 (VII) 578, 579 (VIII-1) 201 (VIII-2) 44, 149 (VIII-3) 32, 241 (IX-1) 215, 239², 325- (IX-2) 963, 964, 1012, 1545 *Успенія св. монастир (IX-2) 1012*
- Батуричська сотня, Чернігівського полку (VIII-3) 280
- Батче, с., у Кобринському старостві (V) 211¹
- Багатичі, с., у Камінецькому старостві, у Галичині (VI) 152-154
- Баути, маб. населення на Подунав'ї та Подністров'ї (II) 520³
- Бахлуй, р. [у Молдові] (IX-1) 90⁵, 514
- Бахмацька сотня, Чернігівського полку (VIII-3) 280
- Бахмач (Бохмач), м., у поріччі р. Остер, на Чернігівщині [Бахмацький р-н Чрг.] (II) 320, 602 (VIII-2) 44 (IX-2) 1012, 1545 (X) 266, 266² *див.* Бохмач
- Бахмут, м., біля р. Бахмутка (VIII-2) 38
- Бахмутка (Бахмутова), р., права притока Сіверського Дінця [Бахмут, р.] (VIII-2) 60 *див.* Бахмутова
- Бахмутова, р. (VIII-2) 38 *див.* Бахмутка
- Бахор (Бохурь), с., у Динівському ключі (I) 217- *див.* Бохурь

Бахоревичі, с., у Пинському старостві (V) 127³
 Бахорець (Bochurzec), с., у Сяницькій землі (V) 310 (VI) 625 *див.* Bochurzec
 Бахчисарай (Бакчи-сарай, Бакчисарай, Бакчісарай, Бахчисарай, Бахчі-сарай, Бахчісарай), м., у Криму (IV) 302² (VIII-1) 43, 44, 46, 53 (VIII-2) 169 (VIII-3) 179⁴ (IX-1) 10⁻, 205, 245, 557, 572⁻ (IX-2) 887, 920², 1198, 1099, 1136, 1140, 1174, 1175 (X) 148
 Бацмани, с. (VIII-2) 45 *див.* Босмановка
 Бачка, м., біля устя р. Тиса [в Угорщині] (I) 221
 Башня, с., на Любачівщині (VI) 154
 Беговичі, с., на Овруччині (V) 217
 Бедрик, м. (IX-1) 554¹, 555¹ *див.* Городок, м., над р. Смотрич
 Бедрихів Городок, м. (IX-1) 537, 549, 554-556, 560, 568, 579 (IX-2) 694 *див.* Городок, м., над р. Смотрич
 Безовці, с., в Унгарській столиці (II) 601
 Безпальче (Безпалеч), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
 Безрадиц Торг, ур-ще, біля с. Безрадичі, у Київському повіті (II) 585
 Безрадичі, с., у Київському повіті (II) 585 (VII) 257⁻
 Белгород, м., у Московщині (IX-2) 1027⁴ *див.* Білгород, м., у Московщині

Белевзь, замок, на Волині [Білів, с., Ровенський р-н Рв.] (V) 486
 Белжанин, житель м. Белз (IX-1) 278⁻
 Белз (Белзь, Beldsz, Belz, Belzicia, Welk), м., у Галичині (II) 17¹, 21, 24, 366, 373, 375, 383, 429, 568, 600, 609 (III) 24, 27-29, 508, 512, 531 (IV) 32, 34, 37, 40, 42, 46, 54, 58, 59, 166, 332, 441-445, 447, 450 (V) 269, 307², 308, 308¹, 317, 564, 565, 565² (VI) 43, 74, 101, 102, 104, 105, 107, 108, 135, 138 (VII) 457, 457², 501 (VIII-1) 166, 180 (VIII-2) 84 (IX-1) 266 (IX-2) 1126, 1342 *див.* Beldsz, Belz, Belzicia, Welk
 Белзщина (Белщина) (IV) 332, 500 (VIII-1) 24
 Белзька волость (II) 367, 455
 Белзька земля (Белзская земля) (II) 372, 372¹, 375, 375⁴, 384, 595 (III) 40, 41, 45, 49, 50, 92, 95 (IV) 31, 39, 49, 56, 58¹, 63, 165, 193, 197, 221, 249, 332, 419, 420, 450, 475, 499, 501 (V) 24, 88, 182, 271, 271⁴, 307, 311¹, 314, 314³, 317, 319, 323, 334, 373, 430, 636, 637 (VI) 157, 158, 195, 209, 219, 222², 223, 246, 246² (VII) 27, 29, 32, 257⁻ (IX-2) 1183, 1305
 Белзька королівщина (VI) 153, 157, 187, 195, 220 *див.* Белзьке староство
 Белзьке воєводство (Belcensis palatinatus, Belskie wojewod-

- ztwo) (II) 455⁴ (IV) 500, 501 (V) 321², 324, 334, 334², 339 (VIII-2) 200 (VIII-3) 193 (IX-1) 108, 108² (IX-2) 1130, 1135, 1306, 1549 (X) 369 *див.* Belcensis palatinatus, Belskie wojewodztwo
- Белзьке князівство (II) 367, 371 (III) 106
- Белзьке староство (Белзька королівщина) (V) 187⁴, 188⁻, 190², 194 (VI) 151, 152 *див.* Белзька королівщина
- Белзький повіт (IV) 501 (VI) 107, 138, 228, 626
- Белзько-Холмська волость (II) 455
- Белзько-Холмська земля (Холмсько-Белзька земля) (III) 63 (IV) 50, 164, 450 *див.* Холмсько-Белзька земля
- Белзько-Холмське князівство (III) 108
- Белзько-Червенська земля (III) 24
- Белзько-Червенське князівство (II) 367
- Белгород (Белгород), м. (IX-2) 1451 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Белск, м. (IV) 380 *див.* Більськ
- Бельское владыцтво, на Подляшші (IX-2) 1516
- Бендери (Бендер), м. (VI) 58 (VII) 150 (IX-2) 893 *див.* Тягиня, м.
- Беотія, територія (I) 169
- Берберія (VII) 495
- Бердаа (Берда, Берде), м., на р. Тертер (I) 297, 443, 444, 446
- Бердичів (Berdyczow), м., у Житомирському повіті (II) 585 (VIII-3) 43, 178 (IX-1) 380 (IX-2) 652, 870, 947, 948, 948², 949, 951, 955 *див.* Berdyczow
- Бердичівський повіт (I) 281³ (II) 585
- Бердичівщина (VI) 281
- Берег, комітат (I) 214⁵ *див.* Бережська столиця
- Берег (Berercas, Bereg, Beregh, Beregszász, Beregvár, Borsoha, Luprechtháza), м., у долині р. Тиса, на Закарпатті [Берегове, м., Берегівський р-н Зк.] (III) 51² (V) 374 *див.* Berercas, Bereg, Beregh, Beregszász, Beregvár, Borsoha, Luprechtháza
- Береркас, м. (II) 497⁻ *див.* Берег, м. Бережани, м., у Галичині (VI) 625 (VIII-1) 316⁶ (VIII-3) 48⁷ (IX-1) 106³, 550 (IX-2) 1114
- Бережанка, р. (IX-2) 983
- Бережська столиця (Бережський комітат, Берег, Beregvármegye, Berek comitatus), на Закарпатті (II) 487⁻, 488, 489, 494, 501, 503¹, 581 (III) 99 *див.* Бережський комітат, Берег (комітат), Beregvármegye, Berek comitatus *див. також* Боршівський комітат
- Бережський комітат, на Закарпатті (I) 7 (II) 488, 488⁶, 500 *див.* Бережська столиця
- Березанська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278

- Березань, м. [Баришівський р-н Кв.] (VII) 257
- Березань (Евтерія св., Елеуферія св.), о., на усті Дніпровсько-Бузького лиману (I) 88, 283, 283¹, 290, 477¹ *див.* Евтерія св., Елеуферія св.
- Березин, с. (IX-1) 95
- Березина, р., права притока Дніпра (I) 74, 186, 186¹, 187 (II) 300, 303, 304 (IV) 10, 268, 272 (V) 631 (IX-2) 936², 1245, 1257, 1263, 1272, 1291
- Березів (Brzoszow), с., м-ко, у Сяницькій землі (V) 310, 430 *див.* Brzoszow
- Березівка, с. [у Білорусі] (IX-2) 1223²
- Березівська сотня, Ніжинського полку (VIII-3) 280
- Березка, с., м., на Волині (VI) 626 (VIII-2) 5
- Березки, м., в Уманському полку (IX-2) 1076
- Березна (Березой), с., у Чернігівській губернії [Менський р-н Чрг.] (II) 603 (VII) 257-*див.* Березой
- Березники, м. (X) 82
- Березова Лука, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 45
- Березовичі, с., на Володимирщині, на Волині (II) 379, 495 (III) 294, 343
- Березовка, с., в Охтирському повіті (I) 44³
- Березовці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Березой, с. (II) 603 *див.* Березна
- Березоточ, с. (VIII-2) 45 *див.* Берестовці
- Березуй, м. (IV) 69
- Березя, с., на Поділлі (IX-2) 654
- Березянка, р., ліва притока Гнилого Тікичу, ліва притока Південного Бугу (VII) 18
- Берека, р., права притока Сіверського Дінця (VIII-2) 61
- Берендеї (Берендії, Берендѣи), племена (I) 58³ (II) 548, 550⁵, 555 (VII) 69 *див.* Берендичі
- Берендичі (Берендеї, Берендичи), племена тюркські, у басейні р. Рось (II) 136, 180, 210, 348, 411, 415, 416, 523, 535, 548, 548², 549, 550, 585 *див.* Берендеї
- Берендьовичі, с., у Перемишльському повіті (II) 585
- Берестейська волость (I) 209 (II) 77, 194, 364, 366, 366¹, 369, 374
- Берестейська єпископія (V) 493
- Берестейська земля (II) 303, 371, 373¹, 387, 398 (III) 117 (IV) 39, 41, 174², 422 (V) 33, 209, 291⁻, 430 (VI) 74
- Берестейське воєводство (Брестское воєводство) (IV) 422, 499, 501 (V) 339, 340, 341 (IX-2) 1316 (X) 65 *див.* Брестское воєводство
- Берестейське староство (IV) 282, 402, 501 (V) 209¹
- Берестейський повіт (Берестейский повѣт, Brzeski powiat) (II) 585 (IV) 422 (V) 33, 294, 300², 340, 364, (VI) 150, 196, 531, 627 *див.* Brzeski powiat

- Берестейсько-Дорогичинська волость (IV) 63
- Берестейсько-Дорогичинська земля (Дорогичинсько-Берестейська земля) (II) 361, 367¹, 371³, 387, 399, 565, 568 (III) 117, 525 (IV) 8⁴, 14, 14⁴, 15, 37, 56, 57, 180, 441 (V) 7 *див.* Дорогичинсько-Берестейська земля
- Берестейщина (II) 303, 364, 367, 369, 369⁶, 371, 374, 388³, 389, 399, 400, 585 (III) 31, 38, 44, 102, 106, 117², 512, 526 (IV) 48, 214, 232, 332, 405, 406, 416, 417, 501 (V) 3, 13¹, 33, 61, 71, 140⁻, 142, 149⁻, 209¹, 212, 276, 291, 295 (VI) 188¹, 196, 268, 274, 275, 278, 425, 627, 628 (X) 370
- Берестечко (Beresteczko), м., у Луцькому повіті, на Волині (VI) 102, 626 (VIII-2) 203, 212, 219, 220, 222 (IX-1) 121³, 135, 137, 184, 189, 212, 235, 247⁻¹, 255, 257, 262-264, 270, 272, 276, 277⁻, 278, 278⁻, 279⁻, 280, 282, 283, 283¹, 284, 285¹, 287, 289, 290, 301-305, 308-310, 311², 312, 312⁴, 317¹, 318, 323, 334, 344, 345³, 347, 351, 352, 369, 370, 402, 408, 410, 410², 414, 441¹, 447, 452, 454, 455, 463, 505, 509, 576 (IX-2) 623, 633, 640, 650, 663, 673, 675, 678, 703, 705, 760, 779, 938, 1046, 1500, 1531-1545 *див.* Beresteczko
- Берестий (Берестій), м. (II) 11³, 13, 301³, 311², 370 (III) 31-32
- див.* Берестя, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі
- Берестівка, с. (VIII-2) 45 *див.* Бересточка
- Берестова, р., права притока Орелі (IX-1) 57
- Берестовець, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
- Берестовці (Березоточ), с., на р. Сула (VIII-2) 45 *див.* Березоточ
- Бересточка (Берестівка), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 45 *див.* Берестівка
- Берестя, с., на Пинщині [Рв.] (V) 128⁵, 129, 129², 644
- Берестя (Бересте, Берестий, Берестя Литовське, Берестье, Берестье, Бресть, Breszcze, Brest, Brestensis urbs, Bretsh, Brzescia, Brzesć Litewski, Brzecz, Brzestensis), м., у Берестейсько-Дорогичинській землі [Брест, м., у Білорусі] (I) 36, 220 (II) 13, 14, 17¹, 21, 63, 77, 92, 99, 141, 260, 260¹, 303, 366, 366¹, 367¹, 370-372, 387-391, 398-400, 437¹, 566-568, 574-576, 600 (III) 24, 44, 45, 106, 294, 433, 511, 512, 525, 526, 531 (IV) 15, 32, 34, 36, 57, 87, 140, 204, 214, 238, 249, 263¹, 283, 289, 326, 342, 350, 381, 383, 448, 471 (V) 142, 229, 229², 238², 269, 254³, 293, 302, 344¹, 405, 550, 555, 564, 565, 567, 567¹, 570, 575, 580, 585, 591, 592, 605-607 (VI) 12, 23, 34, 48, 50, 51, 51⁵, 52, 53, 74-76, 142,

- 171, 183, 184, 188, 188⁻, 189, 274, 308, 448, 450, 531, 532, 532³, 533, 536, 537, 544-546, 554, 567, 572¹, 627 (VII) 92, 457, 457², 501 (VIII-1) 166, 181 (VIII-2) 85 (VIII-3) 34, 107 (IX-1) 221, 459, 465, 500, 503, 504, 507, 507⁴, 509, 529², 530 (IX-2) 647, 1253, 1314, 1327¹, 1359, 1359⁵, 1365, 1366, 1376⁴, 1380, 1381, 1382¹, 1391², 1393, 1395, 1398, 1398⁵, 1406, 1407², 1408-1410, 1419, 1426, 1427, 1435, 1456, 1457, 1460, 1464 *див.* Берестий, Берестя Литовське, Бресть, Brescze, Brest, Brestensis urbs, Bretsh, Brzescia, Brzesć Litewski, Brzescz, Brzestensis
- Миколая св. катедр*
(*Миколая св. соборна церква*) (V) 609, 612 (VI) 308
- Петра св. церква* (II) 387
- Рождественський монастир* (V) 264
- Семенівський монастир* (V) 264
- Берестя Куявське, м., [у Польщі] (IV) 34¹ (VI) 34
- Берестя Литовське (Берестье Лёитовское) (IX-1) 459⁻ (IX-2) 1353 (IX-2) 647, 1253, 1314, 1327¹, 1353 *див.* Берестя, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі
- Берестяги (Pereszttek), с. (IX-2) 1053 *див.* Pereszttek
- Берестяни, с., у Перемишльській землі (V) 178¹
- Берестяни (Берестьяни, Берестьяны), населення м. Берестя і Берестейщини [у Білорусі] (II) 311², 370¹, 387, 397-400 (III) 24, 106, 226, 235
- Беримбой, р., впадає в Чорне море [Барабой, р.] (VII) 62
- Берладка, маєтн., на р. Мурашка (VII) 14
- Берладники, людність руська у пониззі Дунаю та у м. Бирлат (II) 184, 242, 421, 421², 440, 518-521
- Берладська Січ (Січ) (II) 521³ *див.* Січ *див. також* Берладь, край
- Берладь, край, у поріччі нижнього Дунаю (II) 422, 422⁻, 519, 519⁴, 521, 521³ *див. також* Берладська Січ, Bărladulăi principatului
- Берладь (Берладъ), м., на р. Бирлага (I) 222 (II) 200, 200³, 201⁻, 421, 421⁶, 520, 520⁻ (VI) 60 *див.* Бирлат
- Берлінці (Byrlince), с., на Поділлі (VI) 251 (VIII-3) 212 (IX-2) 653 *див.* Byrlince
- Берлін (Berlin), м. [у Німеччині] (I) 39¹, 227¹, 354⁻, 540 (V) 642 (VI) 453⁻ (VII) 566, 567 (VIII-1) 203¹ (X) 324 *див.* Berlin
- Берн (Brunna), м. моравське (III) 97 *див.* Brunna
- Бершадська волость, у Брацлавському повіті (IX-2) 1020
- Бершадська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Бершадський ключ, у Брацлав-

- ському повіті (IX-2) 1036, 1037
- Бершадь, р. (VII) 258, 359
- Бершадь (Бершава), м., у Брацлавському повіті [Бершадський р-н Вн.] (VIII-3) 39 (IX-1) 494 (IX-2) 1036, 1036⁻, 1054, 1054¹, 1060
- Бесарабія (Басарабія, Бесарабы, Бессарабия) (I) 13, 37, 42, 130, 136¹ (VI) 60², 61 (IX-1) 87 *див.* Бесарабы
- Бесарабія полуднева (VI) 60²
- Бесарабська губернія (I) 7
- Бесарабы (VI) 61³ *див.* Бесарабія
- Беси (Βίεσσοι), народ (I) 130, 131, 131³, 136¹ *див.* Βίεσσοι
- Беси карпатські (I) 132
- Беси тракійські (I) 132
- Бесіди, с., у Галичині [Жовківський р-н Льв.] (V) 267
- Бескид, г., біля замку Собня [у Польщі] (II) 578
- Бескиди (Byeszkod), г. (VI) 611 (IX-2) 1323 *див.* Byeszkod
- Бесько (Besko), с., у Сяніцькій землі (V) 197, 310 (VI) 202¹ *див.* Besko
- Беч (Беч), м., у західній Галичині [у Польщі] (IV) 31 (VI) 67 (IX-2) 1390
- Бещадь (Besczad), г. у Шаришській столиці (II) 486² *див.* Besczad
- Бзянка, с., у Сяніцькому повіті (II) 456⁵
- Библо, м-ко біля Нового Міста [Старосамбірський р-н Льв.] (VI) 238, 255
- Воздвиження монастир* (V) 263
- Бидгощ (Бромберг), м., на р. Вісла [у Польщі] (V) 183 (VI) 194², 213, 217, 218 *див.* Бромберг
- Бидгощська земля [у Польщі] (IV) 112
- Биків, м., на Переяславщині (VII) 257, 257⁻, 276 (VIII-1) 298 (IX-2) 731, 1006¹
- Биківська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Бикове болото (Bikowe lacuna), біля м. Галича (II) 610 *див.* Bikowe lacuna
- Биковен, м., у Галичині (II) 610
- Бирин, волость, на Київщині [Новгород-Сіверський р-н Чрг.] (V) 290
- Бирин, м., на р. Сейм [Новгород-Сіверський р-н Чрг.] (IV) 87
- Бирлад (Бирлата), р., ліва притока Дунаю (IX-1) 541 *див.* Бирлата
- Бирлат (Берладь, Berleth forum), м., на р. Бирлад, притоці Дунаю [у Румунії] (I) 222 (II) 200³, 519⁴ *див.* Берладь, Berleth forum
- Бирлата, р. (II) 519 *див.* Бирлад
- Бистриця, м., у Волощині (VI) 60
- Бистриця (Bustricius), р., права притока Дністра (I) 214 (II) 460, 460⁵, 470 *див.* Bustricius
- Бистриця, королівщина у Виленському воєводстві (IX-2) 1272

- Бихів (Быхов, Быховъ), м. [у Білорусі] **(VI)** 19 **(VII)** 156, 221, 319 **(IX-2)** 935, 962-965, 1110, 1155, 1156, 1255, 1261, 1265, 1266, 1275 **(X)** 48, 51, 122, 145, 369
- Бихівляни (Бихівці, Биховляни), жителі м. Бихів **(IX-2)** 1155, 1255, 1265², 1266, 1268, 1274, 1351 **(X)** 47 *див.* Бихівці
- Бихівська волость **(VII)** 171
- Бихівський повіт **(IX-2)** 963, 964
- Бихівці, жителі **(VII)** 52 *див.* Бихівляни
- Бичина, н. п. **(VII)** 188
- Бишів, м., у Київському воєводстві **(VIII-3)** 231
- Біармія, край **(I)** 398¹, 544 **(II)** 16⁴
- Біберштайн, м. [у Швейцарії] **(II)** 458²
- Бібрка, м., у Галичині **(VI)** 101
- Бібрка, повіт у Галичині **(I)** 362² *див.* Бобрецький повіт
- Бібрка, р., ліва притока Дністра **(III)** 30
- Бібрка, с., у поріччі р. Яселка [у Польщі] **(II)** 457¹
- Біержа, м. **(IX-2)** 1110⁵
- Бізантія, д-ва **(I)** 101 *див.* Візантія
- Біла, м., на смоленському пограниччі **(IV)** 278 **(VIII-1)** 206 **(IX-2)** 915
- Біла, р., права притока Данайця, басейн Вісли **(I)** 210⁴
- Біла, р., права притока Рати, ліва притока Західного Бугу **(IX-2)** 1460, 1461³
- Біла, с., біля м. Тернопіль **(II)** 610
- Бикове урочище, на ґрунтах с. Біла* **(II)** 610
- Біла, с., біля Ряшева [у Польщі] **(I)** 217⁻
- Біла, с., на берестейсько-дорогичинському Побужжі **(VI)** 627
- Біла (Бѣлая, Віаіа), замок, м., на р. Лада, у Волинському князівстві **(II)** 608 *див.* Віаіа
- Біла Вежа (Саркел), замок, м., над р. Дон, біля с. Цимлянська **(I)** 195, 196⁻, 460, 461, 461² **(II)** 348, 515 *див.* Саркел
- Біла Вежа стара (Бѣлая Вежа старая), м., біля Білої Вежі, у поріччі р. Остер **(II)** 348, 603
- Біла Вежа, г-ще, м., на верхів'ях р. Остер **(II)** 320, 348, 349¹, 603
- Біла Орда, д-ва **(IV)** 84
- Біла Росія (Б. Росія, Бѣлая Росія, Бѣлая Россія) **(IX-2)** 854, 1111, 1112⁻, 1212², 1349, 1396 **(X)** 88, 99³, 95 *див.* Білорусь
- Біла Русь (Бѣлая Русь, Бьялая Русь) **(III)** 284¹ **(IV)** 166, 167, 174, 220, 287, 288, 334, 485 **(V)** 525, 657 **(VI)** 19, 46, 422¹, 423, 424, 424³, 425, 425³, 426, 430, 432, 494³, 590 **(VII)** 210, 212, 221, 224, 307, 317, 318, 336, 452³, 453, 530 **(VIII-1)** 204 **(VIII-3)** 5, 34², 173 **(IX-1)** 455 **(IX-2)** 720, 930¹, 1013, 1111, 1111⁴, 1113, 1167, 1168, 1212, 1212^{1,2},

- 1213, 1220, 1239, 1245, 1287,
1396 **(X)** 30, 99, 248, 362, 365
див. Білорусь
- Біла Сербія (Biela Srbija) **(I)** 211,
211¹, 212¹ *див.* Biela Srbija
- Біла Хорватія (Biela Hrvatska,
Biela Hrvtska) **(I)** 210, 211,
211¹, 212, 212¹ *див.* Biela
Hrvatska, Biela Hrvtska
- Біла Церква (Бѣла Церква, Бѣла
Церковь, Белая Церква, Бі-
лоцерква, Гурьговъ, Юриїв,
Biała Cerkiew, Białocerkiew,
Ἱερός Γεώργιος), замок, м.,
на р. Рось, на Київщині **(II)**
283, 283² **(V)** 260 **(VI)** 481
(VII) 46, 129, 142, 176³, 183,
185², 219-224, 230, 231, 234,
235, 257, 275, 308¹, 309, 344,
355, 359, 362, 362², 363, 380,
433, 436, 436², 437, 460, 462¹,
543 **(VIII-1)** 30, 31, 36, 73,
102, 124, 153, 241, 248, 261,
314, 563² **(VIII-2)** 124, 186,
187, 191, 192, 192¹ **(VIII-3)**
5, 11-13, 18, 19, 20¹, 21-23,
30, 36, 44, 50, 111³, 118, 166,
178, 179, 194⁵, 213, 235, 252,
276 **(IX-1)** 139, 156, 157,
199, 199², 204, 204⁻, 213-217,
222², 237⁻, 245, 257, 310, 311,
317, 318¹, 332¹, 337, 339, 340,
342, 344, 346⁴, 348², 352-354,
354², 355¹, 356-359, 363-365,
367³, 369, 370, 371¹, 372,
382¹, 386², 391, 393, 396, 398,
402, 406, 409, 422, 423, 430⁻,
435, 462, 464, 486³, 488², 492,
517, 547, 547², 550-552, 554,
554¹, 558², 560, 561, 563,
576, 592 **(IX-2)** 612, 612⁴,
616-618, 621, 625³, 641, 644,
646¹, 652, 658², 659², 661,
661¹, 668, 669, 672, 691, 703,
720, 730, 744, 771³, 774, 781,
870, 883, 908, 916, 918, 955,
1011, 1018, 1019, 1023, 1024,
1024¹, 1028, 1029, 1035¹,
1041, 1046⁻, 1048, 1052,
1056, 1058, 1070³, 1071²,
1073¹, 1076, 1077, 1079,
1084, 1088-1091, 1132, 1137,
1138, 1159, 1160², 1162, 1194,
1195⁴, 1200, 1312, 1318,
1324, 1325, 1343, 1361, 1470,
1492, 1528, 1532, 1533 **(X)**
4, 8, 22, 44, 48, 54, 173, 193,
246, 267, 280^{3,5}, 281, 283-
285, 292, 365, 379 *див.* Бі-
лоцерква, Гурьговъ, Юриїв,
Biała Cerkiew, Białocerkiew,
Ἱερός Γεώργιος
- Спаса св. церква (IX-2)* 1011
- Білагорілка, с., на р. Сула **(VIII-
2)** 45
- Біланівка, с. **(IX-1)** 236
- Біларусь, народ **(IX-2)** 720 *див.*
Білоруси
- Білгорай, м., у Люблинській
землі **(II)** 371¹
- Білгород, м., у Семигороді **(IX-
2)** 1187 *див.* Альба Юлія
- Білгород-Акерман, м. **(VII)** 572
див. Білгород, м., на усті
Дністра
- Білгород (Аккерман, Белого-
род, Бѣлгородъ, Бѣлгородъ,
Бѣлый городъ, Білгород-
Акерман, Білгород-Монкаст-
ро, Білогород, Зміїна, Монка-

- стро, Офіус, Тіра, Тура, Bialogrod, Biłogrod, Cetatia Alba, Τύρας), колонія, м., на усті Дністра [Білгород-Дністровський, м., Од.] **(I)** 540 **(II)** 523¹ **(III)** 279² **(IV)** 316 **(VII)** 13, 32, 59, 61, 68, 86, 87¹, 107, 155, 170, 199, 202, 204, 241, 290, 321, 325-327, 347, 349, 378, 453, 467, 491, 495, 496³, 516, 536¹, 572 **(VIII-1)** 121 **(VIII-3)** 171³, 172⁴, 249 **(IX-1)** 248⁷, 429² **(IX-2)** 1051, 1057, 1058, 1059¹, 1108, 1358 *див.* Аккерман, Белгород, Білгород-Акерман, Білгород-Монкастро, Білогород, Зміїна, Монкастро, Офіус, Тіра, колонія; Тура, Bialogrod, Biłogrod, Cetatia Alba, Τύρας
- Білгород (Бѣль градъ), м., у Київській землі **(I)** 189, 240, 241, 303, 361, 390-392, 521 **(II)** 58, 111, 118¹, 148, 167, 168, 170, 183-186, 193, 199, 201, 202, 205, 206, 217, 230, 231, 241, 256, 278, 279, 296 **(III)** 223, 234, 258, 283 **(IV)** 18 *див.* Білгородка
- Білгород (Белгород, Білгород слобідський, Бѣлгородъ), м., на р. Донець, у Московщині [Белгород, м., у Росії] **(VII)** 572 **(VIII-1)** 203, 294, 300 **(VIII-2)** 34, 61-63, 65, 65², 69, 72, 74 **(IX-2)** 909³, 1163¹, 1213 **(X)** 15, 19, 24, 43, 57, 74, 124, 175, 176, 198, 208, 209, 232¹, 239, 241, 251, 256, 257, 259, 260, 274, 275, 282, 336, 341, 343, 379 *див.* Белгород, Білгород слобідський
- Білгород слобідський **(VII)** 572 *див.* Білгород, м., у Московщині
- Білгород угорський (Феервар, Штульвайсенбург), м. [в Угорщині] **(III)** 52 *див.* Феервар, Штульвайсенбург
- Білгородець, житель м. Білгород, у Московщині **(IX-1)** 203², 204⁻
- Білгородка (Білгород, Бѣлгородка, Великий Білгород, Ἀσπρόκαστρον μέγα), с., м-ко, м., на правому березі р. Ірпінь, у Київській землі [Кв.] **(II)** 279, 279⁴ **(VIII-3)** 35, 124 **(IX-1)** 158³, 159², 161, 236 **(IX-2)** 947 *див.* Білгород, м. у Київській землі; Великий Білгород, Ἀσπρόκαστρον μέγα
- Апостолів церква* **(II)** 279
- Білгород-Монкастро, м. **(VI)** 4, 10, 10¹, 26, 26⁴, 27, 28, 40, 57, 58, 60, 61, 61¹, 63, 64, 64³, 142, 606-608 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Білгородська катедра [Білгород, м., у Київській землі] **(I)** 522 **(II)** 279 **(III)** 278, 279² **(V)** 459
- Білгородська орда **(VII)** 516, 517, 517² **(VIII-3)** 183, 187 **(IX-2)** 653, 1051⁴, 1446 *див.* Буджацька орда
- Білгородська сотня, Київського полку **(VIII-3)** 278

- Білгородський ключ, в Овруцькому старостві (**VI**) 146-147
- Білгородський повіт [Білгород, м., у Московщині] (**VIII-2**) 71, 72
- Білгородський улус [Білгород, м., на Дністрі] (**IX-1**) 126
- Білгородський шлях (Лісовий шлях) (**II**) 279⁵ *див.* Лісовий шлях
- Білгородці, жителі м. Білгород, на Дністрі (**IX-1**) 556 (**IX-2**) 914
- Білгородці, жителі м. Білгород, у Київській землі (**I**) 240 (**II**) 167, 170, 175, 280, 282
- Білгородці (Білогородці), жителі м. Білгород, у Московщині (**IX-1**) 157³, 158, 158¹ *див.* Білогородці
- Білград, м. [у Сербії] (**I**) 355¹, 472³
- Біле море (**VIII-1**) 214 (**IX-2**) 1164, 1448 *див.* Середземне море
- Біле озеро, у Ростово-Суздальській землі (**I**) 185 (**X**) 352⁻, 353⁻
- Білевська волость, у В'ятицькій землі (**III**) 180
- Білецький повіт, у Бессарабії (**I**) 37
- Білий Берег, дніпровське узбережжя, маб., нижче р. Рось (**VII**) 17
- Білий Камінь, м., у Львівському повіті [Лв.] (**VIII-3**) 196 (**IX-2**) 1139
- Білики (Біликів, Біликів Брід), м., на р. Ворскла, на Полтавщині [Пл.] (**X**) 128, 128², 171, 193, 221 *див.* Біликів, Біликів Брід
- Біликів, м. (**X**) 220 *див.* Білики
- Біликів Брід, м. (**X**) 165 *див.* Білики
- Біликовці, с., у поріччі р. Хорол (**VIII-2**) 45
- Білилівка (Білінів), с., у південній Житомирщині [Ружинський р-н Жт.] (**VII**) 257⁻ *див.* Білінів
- Білилівщина, латифундія, на верхів'ях р. Растваця, у Київському повіті (**VI**) 281
- Білінів, с. (**V**) 266 *див.* Білилівка
- Білі Алани, племена (**I**) 124 *див.* Роксоляни
- Білі Береги, м., на Посеймі, на Слобожанщині (**IX-1**) 414
- Білі Серби, народ (**I**) 213
- Білі Угри, народ (**I**) 597
- Білі Хозари, народ (**I**) 228⁴ *див.* також Акацири
- Білі Хорвати, народ (**I**) 211, 212¹
- Білка, р., ліва притока Полтви, ліва притока Західного Бугу (**II**) 464
- Білобереги, с., на Сяніччині (**VI**) 265
- Білобережжя, узбережжя по середній Случі (**III**) 157, 158¹
- Білобережжя (Б'їлобереже, Б'їлобережіє), узбережжя по р. Дніпро (**I**) 290, 477, 477¹, 571 (**IV**) 79, 80, 82, 82⁴ (**VII**) 249
- Білобережці (Б'їлобережц'ї), населення Білобережжя, по середній Случі (**III**) 86, 158¹

- Біловежці, жителі м. Біла Вежа, на лівому березі р. Дон **(I)** 195³ **(II)** 348, 515
- Біловода, с., на р. Сула **(VIII-2)** 45
- Білогород, м. **(VII)** 378 *див.* Білогород, м., на усті Дністра
- Білогородці, жителі **(IX-1)** 157 *див.* Білогородці, жителі м. Білогород, у Московщині
- Білозерський острог **(VII)** 136 *див.* Білоозеро, уход, на Черкащині
- Білозерці, жителі м. Білоозеро, на р. Шексня [у Росії] **(III)** 239
- Білозір (Білозірка, Б'їлорозь), с., на Черкащині [Білозір'я, с., Чрк.] **(VIII-1)** 268 **(VIII-2)** 115
- Білоозеро, м., на р. Шексня, у Ростово-Суздальській землі [у Росії] **(I)** 422, 425-426 **(II)** 46, 47
Кириловий монастир (Кирило-Б'їлоозерській монастирь) **(II)** 67³ **(III)** 478¹ **(VI)** 426³
- Білоозеро (Білозерський острог, Bieloozerski ostrog), уход, на Черкащині **(VII)** 54 *див.* Білозерський острог, Bieloozerski ostrog
- Білопілля (Білополя), м., на Бердичівщині [Козятинський р-н Вн.] **(IX-1)** 380 *див.* Білополя
- Білополя, м., на Бердичівщині **(VIII-3)** 118 *див.* Білопілля
- Білополя, м., у Харківській губернії [Білопілля, См.] **(II)** 603 **(IX-1)** 414
- Білорусець **(IX-1)** 458 *див.* Білорусин
- Білоруси (Біларусь, Білорусини, Білорусці, Б'їлоруссы, Б'їлорусы), народ **(VI)** 614 **(VIII-1)** 9, 154, 188 **(VIII-3)** 33 **(IX-1)** 173, 218-220, 405, 405¹, 458 **(IX-2)** 720, 725, 939, 1212 *див.* Біларусь, Білорусини, Білорусці
- Білорусини, народ **(I)** 171, 187, 187³, 188², 199², 316⁻, 337, 557, 559 **(VI)** 289 **(VII)** 156, 390 *див.* Білоруси
- Білорусин (Білорусець) **(VI)** 295, 432 **(VII)** 390 **(IX-2)** 1527⁵ *див.* Білорусець
- Білорусини східні (Пол'їхи) **(I)** 188¹ *див.* Пол'їхи
- Білорусці, народ **(VIII-1)** 154 **(VIII-3)** 33, 175 *див.* Білоруси
- Білорусь (Біла Росія, Біла Русь, Б'їлоруссія, Alba Russia, Biala Rus), д-ва **(IV)** 426 **(V)** 230, 481, 509, 580, 603 **(VI)** 302, 332, 333², 343, 358, 381¹, 424, 425, 431, 434, 438, 445, 447, 452, 495, 499, 502, 507, 528, 535, 598, 631, 632 **(VII)** 7, 24, 66, 82, 91, 156, 156¹, 209, 210, 212, 216, 219, 272, 316, 318, 319⁵, 325, 332, 339, 388, 425, 430, 434, 450 **(VIII-1)** 13, 16, 137, 139, 154, 154², 164 **(VIII-2)** 86, 87, 99, 107, 116, 208 **(VIII-3)** 191 **(IX-1)** 14, 94, 139, 218, 219, 219³,

- 220, 270, 392, 393, 404, 466, 590¹ **(IX-2)** 763, 808, 834, 870, 873, 908, 929, 932, 933, 936, 937³, 940, 945, 949³, 950, 962, 1020, 1021, 1023, 1029, 1031, 1061, 1078, 1081, 1082, 1088, 1088¹, 1091, 1111-1113, 1159, 1167-1169, 1200, 1203, 1214, 1247, 1248, 1257, 1258, 1268, 1269, 1321, 1327, 1360, 1389, 1399, 1422, 1424, 1434, 1442 **(X)** 23, 50, 123, 374, 375 *див.* Біла Росія, Біла Русь, Alba Russia, Biala Rus
- Білоруська держава **(IV)** 8⁴
- Білоруська земля **(IX-2)** 963
- Білоруська народність **(III)** 537
- Білоруське плем'я **(I)** 188
- Білоруський народ **(I)** 537
- Білоруський полк (Чауський полк) **(IX-2)** 1168, 1274 *див.* Чауський полк
- Білоус (Боловос), р., права притока Десни **(II)** 603, 605 *див.* Боловос
- Білоусівка, с., на Брацлавщині **(VIII-3)** 277
- Білоцерква, м. **(VII)** 460 *див.* Біла Церква
- Білоцерківська королівщина **(VI)** 191 **(VII)** 182, 183 *див.* Білоцерківське староство
- Білоцерківське староство (Білоцерківська королівщина) **(V)** 341 **(VI)** 190, 229, 281 **(VII)** 182², 257, 261, 275, 351 **(VIII-2)** 185 **(VIII-3)** 10¹ **(IX-1)** 341 *див.* Білоцерківська королівщина
- Білоцерківський полк (Белоцерковской полкъ, Białcerkiewski pulk) **(VIII-1)** 235, 235³, 282, 283, 315, 316, 316⁶ **(VIII-3)** 12, 276 **(IX-1)** 245, 310, 567⁻ **(IX-2)** 661, 966, 1011, 1137, 1145, 1270, 1318, 1325 **(X)** 74, 266 *див.* Białcerkiewski pulk
- Білоцерківський шлях **(IX-2)** 1137
- Білоцерківці, козаки **(VIII-1)** 265 *див.* Козаки білоцерківські
- Білоцерківці, с., у поріччі р. Многа **(VIII-2)** 45
- Білоцерківці (Білоцерковці), жителі м. Біла Церква **(VII)** 156 **(IX-1)** 214, 343, 343³
- Білоцерківщина, на Київщині **(V)** 220 **(VI)** 251, 257 **(VIII-1)** 265 **(VIII-3)** 276 **(IX-2)** 1137
- Білошапки, с., на Чернігівщині **(VIII-2)** 47
- Більськ (Белск, Билск, Бильск, Більск, Bielsk, Bilsk), м., на р. Орлянта, на Підляшші [у Польщі] **(II)** 369, 389, 399, 400, 455 **(IV)** 374, 375, 377, 493 **(V)** 229, 229², 239⁻, 607 **(VI)** 12, 51⁵, 108, 171, 184 **(VIII-1)** 166, 181, 188, 196 **(VIII-2)** 84, 85 **(VIII-3)** 263 **(IX-1)** 14 **(IX-2)** 1519, 1520 *див.* Белск, Bielsk, Bilsk
- Богоявлення соборна церква* **(VI)** 534
- Воскресення (Воскресенія) св. церква* **(VIII-1)** 196
- Миколи св. церква* **(VIII-1)** 196

- Більська земля, на Підляшші (V) 210, 340 (VI) 247, 247¹, 248, 248²
- Більська повіт-земля, на Підляшші (V) 294
- Більське городище, на р. Ворскла (VIII-2) 46
- Більське князівство, на смоленському пограниччі (IV) 278
- Більський повіт, на Підляшші (V) 33, 181⁴ (IX-1) 220
- Більці, м., у Бессарабії [у Молдові] (III) 279² (IX-1) 477
- Більче (Вилче), с., біля Перемішля (V) 262 *див.* Вилче
Богородиці монастир (V) 262
Пресвятої Пречистої церковь (IX-2) 1520
- Більче (Золоте Більче), с., у Борщівському повіті [Більче Золоте, с., Борщівський р-н Трн.] (II) 580 (V) 267 *див.* Золоте Більче
- Білявина, с., біля м. Холм (II) 382
- Біринська волость, у Путивльському повіті (VIII-2) 71
- Бірки (Борки, Борок, Великі Бірки, Малі Бірки), с., м., над р. Тясмин, на Черкащині (IX-2) 659 *див.* Борки, Борок, Великі Бірки, Малі Бірки
- Бітинія, край (I) 100, 440¹, 441
- Біяцове (Mindszent, Omnium Sanctorum villa), с., за спишською границею (II) 458² *див.* Mindszent, Omnium Sanctorum villa
- Благовицьке вйтівство [у Білорусі] (IX-2) 1263 (X) 46
- Блаженник, с., у Володимирському повіті, на Волині (V) 263
Миколая св. монастир (V) 263
- Блатенське озеро (Плесо, Pelso) (I) 162 *див.* Плесо, Pelso
- Блевь, м. (II) 605 *див.* Оболвь
- Блистов, м., у Королевецькому повіті (II) 603
- Блистов (Блестів, Блистово), м., на р. Десна, у Сосницькому повіті (II) 603
- Бловь, м. (II) 605 *див.* Оболвь
- Българская земя (I) 570¹ *див.* Болгарская земля
- Българи, народ (I) 225¹ *див.* Болгари
- Българи седмиградскитѣ (I) 225¹ *див.* Болгари семигородські
- Бѣ, р. (I) 203⁻ *див.* Бог, р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман
- Бобер, р., права притока Нарева (I) 219⁵ (II) 369
- Бобиничі, м., у Великому князівстві Литовському (VI) 504¹
- Бобрецький повіт (Бібрка, повіт), на Львівщині (II) 464, 585 *див.* Бібрка, повіт
- Бобрик, м., на Сумщині (VIII-2) 34, 39, 45, 48
- Бобрик, р., ліва притока Сироватки, басейн Псла (VIII-2) 48
- Бобровиця, с., на Чернігівщині (IX-2) 798, 947

- Бобровники, м., на р. Вісла [у Польщі] (VI) 33
- Бобровниця, с., на Чернігівщині (VII) 257-
- Бобруйськ, м. [у Білорусі] (VII) 209 (VIII-3) 148 (IX-1) 227², 488² (IX-2) 965
- Бобруйська волость (V) 481
- Бог, р. (IX-1) 262 *див.* Західний Буг
- Бог (Ак, Богъ, Буг, Гіпаніс, Гіпаніс-Бог, Бѣ, Bog, Boh, Boug), р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман Чорного моря [Південний Буг, р.] (I) 10, 14, 74, 88, 89, 109, 109³, 110, 116, 120³, 201, 202, 203-, 204-206, 209¹, 238, 414 (II) 89, 210, 259, 259³, 262, 373, 374, 416, 461 (III) 84, 155, 159², 163 (IV) 42, 81, 87⁴, 89, 315 (V) 98, 203 (VI) 10 (VII) 9, 15, 16, 19, 22-, 36, 44, 55-57, 63, 86, 210, 243, 247, 257-, 258, 349 (VIII-1) 38, 252 (VIII-3) 56⁵, 76³ (IX-1) 11, 92¹, 182, 189, 195, 196, 198, 199, 206, 320, 437, 468¹, 553 (IX-2) 661, 663, 664, 664⁵, 665, 665-, 679, 680, 695, 719, 721, 725, 882, 959, 1016, 1018-1020, 1025, 1026, 1041⁻¹, 1050, 1053, 1053¹, 1054-1056, 1059¹, 1069, 1069¹, 1070, 1073, 1075, 1141, 1290-1292, 1446, 1446¹, 1460, 1465, 1471, 1543², 1550 *див.* Ак, Бѣ, Буг, Гіпаніс, Гіпаніс-Бог, Bog, Boh, Boug
- Богатирка, с., на Київщині (II) 585
- Богацька сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279
- Богачка, с., у пониззі Хоролу (VIII-2) 46
- Богеми, народ (I) 212 *див.* Чехи, народ
- Богемія (IX-1) 528, 529 *див.* Чехія
- Богодухівський повіт, у Харківській губернії (I) 281³ (II) 585
- Боголюбий, м., біля м. Володимир на Клязьмі [у Росії] (II) 192
- Богомили, плем'я (I) 225 *див.* Болгари семигородські
- Богородчани (Bohorodczany), с., м., у Галичині (VI) 379 *див.* Bohorodczany
- Богуслав, Богородиці св. церква (IX-2) 986
- Богуслав, м., на Канівщині (II) 217, 286, 296 (VII) 182², 183 (VIII-1) 241, 267 (VIII-2) 168, 187, 188, 191 (VIII-3) 141, 141² (IX-1) 246¹, 375, 376-, 377, 384, 399, 399², 401 (IX-2) 855¹, 920, 922³, 933, 966, 986, 988, 1003, 1048, 1061, 1068, 1069³, 1070¹, 1088, 1343 (X) 268, 284, 379
Параскеви св. церква (IX-2) 986
Трійці св. церква (IX-2) 986
- Богуславське староство (V) 341 (VI) 281 (VII) 257, 261, 275, 277, 351 (VIII-3) 26 (IX-1) 375 (IX-2) 1094
- Богучар, м., на Вороніжчині (VIII-2) 36, 39

Богучар, р., права притока Дону (VIII-2) 35, 36, 39

Богуща, с., у Грибівському повіті [у Польщі] (I) 214¹

Богущова сотня, Черкаського полку (VIII-3) 275

Бодавка (Bodokoi), с., на р. Сула (VIII-2) 45 *див.* Vodokoi

Боденковичі, с., на Остерщині (V) 217

Бодрог, р., права притока Тиси (I) 210⁴, 215 (II) 492, 493, 504

Божок, р., притока Південного Бугу [Божка, р.] (VIII-3) 178⁴ (IX-2) 1460, 1550

Божський (Божеский), м., у Белзькій землі (II) 98, 385 *див.* Буськ

Божський (Божськ, Бужськ, Вожський), м., на Побожжі [по р. Південний Буг] (II) 259³, 374 (III) 155, 157 (IV) 89, 89¹, 175, 502 *див.* Бужськ, Вожський

Божський острог, м. (II) 385

Бозький лиман (VII) 67³

Бої кельтські, плем'я (I) 212

Бойки (Boiki, Bóiki), український субетнос (I) 213, 355, 355¹ *див.* Voiki, Bóiki

Боки, народ тракійський (I) 136¹

Бокракой, с., у Криму (IX-2) 942

Болбасівка, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46

Болва, р. (IX-1) 443

Болвь, м. (II) 605 *див.* Оболвь

Болгар, м., на Волзі (I) 230, 291, 294, 295, 295³, 296-302, 331, 415, 613, 616, 617 (VI) 4 *див.*

Великий Булгар

Болгар (Булгар), край (I) 461 *див.* Булгар, край

Болгари (Блгари, Бльгары, Болгары, Болъгары, Bulgaren, Bulgari, Βουλγάροι), народ (I) 135, 154¹, 158, 158², 159-161, 163⁻, 168, 168¹, 169, 174³, 176-179, 180², 181¹, 183, 225¹, 227¹, 228, 235, 237, 243, 294, 295, 298, 302, 313¹, 327, 335, 353, 361, 394, 394¹, 417, 440², 442, 442², 460, 461¹, 464, 466, 468, 470-474, 476, 486, 496, 496⁻, 499, 499¹, 502, 549, 558, 559, 568, 584, 586, 604, 607 (II) 66¹, 416, 523, 524, 536, 545, 560 (V) 401, 402 (VII) 519, 525 (IX-1) 123 (IX-2) 1078 *див.* Бльгары, Bulgaren, Bulgari, Βουλγάροι

Болгари волзькі (Сербяны Болгари, Сребрені Болгари), народність у середньому Поволжі (I) 300, 486 *див.* Сербяны Болгари, Сребрені Болгари

Болгари дунайські (Болгары дунайские, Бурджани), народність на Балканському півострові (I) 158, 158¹, 440², 486¹, 496⁻ (II) 411, 415, 523, 548² *див.* Бурджани

Болгари західні (I) 160

Болгари кубанські (Купи-Болгари), плем'я (I) 158 *див.* Купи-Болгари

Болгари поволзьські (I) 230

Болгари семигородські (Бльгары седмиградскитѣ, Богомили), плем'я (I) 224 *див.*

- Българи седмиградскитѣ, Богомили
- Болгари-Кутургури, плем'я (I) 161
- Болгарин (I) 180, 368 (V) 393
- Болгариня (II) 589
- Болгарія (България, Bulgaria, Bulharsko), д-ва (I) 239, 287, 315, 435, 462, 465-467, 467², 468-470, 472-477, 486¹, 515, 564, 569, 570, 592² (II) 66¹, 115, 416, 522, 528, 529 (III) 289², 425³, 461, 462, 464 (V) 393¹ (VI) 342, 343¹ (VII) 299 (IX-2) 779, 1340³ *див.*
- България, Bulgaria, Bulharsko
- Болгарія західна (I) 475
- Болгарія кавказька (I) 286 *див.*
- Чорна Болгарія
- Болгарія передбалканська (I) 472
- Болгарія східна (I) 49, 475, 499
- Болгарська держава (I) 160, 224, 464⁻, 466, 470 (II) 523
- Болгарські племена (IX-1) 33
- Болгарская земля (Българская земя) (I) 75 *див.* Българская земя
- Болгарфальва, м. [в Угорщині] (IX-2) 1297
- Болдиз (Болдыжь), с., біля м. Дмитровськ (II) 603
- Болестрашичі, с., на Перемишльщині (V) 309¹
- Боловос, р. (II) 603 *див.* Білоус
- Боложинів, с., у Галичині (V) 267
- Болозів, с., на Старосамбірщині [Старосамбірський р-н Льв.] (VI) 238
- Болортаг (Болортаг), узгір'я в Азії (I) 61, 63
- Болохів, с., у Галичині [Калуський р-н ІФ.] (V) 268
- Болохов (Болохово, Болоховъ), м., у верхньому Побожжі та басейнах рр. Случ, Горинь і Тетерів (II) 246¹ (III) 158¹, 535, 536 *див.* Болохово
- Болохово, м. (III) 86, 157, 161², 535 *див.* Болохов
- Болоховська земля (Болоховская земля) (II) 562 (III) 157, 157², 169¹, 171, 173², 535 (VII) 73³
- Болоховські князівства (I) 376 (III) 156
- Болоховці (Болоховцы), населення м. Болохов і Болоховської землі (II) 246¹ (III) 86, 155, 155⁴, 156, 157, 158¹, 160, 535, 536 (VII) 74 (VIII-1) 296
- Болхів, м., на московському пограниччі (X) 256
- Болховой, м., на Білгородщині [у Росії] (VIII-2) 63
- Болховське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180
- Большівці (Бо., Болшів, Большів, Большівецъ, Большов, Bolschow), с., біля Галича [Більшівці, с., Галицький р-н ІФ.] (II) 434, 466, 598, 612 (V) 146, 146^{2,4}, 190² (III) 395¹ (VI) 180 (IX-2) 653, 1139³, 1145² *див.* Bolschow
- Большой Ногай (IX-2) 938² *див.* Велика Ногайська орда
- Бонча, с., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626

- Борани, плем'я (I) 146, 146⁴
- Борбона, м. [в Італії] (VI) 380
- Борзенська сотня, Чернігівсько-го полку (VIII-3) 280
- Борзенський повіт, у Чернігівській губернії (II) 604
- Борзенці, козаки (VIII-3) 280
- Борзна, м., у Ніжинському повіті, на Чернігівщині (VIII-1) 201, 291² (VIII-2) 44 (IX-1) 204¹, 204², 325¹, 410, 434, 546, 552 (IX-2) 1011, 1088, 1223, 1545 (X) 266
- Борзна, р. (IX-2) 1011, 1012
- Борисів, м., на р. Березина (IX-1) 223² (IX-2) 886, 1245, 1263, 1264, 1277 (X) 122
- Борисівська волость (V) 358¹
- Борисівський повіт (IX-2) 1264, 1272
- Борисівський уїзд (IX-2) 1201, 1264
- Бориспіль (Баришпіль, Борисполь, Боришпіль, Боришполь), с., м., на Київщині [Бориспільський р-н Кв.] (II) 355, 355¹ (VI) 290, 290¹ (VII) 157², 176, 176³, 482 (VIII-1) 111 (IX-2) 1008 *див.* Баришпіль
- Бориса і Гліба св. церква (Гліба св. церква) (II) 355 (IX-2) 1008*
- Миколая св. церква, біля міста (IX-2) 1008*
- Михайла св. церква (IX-2) 1008*
- Полукнязьський вал, окоп біля міста (II) 355*
- Рождества Богородиці св. церква (IX-2) 1008*
- Бориспільська волость (Баришпільська волость), на Київщині (VI) 285 (VII) 257¹ *див.* Баришпільська волость
- Бористен (Борисвенъ, Бористен), р. (I) 88, 157², 539 (IX-1) 77, 483³ *див.* Дніпро
- Бористен, колонія (I) 88, 88² *див.* Ольвія
- Бористеніти, населення Ольбії (I) 88, 88², 89, 90 *див.* Ольбіополіти
- Борки, м. (IX-2) 656⁴, 659^{1,2}, 827 *див.* Бірки
- Борки, с., у пониззі Хоролу (VIII-2) 46, 48 *див.* Борок, с.
- Борківська сотня (Бурківська сотня), Полтавського полку (VIII-3) 279 *див.* Бурківська сотня
- Боркулабовская волость [у Білорусі] (VII) 318
- Борова, р., ліва притока Сіверського Дінця (VIII-2) 60, 61
- Боровий, м., у Київській землі (II) 536, 537
- Боровицька сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Боровиця, с., м., на Чигиринщині (VII) 276 (VIII-1) 258, 271, 272, 272¹, 273-277, 282, 284, 307 (VIII-2) 156 (IX-1) 361, 362
- Боровна, р. (X) 241
- Бородянка, с., у Київському повіті (IX-2) 875
- Борок, м. (IX-2) 609, 612, 612⁴, 617-619, 643³, 644, 656, 657, 659, 660, 671, 672¹, 683 *див.* Бірки

- Борок, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1264
- Борок, ур-ще над р. Тясмин, на Чигиринщині **(IX-1)** 435
- Борок (Борки), с., у пониззі Хоролу **(VIII-2)** 46 *див.* Борки, с.
- Борсуків діл, прохід у Карпатах **(II)** 470 *див.* Руський діл
- Бортники, с., у Брацлавському повіті **(VII)** 15 **(VIII-3)** 277
- Бортниківці, с., на Брацлавщині **(VII)** 257⁻
- Борчина, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Борша, м., на р. Вішеул [у Румунії] **(II)** 470
- Боршівський комітат (Borsua comitatus), на Закарпатті **(II)** 488⁶ *див.* Borsua comitatus *див.* також Бережська столиця
- Боршов, м. **(IX-2)** 1114 *див.* Борщів
- Боршова, замок над р. Боршова, на Закарпатті [Берегівський р-н Зк.] **(II)** 491, 493, 494⁻
- Боршова, р., притока Тиси [Боржава, р.] **(I)** 214⁴ **(II)** 488, 489, 493
- Борщагівка (Борщаговка), с., м., у Брацлавському воєводстві [Погребіщанський р-н Вн.] **(IX-1)** 493
- Борщагівська сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
- Борщів (Боршов, Borsofsky), м., у західному Поділлі **(VI)** 92, 237 **(IX-1)** 273⁻ **(IX-2)** 700, 702, 1114 *див.* Боршов, Borsofsky
- Борщівка, с. **(IX-2)** 1460, 1550
- Борщівський повіт, у західному Поділлі **(II)** 485⁻
- Борщовичі, с., біля Львова **(V)** 147
- Борятинське князівство, у В'ятицькій землі **(III)** 180
- Босмановка (Бацмани), с., у поріччях Олави і Рашівки **(VIII-2)** 45 *див.* Бацмани
- Босна (Bosnien), край **(III)** 154² *див.* Bosnien
- Боснійський вікаріат **(III)** 299
- Боспор, м. **(I)** 100 **(II)** 511¹, 516² **(IV)** 300 *див.* Керч
- Боспор (Боспор Кімерійський, Босфор Кімерійський, Босфорь, Воспорь Киммерійський, Bosphore Cimmérien, Bosporus, Vosporo), д-ва антична, у Північному Причорномор'ї **(I)** 86, 91, 94, 95, 95², 97, 97⁵, 98-101, 104, 174¹, 279¹, 417¹, 441 **(III)** 280⁻ *див.* Боспор Кімерійський, Босфорь, Босфор Кімерійський, Воспорь Киммерійський, Bosphore Cimmérien, Bosporus, Vosporo
- Боспор Кімерійський (Боспорь Киммерійській), д-ва **(I)** 97, 541 *див.* Боспор, д-ва
- Боспор Кімерійський, протока **(I)** 98, 106, 417 *див.* Керченська протока
- Боспор тракійський, протока **(I)** 622 *див.* Боспорська протока
- Боспорська держава (Bosporanisches Reich) **(I)** 100 *див.* Bosporanisches Reich

Боспорська протока (Боспор тракійський, Босфор, Гієрон, Константинопольська протока, Черноморська протока, Царгородська протока, Ἰερὸν), протока між Чорним і Мармуровим морем (I) 100 (II) 36 *див.* Боспор тракійський, Босфор, Гієрон, Константинопольська протока, Черноморська протока, Царгородська протока, Ἰερὸν

Боспорське царство (Воспорское царство, *Vosporano regno, Vosporanum regnum*) (I) 55¹, 94, 97, 99, 100, 540 *див.* Воспорское царство, *Vosporano regno, Vosporanum regnum*

Боспоряни, населення Боспору, д-ви (I) 86, 98, 102, 174¹

Бостон, м., [в США] (I) 61²

Босфор, протока (I) 496 (II) 560 (VII) 303, 356, 463, 514, 534 (VIII-1) 26, 214 *див.* Боспорська протока

Босфор Кімерійський (Босфорь Киммерійській), д-ва (I) 194¹, 540, 541 *див.* Боспор, д-ва

Босфорь, д-ва (I) 541 *див.* Боспор, д-ва

Боська волость, у Сяніцькій королівщині (VI) 205, 205³

Ботог, м. (IX-2) 1533 *див.* Батіг

Бохмач, м. (II) 320 *див.* Бахмач

Бохня (Bahna, Bochna), м. [у Польщі] (III) 135^{3,4} *див.* Bahna, Bochna

Бохурь, с. (VI) 367¹ *див.* Бахор

Боярка, м., у Київському повіті

(VIII-3) 276 (IX-2) 1011

Юрія св. церква (IX-2)

1011

Брага, с. [Хм.] (VII) 478

Брагин (Брагинь, Брягин), м-ко, м., на р. Брагинка, на Поліссі [Брагін, м., у Білорусі] (III) 382 (V) 265 (VI) 292 (VIII-2) 193 (VIII-3) 231 (IX-1) 334 *див.* Брягин

Миколая св. монастир

(V) 265

Брагинська волость, на Поліссі (II) 260, 304 (IV) 502 (V) 265⁷

Брагинці, жителі м. Брагин, на Поліссі (VII) 156¹

Брагинщина, на Поліссі (IX-1) 771

Браїлів, м., у Брацлавському воєводстві [Жмеринський р-н Вн.] (VII) 257- (IX-1) 10, 199, 200, 338

Браїлів (Браїлів), м., на р. Дунай [у Румунії] (VI) 178

Браїлівська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277

Брандбург (Бранденбург, Мархія), земля [у Німеччині] (VIII-3) 108 (IX-1) 94, 484, 528 (IX-2) 1105, 1305, 1494 *див.* Мархія

Брандбуржці, населення Брандбургії (IX-2) 1300

Брандбурзьке курфюрство (Брандбурське курфюрство) (IX-1) 429 (IX-2) 1305

Браниця, м. [у Молдові] (IX-1) 570

Браслав (Браславль), м., на По-

- діллі (IV) 168, 174, 175, 210, 211², 217, 407, 408, 444, 480 (VII) 22, 129 (IX-1) 190 *див.*
 Брацлав, м., на Поділлі
 Браслав (Браславль, Бряславль), м. [у Білорусі] (IV) 218 (V) 293 *див.* Бряславль
 Браславці, населення (VII) 62 (IX-2) 613 *див.* Брацлав'яни
 Брагенка, р., ліва притока Ворскли (VIII-2) 72
 Братковичі, с., у Львівській землі (VI) 241
 Брагуляни, м. [у Молдові] (IX-1) 83
 Брахлов, м. (IX-2) 1115³ *див. також* Ярослав, м., на березі р. Сян
 Брацлав (Браслав, Брясловль, Braczlav, Breszlavnal), замок, м., на Поділлі [Немирівський р-н Вн.] (VII) 13, 15, 19, 20, 22, 24, 25, 39-41, 46, 47, 49, 49¹, 50, 60, 96, 111, 112, 129, 195, 208, 220, 221, 243, 257, 306, 321 (VIII-3) 39, 118, 152, 171, 215, 251 (IX-1) 69, 85, 91, 99², 111, 111¹, 115, 127, 158, 177, 180, 192, 337, 361, 389, 398, 411, 435, 437 (IX-2) 609, 654, 656, 666-670, 672, 773, 774, 836, 870, 876, 879, 882, 882², 966, 1016, 1017, 1017¹, 1018, 1019, 1021, 1025, 1026, 1032, 1041, 1051, 1053, 1054⁴, 1056, 1058, 1059¹, 1075, 1076, 1081, 1084, 1090, 1102³, 1106, 1292, 1447, 1448 (X) 83, 161, 268, 280⁵, 281
див. Браслав, Брясловль, Braczlav, Breszlavnal
 Брацлавець (Браславець), житель м. Брацлав (VII) 112³
 Брацлавська земля (IV) 336 (V) 334 (IX-1) 393 (IX-2) 931
 Брацлавська сотня (VIII-3) 277
 Брацлавська тьма [земля] (IV) 86
 Брацлавське воєводство (Браславське воєводство) (IV) 397, 406, 499, 502 (V) 24, 152, 334, 339-341, 601, 607, 623, 630 (VI) 577, 578, 628 (VII) 88³, 171, 186, 236, 258³, 344, 412 (VIII-1) 142, 149, 238 (VIII-2) 149², 194 (VIII-3) 148, 170, 212, 216, 265⁴, 266 (IX-1) 11, 66, 72, 73, 103¹, 107, 108, 109, 127, 150, 229, 361, 365, 368, 370, 373, 374, 395, 435, 453 (IX-2) 681, 947, 1020, 1286, 1292, 1306, 1364 (X) 325, 326, 356, 360-364, 369, 372
 Брацлавське староство (V) 17 (VII) 6
 Брацлавський повіт (II) 585 (V) 33, 295, 340 (IX-2) 1447
 Брацлавський полк (Браславський полк, Бряславской полк, Брясловский полкъ) (VIII-3) 276 (IX-1) 77, 494, 527², 567 (IX-2) 736, 770, 835, 878², 923², 926, 927, 951, 952⁸, 959, 1069, 1070, 1089, 1174, 1446, 1447, 1452 (X) 38, 42, 74-75, 161
 Брацлавщина (Браславщина), на Поділлі (I) 579 (IV) 82,

- 86⁴, 89, 175, 211², 219, 220, 223, 226¹, 235, 235¹, 331, 332, 335, 397, 398, 405-408, 410³, 411, 413, 416, 417, 479, 481, 496, 502 (V) 1, 2, 15, 16, 33, 62, 70, 71, 210, 218, 221, 230, 271, 301, 338, 339, 342, 447, 621, 648 (VI) 92, 177, 249, 274, 277¹, 278-283, 288, 450 (VII) 5, 11, 12, 12², 13⁻, 15, 20, 35¹, 47, 55, 101, 122, 148, 156, 186, 195, 203¹, 204, 205, 207-209, 214, 216, 219, 220, 222, 223, 256, 257⁻, 259¹, 261⁵, 306, 309, 345, 349, 437, 450, 495 (VIII-1) 10, 38, 145 (VIII-2) 167, 194 (VIII-3) 36, 37, 39, 40², 46, 52, 268, 276 (IX-1) 74, 127, 177⁻, 178⁻, 365, 374, 376, 380, 382, 384, 389, 397, 494 (IX-2) 669, 775, 865, 876, 882², 884, 884¹, 966, 969, 1013, 1020, 1035, 1039, 1049, 1051, 1052, 1056², 1060, 1071, 1072, 1391, 1495, 1500
- Брацлавщина південна (VII) 255
- Брацлавщина східна (VII) 11², 257⁻
- Брацлавщина центральна (IV) 335
- Брацлав'яни (Браслав'яни, Браславці, Braclawianie, Braslavienses), населення м. Брацлав і Брацлавщини, на Поділлі (IV) 420⁴ (VI) 578¹ (VII) 39, 40, 46, 47, 49, 51¹, 62, 63, 148, 149⁻ *див.* Браславці, Braclawianie, Braslavienses
- Брашів (Кронштадт), м., у Волощині [у Румунії] (VI) 60 (IX-1) 573 *див.* Кронштадт
- Бреда, фортеця голландська (IX-2) 1042, 1043
- Брестское воєводство (V) 652 *див.* Берестейське воєводство
- Бресть, м. (IX-2) 1520 *див.* Берестя, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі
- Брилинська країна, на Перемишльщині (V) 378, 378⁴
- Брилинці, с., на Перемишльщині (V) 192¹
- Брилука, м. (IX-2) 1004¹ *див.* Прилуки, м., на р. Удай
- Брисі, с., на р. Сула [Лохвицький р-н Пл.] (VIII-2) 45
- Брітоляги, плем'я у пониззі Дунаю (I) 137⁵
- Бровари, м., на Київщині (IX-2) 798 (X) 212, 213, 220, 221, 283, 340
- Броварська сотня, Київського полку (VIII-3) 277, 278 (IX-2) 771
- Брод, маєтн., у Бережській столиці (II) 501
- Броди, повіт, у Галичині (I) 30⁻
- Броди (Броды, Brody), м., у Галичині (II) 74², 80, 373, 373³, 608 (V) 252 (VI) 388 (VIII-2) 167, 171¹ (VIII-3) 74, 81, 82¹, 95, 96, 98 (IX-1) 59², 264, 264¹, 266, 271, 277⁻, 280², 292, 293⁻, 295, 307⁻, 316⁴, 319^{2,4}, 335, 1463 *див.* Brody
- Бродники (Русини степові, Brodnici, Βορδόνης), люд-

- ність руська кочова, у степах Подоння-Подунав'я (I) 195, 242 (II) 242, 516, 524, 524³, 525, 526 (VII) 74, 75 *див.* Русини степові, Brodnici, Βορδόνης
- Бромберг, м. (VI) 213 *див.* Бидгощ
- Бронниця, маєтн. (VII) 14
- Бронькняже, м. (II) 348
- Брочок, р. (II) 608
- Брунсберг (Брунсберк), м., у Пруссії (VI) 418 (IX-2) 1284
- Бруса, м., у Малій Азії [у Туреччині] (VI) 15
- Брусилів, м., на Київщині (VI) 94³ (VII) 311 (VIII-3) 276 (IX-2) 1342, 1343, 1361
- Брылевщина, с-ще, у Житомирському повіті (VI) 308
- Брюссель, м. [у Бельгії] (I) 27²
- Брягин, м. (III) 383 *див.* Брагин
- Брянничина (VIII-2) 123¹ *див.* Брянщина [Брянськ, м., у Росії]
- Брянськ, м., на Підляшші [у Польщі] (I) 219 (VI) 184
- Брянськ (Бранськ, Брянеськ, Брянськ, Бряньськ, Bransko), замок, м., на р. Десна, на Сіверщині [у Росії] (II) 337 (III) 171, 177, 179, 179², 180⁻, 181, 187, 188, 188¹, 190, 190², 526 (IV) 65-67, 70, 72, 87, 178, 179⁻², 246, 246², 274, 279, 280, 451-453 (V) 389 (VI) 9 (VII) 334 (IX-1) 271, 387 (IX-2) 633², 634⁻, 750, 808, 839, 905, 909, 1008², 1073, 1544 *див.* Bransko
- Свинський монастир* (IX-2) 1008²
- Брянська волость [у Росії] (III) 177
- Брянська єпархія [у Росії] (V) 460
- Брянське князівство [у Росії] (III) 178, 179 (IV) 65, 66
- Брянське староство, [у Польщі] (V) 210
- Брянський повіт [у Польщі] (V) 340
- Брянський повіт [у Росії] (V) 290 (IX-1) 270 (IX-2) 634⁻, 1424
- Брянський уїзд (Бранський уїзд, Брянський уїздъ) [Брянськ, м., у Росії] (IX-1) 270 (IX-2) 634⁻, 927², 1207, 1544 (X) 123
- Брянсько-чернігівська єпархія [у Росії] (V) 389
- Брянці (Брянченя), жителі м. Брянськ, на Сіверщині (III) 181, 187 *див.* Брянченя
- Брянченя, жителі (IX-2) 634⁻ *див.* Брянці
- Брянщина (Брянничина) [у Росії] (VIII-2) 123 (IX-2) 633 *див.* Брянничина
- Брянславль, м. (IX-1) 567 *див.* Браслав, м. [у Білорусі]
- Брянсловль, м. (IX-2) 1453 *див.* Брацлав, м., на Поділлі
- Бубни, осада, у поріччі р. Сухий Ромен (VIII-2) 45
- Бубни, с., у поріччі р. Многа (VIII-2) 45
- Бубни, с., у поріччях Олави і Рашивки (VIII-2) 45

- Бубнище, с., над Сукелею, у Галичині [Долинський р-н ІФ.] **(II)** 470, 579, 580
- Бубнів (Дубків, Дубниця), с., на Переяславщині **(II)** 606 *див.* Дубків, Дубниця
- Буг (Бугь), р., права притока Вісли **(I)** 6, 10, 36, 51, 53, 54¹, 70, 117, 162¹, 201, 206-208², 209, 209¹, 214, 219, 219^{2,4}, 237, 303, 489, 490, 491, 491¹, 556 **(II)** 12, 13, 23, 144¹, 303, 351¹, 360, 361, 370-375, 375^{6,7}, 384, 387-389, 397, 455, 566 **(III)** 23, 95, 258 **(IV)** 4², 15, 47, 149, 195, 283 **(V)** 440, 631 **(VI)** 27, 34, 142, 151, 158, 183, 185, 186⁴, 188, 194, 197, 210, 211 **(IX-1)** 189, 437 **(IX-2)** 714, 960¹, 1244, 1245, 1245¹, 1253, 1256, 1307, 1313, 1398, 1398⁵, 1408, 1435, 1446¹, 1456 **(X)** 286 *див.* Західний Буг
- Буг, р. **(I)** 51, 70, 201, 201⁶, 237 *див.* Бог, р., впадає у Дніпровсько-Бузький лиман
- Буда, м. **(IV)** 37 **(V)** 522, 522¹, 527 *див.* Будапешт
- Будапешт (Буда, Пешт, Buda, Budapest), м., на р. Дунай [в Угорщині] **(II)** 582 *див.* Буда, Пешт, Buda, Budapest
- Будераж, г-ще, маєтн., у південній Волині **(I)** 38 **(VII)** 212
- Буджак (Буджаки), край, між Дунаєм, Дністром і Чорним морем **(I)** 202² **(VIII-1)** 228, 240 **(IX-2)** 1104
- Буджацька орда (Білгородська орда, Добрудзька орда), напівкочові ногайські племена **(VIII-3)** 172, 175, 179⁶ **(IX-1)** 200², 206, 380 **(IX-2)** 669, 670, 895, 1446 *див.* Білгородська орда, Добрудзька орда
- Будилівка, р., ліва притока Псла **(VIII-2)** 49
- Будилівка, с., у поріччі р. Псел **(VIII-2)** 49
- Будини (Βωδινοί, Οὐίτιοι, Σουδινοί), плем'я, народ **(I)** 103, 116, 118, 119, 547 *див.* Βωδινοί, Οὐίτιοι, Σουδινοί
- Будоква, с., на Полтавщині **(X)** 154¹
- Будутинь, с., над р. Рось **(I)** 470¹
- Буды, с., в Охтирському повіті [См.] **(I)** 44³
- Бужани, жителі м. Буськ, у Белзькій землі **(II)** 360, 361, 374
- Бужани, населення узбережжя р. Південний Буг **(IX-1)** 414
- Бужани, плем'я **(I)** 206-207¹, 208, 209, 364, 373
- Бужин, м., на р. Дніпро, на Черкащині **(VIII-1)** 230, 292 **(VIII-2)** 161 **(IX-2)** 726 **(X)** 82, 85, 151, 211
- Бужинська сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
- Бужинський перевіз, на Дніпрі **(X)** 274
- Бужковичі, с., біля Володимира-Волинського [Іваничівський р-н Вл.] **(II)** 376 **(III)** 101
- Бужськ, м., на Побожжі **(II)** 151 *див.* Божський, м., на Побожжі

- Бужськ (Бужьськ), с., м., у Белзькій землі **(I)** 207, 209 **(II)** 173, 258², 259, 296, 359-361, 372, 372¹, 374, 375, 390, 431, 437¹, 464 **(III)** 204 **(IV)** 197 **(IX-2)** 1114 *див.* Буськ
- Бузівка (Boszawka), с., на Черкащині **(IX-2)** 1043, 1044², 1470 *див.* Boszawka
- Бузівська сотня, Уманського полку **(VIII-3)** 276
- Бузук, р. **(VII)** 516
- Бузуківський угод, на р. Тясмин, на Черкащині **(VII)** 54
- Бузуково, с-ще, на Черкащині **(VII)** 70¹
- Бузулук, р. **(VIII-2)** 40
- Бузький басейн, р. Західний Буг **(II)** 464
- Буки, м., на Уманщині [Чрк.] **(IX-2)** 686, 879, 978, 983, 1041, 1048
Іллі св. церква (IX-2) 978
Михайла св. церква (IX-2) 978
Різдва св. церква (IX-2) 978
Успенія св. церква (IX-2) 978
- Буків, н. п., біля м. Плоешту [в Румунії] **(VII)** 250
- Буковина (Bukowina) **(I)** 3, 7¹, 37, 136¹ **(II)** 461, 470 **(IV)** 331, 500 **(VI)** 60, 334, 619, 620 **(VIII-2)** 126¹ **(IX-1)** 92¹ *див.* Bukowina
- Буковина полуднева **(II)** 460⁵
- Буковно (Bukowno), с., над Дністром, біля м. Тисмениця [Буківна, с., Тлумацький р-н ІФ.] **(II)** 610 *див.* Bukowno
- Буковно (Bukowno), с., біля Жидачева, у Галичині [Буковина, с., Жидачівський р-н Льв.] **(II)** 610 *див.* Bukowno
- Букурешт, м. [у Румунії] **(II)** 421⁶ *див.* Бухарест
- Булащик, ур-ще, на Переяславщині **(VIII-1)** 204
- Булгар, край **(I)** 461, 462 *див.* Болгар, край
- Бургана, р. **(VIII-2)** 167² *див.* Бургунь, р.
- Бургунська переправа, на Дніпровому Низі **(VIII-2)** 25
- Бургунь, фортеця татарська, на Дніпрі **(VIII-2)** 25
- Бургунь (Бургана), р., права притока Дніпра **(VII)** 58, 244 **(VIII-2)** 167, 167² *див.* Бургана
- Бургас (Бургас), м., на західному узбережжі Чорного моря [у Болгарії] **(I)** 90 **(VIII-1)** 42
- Бургунди, плем'я **(I)** 141, 143, 146⁴, 174³
- Бурджани **(I)** 440² *див.* Болгари дунайські
- Буремль, м., у Луцькому повіті [Боремель, с., Млинівський р-н Рв.] **(V)** 214
- Буримка (Buremla), г-ще, с., на р. Сула, на Переяславщині **(II)** 349¹, 607 *див.* Buremla
- Бурківська сотня, Полтавського полку **(VIII-3)** 279, 279³ *див.* Борківська сотня
- Буромль, с., на Полтавщині **(VIII-2)** 47

Бургаси, край на середній Волзі
(I) 461, 462

Бургаси, плем'я (I) 297, 301,
435, 443, 463 *див.* Мордва

Бурти, потік, ліва притока р.
Гірський Тікич (IX-2) 1044

Бурчевичі, орда половців (II)
214, 531

Бурштин, м., у Галичині [Га-
лицький р-н ІФ.] (II) 612
(VIII-1) 65 (IX-2) 654

Буськ (Божський, Бужськ), с.,
м., у Белзькій землі [Бусь-
кий р-н Льв.] (I) 207 (V) 239,
249, 256, 262, 317, 315³, 323,
346 (VI) 101, 107, 136, 176,
220 (VII) 30, 457, 457², 501
(VIII-3) 87 (IX-1) 530, 547,
548¹ *див.* Божський, Бужськ
Онуфрія св. монастир
(V) 262

Буська волость, у Белзькій зем-
лі (II) 455

Буський повіт, у Белзькій землі
(V) 262 (VI) 228

Бухара, м. [в Узбекистані] (I) 301

Бухарест (Букурушт), м. [у Ру-
мунії] (VI) 606 *див.* Буку-
решт

Буховець, с., у Галичині (IX-2) 653

Буців, с., у Перемишльській во-
лості (V) 188⁻

Буцки, протоки (VIII-2) 169
див. Бучки

Буцко (Буцка), о. (VIII-2) 169
див. Томаківка, о.

Бучні, с., у Барському старостві
(VI) 251

Бучанська сотня, Уманського
полку [Бучинська сотня]

(VIII-3) 276

Бучацький повіт, у Галичині (V)
315³

Бучач, м., у Галичині [Бучаць-
кий р-н Трн.] (I) 213⁴ (V) 262
(VI) 101, 422¹, 625 (IX-2)
651, 652, 1114

Бучач Лісний (Гаї), с., у Галичи-
ні (VI) 625 *див.* Гаї

Бучин, с., на Пинщині (V) 645

Бучки (Буцки, Бучки-Великі,
Бучки-Малі), протоки на
усті Базавлука (VIII-2) 169,
180 *див.* Буцки, Бучки-Вели-
кі, Бучки-Малі

Бучки-Великі, протоки (VIII-2)
180² *див.* Бучки

Бучки-Малі, протоки (VIII-2)
180² *див.* Бучки

Буша (Бушуїв), м., у Брацлавсь-
кому повіті, на молдавській
границі (VII) 14, 450 (IX-
1) 100 (IX-2) 835, 836, 842,
873, 873⁵, 878, 878², 902, 966,
1014, 1014³, 1015, 1015^{3,4},
1016, 1018, 1028, 1031, 1060
див. Бушуїв

Бушуїв, м. (IX-1) 100 *див.* Буша

Буюк-дере, м., на європейсько-
му узбережжі Босфору (VII)
514

Бчичська волость [у Білорусі]
(V) 362

България, д-ва (I) 355¹ *див.* Бол-
гарія, д-ва

Бьяхань, с. (II) 603 *див.* Городи-
ще, с., на р. Тернь

Бѣлое море (I) 398¹

Бѣльській уѣздъ, на Підляшші
(I) 187⁻

В

- Вабля, р., права притока Судості (II) 605
- Важинчичі, маєтн. [маб., у Польщі] (V) 496
- Вавилон, м. (III) 560
- Вавилонське царство (Вавилонское царство) (III) 560
- Вайсенштайн, замок в Естонії (VII) 317
- Вайтміль, н. п. (IV) 436
- Вакіїв, с., біля Черемна, на Волині (II) 609
Черменець (Червенець), ур-ще (II) 609
- Валахи, народ (IX-2) 1007, 1298, 1463, 1466, 1471, 1550 *див.* Волохи, народ
- Валахія, дунайське князівство, край (I) 128, 225 (IV) 476 (VI) 60², 343² (VII) 147, 147², 204 (VIII-1) 133² (IX-1) 33, 36, 46, 49, 98, 140, 160, 217, 237, 431, 473, 481, 481¹, 483-485, 485², 486, 487, 498, 499, 506, 508, 510-512, 517, 518, 520-523, 528, 529, 531, 533, 534, 540, 572⁻, 574, 576³, 578, 578³, 579 (IX-2) 773¹, 904, 980, 982, 984, 987, 988, 1077, 1081, 1183, 1208, 1288, 1301, 1345, 1355, 1438, 1442, 1498, 1546 (X) 11 *див.* Волощина
- Валахське господарство (IX-1) 484 *див.* Волоське господарство
- Валдайська височина (Алаунська височина) (I) 75 *див.* Алаунська височина
- Валіамана, плем'я (I) 208³ *див.* Валінана, плем'я
- Валінана, д-ва (I) 377, 549
- Валінана (Валіамана, Валінбаба, Валяна, Вальмана), плем'я (I) 208, 208⁴, 377, 549 (II) 360 *див.* Валіамана, Валінбаба, Вальмана, Валяна
- Валінбаба (Влїнбаба), плем'я (I) 208³ *див.* Валінана, плем'я
- Валки, м., у верхів'ях р. Мож, у Харківській губернії [Валківський р-н Хрк.] (I) 281³ (VIII-2) 40, 45, 60, 72, 199 *див. також* Валківське городище
- Валківське городище, у верхів'ях р. Мож, у Харківській губернії (VIII-2) 72 *див. також* Валки
- Валківський повіт, у Харківській губернії (II) 585
- Валуйки (Валуйка), м., у пониззі р. Оскол (VIII-1) 27⁵, 203 (VIII-2) 36, 37, 37⁵, 38, 40, 57, 62, 63, 65, 77 (VIII-2) 57, 61
- Валуйський повіт (I) 339²
- Валуйчани, жителі м. Валуйки (VIII-2) 36, 38
- Вальмана, плем'я (I) 208³ *див.* Валінана, плем'я
- Валяна, плем'я (I) 208³ *див.* Валінана, плем'я
- Ванантар, народи (I) 228⁵ *див.* Огхондор-Болгари
- Ванантят, народи (I) 229² *див.* Велтит
- Вандали, плем'я готське (I) 126, 131, 140-143, 145, 147, 164, 165³

- Вандалиты (Wandality), плем'я (IV) 429 *див.* Wandality
- Вандальський народ (I) 140
- Ванкевичі, с., на Пинщині (V) 645
- Вантіт, плем'я (I) 175⁴
- Вапнярка, м. [Томашпільський р-н Вн.] (IX-1) 88
- Вар, с., у Динівському ключі (I) 217⁻
- Варва (Варин), г-ще, м., на р. Удай, на Переяславщині (II) 349¹, 606 (VIII-2) 45, 47, 48 *див.* Варин
- Вар-Гуни, народи (I) 160 *див.* Аваро-Гуни
- Варин, м. (II) 78, 606 *див.* Варва
- Варна (Warna), м., на березі Чорного моря [у Болгарії] (II) 37 (IV) 237 (VII) 326, 439, 534, 576 (VIII-1) 121 (VIII-2) 14, 29, 30, 30¹ (IX-2) 921¹, 928, 958 *див.* Warna
- Варни (Ὀὐάρνοι), плем'я (I) 164 *див.* Ὀὐάρνοι
- Варга, р., права притока Одри (I) 292⁵
- Вартберге, м., у Пруссії (IV) 51, 53¹, 54, 450
- Варух, р. (I) 157² *див.* Дніпро
- Вар-Хоніти, народи (I) 160 *див.* Аваро-Гуни
- Варшава (Варш., Оршава, Varsovia, Warssawa, Warszawa), м. [у Польщі] (II) 565, 568 (III) 135³ 210², 496¹, 549, 550, 565 (IV) 358, 365, 466, 493 (V) 181, 251¹, 277², 622, 623, 641, 642, 651, 653, 654 (VI) 33, 53, 54, 110, 346⁵, 448³, 456³, 465, 575, 604, 629 (VII) 217, 238, 409¹, 431², 461, 464, 467, 487, 502, 566 (VIII-1) 18, 39, 86, 108², 124, 127¹, 128, 128^{2,4}, 130, 132, 154, 156, 170, 171, 218, 219², 224, 225, 277, 279, 286 (VIII-2) 20, 21, 50¹, 75², 118¹, 131³, 146, 146⁻¹, 148, 149, 160, 192¹ (VIII-3) 6, 12^{3,5}, 20, 22, 23¹, 24, 26, 28, 28⁴, 32, 32², 42³, 43³, 51, 51⁴, 55⁻¹, 58, 62, 68³, 90¹, 91, 94, 96, 99, 103, 106, 107, 107³, 108-110, 110^{3,4}, 111, 112, 114⁴, 122, 140, 152¹, 157, 158⁻¹, 161¹, 168, 185, 193, 208², 210, 213, 216¹, 218, 226¹, 244, 259, 262, 265, 270, 270³, 281 (IX-1) 5¹, 13, 14, 18⁴, 19⁻, 26, 29-31, 32¹, 33, 35-37, 37², 40, 40³, 41, 45⁻, 46-48, 50-53, 62, 70⁴, 75-77, 99², 106, 106³, 107⁻, 110, 118, 129, 130⁴, 132, 135², 138, 141, 146-149, 156, 158, 166, 168³, 174⁻, 176, 179, 190, 193, 200², 212, 217, 218, 220, 222, 228, 229, 231¹, 233¹, 264³, 265, 312⁵, 319, 323¹, 335, 346, 357, 399², 401, 402, 402¹, 403¹, 404-406, 407¹, 408, 409, 411, 412, 415, 420, 421, 431, 433, 435, 436, 438¹, 440, 441¹, 444³, 449, 452, 455⁻, 458⁻⁴, 460, 461, 472, 475, 482, 485, 498, 503, 507, 509, 520, 531 (IX-2) 651, 659², 684, 712, 748, 775, 778, 780, 781, 781³, 831, 841, 872, 886, 918, 920², 938, 939, 1020, 1029, 1062¹,

- 1069, 1100, 1108, 1110, 1129, 1130, 1142², 1163, 1164, 1178, 1197, 1231, 1237, 1240, 1240³, 1241, 1278, 1278¹, 1279, 1279^{2,4}, 1280, 1281, 1287, 1314, 1359, 1359⁵, 1365, 1393, 1397, 1398, 1408-1410, 1435, 1440, 1455, 1460, 1464, 1509, 1510, 1514, 1518, 1522 **(X)** 289³, 305, 306, 307², 316, 323, 324, 329, 331, 331² *див.* Оршава, Varsovia, Warssawa, Warszawa
- Яна св. костел (Ioannis s. collegiata) (IX-1)* 234⁴
- Варшавяни, жителі м. Варшава **(IX-2)** 1409³
- Варяг (Варягъ) **(I)** 327, 407, 498, 505, 512, 512¹ **(II)** 19, 20- **(III)** 304⁴, 305
- Варяги (Варягы, Варязи, Русь, Vaering jar, Varagi, Βαράγγοι), народи **(I)** 190-192, 192^{2,3}, 271², 284³, 291, 319¹, 333, 380-382, 384, 384⁻, 385, 385¹, 386-388, 388², 389, 389², 390, 393, 398, 399, 399¹, 406, 407, 409¹, 410-412, 480, 482, 483, 484², 497, 512, 512², 513, 532, 564, 565, 572, 584-587, 587¹, 591, 593, 597, 602-604, 606-608, 612, 613, 619-624, 624¹ **(II)** 9, 10¹, 13, 16, 17², 18⁻, 19, 36, 50, 58¹, 560 **(III)** 248, 249², 357, 479, 565 **(IX-2)** 867² *див.* Русь, народ; Vaering jar, Varagi, Βαράγγοι *див. також* Варяги Русь
- Варяги новгородські **(I)** 382
- Варяги Русь (Варяго-Русь, Варяги Русь, Βαράγγοι), народ **(I)** 191, 380, 384, 597, 602, 605, 619, 624, 624¹ *див.* Βαράγγοι Ῥῶς *див. також* Варяги
- Варягія (Wagria, Waragia, Wera-gia), земля між волоською та французькою землями **(IV)** 429 *див.* Wagria, Waragia, Wera-gia
- Варягія, м., на границях галсанських **(IV)** 429
- Варязька держава **(I)** 386
- Варязьке море (Варязское море) **(I)** 624 **(IV)** 429 *див.* Балтійське море
- Варязький народ **(I)** 382, 387, 602
- Варязькі народи **(I)** 602
- Варязько-грецький путь **(I)** 596 *див. також* Путь із Варяг в Греки
- Василевці, жителі м. Васильків, у Київській землі **(II)** 280, 282
- Василів (Василев, Василевь), м., у Київській землі **(I)** 240, 313, 303, 502, 537 **(II)** 148, 214, 271, 280 **(III)** 415 *див.* Васильків
- Василів (Василев, Василеу, Wassileu), м., на р. Дністер [Заставнівський р-н Чрн.] **(II)** 461, 470, 471, 610 *див.* Wassileu
- Василів Монастир, ур-ще, у м. Василів, на Дністрі **(II)** 471
- Василівський путь, шлях з Києва на Галичину **(II)** 280
- Васильків (Василико, Василів,

- Васильковъ), м., на лівому березі Стугни, у Київській землі [Васильківський р-н Кв.] **(I)** 500, 502 **(II)** 280, 599 **(V)** 481 **(VII)** 18¹, 185 **(VIII-1)** 21 **(VIII-3)** 141⁴, 235 **(IX-1)** 334, 339, 343², 346, 348, 348², 350, 351⁻ **(IX-2)** 983, 989, 990, 1065, 1137 **(X)** 276, 284, 285 *див.* Василів, м., у Київській землі
Антонія і Теодосія св. церква (IX-2) 989, 990
Входу Господнього церква (IX-2) 990
Миколая св. церква (IX-2) 990
Преображення св. церква (I) 240 **(II)** 280
- Васильківська сотня, Київського полку **(VIII-3)** 278
- Васильківський повіт, у Київській губернії **(II)** 585
- Васильківці, с., у поріччі р. Збруч, у Галичині [Гусятинський р-н Трн.] **(I)** 37
- Васичин, с., у Галицькій землі **(V)** 313
- Васьковичі, г-ще, у південній Волині **(I)** 38
- Ватикан (Saint-Siège, Watykan), м., д-ва **(V)** 598 *див.* Saint-Siège, Watykan
- Вахнівка, с., у Вінницькому повіті **(VIII-3)** 40²
- Велебличі, с., в Овруцькому повіті **(IX-1)** 224
- Веледники, с., в Овруцькому повіті **(VI)** 292³
- Велепіль, с. **(IX-1)** 73
- Велиж, м. **(IX-2)** 1112⁻
- Велика, р. [у Росії] **(I)** 184
- Велика Білозерка, с., на Київщині **(I)** 52³
- Велика Болгарія, д-ва, у середньому Поволжі **(II)** 541 *див. також* Волзька Болгарія
- Велика Мощаниця, с., у поріччях верхньої Горині та Ікви, на Волині **(I)** 36
- Велика Ногайська орда (Большой Ногай, Великий Ногай, Великі Ногаї, Великоногайська орда), державне утворення, військові формування **(VIII-1)** 59 **(IX-2)** 808 *див.* Большой Ногай, Великий Ногай, Великі Ногаї *див. також* Ногайська орда
- Велика Польща **(IV)** 110, 369 *див.* Великопольща
- Велика Преслава, м. **(I)** 468⁴ *див.* Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли
- Велика Росія **(X)** 241, 241⁴ *див.* Україна Слобідська
- Велика Росія (В. Росія, Великая Росія, Великая Россія, Великая Россія) **(VI)** 295, 442 **(VIII-2)** 217, 218 **(IX-2)** 732, 737, 782², 783⁻, 792, 813¹, 814, 820, 824, 844¹, 852¹, 854, 854², 860, 907, 1034, 1034², 1067⁻, 1111, 1112, 1112⁻, 1212², 1349, 1508¹ **(X)** 88, 95, 99³, 334, 334¹ *див.* Росія, д-ва
- Велика Росія **(IX-1)** 121, 121⁴ *див.* Київська митрополія
- Велика Русь **(IX-2)** 782, 1111⁴, 1112, 1113, 1212, 1220 **(X)**

30, 96, 99, 248 *див.* Росія
 Велика Хорватія (I) 211³ *див.*
також Хорватія
 Великая Русія (IX-2) 785, 1112,
 1112¹ *див.* Росія, д-ва
 Велике князівство (В. князів-
 ство, Великое княжество,
 Великое князство, Великое
 княство, Великокнязівство)
 [Литовське], д-ва литовська
 (IV) 13, 14, 100, 101, 127,
 137, 140, 141, 143-147, 149-
 152, 152¹, 153, 155, 156, 159,
 160, 165, 175, 176, 178, 181,
 182, 184-190, 193, 201, 202,
 204-208, 210, 212, 215, 226-
 229, 231-234, 234², 235-239,
 239¹, 240-253, 255-260, 260²,
 261-270, 270¹, 271, 272, 272¹,
 273, 276, 280, 282-284, 286,
 287, 287³, 288-291, 313-315,
 326, 336, 338-342, 344, 346-
 351, 357, 358, 362, 363, 364⁴,
 365-367, 369, 370, 372-375,
 378, 379, 381, 382, 384, 387³,
 388, 390, 390⁴, 391, 391¹, 392,
 395, 399, 400, 410², 413, 414,
 419-421, 469, 475, 478, 480,
 482, 492 (V) 14, 14¹, 15³, 32,
 36, 38, 40, 41, 41², 42, 43, 47,
 49, 53, 56, 57, 61, 63, 65, 70-
 72, 111, 117, 142, 143, 157,
 174, 175, 209, 288, 292, 301,
 303, 453, 454, 456-458 *див.*
 Велике князівство Литов-
 ське
 Велике князівство Литовське
 (В. К. Л., В. кн. Лит., В. кн.
 Литовское, В. кн. Литовське,
 В. княжество Литовское, В-е

К. Л-е, Вел. кн. Литовське,
 Велике князівство, Великое
 княжение Литовское, Вели-
 кое княжество Литовское,
 Великое князство Литовское,
 Великое князство Литовское,
 Великое князство Литовское,
 Литва-Русь, Литовское великое княжество,
 Нова Польща, Русское го-
 сударство, Magnus ducatus
 Lithuaniae, Wielkie księstwo
 Litewskie, Wielkie xięstwo,
 Wielkie księstwo Litewskie,
 Wielkie xięstwo) (I) 4, 19,
 356² (II) 38, 300, 303¹, 369⁹
 (III) 112, 320, 488, 524, 526,
 531, 546 (IV) 3, 8⁴, 9⁻, 11, 11²,
 13, 15, 16³, 17-20, 30, 54, 56,
 63, 64, 64¹, 65, 67, 70, 73, 76,
 78, 79, 81, 83, 84², 87, 91, 92,
 94, 95, 95², 96-101, 117, 125,
 126, 126¹, 127, 128, 130, 131,
 133-140, 142-144, 146-161,
 163, 167, 175, 176, 179-184,
 188, 189, 189³, 193, 194, 204,
 208, 208¹, 209, 220, 224, 226,
 229³, 231, 233, 235, 237, 238,
 240, 242, 242³, 243-246, 250-
 253, 254², 255, 261-263, 265,
 269, 269⁴, 271, 272, 272¹, 273-
 279, 279¹, 280, 281, 283², 284,
 286, 289, 291, 307-309, 311,
 312, 314, 318, 327, 328, 332,
 333, 338, 340, 342, 344, 345,
 347-349, 350, 351, 353-536,
 358-361, 365-373, 376, 380-
 382, 382¹, 384, 385, 387⁻, 389,
 389², 394, 395, 397, 400, 403,
 405, 406, 408, 411, 413-416,
 418¹, 419, 421-427, 433, 453,

459, 462, 464-466, 468-470, 475, 477-481, 484, 488, 489, 491, 499, 500, 502 (**V**) 1-3, 3¹, 4, 4¹, 5, 6, 6^{1,2}, 7, 8, 8², 10, 11, 11², 12, 12⁻, 13, 14, 17, 17¹, 19, 23, 24, 26-28, 28¹, 32, 34, 34², 35-40, 40¹, 41-43, 47, 49-51, 53, 55-57, 58, 61-63, 65, 66¹, 68, 70-72, 74, 75, 79², 98-100, 100², 101, 103, 104, 108, 109, 111-113, 132², 136-138, 140, 142, 144, 149, 153, 153², 156, 157, 158^{1,2}, 169, 169², 171-175, 175⁴, 176, 182⁻, 205, 206, 209, 211, 211², 229, 236, 238, 239, 255, 288, 289, 289¹, 295, 297, 299, 301, 301², 303, 309, 310, 312, 318, 338-340, 342, 344, 356-358, 360, 361, 365, 394, 401, 405, 407, 408, 417, 421, 447¹, 449, 451, 453, 454, 456-459, 472, 477, 482, 513, 528, 529, 530¹, 532, 536, 537, 539, 554, 601, 607, 614, 619, 620, 622-634, 640, 643, 646, 647¹, 649, 650, 652 (**VI**) 9, 9², 10, 10⁻, 11, 12, 15, 16³, 17, 17¹, 31, 37-38, 47, 48, 48², 49-51, 51^{2,5}, 53, 55, 72, 74, 75, 75², 79, 85, 164, 165, 167, 171, 179, 187, 188, 188², 189, 196, 197, 222¹, 225, 233, 234, 246, 247, 247¹, 248, 249, 254, 268, 272, 273, 275, 276, 278, 295, 304, 307, 311, 315, 329, 333, 350, 356, 357, 357¹, 358-360, 360⁴, 364, 366, 366², 367, 367¹, 368⁻, 393, 400, 402, 412, 420, 421, 422¹, 423, 424, 431, 437, 438⁴, 440, 442, 446,

455, 467¹, 479, 480, 504, 532, 561, 566¹, 574, 575, 581, 594, 603, 606, 615 (**VII**) 2, 3, 12-14, 16⁴, 21-23, 29, 56, 58⁵, 62-64, 69⁴, 71, 72, 81², 86, 87, 87³, 94, 96, 104, 110-112, 122, 213, 214, 227, 243, 329, 342, 352, 434, 445, 446, 488⁵, 498, 500, 500¹, 501, 520, 529², 568, 571 (**VIII-1**) 23, 76, 86, 138, 138¹, 162, 165, 167, 171, 179, 180, 180², 193, 195 (**VIII-2**) 57, 152, 200 (**VIII-3**) 6, 23, 33, 52, 58, 130, 138, 139, 147, 148, 163, 200, 209, 213, 216, 237, 259, 263 (**IX-1**) 25, 30, 31, 32¹, 41¹, 44⁻, 94, 141, 151, 154, 155, 174, 218, 219, 221-223, 227, 228, 232, 270, 308⁻, 321¹, 324¹, 325⁻, 328, 349², 366, 374, 381¹, 410, 413, 429, 450¹, 456, 460, 464, 487, 489, 492, 499, 503, 549, 560 (**IX-2**) 621, 625, 631, 637, 641, 647, 712, 767, 829, 831, 832, 874, 929, 930, 940, 1054⁴, 1108, 1111, 1152, 1154, 1159, 1168, 1196, 1232, 1234¹, 1235, 1236, 1244-1246, 1249, 1250, 1254, 1336, 1347-1351, 1353, 1364, 1381, 1381⁴, 1399, 1415-1417, 1446, 1518, 1527-1529, 1533, 1536-1538 (**X**) 23¹, 264, 287, 293, 298, 299, 301, 316, 325-327, 329, 335, 354, 355, 356¹, 357, 357¹, 358, 360-363, 365, 367, 369, 376, 377 *див.* Велике князівство, Литва-Русь, Литовское великое княжество, Нова Польща, Русское

- государство, Magnus ducatus Lithuaniae, Wielkie księstwo Litewskie, Wielkie księstwo Litewskie, Wielkie księstwo *див. також* Литовське князівство
- Велике князівство Московське (I) 1, 3 (IV) 8⁴, 63-65, 69, 71, 83, 98, 160, 268, 273, 274, 277, 334, 338, 427 (V) 6, 42, 79², 101, 109, 619, 632-634 (IX-2) 1287
- Велике князівство Руське (В. кн. Руське) (IX-2) 1232, 1294 (X) 287, 327, 330, 358, 365, 368, 370, 373, 374, 377, 378
- Велике Половецьке, с., у Васильківському повіті (II) 585
- Великий Білгород, м. (II) 279 *див.* Білгородка
- Великий Болгар, м. (I) 294 *див.* Великий Булгар
- Великий Булгар (Болгар, Великий Болгар), м., на середній Волзі (I) 196¹ *див.* Болгар, Великий Болгар
- Великий Інгулець, р. (VIII-3) 239² *див.* Інгул
- Великий Козак, став, на р. Пляшова (IX-1) 303
- Великий Листвин (Листвин), м., на правому березі Снови, на Чернігівщині (II) 19¹ *див.* Листвин
- Великий Луг, дніпровські плавні, нижче о. Хортиця (X) 131
- Великий Новгород (В. Новгород, Великий Новгородъ, м. (I) 303¹, 599 (II) 322, 342³, 544 (III) 248⁴, 263¹, 545, 547 (IV) 134², 466 (V) 513 (VI) 14³ (IX-2) 966 *див.* Новгород, м. [у Росії]
- Великий Ногай (IX-1) 549 (IX-2) 681, 1446 *див.* Велика Ногайська орда
- Великий Яблунів, н. п., на верхів'ях Холка, біля Корочі (VIII-2) 63¹
- Великі Бірки, с. (IX-2) 659¹ *див.* Бірки
- Великі Будища, с., на Полтавщині (X) 137¹
- Великі Карагулі, с., у Переяславському повіті (II) 348, 584 *див. також* Карагулі, сс.
- Великі Луки, м. (VII) 21 (IX-2) 839
- Великі Мости (Августів, В. Мости, Вел. Мости, Мости), м., у Галичині [Сокальський р-н Льв.] (VI) 118, 118¹, 121, 389 *див.* Августів, Мости
- Великі Ногаї (VIII-1) 55 *див.* Велика Ногайська орда
- Великі Сорочинці (Краснопіль), с., на Полтавщині (VIII-2) 46 *див.* Краснопіль, с.
- Великое княжество Кіевское (IV) 84² *див. також* Київське князівство
- Велико-моравська держава (II) 487 *див. також* Моравія, край
- Великопольща (Велика Польща, Велико-Польща), край (I) 489³ (IV) 115, 125, 126, 418 (V) 165, 224, 304, 305, 307, 328 (VI) 416 (IX-1) 265,

- 456 **(IX-2)** 1108, 1279², 1334 **(X)** 318 *див.* Велика Польща
- Великополяни, населення Великопольщі **(IV)** 112, 126 **(IX-2)** 1160
- Великорос **(VI)** 295 *див.* Росіянин
- Великороси **(I)** 7, 65, 188, 198, 552, 553, 555, 556, 559 *див.* Росіяни
- Великороси деревлянсько-полянсько-сіверянські **(I)** 554
- Великороси дніпрові **(III)** 146
- Великороси київські (Великоросіяне київські) **(I)** 553, 556 **(III)** 147- *див.* Великокоросіяне київські
- Великороси подніпрянські **(III)** 147
- Великороси полянські **(I)** 555
- Великороси сіверянські **(I)** 555, 556
- Великоросійська народність **(I)** 4 *див.* Русская народность
- Великоросійський народ **(I)** 1, 17, 185, 537 **(II)** 555
- Великоросіяни (Великоросіяне, Великоросіяне) **(I)** 321², 329 **(III)** 146 **(VI)** 295 **(VIII-2)** 58 **(IX-1)** 754² *див.* Росіяни
- Великоросіянин **(VIII-2)** 217 *див.* Росіянин
- Великоросіяне київські **(I)** 552 *див.* Великороси київські
- Великорусь **(VII)** 66 *див.* Росія, д-ва
- Великоруська народність **(II)** 223, 585 **(III)** 537 *див.* Русская народность
- Великоруська нація **(I)** 4
- Великоруський народ **(I)** 4 **(III)** 146
- Велинь, м. **(I)** 208 *див.* Волинь, м.
- Велинь (Юлін), м. балтійське **(I)** 208⁴ *див.* Юлін
- Велтит (Ванантят, Венентин), народи **(I)** 229² *див.* Ванантят, Венентин
- Вельти (Велти, Вільці-Лютичі, Οὐέλται), плем'я **(I)** 72³, 142³ *див.* Вільці-Лютичі, Οὐέλται
- Велюничі (Велюнче), с., у Ратенській королівщині, на Поліссі **(V)** 124⁴ **(VI)** 186
- Велюнь, м. [у Польщі] **(IV)** 113, 119²
- Велюньська земля (Велуньська земля) [у Польщі] **(IV)** 58² **(IV)** 106¹, 108, 109, 115
- Веля, р., ліва притока Горині **(II)** 258, 368
- Венантар, племена **(I)** 159, 229² *див.* Онугури
- Венгерська земля **(IX-1)** 119, 568 **(IX-2)** 803 **(X)** 7, 195 *див.* Угорська земля
- Венгерські гори **(IX-1)** 119 *див.* Карпатські гори
- Венгри (Венгры, Венгри), народи **(IV)** 237 **(IX-1)** 62, 122, 124, 125, 538, 541, 542, 587, 588¹, 596 **(IX-2)** 664¹, 665⁻, 687, 695, 903, 914, 923, 927, 951, 956, 960¹, 1026, 1033, 1061, 1067⁻, 1069, 1071, 1074, 1131, 1213, 1376, 1377, 1390, 1410, 1418, 1427, 1450, 1461, 1463, 1464, 1466, 1468

- (X) 6, 17, 164, 170, 195, 198, 271 *див.* Угри
- Венгрів (Угрів), замок, м., на Підляшші (IV) 237, 376 (VI) 627, 628 (IX-2) 1398 *див.* Угрів
- Венгрія, д-ва (II) 545³, 546⁵ *див.* Угорщина
- Венеди (Венети, Venedi, Venethi, Vionudi, Οὐενέδαί), племена, народи (I) 68, 70, 70², 71, 72, 72¹, 74, 77, 78, 78², 163, 163², 165, 174, 228⁵, 543 *див.* Венети, Venedi, Venethi, Vionudi, Οὐενέδαί
- Венецици, жителі (II) 273 *див.* Венеціанці
- Венедська затока (Венедський залив) (I) 70, 71
- Венентин, народи (I) 229² *див.* Велтит
- Венети, народи (I) 148, 165³, 172, 173, 174³, 178 (IX-1) 123⁻ *див.* Венеди
- Венети арморицькі (I) 77³
- Венети італійські (I) 77³
- Венетський народ (I) 166
- Венеціанець (Veneticus) (VI) 63 *див.* Veneticus
- Венеціанці (Венеціани, Венедици, Венеціяни, Вениц'яны), жителі м. Венеція (II) 212, 273, 273⁴ (IV) 297⁴, 298-300, 300², 301, 303 (VI) 7, 199 (VIII-3) 19, 184¹, 193, 249, 251 (IX-1) 131, 317, 385 (IX-2) 614, 921¹, 1032, 1109, 1130, 1234⁴, 1376, 1446, 1448, 1549 (X) 41 *див.* Венецици
- Венеція (Єнетія, Venetia), м. [в Італії] (II) 273 (III) 149 (IV) 297, 297⁴, 298, 300, 301, 303 (V) 523 (VI) 20, 20⁴, 68, 365, 428⁻, 487 (VII) 172 (VIII-2) 19, 43¹, 144, 202, 204 (VIII-3) 59 (IX-1) 9, 33, 36, 45-53, 131, 142, 177, 230, 235, 385, 484, 577 (IX-2) 893, 894, 896, 1032, 1346, 1376 *див.* Єнетія, Venetia
- Венецька земля (Веницейська земля) (IX-1) 116, 117
- Венецька республіка (IX-1) 46-50, 160 (IX-2) 1338
- Венславка, с., у поріччі р. Сулиця (VIII-2) 45
- Вепр (Aper), р., права притока Вісли (I) 214, 219 (II) 360, 370, 370², 455 (III) 38 (VI) 33, 180, 194, 195, 268 *див.* Апер
- Веприк, с., м., на Полтавщині (IX-1) 203², 204⁻, 370², 426 (IX-2) 954, 1352³, 1506 (X) 241, 274, 275
- Веприцька сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279, 279³
- Вепричани, жителі м. Веприк, на Полтавщині (X) 152
- Вербич, с., на Брацлавщині (IX-2) 879
- Вербка, с., біля Ковеля, на Волині [маб., Ковельський р-н Вл.] (V) 263
- Трійці св. монастир* (V) 263
- Вербляни, с., в Яворівському старостві (V) 366
- Вербна, с., у Сянській землі (VI) 209

- Вербська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Вергуни (Werwoni), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46 *див.* Werwoni
- Вереміївка, с., на Задніпров'ї (VIII-2) 47
- Вереміївська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Верецька (Верхні Верецьки, Долішні Верецьки, Werezka), с., у верхів'ях р. Стрий, у Карпатах (II) 460 *див.* Верхні Верецьки, Долішні Верецьки, Werezka
- Верецький прохід, перевал у Карпатах (IV) 443
- Верещиця, с., у Галичині (V) 267
- Верещатинці, с., у Барському старостві (VI) 251
- Верещин (Верещинь), м., біля Холма, на Забужжі (II) 370, 608 (III) 32
- Верія, фортеця візантійська (I) 499, 499¹
- Верхів, с., в Острозькому повіті [Острозький р-н Рв.] (I) 44²
- Верхів, с., у Луцькому повіті [Верхи, с., Луцький р-н Вл.] (V) 212⁴, 214⁴
- Верхівка, с. [Барський р-н Вн.] (VIII-3) 39
- Верхівські князівства, у північній Сіверщині (IV) 69, 274, 276, 326
- Верхні Верецьки, с. (II) 460³ *див.* Верецька
- Верхні Салти, с., у Харківській губернії (I) 127²
- Верхній Голчедаїв (Голчедаїв, Олчедаїв), замок, с., на Поділлі [маб., Вищеолчедаїв, с., Вн.] (VII) 14 *див.* Голчедаїв, Олчедаїв
- Верхня Посада, с., у Сяніцькому повіті (II) 456⁵
- Верх-Рахань, с., у Замхівському старостві, у Галичині (VI) 152
- Весела, с., на захід від Динова [у Польщі] (I) 216¹
- Вестготи, племена (I) 145¹, 147 *див.* Готи західні
- Весь (Виса, Віса, Иси, Vas, Vasinabronci), народи поволзькі фінські (I) 149, 185, 295, 295¹, 299, 410, 544 *див.* Виса, Віса, Иси, Vas, Vasinabronci
- Ветельська волость, на Волині (V) 123, 124, 124², 126, 128, 362 (VI) 144
- Ветичі (Уветичі), м., на лівому березі Дніпра, напроти Вишгорода (II) 97, 101, 271, 272¹ (III) 206, 206², 230 *див.* Уветичі
- Ветли, замок, с., м., за р. Турія, на Поліссі [Любешівський р-н Вл.] (II) 303 (IV) 46, 56, 199, 207, 236, 238 (V) 124 (VI) 186
- Ветлиця, р. (VI) 50
- Вехра, р., права притока Сожі (II) 319
- Вигів, н. п. (IX-2) 1096
- Вигнанка, с., на Брацлавщині (IX-1) 278- (IX-2) 1017 *див.* також Witecki
- Вигошів (Вигошев), м., у Пого-

ринні (II) 173, 258², 259, 430
 Виграїв, с., на Київщині (VIII-2) 189¹
 Вигуровщина, с., біля м. Київ (IX-2) 851³
 Видибор, с., на Поліссі (V) 218
 Видицовь, м., на р. Дунай (II) 523¹
 Видра, болота біля Десни (II) 320
 Визна (Визьна), м., на р. Нарев (II) 144¹, 369, 369¹⁰, 393
 Вікторів, с., над р. Луквою біля Крилоса, на Волині (II) 469
 Виленська волость (IV) 159, 469
 Виленська губернія (V) 624
 Виленська земля (IV) 165
 Виленське воєводство (IV) 266, 346 (V) 35, 45⁵, 61, 110, 135, 296¹ (IX-2) 1272
 Виленське князівство (IV) 165
 Виленський повіт (IX-1) 405
 Виленський уїзд (X) 186
 Виленсько-новгородська митрополіча єпархія (VIII-2) 86
 Виленці (Вильняни), жителі м. Вильно (VII) 455 *див.* Вильняни
 Виляя, с., на Коростишівщині (IX-1) 493
 Виляя (Нерис), р., притока Німану (IV) 5⁻, 6⁻ *див.* Нерис
 Виляя, м., на Київщині (VIII-3) 276
 Вилче, с. (IX-2) 1520 *див.* Більче, с., біля Перемишля
 Вилькомир, м., у поріччі р. Свята, біля Полоцька (IV) 218, 219, 480
 Вилькомирський повіт (V) 112⁵

Вильно (Вилна, Вилно, Вильна, Vilna, Wille, Wilno), м., у Литві (III) 570 (IV) 95², 98⁻, 126, 136, 137, 139, 140, 144, 157, 159, 171³, 184, 195, 204, 213, 233, 245, 249, 260, 285⁻, 286, 286⁴, 288, 333, 342, 351², 353, 358, 358⁴, 363, 365, 366, 376, 379, 392, 400, 410², 421, 427, 453, 468, 469, 484, 485, 515 (V) 37, 126³, 209¹, 229, 230⁵, 293, 381, 415¹, 417, 450, 459, 460, 467, 475, 523, 528, 532, 536⁻, 542, 544, 551, 551^{3,4}, 552, 552³, 553, 553⁴, 554², 558, 558³, 583, 607, 620, 621, 622, 624, 643, 656-658 (VI) 3, 11⁴, 50, 53, 307, 319, 337, 338, 356¹, 418, 429, 438, 444, 446, 452, 455, 457, 460, 485, 485², 494³, 499, 505¹, 527, 536, 537, 539-541, 541², 542, 542⁶, 547, 557, 560-562, 568, 571, 572¹, 585, 586, 594, 623 (VII) 24, 374, 396, 429⁴, 446, 450-452, 452¹, 455, 457, 500, 511, 587 (VIII-1) 11, 147, 149, 166, 192 (VIII-2) 87, 90³, 109, 116 (IX-1) 218, 219, 321¹, 363, 404, 459⁻, 502 (IX-2) 1029, 1104, 1111, 1155, 1180, 1201, 1232, 1235, 1237, 1240, 1241, 1243, 1247, 1249⁻, 1254, 1302, 1315, 1325, 1334, 1347, 1350, 1353, 1364, 1417, 1419, 1449, 1518, 1520 (X) 17, 81, 122, 182, 327, 335 *див.* Vilna, Wille, Wilno
Воскресенія Христова церковь (IX-2) 1590

- Григорія св. церковь* (IX-2) 1520
- Духа св. церква* (VIII-1) 149
- Іоанна св. церковь* (IX-2) 1520
- Пречистої св. церква* (VI) 505, 509
- Трійці св. монастир* (Троїцький монастир) (V) 412, 416, 475 (VI) 526 (VII) 452
- Трійці св. церква* (VIII-1) 166
- Вильняни, жителі м. Вильно (VI) 460 (VII) 459 *див.* Виленці
- Вингород, м. (IX-1) 443⁴ *див.* Звенигородка, м.
- Виноград, м. [у Молдові] (IX-1) 478
- Виполозів, с., на Київщині [Козелецький р-н Чрг.] (V) 217
- Вир, м., на р. Вир, у Чернігівському князівстві (II) 185, 337, 338, 344^{1,2}, 603 *див. також* Вирское городище
- Вир, р., ліва притока Сейму (II) 604
- Вирское городище, у Чернігівському князівстві (II) 603 *див. також* Вир, м.
- Виса, народи (I) 294⁵ *див.* Вєсь
- Виско, м. (IX-2) 1321¹ *див.* Вишково
- Висла, р. (II) 370, 407 (III) 15, 506 (IV) 4², 6, 53, 332, 333 *див.* Вісла
- Вислиця, м. [у Польщі] (IV) 46², 135², 169, 177, 467 (V) 162 (VI) 576
- Вислок, р., ліва притока Сяну (I) 210⁴, 214, 214¹, 218, 219 (II) 360, 456, 456⁵, 457, 457^{1,2}, 460, 463 (IV) 31
- Вислок, с., у Сяницькому повіті (II) 456⁵
- Вислока, р., права притока Вісли (I) 214, 214¹, 219 (II), 456-458, 459², 460, 463 (VI) 194, 224
- Вислоки, рр. Вислок і Вислока (II) 460
- Висока, с., у коліні Вислока (II) 457¹
- Висоцьк, м., на Волині (IX-2) 1316, 1317¹
- Висоцьке, с., у Галичині (V) 274
- Височка, с., біля Борщева, у Галичині [Висічка, с., Борщівський р-н Трн.] (IX-2) 1114
- Виспа, с., у Галичині [Віспа, с., Рогатинський р-н ІФ.] (V) 268
- Вись, р., ліва притока Синюхи, ліва притока Південного Бугу [Велика Вись, р.] (II) 213, 261, 505, 536 (VII) 15
- Виська, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Витачів (Витечів, Витичев, Витичів, Новгород Сьвятополчський, Сьвятополковий Новгород, Сьвятополче), г-ще, м., на Дніпрі, у Київській землі [Обухівський р-н Кв.] (I) 283, 413 (II) 88, 169, 243, 261, 281, 283, 541 *див.* Новгород Сьвятополчський, Сьвятополковий Новгород, Сьвятополче *див. також*

- Витчевське городище
 Витвиці, с., у Галичині (VI) 237
 Витчевське городище, на Дні-
 прі, у Київській землі (II)
 281 *див. також* Витачів
 Витчка, с., на Брацлавщині
 (IX-2) 1017
 Витків, м., у Белзькій землі (II)
 372¹
 Витковичі, с., у Луцькому повіті
 (V) 215
 Витовтів Брід, с., у пониззі Пів-
 денного Бугу (IV) 315, 315²
 Витошинці (W[itoszyńce]), с.,
 у Медецькому старостві, на
 Перемишльщині (V) 93 *див.*
 W[itoszyńce]
 Витчівка, с., на Пинщині (V)
 644, 645
 Вичин, м. подунайське (II) 521
 Вичинська єпархія (Вичинская
 єпархія) (I) 557 (II) 522⁴
 Вишатичі, с., у Перемишльсько-
 му старостві (V) 177¹, 190²,
 192¹
 Вишгород, м. мазовецьке [у
 Польщі] (II) 277
 Вишгород (Wisegrad, Wyses-
 grad), м. [в Угорщині]
 (III) 128, 132 (IV) 112 *див.*
 Wisegrad, Wysesgrad
 Вишгород (Вышегородъ), м., у
 Київській землі (I) 35, 189,
 254, 283, 390-392, 413, 445,
 447, 447-448, 532 (II) 5, 69,
 85, 97, 107, 135, 137, 139,
 145-147, 163-165, 171, 177,
 185, 191, 194, 196-199, 201,
 203-, 206, 206¹, 215⁴, 217,
 230, 235, 235¹, 256, 271, 274³,
 275, 275², 276-279, 296, 298
 (III) 217, 219, 234, 236, 343,
 382, 383⁴ (V) 264 (VI) 33 (IX-
 I) 327-329, 329¹ *див. також*
 Вишгородське городище
 Бориса і Гліба свв.
 церква (II) 276-278 (III) 226,
 293 (VII) 404
 Василя св. церква (II)
 276
 Вишгородська волость, у Київ-
 ській землі (I) 457²
 Вишгородська сотня (IX-2) 771
 Вишгородське городище, у Ки-
 ївській землі (I) 362² (II) 274
див. також Вишгород
 Вишгородці, жителі м. Вишго-
 род у Київській землі (I) 532
 (II) 5, 139, 146, 162, 275, 276,
 294 (III) 219, 222
 Вишева (Visso), р., притока
 Тиси (I) 214 *див.* Visso
 Вишевичі, с., у Радомишльсько-
 му повіті (I) 44²
 Вишеньки, с., біля м. Київ [Бо-
 риспільський р-н Кв.] (I) 35,
 35¹
 Вишків (Вишк), м. (II) 492-494,
 494- (III) 98³ (IX-2) 1320 *див.*
 Вишково
 Вишковець, с., у Брацлавському
 повіті (VIII-3) 277
 Вишково (Виско, Вишків, Visk),
 замок, с., м., над р. Тиса, на
 Закарпатті [Хустівський р-н
 Зк.] (II) 489, 493, 494, 494-,
 504 *див.* Виско, Вишків, Visk
 Вишнівець (Вишневецъ, Wis-
 niewiec), замок, м., у Кре-
 менецькому повіті [Збарзь-

- кий р-н Трн.] **(IV)** 257, 330, 343 **(VII)** 25 **(VIII-3)** 74, 81, 81³ **(IX-1)** 245⁷, 262³, 263, 264, 275⁻, 276⁻, 277⁻, 278⁻, 297, 307 **(IX-2)** 1466³ *див.* Wisniewiec
- Вишнівеччина (Вишневещина), на Полтавщині **(VIII-1)** 291 **(VIII-2)** 46, 47⁻, 48 **(IX-1)** 215, 326, 382, 410, 411
- Вишнівеччина, на Збаражчині **(VIII-3)** 40
- Вишня, м., на лівому березі р. Вишня, у Галичині [Судова Вишня, м., Мостиський р-н Льв.] **(V)** 321, 323, 499, 501 **(VI)** 101, 508, 590
- Вишня (Wysno), с., на р. Топля, у Землинській столиці **(II)** 486² *див.* Wysno, с., на р. Топля
- Вишня (Вишняки), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46 *див.* Вишняки
- Вишняки, с., **(VIII-2)** 46 *див.* Вишня, с. у поріччі р. Хорол
- Відень (Wien), м. [в Австрії] **(I)** 26¹ **(II)** 572 **(III)** 53³, 74³, 75, 76, 518 **(IV)** 119² **(V)** 251¹, 658, 659 **(VI)** 604 **(VII)** 519 **(VIII-2)** 153, 202 **(IX-1)** 5, 5¹, 46, 53, 84, 142, 142³, 480, 482, 529, 577 **(IX-2)** 701, 711, 1254, 1254³, 1296⁵, 1339, 1340, 1346 *див.* Wien
- Візантієць **(I)** 129, 158, 313
- Візантійська держава **(I)** 233³, 395 **(II)** 512 **(IV)** 295 **(V)** 519 *див. також* Рим, м., д-ва; Римська держава
- Візантійці (Ромеї), населення Візантії **(I)** 175, 182, 236, 257, 348, 382, 388, 440, 472-474, 496⁻, 497, 500³, 548, 569, 574 **(II)** 485, 522, 559 **(III)** 260, 272, 443 **(V)** 419 *див.* Ромеї
- Візантія (Бізантія, Византія, Рим Новий, Рим східний, Рум, Bizancium, Byzantion, Byzanz), д-ва **(I)** 96, 96³, 97, 100, 101, 120, 126, 152, 159-161, 167-169, 175, 176, 178-180, 180², 181-183, 196¹, 227-229, 231, 233³, 235, 236, 246², 266, 282, 285-288, 291, 294, 297, 299, 314, 315, 371, 384, 386, 393, 396-399, 404, 405², 406, 408, 410, 411, 414, 416, 417, 423, 429-432, 432^{1,2}, 433, 433², 435, 440², 441, 442, 442², 445, 445¹, 454¹, 462, 466, 467, 467², 471-473, 475, 476, 483-485, 486¹, 487, 495, 496⁻¹, 497, 497⁻, 498-501, 503, 505, 507-510, 512, 512¹, 513, 523, 524, 526³, 528, 534, 557, 567-568, 577, 596, 616-618, 622 **(II)** 13, 28, 31, 35, 36, 40, 41, 55, 66, 79, 80, 107⁵, 115, 117⁵, 152, 153, 153¹, 154, 166, 190⁻, 191, 414, 414³, 428, 429, 441, 442, 508-510, 511¹, 512, 514, 518, 522, 522⁴, 526¹, 528, 528², 529², 532, 536, 556, 560 **(III)** 9, 10¹, 12, 227, 261, 262, 283, 289, 291, 295, 296, 296¹, 330, 337, 340, 348, 358, 413, 416, 422, 435, 437, 443, 451, 455, 455², 457, 458,

- 552, 553 **(IV)** 296, 297, 297⁴, 301, 303, 316 **(V)** 48¹, 417, 422, 482, 510, 520, 521, 525 **(VI)** 25, 142, 221, 332 *див.*
 Бізантія, Рим Новий, Рим східний, Рум, Bizancium, Byzantion, Byzanz *див. також* Byzantinisches Reich
- Візіготи, племена **(I)** 145, 145², 146, 147, 149, 155 *див.* Готи західні
- Військо Запорозьке (військо Зап., військо Запор., військо Запорожське, військо Запорозке, військо Запорозкое, військо Запорозьке, військо Запорозькое, військо Запорозкое, військо Запр., войско Зап., войско Запорожское, е. к. м. військо Запорожское, Зап. військо, Зап. войско, Запор. військо, Запор. Войско, Запорожске войско, Запорожское військо, Запорожское войско, Запорожское е.к.м. військо, Запорожське військо, Запорозкое військо, Запорозское войско, Запорозькое військо, Запорозькое військо, Запорозьське військо, Запорозское військо, Запорьзьке військо, Запр. Військо, Cohors Zaporoviana, Exercitus Zaporoviensis, Woysko Zaporoskie, Woysko Zaporowskie, Woysko Zaporozkie, Zaporoskie woysko), державне утворення, військові формування
- (VI)** 63, 599 **(VII)** 181, 188, 192, 199, 247, 249, 280, 280¹, 283, 285, 291, 316, 319, 323, 370-372, 380, 392, 394, 403, 415, 423, 427, 434, 443, 460, 465, 485, 499, 517, 518, 523², 524, 524¹, 528, 529², 531, 543, 559, 560 **(VIII-1)** 23¹, 36, 47, 55, 60, 61, 64, 66, 68, 69, 71, 72, 90, 114, 118, 119, 130, 134, 138¹, 151, 153, 173, 186, 203, 204, 211, 212, 233, 246, 247, 252-256, 259, 260, 263, 267, 274, 290, 305, 310 **(VIII-2)** 37, 38, 48¹, 73, 134, 139, 142, 143, 145¹, 147¹, 166, 167, 184, 206 **(VIII-3)** 10, 14, 18, 25, 47, 58, 59, 85, 96, 98, 111, 114, 116, 120, 121, 136³, 137, 144, 146, 147, 149, 151, 154, 158-162, 166, 170, 172-174, 177, 195, 199, 200, 202, 206, 213, 215-217, 220, 232, 238, 239², 242, 245, 246³, 247, 247⁻, 248-251, 253, 254, 258¹, 258³, 259, 263, 264, 266, 270, 271³, 272, 282, 284 **(IX-1)** 15, 15², 17-19, 21-23, 28, 29, 31, 37, 41, 41¹, 42⁻, 43, 43^{-1,3}, 44⁻, 49, 50, 56-58, 60, 60¹, 61, 62, 65, 66, 68, 69, 72, 80, 81, 91-93, 95, 100, 101, 104³, 110-113, 115-118, 125³, 127, 131, 133², 134⁻, 136², 149, 150, 152, 145, 160, 172, 182, 192, 209, 211, 214, 218, 219, 221, 227, 228, 246, 249¹, 277, 280, 281, 286-288, 290, 294³, 297, 299², 309, 310, 313-315, 317, 344, 350, 352, 356, 358, 362,

366, 377, 380, 381¹, 382⁻, 383, 386², 388, 395, 396, 398, 399, 401, 402, 405, 407-410, 413, 416, 431⁵, 432⁻, 436, 438, 439, 446, 448, 451, 452, 454-457, 460, 461, 462⁵, 464, 467, 467¹, 470, 472, 477, 481, 482, 487, 489, 497, 499-501, 525, 536, 548, 553¹, 560, 561, 567, 569, 575, 579, 593, 599 (IX-2) 611, 613-616, 618, 622-624, 626, 628, 630, 633¹, 637, 640, 641, 643-646, 646¹, 647, 647⁻, 648, 649, 649¹, 653, 657, 663, 665, 679, 681, 683, 684, 687, 689, 691-694, 696, 697, 717, 719, 720, 723, 725, 726, 728, 731, 734, 737-740, 740¹, 741, 743, 745, 746, 752, 752², 756, 758, 762-765, 775, 778, 781, 783⁻, 784², 785-789, 791-796, 803-805, 805¹, 806, 809, 810, 814-821, 821², 822, 822¹, 823-829, 831-833, 833¹, 837-839, 840⁴, 841⁻, 842, 845, 847, 849, 850, 857, 862, 867, 868, 874², 886-888, 891, 897, 898, 901-904, 906, 909¹, 910-912, 912⁵, 913, 914, 916-919, 921¹, 923-926, 931, 933⁵, 934, 936-939, 939⁻, 941, 943-945, 948, 950, 951, 952⁸, 953⁻¹, 955-958, 960¹, 961-965, 1022, 1023, 1027⁴, 1028⁻, 1029¹, 1030¹, 1031, 1031⁶, 1035, 1065, 1066¹, 1067⁻, 1073, 1075, 1082-1084, 1088, 1091, 1095, 1099, 1100, 1101, 1105, 1110, 1111, 1113, 1116-1125, 1129, 1138, 1139, 1147, 1148, 1158¹, 1159, 1159⁻

, 1165, 1165², 1166¹, 1168, 1171, 1172, 1176, 1178-1180, 1182, 1187, 1188, 1191, 1193-1197, 1203¹, 1204, 1204⁴, 1205, 1207, 1209, 1215, 1219, 1220, 1222, 1222¹, 1223, 1226, 1232, 1234, 1235, 1237, 1241, 1244-1246, 1248, 1251-1253, 1253⁵, 1254-1256, 1259, 1265, 1268, 1273-1275, 1277, 1279, 1280, 1289, 1290³, 1293, 1297, 1302, 1302¹, 1303, 1307, 1308, 1308⁶, 1309, 1314, 1316, 1318, 1321, 1321², 1322, 1324, 1327, 1330, 1332-1335, 1346-1349, 1351, 1353, 1356, 1357, 1359, 1359⁵, 1364, 1376, 1377, 1379, 1381⁴, 1386, 1394, 1395, 1399-1404, 1404^{1,2}, 1405, 1406, 1411, 1412, 1414, 1415⁴, 1417², 1418, 1421-1424, 1426, 1426⁴, 1428, 1432, 1434, 1440, 1444, 1445, 1447, 1449, 1451-1453, 1458, 1459, 1488, 1491, 1492, 1495, 1499, 1500, 1502, 1502¹, 1508, 1515-1519, 1523, 1524, 1528, 1529, 1531, 1533, 1535, 1539, 1541, 1544, 1549 (X) 7, 8, 16, 18, 20-24, 24¹, 25, 25¹, 26, 26¹, 27-33, 33¹, 34, 36, 37, 37¹, 38-41, 43-45, 47, 48, 50-52, 59, 60, 60¹, 61-65, 66, 68, 70, 71, 74, 76⁵, 77-79, 79⁴, 80-82, 88-91, 93, 94, 102, 106, 106⁵, 107-110, 113-115, 115², 116, 117, 119, 119², 120-122, 127, 128², 129-133, 133¹, 135, 136, 141, 142, 144, 144²,

- 146-148, 152, 153, 158-160, 165-169, 171, 178, 179, 182, 184, 185, 185², 186, 187, 189-191, 195, 200, 202, 206, 207, 210-212, 217-222, 225, 227, 228, 235, 237, 238, 241, 247, 260, 262, 265-267, 271-273, 276, 289³, 290-296, 301, 304, 307², 325, 326, 332, 338, 339, 342, 345, 346³, 347, 348, 348², 349, 350, 352⁻, 353-355, 357-366, 368, 370, 370¹, 373, 378, 379 *див.* Cohors Zaporoviana, Exercitus Zaporoviensis, Woysko Zaporoskie, Woysko Zaporowskie, Woysko Zaporozkie, Zaporoskie woysko *див. також* Гетьманщина, Козацька республіка, Україна, Українська республіка
- Війтівці, с., на Переяславщині **(IX-2)** 731
- Вікінги норманські **(I)** 611
- Вікінги, плем'я **(I)** 611
- Віктофали, плем'я східногерманської групи **(I)** 140, 147
- Вільний (Вольне, Вольний, Вульный), м., на Слобожанщині **(VIII-2)** 39 **(X)** 203 *див.* Вольне, Вольний, Вульный
- Вільськ, с., у Житомирському повіті [Черняхівський р-н Жт.] **(IX-1)** 236 **(X)** 380
- Вільська волость, у Житомирському повіті **(VI)** 494³
- Вільхівець, с., біля Звенигородки **(IX-2)** 722
- Вільхівці (Olchowecz), с., у Сяніцькому старостві **(V)** 189² **(VI)** 266 *див.* Olchowecz
- Вільці-Лютичі, плем'я **(I)** 72³ *див.* Вельти
- Вільшана, р. **(VII)** 16
- Вільшана, с., м., на Київщині **(IX-2)** 722, 980, 1010
- Вільшанська сотня, Брацлавського полку **(VIII-3)** 277
- Вілянова, м. [у Польщі] **(I)** 33⁻
- Вінниця (Винниця, Винниці, Вениця, Winnica), м., у Брацлавському воєводстві **(IV)** 89, 89¹, 168, 174, 175, 407, 408 **(VI)** 289, 450, 628 **(VII)** 36⁻, 49¹, 50, 52⁻, 60, 63, 95, 96, 111, 129, 208, 216, 320 **(VIII-1)** 189 **(VIII-2)** 95, 181 **(VIII-3)** 39, 118, 123, 123², 152, 215, 251, 273 **(X)** 82, 86 **(IX-1)** 10, 19⁻, 127, 139, 177⁻, 179, 181, 189, 193-198, 198^{1,2}, 199, 200², 203, 206, 215, 229, 237, 237³, 239, 245, 262, 337, 338, 361, 549, 592 **(IX-2)** 612, 625³, 721, 721¹, 870, 876, 879, 883, 1020, 1253, 1292, 1471 *див.* Winnica
- Вінницька волость **(VII)** 62
- Вінницька сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
- Вінницьке староство **(VI)** 318 **(VII)** 320
- Вінницький повіт **(I)** 206 **(V)** 16, 33, 295, 340 **(VI)** 283 **(VII)** 47
- Вінницький полк **(VIII-3)** 276, 277 **(IX-2)** 835, 878², 926 **(X)** 42 *див. також* Кальницький полк
- Вінничани (Winniczanie), жителі м. Вінниця **(VII)** 51¹, 63 **(IX-1)** 200 *див.* Winniczanie

- Вінтертуру (Vitoduranus), м.
[у Швейцарії] (IV) 22 *див.*
Vitoduranus
- Віревка, с., на сіверській грани-
ці (VIII-2) 44
- Вірмени (Ормяни, Урмянове,
Ormeni, Ormianie), народ (I)
443 (II) 274¹ (III) 124⁴, 430
(IV) 211, 299 (V) 240, 247,
248, 248³, 250, 251, 251^{1,2},
252, 253, 253^{1,2}, 254 (VI) 7,
11⁴, 15, 18, 27, 47, 55, 125,
126, 176, 230, 256, 289, 374,
387, 388, 449, 459², 463
(VIII-3) 126 (IX-1) 92¹, 232,
585, 589¹ (IX-2) 687, 971,
972, 979, 979², 995, 1068,
1114, 1117, 1174, 1342, 1489
див. Ормяни, Урмянове, Ор-
мени, Ormianie
- Вірмени барські (V) 251¹
- Вірмени галицькі (V) 253
- Вірмени кам'янецькі (Ormiane
kamienieckie) (V) 247,
251¹, 252 *див.* Ormiane
kamienieckie
- Вірмени львівські (V) 252 (VI)
58, 63, 71 (VIII-1) 163
- Вірмени польські (Ormiane
polskie) (V) 253 *див.* Ormiane
polskie
- Вірмени солхаські (V) 252³, 253
- Вірмени українські (V) 252⁴,
253
- Вірменин (I) 471, 497 (II) 274¹
(III) 410 (V) 253² (VI) 57,
58, 63, 64, 64³, 70-72, 175,
373¹ (IX-2) 1122, 1233, 1234,
1342, 1343
- Вірменин кафинський (VI) 63
- Вірменин львівський (V) 252
(VI) 57, 58, 63, 64, 71
- Вірменин сучавський (VI) 72
- Вірменія (Арменія), д-ва (I) 297
(IV) 297 (VI) 7 *див.* Арменія
- Вірменія кримська, колонії вір-
мен, у Криму (IV) 297
- Вірменська нація (V) 258
- Вірменське плем'я (I) 67
- Вірменський народ (IX-2) 970
- Віса, народи (I) 294⁵, 295 *див.* Вєсь
- Вісла (Висла, Vistula, Weichsel,
Wisla, Wissela), р. (I) 6, 11,
23, 29, 29², 70, 70², 71, 72,
74, 75, 75¹, 130, 140, 140⁵,
141, 146⁴, 162¹, 164, 166, 167,
171, 210⁴, 212¹, 214, 217, 218,
218², 219, 292⁵, 303, 495³, 556
(VI) 27, 33, 34, 68, 83, 163,
182-184, 188, 194, 195, 199,
213, 217 (VIII-2) 121 (VIII-
3) 21, 45, 47, 75, 78, 83, 91,
94, 98, 99, 106, 107, 113, 135,
146, 178, 222 (IX-1) 108²,
143, 183, 199, 237, 239², 278⁻,
338, 424, 425, 441, 441² (IX-
2) 691, 703, 709, 1096, 1113,
1126-1128, 1131, 1159, 1173,
1180, 1194, 1194², 1253,
1268, 1274, 1283, 1289, 1307,
1315, 1318, 1329, 1330, 1349,
1352, 1253³, 1331, 1392-
1394, 1397, 1406, 1410, 1411,
1426, 1427, 1429, 1435, 1436,
1456, 1457, 1461, 1464, 1477
(X) 65, 286, 308 *див.* Ви-
сла, Vistula, Weichsel, Wisla,
Wissela
- Віслянський басейн (VI) 27, 56,
192, 194, 197

- Віслянський лиман (VIII-1) 217
 Віслянсько-бузький басейн (VI) 199
- Вітебляни, жителі м. Вітебськ (IV) 186, 219, 220, 229¹ (VII) 318
- Вітебськ (Витебськъ, Витебськ, Витепск, Витепскъ, Vitepsk, Witepsk), м. [у Білорусі] (II) 17, 220 (III) 554 (IV) 14, 97, 166, 170, 170¹, 184, 204, 219, 220, 253, 326, 334, 361 (V) 10², 130, 404, 621, 622 (VI) 335⁶, 434, 434⁷, 504 (VII) 317-319, 452, 511 (VIII-1) 148, 165, 194, 199 (IX-1) 502 (IX-2) 964, 965, 1153, 1519, 1520 *див.* Vitepsk, Witepsk
Спаса св. церква (III) 425²
- Вітебська архієпископія (IX-1) 29
- Вітебська губернія (Вітебская губернія) (V) 356⁷, 621 (VI) 624
- Вітебська земля (IV) 97, 159 (V) 10, 11¹, 13¹, 31¹, 130, 451, 631 (VI) 366², 434-435 (VII) 570,
- Вітебське владичтво (VIII-3) 263
- Вітебське князівство (IV) 13, 166
- Вітебщина (Витебщина) (VII) 156, 570
- Владимирь кляземский, м. (III) 190³ *див.* Володимир, м., на Клязьмі
- Владиміро-суздальское княже-ство (III) 430²
- Владимірь волинський, м. (II) 565 *див.* Володимир Волинський
- Владимірь, м. (II) 379⁴ (V) 474² *див.* Володимир Волинський
- Вламмик, м. [у Молдові] (IX-1) 89⁴
- Влостовці, м. [у Польщі] (IX-2) 1180²
- Влох (VIII-1) 214¹ *див.* Волох, житель Волощини
- Влоцлавок, м. [у Польщі] (VI) 194
- Вобля, р., права притока Оки (II) 605
- Вовківці, с., біля Ромна (I) 281³
- Вовча Вітка, становище козаків на Запорозжжі (VIII-1) 55
- Вовча Вода (Вовчі Води, Волча вода, Tacza Woda), р. (VII) 300 *див.* Вовчі Води, Волча Вода, Tacza Woda
- Вовчий острів, ухорд черкаський (VII) 54
- Вовчі Води, р. (VII) 300 (VIII-2) 33 (IX-1) 57, 58, 126 *див.* Вовча Вода, р.
- Вогинь (Воїнь, Войниці), с., м., на Волині, на українсько-польському пограниччі (II) 370 *див.* Воїнь, Войниці
- Вогхондор, орда (I) 228⁵ *див.* Огхондор-Болгари
- Вогули (Jögra), плем'я зауральське (I) 232 *див.* Jögra
- Водиради, с., на Волині (VI) 627
- Водники, с., у Галицькій землі (V) 314
- Водолага, р., права притока Можу, басейн Сіверського Дінця (VIII-2) 59

Водолазькі ровні, місцевість на усті р. Берек, біля Ізюма (VIII-2) 61

Водотії (Водотиїн), с., м., на верхів'ях р. Здвиж [Коростишівський р-н Жт.] (VII) 18 (VIII-3) 276

Водчі, с., на р. Сосоля, у басейні Північної Двіни (II) 24⁴

Водь (Rôtsi), народ (I) 623 *див.* Rôtsi

Вожський, м. (II) 288 *див.* Божський, м., на Побожжі

Возвягель (Возвягль), м., на р. Случ (II) 262, 278, 288, 289 (III) 86, 87, 157, 158¹, 170¹ *див.* Новгород Волинський

Возвягляни (Възвягляни), жителі м. Возвягель (II) 289 (III) 87, 91, 158¹ *див.* Звягляни

Воїнська волость, на Волині (VI) 268

Воїнська Гребля, с. (II) 606 *див.* Воїн, м., на р. Сула

Воїн (Воїнська Гребля, Воїнь, Воинь, Войне,) г-ще, фортеця, с., м., на р. Сула, на Переяславщині [Градузький р-н Пл.] (II) 54, 104¹, 346, 529, 606 *див.* Воїнська Гребля, Войне

Воїнь (Воїн, Воїнь), с., м., на Волині (II) 370, 371 (IV) 386, 499 (V) 278 (VI) 268 *див.* Вогинь

Войне, г-ще (II) 606 *див.* Воїн, м., на р. Сула

Войниці, м. (IV) 358 *див.* Вогинь

Войславичі, с. (IX-2) 1219

Войташівка (Войташевка), с., на Коростишівщині (VIII-3) 276 (IX-1) 493

Войтка, с., на Волині (VI) 76

Воконсі (Wokonci), плем'я (IV) 429 *див.* Wokonci

Волга (Слов'янська ріка, Rawa, Rhav, Volga, Wolga, 'Pô), р. (I) 11, 73, 75¹, 78, 119, 157, 160, 184, 185, 193¹, 194, 195², 198, 228-231, 233, 236, 236¹, 284³, 291, 294, 294³, 295, 297, 303, 413, 416, 434, 435, 459-461, 461¹, 462, 463, 465, 468, 486 (II) 7³, 8, 107, 121², 173, 179, 313, 337, 516, 527, 530, 530², 533, 542, 544 (III) 63, 163 (IV) 294 (VI) 14 (VIII-2) 40, 42, 53, 54 (IX-1) 314, 416 (IX-2) 1071, 1226 *див.* Слов'янська ріка, Rawa, Rhav, Volga, Wolga, 'Pô

Волзька Болгарія, д-ва, у поріччях Волги і Ками (I) 461 (II) 542 (III) 426- *див. також* Велика Болгарія

Волзька орда (IV) 306

Волзькі Болгари, народ, у поріччі р. Волга (II) 208, 527

Волинець, житель Волині (III) 269³

Волинка (Волинчо), с., на р. Убедь, у Чернігівській губернії (II) 328² *див.* Волинчо

Волинська волость (II) 46¹, 77, 95, 98, 258, 368 (III) 44, 116⁻, 117 (IV) 164

Волинська губернія (Волинская губерния) (I) 7, 36², 41², 44², 279¹ (II) 300², 376⁴, 379⁴, 557, 562, 608¹ (VI) 621

- Волинська держава, край волинян **(I)** 209
- Волинська земля (Волинская земля, Волинская земля, Волинська земля, Wołyńska ziemia) **(I)** 208, 219⁴, 487, 550 **(II)** 202, 255, 289, 365⁵, 367¹, 371, 404, 554, 608 **(III)** 78, 114, 127, 141, 155, 432, 520, 532¹, 544 **(IV)** 32, 164, 191¹, 243⁻, 253, 268, 331, 336, 337⁻, 397, 408, 414, 420, 433, 473 **(V)** 13¹, 15, 15², 32², 33, 35, 58, 265, 299, 300, 301, 334, 389¹, 462 **(VI)** 276, 361², 368⁻ **(VII)** 27 *див.* Wołyńska ziemia
- Волинська катедра (Волинская епархія) **(V)** 431 *див.* Волинская епархія
- Волинське воєводство (Wolhiniensis palatinus, Wołyńskie [województwo]) **(IV)** 397 **(V)** 152, 206, 334, 339-341, 601, 607, 623, 630 **(VI)** 480, 573, 577, 578, 592 **(VII)** 171, 186, 236, 412 **(IX-1)** 108, 108² **(IX-2)** 681, 1115¹, 1130, 1135, 1316, 1406 **(X)** 296, 325, 363, 369, 370 *див.* Wolhiniensis palatinus, Wołyńskie [województwo]
- Волинське князівство **(II)** 74, 174, 373 **(III)** 93 **(IV)** 7, 8², 163, 266 **(V)** 9, 224
- Волинський повіт **(V)** 152 **(VI)** 116
- Волинський полк **(IX-2)** 1318
- Волинські князівства **(VI)** 288
- Волинсько-подільські височини **(I)** 23
- Волинці (Волинцы), населення Волині **(III)** 152¹ **(VIII-3)** 183¹ **(IX-1)** 220 *див.* Волиняни
- Волинчо (Волинчо), с. **(II)** 328² *див.* Волинка
- Волинь (Велинь, Волинец, Волинь, Волинь-город, Волинь на Бугу, Wolhin), м., на р. Західний Буг, на Волині **(I)** 208, 208², 209, 209¹, 378, 378¹ **(II)** 12, 12², 360, 361, 375, 375⁷, 380, 387, 405¹, 608 *див.* Велинь, Волинец, Wolhin *див. також* Волинское городище
- Волинь (Волинь, Волинь, Ladimeria, Ladimiria, Longomeria, Lodomeria, Lodomerien, Lodomerium, Volchynia, Wolhynien, Wołyń), край **(I)** 11, 12, 23, 29, 43, 44, 52¹, 76, 191, 198, 208, 209, 209⁻, 219, 279³, 281, 303, 303², 308, 331¹, 333, 355, 361, 391, 439⁻, 490 **(II)** 4², 8, 12, 28, 34, 45, 47, 49, 52, 52², 53, 54, 54¹, 62, 62², 63, 67, 68, 68³, 69, 71-75, 75³, 76-78, 91, 92, 95-97, 97², 98, 99, 101, 110, 112, 112³, 113, 114, 118, 118¹, 121, 124, 128, 134, 140-142, 150, 150⁵, 151, 152, 161, 162, 173, 173³, 178, 183, 185, 187, 188, 196-198, 207, 209, 246, 248, 251, 252, 258, 258², 260, 262, 278, 288⁵, 289², 296, 301³, 302, 303, 307, 324, 359-365, 365⁵, 366, 366¹, 368, 369, 371-376, 385-387, 389-392, 394-403, 408, 410-414, 416, 417, 419,

423, 427-430, 438-440, 455, 475, 543, 554, 564, 565, 568, 569, 584, 585, 595, 596, 608, 609 **(III)** 1, 14, 20, 24, 27, 28, 31, 36-40, 42, 43¹, 44, 45, 51, 52, 55, 56, 62, 63, 79, 83, 84, 87, 90, 92, 93, 100, 103, 107, 108, 110, 110¹, 111, 115-117, 122¹, 124⁴, 127³, 130, 134⁴, 136, 138, 140-142, 142², 144, 147, 148, 150², 151, 161-163, 165, 171, 202, 213, 254⁴, 258, 265, 273, 274, 278, 308, 310², 334, 337, 421, 433², 480, 487, 500, 501, 504, 511, 514, 516, 517, 524-526, 529, 531, 531¹, 532¹, 539, 587 **(IV)** 8, 8⁴, 11, 15, 17-20, 35, 36, 39, 41, 41², 45, 48, 50, 51, 51², 53, 55, 58, 59, 63, 82, 85, 88, 89, 92, 155⁻, 163, 165, 168, 173, 174, 180, 191¹, 193, 194-196, 199, 204, 207, 208, 208¹, 211, 212, 212^{1,2}, 213, 217, 219, 220, 222, 223, 225, 226, 226¹, 227, 230-232, 232², 233-235, 238, 242, 242³, 243-245, 249, 250, 250¹, 253, 266, 291, 309, 313, 314, 329-333, 354¹, 369, 380, 381, 389, 393-396, 396⁴, 397-405, 405², 406, 408, 409, 413, 414, 416, 417, 422, 433¹, 434, 446, 449, 456, 471-473, 480, 481, 496, 499, 501 **(V)** 1, 2, 9, 11, 13-18, 26, 29, 30, 32, 45⁴, 58, 61, 62, 70, 71, 73, 108, 131, 132, 142, 170, 203, 209, 212, 213, 215, 230, 238, 254, 259, 263, 271, 289-294, 294¹, 300, 301, 303, 338, 339, 342, 360,

391, 398, 424, 425, 430, 447, 450, 463, 479, 481, 492, 509, 528, 574¹, 580, 583¹, 621, 648, 654, 656 **(VI)** 27, 28, 36, 38, 45, 47, 48, 50, 51, 54, 56, 67, 75-77, 93, 102, 116, 117, 134, 147, 149, 150, 156, 170, 172, 174, 179, 183, 188, 196, 197, 199, 210, 211, 216, 222², 223, 223², 227, 228, 249, 272, 274, 277, 279, 280, 290, 292⁻, 306, 310, 311, 311¹, 329, 360, 380³, 422, 422⁻, 423⁻, 425, 433, 441², 443-445, 448, 449, 455, 485, 568, 591, 596, 603, 612, 621, 623, 626 **(VII)** 23, 24, 27, 28, 32, 33, 35¹, 44, 46, 46³, 53, 94, 122, 146, 151, 151², 168, 186, 187, 192, 194, 195, 209, 211, 212, 214, 256, 260, 260⁻, 307, 319⁵, 353, 358, 434, 442, 453¹, 458, 530 **(VIII-1)** 10, 19, 30, 31, 137, 145, 146, 286, 289 **(VIII-2)** 12, 80, 95, 194 **(VIII-3)** 5, 21, 26-28, 34, 40, 51, 52, 66, 94, 122, 130, 146, 147, 151, 181, 183, 214, 224², 225 **(IX-1)** 13, 16⁻, 77, 159, 176², 222, 236, 238, 262, 276⁻, 282, 311, 317, 337, 338, 374, 401, 418, 492, 548, 576 **(IX-2)** 652, 673, 674², 675, 714, 715, 860, 863, 865, 870, 875, 937¹, 951, 952, 959, 1056, 1096, 1111, 1113, 1166, 1179, 1231, 1245, 1253, 1287, 1291, 1306, 1317, 1321², 1359, 1392, 1405, 1408, 1426, 1448, 1466 **(X)** 7, 18, 18¹, 243, 287, 288, 294, 299, 301, 303, 304, 307,

- 309, 313, 370 *див.* Ladimeria, Ladimiria, Longomeria, Lodomeria, Lodomerien, Lodomerium, Volchynia, Wolhynien, Wołyń
- Волинь західна (Волинь западна) **(I)** 303, 308 **(VIII-3)** 71 *див.* Волинь западна
- Волинь північна **(II)** 464, 543 **(III)** 488, 489 **(IV)** 174, 196 **(V)** 213, 294 **(VI)** 53, 54 **(VII)** 146 **(VIII-3)** 96 **(IX-1)** 238
- Волинь північно-західна **(II)** 609 **(VI)** 196 **(VII)** 256
- Волинь полуднева **(I)** 12, 36, 38, 43, 44¹, 245, 246⁻ **(II)** 166, 423, 464, 543 **(III)** 24, 45, 79, 84, 85, 160-161, 517 **(IV)** 8, 88 **(VI)** 49, 50, 54, 174 **(VII)** 115, 151, 156, 219 **(VIII-2)** 191 **(VIII-3)** 66, 67, 83, 180 **(IX-2)** 1405 **(X)** 288
- Волинь полуднево-західна **(II)** 361 **(V)** 294
- Волинь польська **(V)** 391
- Волинь східна **(V)** 210, 294, 394 **(VIII-3)** 61, 183
- Волинь східно-полуднева **(VIII-3)** 212
- Волинь-Галичина **(II)** 223 *див.* Галичина-Волинь
- Волинь западна, край **(I)** 36², 38¹, 41², 43¹, 47¹, 200⁵, 246⁻, 264¹, 275², 288¹, 308², 561 *див.* Волинь західна
- Волиняни (Воляняне), племена **(I)** 203⁻, 206-209, 209¹, 373, 378, 378^{1,2}, 549 **(II)** 360, 360⁵, 361
- Волиняни (Волинці, Воляняне, Wołynczy, Wolhunyanye), населення Волині **(IV)** 63, 380, 380¹, 381, 395², 397, 399, 399², 403, 403⁴, 404, 405, 405², 406, 409, 411, 414, 416, 417, 420⁴, 449, 496 **(V)** 73 **(VI)** 276, 421¹, 577, 579 **(VII)** 54, 87², 156 *див.* Волинці, Wołynczy, Wolhunyanye
- Волковийськ, м., на Чорній Русі [у Білорусі] **(II)** 303 **(III)** 81, 108 **(IV)** 10, 10², 11, 13, 16 **(V)** 142¹
- Волковия, с., у Луцькому повіті **(VI)** 149
- Волконськ, м. [у Росії] **(IV)** 87
- Волконська волость, у Брянському повіті [у Росії] **(V)** 290
- Волконське князівство, у В'ятицькій землі **(III)** 180
- Волицький ухор, у поріччі р. Дніпро **(VII)** 54
- Воловський ухор, у поріччі р. Дніпро **(VII)** 54
- Вологда, м., у Московщині **(VII)** 337 **(IX-1)** 45
- Володава, м., на Берестейщині **(VI)** 187⁵, 188¹, 624
- Володава, р., ліва притока Західного Бугу **(I)** 36 **(II)** 371, 544, 608
- Володавська волость, на Берестейщині **(VII)** 257⁻
- Володарецьке городище, на р. Рось **(VII)** 176 *див. також* Володарка
- Володарка (Володарів, Wołodarka), м., на р. Рось, у Київській землі [Володарський

- р-н Кв.] **(I)** 303 **(II)** 280, 286 **(VII)** 15, 176, 176³, 182² *див.* Wołodarka *див. також* Володарецьке городище
- Володидєвці, с., на р. Лядава, у Барському старостві **(VI)** 251
- Володимир (Владимиръ княземский, Володимир на Клязьмі, Володимир суздальський), м., на Клязьмі [у Росії] **(III)** 269, 270 **(IV)** 72 **(V)** 388, 388¹ **(IX-1)** 208¹ *див.* Владимиръ княземский, Володимир на Клязьмі, Володимир суздальський
- Димитрия св. церква* **(III)** 431²
- Володимир (Володимеръ, Володимѣръ), м., на Волині **(I)** 208, 209, 487, 521 **(II)** 52², 112³, 163³, 198², 371⁴, 379, 401, 403², 437¹ **(III)** 3, 6, 9, 13, 15, 18, 19, 19², 20², 21-24, 25³, 27, 31, 36, 37, 39, 44, 45, 50, 62, 65, 77⁴, 79, 87, 88, 92, 94, 97, 103, 105, 106, 108, 110, 111, 115, 123, 126, 127, 134, 135, 138, 138², 144, 148, 149, 156, 159, 166, 166⁻, 167, 172, 173, 204, 216, 218, 224², 234, 258, 421, 433, 456, 506, 510-512, 523, 524, 531 **(IV)** 17, 18¹, 32-34, 34¹, 45, 46, 46², 49, 50, 50¹, 55¹, 94, 169, 169⁵, 195-197, 329, 437, 442, 443, 448, 501 **(V)** 210⁴, 214, 224¹, 225, 227, 230, 251², 254³, 263, 263³, 293, 392, 406, 423, 424, 430, 484, 490, 491, 510, 571⁻

- (VI)** 23, 27-31, 33, 33², 34, 36, 41, 48, 50, 50³, 51, 51⁵, 52, 92, 102, 103, 108, 135, 171, 318, 321-325, 333, 389, 571 **(VII)** 194, 446 **(VIII-1)** 85, 87, 96, 181 **(VIII-3)** 22, 96¹, 182 **(IX-1)** 178, 234, 234⁶, 237, 238, 257, 258⁻ **(IX-2)** 769, 1135, 1287, 1406 **(X)** 380 *див.* Володимир Волинський
- Володимир Волинський (Владимиръ, Владимиръ волинский, Володимир, Уладмур, Ladimiria, Ladimiria civitas, Ladimiriensis civitas, Ladymir, Lodomeria, Wladimir, Wlodzimierz), м., на Волині **(I)** 521³ **(II)** 62², 63, 74, 74², 76, 77, 77⁴, 90, 93, 96, 97, 101, 112, 113, 114¹, 150⁴, 165, 167, 168, 178, 180, 182, 194, 198, 229, 230, 239, 246, 251⁵, 252, 301, 360-363, 366, 367¹, 368, 375, 376, 376⁴, 377-380, 385, 387, 394-396, 396², 397, 398, 401, 402, 404, 408, 410, 412, 413, 423, 437¹, 449, 464, 483, 484, 544, 565, 568, 609 **(III)** 510 **(IV)** 86² *див.* Владимиръ, Владимиръ волинский, Володимир, м. на Волині; Уладмур, Ladymir, Ladimiria civitas, Ladimiriensis civitas, Ladimiria, Lodomeria, Wladimir, Wlodzimierz
- Апостолів св. монастир* **(II)** 379 **(III)** 259, 294, 343, 421
- Апостолів св. церква* **(VI)** 325

Білобереги, передмістя
(II) 379

Богородиці катедро
(*Богородици святой церква, Богородиці церква, Успенія катедро*), збудована князем Мстиславом **(II)** 198², 377, 378 **(III)** 106, 283⁴ див. *Успенія катедро*

Богородиці церква **(II)**
377 див. *Успенська церква*

Василя св. церква **(II)**
379

Гридині ворота **(II)**
376

Димитрія св. церква
(II) 378 **(III)** 438

Лії св. церква **(VI)** 318,
322, 322¹, 323, 324, 333

Іоакима і Анни св. каплиця (*Йоакима і Анни каплиця*) **(II)** 378 **(III)** 569

Київські ворота **(II)**
376

Михайла Великого св. монастир (*Михайла св. монастир*) **(II)** 379 **(III)** 94, 421 **(V)** 263

Онуфрія св. монастир
(V) 263

Спаса св. монастир
(*Свята Гора, монастир*) **(V)** 263, 490 див. *Свята Гора, монастир*

Стара катедро **(II)**
376, 377 див. *Успенська церква*

Свята Гора, монастир **(III)** 421 див. *Спаса св. монастир*

Успенія катедро (*Успенія Божіей Матери*) **(II)**
377, 565 див. *Богородиці катедро*

Успенська церква (*Богородиці церква, Стара катедро*), збудована князем Володимиром [біля с. Федоровець] **(II)** 376 див. *Богородиці церква, Стара катедро*
Володимир на Клязьмі, м. **(I)** 521³ **(II)** 127, 130, 191-193, 203, 204, 223, 253, 277, 298, 542 **(III)** 189, 190, 190^{2,3}, 269, 313 див. Володимир, м., на Клязьмі

Володимир суздальський, м. **(II)** 223, 253, 444 **(III)** 9, 235⁴, 247, 510 див. Володимир, м., на Клязьмі

Володимирець (Володимерцы), м., у Луцькому повіті [Володимирецький р-н Рв.] **(X)** 296, 297

Володимиро-Берестейська єпархія, на Волині **(V)** 460

Володимирська волость (Володимирская волость) [Володимир-Волинський, м., на Волині] **(II)** 8, 182, 222, 224, 240, 366, 366¹, 367, 449 **(III)** 2, 17, 24, 31, 125³, 167, 512 **(IV)** 164, 169, 170, 473

Володимирська єпархія (Владимирская єпархія, Володимирська єпископія, Володимирська катедро, Володимирське владичтво, Володимирське єпископство) [Володимир-Волинський, м.,

- на Волині] (V) 392, 460, 656 *див.* Володимирська єпископія, Володимирська катедра, Володимирське владичтво, Володимирське єпископство
- Володимирська єпархія (Володимирська єпископія, Володимирська катедра) [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії] (V) 388 *див.* Володимирська єпископія, Володимирська катедра
- Володимирська єпископія (III) 191 *див.* Володимирська єпархія [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії]
- Володимирська єпископія, на Волині (V) 488, 493 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирська земля (Володимирська земля, Володимирська земля, Володимирська земля, Wladimiriensis provincia) [Володимир-Волинський, м., на Волині] (II) 391 (III) 78, 104, 144 (IV) 8, 39, 40², 41, 45, 46, 49, 50, 52, 86, 164, 447 *див.* Wladimiriensis provincia
- Володимирська катедра (I) 522 (III) 278, 279, 296 *див.* Володимирська єпархія [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії]
- Володимирська катедра, на Волині (I) 522 (III) 270, 278 (V) 277², 430, 431, 480, 481, 489, 491 (VI) 570 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирська митрополія [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії] (II) 192¹
- Володимирське велике князівство [Володимир, м., на Клязьмі, у Росії] (I) 1, 3
- Володимирське владичтво (Володимирське владичтво, Володимирське владичтво), на Волині (V) 490 (VI) 196 (VIII-1) 177, 197 (IX-2) 1516 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирське єпископство, на Волині (V) 462 *див.* Володимирська єпархія [Володимир-Волинський, м., на Волині]
- Володимирське князівство [Володимир-Волинський, м., на Волині] (I) 209 (II) 303, 366, 367, 379, 567, 568 (III) 141, 531 (IV) 18, 164¹, 196 (V) 294¹
- Володимирське староство [Володимир-Волинський, м., на Волині] (V) 483 (VI) 310
- Володимирський повіт (Володимирський повіт) [Володимир-Волинський, м., на Волині] (I) 439² (IV) 502 (V) 210⁴, 212, 212⁴, 213, 214, 214⁵, 263, 294, 295¹, 340, 481 (VI) 147, 150, 197, 223, 228, 276
- Володимирці (Володирці), жителі м. Володимир-Волинський, на Волині (II) 96, 378,

- 395-397 **(III)** 21, 23, 103, 105
див. Володирцы
- Володимирщина [Володимир-
 Волинський, м., на Волині]
(II) 567 **(VI)** 280
- Володирцы, жителі **(II)** 377¹,
 397² *див.* Володимирці, жи-
 телі м. Володимир Волин-
 ський
- Волоська держава **(IX-1)** 91
(IX-2) 1099
- Волоська земля (Волоская зем-
 ля, Мунтянська земля, Włos-
 ka ziemia) **(IV)** 429 **(VI)** 47,
 49 **(VII)** 155, 205, 355, 471,
 527 **(IX-1)** 78-81, 88³, 91, 92,
 92¹, 96, 96⁷, 97, 97³, 99¹, 100,
 110, 120, 122, 123, 127, 132,
 135², 214, 251⁻, 285¹, 362, 445,
 483, 525, 526, 526², 538 **(IX-2)**
 618, 627, 637, 639, 659, 660,
 661³, 662, 664¹, 665⁻, 675, 676,
 681, 685, 703, 790, 803, 921¹,
 959³, 1141, 1186³, 1188, 1211,
 1377, 1419, 1421, 1454, 1467,
 1469 **(X)** 30 *див.* Мунтянська
 земля, Włoska ziemia
- Волоська національність **(I)** 135
- Волоське, с., на р. Дніпро, на
 Катеринославщині [Дніпро-
 петровський р-н Днп.] **(I)** 36
(IX-1) 24
- Волоське господарство (Валах-
 ське господарство, Мун-
 тянське господарство), д-ва
(VII) 540 **(VIII-3)** 59, 135
(IX-1) 519 *див.* Валахське
 господарство, Мунтянське
 господарство
- Волоське плем'я (Walachiae
 gentes) **(VI)** 611 *див.*
 Walachiae gentes
- Волох, плем'я **(I)** 138 *див.* Воль-
 ки
- Волох (Влох, Волошин), житель
 Волошини **(III)** 136² **(VI)**
 236, 237 **(IX-1)** 15², 102, 507⁵,
 508⁻, 544 **(IX-2)** 1140 *див.*
 Влох, Волошин
- Волохи, край **(VII)** 443 *див.* Во-
 лощина
- Волохи (Валахи, Волошани,
 Мунтяни, Blaci, Valachi),
 плем'я, народ **(I)** 11, 223-225,
 225³, 226, 320¹, 597, 604 **(III)**
 136², 155 **(IV)** 171, 198, 198¹,
 200, 210-213 **(V)** 106, 315,
 374, 374³, 380, 500, 522, 548
(VI) 38, 100, 158, 270⁵, 363,
 471¹, 611 **(VII)** 27, 125, 162,
 170, 173, 199, 202-204, 243,
 288, 325, 338, 340, 358, 359,
 441 **(VIII-1)** 104, 207 **(VIII-2)**
 84 **(VIII-3)** 73, 249 **(IX-1)**
 76, 80, 80⁴, 82, 85, 86, 96,
 101, 102, 111, 122, 122², 123-
 125, 146, 156, 157, 162, 167,
 195, 206, 274⁻, 277⁻, 379²,
 429, 429², 430⁻, 444, 462, 476,
 481, 494, 512, 515, 517, 519-
 521, 525, 526, 526², 533, 538-
 541, 543, 544, 563, 564, 571¹,
 581, 583, 585, 592², 594, 601
(IX-2) 654, 670, 674, 687, 695,
 702, 835, 878², 880, 882, 882²,
 890, 897, 898, 902, 903, 914,
 923, 923², 926, 927, 951, 956,
 958, 965, 973, 974, 980, 992,
 1023, 1024, 1026, 1033, 1046⁻,
 1052, 1053, 1063, 1067⁻,

- 1069, 1071, 1074, 1104, 1107, 1109, 1145, 1160, 1164, 1277, 1315, 1356-1358, 1375-1378, 1382¹, 1388-1390, 1391¹, 1395, 1398⁵, 1407-1410, 1413, 1418, 1427, 1450, 1460, 1461, 1464, 1472, 1550 (X) 4, 6, 10, 17, 135, 136³, 170, 220, 221, 227, 271 *див.* Валахи, Мунтяни, Blaci, Valachi
- Волохи-Румуни (I) 127
- Волоховець, м., у Київському повіті (VIII-3) 276
- Волочища, м., у Кременецькому повіті (VI) 389
- Волошин (Волошинь), житель Волощини (VII) 148, 370 (IX-1) 306¹, 543 *див.* Волох, житель
- Волощина (Валахія, Волохи, Мунтенія, Moldavia, Moldavo, Multany, Munteniâ, Valachia, Walachia, Wlochy, Wolochy), край (III) 431 (IV) 123, 124, 212, 215, 226, 328, 328², 471, 499, 500 (V) 87, 252, 311², 375, 403, 426, 439, 513 (VI) 37, 38, 42, 42², 46, 47, 49, 53, 59, 60², 61, 64, 65, 67, 71, 72, 72¹, 75, 82, 90, 91, 95, 99, 99⁶, 102, 132-134, 174, 219, 242², 243, 243⁵, 270-272, 343, 413, 537, 567, 602, 607 (VII) 13, 14, 22-, 23, 24, 90, 96, 114, 116, 140, 147, 149, 150, 152, 153, 155, 161, 169, 177, 185, 199-209, 224, 243, 243², 288, 289, 291, 307, 319⁵, 321, 327, 327⁴, 343, 345, 355, 356, 370, 379, 436², 441, 443, 450, 471, 495, 527, 532 (VIII-1) 45, 64, 209 (VIII-3) 78, 94, 113, 128, 132-136, 140, 174, 240) (IX-1) 18², 22, 45-, 63, 77, 79, 80, 80⁴, 81-86, 87-, 88³, 88⁴, 89², 90, 92, 92¹, 93, 93-, 93¹, 95, 96¹, 97, 99, 99^{1,2}, 100, 102⁶, 103, 103¹, 106, 108, 110, 116, 127, 130, 140, 144, 150, 151⁵, 154, 156, 174, 194, 207, 237, 274-, 316, 372, 375-378, 381, 428, 435-437, 440, 444, 446, 449, 450, 452, 473, 475, 481, 482⁴, 483-487, 494, 507, 513, 519-523, 523⁶, 526, 527², 528-530, 534, 539, 543, 548, 563, 565, 571¹, 573, 574, 577, 578, 580, 584, 585, 591¹, 593, 594², 597³, 600 (IX-2) 609, 612, 616, 651, 652, 654, 655, 659-661, 663-, 664-666, 669, 670, 672, 676, 700, 779, 900¹, 903, 903³, 919, 921¹, 943, 983, 984, 1015, 1039, 1065, 1104, 1162, 1172, 1208, 1213, 1325, 1373, 1442, 1469, 1488 (X) 42, 70, 268, 276 *див.* Валахія, Волохи, край; Мунтенія, Moldavia, Moldavo, Multany, Munteniâ, Valachia, Walachia, Wlochy, Wolochy *див. також* Молдова
- Волощина Гірська (VI) 60² *див.*
- Волощина Мала
- Волощина дунайська (VI) 61
- Волощина Мала (Волощина Гірська, Valachia Minor, Valachia Montana) (VI) 60² *див.*
- Волощина Гірська, Valachia Minor, Valachia Montana

- Волощина північна (IX-1) 513
 Волощина подунайська (I) 225³
 Волощина-Молдава (IX-1) 481¹
 Волощини [Молдавія й Валахія] (IX-2) 1301
 Волхов, р., впадає в Ладозьке озеро (I) 291, 326, 413
 Волча Вода, р. (VII) 300 *див.*
 Вовча Вода
 Волче, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 45
 Волчичі, с., на Пинщині (V) 645
 Волчківці, с., на Побожжі (VII) 16
 Вольборк, м. (V) 496
 Вольвичі, с., на Пинщині (V) 645
 Вольки (Волох, Кельти східні, Volcae, Walhoz), плем'я (I) 138 *див.* Волох, плем'я; Кельти східні, Volcae, Walhoz
 Вольне, м. (VIII-2) 63, 72 (VIII-3) 235¹, 253 *див.* Вільний
 Вольний, м. (VIII-2) 46 (VIII-3) 253 (IX-1) 503 (IX-2) 1027 *див.* Вільний
 Вольнівський повіт, на Слобожанщині (VIII-2) 72
 Вольнівці, жителі м. Вільний, на Слобожанщині (VIII-2) 72
 Воньківці, с., у Летичівському повіті (VIII-3) 57
 Волиць, м. (II) 404 *див.* Волинь, м.
 Волинская епархія (II) 557, 562, 564 (V) 265⁴ *див.* Волинська кафедра
 Волинское городище (II) 375, 375⁷ *див. також* Волинь, м.
 Воля, н. п., біля м. Варшава (IX-1) 357
 Воля Дворецька, с., у Любачівському старостві (VI) 267
 Воля Деревлянська, с., у Галичині (V) 262
 Воля Тарнавська, с., у Перемишльському повіті (VI) 269
 Волянів, с., на Берестейщині (VI) 627
 Воргол, с., у Глухівському повіті (II) 603
 Воргол (Ворголь), м., на Чернігівщині (II) 563, 603, 604 (III) 183
 Воробіївка, с., на Пороссі, у Київській губернії (II) 286³
 Воробіївці (Воробієвичі), с., на р. Мурахва [Воробіївка, с., Немирівський р-н Вн.] (VII) 15
 Воробійни (Воробейна, Воробийни, Воробійна), с., на Чернігівщині (II) 604
 Вороблик, с., у Сяніцькому повіті (II) 456⁵ (VI) 202¹
 Воров, м. (IX-2) 1115³ *див. також* Яворів
 Ворожба, г-ще, на Чернігівщині (II) 604 *див.* Липецьк
 Ворожба, р., права притока Псла (VIII-2) 46
 Вороне, м., на Черкащині [Жашківський р-н Чрк.] (IX-2) 1044¹
 Воронеж, р., права притока Дону (I) 30
 Воронине, с. (VII) 257- *див.* Макарів

Ворони Лози, м., біля Корсуня
(VIII-1) 230

Воронівська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274

Вороніж (Воронеж), м., на р. Дон, на Чернігівщині [у Росії] (II) 604 (III) 565, 567 (VIII-2) 57, 61, 62, 65 (VIII-3) 254, 254³

Вороніжець (X) 256³

Вороніжській уѣздъ (I) 30¹

Вороніжська губернія (Воронежская губернія) (I) 7, 49¹, 231⁴ (II) 603 (VIII-2) 198, 199

Вороніжці (Воронізці), жителі м. Вороніж (VIII-2) 39

Вороніжчина (Воронежчина), на Чернігівщині (I) 49 (VIII-2) 65⁵

Воронків, с., м., на Київщині [Вороньків, с., Бориспільський р-н Кв.] (VIII-3) 142 (IX-2) 770, 947

Воронківка, с., на Побожжі [р. Південний Буг] (IX-1) 182

Воронківська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278

Воронове, с., на Канівщині (VI) 43, 43¹

Вороновицька сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277

Вороньки (Воронькове), с., у поріччі р. Многа, на Полтавщині (VIII-2) 45, 47

Ворота, прохід у Карпатах (II) 460⁻ *див.* Угорські Ворота

Воротинськ, м., на Сіверщині [у Росії] (IV) 322⁻

Ворошилівка, с., на Брацлавщині

ні (VIII-3) 277 (IX-1) 176², 190

Ворсівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278

Ворскла (Ворскло, Ворьскл), р., ліва притока Дніпра (I) 11, 242², 246⁻ (II) 346, 349, 505, 536, 606 (III) 153, 153¹ (IV) 85, 98, 143, 144, 144¹, 147, 149, 161, 177, 281, 281², 314, 316, 453, 455 (VI) 10, 219, 284-286 (VII) 10³, 17, 20, 44, 54 (VIII-1) 292, 294 (VIII-2) 11, 42, 46, 49, 59-61, 63, 72 (IX-1) 126, 203², 426 (X) 165, 211, 221, 238 *див.* Ворьскл

Ворьскл, р. (II) 346 *див.* Ворскла

Воряжськое плем'я (I) 381¹

Воспоро, м. (IV) 300 *див.* Керч

Воспорское царство (I) 55¹, 540 *див.* Боспорське царство

Воспорь Киммерійській (I) 540, 541 *див.* Боспор, д-ва

Востокъ (I) 434¹, 444¹, 568 *див.* Схід

Вотяки, плем'я фінське (I) 73, 112¹, 232

Воян (Woyan), н. п., в Унгварській столиці (II) 495, 498 *див.* Woyan

Вроців, с., біля м. Львів (VI) 267

Вроцлав (Врослав, Рославль, Breslau, Wrocław), м. [у Польщі] (III) 149 (IV) 434 (VI) 6, 29, 30, 35, 37, 38, 44, 53-55, 62, 63, 170², 605 (VIII-2) 203 *див.* Рославль, Breslau, Wrocław

Вроцлавяни, жителі м. Вроцлав

- [у Польщі] **(IV)** 43¹ **(VI)** 30, 31¹, 38, 39
- Вруч, фортеця наскельна **(II)** 470 *див.* Урич
- Вручий, м. **(I)** 479 **(II)** 287, 288 *див.* Овруч, м.
- Всеволож, замок, на Волині **(IV)** 450
- Всеволож, м., на Чернігівщині **(II)** 410, 604 **(III)** 335 *див.* Сиволож
- Вслоним, м. **(III)** 81 **(IV)** 10, 11 *див.* Слоним
- Вульний, м. **(IX-1)** 497 *див.* Вільний
- Вчорайше (Вчерашне, Вчорашне), м., на р. Растваця [Ружинський р-н Жт.] **(VII)** 18 **(VIII-3)** 40² **(IX-2)** 946, 946³
- Вщиж, м., у верхів'ях Десни, у Чернігівському князівстві **(II)** 319, 325, 328, 337, 604, 605
- Вышевичи, с., на р. Тетерів [Вышевичі, с., Радомишльський р-н Жт.] **(VII)** 42
- Въхань, с. **(II)** 603 *див.* Городище, с., на р. Тернь
- Вягр (Wehra), р., права притока Сяну, басейн Вісли [Вігор, р.] **(I)** 138² **(II)** 96, 97, 412 **(VI)** 77 *див.* Wehra
- Вяземень, житель м. Вязьма **(IX-1)** 459⁻
- Вязовець, н. п., на Брацлавщині **(VII)** 15
- Вязовок, м., на Київщині **(IX-1)** 525, 527 **(IX-2)** 1010
- Вязьма (Вязма), м., у Московщині **(IV)** 277 **(VII)** 333, 365 **(VIII-1)** 206 **(VIII-2)** 116 **(IX-1)** 458, 644 **(IX-2)** 627, 905, 906, 908-911, 1069³, 1539
- Вятицька земля **(II)** 141 **(III)** 179², 180
- Вятичі (Вятичи, Вятичѣ), плем'я, у басейні р. Ока **(I)** 78², 171, 172¹, 173⁶, 188, 188¹⁻⁴, 190, 193, 197⁻, 210³, 228⁵, 229, 229², 239¹, 240, 253, 259, 333, 339, 341², 347, 364, 365, 373-375, 411, 415, 416, 416³, 425, 426, 460, 460¹, 485, 485⁴, 487, 516, 556, 586, 588 **(II)** 45, 47, 159, 207, 257, 313-316, 319, 327, 327³, 329, 334, 338, 542, 563 **(III)** 179, 255 **(V)** 131
- Вятка, м. [у Росії] **(I)** 249⁴ **(II)** 554
- Вятковичі, с., на Перемишльщині **(V)** 103
- Вятлиця, р. **(IX-2)** 1150

Г

- Габолтів (Габолтов, Gáboltó, Gubolt, Guebold, Gybolthe), м., у поріччі р. Топля, в Угорській Русі (II) 458, 503 *див.* Gáboltó, Gubolt, Guebold, Gybolthe
- Гаврилів, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Гавриловка (Адриловка), с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45 *див.* Адриловка
- Гагрії, плем'я (I) 229²
- Гаджибей, м. (VI) 608 *див.* Одеса
- Гадяцька волость (VIII-2) 50 (IX-2) 1505 (X) 128
- Гадяцька королівщина (VIII-2) 50, 56
- Гадяцька сотня, Полтавського полку (VIII-2) 48 (VIII-3) 279
- Гадяцьке староство (Гадяцька королівщина), на Полтавщині (VI) 286 (VIII-2) 44 (VIII-3) 279 *див.* Гадяцька королівщина
- Гадяцький ключ (IX-2) 1505
- Гадяцький повіт, на Полтавщині (II) 584 (VIII-3) 279
- Гадяцький полк (VIII-3) 273², 278, 279³ *див. також* Зіньківський полк
- Гадяч (Гадечь, Гадичь, Nadyacz), м., на Полтавщині (VI) 191, 212 (VII) 258 (VIII-1) 223³, 223², 224, 253, 255, 265, 292, 312 (VIII-2) 34, 39, 46, 73 (VIII-3) 255³, 256, 257, 279 (IX-1) 158, 158¹, 203², 204-, 204², 215, 370², 416, 426 (IX-2) 811, 826, 827, 954, 1112-, 1229, 1233, 1233², 1235², 1506 (X) 15, 136, 154¹, 155, 167-170, 236, 240, 240¹, 241, 258, 274, 275, 283², 305, 332, 343, 345, 346¹, 350, 354, 364-366, 375, 379 *див.* Nadyacz
- Гадячани, жителі м. Гадяч (X) 237
- Гадяччина, на Полтавщині (X) 169
- Гаїгали, маб. населення Подунав'я і Подністров'я (II) 520³
- Гаї, с. (VI) 625 *див.* Бучач Лісний
- Гайворон, с., у поріччі р. Сухий Ромен (VIII-2) 45
- Гайдельберг, м., на р. Неккар [у Німеччині] (I) 250- (VI) 605
- Галати, народ (V) 514¹
- Гале, м. [у Німеччині] (I) 26¹, 144¹, 541, 547 (V) 226⁻
- Галиція, край (V) 654 (VI) 619 *див.* Галичина
- Галицкая Русь, край (I) 216¹, 556 (II) 554, 569, 570, 612 (IV) 107-, 434, 462 *див.* Галицька Русь
- Галицко-Володимирская Русь, край (III) 132², 520 (II) 554, 569
- Галицко-львовская епархія (V) 656 *див. також* Галицька епархія, Львівська епархія
- Галицька волость (II) 390, 445-446
- Галицька держава (II) 417 (III) 130

- Галицька дієцезія, латинська (V) 433,
- Галицька дієцезія, православна (V) 580 *див.* Галицька єпархія
- Галицька єпархія (Галицька дієцезія, Галицька єпископія, Галицька катедра, Галицьке владичтво, Галицьке єпископство) (III) 270 (V) 397, 420, 432-436, 460, 468, 563 (VI) 239, 499 *див.* Галицька дієцезія, Галицька єпископія, Галицька катедра, Галицьке владичтво, Галицьке єпископство *див. також* Галицько-львовская єпархія
- Галицька єпископія (Галицька єпископія) (III) 544 (V) 434 *див.* Галицька єпархія
- Галицька земля (Галицька земля, Галицька земля, Haliciensis terra, Halicka ziemia) (II) 255, 416, 431, 432⁻, 437, 445, 446, 465, 478 (III) 47, 93, 144, 155 (IV) 31, 47, 122, 169, 198, 221, 464, 501, 513 (V) 24, 40, 104, 163¹, 164-166, 178¹, 262, 310, 314, 315, 319, 321, 323, 333 (VI) 174, 177, 223, 240, 242, 245, 271, 272, 625 (VII) 31 (VIII-1) 149 (IX-2) 1183, 1305, 1306 *див.* Haliciensis terra, Halicka ziemia
- Галицька земля східно-полуднева (VI) 272
- Галицька катедра (I) 522 (III) 142, 271, 278, 544 (V) 432, 434, 447, 447¹, 448, 478, 488 (VI) 421 *див.* Галицька єпархія
- Галицька королівщина (V) 193, 199 (VI) 154, 190, 213 *див.*
- Галицьке староство
- Галицька митрополія (Галицька митрополія, Мала Росія, Мала Русь, Μεγάλη Ῥωσία) (III) 134⁴, 141, 270-274, 278, 279², 505, 520, 543, 543¹, 544 (V) 385, 386³, 390-392, 394, 395, 395³, 396, 397, 398⁻, 406, 415, 420, 428, 431, 432, 432¹, 433, 440, 459, 656 (VI) 300 *див.* Мала Росія, Мала Русь, Μεγάλη Ῥωσία
- Галицька Русь (Галицька Русь, Galicyjska Ruś, Halicka Ruś), край (I) 224, 355, 356², 489², 490, 491 (II) 413, 484 (III) 31, 130-132, 134¹, 142², 232³, 525 (IV) 51, 181, 222, 223, 243, 336, 434, 443, 448, 449, 470 (V) 1, 2, 23, 40, 74², 114⁻, 116, 145, 150⁻, 202, 228, 425, 435¹, 509, 633, 635, 636, 638, 653, 654, 658 (VI) 39, 245¹, 260², 271, 337, 494, 515 (VIII-2) 220 (VIII-3) 267¹ *див.* Галицька Русь, Galicyjska Ruś, Halicka Ruś
- Галицьке архиєпископство (V) 423, 427, 429
- Галицьке владичтво (V) 441 *див.* Галицька єпархія
- Галицьке єпископство (V) 397, 441 (VI) 499 *див.* Галицька єпархія
- Галицьке князівство (I) 222 (II) 75, 374, 473¹ (III) 93, 106, 545 (IV) 88
- Галицьке королівство (Galicien-

- sium regnum) (II) 576 *див.*
Galiciensium regnum
- Галицьке намісництво (V) 437,
439 (VI) 175
- Галицьке староство (Галицька
королівщина) (II) 612 (V)
187¹, 190² (VI) 272 *див.* Га-
лицька королівщина
- Галицький повіт (Галицький по-
віт, Haliciensis districtus) (V)
269 (VI) 265 *див.* Haliciensis
districtus
- Галицько-Волинська держава (Ма-
ла Русь, Halitsch und Wladimir
Königreich, Malá Rus, Mynor
Russia) (I) 1, 16 (II) I, 2, 130,
311, 370, 376, 377, 402, 471, 472
(III) 1, 2, 2¹, 3, 14, 17, 44, 87, 93,
93-94, 103¹, 108, 111-114, 116⁻,
117, 118, 121, 121⁻, 123, 125,
127, 130, 138¹, 140, 141, 143,
161, 165, 168, 168², 191, 270-
272, 504, 505, 521, 522², 524,
587 (IV) 10⁵, 14, 30⁻, 180, 398
(V) 224, 459 (VI) 302 (VII) VII,
565 *див.* Мала Русь, Halitsch
und Wladimir Königreich, Malá
Rus, Mynor Russia
- Галицько-Волинська земля (III)
103, 124³, 125³
- Галицько-Волинська митропол-
ія (Μικράῤῥωσία) (II) 485
див. Μικράῤῥωσία
- Галицько-Волинська Русь (III)
122, 125, 431⁴
- Галицько-волинські височини
(I) 9, 10
- Галицько-Володимирська дер-
жава (II) 368 (III) 92, 130 (V)
226, 228
- Галицько-Володимирське кня-
зівство (II) 128
- Галицько-львівська катедра
(єпархія) (VI) 509
- Галиця, с., у верхів'ях Удаю, на
Переяславщині (VIII-2) 45
(IX-1) 371 (IX-2) 731
- Галич (Галичъ, Галіч, Galich,
Galiz, Halics, Halicz, Halycz,
Γαλίτζης), замок, м., у Га-
личині (I) 138², 302 (II) 130,
153, 165, 198⁵, 208, 209, 222,
229-230, 230², 231, 233, 236,
236¹, 237, 237², 238, 238⁵,
239, 240¹, 245, 246, 246¹,
248-250, 252, 282, 324, 380,
384, 394, 401, 404, 405^{1,3},
409, 416, 417, 418⁻, 419, 419²,
420, 421⁶, 422⁻, 423, 425, 434,
443-446, 449, 451-453, 462,
462⁴, 464, 465, 465^{2,3}, 466,
467, 467¹, 468-470, 474, 475,
475¹, 478, 480-482, 485⁻, 520,
543, 568, 570-572, 575, 580,
610, 612 (III) 2, 4-6, 6¹, 7, 9,
12², 15, 18-20, 20², 21, 21⁻, 23,
24, 24⁴, 25, 27-32, 32^{1,2}, 34,
35, 35^{1,2}, 36-40, 42, 43, 47-51,
51², 52, 54-58, 62, 64, 64², 65,
67, 77, 85, 92¹, 148, 149, 166⁻,
168², 194, 234, 270, 299, 396,
399³, 421, 427², 430², 433,
456, 504, 505, 509-511, 513-
515, 517, 519, 536 (IV) 41,
41³, 56, 74, 98, 122, 329, 331,
438, 464 (V) 145, 146, 146⁴,
190³, 252, 262, 269, 276, 307²,
308, 308¹, 311¹, 314, 315, 327,
369, 374⁻, 391, 396, 397², 403,
424, 428, 429, 441, 459, 468

(VI) 23, 24, 26-28, 43, 43⁴, 59, 101, 105⁶, 107, 108, 180, 190, 243, 265, 270, 536², 609 (VII) 517 (VIII-1) 25- (VIII-3) 83, 146 (IX-1) 150, 289, 439, 453, 578, 584⁴, 651-653, 653³, 655, 701, 1114, 1115¹, 1128, 1140, 1140², 1145², 1171, 1184, 1287, 1315, 1355, 1461, 1493 див. Галіч, Galich, Galiz, Halics, Halicz, Halycz, Γαλίτζης див. також Залуква, Крилос

Анни св. костел [на території с. Залуква] (II) 469

Благовіщення церква [на території с. Крилос] (II) 469 (III) 427, 427², 429

Богородиці церква (Богородичная церква, Богородиці катедрa) [на території с. Крилос] (II) 446, 466, 468, 468², 469, 570, 571 (III) 15, 28, 55-56 (V) 374

Воскресенське, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Галицька вежа (III) 433²

Галицький замок (II) 467, 468 (III) 34, 120 (IV) 464

Галичина, могила [на території с. Крилос] (II) 466 (III) 25

Данилівське, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Івана св. монастир (Іоана св. монастир), на

ур-щі Іванівському [на території с. Крилос] (II) 469 (III) 421

Іванівське, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Ілії св. монастир [на території с. Крилос] (V) 262

Ілійщина, ур-ще [на території с. Крилос] (II) 469

Іллі св. церква (Іллі св. церква) [на території с. Крилос] (II) 469, 571 (III) 425²

Карповий гай, ур-ще [біля с. Залуква] (II) 469

Німецькі ворота (Німецька брама) [на території с. Крилос] (II) 466 (III) 56

Пантелеймона св. церква (Пантелеймона св. церковь) [на території с. Шевченкове] (II) 468, 484, 485¹, 570 (III) 12¹, 424, 429, 429¹, 430, 431, 505, 542

Рождества церква (II) 467¹, 468 (III) 424, 429

Спаса св. церква (Спаса св. біжниця) [на території с. Шевченкове] (II) 433, 466, 468, 571 (III) 424, 429

Станіслава св. костел (Станислава костель, Stanislaus h. Franciskaner-Kirche, Stanisław św. kościół), над Лімницею [на території с. Шевченкове] (II) 467¹, 468, 570 див. Stanislaus h.

- Franciskaner-Kirche, Stanislaw św. kościół*
 Трійці св. монастир (V)
 262
 Угольники, ур-ще (II)
 466
 Успенія монастир [на території с. Крилос] (V)
 262
 Юрївське, ур-ще [на території с. Крилос] (II)
 469
- Галич (Gacs), м., угорський (IV)
 439 див. Gacs
- Галичани, маєтн., на Волині (VI) 627
- Галичани (Галичани), жителі м. Галича (II) 420, 422, 449, 451, 474, 475, 475¹, 478, 480
- Галичани (Galicienses), населення Галичини (I) 191 (II) 174, 197, 229, 247, 282, 324, 374, 390, 424, 425, 437, 450, 465⁴ (III) 4¹, 18, 20², 25, 28, 30, 33¹, 34, 35, 40, 47-49, 56-58, 200, 213, 214, 218, 315, 509 (IV) 52, 60, 119², 120, 449 (V) 433, 436, 436³, 437, 437³, 438, 438⁻, 439, 447 (VI) 510 (VII) 411 див. Galicienses
- Галичанин, житель Галичини (III) 269³ (V) 541 (VII) 414 (X) 367¹
- Галичина (Галиція, Галиччина, Галличина, Galacia, Galati, Galetia, Galicia, Galicya, Galitia, Galizien, Gubatos, Halecia), край (I) 3, 7, 7¹, 11, 12, 23, 29², 30⁻, 37, 41, 50², 76, 77³, 128⁻, 175⁻, 191, 198, 207, 212¹, 223, 289, 292, 292⁵, 296, 302, 303, 303², 355, 362², 495³, 542, 556 (II) 13, 46, 47, 49, 51, 54, 54^{1,3}, 74, 74², 75, 75³, 76, 76⁻, 77, 78, 96, 97², 99, 108, 113, 128-130, 136, 143, 145⁻, 146, 153, 162, 166, 168, 172-174, 182, 183, 190⁻, 194, 197, 201, 202, 207, 209, 222, 224, 225, 228-230, 236-240, 245, 246, 248, 250-252, 280, 324, 351¹, 359, 362-365, 367, 367¹, 368, 371-373, 376, 390-392, 394, 399, 401, 402, 407, 407², 408-417, 417¹, 418, 420-423, 427, 428, 430, 431, 433⁵, 434-438, 440-442, 444, 445, 447-450, 452-454, 454¹, 455, 455², 456, 457, 459-461, 465, 470, 472, 473, 473¹, 474, 475, 477-485, 487, 488⁴, 503⁻, 505, 523, 524, 543, 546, 548, 554, 560, 565, 567, 569-572, 576-578, 580, 585, 595, 596, 610-612 (III) 1-4, 4^{1,2}, 5, 5¹, 6-9, 12, 14, 15, 17, 18, 18¹, 19-22, 23¹, 24-27, 29, 29¹, 30-32, 32², 33², 33, 34, 34¹, 35-38, 40, 41, 41¹, 42, 43, 43¹, 44², 46-49, 49³, 50, 51, 54-58, 62, 63, 67, 83, 92, 93, 98², 99, 101⁶, 103, 104, 107, 108, 110, 111, 113, 114^{2,3}, 115, 116, 122, 122¹, 127³, 129-131, 136, 138, 140-142, 142², 144, 145, 147, 150, 151¹, 163, 165, 198, 202, 233², 236, 254, 258, 269³, 271, 274, 298³, 302, 304, 306-308, 310, 314, 334, 337, 382, 412, 420, 421¹, 429², 430, 488, 500,

- 501, 504, 509, 511, 513, 515-517, 524, 531¹, 533, 587 **(IV)** 19-25, 25², 26-32, 32³, 35-41, 41², 51, 51², 52, 52³, 54, 56, 58-63, 88, 89¹, 90, 100, 101, 101¹, 102, 103, 103¹, 104-107, 107⁻, 108, 108³, 109-116, 116¹, 117, 117¹, 118, 118¹, 119-123, 123⁴, 124, 125, 130¹, 164, 169, 175, 180, 181, 185, 193, 194, 197, 221, 225, 226, 226³, 236, 242, 303, 322⁻, 328, 329, 331, 333, 334, 381, 431, 432, 434, 435, 438, 442, 443, 448, 449, 462-464, 499, 500 **(V)** 20-23, 23¹, 24, 25, 38, 40, 62, 75, 75², 78-80, 80², 84, 86, 88, 92, 92¹, 93, 95, 104, 104¹, 107-108, 114⁻, 116, 131, 142, 147⁻, 149⁻, 151, 165, 178, 179, 182, 186, 188, 189, 228, 229, 250, 251, 254, 261, 262, 267, 269, 271, 272, 275, 291, 307, 309, 310, 311², 312, 313³, 314, 315², 317, 360, 360¹, 363, 365, 367, 368, 373, 374, 374⁻, 375, 391, 397, 398, 401, 405, 420, 422, 425-428, 430⁻, 436, 485, 508, 509, 511, 523, 541, 542, 546, 550, 554, 633, 635, 636, 647¹, 650, 654 **(VI)** 22, 25, 25³, 26-28, 30, 35, 36, 37, 39, 42, 44, 45, 46, 56, 72, 74, 76, 78, 100, 101, 109, 110, 115, 124, 151-156, 158, 161, 167, 168, 170, 171, 174, 179, 183, 213, 225, 227, 235, 237-240, 242, 243, 243⁵, 245, 246, 249, 250, 261, 264, 271, 272, 291, 298, 304, 337, 373, 385, 411, 420, 421, 422¹, 423⁻, 434, 445, 465, 499, 508-510, 523, 529, 606, 610, 618, 620, 623, 625 **(VII)** 23-26, 30, 31, 33, 156, 188, 201, 233, 256, 257⁻, 261⁵, 359, 442, 530 **(VIII-1)** 24, 147 **(VIII-2)** 12, 91², 126², 154, 224 **(VIII-3)** 66, 92, 93, 97 **(IX-1)** 63, 107, 193¹, 503, 584, 865, 994¹, 995¹, 1091, 1098, 1108, 1111, 1128, 1137, 1148, 1150, 1166, 1180, 1206, 1285, 1307, 1312, 1323, 1331, 1341, 1365³, 1387, 1391, 1396 *див.* Галиція, Galacia, Galati, Galetia, Galicia, Galicya, Galitia, Galizien, Gubatos, Halecia
- Галичина західна **(I)** 7 **(II)** 166, 430 **(III)** 31, 32, 38, 49 **(V)** 176, 186 **(VI)** 195, 217, 244, 245, 611 **(IX-2)** 865
- Галичина і Володимирія (Галичина і Лодомерія, Володимирія, Galicia et Lodomeria, Halicz und Wladimir), князівство **(III)** 18, 512 *див.* Галичина і Лодомерія, Galicia et Lodomeria, Halicz und Wladimir
- Галичина і Лодомерія, князівство **(III)** 122 *див.* Галичина і Володимирія
- Галичина північна **(IV)** 122 **(V)** 176, 186, 365 **(VIII-3)** 95
- Галичина північно-західна **(VI)** 44
- Галичина полуднева **(II)** 55, 416 **(VI)** 156
- Галичина полуднево-східна (Галичина східно-полуднева) **(VI)** 171, 174, 190 **(VIII-3)** 94

- Галичина східна (Galicya wschodnia, Ostgalizien) **(I)** 7, 29²-30⁻ **(II)** 580 **(III)** 145 **(VI)** 237 **(VII)** 151 **(VIII-3)** 92 **(IX-2)** 865 *див.* Galicya wschodnia, Ostgalizien
- Галичина центральна **(VI)** 100
- Галичина-Волинь (Волинь-Галичина) **(IV)** 434 *див.* Волинь-Галичина
- Галичі (Gács), м., у словацьких Карпатах **(I)** 138² *див.* Gács
- Галичско-русское княжество **(II)** 554, 569 **(III)** 520
- Галичъ, м., московське [у Росії] **(IV)** 74, 80¹
- Галіція іспанська, край [в Іспанії] **(I)** 138²
- Галіч, м. **(II)** *див.* Галич, м., у Галичині
- Галка, с., на Чернігівщині **(VIII-2)** 47
- Гальвигова (Гальтова), с., у Тичинській волості **(VI)** 651 *див.* Гальтова
- Гальстад, м. [у Швеції] **(IX-2)** 1394¹
- Гальтова, с. **(VI)** 209, 651 *див.* Гальвигова
- Галятія малоазійська, історична область у Малій Азії [у Туреччині] **(I)** 138²
- Гамбург, м. [у Німеччині] **(X)** 322
- Гангрін, плем'я **(I)** 229, 229²
- Ганжівка, ур-ще, біля Пиляви, у Летичівському повіті **(VIII-3)** 72, 72³
- Ганза (Hanse), союз вільних німецьких міст **(I)** 303¹ *див.* Hanse
- Гановер, м. [у Німеччині] **(II)** 558
- Гановци, осада гіпотетична, у Галичині **(II)** 612
- Ганязь, м., на Берестейщині **(VI)** 184
- Гапоновка (Karapowka), с., у поріччі р. Сулиця **(VIII-2)** 45 *див.* Karapowka
- Гарбузів, с., у Галичині **(II)** 611
- Гатне, с., у північній Київщині **(I)** 51, 51³, 53 **(VI)** 306
- Гаути, племена шведські **(I)** 623¹
- Гвоздець, с., у Галичині **(VI)** 625
- Гвоздів, с., у Київському повіті **(IV)** 84² **(VI)** 306
- Гданськ (Гданськ), м. **(VIII-3)** 107³ **(X)** 17 *див.* Гданськ
- Гедервар, н. п., [в Угорщині] **(IX-2)** 1432²
- Геліополь (Бальбек), м. **(IX-2)** 1001, 1001¹ *див.* Бальбек
- Гельмязів, м., у Переяславському старостві [Золотоніський р-н Чрк.] **(VII)** 257, 276 **(VIII-1)** 292 **(IX-2)** 1009
- Гельмязівська сотня, Переяславського полку **(VIII-3)** 278
- Гельсінгфорс, м. [у Фінляндії] **(I)** 316⁻, 619
- Гелярова, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266
- Генуя, м. **(IV)** 487 *див.* Генуя
- Георгія св., о. **(I)** 325 *див.* Хортиця
- Гераклейці, населення Гераклії **(I)** 92

- Гераклея, колонія (I) 92, 92³, 93
див. Гераклея Понтийська
- Гераклея малоазійська, колонія (I) 94 *див.* Гераклея Понтийська
- Гераклея Понтийська (Гераклея, Гераклея малоазійська, Ереґлі), колонія на південному березі Чорного моря (I) 85, 92 *див.* Гераклея, Гераклея малоазійська, Ереґлі
- Гермаки, с., у Барському старостві (VI) 251, 252
- Германів, с., біля Львова (V) 145
- Германівка, с., м., у Київському повіті (VIII-3) 276 (IX-1) 350, 357
- Германія, д-ва (Germania) (I) 70, 71, 77³, 148, 164, 167² (IX-1) 529 *див.* Germania *див. також* Німеччина
- Германське плем'я (I) 137, 611 *див. також* Східногерманське плем'я
- Германські народи (Germanische Völker) (I) 71, 147, 156⁴, 164, 166 *див.* Germanische Völker *див. також* Північногерманські народи, Східногерманські народи
- Германські племена (Germanische Stämme) (I) 67, 68², 124, 367², 611 (III) 552 *див.* Germanische Stämme *див. також* Deutsche Stämme
- Германці північні (I) 64, 615
- Германці полудневі (I) 64
- Германці східні (I) 164
- Германці чорноморські (I) 132
- Германцы, народ (I) 562
- див.* Германці
- Гернад, р., ліва притока Шайо (I) 215 (II) 488
- Гернично, с., у Ченстоховському повіті (II) 609
- Герули (Hros), плем'я готське (I) 141, 143, 144, 144⁻, 145, 146, 146⁴, 147-149, 156, 164, 543, 548, 611 *див.* Hros
- Герцоговина (Herzegowina) (I) 274² *див.* Herzegowina
- Гетьманщина (I) 4 (V) 339, 624 (IX-1) 97 (IX-2) 846, 936, 981², 1225, 1227-1229, 1479, 1503, 1504, 1506 (X) 155, 241⁴, 269 *див. також* Військо Запорозьке, Україна
- Гиковці, с., на Брацлавщині (VII) 15
- Гинківці, с., у Червоногородському повіті (V) 87¹
- Гібралтар, протока, між Іспанією й Марокко (I) 616, 617
- Гієрон, протока (I) 440 (II) 36 (IV) 298, 303 *див.* Боспорська протока
- Гійсько (Oszko), с., біля Перемишля (V) 145¹, 182¹, 192¹ (VI) 202 *див.* Oszko
- Гіляни, плем'я, у Табарістані (I) 434
- Гімберг (Гімбург, Инеперькъ, Инепґрьць, Непґрьць, Нимберг, Imprig), замок, м., на лівому березі р. Нейбах, на схід від Відня [в Австрії] (III) 76, 518 *див.* Инеперькъ, Инепґрьць, Непґрьць, Нимберг, Imprig
- Гіндук, д-ва, в Азії (I) 61

- Гінта, потік, притока Яломниці **(IX-1)** 541, 542
- Гіпакір, р., впадала у Чорне море **(I)** 109¹
- Гіпаніс, р. **(I)** 109, 110³ *див.* Бог, р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман
- Гіпаніс-Бог, р. **(I)** 88 *див.* Бог, р., впадає в Дніпровсько-Бузький лиман
- Гірканія кавказька **(VII)** 67
- Гірки (Малі Гірки, Горки), м. [у Білорусі] **(IX-2)** 1167, 1202, 1203¹, 1216, 1257, 1262 *див.* Малі Гірки, Горки
- Гірський Тикич (Тикич), р., ліва притока Південного Бугу [Гірський Тікич, р.] **(VI)** 281 **(VIII-2)** 17 *див.* Тикич
- Гіспанія, д-ва **(IV)** 281 *див.* Іспанія
- Гладковичі, с., на Овруччині **(V)** 217
- Глеваха, с., біля Василькова [Васильківський р-н Кв.] **(VII)** 18¹
- Глевацьке, с., біля м. Київ **(V)** 481
- Глиник, с., у коліні Вислока, у Галичині **(II)** 457¹, 612
- Глинниця, с., у Радомишльському повіті **(I)** 44²
- Глинобережка, р. **(VIII-2)** 123 *див.* Кудеска
- Глинськ, г-ще, м., на р. Сула, на Полтавщині [Роменський р-н См.] **(II)** 349¹ **(IV)** 87, 281² **(VI)** 284 **(VIII-1)** 259 **(VIII-2)** 45-47 **(VIII-3)** 40² **(IX-2)** 947 **(X)** 154, 154¹
- Глинськ, с., на р. Ворскла, на Полтавщині **(IV)** 281, 281²
- Глинськ, с., у Галичині [Жовківський р-н Льв.] **(II)** 612
- Глинськ (Knin), м., на Волині **(IX-2)** 1342 *див.* Knin
- Глинська сотня, Миргородського полку **(VIII-3)** 279
- Глинщина, на Полтавщині **(VI)** 285
- Глиняни, м., у Львівському повіті **(IV)** 420 **(V)** 262, 354⁴ **(VI)** 78, 94⁶ **(VIII-3)** 52, 66, 66³, 67 **(VII)** 30 **(IX-1)** 248-, 248¹, 263, 272⁴, 440, 544³, 548¹, 550, 559-, 565, 574, 575 **(IX-2)** 638, 650, 651, 653, 927, 983², 1105, 1114, 1139, 1460-1462, 1550
- Глібів, м., біля Переяслава **(II)** 354
- Глібовка, с., на Київщині [Кв.] **(IX-2)** 851³
- Глогова (Glogovia), м. [у Польщі] **(II)** 63 *див.* Glogovia
- Глубока, р., ліва притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 40
- Глухів (Глухов), м., на Чернігівщині [Глухівський р-н См.] **(II)** 249, 337 **(III)** 180 **(VI)** 287 **(VIII-3)** 243³ **(IX-1)** 370², 416 **(X)** 29, 212
- Глухівське князівство, на Чернігівщині **(III)** 178
- Глухівський повіт, на Чернігівщині **(II)** 603, 604
- Глушець, р., права притока Стиру **(II)** 385
- Гмировка, с., на Полтавщині **(VIII-2)** 47

- Гнила Саксагань, р., притока Саксагані (VIII-2) 123
- Гниле море, система мілководних заток на заході Азовського моря (VIII-2) 25
- Гнилий Тикич, р., права притока Синюхи (I) 36 (VII) 15
- Гнилоп'ять, р., права притока Тетерова, притока Дніпра (V) 218
- Гнидава (Гнидава), с., у Луцькому ключі (VI) 77², 149
- Гнідинці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Гнізда, р., ліва притока Серету (II) 373 (IV) 91¹
- Гнійниця (Гнойниця), м., у верхів'ях Горині (II) 173, 258², 259, 430
- Гнойниця, с., на Перемишльщині (VI) 625
- Гоголів (Оглав), м., біля Барішівки [Бориспільський р-н Кв.] (VII) 257- (IX-1) 76 (IX-2) 946, 1247, 1250, 1411 (X) 283, 340 *див.* Оглав
- Гоголівська волость, у поріччі р. Остер (VI) 284, 285
- Гоголівська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Годле, ур-ще, поле, біля Бахуря, на р. Тернава (V) 374 (VI) 367¹
- Гоздів, с., біля Крилова, на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626
- Голландія (Голандія, Голяндія) (VI) 185, 192, 199 (IX-2) 1391, 1406 (X) 67, 67³, 319, 319¹ *див.* Нідерланди
- Голандці (Голяндці), народ (VI) 232 (IX-1) 47 (IX-2) 1199
- Голгофа, пагорб біблійний, в Єрусалимі (IX-2) 987
- Голдаківка, м. (IX-2) 1060
- Голенка, с., на Конотопщині [Роменський р-н См.] (VIII-2) 47 (IX-1) 421
- Голешів, с., на Волині (VI) 149
- Голзаківка, м., на Брацлавщині (IX-2) 1060
- Голинь, с., у Галичині (V) 309²
- Голі-гори (Голі Гори), м. (II) 372 (III) 308 (IX-2) 1114 *див.* Гологори
- Голмгард, м. (II) 18- *див.* Новгород, м. [у Росії]
- Головенка, с., біля м. Коросно, на Сяніччині (VI) 265
- Головенці, с., у Сяніцькій королівщині (VI) 202
- Головецьке, с., на Самбірщині [Самбірський р-н Льв.] (V) 269
- Головчин, м. [у Білорусі] (V) 170 (VII) 319
- Гологори (Голі-гори), м., у верхів'ях Липи, у Галичині [Золочівський р-н Льв.] (II) 372 (VI) 78, 101, 525¹, 529 (VIII-3) 92 (IX-2) 653, 1461 *див.* Голі-гори, м.
- Голодне, с., у Динівському ключі (I) 217-
- Голомуц, м. [у Чехії] (II) 543²
- Голосків, с., у Кам'янецькому повіті (VI) 269¹
- Голтва (Голта), р., ліва притока Псла [Говтва, р.] (II) 86, 104, 346, 606 (VIII-1) 293 (X) 137¹, 211, 214, 221, 229¹, 235

- Голтва (Голтав), осада, м., на р. Голті, у Переяславській землі [Говтва, с., Козельщинський р-н Пл.] **(II)** 606 **(VII)** 258, 276 **(VIII-1)** 293-295 **(VIII-2)** 38, 46 **(X)** 151, 211, 214, 217-219, 224, 225, 228¹, 229, 229², 230, 231, 241, 310²
- Голтвинська сотня, Чигиринського полку [Говтвянська сотня] **(VIII-3)** 274
- Голубець (Голубе), с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626 *див.* Голубе
- Голубе, с. **(VI)** 626 *див.* Голубець
- Голчедаїв, замок, с., на Поділлі **(IV)** 199, 210 **(VII)** 14, 19 *див.* Верхній Голчедаїв
- Голчедаївська волость, на Поділлі **(VI)** 250
- Голштинія **(IX-1)** 126
- Гольцова, с., у коліні Вислока, на руському кордоні **(II)** 457¹
- Гольче, с., на Волині **(V)** 102
- Голяди, плем'я **(I)** 72 *див.* Голінди
- Голядь, плем'я **(IV)** 5¹
- Голяки, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46
- Гомель (Гомельок, Гомій, Номел), м., на р. Сож, у Могилівській губернії [у Білорусі] **(I)** 188 **(II)** 336 **(IV)** 234, 278, 280 **(VII)** 156, 319 **(VIII-3)** 33 **(IX-1)** 77, 139, 225-227, 227², 321 **(IX-2)** 870, 875, 909, 909¹, 929-933, 936³, 939-, 1156, 1168, 1269, 1277 **(X)** 259 *див.* Гомій, Nomet
- Пречиста, церква (IX-1)*
226
- Чичерська брама (IX-1)*
226
- Гомельська волость **(IX-1)** 930
- Гомельський повіт **(IX-1)** 224¹
- Гоменський повіт, помилково [Роменський повіт См.] **(II)** 607
- Гомій (Гомъи), м. **(I)** 188 **(II)** 336 *див.* Гомель
- Гомляни, жителі м. Гомель **(IX-2)** 932², 935
- Гомольша, р., права притока Сіверського Дінця [Гомільша, р.] **(VIII-2)** 60
- Гонці, с., на Полтавщині **(I)** 29
- Гончариха (Янчарих, Janczarucha), ур-ще, могила, с., на р. Случ, на Поділлі **(IV)** 501 **(VIII-3)** 58³, 59, 60, 60¹ **(IX-1)** 77, 235, 235⁶, 236-, 238, 244, 257, 441 **(IX-2)** 1137, 1147² *див.* Янчарих, Janczarucha
- Гора, г. **(II)** 460 *див.* Карпати
- Горай, м. **(VI)** 239⁵, 246 *див.* Горай
- Горбасовка (Iarbasowka), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46 *див.* Iarbasowka
- Горби, г. **(I)** 210⁴ *див.* Карпати
- Горбинці, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Горволь, м. [у Білорусі] **(IX-2)** 930
- Горгіпія, м. **(I)** 98, 104³ *див.* Анапа
- Горжків, с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626
- Горзувіти, м., у Криму **(I)** 96

- Гори (Горы Большие), м. [у Білорусі] **(IX-2)** 961, 1202, 1202¹, 1022, 1167, 1216, 1257, 1260, 1262 *див.* Горы Большие
- Горинь, р., права притока Прип'яті **(I)** 9, 36, 200, 334 **(II)** 100, 252, 258-260, 262, 302, 304, 359, 367, 368, 374, 391 **(III)** 42, 86, 100, 157, 159², 160², 161, 161², 168, 535 **(IV)** 197 **(V)** 126, 292⁵ **(VI)** 49, 50 **(VIII-3)** 40, 54, 64, 151, 154, 155, 160, 164, 167, 180, 181 **(IX-1)** 67 **(IX-2)** 1150 **(X)** 292, 293, 298, 304, 365, 380
- Горішня Кам'янка, н. п., [маб., Кам'янка, с., Вн.] **(IX-2)** 883
- Горки, м. **(IX-2)** 1202, 1202¹, 1216, 1257, 1260 *див.* Гірки
- Горкушинці, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45-46
- Горлиці, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1390
- Горлиці, повіт [у Польщі] **(I)** 214¹
- Горловьцы, с-ще, на Черкащині **(VII)** 16⁵
- Горлюнська сотня, Прилуцького полку [Голінська сотня] **(VIII-3)** 280
- Горностайпіль, м., на Київщині **(VIII-3)** 215, 277 **(IX-1)** 221, 224 **(IX-2)** 772
- Горностайпільці, жителі м. Горностайпіль **(IX-2)** 772
- Городель, с. **(V)** 133² *див.* Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині
- Городельська королівщина [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(VI)** 195³, 199, 200 *див.* Городельське староство
- Городельське староство (Городельська королівщина) [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(VI)** 152 *див.* Городельська королівщина
- Городельський повіт [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(V)** 190² **(VI)** 209⁶, 228
- Городельщина [Городло, м., на р. Західний Буг, на Холмщині] **(VI)** 226⁵
- Городен, м., на р. Німан **(II)** 306 *див.* Гродно
- Городен, м., у Турово-Пинській землі **(II)** 100, 258, 306 *див.* Давид-Городок
- Городенка, с., м., на Покутті [Городенківський р-н ІФ.] **(III)** 155⁷ **(V)** 268 **(IX-2)** 1146
- Городенська волость [Давид-Городок, м., у Білорусі] **(II)** 302
- Городенська губернія **(I)** 7 *див.* Гродненская губернія
- Городенська сотня, Прилуцького полку **(VIII-3)** 280
- Городенське князівство [Давид-Городок, м., у Білорусі] **(II)** 258, 306, 307, 308⁵, 396, 595
- Городецкое, с. **(II)** 375⁷ *див.* Городок, с., на усті Гучви і Бугу
- Городец, м., на середній Случі **(III)** 155, 157 *див.* Городок, м., на середній Случі
- Городец (Городец), м., біля м.

- Київ (II) 261, 261² *див.* Городок Песочний
- Городець Острський, м. (II) 356³ *див.* Остер, м.
- Городець Вострський, м. (II) 356³ *див.* Остер, м.
- Городецька королівщина [Городок, м., Городоцький р-н Лв.] (VI) 220 *див.* Городецьке староство
- Городецьке, м-ко [Уманський р-н Чрк.] (VII) 258
- Городецьке староство (Городецька королівщина) [Городок, м., Городоцький р-н Лв.] (VI) 152, 175³, 180 *див.* Городецька королівщина
- Городецький повіт [Городок м., Городоцький р-н Лв.] (V) 503
- Горочень Гюрговь, м. (II) 356³ *див.* Остер, м.
- Горониско, с., у коліні Вислока, на руському кордоні (II) 457¹
- Горониська сотня, Кропивнянського полку [Горонисценська сотня] (VIII-3) 279
- Горонисце, с., біля Кристинополя, на Белзщині (V) 266
- Горонисце, м., на Київщині (IX-2) 1343⁴
- Горонисце, осада, на р. Ворожба, у поріччі р. Псел (VIII-2) 46
- Горонисце, с., біля Корця, на Волині [Корецький р-н Рв.] (V) 265
- Горонисце, с., на Підляшші (V) 43
- Горонисце, с., у Берестейському повіті [у Білорусі] (VI) 627
- Горонисце (Бьяхань, Вьсхань, Евхань), с., на р. Тернь, на Чернігівщині [Недригайлівський р-н См.] (II) 603 *див.* Бьяхань, Вьсхань, Евхань, *див. також* Дехаловське горонисце, Лехановське горонисце
- Горонисце (Лопастень), городок, с., на р. Лопастень, у Каширському повіті [у Росії] (II) 603, 605 *див.* Лопастень
- Горондло (Горондо, Горондель), замок, с., м., на р. Західний Буг, на Холмщині [у Польщі] (II) 372, 373 (III) 258 (IV) 47, 56, 149, 195, 196, 199, 450 (V) 269, 317 (VI) 33, 107, 136 (IX-2) 1460 *див.* Горондо, м. на р. Західний Буг; Горондель
- Горонниця, м., на Дністрі, у Галичині [Гороненківський р-н ІФ.] (I) 37
- Горонниця, с., на Брацлавщині (VIII-3) 277
- Горондо, м., на р. Західний Буг (IV) 450 *див.* Горондло
- Горондо, м., на р. Німан (II) 306 (III) 81, 235⁻ (IV) 10, 140, 204, 206, 207², 232, 252, 286, 384, 385, 471 (V) 293, 342 (VII) 104¹ (VIII-1) 164 (IX-1) 473, 489, 499 (IX-2) 1155 (X) 122, 250, 251, 256, 259 *див.* Горондо
- Горондо, м., у Турово-Пинській землі (II) 258, 301, 302, 302², 304, 306 *див.* Давид-Городок
- Горондня, м., на Сіверщині (I) 199²

- Городня, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45, 47
- Городня (Гародня), м., на р. Німан (VI) 12, 171, 448, 585 (IX-2) 1155 *див.* Гродно
- Городок, м. [у Білорусі] (VIII-1) 216 *див.* Новгородок, м. [у Білорусі]
- Городок, м., біля Берестя, на р. Західний Буг (IX-2) 1398⁵, 1460
- Городок, м., біля м. Київ (II) 20, 95, 101, 158, 356³ (III) 206² *див.* Городок Песочний
- Городок, м., біля Рівного, на Волині (VIII-1) 19 (VIII-1) 73, 82
- Городок, м., на р. Черемош (II) 523¹
- Городок, м., на усті р. Остер (II) 357 *див.* Остер, м.
- Городок, м., у Брацлавському повіті [Вн.] (IX-2) 879
- Городок, м., у Турово-Пинській землі (III) 253⁵ (VI) 49-51, 53 *див.* Давид-Городок
- Городок (Бедрик, Бедрихів Городок), м., над р. Смотрич [Городоцький р-н Хм.] (IX-1) 549, 550, 550², 551, 563 *див.* Бедрик, Бедрихів Городок
- Городок (Городецкое, Grodek), с., на усті Гучви і Бугу, на Волині (II) 375 *див.* Городецкое, Grodek
- Городок (Городець, Городокъ), м., на середній Случі, у Болоховській землі (III) 157, 158¹ *див.* Городець
- Городок (Солоний Городок, Gródek), м., на р. Верещиця, у Львівському повіті [Льв.] (II) 464, 465 (III) 43, 299 (IV) 40, 121, 122, 226³ (V) 39, 249³, 308, 317, 439, 444¹, 503 (VI) 34, 45, 75, 101, 108, 160, 174, 175, 177, 180, 257, 257³, 258², 517, 531 (VIII-3) 95 (IX-2) 1114-1116, 1118, 1119, 1137, 1140, 1160², 1161 *див.* Солоний Городок, Gródek
Богородиці св. церква (VI) 257
- Городок (Чернечгородок), с., город, у Луцькому повіті [Маневицький р-н Вл.] (IV) 501 (V) 212⁴, 267 *див.* Чернечгородок
Михайла св. монастир (V) 267
- Городок Вострьский, м. (II) 356³ *див.* Остер, м.
- Городок Остерський (Городок Острьский), м. (II) 356³ *див.* Остер, м.
- Городок Песочний (Городець, Городок, Песочний городок), м., біля м. Київ, на лівому березі Дніпра, на острові, утвореному протокою Радунка (II) 356³ *див.* Городок, м. біля м. Київ; Городець, м. біля м. Київ; Песочний городок
- Горожана, с., у Львівській королівщині (VI) 270
- Гороховатка, р., притока Росі (II) 282²
- Горошин, г-ще, с., на р. Сула, на

- Переяславщині (II) 78, 346, 349¹ (VI) 285, 286 (VII) 176, 176³, 227, 234¹ (VIII-2) 47
- Горський уїзд [Гори, м., у Білорусі] (IX-2) 1202, 1214
- Горы Большие, м. (IX-2) 1262¹ *див.* Гори
- Горашківська сотня, Брацлавського полку [Гарячківська сотня] (VIII-3) 277
- Гослиці, м., у Краківській землі (III) 96
- Гостомська сотня, Київського полку (VIII-3) 278
- Гострий Камінь, ур-ще (VII) 216, 223, 224 (IX-1) 358
- Готи (Готы), народи (I) 138⁵, 146³ *див.* Готи
- Готів, с. (IX-2) 1089 *див.* Хотів, с., біля Києва
- Готлянд, народи (I) 602 *див.* Готи
- Гочів, с., у Сянницькому старостві (V) 197 (VI) 265, 265⁵, 625
- Гошів, с., у Галичині [Долинський р-н ІФ.] (V) 262, 436
Спаса св. монастир (V) 262
- Гоща (Kakusna, Kusczia), м., на Волині [Гощанський р-н Рв.] (V) 266 (VI) 627 (VIII-1) 319 (VIII-2) 95, 194 (VIII-3) 16, 61, 156, 156², 164, 167, 178 (IX-1) 18, 158³, 159, 162, 191, 191¹, 276⁻ (IX-2) 1179, 1318, 1342 (X) 294, 309, 327 *див.* Kakusna, Kusczia
- Грабів, м. (IV) 26²
- Грабів, н. п., у Галичині (V) 268
- Грабовець, м., замок, у Холмсько-Белзькій землі [у Польщі] (IV) 47, 450 (V) 317
- Грабовецький повіт [у Польщі] (IV) 501 (VI) 209⁶, 210, 228
- Грабово, с., на Волині [Любомильський р-н Вл.] (V) 486
- Гребенів, м., у верхів'ях Опора (II) 7¹
- Гребенне, с., у Львівській королівщині (VI) 270
- Грежани, с., біля Житомира (V) 121, 125²
- Грежанська волость, на Київщині (VI) 279
- Грейтунги, племена (I) 145 *див.* Готи східні
- Грек (Грекъ) (I) 574 (II) 333 (III) 263, 263¹, 264, 267, 268, 271, 281, 408, 410, 475³, 480, 480³, 481, 481³ (V) 404, 406, 420, 491, 512, 522, 533, 558 (VI) 486, 486⁶, 522, 558 (VIII-1) 183 (VIII-3) 34², 222¹ (IX-1) 57, 57³, 84, 156, 206, 224¹, 256, 421, 445, 447, 468, 470, 474, 503, 510, 517, 535, 535², 581 (IX-2) 735¹, 747¹, 852, 893, 894³, 896, 916, 916³, 921¹, 928, 937, 956, 1097, 1098³, 1117, 1146, 1239, 1278¹, 1396, 1548, 1549 (X) 306
- Грек морейський (V) 398
- Грек путивльський (IX-1) 503
- Греки (Греци, Грекы, Грѣки, Грѣци, Graeci, Graecy, Greki, Griechen, Hellenen), народ (I) 85, 90, 94, 102-104, 107, 108, 110, 129, 134, 178, 182, 231, 234, 234⁴, 235, 235¹, 252,

- 254, 273, 277, 283, 287, 290, 318², 319, 320¹, 341, 369, 393, 395, 402, 406, 409¹, 410, 414, 417, 430, 431², 432, 433¹, 441, 442, 446, 450, 458, 459, 467, 471-477¹, 483, 499, 508, 515, 567, 570, 581, 584, 593², 617, 620, 621, 624 (II) 35, 42, 53, 72, 73, 105, 115², 212, 273, 275, 483, 510, 511, 530, 532, 545, 556 (III) 260, 295, 344, 352, 408, 409, 452, 456, 466, 479-482, 547, 557 (IV) 298, 299, 303 (V) 250, 417, 420, 518, 520-523, 525, 534, 543, 545, 549¹, 550, 551, 553, 598, 613, 614 (VI) 7, 14, 296, 342⁻, 434, 439, 454, 458, 459, 471¹, 474, 477, 477¹, 478, 484, 486, 490, 524, 542, 556, 557, 564, 568, 577, 591 (VII) 392, 518, 519, 525 (VIII-1) 50 (VIII-2) 96, 106 (VIII-3) 34², 133¹, 166, 250 (IX-1) 79⁸, 84, 122, 123, 126¹, 131, 190, 195, 206, 210¹, 217, 236³, 238, 243, 244, 244¹, 245, 248, 248², 250, 254, 255, 317¹, 444⁴, 515, 517, 519, 527, 540, 541, 547, 555, 556¹ (IX-2) 737, 969⁻, 982, 1003, 1008, 1080¹, 1337, 1355, 1514, 1521, 1527 (X) 73, 135, 306, 355 *див.* Graeci, Graecu, Greki, Griechen, Hellenen
- Греки (Гречники), купці, які торгували з Грецією (II) 518 *див.* Гречники
- Греки боспорські (I) 98
- Греки візантійські (III) 479
- Греки кримські (II) 377
- Греки царгородські (I) 447
- Греки чорноморські (I) 102
- Грекиня (I) 347, 572 (II) 73¹, 153¹ (VII) 518
- Грем'яче (Гремячий), м., на Слобожанщині (VIII-2) 57
- Греція (Греция, Graecia, Griechenland), д-ва (I) 102, 169, 289, 291, 292⁵, 301, 383, 419, 441, 512², 515, 587¹, 620 (II) 35, 73¹, 441, 518 (III) 267, 453, 464 (V) 588, 589 (VI) 434, 477, 485, 486, 537 (VII) V, 6, 391, 400¹, 525 (VIII-1) 134 (VIII-3) 185 (IX-1) 299¹, 386 (IX-2) 779 *див.* Graecia, Griechenland *див.* також Graecia Minor
- Грецька держава (I) 452
- Грецька земля (II) 58 (III) 401 (IX-1) 123
- Грецька імперія (Grec empire) (IX-2) 1355 *див.* Grec empire
- Грецька народність (V) 258, 587
- Грецьке царство (VII) V, 391
- Грецький путь (Грецька путь, Греческий путь, Греческий путь, Гречник), дніпровська частина водного шляху із Варягів у Греки (I) 283, 289, 303, 515 (II) 195 (VI) 8 *див.* Гречник
- Грецькі племена (I) 67
- Гречник, торговельний шлях (II) 190, 191, 195 *див.* Грецький путь
- Гречники, купці (I) 283, 290 (II) 73, 285, 518 *див.* Греки, купці
- Гречушна, с., на Чернігівщині (IX-2) 692

- Грибів, м. [у Польщі] **(I)** 214¹
- Грибів, повіт [у Польщі] **(I)** 214¹
- Григорешти, м., у Волощині **(IX-1)** 582
- Григорів, с., на Дніпрі **(VII)** 17, 403
- Гриконти, м. [у Молдові] **(IX-1)** 600²
- Гримайлів (Грималів), м. [Гусятинський р-н Трн.] **(IX-2)** 1469, 1469¹
- Гриців, м., на р. Случ, у Кременецькому повіті [Шепетівський р-н Хм.] **(VII)** 219² **(VIII-3)** 43 **(IX-1)** 308
- Гришковці, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Гриців, м., на Київщині **(VIII-3)** 276
- Гродненская губернія (Городенська губернія) [Гродно, м., у Білорусі] **(VI)** 603 *див.* Городенська губернія
- Гродно (Городен, Городно, Городня, Grodno), м., на р. Німан [у Білорусі] **(VI)** 624 **(IX-1)** 489 *див.* Городен, м., на р. Німан; Городно, м., на р. Німан; Городня, Grodno
- Грубешів, м., на Холмщині [у Польщі] **(I)** 208 **(II)** 609 **(V)** 230, 323 **(VI)** 187 **(VIII-1)** 181, 197, 198 **(VIII-2)** 85 **(IX-1)** 258, 258- **(IX-2)** 1126
Миколи св. церква **(VIII-1)** 197
Пречистої св. церква **(VIII-1)** 197
- Грубешівська королівщина **(VI)** 195³, 226 *див.* Грубешівське староство
- Грубешівське староство (Грубешівська королівщина) **(V)** 190² **(VI)** 268 *див.* Грубешівська королівщина
- Грубешівський повіт **(IV)** 501 **(V)** 180
- Грузинки **(II)** 513¹
- Грузинська держава **(III)** 194¹
- Грузія, д-ва **(II)** 105, 534, 534¹, 545 **(III)** 194¹, 422
- Грунь, р., права притока Псла **(VIII-2)** 46 **(X)** 275
- Груня Черкаська, н. п. **(X)** 240
- Грушів, с., у Перемишльському повіті **(V)** 266 **(VI)** 152⁸
- Грушівська волость, у Кобринському князівстві **(V)** 292⁵
- Грушова, с., у Дрогобицькому старостві [Грушів, с., Дрогобицький р-н Льв.] **(V)** 380¹
- Грушовець, н. п., на р. Мурахва **(VII)** 14
- Губин, м., у Болоховській землі **(III)** 155, 157
- Гудим, с., на р. Сула **(VIII-2)** 45
- Гужівка, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Усівка
- Гужівська сотня, Прилуцького полку [Гурівська сотня] **(VIII-3)** 280
- Гузи, народи **(I)** 290³ **(II)** 527² *див.* Узи
- Гузів, м., у Малопольщі **(VI)** 576
- Гуйва, р., права притока Тетерева, права притока Дніпра **(II)** 259³, 288 **(VI)** 280 **(VII)** 311
- Гульбище, могила, на Сіверщині **(I)** 253³

- Гуляльники, н. п. (VII) 18 *див.*
 Гуляники
- Гуляники (Гуляльники), н. п., біля Ржищева, у Білоцерківському старостві (VII) 257, 277 *див.* Гуляльники
- Гуміньці, с., на Поділлі (IX-1) 243
- Гумницька волость, у Сянській землі (VI)
- Гумнища, с., у Теробовельському старостві [Гумниська, с., Теробовельський р-н Трн.] (V) 189²
- Гуни (Гунк, Гунни, Гунны, Унни, Хуни, Hünen, Hunni, Huns, Οὔννοι), плем'я (I) 49², 100, 126, 132, 142³, 149, 150, 151¹, 152, 152¹, 153, 153², 154, 154^{1,3,4}, 155, 157, 157¹, 159¹, 160, 162, 165, 166, 168, 177, 178, 228, 235, 237, 243, 607 (II) 526 (III) 252 (IX-1) 528 *див.* Гунк, Унни, Хуни, Hünen, Hunni, Huns, Οὔννοι *див. також* Гун-ну, Хун-ну
- Гунк, плем'я (I) 154 *див.* Гуни
- Гун-ну (Heung-nu, Hin-yung, Hiung-nu), орди азійські (I) 152, 152¹ *див.* Heung-nu, Hin-yung, Hiung-nu *див. також* Гуни, Хун-ну
- Гунська держава (I) 126, 156
- Гунські народи (I) 159, 166
- Гунядська столиця (Hunyadmegyei) (V) 374¹ *див.* Hunyadmegyei
- Гурьговь, м. (II) 283 *див.* Біла Церква
- Густ, с., замок (II) 493, 494, 504 *див.* Хуст
- Густиня, с., на Чернігівщині [Прилуцький р-н Чрг.] (IX-2) 966, 1005
- Гусятин, м., у Кам'янецькому повіті, на Поділлі (VII) 217² (VIII-3) 57, 71, 83 (IX-1) 194, 241, 550 (IX-2) 654, 681, 691-694, 694¹, 695, 697, 698, 699⁴, 700, 702, 703, 704¹, 705, 705³, 706, 706¹, 708, 717, 720, 721, 730, 731, 748, 761, 927, 1014³, 1102, 1102², 1103, 1115¹, 1128, 1422
- Гусятинська волость, на Поділлі (VI) 250
- Гута Крешівська, осада в Крешівській волості (II) 455⁴
- Гуцули, український субетнос (I) 308
- Гучва, р., ліва притока Бугу (I) 208, 209 (II) 375, 375⁷, 381, 609
- Гуші, м. [у Румунії] (IX-1) 514

Г

- Газарія (Газарія), край **(IV)** 300, 302, 487 *див.* Крим, край
- Галац (Малый Галичъ, Galatz), м., на р. Дунай [у Румунії] **(IX-1)** 518, 540, 544 **(IX-2)** 921¹ *див.* Малый Галичъ, Galatz
- Галінди (Голяди), плем'я **(I)** 72, 74 *див.* Голяди
- Галяти, плем'я **(I)** 89, 120, 137, 138^{1,2}, 139, 140
- Гардарікы, д-ва **(II)** 18⁻ *див.* Київська Русь
- Гданськ (Гданськ, Кгданск, Danzig, Gdańsk), м., у Пруссії [у Польщі] **(III)** 112² **(IV)** 269, 483 **(V)** 496 **(VI)** 27, 36, 56, 56², 57, 68, 71, 83, 84, 90, 91, 170², 174, 174², 182-194, 194², 195-197, 199, 211, 230, 232, 232³, 605 **(VIII-2)** 9, 11, 162¹, 202 **(VIII-3)** 91, 94, 119⁴ **(IX-1)** 146, 155⁴, 174, 174⁴, 405, 449 **(IX-2)** 1255, 1325, 1353, 1449, 1450 *див.* Гданськ, Кгданск, Danzig, Gdańsk
- Гданщани (Gdańszczanie), жителі м. Гданськ **(VI)** 57, 90, 232 **(VIII-2)** 11 **(IX-1)** 20 *див.* Gdańszczanie
- Гельон, м. **(I)** 119¹ *див. також* Київ
- Гельон, м., грецька факторія, у басейні Дону і Волги **(I)** 103, 119
- Генуезець **(VI)** 62, 64, 213
- Генуезці (Genovesi), жителі м. Генуя **(I)** 97, 508 **(II)** 512, 516² **(IV)** 297-304, 310, 311, 320, 322 **(VI)** 7, 22, 22³, 26, 26⁴, 27, 62 *див.* Genovesi
- Генуезька держава [в Італії] **(IV)** 304
- Генуезька держава, у Криму **(IV)** 302
- Генуезька республіка (Genuensis reipublica) [в Італії] **(II)** 514 *див.* Genuensis reipublica
- Генуя (Генуя, Genova), м. [в Італії] **(I)** 101 **(II)** 273, 508, 511¹ **(III)** 149 **(IV)** 297, 299, 304 **(VI)** 20, 20⁴, 44, 62 *див.* Генуя, Genova
- Гепіди, плем'я готів **(I)** 141, 143, 145, 147, 157, 161, 170
- Гераї, плем'я татарське **(IV)** 308, 324
- Германці (Германцы, Germanen, Germanu, Γερμάνες), народ **(I)** 65², 68-70, 77, 78, 111, 121, 134, 136, 137, 139, 150, 157, 164, 166, 167, 244¹, 252, 280, 358, 370², 429, 615, 622 *див.* Германцы Germanen, Germanu, Γερμάνες *див. також* Німці, Westgermanen
- Геррос (Герр), р. витікала з Дніпра, у районі дніпровських порогів **(I)** 109, 109¹, 115
- Гети (Geten, Γέται), плем'я тракійське **(I)** 89, 90, 121, 128, 129, 134, 139, 142, 144², 168¹ *див.* Geten, Γέται
- Гети придніпровські **(I)** 128 *див. також* Тірагети, Тірагети придніпровські
- Гети чорноморські **(I)** 142

- Гети-невмираки (Гέται ἄθανατίζοντες) (I) 134 *див.*
 Гέται ἄθανατίζοντες
- Гетинген, м. [у Німеччині] (IX-2) 1539
- Гетсько-дакийська держава (I) 129
- Гіа, д-ва тангутів (II) 539, 541
- Гнєвковська земля (IV) 112
- Гнєздов, м., на Смоленщині (I) 300 (III) 451
- Гнєзненська дієцезія (IX-1) 578¹
- Гнєзно, м. [у Польщі] (III) 543 (IV) 24 (VI) 53, 55
- Голомб, м., у Люблінському воєводстві (IX-2) 1180, 1181, 1181¹
- Голухів, с. (V) 75¹
- Гора на Піліці, м. [у Польщі] (VI) 34
- Горай (Горай), м., у Люблінській землі (II) 371¹ *див.* Горай
- Гостинь, м. [у Польщі] (VI) 34
- Готи (Готи, Готлянд, Goten, Gothi, Gutones, Γόθωνες), племена, народи (I) 57, 70-72, 91, 100, 131, 140-149, 154-156, 164-166, 170, 177, 178, 368, 370, 543, 545, 546, 549, 565, 602, 610-612, 622, 623¹ (II) 507 (IX-1) 528 *див.*
 Готи, Готлянд, Goten, Gothi, Gutones, Γόθωνες
- Готи вислянські (I) 623¹
- Готи дунайські (I) 156¹
- Готи західні (Вестготи, Візіготи, Тервінги, Teruingi, Visi), племена (I) 145, 145² *див.*
 Вестготи, Візіготи, Тервінги, Teruingi, Visi
- Готи кавказькі (I) 156¹
- Готи кримські (Krimgoten) (I) 156¹, 565, 610 *див.* Krimgoten
- Готи східні (Грейтунги, Остготи, Остроготи, Austrogoti, Grutungi), племена, народи (I) 145, 145² *див.* Грейтунги, Остготи, Остроготи, Austrogoti, Grutungi
- Готи таманські (I) 156¹
- Готи-Тетракіти, плем'я (I) 156 (II) 506
- Готія (Gothia, Γοθία), князівство, у Криму (IV) 302, 302², 303 *див.* Gothia, Γοθία
- Готська держава (I) 149, 166
- Готська єпархія, у Криму (I) 156¹
- Готська митрополія (III) 279, 280⁻
- Готський народ (I) 137²
- Готські народи (I) 143
- Готські племена (I) 140⁵, 147
- Грінвальд (Grünwald), с. (IV) 148, 219 (V) 36 *див.* Grünwald
- Грон (Gran), р., ліва притока Дунаю (I) 220 *див.* Gran, р.
- Гурзуф, м., у Криму (IV) 302

Д

- Давид-Городок (Городен, Городно, Городок, Давид-город, Давидгородок, Давыдгородокъ, Давидів Городок), м., у пониззі Горині, у Турово-Пинській землі [Давид-Гарадок, м., у Білорусі] (VI) 49, 305 (VII) 156², 457² (IX-2) 1150, 1271 (X) 304 *див.* Городен, Городно, Городок
Давидгородський повіт (IX-2) 1405
- Давидів, с., у Львівській землі (VI) 237
- Дагестан (Серір), край (I) 286 *див.* Серір
- Даки (Сауцоенсес, Дасі, Δακοί), плем'я (I) 129, 132, 132³, 134, 135, 144¹, 223 *див.* Сауцоенсес, Дасі, Δακοί
- Дакійська держава (I) 129, 130, 135
- Дакійський народ (I) 155¹
- Дакія (Дасія), провінція римська в Мезії (I) 129-131, 135, 140, 145, 147, 157, 168, 170, 179, 549 *див.* Дасія
- Далмація (Dalmacia), провінція, історична область, на узбережжі Адріатичного моря (I) 170 *див.* Dalmacia
- Дамаск, м., у Сирії (IX-2) 967¹, 993
Ісуса мінарет (IX-2) 993
- Дандарії, плем'я (II) 507
- Дани, народи (I) 164, 615
- Данилів, м., на Волині (II) 252, 608 (III) 88, 148 *див.* Данилівка
- Данилів, н. п., на Чигиринщині (VII) 276, 329¹
- Данилівка (Данилів), м., між Стожком і Антонівцями, на Волині (II) 608, 608¹ *див.* Данилів, м.
- Данисковичі, с., у Галичині (VI) 242
- Данія, д-ва (I) 164, 548, 603 (II) 80 (IV) 6, 360 (VI) 13, 192 (IX-2) 1391, 1394, 1406, 1409, 1432 (X) 67, 69
- Данков, замок на польсько-шлезькому кордоні (IX-2) 1364¹, 1377¹, 1380
- Дарданелли, протока (II) 35 (IX-1) 33, 48 *див.* Дарданельська протока
- Дарданельська протока (Дарданелли), в Егейському морі (IX-1) 47 *див.* Дарданели
- Дарієвка, с., на р. Дніпро, на Херсонщині (I) 56
- Дашинки, с., у поріччі р. Многа (VIII-2) 45
- Дашів, м., у Брацлавському повіті [Іллінецький р-н Вн.] (IV) 87 (VII) 15, 257- (VIII-3) 45 (IX-2) 879
- Дашівська сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277
- Дашків, м. [у Білорусі] (IX-2) 1267
- Дверень, м., на Пороссі, у Київській землі (II) 214, 286, 286³
- Двина, р. (I) 75, 185-187, 200, 291, 294, 413 (IV) 4, 5⁻², 6 (VI) 188 *див.* Західна Двина

- Дворець, с., біля Заслава, на Волині [Ізяславський р-н Хм.] (V) 265, 265³
Трійці св. монастир (V) 265
- Дейманівка, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Дельос, о., в Егейському морі (I) 92
- Деменовичі, с. (IV) 432 *див.* Дмитровичі
- Демидів (Демидово), с., на р. Ірпінь, у Київському повіті [Вишгородський р-н Кв.] (VII) 42 *див.* Демидово
- Демидівка, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
- Демидово, с. (IX-2) 851³ *див.* Демидів
- Демківка (Demowka, Domowce), м., у Брацлавському повіті (IX-2) 966, 1036, 1036¹, 1037, 1037¹⁻³, 1038, 1039³, 1042, 1060 *див.* Demowka, Domowce
- Денезька сотня (Демська сотня), Кропивнянського полку (VIII-3) 279, 279²
- Денисківці, с., у Галичині [Козівський р-н Трн.] (II) 610
- Деньги, с., на Полтавщині (VIII-3) 277
- Дептавка, с., на Конотопщині (IX-1) 433
- Деражиці, с., біля Дрогобича (V) 267
- Дербент (Баб-ель-Абваб), м., край, на березі Каспійського моря (I) 228, 297, 443, 563 (II) 540, 545 *див.* Баб-ель-Абваб
- Дербентські Ворота (Зелісні Ворота), прохід, між Каспійським морем і Кавказькими горами (IV) 294³ *див.* Зелісні Ворота, прохід
- Дергло, с., у Берестейському воєводстві (V) 212
- Дердева, с. (VII) 17¹ *див.* Жердева
- Деребчин, с., біля Шаргорода, в Подільському воєводстві [Шаргородський р-н Вн.] (IX-1) 320, 338 (IX-2) 673
- Дерева, земля (I) 189⁹, 418, 426, 438 (II) 257, 287 *див.* Деревлянська земля
- Деревич, м., у Болоховській землі (III) 155, 157
- Деревляни (Деревля, Деревляны, Древляни, Δερβλενίνοι), племена (I) 190⁻, 198-202, 206, 236, 242, 245, 253, 258, 259, 259⁵, 308, 309¹, 313, 333, 335, 339, 341², 364, 365, 373-377, 383, 389, 392, 410-412, 418, 419, 424-426, 437, 438, 438², 439, 439⁻, 447, 448, 448^{2,3}, 449, 450, 469, 487, 535, 554, 585, 598 (II) 257, 259, 316 (III) 255, 311, 381, 383 (VI) 297 *див.* Деревляни, Δερβλενίνοι
- Деревлянинь (I) 470⁻
- Деревлянська волость (Деревська волость) (I) 479 (II) 288 (III) 294
- Деревлянська земля (Дерева, Деревська земля, Деревська земля) (I) 189⁹, 190, 191, 200³, 265, 303, 375, 376, 376¹,

- 418, 419, 424, 426, 438, 438², 448, 448⁴, 457, 457², 469¹, 479, 535, 539 **(II)** 7, 8, 45, 135, 255-260, 287, 288, 293, 362 **(IV)** 15, 16, 18 *див.* Дерева
- Деревлянищина **(I)** 191
- Деревне, с., у Галичині **(V)** 267
- Держикрай, с., на Полтавщині **(VIII-2)** 47
- Дерива, с., у Кам'янському старостві [Кам'яно-Бузький р-н Лв.] **(V)** 190²
- Дермань, с., у Луцькому повіті **(V)** 263 **(VI)** 560 **(VIII-1)** 19, 81-83
Трійці св. монастир (V)
263
- Дерновичі, с., на Київщині **(IX-2)** 772
- Дерпт (Дорпат, Юр'їв, Юр'їв Ливонський), м., на р. Емайга, у Чудській землі [в Естонії] **(II)** 24 *див.* Дорпат, Юр'їв, Юр'їв Ливонський
- Десна, р., ліва притока Дніпра **(I)** 6, 10, 11, 29, 32, 36, 36^{2,3}, 45, 73, 171, 193, 193³, 196, 196³, 241, 294, 295, 303, 457, 457² **(II)** 57, 70, 171, 255⁻, 276, 313, 318-320, 325, 328², 337, 344, 345, 603, 605 **(III)** 152, 178¹, 180 **(IV)** 68, 72², 500 **(V)** 266, 481 **(VI)** 9, 11⁴, 14, 283, 287 **(VII)** 17, 42 **(VIII-2)** 58 **(IX-1)** 326², 348, 349, 434, 472 **(IX-2)** 1012, 1013
- Десна, р., ліва притока Південного Бугу **(II)** 259, 373
- Дехаловське городище **(II)** 603
див. також Городище, с., на р. Тернь
- Деуліно (Деулін), с., м., у Московщині **(VII)** 377 **(VIII-1)** 135
- Джарват (Джарваб), м. **(I)** 212²
див. Хорват
- Джунгарія, д-ва Уйгурів **(II)** 539
- Джуньків, с. [Дзюньків, с., Погребищанський р-н Вн.] **(VII)** 12²
- Джурджанське море **(I)** 295 *див.* Каспійське море
- Джурджево, м. [у Румунії] **(VII)** 199
- Джурин, р., ліва притока Дністра **(I)** 37
- Джусичі, с., у Львівській землі **(V)** 178¹
- Дзідзя, р., притока Прута **(IX-1)** 563 *див. також* Жіжія
- Дивне, г-ще, у поріччі р. Сухий Ромен **(VIII-2)** 45
- Диканька, м. [Диканський р-н Пл.] **(X)** 137¹
- Дилягова, с., у Галичині **(VI)** 625
- Димер (Димір), м., на Київщині **(VIII-1)** 105, 110 **(VIII-3)** 215, 277 **(IX-1)** 257, 323¹, 324, 325⁻, 326², 327 **(IX-2)** 851³
- Димирська сотня [Київського полку] **(IX-2)** 771
- Динабург, м. **(IX-2)** 1245
- Динів (Denow), м., на р. Сянік, на Перемишльщині **(I)** 216¹ **(IV)** 31 **(VI)** 409, 459² *див.* Denow

- Динівська волость (VI) 221
 Динівський ключ (I) 217⁻
 Динково, н. п. (IX-1) 243¹
 Дичинь, м., на р. Дунай (II) 523¹
 Дібрча, с., у Галичині (VI) 78
 Дивицька сотня, Ніжинського полку (VIII-3) 280
 Дивицька сотня, Прилуцького полку (VIII-3) 280
 Дивиця, с., м., у верхів'ях Удаю, на Чернігівщині (VIII-2) 45 (IX-2) 692
 Дівич-гора, г-ще, біля с. Сахнівка, на Київщині (II) 286, 286⁴ (III) 389¹
 Дівял, н. п. (X) 148
 Дідилів (Дідославль), м., у поріччі р. Упа, у Чернігівському князівстві [у Росії] (II) 319 (VIII-2) 57 *див.* Дідославль
 Дідина, с. (IX-2) 1343 *див.* Дідівщина
 Дідівщина (Дідина, Дідовщина), с., у Київському повіті (VIII-3) 276 (IX-2) 1343 *див.*
 Дідина
 Дідославль, м. (II) 319 *див.* Дідилів
 Дідошиці (Dzedosicze), с., у Перемишльському повіті (VI) 237 *див.* Dzedosicze
 Дін, р. (I) 6, 9, 10, 13, 55, 73, 75¹, 98, 109, 116, 118, 119, 121, 124, 125, 127², 142³, 143, 154, 159, 166, 172, 177, 183, 188, 194, 194¹, 195, 195², 228, 231, 231⁴, 234, 236, 242, 295, 303, 372, 415-417, 434, 435, 461, 462², 548 (II) 104², 105, 107, 212, 342, 507³, 516, 516², 533, 535 (IV) 82³ (VII) 75, 124, 173, 227, 300, 488⁴, 489, 516, 540, 547 (VIII-1) 21, 27, 27⁵, 107, 116, 136, 137, 240, 243, 289, 291, 294, 295 (VIII-2) 27, 30, 34-36, 38-42, 52, 54, 57, 58, 61, 63 (VIII-3) 172, 176⁴, 241, 248, 251, 253-255, 281² (IX-1) 55, 55², 56-58, 116, 117, 120, 174, 417, 549 (IX-2) 781, 819, 831, 870, 898, 919, 928, 928², 960, 961², 1008², 1031, 1067, 1071, 1101, 1140, 1198, 1226, 1226⁶, 1229, 1230 (X) 123 *див.* Дон
 Діпільон, м. [у Франції] (I) 33⁻
 Дістра, м. (I) 236 *див.* Сілістрія
 Дмитрашівка (Дмитрашків), м., на Побожжі (IX-2) 974, 1058
Димитрія св. церква (IX-2) 974
 Дмитрівка, с., у поріччі р. Сухий Ромен (VIII-2) 45
 Дмитровичі (Деметровичі, Dessk), с., у Перемишльській землі (IV) 432 *див.* Деметровичі, Dessk
 Дмитровськ, м., на Чернігівщині (II) 603
 Дніпро (Бористен, Варух, Днепр, Днепръ, Дніпр, Дньпро, Дньпръ, Днѣпр, Днѣпро, Днѣпръ, Днѣпъръ, Дънепро, Дънѣпръ, Дънѣпъръ, Славута, Boristenes, Borysthenes, Danabri, Deinphir, Dniepr, Dnjeper, Niepr, Niestr, Var), р. (I) 9-11, 13, 14, 23, 29, 30, 31⁻, 35, 35¹, 36, 51, 52², 55, 56, 70, 73-75, 75¹, 76, 81, 88,

89, 103, 109, 109^{1,3}, 115-118, 118¹, 119, 121, 122, 124, 125, 144, 145, 149, 154, 157, 157², 167, 172, 172¹, 173⁵, 177, 184-186, 186¹, 187-190, 190³, 193, 198-203, 203⁻, 204, 205, 205¹, 231, 234, 235¹, 236-243, 264, 281³, 282-284, 284³, 289-291, 291⁻, 294, 303, 333, 380, 383¹, 389, 389¹, 394, 398, 404, 407, 413-415, 415¹, 417, 418, 441, 442, 457, 457², 463⁻, 464, 477, 477¹, 487, 497⁻, 503, 514, 532, 545, 546, 548, 549, 555, 612
(II) 10, 14, 20, 25, 26, 53, 54, 56, 73, 82, 85, 88, 90¹, 95, 97, 102, 103, 135, 139, 148, 149, 161, 163, 165, 166³, 167-170, 173, 181, 183, 185, 202, 205, 206, 210, 213, 219, 232, 241-243, 247, 249-251, 255, 256, 258, 260, 261, 261¹, 262-264, 268, 270, 271, 274, 276, 280, 281, 283, 285, 286, 286⁵, 297, 303, 312-315, 318, 318⁴, 319, 320, 332, 344, 345, 347, 349, 354, 355, 517, 517¹, 518-520, 526, 529, 530, 530², 540-543, 580, 606, 607 **(III)** 56, 149, 163, 170, 173, 216, 224, 250, 377, 401, 484, 488 **(IV)** 17, 78, 82, 86, 215, 289, 294, 295, 313, 315, 315², 316⁻, 328, 330, 332, 333 **(V)** 100, 171, 217, 220, 264, 265, 295, 481, 630 **(VI)** 9, 10⁻, 13, 14, 19, 20, 26, 53, 116, 142, 281, 283, 285, 289, 306, 600 **(VII)** 9, 13, 17-20, 22, 27, 29³, 32, 33, 40, 42, 44, 54, 57-59, 69, 75, 81, 82,

84, 86, 87, 89, 91, 93, 103-106, 113-120, 123, 124, 129, 133, 136, 137, 139, 139³, 146, 149⁻, 150, 161, 165, 166, 169, 176, 178, 192, 194, 198, 199, 205, 206, 209, 210, 223, 225, 226, 232-234, 237, 240, 242, 243⁴, 244, 245², 247, 248, 257, 257⁻, 258, 259¹, 292, 293, 295, 296, 299, 300, 301, 304⁻, 305, 318, 320, 322, 323¹, 325, 345, 349, 351, 354, 356, 359, 360, 367¹, 379, 384, 397, 489, 509⁻, 512, 514, 516, 519, 534, 540, 543, 547, 552, 568, 572, 576 **(VIII-1)** 28, 35, 37-39, 41, 51, 52, 54, 55, 62, 99, 100, 106-108, 110-112, 128, 128², 135, 153, 203-205, 213, 214¹, 218, 220, 233, 236, 243, 259, 260, 264-268, 271, 273, 273², 277, 289, 291, 292, 294, 297-299, 301-304, 306, 308, 311, 312 **(VIII-2)** 5, 7, 12, 24-26, 32, 33, 41, 42, 57, 72, 123, 123³, 135, 161, 167, 169, 170, 178, 180², 182-184, 184¹, 185-187, 192-194, 197, 199 **(VIII-3)** 5, 6, 22, 27, 29, 29¹, 30, 30¹, 31, 36, 40, 46, 50, 53¹, 73⁶, 80², 95, 128, 152, 154, 160, 167, 176, 177, 179, 179⁻, 215, 222¹, 235, 249, 254, 258, 258³, 269, 274, 288¹ **(IX-1)** 11, 15², 16⁻, 17⁻, 21, 23, 23¹, 26, 27, 29, 45, 49-51, 55, 58, 59², 66, 73, 76-78, 78⁵, 79, 93⁻, 107⁻, 126, 156, 157, 161², 163, 199², 206, 208⁻, 215, 220, 222-224, 229, 235⁶, 243, 246, 248⁻, 273⁻,

274-, 276-, 285¹, 301, 306¹,
 307-, 317, 320-322, 325-, 326,
 326³, 327, 327-, 329, 332,
 332¹, 333, 333-, 336, 338,
 338⁴, 339, 348, 348², 351-,
 381-383, 386², 389, 390, 392-
 398, 400, 411, 412, 412⁴, 413,
 418, 419, 427, 432⁵, 433⁴, 434,
 435, 441¹, 443, 453, 458-, 460,
 463, 468¹, 472, 483, 496, 555,
 555¹, 556, 558, 558¹, 561, 565,
 580, 588¹, 600 (IX-2) 613,
 629, 631, 650, 652, 661, 662,
 666, 682, 692, 719, 721, 726,
 733, 745, 771, 772, 781, 799,
 831, 848, 863, 876, 883, 888,
 889, 899, 908, 909¹, 910, 930,
 932, 934, 936, 936³, 937, 949,
 965, 968, 979², 980, 992, 998-
 1002, 1004, 1008-1010, 1016,
 1018, 1021, 1025-1027, 1031,
 1031¹, 1032, 1037², 1039,
 1041, 1041-, 1044², 1049-,
 1050, 1055, 1059, 1066, 1077,
 1084, 1088, 1101, 1114, 1136,
 1136³, 1140, 1141, 1145,
 1147², 1151, 1165², 1193,
 1198, 1198¹, 1213, 1231, 1240,
 1243, 1253, 1266, 1270, 1272,
 1275, 1290-1292, 1306, 1356-
 1359, 1412, 1415, 1416, 1433,
 1434, 1446, 1511, 1514, 1518,
 1519, 1545 (X) 40, 42, 59, 74,
 75, 77, 84, 86, 87, 137, 137¹,
 151, 152, 163, 170, 205, 207,
 209-211, 213, 216, 218, 221,
 230, 239, 241, 243, 252, 254,
 255, 261, 262, 264, 266, 266³,
 267, 269, 273-279, 281, 283,
 310, 332, 340, 344, 348, 379

див. Бористен, Варух, Сла-
 вута, Boristenes, Borysthenes,
 Danabri, Deinphir, Dniepr,
 Dnjeper, Niepr, Niestr, Var

Вовницький поріг (Волний, Βαρουφόρος,
 Βουλνιπράχ) (I) 620 *див.*
 Βαρουφόρος, Βουλνιπράχ

Есупі (Ἐσσοупή), *поріг*
 (I) 619 *див.* Ἐσσοупή

Кодацький поріг (VIII-
 I) 213

Ненаситецький поріг
 (Ненаситець, Ненасить, Не-
 ясить, Ἀειφόρ, Νεασήτ) (I)
 283, 619, 620 *див.* Ἀειφόρ,
 Νεασήτ

Островний праг (Ост-
 ровъни прах, Ульворсі, Ὀστ-
 ροβουνίπραχ, Οὐλβορσί), *по-
 ріг* (I) 619, 620 *див.* Ульворсі,
 Ὀστροβουνίπραχ, Οὐλβορсі

Пороги (I) 55, 109^{1,2},
 459³, 487, 497-, 514 (VII) 124,
 137, 193, 248, 513³ (VIII-1)
 29, 62, 68, 211 (VIII-2) 29,
 42, 79 (IX-1) 24 (IX-2) 788,
 819, 863 (X) 130

Ульворсі, поріг (I) 619
див. *Островний праг*

Дніпро, р. (IX-2) 923², 1115¹,
 1253⁴ *див.* Дністер

Дніпровське устя (Днѣпрове
 устья) (I) 286 (VII) 13, 320,
 438, 514

Дніпровський город (Danpar-
 stad, Danpstadir), м. (I) 149,
 543, 545, 546 *див.* Danparstad,
 Danpstadir

Дніпровський лиман (I) 89, 91

- (II)** 517 **(VII)** 354 **(IV)** 82³, 86⁶ *див. також* Синя Вода
- Дніпровські пороги (Днѣпровскіє пороги, Dneprfälle) **(I)** 23, 48², 115-117, 386, 398, 476, 619 **(II)** 241 *див.* Dneprfälle
- Дніпровсько-бозький вододіл **(IX-2)** 661
- Дніпровсько-Бозький лиман **(I)** 88
- Дністер (Днестр, Днѣстер, Днѣстерь, Днѣстрь, Тира, Турлу, Denisztur, Dniestr, Niestr, Thourlou, Tyras, Τρύλλος, Τύρας), р., впадає в Дністровський лиман Чорного моря **(I)** 9, 10, 30, 37, 45, 70, 74, 77, 87, 88, 103, 106, 109³, 110, 116, 128-132, 132^{3,4}, 137, 138², 155, 160, 163, 167, 172, 173³, 175⁻, 176, 177, 179, 201, 201⁶, 202, 203, 203⁻, 205, 205¹, 206, 206², 210⁴, 211, 211³, 213⁴, 222, 234, 236-238, 372, 414, 493, 548, 549 **(II)** 359, 361, 373, 416, 455, 461, 463, 465-468, 471, 505, 517, 520, 532¹, 570, 571, 578, 579, 610-612 **(III)** 42, 47, 52, 341 **(IV)** 294, 316, 333, 455, 500 **(V)** 88, 319, 360¹, 434, 648 **(VI)** 14, 19, 26, 58, 59, 216, 251, 270 **(VII)** 9, 10, 13, 14, 19, 20, 57, 59, 75, 165, 170, 199, 201, 203, 210, 242, 243, 250, 258, 349, 355, 358, 359, 441, 442, 467, 468¹, 470, 474, 476, 478, 536¹ **(VIII-2)** 184⁴ **(VIII-3)** 94, 113, 175, 176, 178⁴, 179⁶, 215, 220, 225, 271², 287 **(IX-1)** 83, 88, 88^{3,4}, 89, 89², 92, 95, 95³, 99, 99¹, 100, 103, 106¹, 110, 181, 182, 190, 253¹, 372, 444, 458⁻, 460, 467, 477, 483, 493, 494, 505, 508, 511, 513-515, 518, 523, 524, 526, 527, 531, 563, 570, 571¹, 572⁻, 579-581, 581⁻, 583, 590, 591⁻, 591¹, 592², 594, 596, 600 **(IX-2)** 616, 651, 654, 659², 664, 664^{1,5}, 666, 669, 670, 672, 674, 676, 679, 679², 687, 701, 923², 927, 943, 966, 973, 1016, 1019, 1025, 1032, 1041⁻¹, 1056, 1059¹, 1060, 1075, 1114, 1115¹, 1143, 1253, 1253⁴, 1290-1292, 1300, 1313, 1376, 1377, 1379, 1428, 1429, 1446¹, 1447, 1448, 1451, 1452 **(VIII-1)** 25⁻, 64, 207-209, 228, 258, 260 *див.* Тира, Турлу, Denisztur, Dniestr, Niestr, Thourlou, Tyras, Τρύλλος, Τύρας
- Дністер, р. **(IX-2)** 1031¹ *див.* Дніпро
- Дністрова Камінка, м., на р. Дністер, біля Рашкова [у Молдавії] **(IX-2)** 1055
- Дністровський басейн **(II)** 464
- Дністровський лиман **(I)** 87 **(IV)** 316 **(VI)** 58, 59, 607 **(VII)** 10, 59
- Добра, ґрунт, у Сяніцькій землі **(V)** 92
- Добрехів (Добрихів, Debrechow), с., у коліні Вислока **(II)** 457^{1,2} *див.* Debrechow
- Добриничі, н. п. **(VII)** 323

- Добринська земля (Добжинська земля) [у Польщі] (IV) 6, 51, 108-110, 112, 113, 115, 236
- Добринь, м. [у Польщі] (IV) 119²
- Доброміль, м., у Галичині [Старосамбірський р-н Льв.] (V) 263
Онуфрія св. монастир (V) 263
- Добротвір, м., у Галичині [Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] (II) 372 (VI) 137
- Добруджа, край (I) 122, 128, 157 див. Мала Скитія
- Добруджа, територія, на нижньому Дунаї та узбережжі Чорного моря (IV) 82, 294, 294² (VII) 349
- Добрудзька орда (IX-1) 288 див. Буджацька орда
- Добрудчани, населення (IX-1) 250⁻
- Добряни, с., у Львівському старостві [Миколаївський р-н Льв.] (V) 197, 198, 267 (VI) 206², 208
Вознесенія монастир (V) 267
- Довге Поле (Husszúmező), с., у південному Мармароші (II) 504 див. Husszúmező
- Довге, с., у Галицькому старостві (V) 190²
- Довгополовка, с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45
- Докудів, с., на Берестейщині (VI) 627
- Долголівка, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 45
- Должик, с. (I) 52³
- Должок, с., у Кам'янецькому повіті (VI) 268
- Долина, м., у Галичині (VI) 213
- Долинне, с., у поріччі Молочної, притоки Росі (VII) 15
- Долішні Верещьки, с. (II) 460³ див. Верещька
- Долобське озеро (Долобсько), навпроти Києва (II) 271, 272 див. Долобсько
- Долобсько, оз. (II) 102 (III) 206², 230 див. Долобське озеро
- Домажир, с., біля м. Львів, у Галичині (II) 610
Домажиря печера, біля села (II) 610
- Домаморичі, с., у Тернопільському повіті (II) 610
Домамура печера, біля села (II) 610
- Домашів, с., у Жовківському повіті (V) 263, 267
Миколая св. монастир (V) 263
- Домброва (Dombrowa), с., у Сандомирській землі (II) 456, 456³ див. Dombrowa
- Домислин, с. (II) 328² див. Домошлін
- Домонтів, с., м., на Київщині (VIII-1) 267 (VIII-2) 47 (IX-2) 733, 734
- Домонтівська сотня, Черкаського полку (VIII-3) 275
- Доморадь, с., на Сяніччині (V) 430
- Домошлін (Домислин), с., на р. Убедь, на Чернігівщині (II) 328² див. Домислин

Дон (Дін, Дон-Танаїс, Донъ, Слов'янська ріка, Танаїс, Don), р. **(I)** 23, 23², 127², 231⁴ **(II)** 104, 105, 121², 319, 507, 508, 510, 512, 515, 516, 526, 527, 533, 535 **(III)** 69¹ **(IV)** 295, 300, 301, 332 **(VII)** 75, 173, 489, 492, 547 **(VIII-2)** 30³, 40¹ **(IX-1)** 312⁴, 414, 418 **(IX-2)** 819, 1076⁵, 1453 *див.* Дін, Дон-Танаїс, Слов'янська ріка, Танаїс, Don *див. також* Синя Вода

Донець, м. **(IV)** 87

Донець (Донецъ), р. **(I)** 6, 11, 13, 36, 42, 44, 50, 53, 55, 59, 127², 197⁻, 281³ **(II)** 104, 104², 105, 107, 212, 320, 346¹, 347-349, 349¹, 533 **(IV)** 500 **(VII)** 10, 13, 572 **(VIII-2)** 36, 36³, 37, 37³, 38-40, 42, 52-54, 54², 59-62, 71, 72, 74 **(IX-1)** 414, 558 **(IX-2)** 1227 **(X)** 231 *див.* Сіверський Донець, р.

Донець (Донецъ), фортеця, м., на р. Уда, у Переяславському князівстві [на території м. Харків] **(I)** 195, 195³ **(II)** 320, 346, 346¹, 606

Донецька височина (Полуднева височина) **(I)** 9, 21 *див.* Полуднева височина

Донецьке городище (Донецкое городище), на р. Уда [на території м. Харків] **(I)** 197⁻ **(II)** 346, 346¹

Донков, м., у Московщині [Данков, м., у Росії] **(VIII-2)** 58

Донська губернія **(I)** 7

Донський лиман **(VII)** 300

Дон-Танаїс, р. **(I)** 98 *див.* Дон
Донці, козаки **(VII)** 323¹, 377, 491, 492, 513 **(VIII-1)** 136, 137, 240, 296 **(VIII-2)** 14, 30-34, 52 **(VIII-3)** 87, 132, 137, 172, 176, 176⁴, 179, 179⁻, 240, 247-249, 251, 253-256, 257¹ **(IX-1)** 9, 32², 49, 55, 56, 56², 231, 468 **(IX-2)** 769, 771³, 836, 840, 888, 919, 928, 941, 961, 961^{1,2}, 1072, 1077, 1100, 1101, 1439, 1455, 1500 **(X)** 123, 136 *див.* Козаки донські

Дордонь, край [у Франції] **(I)** 29¹
Дорогинка, с., на Чернігівщині **(VIII-2)** 45

Дорогичин (Дорогичинъ), м., на Підляшші **(I)** 186², 219 **(II)** 301³, 359, 367¹, 371⁴, 372⁻, 384, 387, 388, 388^{2,3}, 389, 398, 400, 455, 566-568 **(III)** 56, 72, 77, 77⁴, 525, 526 **(IV)** 6, 15, 57, 58, 236, 448 **(V)** 229 **(VI)** 12, 13, 51, 51⁵, 53, 108, 188¹ **(VIII-1)** 181, 196 *див.* Дрогичин

Дорогичинська волость **(II)** 367, 369⁶, 371, 399, 455, 566 **(III)** 44, 55

Дорогичинська земля (Дорогичинська земля) **(II)** 372, 374, 384, 388-389, 391, 567, 595 **(III)** 63, 117 **(IV)** 57, 165, 191¹, 232, 235-237, 397, 422, 475 **(V)** 30, 181, 182⁻, 294 **(VI)** 247, 247¹, 248, 248²

Дорогичинська повіт-земля **(V)** 294

Дорогичинське князівство **(II)** 388³

- Дорогичинський повіт (V) 33, 179¹, 340
- Дорогичинсько-Берестейська земля (III) 117, 525 (IV) 47 *див.* Берестейсько-Дорогичинська земля
- Дорогичинці, с., на Чернігівщині (IX-1) 413¹
- Дорогів, с., у Галичині [Галицький р-н ІФ.] (V) 268
- Дорогобуж, м., на лівому березі Горині, на Волині [Гощанський р-н Рв.] (I) 303 (II) 73-74, 167¹, 259², 278, 293, 367, 386, 386^{1,4}, 437¹ (V) 263, 263³ (VI) 49, 102, 104
Спаса св. монастир (II) 386 (V) 263, 486
- Дорогобуж, м., на р. Дніпро, на Смоленщині [у Росії] (IV) 279, 280 (VIII-1) 206 (VIII-2) 116 (IX-1) 220, 405, 502 (IX-2) 627, 908, 909, 911, 912, 915
- Дорогобужці (Дорогобудьцы), жителі м. Дорогобуж, на Волині (II) 167¹ (III) 226, 240, 356, 357, 357³
- Дорогобужька волость [Дорогобуж, м., на Волині] (II) 77³, 98, 386
- Дорогобужьке князівство [Дорогобуж, м., на Волині] (II) 260-
- Дорогобужький повіт [Дорогобуж, м., на Смоленщині] (IX-1) 220 (IX-2) 627
- Дороговськ, м., у Володимирській землі, на Волині (III) 64
- Дорогоїв, с., на Перемишльщині (VI) 625
- Дорогостаї, с., на Волині (VI) 627
- Дорогоу (Дорогунь), м. [у Румунії] (VI) 59
- Доростіл (Доростол), м. (I) 327, 468, 474 (II) 528 *див.* Сілістрія
- Дорошів, с. (V) 79¹
- Дорпат, м. (II) 24 *див.* Дерпт
- Драбівка, с., у Київському повіті (VIII-1) 267
- Драва, р., права притока Дунаю (I) 167², 170, 176
- Драгомирна, м., у Волощині (IX-1) 582, 583
- Драгошівське городище (VII) 15 *див. також* Комаргород
- Древляни (Древляны), племена (I) 44², 58², 190³, 210³, 245², 253³, 288¹, 561, 585 (V) 131 *див.* Деревляни
- Дреговицька волость (II) 308
- Дреговичі (Дреговичѣ), територія, у Турово-Пинській землі (II) 300, 300³ *див. також* Дреговичьська земля
- Дреговичі (Дреговичи, Дръговичи), племена (I) 186, 186¹, 187, 197, 200, 333, 357, 374, 375, 411, 419, 419¹, 425, 426, 550 (II) 300, 301, 301¹, 307, 308, 359
- Дреговичі київські (I) 374
- Дреговичьська земля (Дреговичская земля) (I) 481¹, 487, 550 (II) 17², 554 *див. також* Дреговичі, територія
- Дрествин, м. (II) 523¹ *див.* Сілістрія

- Дригайлів, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 45
- Дрина, р., права притока Сави (III) 67
- Дринополь, н. п. (IX-1) 243¹
- Дріжипільці, населення Дріжиполя (IX-2) 1049
- Дріжиполе (Дрожиполе, Охматівське поле), поле, біля Охматова, на Черкащині (IX-2) 1044, 1044¹, 1047-1049, 1061, 1419, 1447 *див.* Дрожиполе, Охматівське поле
- Дрістра, м. (II) 521, 522 *див.* Сілістрія
- Дробні Криниці, р. (VII) 58
- Дрогичин (Дорогичин, Дрогичинь, Drohiczyn), замок, м., на р. Західний Буг, на Підляшші [у Польщі] (I) 187- (II) 260¹, 388² *див.* Дорогичин, Drohiczyn
Богородиці церква (II) 388
Руське місто, частина міста (VIII-1) 196
- Дрогобицька королівщина, у Галичині (VI) 156³, 161
- Дрогобич, м., у Галичині (V) 267, 443⁶, 444 (VI) 49, 105, 108, 112¹, 118¹, 213, 216, 227, 258, 262, 272
Юрія св. церква (VI) 382¹
- Дрогобичина, у Галичині (V) 193 *див. також* Drohobiciensis districtus
- Дрогосів, с., у Галичині (VI) 237
- Дрожиполе, поле (IX-2) 1048⁴, 1049- *див.* Дріжиполе
- Дроздовичі, с., у Галичині (V) 81²
- Дроміти (Дроцітти), народ (I) 618 *див.* Дроцітти
- Друть, р. (IX-2) 949, 1263
- Друцьк, м., на Мінщині [у Білорусі] (II) 347
- Дуба, с., на Пинщині (V) 645
- Дубен, м. (II) 98, 258² *див.* Дубно
- Дубенська архімандрія, на Волині (VIII-2) 91²
- Дубенський повіт, на Волині (V) 263, 267
- Дубенщина, на Волині (VII) 156
- Дубецька волость, у Сяніцькій землі (VI) 221
- Дубецько, м., на р. Сян, на Сяніччині (I) 216¹, 217-, 218³ (IV) 31 (V) 374 (VI) 625
- Дубечня, н. п., на р. Десна (VIII) 42
- Дубище (Дубищо), с., над р. Стир, у Луцькому повіті [Рожищенський р-н Вл.] (V) 263, 263³, 486, 500
Введення монастир (*Уведення Пречистое монастир*) (V) 263, 486
- Дубків, с. (II) 606 *див.* Бубнів
- Дублін, м. [в Ірландії] (I) 70¹
- Дубляни, с., у Галичині (VI) 625
- Дубниця, с. (II) 606 *див.* Бубнів
- Дубно (Дубен, Dubno), м., на Волині [Дубенський р-н Рв.] (V) 260, 263, 263³, 352¹, 353², 606³, 650, 651 (VI) 49, 102, 104 (VIII-2) 194, 195 (VIII-3) 83, 96¹ (IX-1) 236, 237-,

- 247-, 248-, 262³, 271⁴, 274-, 274⁴, 275-, 276-, 277-, 279-
(IX-2) 694, 773⁶, 914, 927, 947, 948, 951², 1104, 1231, 1342, 1361, 1444, 1445, 1445²
(X) 306, 310 *див.* Дубен, Dubno
Спаса св. монастир (V)
 263
Чесного Хреста монастир (V) 263, 484, 485
 Дубова, с., у Кобринському старостві **(V)** 211¹
 Дубова Лука, місцевість **(VII)** 62
 Дубослей, уход, стан, на Черкащині **(VII)** 54
 Дубрівка Німецька, с., на Сяніччині **(VI)** 265
 Дубрівка Руська, с., на Сяніччині **(V)** 189²
 Дуброва, р., права притока Гнилої Липи, ліва притока Дністра **(IX-2)** 1140
 Дубровенський уїзд [у Білорусі] **(IX-2)** 1202, 1214
 Дубровицька волость, у Турово-Пинській землі **(II)** 309
 Дубровиця, м., у пониззі Горині, у Турово-Пинській землі [Дубровицький р-н Рв.] **(II)** 258, 302, 302², 304, 306, 308
 Дукля, м., на Сяніччині **(VII)** 376³
 Дуклянський прохід, у Карпатах **(II)** 459
 Дуліби, с., біля Бучача [Бучацький р-н Трн.] **(I)** 213⁴
 Дуліби, с., біля Стрия [Стрийський р-н Льв.] **(I)** 213⁴
 Дуліби, с., біля Ходорова [Жидачівський р-н Льв.] **(I)** 213⁴
 Дуліби, с., у Галичині **(VI)** 237, 625
 Дуліби (Дулѣби, Дулѣбы, Dulebyanie), плем'я **(I)** 181, 181³, 186, 200, 203-, 206-210, 210³, 213, 242, 364, 373, 378², 410, 419, 425, 549 **(II)** 359, 360, 360⁵, 361 *див.* Dulebyanie
 Дуліби побужські **(I)** 549
 Дуліби хорутанські **(I)** 207
 Дуліби чеські (Дуоліби чеські) **(I)** 181³ *див.* Дуоліби чеські
 Дулібська земля **(I)** 208, 209
 Дулібське плем'я **(II)** 359
 Дунаєць, р., права притока Вісли **(I)** 6, 214 **(VI)** 194 **(IX-1)** 266³, 267
 Дунаїв, м., на Львівщині [Перемишлянський р-н Льв.] **(V)** 562 **(VI)** 93³, 101
 Дунай (Истръ, Истр, Danube, Danubio, Donau, Dunay, "Исторос), р., впадає в Чорне море **(I)** 10, 11, 36, 70, 75, 76, 102, 110, 116, 119-126, 128-131, 131³, 132, 134, 135, 137, 137^{4,5}, 138, 138², 139, 141, 143-145, 155-157, 157², 158-167, 167³, 168-173, 173^{3,4}, 176-179, 181-183, 201, 202², 203-, 205, 206, 221-225, 225³, 226, 232³, 233-236, 236², 237, 242, 243, 280, 281², 283, 289, 292, 292⁵, 327, 352, 362, 414, 442, 459, 464-, 467, 468, 473-475, 486, 548, 549, 558, 559, 597 **(II)** 26, 36, 55, 104, 153¹, 200³, 213, 214, 252, 416, 420,

- 422, 435, 461, 505, 517, 519-523, 523¹, 526, 528-530, 536, 536⁴, 545-547 **(III)** 67, 377, 497 **(V)** 360¹ **(VI)** 23, 24, 26, 57, 60, 75, 178, 346, 365 **(VII)** 75, 170, 204, 215, 288, 289, 326, 327, 346, 353, 461-463, 463², 464, 467, 527, 536 **(VIII-1)** 42, 43, 48, 214¹, 228, 239, 251 **(VIII-2)** 13-15, 21, 23 **(VIII-3)** 45 **(IX-1)** 137, 138, 237, 305, 381, 519, 523⁶, 534, 536, 544 **(IX-2)** 893, 905, 921¹, 944, 948, 951, 952⁸, 1021, 1023, 1184, 1375, 1377-1379, 1415, 1416, 1427, 1448, 1455¹ **(X)** 30, 136³ *див.* Истръ, Истр, Danube, Danubio, Дунай, Dunaу, "Истрѡс
- Дунай-город, м., у Кам'янецькому повіті, на Поділлі **(IX-1)** 240
- Дунайська дельта **(I)** 138, 173⁴
- Дунайські Ворота (Зелісні Ворота), каньйон, на р. Дунай **(IV)** 294³ *див.* Зелісні Ворота, каньйон
- Дуоліби моравські **(I)** 207
- Дуоліби чеські **(I)** 207 *див.* Дуліби чеські
- Дучі-Булкар, орда болгарська **(I)** 158
- Дюрч, с., у Землинській столиці **(II)** 496
- Дяволтва, територія, між рр. Вілія і Свята **(IV)** 7
- Дядковичі, с., на Волині [Рівенський р-н Рв.] **(V)** 170, 486
- Дядьков, м., у Болоховській землі **(III)** 155, 157
- Дятловичі, с., на Волині [у Білорусі] **(V)** 264
- Спаса св. монастир (V)*
264

Е

- Евксін, море **(IX-1)** 49 *див.* Чорне море
- Евпаторія (Керкініт, Козлов), м., у Криму **(I)** 91 **(VII)** 124, 169 *див.* Керкініт, Козлов
- Євреї, народ **(II)** 108² **(V)** 254², 651, 652 *див.* Євреї
- Євреї литовські **(V)** 260⁵, 626, 627, 651-653 *див.* Євреї литовські
- Євреї литовско-руссіє **(V)** 626, 651
- Євреї польські **(V)** 652
- Європа восточная **(I)** 195², 307⁻, 612 *див.* Європа східна
- Європія (Євтропія) **(IX-2)** 1527, 1532 *див.* Європа
- Євтерія св., о. **(I)** 477¹ *див.* Березань, о.
- Євхань, с. **(II)** 603 *див.* Городище, с., на р. Тернь
- Єгельниця, с. **(IX-2)** 1114 *див.* Ягельниця
- Єгейське море **(I)** 446
- Єгерська катедра (Єрлавська катедра) [в Угорщині] **(II)** 492, 494, 496² *див.* Єрлавська катедра
- Єзерна, м. **(IX-2)** 1138 *див.* Озірна
- Єісти (Aestii, Eisten), плем'я литовське **(I)** 68 *див.* Aestii, Eisten
- Єкатеринославь, м. **(I)** 30¹ *див.* Катеринослав
- Єлеуферія св. (Єлеуфѣрья св.), о. **(I)** 290, 477¹ *див.* Березань, о.
- Єлікс, м. **(II)** 517² *див.* Олешки
- Єлминці, с., на Остерщині **(V)** 217
- Єльба, р. **(I)** 164, 165 *див.* Лаба
- Єльбінг, м. **(IV)** 27² **(VI)** 57, 68 **(VIII-2)** 202 **(IX-2)** 1294 *див.* Єльблонг
- Єльблонг (Єльбінг, Єльбьлонг), м., у Пруссії [у Польщі] **(VI)** 57 **(IX-2)** 1166² *див.* Єльбінг
- Єльна, м., на р. Десна, у Смоленському князівстві **(II)** 319
- Єляда, історична область **(I)** 168
- Єні-Кале, фортеця, біля Керчі **(II)** 511
- Єннс, м., на р. Дунай, у Штирії **(VI)** 24, 24^{2,3}, 25⁴
- Єпір, грецька область **(I)** 169
- Єреґлі, колонія **(I)** 92 **(IX-2)** 928, 944⁴ *див.* Гераклея Понтиєська
- Єрлавська катедра **(II)** 492 *див.* Єгерська катедра
- Єрляв (A griensis civitas), м., на р. Дунай **(II)** 577 *див.* A griensis civitas
- Єросолімъ, м. **(VI)** 493⁻ *див.* Єрусалим
- Єскі-Стамбул, м. **(I)** 468⁴ *див.* Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли
- Єсти (Rôts), народ **(I)** 623 *див.* Rôts
- Єсти фінські **(I)** 71²
- Єстонія, д-ва **(VII)** 251, 317
- Єтерія св., о. **(I)** 283 *див.* Березань, о.
- Єфес (Ephesus), м., на західному узбережжі Малої Азії **(I)** 168, 173³, 175, 182¹, 276, 276² *див.* Ephesus
- Єчед, м., у Семигороді **(IX-2)** 1323

Є

Євреї литовські (Євреї литовські) (VI) 12¹ *див.* Євреї литовські

Євреї (Євреї, Евреї, Жиди, Жидова, Iudei, Judaei, Juden, Zidzi, Żydzi), народ (VI) 12¹ (VII) 583 (VIII-1) 24, 329, 330 (VIII-2) 80, 82, 91, 116, 119-126, 126³, 132⁻, 145³, 160⁴, 194 (VIII-3) 13, 22, 29, 30, 32, 33, 35-39, 43, 44, 47, 55, 57, 61, 72, 89, 90, 126, 155, 211, 212, 216, 220, 247 (IX-1) 220, 349², 404, 434, 516, 583 (IX-2) 624, 775, 971, 971¹, 972, 972⁻, 979, 979^{1,2}, 999, 1004, 1068, 1099, 1103, 1127, 1127², 1128, 1174, 1439, 1489, 1504 (X) 23, 370¹ *див.* Евреї, Жиди, Жидова, Iudei, Judaei, Juden, Zidzi, Żydzi

Єврей (Жид, Judens, Zyd) (IX-1) 267 (IX-2) 775, 1341 (X) 171 *див.* Жид, Judens, Zyd

Єврей краківський (IX-1) 267

Єврейський народ (Жидівський народ) (IX-2) 970 *див.* Жидівський народ

Європа (Европа, Европия, Еуро-ра, Europe) (I) 3, 9, 12, 22, 25², 27, 28¹, 46², 47, 61, 63, 83, 84, 107¹, 108, 108³, 142³, 152, 154, 154^{3,4}, 161, 227, 230, 230⁴, 233, 251, 293³, 299, 444¹, 464, 472, 473, 599, 600 (II) 65, 240, 527, 546, 583 (III) 63, 83 (IV) 132, 136⁴, 153, 156, 297, 306, 486 (VI)

85, 97, 178³, 192, 198, 286, 436, 477, 484 (VII) 95, 95¹, 308², 442, 564 (VIII-2) 5, 6, 220 (IX-1) 6, 35, 105, 282, 529, 589 (IX-2) 640, 782¹, 783⁻, 903, 1487, 1496, 1497 *див.* Европия, Europa, Europe

Європа західна (Westeuropa) (I) 2, 12, 24, 31, 33, 41, 280, 303, 378 (II) 30, 33, 556 (III) 66, 83, 443, 445, 454 (IV) 301 (V) 109 (VI) 39, 65, 87⁴, 139, 168, 169, 179, 221, 230, 231, 412, 500 (VII) 4 *див.* Westeuropa

Європа західнополуднева (VI) 193

Європа північна (I) 23, 251, 291, 294, 300, 307⁻ (VI) 82

Європа північносхідна (I) 22

Європа полуднева (I) 12 (VI) 168, 193, 195

Європа середня (I) 252 (VI) 173

Європа східна (Европа восточная, Еуропа Vychodna, Osteuropa) (I) 3, 4¹, 16, 17, 23, 24, 28¹, 30, 41¹, 49, 49², 50⁻, 62, 63, 63¹, 69, 70¹, 71, 84, 96, 102, 143, 166, 230, 247, 271², 288, 290, 293-295, 297, 297⁴, 299, 300, 304, 398¹, 459, 547, 624 (II) 20, 127, 193, 207, 252, 262, 270, 272, 274, 297, 308 (III) 63, 163 (IV) 125, 136⁴, 297, 306 (VI) 168, 169 (VII) 4 (VIII-3) 241 (IX-1) 6, 569 (IX-2) 760, 887, 970, 1501 *див.* Европа восточная, Еуропа Vychodna, Osteuropa

Європа східно-полуднева (I) 147

- Європа центральна (Europe Central, Europe Centrale, Mitteleuropa) **(I)** 22⁻, 23, 24, 28¹, 31, 45¹, 69, 83, 280, 293, 296 **(II)** 152, 278⁻ **(III)** 501 **(IX-1)** 589 *див.* Europe Central, Europe Centrale, Mitteleuropa
- Європець **(IV)** 282 **(VI)** 398 **(VII)** 4, 464 **(IX-2)** 1497
- Єгипет (Egipte), д-ва **(I)** 293, 574, 616 **(II)** 508 **(III)** 443 **(IV)** 308 **(V)** 511 **(VI)** 4, 22 **(VIII-2)** 119 *див.* Egipte
- Єгиптяни, народ **(VIII-3)** 126 **(IX-2)** 988
- Єгупець, м. **(IX-2)** 884¹ *див.* Ягубець
- Єдути, с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44
- Єзупіль (Чешибіси, Czeszybysz), с., м., у Галичині [Тисменецький р-н ІФ.] **(IX-1)** 193¹ *див.* Чешибіси, Czeszybysz
- Єкатеринославь, м. **(IX-1)** 321¹ *див.* Катеринослав
- Єлец (Єлець), м., на р. Сосна [у Росії] **(VII)** 371, 376 **(VIII-2)** 61, 65
- Єлисаветградський повіт, у Новоросійській губернії **(I)** 48²
- Єлисаветська станиця, у гирлі Дону [у Росії] **(I)** 98, 98¹
- Єлтушків, замок **(IV)** 210 *див.* Ялтушків
- Єльня, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266
- Єна (Jena), м., на р. Зале [у Німеччині] **(I)** 26¹, 48¹, 60¹, 278², 349² **(VII)** 565 *див.* Jena
- Єне (Jenö), м., в Арадському комітаті, на західній границі Семигороду **(IX-2)** 1433, 1437⁴, 1550 *див.* Jenö
- Єнетія, м. **(VI)** 487 *див.* Венеція
- Єні-кіой, м., на європейському узбережжі Босфору **(VII)** 514
- Єньки (Zaneki), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46 *див.* Zaneki
- Єреміївка, м. **(VIII-1)** 277 **(IX-1)** 469
- Єриловичі, с. **(IX-1)** 224¹ *див.* Яриловичі
- Єрмолинці, маєтн., за Південним Бугом **(VII)** 15
- Єрусалим (Єросолимь, Іерусалим, Иерусалим), м., на Близькому Сході **(II)** 73 **(III)** 105, 380¹, 407, 407^{1,7}, 421, 421⁴ **(VI)** 305, 372⁴ **(VII)** 95 **(VIII-1)** 6¹ **(VIII-3)** 128 **(IX-1)** 58 *див.* Єросолимь, Іерусалим, Иерусалим
Богородиці св. монастир **(III)** 421
- Єрусалим второй, м. **(VII)** 497 *див.* також Київ
- Єрусалим руський, м. **(II)** 270, 299 *див.* також Київ
- Єсмань, м. **(IX-1)** 471³
- Єфрат, р., права притока Тигру **(I)** 570

Ж

- Жабки, с. біля Лохвиці **(X)** 194, 199, 243
- Жабно, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1390
- Жабокрич, м., у Брацлавському повіті [Крижопільський р-н Вн.] **(IX-2)** 1428
- Жабокруки, с., на Перемишльщині **(VI)** 236
- Жаботин (Радивонівське), хутір, с-ще, м., у поріччі р. Тясмин, на Черкащині **(VII)** 11² **(VIII-3)** 159³ **(IX-2)** 1010 *див.* Радивонівське
- Жаботинська сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
- Жабче, замок, на Волині **(V)** 492, 500
- Жабче, м. **(IX-1)** 266
- Жаливль, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1259
- Жамялю, монастир [у Бельгії] **(II)** 64³
- Жарека, м-ко, у Волощині **(IX-1)** 539
- Жарнов, м., у Малопольщі **(IV)** 46² **(IX-2)** 1108
- Жашків, м., на Київщині [Жашківський р-н Чрк.] **(IX-2)** 1044
- Жван, замок, на Жвані [Мурованокуриловецький р-н Вн.] **(VII)** 14, 19, 20
- Жванець, м., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VIII-3)** 224² **(IX-1)** 240, 242, 514, 529, 581, 590 **(IX-2)** 609, 654, 669-671, 675, 677, 684, 689-691, 693, 695, 701, 703, 708, 714, 715, 774, 780, 874, 1196, 1500
- Жванець, р., ліва притока Дністра **(VI)** 251
- Жванчик, р., права притока Ушиці, ліва притока Дністра **(IX-1)** 243
- Ждани (Izdany), с., у поріччі р. Сулиця **(VIII-2)** 45 *див.* Izdany
- Жегоцін, с. [у Польщі] **(III)** 77⁴
- Жедечев (Жедьчевеєв), м., у поріччі р. Тетерів **(III)** 158¹
- Желдець, с., у Кам'янському старостві [Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] **(V)** 190²
- Желди, м. **(II)** 347 *див.* Жовнин
- Желехів, с., у Кам'яно-Струмилівському повіті **(V)** 262, 262¹
- Желни, м. **(II)** 347 *див.* Жовнин
- Желѣзныя Врата, місцевість **(II)** 24 *див.* Залізни Ворота, місцевість
- Жемгала (Зим'ґгола, Семигалия), плем'я, на південному узбережжі Двіни **(IV)** 5⁻¹, 6⁻ *див.* Зим'ґгола, Семигалия
- Жеравка, с., біля м. Львів [Жирівка, с., Пустомитівський р-н Льв.] **(V)** 145, 146, 366
- Жеравчани, жителі с. Жеравка **(V)** 146
- Жердева (Дердева), с., на р. Дніпро, вище Канева **(VII)** 17 *див.* Дердева
- Жеребець (Чорний Жеребець), р., ліва притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 36, 36³, 37, 60

див. Чорний Жеребець
 Жеребятин, с. (VIII) 257⁻
 Жеребятиська волость, у поріччї р. Остер (VI) 284
 Жеславська волость, у Мінській землі [Заслав, м., у Білорусі] (IV) 14²
 Животів (Ziwotow), маєтн., м., на Брацлавщині (I) 579 (VII) 433⁴, 437, 437² (IX-1) 214, 214¹, 217, 217^{3,4}, 235, 236, 247⁻, 288, 298, 299¹, 310⁻, 320, 365, 374, 498 (IX-2) 716, 721, 721¹, 951, 1014³, 1048, 1052, 1052¹, 1054 (X) 296
 див. Ziwotow
 Животівська сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277
 Жигимонтів, м. (VIII-2) 38 див. Устивиця
 Жигмунтів, с. (VIII-2) 46 див. Устивиця
 Жид (Жидъ) (I) 443 (V) 238¹, 254, 255 (VI) 54, 72, 126, 126³, 127, 171, 175, 176, 195, 292, 321, 424, 511 (VII) 460 (VIII-2) 80, 116, 120-124, 126^{1,2}, 160⁴, 202 (VIII-3) 22, 57 (IX-1) 113, 175⁻, 420 (IX-2) 737, 969 див. Єврей
 Жид берестейський (VI) 187⁵, 196
 Жид волинський (VIII-2) 119
 Жид кафинський (IV) 321
 Жид острозький (VI) 72
 Жид тикотинський (VI) 195
 Жид царгородський (VI) 71
 Жидатичі, с., у Львівській землі (V) 238¹
 Жидачів, м., на р. Стрий, у Га-

личині [Жидачівський р-н Льв.] (II) 610, 611 (IV) 122, 226³ (V) 308, 314 (VI) 101
 Жидачівська архимандрія, у Галичині (V) 556
 Жидачівська земля (Zudaczoviensis terra), у Галичині (IV) 501 (V) 40, 314³ (VI) 237 див. Zudaczoviensis terra
 Жидачівське архимандритство, у Галичині (V) 552
 Жидачівське староство, у Галичині (V) 318
 Жидачівський повіт, у Галичині (IV) 501
 Жидачівщина, у Галичині (IV) 169 (V) 40¹ (VI) 213, 218, 588, 610
 Жиди (Жиды), народ (I) 7, 100, 230, 288, 292, 293, 296, 300 (II) 108, 108², 110, 119³, 274¹, 290, 377 (III) 105, 313, 409, 459 (IV) 164, 211 (V) 240, 246, 251², 254, 254², 255-257, 257¹, 258, 258¹, 259, 260, 260⁴, 261, 305, 327, 351, 352, 443, 546, 582, 651, 652 (VI) 7, 12, 27, 53-55, 63, 78, 81⁷, 89, 106, 116, 126, 127, 130, 138, 176, 188, 188², 227, 231, 350, 386, 388, 423⁻, 424, 435, 453, 459, 511 (VII) 170, 263, 446, 460, 462, 539, 583 (VIII-1) 276 (VIII-2) 80, 122-125, 125⁵, 126^{1,2}, 129, 145¹ (VIII-3) 13, 22, 29, 30, 32, 33, 35-38, 38¹, 39, 43, 44, 47, 55, 55², 57, 61, 72, 89, 89¹, 90, 126, 155, 211, 212, 216, 220, 247 (IX-1) 19⁻, 77, 79⁷, 206, 220⁴,

- 232, 243, 260, 271, 332¹, 366, 402, 404, 408, 439, 478, 527 (IX-2) 621, 626, 641, 646, 840⁴, 1106, 1114, 1121, 1122, 1126-1128, 1150, 1151, 1236, 1263, 1422, 1522, 1528, 1533 *див.* Євреї
- Жиди берестейські (V) 652 (VI) 53, 189
- Жиди городенські (V) 652
- Жиди кобринські (VI) 53
- Жиди литовські (V) 255
- Жиди луцькі (V) 653 (VI) 103
- Жиди львівські (*Żydzi lwowscy*) (V) 256 (VI) 71, 126 *див.* *Żydzi lwowscy*
- Жиди німецькі (V) 255
- Жиди польські (*Judenschaft polnische*) (V) 254³, 255, 653 *див.* *Judenschaft polnische*
- Жиди троцькі (V) 652
- Жиди українські (V) 652 (VII) 462
- Жиди хозарські (I) 502
- Жиди чеські (V) 255
- Жидичин (Жидычын, Жыдычын), с., м., на Волині [Ківерцівський р-н Вл.] (V) 263³ (VI) 102, 361² (IX-2) 1516, 1523
Миколая св. монастир (Николаы святого монастырь) (V) 263 (VI) 361²
Миколая св. церква (II) 385
- Жидичинська архимандрія (Жидичинская архимандрія, Жидичинське архимандритство, Жидичинское архимандритство), на Волині (V) 462, 479, 488, 491, 500, 552 (VIII-1) 149, 164, 181, 319 (IX-1) 29 (IX-2) 1518
- Жидівка (VIII-2) 124 (IX-1) 305
- Жидівський город, м. (IV) 305 *див.* Чуфуткале
- Жидівський народ (V) 258 (VIII-2) 119 *див.* Єврейський народ
- Жидова (Жидове), народ (II) 377¹ (V) 255 *див.* Євреї
- Жидовці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Жидовці, с., у Сквирському повіті (I) 44²
- Жизномир, с., біля Бучача, у Галичині [Бучацький р-н Трн.] (V) 262
- Жиливля, с., у Мстиславському повіті (IX-2) 1201
- Житанець, с., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626
- Житань (Житані), с., у Володимирському повіті, на Волині (II) 376 (V) 214⁵
- Житновичі, с., на Пинщині (V) 645
- Житомир (*Zytomir*), м., на р. Терів (I) 245², 449² (IV) 18, 170, 172, 288, 289, 332, 428, 485 (V) 110¹, 121, 125, 140 (VI) 12², 53, 145, 279 (VII) 6, 18, 20, 36⁻, 37, 37², 39², 44, 45, 49¹, 257⁻, 350, 363-364, 459 (VIII-3) 40, 40², 228, 230, 231, 234, 282 (IX-1) 78, 350 (X) 362 *див.* *Zytomir див. також* Житомирское городище Житомирское городище (II) 288

- див. також* Житомир
- Житомирська королівщина (V)
219 *див.* Житомирське староство
- Житомирське староство (Житомирська королівщина) (VI)
229 (VII) 261 *див.* Житомирська королівщина
- Житомирський повіт (Житомирський пов., Житомирський повітъ) (II) 585 (V) 216, 267, 295, 340 (VI) 211, 308 (VII) 45, 257-(VIII-3) 214
- Житомирці, жителі м. Житомир (VII) 20, 39, 44, 45, 46³
- Житомирщина (V) 219 (VI) 292, 628 (VII) 257-, 260, 339
- Жіжія, р., права притока Пруту [Жижія, р.] (IX-1) 514, 527, 581, 582 *див. також* Дзідзя
- Жлобин, м. [у Білорусі] (IX-2) 930
- Жмігород (Smigrod), м. [у Польщі] (IV) 31 *див.* Smigrod
- Жмудини, населення Жмуди (IV) 188
- Жмудська земля (Жомоїтська земля) (V) 13¹ *див.* Жомоїтська земля
- Жмудське староство (IV) 266 (V) 35
- Жмудь, плем'я литовське (III) 80, 81 (IV) 5-, 6, 11, 97, 97¹, 127
- Жмудь (Samagittiae terra), територія (IV) 16¹, 54, 97, 127, 130, 153, 188, 204, 231, 234, 245, 249 (V) 292³ *див.* Samagittiae terra
- Жовква (Żółkiew), м., у Львівському повіті, у Галичині (VI) 625 (VIII-2) 152 (VIII-3) 95, 100 (IX-1) 106¹, 166, 248, 266, 272⁴ (IX-2) 1460, 1461, 1550 *див.* Żółkiew
- Жовківське староство (V) 273
- Жовківський повіт (IV) 58 (V) 263
- Жовківщина (V) 282
- Жовнин (Желди, Желни), м., на р. Сула, у Полтавській губернії [Градизький р-н Пл.] (II) 347, 349¹ *див.* Желди, Желни
- Жовнине, м., на Черкащині [Чорнобаївський р-н Чрк.] (VII) 257- (VIII-1) 118, 154, 301, 304, 326 (VIII-2) 47, 73 (IX-1) 588¹ (X) 82, 151
- Жовнинська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Жовта Вода, р. (IX-1) 97, 304 *див.* Жовті Води
- Жовтий Очерет (Жовтий-Комиш, Сари-Камиш), місцевість (VIII-2) 176 (IX-2) 1539¹ *див.* Жовтий-Комиш, Сари-Камиш
- Жовтий-Комиш, місцевість (IX-2) 1541 *див.* Жовтий Очерет
- Жовті Води (Жовта Вода, Gelle Wasser, Zolte Wody), р., ліва притока Інгульця (VI) 286 (VIII-1) 276, 330 (VIII-2) 170, 174, 182¹, 183, 185, 186 (VIII-3) 6¹, 8 (IX-1) 126, 275-, 394, 461¹, 463, 463¹, 556 (IX-2) 1492 (X) 114 *див.* Жовта Вода, Gelle Wasser, Zolte Wody

- Жолваж, м., у Путивльському повіті **(IV)** 87
- Жолв'яз, волость, на р. Псел, у Путивльському повіті **(V)** 290
- Жолинь, м., на Перемишльщині **(VI)** 625
- Жолкиня, с., на Пинщині **(V)** 128⁴, 644
- Жомоїтська земля **(V)** 5⁻, 45 *див.* Жмудська земля
- Жоравка, м., на Задніпрянщині **(VIII-2)** 47
- Жорницька сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
- Жорнище (Жорнища), м., у поріччі р. Соб, у Брацлавському повіті [Ллінецький р-н Вн.] **(VII)** 15 **(IX-2)** 1046⁻, 1070
- Жорнів, м., у Луцькому повіті [Дубенський р-н Рв.] **(IX-2)** 1335¹
- Жорославська волость, у Городенському повіті [у Білорусі] **(V)** 44
- Жуки (Жукове), с., на Полтавщині **(VIII-2)** 206 **(X)** 229¹, 232, 234 *див.* Жукове
- Жуків Байрак, с., біля Диканьки [Байрак, с., Диканський р-н Пл.] **(X)** 137¹, 234
- Жукове, с. **(X)** 232 *див.* Жуки
- Жулин, с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626
- Журавка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Журавлівка, с., на Брацлавщині **(VIII-3)** 277
- Журавня, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1165²
- Журавська сотня, Кропивнянського полку **(VIII-3)** 279

3

- Зааль, р., ліва притока Ельби [Зале, р.] (I) 165
- Забириоль, с., у Луцькому повіті (VI) 149
- Заблудів, с., м-ко, м., на берестейсько-дорогичинському Побужжі (VI) 376¹, 437, 438, 439³, 496⁵, 627 (VII) 447 (IX-2) 1272
- Заболоте, с., на Сяніччині [у Польщі]] (VI) 266
- Заболотів, м., у Галичині [Снятинський р-н ІФ.] (VI) 261
- Заболотів, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
- Забудчи, с. (VII) 42
- Забужжя, територія, по лівому березі р. Західний Буг (II) 13, 362, 363, 370, 371, 374, 380, 381, 384, 391, 564 (III) 512
- Забужжя, територія, по р. Південний Буг (IX-2) 1025, 1027
- Забужжя волинське, по р. Західний Буг (II) 408
- Забужжя галицьке, по лівому березі р. Західний Буг (II) 351¹
- Забужжя північне, по р. Західний Буг (III) 511
- Забужжя середнє, по р. Західний Буг (II) 380, 384
- Забужье русское, по р. Західний Буг (I) 557
- Завадка, с., у коліні Вислока, на руському кордоні [у Польщі] (II) 457¹
- Завалів, с., у Галичині [Бережанський р-н Трн.] (V) 262, 262² (IX-2) 654
- Завихост (Завихвост, Завихость), м., на р. Вісла [у Польщі] (II) 229 (III) 15, 89, 139⁻, 506 (IV) 41, 53 (IX-2) 1394, 1397, 1457, 1464
- Завишня, с., у Сокальському старостві [Завишень, с., Сокальський р-н Льв.] (V) 190²
- Заволжжя, територія, по р. Волга (I) 299
- Заволоччя полудневе, територія, між Ладозьким озером і Північною Двіною (II) 24
- Заворицька сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Завоя, с., на Сяніччині (V) 154
- Завська волость (Заушська волость), на р. Уші, у Київській землі (V) 291⁵ див. Заушська волость
- Загайці, с., у Кременецькому повіті [Малі Загайці, с., Шумський р-н Трн.] (V) 266
Іоанна св. монастир (V) 266
- Загаль, м., на Поліссі [Загалле, у Білорусі] (VIII-3) 181 (IX-1) 334 (IX-2) 749
- Загарів, с., у Володимирському повіті, на Волині [Старий Загарів, с., Локачинський р-н Вл.] (V) 263
Богородиці монастир (V) 263
- Загвоздя, с., у Галичині (V) 268
- Загір'я, с., у Галицькому старостві [маб., Рогатинський р-н ІФ.] (V) 190²

- Загір'я, с., у Кобринському старостві (V) 211¹
- Загоровка, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
- Задарів, с., у Галицькій землі [маб., Монастирський р-н Трн.] (V) 262
- Задесення, територія, по р. Десна (I) 200³ (IX-1) 410
- Задніпров'я (Задніпрове, Задніпрє, Задніпря, Задніпрянщина, Zadnieprze) (I) 198, 200 (II) 312 (III) 153, 337 (V) 33, 300, 654 (VI) 283, 284 (VII) 10, 12, 17, 42, 126, 152, 226, 255, 261¹, 562 (VIII-1) 106, 112, 259, 260, 264-266, 276-280, 284, 291, 294, 306 (VIII-2) 44, 47, 56, 56¹, 149, 193, 194 (VIII-3) 12, 26, 28, 29, 29¹, 30, 31, 36, 111, 118, 212, 239, 286 (IX-1) 31, 38, 78⁵, 79, 203², 204⁻, 246¹, 383, 384, 397, 409-411, 433, 434, 434², 472, 560 (IX-2) 1049 (X) 131, 194, 218, 264 (X) 264 *див.* Задніпрянщина, Zadnieprze
- Задніпров'я литовсько-польське (VI) 283
- Задніпров'я московське (VI) 283
- Задніпров'я полудневе (VI) 287 (VIII-3) 29
- Задніпров'я східно-полудневе (Задніпров'я пол.-схід.) (VII) 22, 226
- Задніпрянець (VII) 51
- Задніпрянці (Задніпровці, Задніпряни), населення Задніпров'я (I) 239 (III) 387 (VIII-1) 265, 268, 271 (IX-1) 421
- Задніпрянщина (I) 465 *див.* Задніпров'я
- Заїзд, с., у верхів'ях Удаю (VIII-2) 45
- Зайчинці, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Закавказзя (I) 228
- Закарпатська Русь (II) 409, 486, 488 *див. також* Підкарпатська Русь, Угорська Русь
- Закарпаття (VI) 216
- Закличин, м. [у Польщі] (IX-2) 1390
- Закрочим, м. [у Польщі] (VI) 33 (IX-2) 1278, 1279⁴
- Залізці, м., у Галичині [Залісці, с., Трн.] (VI) 101 (VII) 29 (IX-1) 106⁴, 273⁻ (IX-2) 1139, 1463
- Залісся, с., у Кобринському старостві (V) 211¹
- Залісся (Залѣсьє) (IX-2) 696, 696³ *див.* Полісся
- Заліся, с., біля м. Ряшів [у Польщі] (I) 217⁻
- Залозець, с., біля м. Галич, у Галичині (II) 612
- Залозний путь (I) 289, 295, 303 (II) 195 (VI) 8 *див.* Залозний шлях
- Залозний шлях (Залозний путь, Залозник), шлях, від Канева до гирла Дону (I) 289, 303 *див.* Залозний путь, Залозник
- Залозник, шлях (II) 190 *див.* Залозний шлях
- Залужиці (Zaluchka), с., в Ужській столиці (II) 487⁻ *див.* Zaluchka

- Залуква (Załukwa), с., над р. Луква, біля Галича (II) 469 *див. Załukwa див. також* Галич, м., у Галичині
- Залуки (Залука), с., над р. Тиса (II) 496 (VI) 24
- Залѣсье дунайское, територія (I) 163¹, 557
- Замглай (Свинь), болото, р., на Чернігівщині (II) 605 *див. Свинь*
- Замішанці, населення Замішанських сіл (I) 556
- Замостє, с., у Львівській королівщині (VI) 204
- Замостя (Замость, Замостье, Замостє, Замустя, Zamosc), м., на Холмщині [у Польщі] (V) 252, 550, 555 (VI) 448, 626 (VII) 501 (VIII-2) 118¹, 194, 201, 216 (VIII-3) 66, 78, 82¹, 85, 86¹, 92, 95, 96, 96¹, 97-99, 99¹, 100, 101, 105, 108, 109, 110¹, 111, 113, 115, 116, 118, 122, 124², 129, 129³, 193, 194 (IX-1) 222², 266, 289, 350² (IX-2) 620², 1088, 1115¹, 1132, 1166, 1181, 1192, 1359⁵, 1382¹, 1392, 1393, 1397, 1426, 1437, 1441, 1457, 1458, 1458⁴, 1459, 1460, 1475 (X) 8 *див. Zamosc*
- Замостяни, жителі м. Замостя (VIII-3) 97, 97², 98, 100, 101, 110
- Замх (Замох, Zamech), с., м., на Перемишльщині (VI) 152, 267 *див. Zamech*
- Замхівська волость (II) 455, 455⁴ (VI) 153
- Замхівська держава (Zamechska dzierzawa) (VI) 152 *див. Zamechska dzierzawa*
- Замхівська королівщина (VI) 266 *див. Замхівське староство*
- Замхівське староство (Замхівська королівщина) (II) 455, 455⁴ (VI) 152 *див. Замхівська королівщина*
- Замхівщина (VI) 267
- Замшани, с., у Ратенській волості [Ратенський р-н Вл.] (V) 124, 124⁴
- Западный Бугь, р. (I) 36² *див. Західний Буг*
- Западно-русская митрополія (VIII-1) 16¹ *див. Київська митрополія*
- Западъ (VI) 424 (VIII-1) 319 *див. Захід*
- Запорів, с., на Волині (VI) 627
- Запороги, козаки (VIII) 376³ *див. Козаки запорозькі*
- Запороги, край (VIII) 236, 376, 549² (VIII-1) 154⁴ (VIII-2) 30³, 34, 145³ (IX-1) 16⁻ (IX-2) 899, 1072, 1141 *див. Запорожжя*
- Запорожець (I) 272, 458 (VII) 374⁻ (VIII-1) 152, 153, 153³ (VIII-2) 173 (X) 92, 117
- Запорожжя (Запоріже, Запоріже, Запоріжжя, Запороги, Запороже, Запорожже, Запорожже, Запорожье, Zaporoże), край (I) 417¹ (VII) 10, 114, 137, 141, 149, 163¹, 167, 174, 190, 191, 196, 199-201, 215, 216, 225³, 229, 232, 236,

237, 239, 243, 244⁻, 245, 246, 249, 280, 280¹, 281, 299-301, 303², 304, 304⁻, 305¹, 312, 314, 315, 333, 337, 344, 359, 379, 386, 387, 389², 393, 427, 441, 454, 454¹, 460, 462, 492, 493, 496, 496², 507, 510, 513, 517, 517², 518, 519, 525, 527, 528, 530, 531, 533, 533², 542-545, 549, 549², 551, 559, 565, 566, 568, 579, 581, 589 (**VIII-1**) 21, 22, 26-29, 41, 42, 44, 45, 45¹, 46-51, 54-57, 59-61, 63, 64, 67, 69-71, 71¹, 72, 101, 106, 115-121, 123, 125, 126, 136, 137, 139, 145, 146, 154, 155, 212-214, 218, 222, 225, 231-235, 235³, 236, 237, 239-244, 246-250, 252, 256, 257, 260, 261, 265, 275, 280-292, 294, 295, 297, 301, 312 (**VIII-2**) 11, 14, 27-30, 32, 35, 52, 53, 79, 116, 134, 135, 161, 164-166, 166¹, 167-169, 171-175, 178-181, 181², 182, 192, 213 (**VIII-3**) 14, 17, 19, 25, 56, 72, 96, 114, 117, 145, 162, 175, 269, 282, 284 (**IX-1**) 11, 13¹, 116, 117, 214, 216, 307⁻, 320, 402 (**IX-2**) 631, 672³, 807, 888, 899, 914, 925, 926, 965, 1050, 1063, 1065, 1071, 1089, 1100, 1105, 1174, 1184⁴, 1311, 1365, 1367, 1377, 1377³, 1438-1440, 1447, 1451¹, 1453, 1455, 1471, 1496, 1539¹ (**X**) 32, 36, 40, 41, 48-50, 52, 54, 56, 57, 61, 74, 82-85, 90-92, 94, 101-105, 107-111, 113, 114, 116, 117, 120, 123, 124, 127, 128,

130-132, 137⁻, 147, 151, 154, 166, 167, 171, 185, 194, 195, 197, 201, 202, 204, 209, 210, 212, 218, 222, 224, 225, 238, 245, 270, 305, 308 *див.* Запороги, край; Зарогоже

Запорозжі (Запоріжці, Запорожцы, Запорозці) (**VII**) 67³, 74¹, 95¹, 100¹, 137¹, 181, 184, 188, 191, 198, 201, 203, 205, 214, 217, 220, 224, 229, 236, 240, 247, 249, 280, 281¹, 282-285, 303², 304, 319, 323-325, 332-334, 337, 343², 370, 380, 389, 390, 394, 403, 415, 427, 434, 441², 443, 460, 465, 474³, 475, 477, 485, 488⁵, 496, 499, 517-519, 523², 524, 528, 529¹, 531, 543, 545, 559, 560², 565, 578 (**VIII-1**) 25, 31, 65, 67, 69, 101, 102, 108, 118, 129¹, 135¹, 136, 137, 153, 202, 203, 240, 249, 283, 290-292, 296 (**VIII-2**) 14, 30-35, 40, 52, 116, 119, 190, 206 (**VIII-3**) 137, 172, 176⁴, 254³, 257¹ (**IX-1**) 157², 571¹, 893 (**IX-2**) 888, 1101, 1140, 1439, 1440, 1467 (**X**) 11, 84, 91-93, 101, 102, 104, 106, 111, 117, 119, 123, 124, 127-129, 134, 137, 137¹, 140, 167-169, 222, 227¹, 234, 245, 306, 352⁻, 353⁻ *див.* Козаки запорозькі

Запорозька держава (**IX-2**) 1293 *див. також* Українська держава

Запорозька земля (**VIII-3**) 220, 247 (**IX-2**) 723, 1293 *див. також* Українська земля

- Запорозька Січ (Запорожская Сѣчь, Січ, Zaporozka Sicz) **(VII)** 568 **(X)** 164 *див.* Січ, Zaporozka Sicz
- Запорозький народ (Zaporoviana gens, Zaporoviensis Natio) **(IX-2)** 1279-1281, 1297, 1344 *див.* Zaporoviana gens, Zaporoviensis Natio *див. також* Український народ
- Зарайськ, м., на Рязанщині **(VIII-2)** 52
- Зарічеськ, м., у Погоринні **(II)** 104, 258²
- Заріччя, с., на Поліссі **(X)** 302
- Зарой, м., на Іпуті, у Смоленському князівстві **(II)** 319
- Заросся **(VII)** 22
- Заруб, м., на правому березі Дніпра, у Київській землі **(II)** 89, 103, 148, 169, 281, 530 **(III)** 224 *див. також* Зарубське городище
Богородиці монастир (Пречистої монастир) (II) 281 **(V)** 264
- Зарубинці, с., на правому березі Дніпра, у Київській губернії **(II)** 281
- Зарубське городище, на р. Дніпро **(II)** 282 *див. також* Заруб
- Зарубський брід, біля м. Заруб, на правому березі Дніпра **(II)** 169
- Заршин, м., на Сяніччині **(VI)** 625
- Заршинська волость, у Сянічській землі **(VI)** 221
- Зарьгый Оргушь, м., на Чернігівщині **(II)** 563
- Зарядя, м. **(IX-2)** 1057
- Засаківці, населення з околиці Сакова **(II)** 88
- Засання, с., на Перемишльщині **(V)** 192¹
- Заслав, м., на Волині **(IV)** 329 **(V)** 265 **(VI)** 627 **(VII)** 88 **(VIII-2)** 194, 202 **(VIII-3)** 43, 52, 181, 223 **(IX-2)** 674, 1318 **(X)** 294 *див.* Ізяславль
- Заслав, с., на Мінщині [у Білорусі] **(II)** 608
- Застав'я, с., у Ратенській волості **(V)** 124
- Заторське князівство [у Польщі] **(IV)** 351 **(IX-1)** 258¹
- Заушська волость **(V)** 291 *див.* Завська волость
- Захід (Западъ, Zachód) **(I)** 53, 68², 145², 523, 528 **(II)** 33, 483, 556 **(IV)** 281 **(V)** 223 **(VI)** 36, 37, 37³, 44, 53, 55, 69, 72, 90, 169-171, 221, 222, 369, 386, 398, 414, 478, 602, 608 **(VII)** 4, 426, 525 **(IX-2)** 997, 1491 **(X)** 376 *див.* Западъ, Zachód
- Західна Двина (Двина), р., басейн Балтійського моря **(I)** 11, 184, 303 **(II)** 300 **(IV)** 5 **(V)** 631 *див.* Двина
- Західна імперія **(IX-1)** 84 *див. також* Римська імперія
- Західний Буг (Западный Бугъ, Бог, Буг, Bug), р., права притока Вісли **(I)** 10, 11, 36², 49² **(II)** 304 *див.* Западный Бугъ, Бог, Буг, Bug
- Західноєвропейці **(I)** 340¹
- Защиновці, с., у Тербовельському старостві **(V)** 189²

- Збараж (Збораш, Новий Збараж, Zbaraż), м., у Кременецькому повіті **(II)** 373 **(IV)** 193, 195 **(V)** 267 **(VIII-2)** 222 **(VIII-3)** 55¹, 60², 67, 67¹, 75, 81, 122, 183, 185, 185², 187, 187³, 190, 193, 194, 196, 197, 218³, 219, 219², 220-222, 223³, 224, 225, 242, 273² **(IX-1)** 51, 64, 65, 71, 87-, 116, 173, 200, 245, 245⁷, 246, 246¹, 247-, 248-, 257, 262³, 275-, 276-, 278-, 279- **(IX-2)** 616, 620², 688, 924, 1139, 1146, 1454, 1461 *див.* Збораш, Новий Збараж, Zbaraż
- Збаражчина **(IV)** 480
- Збораш, м. **(IX-2)** 1531 *див.* Збараж
- Зборів (Зборов, Зборово, Зборовь, Zborovia, Zborów), м., на р. Стрипа **(VI)** 625 **(VIII-2)** 151 **(VIII-3)** 3, 69, 191, 193, 194, 196, 197, 199¹, 201, 202, 204, 205, 205¹, 217³, 220, 239, 240, 258, 260, 261, 263, 264², 270, 271 **(IX-1)** 9, 25, 31, 112, 139, 151, 165, 213, 220, 221, 224¹, 235⁶, 238, 238², 243-245, 246¹, 251¹, 254, 255, 258-, 259, 271, 271⁴, 273-, 277, 278, 280, 286¹, 302, 343¹, 344, 370, 389, 468, 488, 520, 551, 566¹, 575, 576, 621, 622, 630, 630³, 631, 633, 641, 646¹, 651, 669, 681³, 691, 698, 701, 703, 714, 716, 760, 763, 792, 923, 927, 943, 946, 948, 951, 959³, 1023, 1066, 1132, 1139, 1140, 1196, 1209, 1253, 1461, 1496, 1500, 1510, 1511, 1516, 1517, 1519, 1520, 1528, 1531, 1533 **(X)** 8, 101, 287, 327 *див.* Zborovia, Zborów
- Збранка, с., в Овруцькому повіті **(I)** 44²
- Збруч (Збручъ), р., ліва притока Дністра **(I)** 37, 54, 130, 339² **(IX-1)** 69, 243, 550, 561
- Збуново, с-ще, на р. Росава **(VII)** 16
- Звенигород, замок, м. **(IV)** 86, 172, 173 **(VI)** 10 **(VII)** 19, 20, 22, 46, 101 **(IX-1)** 443 *див.* Звенигородка, м., у південно-західній Київщині
- Звенигород, м., московське [у Росії] **(IV)** 455
- Звенигород, м., на р. Дністер **(IV)** 455
- Звенигород, н. п., біля м. Київ **(I)** 303 **(II)** 93, 142, 280
- Звенигород (Звенигородка, Звенигородъ, Dźwinogrod), м., біля Львова, у Галичині **(II)** 75, 77, 123, 230, 372, 381, 409, 417, 417¹, 419, 420, 420-, 424, 425, 426¹, 437¹, 464, 465, 469, 472, 472², 474, 479, 484⁵, 569, 572, 585 **(III)** 21, 25, 27, 28, 39, 42, 427² **(V)** 267 *див.* Звенигородка, с.; Dźwinogrod
- Печеніги, могила біля міста* **(II)** 585
- Звенигородка, с. **(I)** 362² *див.* Звенигород, м., біля Львова, у Галичині
- Звенигородка (Вингород, Звенигород), замок, м., у пів-

- денно-західній Київщині [Звенигородський р-н Чрк.] (I) 23² (VI) 283 (IX-2) 722 *див.* Вингород, Звенигород, замок, м.
- Звенигородська волость [Звенигород, м., у Галичині] (II) 420, 421
- Звенигородське князівство [Звенигород, м., у Галичині] (IV) 31 (V) 24
- Звенигородський повіт [Звенигородка, м., Звенигородський р-н Чрк.] (I) 36, 55 (V) 33, 295
- Звенигородщина [Звенигородка, м., Звенигородський р-н Чрк.] (VII) 16
- Зверовичі, с. [у Білорусі] (IX-2) 1216, 1217
- Звиждень, м., у Київській землі [Здвижка, с., Коростишівський р-н Жт.] (I) 303 (II) 93, 167
- Звняч, с., у Галичині [Чортківський р-н Трн.] (V) 268
- Звоники, с., на Брацлавщині (VIII-3) 277
- Звягель, м. (II) 288 (III) 158, 159 (IV) 10¹ (VI) 94 (VIII-3) 169, 181, 231, 234¹ *див.* Новгород Волинський
- Звягельська волость (Звягольська волость), на Волині (V) 33 (VI) 280
- Звягельський полк, на Волині (VIII-3) 273²
- Звягляни (Возвягляни), жителі м. Звягель (II) 262¹ (III) 158, 170 *див.* Возвягляни
- Згаровці, н. п., на Брацлавщині (VII) 12²
- Згір'я карпатське (I) 50, 129, 132, 144, 213
- Згір'я кримське (I) 463⁻
- Зданів, с., на холмсько-белзькому Побужжі [у Польщі] (VI) 626
- Здвиж, р., права притока Тетерова (II) 280 (VII) 18
- Зденеж, м., на Берестейщині (VI) 76
- Здітов, м., у верхів'ях Ясольди, у Чорній Русі [у Білорусі] (II) 303, 369 (III) 81 (IV) 10
- Зеленці (Зелениця), с., на Поділлі [Старокостянтинівський р-н Хм.] (IX-2) 668, 670
- Зеленча, с., у Галичині (I) 37
- Зеленчина Воля, с., у коліні р. Вислока (II) 457¹
- Зелізні Ворота, каньйон, на р. Дунай (I) 224¹ (IV) 294³ *див.* Дунайські Ворота
- Зелізні Ворота, прохід, між Каспійським морем і Кавказькими горами (II) 105, 211, 533 *див.* Дербентські Ворота
- Зелізні Ворота (Желґзнья Врата), місцевість, на р. Сосоля (II) 24⁴ *див.* Желґзнья Врата
- Землин, комітат (I) 214³ *див.* Землинська столиця
- Землин (Zemlin, Zemlyn), замок, с., м., над Бодрогом, на Закарпатті (II) 491-493, 494⁻ *див.* Zemlin, Zemlyn
- Землинська столиця (Землинський комітат, Землин,

- Zemplén comitatus, Zemplén-vármegyér), на Закарпатті **(II)** 486², 487⁻, 488, 489⁷, 494, 496, 497, 502, 581, 582 *див.* Землинський комітат, Землин, Zemplén comitatus, Zemplén-vármegyér
- Землинський комітат **(I)** 7 **(II)** 488, 488⁶, 489, 492, 582 *див.* Землинська столиця
- Землянський повіт, у Воронежській губернії **(I)** 49¹
- Зерканівка, м. **(IX-2)** 1057
- Зиболоття, с., у Городельському повіті, на Холмщині **(V)** 190²
- Зимна Вода, с., у Галичині **(V)** 178¹
- Зимне (Земне), с., на р. Луга, на Волині [Володимир-Волинський р-н Вл.] **(II)** 376, 379 **(V)** 263 **(VI)** 317
Богородиці монастир (Святогорський монастир) (V) 263 див. Святогорський монастир
- Зимнянська гора (II) 379*
Святогорський монастир (Свята Гора, монастир) (II) 379 (V) 263 див. Богородиці монастир
- Зимниця, м. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²
- Зим'ґола, плем'я **(IV)** 6⁻ *див.* Жемгала
- Зиньківка, с., у Бершадському ключі **(IX-2)** 1036-1037
- Зиньківська волость, на Поділлі **(VI)** 250
- Зиньківці (Зинківці), с., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VI)** 380, 380²
- Зинячковці, с., біля м. Бар **(V)** 95
- Зиряни, плем'я **(I)** 232
- Зиньків (Зиньків), м., на Поділлі [Вінковецький р-н Хм.] **(VII)** 27, 207 **(IX-1)** 201, 241, 243 **(IX-2)** 684, 685¹, 695, 1076, 1102, 1102², 1226⁶
- Зиньків (Зиньків), м., на Полтавщині [Зиньківський р-н Пл.] **(VI)** 430 **(VIII-2)** 39, 46, 48 **(IX-1)** 203², 204⁻, 426 **(X)** 154, 170
- Зиньківська сотня, Полтавського полку **(VIII-3)** 279
- Зиньківський полк **(VIII-3)** 273², 279³ *див. також* Гадяцький полк
- Злодіївка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Змієві валы, земляні насипи, у середній Подніпрянщині **(I)** 242²
- Змієвці, с., у Белзькому повіті **(VI)** 626
- Зміїв, м., на Харківщині **(VIII-2)** 60 **(X)** 246
- Зміїна, колонія **(I)** 87 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Змустрова, м. **(IX-2)** 1057
- Знаменка, с., у Таврійській губернії **(I)** 290⁴ **(II)** 517¹, 519
- Знесіння, с., у Львівській королівщині **(VI)** 204
- Золота гора **(I)** 159 *див.* Алтай
- Золота Орда (Золотая Орда, Орда, Goldene Horde), д-ва **(I)** 286³, 290¹, 435, 538 **(II)**

- 514⁵, 544, 583 **(III)** 89, 100, 297¹ **(IV)** 81³, 84¹, 87, 276, 286, 294, 294³, 295¹, 296, 305, 306, 310-312, 313¹, 316², 318, 321, 324, 325, 325², 328, 332, 333, 335, 490 **(VII)** 13 *див. Goldene Horde див. також Татарія*
- Золоте Більче, с. **(I)** 37 *див. Більче, с., у Борщівському повіті*
- Золотники, с., у Підгаєцькому старостві [Теребовельський р-н Трн.] **(V)** 446
- Золотоноша, м., на Черкащині **(VII)** 257-, 258 **(VIII-2)** 47 **(IX-2)** 1009
Успенія св. церква (IX-2) 1009
- Золотоноша, р., ліва притока Дніпра **(II)** 349
- Золотоношська сотня, Черкаського полку **(VIII-3)** 275
- Золотча, р., ліва притока Дніпра **(II)** 102, 271 **(III)** 206²
- Золочинці, н. п., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Золочів, м., у Львівському повіті **(II)** 412 **(IV)** 91¹ **(V)** 268 **(VI)** 101 **(VII)** 405 **(VIII-1)** 64 **(VIII-3)** 196, 218 **(IX-1)** 272⁴, 273- **(IX-2)** 700, 1139
- Зубані (Zabaniowka), с., у поріччі р. Хорол, на Полтавщині **(VIII-2)** 46 *див. Zabaniowka*
- Зубань, м., на Поліссі **(IX-1)** 224
- Зубів, с., у Теребовельському старостві **(V)** 189²
- Зубова, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45
- Зубра, р., ліва притока Дністра **(III)** 38
- Зубра, с., на Львівщині **(V)** 238¹
- Зубриківщина, земля, у верхів'ях р. Тясмин **(VI)** 282
- Зубрівка, с., на Поділлі **(IV)** 476
- Зуївці, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45
- Зуша, р., права притока Оки **(II)** 319
- Зятьківка, с., у Київському воеводстві **(VIII-3)** 231, 231¹

И

Иерусалим, м. (II) 377¹ *див.*

Єрусалим

Израиль (VI) 362 *див.* Израїль

Изюмский уезд (I) 59²

Изюмській полкъ (VIII-2) 198

Индійское царство (III) 559

див. Індійське царство

Индія, д-ва (II) 405¹ *див.* Індія

Инеперькъ, м. (III) 518 *див.*

Гімберг

Инепърць, м. (III) 518 *див.*

Гімберг

Инфлянты (Ифлянты), край (VI)
188² (IX-2) 1277¹ *див.* Ін-
флянти

Иргѣнь, р. (IV) 429 *див.* Ірпінь

Искорость, м. (II) 287³ *див.* Ко-
ростень

Испания, д-ва (I) 606 *див.* Іспа-
нія

Истръ, р. (I) 539 *див.* Дунай

Италы, народ (V) 514¹ *див.* Іта-
лійці

Ишов, н. п. (IX-2) 1544

I, Й

- Івана святого город, замок, у пониззі Дніпра (IV) 313, 315
- Івангород, м., на Брацлавщині (IX-2) 879, 883
- Івангородище (Іван-городище), с., м., на р. Остер [Івангород, с., Чрг.] (VIII-1) 201 (VIII-2) 45 (IX-2) 1545
- Івангородська сотня, Чернігівського полку (VIII-3) 280
- Іваніківці, маєтн., на Подністров'ї (VII) 14
- Іваниска, м. [у Польщі] (IX-2) 1392
- Іваницька сотня, Прилуцького полку (VIII-3) 280
- Іваниця, с., у пониззі Удаю [Ічнянський р-н Чрг.] (VIII-2) 45, 47
- Іваничі, с. (VI) 627
- Іваничі, с., на Волині (II) 4²
- Іванівці, с., на Поділлі (VIII-3) 169, 277
- Іванкин, н. п., на Київщині (IX-2) 772
- Іванків (Іванківське, Іванковичі), с., с-ще, за Дніпром (VII) 176³ *див.* Іванківське, Іванковичі
- Іванківське, с-ще (VII) 176 *див.* Іванків
- Іванковичі (Іванковичи), с. (VII) 19, 42 *див.* Іванків
- Іванковці, с., у пониззі Удаю [Іванківці, с., Чрг.] (VIII-2) 45
- Іванська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Іванці, с., на Переяславщині (IX-2) 731
- Іваньгородська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Івниця, м. [Андрушівський р-н Жт.] (VIII-3) 276
- Івничани, жителі м. Івниця (VIII-3) 276
- Ігнасків, с., у Галицькому старостві (V) 190²
- Ігнатівка, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Іерусалим (Іеросалимъ), м. (VI) 553 (VII) 435 *див.* Єрусалим
- Іерусалим второй руский, м. (VII) 487² *див. також* Київ
- Ізборськ, м., біля Чудського озера, у Новгородській землі (I) 184, 422
- Іздебки, с., у Динівському ключі, на Перемишльщині (I) 217-
- Ізмаїльтяни (IV) 309 *див.* Татари
- Ізмаїл, м. (VII) 327 (VIII-1) 121
- Ізраїль (Ізраиль) (VI) 434 (VII) 490 (VIII-3) 44, 126 *див.* Ізраиль
- Ізраїльський народ (VIII-2) 194
- Ізраїльтяни (IX-2) 988
- Ізюм, м., у Білгородському повіті (VIII-2) 59, 61, 62, 72
- Ізюмська сакма (VIII-2) 62 *див.* Ізюмський шлях
- Ізюмський повіт (I) 50
- Ізюмський шлях (Ізюмська сакма) (VIII-2) 62, 63 *див.* Ізюмська сакма
- Ізяславль (Заслав, Zaslavia), м., на р. Горинь, на Волині [Ізяслав, м., Ізяславський р-н

- Хм.] **(II)** 252 **(III)** 148 *див.*
 Заслав, Zaslavia
- Ізяславська волость, на Мінщині [у Білорусі] **(II)** 303
- Іква, р., права притока Стиру, права Прип'яті **(I)** 36 **(II)** 373 **(IX-1)** 272, 306¹, 311, 335, 336
- Іква (Пилява, Пилявка, Синява), р., ліва притока Південного Бугу **(VIII-3)** 72 *див.* Пилява, р.; Пилявка, р.; Синява, р.
- Ікопоть, р., ліва притока Случі **(VIII-3)** 70
- Ілинська сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
- Ілинці (Islenicze), м., на верхньому Собу, у Брацлавському повіті [Іллінці, смт, Іллінецький р-н Вн.] **(VII)** 15 **(VIII-3)** 277 **(IX-1)** 493, 547, 548, 548² **(IX-2)** 877-879, 883, 1058, 1070 *див.* Islenicze
- Ілінчинці, с-ще **(VII)** 16 *див.* Лінчинці
- Іліон, м. **(IX-1)** 88
- Ілірик, історична область **(I)** 169, 170 **(VII)** VI, 391, 400¹ *див.* Ілірія
- Ілірія (Ілірик), історична область, у північнозахідній частині Балканського півострова **(I)** 168, 178 *див.* Ілірик
- Ільмень, оз. **(I)** 167², 291 *див.* також Mursianus lacus
- Іляшів, с., у Львівській землі **(VI)** 237
- Іляшівці, маєтн., с., у Барському старостві **(VI)** 251 **(VII)** 14
- Імгліївська сотня, Корсунського полку **(VIII-3)** 275 *див.* Мліївська сотня
- Імліїв Старий (Имльево Старое), м. **(IX-1)** 827 **(IX-2)** 827, 828 *див.* Мліїв, м.
- Інгул (Інгулець Великий), р., ліва притока Південного Бугу **(I)** 203⁻, 234² **(VII)** 44, 57 **(VIII-2)** 29, 123 **(IX-1)** 11, 556 **(IX-2)** 1137, 1455 *див.* Великий Інгулець
- Інгулець (Малий Інгулець), р., права притока Дніпра **(I)** 109¹, 203⁻ **(VIII-2)** 29, 183 **(VIII-3)** 178⁴ **(IX-1)** 11, 206, 395, 556 *див.* Малий Інгулець
- Інгельгайм, м. [у Франції] **(I)** 614
- Інгули, рр. **(VII)** 44
- Індійське царство (Индѣйское царство) **(I)** 435, 436, 445 **(III)** 463, 464 **(VI)** 343 *див.* Индѣйское царство
- Індійський океан **(I)** 279
- Індійські племена **(I)** 67
- Індійці, народ **(I)** 349
- Індія (Индѣя, Индия) **(III)** 460 **(VI)** 4, 13, 449 *див.* Индѣя
- Індогерманське плем'я **(I)** 60
- Індоевропейське плем'я **(I)** 60, 60^{2,3}
- Індоевропейський народ **(I)** 61
- Індоевропейські народи **(I)** 61-64, 65², 68, 256, 278, 318, 325, 328, 348, 357, 367, 367², 390 **(IV)** 5
- Індоевропейські племена **(I)** 39, 60², 62, 63, 66, 127, 342, 342³, 343, 344², 345, 346, 350, 353, 367, 367² **(III)** 552

- Індоевропейці (Agiar, Agyans, Agyas, Indo-européenes, Indo-Europei), народи (I) 62, 62¹, 63, 63¹, 65, 66, 108, 133¹, 153, 247, 247¹, 248, 264, 275, 318², 342, 343² *див.* Agiar, Agyans, Agyas, Indo-européenes, Indo-Europei
- Індуси, народ (I) 254
- Іновлодзь, м. [у Польщі] (VI) 34
- Інсбрук, м. [в Австрії] (II) 581
- Інфлянти (Инфлянты, Ынфлянты, Inflaty), край (IV) 413 (VIII-2) 8 (IX-1) 101, 455 (IX-2) 876, 1253, 1434 (X) 69 *див.* Инфлянты, Ынфлянты, Inflaty
- Інфлянтська земля (Ливонська земля) (VII) 316, 319³ *див.* Ливонська земля
- Інфлянтчикъ, житель Інфлянтської землі (VII) 370
- Іонійське море (Іонійське море) [Іонічне море] (I) 168, 466
- Іпуть, р., ліва притока Сожа (I) 193³ (II) 319
- Іран (Eran, Iran), д-ва (I) 232², 280 *див.* Eran, Iran *див. також* Перська держава, Персія
- Іранське плем'я (I) 112, 127
- Іранські народи (I) 81, 111, 136
- Іранські племена (I) 67, 69, 151, 279
- Іранці, народ (I) 68, 73, 107², 108, 112, 129, 143, 251, 256, 322¹, 543
- Іранці чорноморські (I) 73
- Іркліів (Аркліів, Ірклій, Орклій, Orlikovia), м., на Черкащині [Чорнобаївський р-н Чрк.] (VII) 257, 276 (VIII-1) 277, 292, 292² (IX-1) 22, 59², 66, 71, 85, 110 *див.* Аркліів, Орклій, Orlikovia
- Іркліівська сотня, Кропивнянського полку (VIII-3) 279
- Іркліівський полк (VIII-3) 273², 278 (X) 167
- Ірпінь (Ирпѣнь, Ірпень), р., права притока Дніпра (I) 9, 189, 190, 190³, 200, 241 (II) 256, 262, 278, 280 (III) 526 (VII) 18, 42, 46 (IX-1) 324, 325, 325⁻, 339 *див.* Ирпѣнь
- Ірховці, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Ірша (Рша), р. (II) 284² *див.* Рша
- Ісаї, с. (IX-2) 981 *див.* Ісайки
- Ісайки (Ісаї), с., на Київщині [Богуславський р-н Кв.] (IX-2) 981 *див.* Ісаї
- Ісакча (Новіодун, Novie tunensis civitas, Noviodunum), м., у Нижній Мезії (I) 167² *див.* Новіодун, Novie tunensis civitas, Noviodunum
- Ісачки, с., у поріччі р. Сулиця (VIII-2) 45
- Іседони, плем'я, у Середній Азії (I) 108
- Іси, народи (I) 299 *див.* Весь
- Ісіаків, порт, на Чорному морі (I) 88
- Іскендер-наме, м. (I) 443 *див.* Александрія
- Іскоростень (Іскорость), м. (I) 438, 448, 449, 449² (II) 287 *див.* Коростень
могила Ігоря, біля міста (II) 287

- Ольгині бані, на березі р. Уж* (II) 287, 287³
Святе, місце старої церкви (II) 287
- Искоростяни, жителі м. Искоростень (I) 448, 448⁴, 499
- Искриня, с., на Сянїччині (VI) 265
- Ислам, м. (IX-1) 555 (IX-2) 682 *див.* Ислам-Кермен
- Ислам-городок, м. (X) 57 *див.* Ислам-Кермен
- Ислам-Кермен (Аслан-город, Аслан-Кермен, Ислам, Ислам-городок, Ослан-городок), замок, фортеця, м., на Дніпрі [на території м. Каховка, Хрс.] (VII) 118, 120, 121, 124 (VIII-1) 41 (IX-2) 682, 682¹, 836, 1022 *див.* Аслан-город, Аслан-Кермен, Ислам, Ислам-городок, Ослан-городок
- Испания (Гіспанія, Испания, Spanien) (I) 293, 297, 298, 616 (IV) 281 (VI) 193, 194 (VIII-2) 7, 8 (IX-1) 529, 577 *див.* Гіспанія, Испания, Spanien
- Испанці (Ішпанці), народ (VI) 193 (VII) 293
- Испас, н. п., на Лівобережжі (IV) 87
- Испас, с., у Галичині [Коломийський р-н ІФ.] (V) 267
- Истр, р. (I) 110 *див.* Дунай
- Истрополь, м., на чорноморському узбережжі (I) 120, 146
- Истрян, порт, на Чорному морі, біля Одеси (I) 88
- Италієць (Італіянець, Італіянин) (III) 564 (VI) 63 (VII) 172 (IX-1) 102, 142 (IX-2) 983²
- Италійські племена (I) 67
- Италійські республіки (IV) 297
- Италійці (Італы, Італіянци, Італіянци, Італіяни), народ (I) 64 (II) 377, 514 (IV) 299, 304 (V) 250 (VI) 7, 55, 62, 370 (VII) 172, 293 *див.* Италы
- Италія (Italia, Italien) (I) 43, 159, 161, 168, 170, 180², 251 (III) 564 (IV) 281, 297, 301 (V) 548 (VI) 21, 22, 29, 193, 194, 221, 358, 373, 398, 442, 486 (VIII-2) 202 (IX-1) 47, 485, 529 (IX-2) 1164 *див.* Italia, Italien
- Итиль (Камлідж, Саксін, Хазеран, Ἀστὶλ), м., столиця хозарів, у пониззі Волги (I) 229, 230, 230¹, 294, 294⁵, 295, 295³, 296, 296⁶, 297, 300-302, 302¹, 331, 415, 461 (VI) 4, 5 *див.* Камлідж, Саксін, Хазеран, Ἀστὶλ
- Хазран, частина міста* (I) 295
- Иурки, плем'я (I) 107²
- Ичанський полк (Іченський полк) [Ічнянський полк] (VIII-3) 273², 278
- Ичня, м., на Чернігівщині (VIII-2) 45, 47, 48
- Йолтушків, замок (IV) 199 *див.* Ялтушків
- Йонійці, частина грецького етносу (I) 85
- Йордан, р. (II) 332⁶

К

- Кабарда, народ (IX-1) 556
- Кабардинці, плем'я (II) 507 *див.*
- Черкеси східні
- Каварна (Καρνάβα), м., на чорноморському узбережжі (II) 523¹ *див.* Καρνάβα
- Кавказ (Кавказь, Caucase, Caucasus), край, земля (I) 6, 13, 42², 55, 108³, 127⁻², 176, 195¹, 228, 417, 541 (II) 21, 29, 106¹, 240, 533, 534¹, 540, 545 (III) 186, 445, 451 (VI) 71 (VII) 70, 124 *див.* Caucase, Caucasus
- Кавказ північний (I) 46, 51 (II) 540, 542 (III) 450
- Кавказ полудневий (I) 228 (II) 540
- Кавказці, населення Кавказу (III) 450⁴
- Кавказькі гори (I) 150, 194, 234 (II) 105
- Кавказькі гори (I) 155¹ *див.* Карпатські гори
- Кавказькі народи (I) 443, 462 (II) 513, 540
- Кавказькі племена (II) 510
- Кавказько-гунський народ (I) 143³
- Кагарлик, м., на Київщині (VII) 493
- Кагарлик, р., права притока Дніпра (VIII-1) 241
- Кадин, м., у Мстиславському воєводстві (IX-2) 1450
- Каепичи, племена тюркські (II) 534, 548
- Кажан-городок (Кажан-город), м., у Пинському повіті [Кажан Гарадок, м., у Білорусі] (IX-2) 1151, 1271
- Казанська орда (IX-1) 148
- Казань, м. [у Росії] (I) 247⁻, 461, 565¹ (III) 540, 541, 545, 549, 550, 559 (IV) 84¹ (VI) 424², 612, 621, 630 (VII) 29, 106, 119 (IX-1) 19⁻ (IX-2) 788, 819, 899
- Казахія, територія (VII) 67
- Казимир, м., над р. Вісла [у Польщі] (I) 217 (VI) 30, 33, 34, 172 (VIII-3) 99
- Духа св. церква* (I) 217
- Каїр (Kaip, Kaipo, Caire), м. [в Єгипті] (I) 510⁻ (VI) 22 (VII) 106 (VIII-1) 52 *див.* Caire
- Каїрка, р. (VIII-2) 123 *див.* Кудеска
- Каїчени (Коїчани, Коуцзаны, Skzycani), м. [у Молдові] (IX-1) 514 *див.* Коїчани, Коуцзаны, Skzycani
- Кайдак, м., на Дніпрі (IX-2) 1089
- Кайнари, н. п. (IX-2) 1068
- Каланчак, с. [Каланчацький р-н Хрс.] (VIII-1) 55, 61
- Калаур, замок (VII) 9, 11², 14, 19 *див.* Каравул
- Калеників, с., у Мостиському повіті (V) 262
- Уст'їня Пречистої монастир* (V) 262
- Калець (Калка), р., у басейні Азовського моря (II) 241 *див.* Калка
- Каліпіді (Καλλιπίδα), плем'я, народ (I) 89, 104, 110,

- 112² *див. Καλλιπείδα*
 Каліш, м., на лівому березі Пронси [у Польщі] (I) 488 (III) 46 (VIII-2) 203 (IX-1) 265
 Калішське воєводство (IX-2) 1108
 Калка, р. (II) 236, 236¹, 240-242, 244, 309, 387, 525, 541 (III) 45¹, 56, 63, 251 *див. Калець*
 Каллиноє, м. (X) 274³ *див. Кам'яне*
 Калмики (Калмуки) (VIII-3) 254, 257, 257¹ (IX-1) 58¹, 127, 204¹, 456 (IX-2) 673, 675, 710, 961, 1063, 1065, 1067, 1068, 1071, 1072, 1078, 1089, 1164, 1195, 1198, 1448, 1500
 Калмики московські (IX-2) 1195
 Калмицька орда (IX-2) 771³
 Калміус (Каяла), р., впадає в Азовське море [Кальміус, р.] (I) 295⁵ (II) 212 (IX-1) 126 *див. Каяла*
 Калміуська сакма (VIII-2) 62 *див. Калміуський шлях*
 Калміуський шлях (Калміуська сакма) (VIII-2) 62 *див. Калміуська сакма*
 Калуга, м. [у Росії] (IV) 69, 71, 72 (VII) 333, 337, 371, 377 (VIII-1) 206 (IX-2) 750 (X) 147, 172
 Калужька губернія [у Росії] (IV) 274
 Калуш, м., біля Галича, у Галицькій королівщині [Калуський р-н ІФ.] (V) 146⁴, 147¹ (VI) 105⁶, 218, 220, 225, 261
 Калушська волость, у Галицькій королівщині (V) 192 (VI) 154, 225¹
 Калущина, у Галицькій королівщині (VIII-3) 94
 Кальниболото (Калниболото), с., за Корсунем, у Київському воєводстві (IX-1) 526, 573, 580
 Кальник, м., на Брацлавщині (VII) 15 (IX-1) 111, 112, 139, 196¹, 198, 217, 217⁴, 492, 493 (IX-2) 879, 1325³
 Кальницька сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277
 Кальницький полк (Кальницький полк) (VIII-3) 276, 277 (IX-2) 567¹, 736 *див. також Вінницький полк*
 Калюс (Калюз, На Люз), м-ко, м., на Поділлі (II) 461 (IX-2) 878, 1325, 1325³, 1326, 1353, 1379, 1380, 1499 *див. На Люз*
 Калюська волость, на Поділлі (VI) 250
 Кама, р., ліва притока Волги (I) 160, 279², 294
 Камбулта, с., на північному Кавказі (III) 450³
 Каменецький у'вздь [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (VI) 251⁴
 Каменець, м. (II) 380 *див. Камень Каширський*
 Каменець (Камінець, Камінець Литовський, Камінець на Лосні), м., на р. Лосна, на Волині [Камянець, м., у Білорусі] (II) 303, 389, 608 *див. Камінець, Камінець Литовський, Камінець на Лосні*

- Камениця, н. п. (VIII-1) 255
- Камениця, н. п., на Брацлавщині (IX-2) 1053, 1055, 1057
- Камениця, р. [Кам'яниця, р.] (VII) 321
- Камениця (Tarkö, Torkow), с., на р. Ториця, на Закарпатті (II) 495¹ *див.* Tarkö, Torkow
- Камені, міста волинські (II) 380
- Каменка, м., на Київщині (IX-2) 938²
- Каменка, р. (VII) 18, 46 *див.* Камінка, р.
- Каменна Орда (I) 537
- Камень, м. (II) 269, 379, 380 *див.* Камень Каширський
- Камень Каширський (Каменець, Камень, Камень Коширський, Камінець, Камінь), м., на Волині [Камінь-Каширський р-н Вл.] (II) 369², 380, 609 *див.* Каменець, Камень, Камінець, Камінь
- Камінецька вежа* (III) 422, 433, 433²
- Камінець, м., на Волині (II) 380, 380³, 609 *див.* Камень Каширський
- Камінець, м., на р. Лосна (II) 389, 399-401, 608 (IV) 174² *див.* Каменець, м., на р. Лосна
- Камінець, м., на р. Случ (II) 252, 262, 289, 380³, 608 (III) 148, 160² *див.* Камінка, с., м., на р. Случ
- Камінець, м., на Цвітоха, у Волинському князівстві [Кам'янка, с., Славутицький р-н Хм.] (II) 608
- Камінець, округ [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (IV) 90
- Камінець (Каменець), замок, м., на Поділлі (I) 29, 30¹ (IV) 88, 171³, 174, 175, 177, 178², 191-193, 199, 249, 476 (V) 86², 203, 229, 246, 246³, 247-249, 251, 251¹, 252¹, 253¹⁻³, 254, 260, 269, 308, 308², 320, 323, 348, 461⁻, 557, 650, 651 (VI) 11⁴, 40, 42, 44-47, 49, 58, 58⁴, 59, 60, 78, 91, 99, 100, 100², 102, 106, 108, 118¹, 124¹, 136, 162, 176, 178, 255-256, 268, 387, 449, 490, 607, 608, 626 (VII) 27, 32, 33, 198, 249, 348, 354, 355, 433, 434, 469, 474, 478, 540 *див.* Кам'янець Подільський
- Камінець Литовський, м. (II) 608 (IV) 174² (VIII-1) 166 (IX-2) 1398 (X) 293² *див.* Каменець, м., на р. Лосна
- Камінець на Лосні, м. (II) 389, 608, 609 *див.* Каменець, м., на р. Лосна
- Камінецька волость [Каменець, м., на р. Лосна, у Білорусі] (II) 401
- Камінецька волость [Камень Каширський, м., на Волині] (III) 24
- Камінецька волость [Камінка Струмилова, м., у Галичині] (II) 372
- Камінецька королівщина [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (VI) 201, 268⁷ *див.* Камінецьке староство

- Камінецька тьма [земля] [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (IV) 86
- Камінецьке біскупство [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (V) 431, 431²
- Камінецьке війтівство [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (IV) 178²
- Камінецьке староство (Камінецька королівщина) [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (V) 319 (VI) 175 (IX-2) 1461 *див.* Камінецька королівщина
- Камінецьке староство [Камінка Струмилова, м., у Галичині] (V) 188, 190² (VI) 152, 187
- Камінецький повіт (Каменецкий пов'ѣтъ) [Кам'янець-Подільський, м., на Поділлі] (I) 130¹ (IV) 501 (V) 203, 299, 317
- Камінка, м., на р. Західний Буг (II) 372 (V) 262, 262¹ (VI) 177, 187 (VIII-3) 83 (IX-2) 1140 *див.* Камінка Струмилова
- Камінка (Камінець), с., м., на р. Случ, на Волині [Кам'янка, с., Жт.] (II) 608 *див.* Камінець
- Камінка (Камінна, Каменка), р., притока Росі, права притока Дніпра [Кам'янка, р.] (VII) 18, 46, 170 (IX-1) 339, 340 *див.* Каменка, р.; Камінна
- Камінка Струмилова (Камінка), м., на р. Західний Буг, у Львівській землі [Кам'янка-Бузька, м., Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] (II) 372 *див.* Камінка, м.
- Благовіщення монастир* (V) 262
- Камінна, р. (IX-1) 341 *див.* Камінка, р.
- Камінна слобода, на р. Псел (VIII-2) 48
- Камінне (Каменное), м. (VIII-2) 48 (IX-1) 426, 426¹ (X) 274, 274³, 379 *див.* Кам'яне
- Камінний, м. (X) 275 *див.* Кам'яне
- Камінний Брід, м., на Київщині (VIII-3) 276
- Камінний Затон, заплив, на р. Дніпро, поблизу м. Нікополь (VIII-1) 51, 52, 52¹, 55 (VIII-2) 184 (IX-2) 1492
- Камінчани, жителі м. Кам'яне (IX-2) 1351
- Камінчани, жителі м. Кам'янець-Подільський (VI) 43, 44, 46, 69, 100 (IX-1) 446, 447, 453, 524 (IX-2) 1161
- Камінь, г-ще, с., у поріччі р. Псел, на сіверській границі (VIII-2) 44, 46
- Камінь, м., на Волині (II) 609 (III) 24, 36 (IV) 46 *див.* Камень Каширський
- Камлідж, м. (I) 295 *див.* Ігиль
- Кампанія, регіон [в Італії] (VIII-1) 279
- Кам'яна, р., ліва притока Дніпра (VIII-2) 54
- Кам'яне (Кам'яний, Камінне, Камінний, Каллиносе, Каміонка) м., на р. Псел, на

- Полтавщині **(X)** 275, 332-
див. Каллилнос, Камінне,
Камінний, Каміонка
- Кам'янець, м. **(V)** 346 **(VI)** 608
(IX-2) 681² *див.* Кам'янець
Подільський
- Кам'янець Подільський (Каме-
нец-Подольской, Каменець
Подольский, Камінець, Камі-
нець Под., Камінець По-
дільський, Кам'янець, Сате-
пецз, Kamieniec), замок, м.,
на Поділлі [Хм.] **(V)** 247²,
567, 651 **(VIII-1)** 207, 209
(VIII-2) 21 **(VIII-3)** 57, 59,
83, 92, 113, 151, 154, 169, 170,
181, 182, 182¹, 183¹, 251 **(IX-**
1) 10⁻, 13, 14², 67, 70, 74-76,
92, 99², 100, 101, 103, 104,
126, 127, 129, 139, 147, 167,
174, 179-181, 194, 200-203,
206, 217, 231, 236, 237, 237⁻,
237³, 238, 238⁻, 239, 239^{1,2},
240, 240^{1,4}, 241-244, 257, 262³,
278⁻, 307⁻, 372, 378, 421, 437,
439, 440, 442-444, 444³, 445-
447, 447^{2,3}, 449, 452, 453,
466, 468, 468⁻, 473, 475, 475²,
477, 493, 494¹, 507, 508⁻,
509, 511-514, 516, 518-520,
523⁶, 524^{4,7}, 525, 526³, 527,
529, 529², 530, 530³, 531, 535,
536, 539, 540, 543, 544, 548,
549, 550², 552, 553, 553¹, 557,
558, 559⁻, 562, 563, 565, 571¹,
573, 578, 584, 584⁴ **(IX-2)**
615, 638, 651, 652, 652³, 653,
654, 656, 660, 664, 664^{1,5},
666-671, 674, 676, 677, 679-
684, 689-691, 693-696, 698,
704¹, 706, 706¹, 708-710, 713,
731, 877, 884, 890, 891², 897,
914, 916, 922¹, 923, 927, 959³,
983², 1104, 1105, 1014-1016,
1029, 1030⁻, 1039, 1049, 1091,
1098, 1102², 1104, 1104^{2,3},
1105, 1107-1109, 1111, 1113,
1115¹, 1136³, 1137, 1142²,
1161, 1170, 1176, 1177, 1180⁴,
1182, 1192, 1195-1197, 1207,
1213, 1237, 1253, 1277, 1311,
1312, 1326, 1330, 1350, 1375,
1379, 1380, 1382¹, 1384,
1415, 1422, 1425-1427, 1433,
1434, 1436, 1439, 1440, 1442,
1446-1448, 1452-1455, 1455¹,
1461, 1465, 1467, 1546, 1550
(X) 5, 30, 135, 313² *див.* Камі-
нець, Кам'янець, Сатенпецз,
Kamieniec
- Винківці, передмістя*
(IX-1) 240
- Карвасари, передмістя*
(IX-1) 241
- Кишеня, г. (IX-1)* 240,
240⁴, 241, 242
- Миколая св. церква*
(Николая св. церква), вірмен-
ська (V) 252¹ **(VI)** 58
- Новий замок (IX-2)* 709
- Польська Брама (IX-1)*
239
- Руська Брама (IX-1)*
241
- Кам'янецька королівщина (Ка-
мінецька королівщина) [Ка-
м'янка-Бузька, м., Льв.] **(VI)**
154, 200
- Кам'яний Брід, с., біля Радо-
мишля **(III)** 398, 445

- Кам'янка, м., у Київському воєводстві [Кам'янка, м., Чрк.] **(IX-2)** 827, 942, 1137
- Кам'яничанин, житель м.
Кам'яне, на р. Псел **(X)** 275
- Каневській уѣздъ **(I)** 43⁻
- Канів (Каневъ, Каниіеух, Kіniow), м., на р. Дніпро **(I)** 289 **(II)** 145, 179, 189¹, 190, 191, 195, 213, 214, 217, 282, 284, 285, 285³, 286, 286⁵, 296, 516¹, 517¹ **(III)** 174, 444 **(V)** 293 **(VI)** 8-10, 18, 228 **(VII)** 17, 18, 20, 34, 39, 43¹, 47, 53, 69, 69², 70, 79, 87³, 92, 101, 111, 115³, 129, 131, 132, 224, 249, 275, 277, 277², 355, 359, 527, 544, 571 **(VIII-1)** 35, 37, 118, 124, 126⁴, 132, 136, 155, 210, 212, 226, 236, 241, 243, 249, 266, 310, 312 **(VIII-3)** 235, 235¹ **(IX-1)** 235⁶, 277, 277⁻, 356, 401 **(IX-2)** 1026, 1027 *див.* Каниіеух, Kіniow
Княжа гора **(III)** 399³, 400², 444, 556
Успенська церква (Успенія церква) **(II)** 285, 285²
Юрія св. церква (Георгія св. церква) [пізніше Успенська] **(II)** 145, 285, 285²
- Канівське староство **(V)** 341 **(VI)** 190, 229 **(VII)** 257, 261, 570 **(IX-2)** 1094
- Канівський повіт **(I)** 29 **(III)** 399³ **(V)** 295
- Канівський полк (Каневской полкъ) **(VII)** 544 **(VIII-1)** 235, 235³, 315, 316, 316⁶ **(VIII-3)** 121, 275 **(IX-1)** 88³, 374, 566³ **(IX-2)** 736 **(X)** 266
- Канівці (Каневцы), жителі м.
Канів **(VII)** 13³, 43, 43¹, 48, 50, 50¹, 69, 70, 132, 156
- Канівщина **(V)** 220 **(VII)** 48, 53
- Канни, м. **(IX-1)** 282 **(IX-2)** 1477
- Капитанка, м., на Чигиринщині [Капітанка, с., Голованівський р-н Крв.] **(IX-2)** 1343
- Капістрано, м. [в Італії] **(V)** 527-529
- Каплинці, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Капотешти, м. **(IX-1)** 89⁴
- Капош, м., в Унгарській столиці **(II)** 491²
- Каппадокійская страна, на Близькому Сході **(III)** 484
- Каптури, с., у Теробовельському старостві **(V)** 189²
- Капустина Долина, біля Корсуня, у південній Київщині **(IX-2)** 1467, 1468
- Капустинці, с., у Галичині **(I)** 37
- Капуя, м. [в Італії] **(VIII-1)** 279
- Карабаг, край **(I)** 443 *див.* Альбанія
- Карабчіїв, м., у Київському повіті [Карабчийв, с., Ружинський р-н Жт.] **(VIII-3)** 276
- Кара-Валахи **(IX-1)** 515
- Каравул (Калаур, Караул, Caravul), замок, м., на Дністрі, біля Рашкова **(IV)** 316, 316¹, 502 **(VI)** 58, 607, 608 *див.* Калаур, Караул, Caravul
- Карагодеуашх (Каргодеуашх), курган, біля станиці Кримської, на північному Кавказі **(I)** 55, 55¹

- Караїми (Karaity), народ (VI) 27
див. Karaity
- Карайтебен (Karajteben uroczysko), ур-ще (VII) 517 *див.* Karajteben uroczysko
- Кара-калпаки, плем'я (II) 348, 548 *див.* Чорні Клобуки
- Кара-Кермен (Кара-Керман), м. (VII) 535 *див.* Очаків
- Каракорум, м., турецьке, на Орхоні (II) 539
- Караманія, історична область, на південному сході Малої Азії (IX-2) 1008
- Карань, р., права притока Трубежа, ліва притока Дніпра (II) 344 (VII) 17
- Карасу, м., у Криму [Білогірськ, м., АР Крим] (VIII-1) 62
- Карасун, н. п. (IV) 87
- Каратулі, плем'я (II) 348 *див.* Чорні Клобуки, плем'я
- Каратулі, сс., біля м. Переяслав (II) 348, 548⁴ *див. також* Великі Каратулі, Малі Каратулі
- Караул, замок, м. (IV) 240 *див.* Каравул
- Карачев, м. (II) 430² *див.* Корець
- Карачинів, с., біля Львова (VI) 154
- Карачів (Карачев), м., біля Брянська, у В'ятицькій землі [у Росії] (II) 338 (III) 180 (VII) 325
- Карачівське князівство, у В'ятицькій землі (III) 181
- Карачівський повіт [у Росії] (IX-2) 1424
- Карачівський уїзд [у Росії] (IX-2) 1207 (X) 123
- Карачова, с., у Барському старостві (VI) 251
- Кардашинки, с., у Таврійській губернії (I) 52²
- Каринтія (Карінтія), історична область, у басейні р. Драва (IV) 22, 438
- Карійські факторії, на північному березі Чорного моря (I) 85, 278
- Карійці малоазійські (I) 84, 85, 107
- Каркинит, р., у Криму (I) 117¹
- Каркіна, м., на північному березі Каркінитської затоки (I) 91, 234⁴
- Каркінитська затока (Таміракська затока), при Перекопі (I) 91, 93 *див.* Таміракська затока
- Карли, народ казковий (I) 611
- Карльсбург, м. (IX-2) 1187 *див.* Альба Юлія
- Карна (Καρνέα), м., на чорноморському узбережжі (II) 523¹ *див.* Καρνέα
- Кародун, м., маб., на верхів'ях Дністра (I) 138²
- Кароча (Карочь), м. (VIII-2) 67 *див.* Короча, м.
- Карпати (Гора, Горби, Карпаты, Хріпи, Karpaten, Karpaty), гори (I) 6, 9, 46², 77, 130-132, 132³, 133, 133¹, 135, 138², 147, 155¹, 162, 162¹, 163, 163⁻, 165, 166, 206, 210⁴, 211, 214, 220, 222-224, 224¹, 238, 280, 489³, 494, 495, 552, 557, 558 (II) 7, 170, 414³, 429, 449, 458, 459³, 460, 487, 579

- (III) 99 (IV) 442 (VI) 213, 610, 611 (VII) 26, 385 (IX-1) 5, 527 (IX-2) 1275, 1340 *див.* Гора, Горби, Хрїпи, Karpaten, Карпату
- Карпати західні (I) 165
- Карпати семигородські (I) 145, 147
- Карпати словацькі (I) 138²
- Карпати східні (I) 135, 136, 138, 213
- Карпатська Русь (Карпатская Русь) (I) 238, 487, 556 (II) 362, 570
- Карпатський хребет (I) 214 (II) 459, 460, 487 (IV) 500
- Карпатські гори (Бастарнські гори, Венгерські гори, Кавказькі гори, Певкинські гори, Руські гори, Угорські гори, Хорватські гори, Carpathii montes, Caucaland, Harfadha fjöll, Rutenie alpes, Ruthenorum alpes) (I) 70, 130, 139, 155, 170, 211⁴-212⁻, 222, 223, 545, 552 *див.* Бастарнські гори, Венгерські гори, Кавказькі гори, Певкинські гори, Руські гори, Угорські гори, Хорватські гори, Carpathii montes, Caucaland, Harfadha fjöll, Rutenie alpes, Ruthenorum alpes
- Карпатські народи (I) 127, 136
- Карпатські племена (I) 127, 130, 132-134
- Карпи (Ἄρπιοι, Καρπιανοί), племена, народи (I) 131, 132, 139, 140, 146, 147 *див.* Ἄρπιοι, Καρπιανοί
- Карпи карпатські (I) 110¹
- Карпилівка, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Карпів (Карпів-город, Карпове), г-ще, м., на р. Ворскла (VIII-2) 61, 63 *див.* Карпове
- Карпиди, плем'я (I) 110¹
- Карпове (Карпово), г-ще, м. (VIII-2) 60, 61 (IX-2) 909³ (X) 256, 258⁴ *див.* Карпів
- Карподаки, плем'я (I) 132
- Картліс-Цховреба, край [у Грузії] (II) 534¹
- Карчмарівська волость, на Поділлі (VI) 252
- Кäsäg, плем'я (I) 462 *див.* Черкеси, народ
- Касоги, плем'я адигейське (I) 460, 460², 462 (II) 18, 19, 507, 510 (VII) 67 *див.* Черкеси, народ
- Каспій, море (I) 107¹, 403¹, 434¹, 442³, 443², 444^{1,2}, 546, 563, 564, 605, 608, 609, 613, 617¹, 623 (II) 541, 560 *див.* Каспійське море
- Каспійська низина (I) 9
- Каспійське море (Джурджанське море, Каспій) (I) 21, 107¹, 121, 124, 125, 128⁴, 154, 192, 229, 231, 294, 295, 301, 315, 403, 416, 417, 434, 443, 461 (II) 516, 540 (VI) 178³ *див.* Джурджанське море, Каспій
- Катакальон, область подунайська (II) 37
- Катеринослав (Екатеринославь, Єкатеринославь), м., на Дніпрі [Дніпропетровськ, м. Днп.] (I) 36 (VI) 622¹ *див.*

- Екатеринославъ, Скатерино-
славъ
- Катеринославська губернія (I) 7
- Катеринославський повіт (I) 56
- Катеринославщина (I) 48²
- Кафа (Теодозія, Сафа, Kaffa, Καζᾶ), м., у Криму (I) 97, 508 (II) 107⁵, 116 (IV) 297, 298, 298³, 299, 299⁻¹, 300-304, 304¹, 305^{1,2}, 308-310, 313, 320, 320³, 321-323, 487 (V) 5, 13, 15, 17, 21-23, 57, 58, 61-64, 252, 607 (VII) 58, 61, 69, 70, 77, 77², 78, 95, 355, 355², 370, 372, 372³, 495, 510, 512, 513, 513³, 515, 534 (VIII-1) 27⁵, 38, 43, 44, 60, 63, 239 (IX-2) 942, 1359 *див.*
- Теодозія, Сафа, Kaffa, Καζᾶ
- Кафинець (VII) 157
- Кафинське намісництво (IV) 323²
- Кафинці, жителі м. Кафа (IV) 305 (VI) 53 (VII) 77², 78, 79, 157 (VIII-1) 44
- Каховка, м. [Каховський р-н Хрс.] (VII) 118
- Качибей (Качібей), замок, м. (IV) 316, 316¹ (VI) 19, 58, 59, 142, 143¹, 602, 607, 608 (VII) 9, 14 *див.* Одеса
- Качибейські лимани (VI) 18
- Качкири, місцевість, біля Перекопу (VIII-1) 55
- Каширській уездъ, у Тульській губернії (II) 605
- Кашиці, с., на Перемишльщині (VI) 625
- Кашіра (Кашира), м., на р. Ока, біля Москви [у Росії] (II) 604 (VIII-2) 58
- Каяла, р. (II) 212 (III) 377 *див.*
- Калміус
- Квасів, м-ко, біля Володимира-Волинського (V) 489
- Кгданск, м. (V) 499 (VI) 211 *див.*
- Гданськ
- Кейдани, м. (IX-2) 1272
- Кекерів, с., у Любошанській волості [Жекарова, с., у Білорусі] (V) 358¹
- Кельти (Kelten), племена (I) 77², 78², 133¹, 137, 137³, 138, 277, 370 *див.* Kelten
- Кельти дунайські (I) 89
- Кельти придунайські (I) 138¹
- Кельти східні (I) 138 *див.* Вольки
- Кельти-Галяти (I) 138²
- Кельтська народність (I) 137
- Кельтські племена (I) 67
- Кенігсберг (Королевець, Królewiec), м., у Пруссії (IX-1) 140² (IX-2) 1295, 1332 *див.* Королевець, Królewiec
- Кенугард, м. (II) 16, 18⁻ *див.* Київ
- Кереш, р., ліва притока Тиси (II) 546
- Керкети, плем'я (II) 507
- Керкініт, м., (I) 91, 93 *див.* Евпаторія
- Керулен, р., права притока Амuru (II) 539
- Керч (Боспор, Воспоро, Корч, Пантікапей, Karch, Παντικαπαιον), колонія, м., на узбережжі Керченської протоки, у Криму (I) 55, 57, 97, 234, 234⁴, 401, 541 (II) 511, 511¹, 516² (IV) 79², 305¹ (VII)

- 54, 300 (VIII-2) 34 (IX-1)
126 (IX-2) 1100, 1359 *див.*
Боспор, м.; Воспоро, Корч,
Пантікапей, Karch, Παντι-
κάπαιον
- Керченська протока (Боспор Кі-
мерійський) (I) 86, 98, 101,
106, 154³, 155, 229, 417, 417¹
(II) 509, 510 (VIII-2) 31 *див.*
Боспор Кімерійський
- Керченський півострів (I) 98
- Кесмарк, м., на р. Попрад, у
східній Словаччині (IV) 154
- Кивчаки, племена (II) 534 *див.*
Кипчаки
- Кидиловичі, с., на Перемишль-
щині (V) 103
- Киевская тысяча, територія
(III) 235
- Кизиїв перевіз, на Дніпрі (IX-2)
1136
- Київ (К., Кенугард, Киев, Києвъ,
Києв, Києвъ, Києвъ, Київъ,
Кієв, Кієвъ, Кієв, Кієвъ, Ку-
яба, Кыєвъ, Кыєв, Кыєвъ,
Мінкерфаан, Chiebe, Chios,
Hunnivar, Kiiow, Kijów, Kyo-
via), м., на Дніпрі (I) 5², 11,
12, 29, 30², 31⁻, 34, 34², 35,
35¹, 51, 54, 119¹, 149, 157²,
189, 190, 190⁻, 191, 192, 199,
202, 209, 223, 224, 235, 235¹,
237, 239-242, 244¹, 254, 259,
264, 272¹, 277¹, 279³, 282³,
283, 288¹, 289, 293³, 294,
294⁶, 296, 296², 302, 303, 319,
319⁻¹, 320², 323, 326, 328,
362², 365, 374, 377-379, 379²,
380-385, 388, 388², 389, 389¹,
390-400, 406-409, 409⁴, 411-
414, 414³, 415, 416, 418, 419,
419¹, 420-427, 436, 437, 446,
447, 449-451, 460, 463, 465,
467-469, 472, 477-479, 479²,
480-483, 483², 484, 484², 487,
492, 500, 502, 503, 508, 511,
511⁵, 512, 512^{1,2}, 513-519,
519⁴, 520, 520⁶, 521, 522, 524,
525, 526⁴, 532, 533², 536, 537,
545, 546, 553, 554, 568-572,
579, 580, 582, 584-587, 587¹,
589¹, 594, 595², 597, 604, 605,
609, 612, 615 (II) 1-7, 7³, 8, 9,
9¹, 10, 10⁻, 11, 11¹, 12, 13, 13¹,
14-16, 16², 17-20, 25, 25¹, 27,
29, 31, 35, 38, 40-43, 44¹, 45,
45¹, 47, 50-54, 56-60, 60⁻, 61,
62, 65-72, 74, 74², 76, 77, 79,
81, 82, 85-90, 90¹, 92-97, 97²,
101, 102, 108², 109, 109¹, 110,
111, 112¹, 113, 114, 114¹, 118,
118¹, 120-122, 125-132, 135,
136, 138-145, 145⁴, 146-155,
158, 172, 159-163, 163³, 164,
164¹, 165, 166, 166³, 167-170,
173, 173³, 175-177, 177², 178,
178¹, 179-185, 185¹, 186, 187,
189, 191-194, 194², 196, 197,
197¹, 198, 198⁵, 199, 199²,
200-202, 202³, 203, 203⁻, 204,
205, 205¹, 206, 207, 210, 212,
215, 215⁴, 216-221, 221¹, 222,
222¹, 223-228, 228², 229-233,
233¹, 234, 234⁴, 235, 235^{-1,2},
236, 236¹, 240, 243, 243¹, 245,
245^{1,2}, 246, 246¹, 247, 248,
248², 249-251, 251⁵, 252, 253,
253¹, 255, 255⁻², 256, 258,
258², 259², 260, 260¹, 261,
261^{1,2}, 262, 263, 263^{1,5}, 264,

264², 265, 265¹, 266-268, 268³,
 269-271, 271^{3,4}, 272, 272¹,
 273, 274, 274^{1,3}, 275-281, 283-
 285, 288, 289, 293, 294, 296-
 299, 301, 303, 305, 305¹, 307,
 312-318, 321-326, 326⁻³, 327,
 327³, 328, 329, 331⁸, 332-334,
 334^{1,2}, 335, 337, 339-342, 344,
 352, 355, 356³, 363, 365, 366,
 368, 371, 380³, 383, 390-395,
 412, 420, 422, 423, 428-431,
 437¹, 438-441, 465⁴, 466, 484,
 509, 517, 518, 520, 542, 543,
 549, 558, 560-563, 565 **(III)**
 1, 8, 9, 25, 28, 46, 54-56, 64,
 65, 87, 147-149, 149⁵, 150,
 150⁻, 151, 152, 158, 158¹, 159,
 161, 163, 165, 166, 166⁻³, 167,
 167¹, 168, 168^{2,3}, 169, 170,
 170¹, 171, 171³, 172, 172⁻,
 173, 174⁻, 175, 182, 189, 190,
 190², 191, 199-203, 204⁴, 205,
 211, 212, 212¹, 214-217, 219,
 220, 222², 223-225, 229, 234-
 237, 245, 250, 258, 261, 262,
 262², 263¹, 264-268, 268³, 269,
 270, 278, 279, 282, 294, 298¹,
 299, 300, 304-309, 313, 314,
 330, 332, 335, 336, 336¹, 340,
 341, 343, 344, 344¹, 349, 356,
 396, 398, 398^{1,3}, 399, 399^{3,4},
 400, 400², 401, 402, 407⁵,
 408, 414, 415, 420, 420², 421³,
 424³, 425¹, 428, 433, 433³,
 434^{1,4}, 437, 440, 444, 446,
 449, 452, 456, 466, 469, 475,
 484, 487, 491, 492, 496¹, 497,
 499¹, 500⁻, 504, 506, 509, 524,
 539, 541, 549-551, 554-556,
 560-562, 566 **(IV)** 11¹, 16³,

17, 18, 73, 74, 74¹, 75, 75¹⁻³,
 76, 77, 77^{2,4}, 78, 79, 81, 82,
 84, 84², 86, 86⁻, 94, 98, 141,
 165, 167, 170, 170³, 171-173,
 176, 216, 216³, 217, 219, 224,
 235¹, 246, 246², 253, 267, 268,
 270, 270^{2,3}, 280, 288, 294,
 314, 317-319, 323, 326, 327,
 329, 329¹, 330, 332, 333, 334²,
 335, 336, 405, 405², 406, 406⁻,
 407-410, 410^{2,3}, 411, 414, 415,
 417, 422, 428, 429, 456, 473,
 474, 479, 480, 484, 485, 502
(V) 95³, 140, 140¹, 141, 217,
 230, 230⁶, 251^{1,2}, 252, 254,
 254², 260, 264, 302, 302¹, 341,
 386, 386^{2,3}, 387⁻, 388, 388¹,
 389³, 390, 392, 393, 394, 398,
 399, 403, 405, 413, 450, 459,
 481, 481⁴, 509, 510, 525¹,
 530¹, 580, 624, 628, 629, 631,
 640, 651, 652, 654, 656, 625
(VI) 3-6, 6¹, 6², 7-10, 11⁴, 12,
 13, 13¹, 14, 14⁴, 17, 17¹, 18,
 18², 19, 20, 23-26, 46-51, 53-
 55, 80, 81, 93, 102, 108, 130,
 135, 136¹, 228, 229, 279, 302,
 306⁴, 307, 321, 333¹, 357²,
 424, 441², 450, 457², 474, 481,
 487³, 571, 585, 591, 599, 601,
 621 **(VII)** X, 4, 6, 10, 10³, 18-
 21, 24, 25, 28, 31, 32, 34, 39,
 42, 43, 47, 48, 54, 81, 83, 84,
 90¹, 91, 97¹, 98, 103, 109, 123,
 129, 151, 168, 193, 194, 197,
 221-225, 225³, 226, 257, 261,
 281, 312, 319, 319^{3,5}, 323¹,
 351, 355, 355², 357, 358, 361,
 383, 392, 395-397, 399, 402-
 404, 404³, 405-408, 410, 411,

411³, 412-418, 420, 422, 425, 432, 432¹, 433, 433³, 435-437, 449, 458, 469, 486, 487, 487², 489, 502, 504, 512, 519¹, 521, 523¹, 525, 530, 531, 531², 532, 539, 544², 549, 549², 550, 560, 562, 563, 569, 580, 583, 584
(VIII-1) 7, 12, 17, 21, 22, 46, 70, 74, 77, 78, 82, 83, 85, 87, 88, 89², 96-100, 107, 108, 110, 111, 113, 115, 134, 148, 149, 153, 154, 165, 171, 183, 184, 186, 190, 192, 210, 231, 248, 265, 266, 278, 279, 298, 311, 312 **(VIII-2)** 2, 80, 89, 90, 93, 94², 95, 96, 126³, 151², 158, 162¹, 173, 173¹, 197, 200, 213-216 **(VIII-3)** 4, 11, 18, 23, 26, 29, 29¹, 34, 35, 59², 61, 81, 83, 104, 108¹, 120³, 122, 123, 123², 124, 127, 127², 129, 130¹, 131, 133, 133¹, 136, 136², 137, 140-142, 150, 154, 155, 171², 177-179, 179⁻, 184, 184^{1,2}, 194, 216, 219², 221, 227, 227¹, 228, 229, 229¹, 230, 231, 234, 235¹, 236, 237, 244, 257, 258, 264, 268, 269, 271, 271², 277, 278, 281, 281^{2,5}, 282, 282², 283¹, 284, 285, 285¹, 286, 288, 288¹, 298 **(IX-1)** 5, 13¹, 15², 16⁻, 17, 17⁻, 21, 23², 25-27, 29, 30, 38, 39, 39⁵, 41¹, 42⁻, 76-79, 79⁷, 80, 99¹, 110, 112, 113, 119, 119², 132, 137, 138, 148, 156-158, 159², 161, 161², 162, 163, 172, 173², 187, 191, 202³, 219, 222², 236, 236⁻, 245, 247⁻, 257, 263, 266, 285¹, 296, 308⁻, 311, 312,

312^{4,5}, 318¹, 321¹, 323^{1,2}, 324, 324^{1,2}, 325, 325⁻, 326, 326^{1,3}, 327, 327⁻¹, 328, 329, 329¹, 330, 331, 331^{1,3,5}, 332, 332⁻¹, 333, 333⁻, 334, 334⁴, 336, 338, 339, 342¹, 346, 346², 348, 348², 349, 350, 351⁻, 362, 366, 370², 375, 383, 389, 402, 418, 425, 433, 440, 454, 458⁴, 472, 496, 500, 559⁻, 561, 576 **(IX-2)** 629, 631, 638, 644, 649¹, 650, 660, 667, 682, 685, 690, 698, 720, 728, 729¹, 730, 733, 734³, 736, 742, 743, 743¹, 745, 746, 748-750, 754⁴, 756, 756³, 761, 766-771, 773, 774, 777, 778, 781, 796-799, 803, 804, 809⁴, 811, 829, 837, 842, 846-848, 848², 849², 850, 850², 851-853, 855, 855¹, 856, 856¹, 860, 867, 867¹, 870, 871¹, 876, 883, 885, 886, 892, 901, 905, 908, 909, 909³, 910, 914, 916, 918, 919, 919⁴, 920, 922³, 925, 933, 937, 937³, 938, 939, 939⁻, 940, 943, 949⁴, 959¹, 963, 966, 968, 968⁻, 971, 979², 980, 988-990, 994, 997-999, 999², 1000, 1001, 1008, 1016, 1028, 1032, 1034, 1034¹, 1034², 1070³, 1071-1073, 1076, 1084, 1086, 1088-1090, 1095-1097, 1098¹, 1102², 1104, 1127⁻, 1137, 1143, 1150, 1151, 1162, 1162¹, 1163, 1191, 1211, 1221, 1222, 1225², 1237³, 1247, 1269, 1269², 1270, 1271, 1287, 1292, 1346, 1350, 1361, 1361¹, 1367, 1368, 1374, 1374⁻, 1378, 1382, 1391, 1415-1417,

1423-1425, 1453, 1470, 1492, 1493, 1508¹, 1509-1511, 1514, 1516, 1518, 1548 (X) 3, 5, 14, 18, 21, 23¹, 28, 29, 31, 39, 43, 48, 51, 54, 60, 71, 72, 80, 88, 89, 94, 95, 97, 99, 99^{3,6}, 100, 111, 115, 116, 137, 121, 133, 133¹, 145, 146, 158, 167, 168, 170-176, 178, 181, 184, 185, 202, 204, 205, 208, 238, 243, 244, 246, 247, 250, 252, 253, 260, 261, 261², 263, 263¹, 264-269, 272-280, 280^{3,5}, 281-284, 327, 335, 337, 338, 340-345, 354¹, 357, 361, 365, 369, 371, 378¹, 379 див. Кенугард, Куяба, Мінкерфаан, Chiebe, Chios, Hunnivar, Kiiow, Kijów, Kuovia див. також Гельон, Єрусалим руський, Єрусалим второй, Іерусалим второй руский

Андрія св. монастир (Андрія св. монастир, Янчин монастир) (II) 81, 122, 265 (III) 292⁶, 380, 420, 474², 500

Андрія св. церква (II) 264 (III) 428

Апостолів св. церква, на Берестовім (II) 270 (III) 261

Аскольдова могила, на Угорському (I) 545 (II) 269, 599

Бабин торжок (Бабин торг), *торговище, поблизу Десятинної церкви* (II) 59, 156, 266

Берестове (Берестове, Берестовський двір,

Берестовь, Угорское), княжий двір (I) 532 (II) 62, 88, 118, 269, 270, 278, 563, 599 (III) 225, 261, 330, 414, 420, 424¹, 425 див. Угорское

Бернардинів оо. костел (Бернардинський кляштор) (IX-1) 333

Біскупій Кінець, частина міста [Біскупица] (IX-2) 848

Богородиці Пирогової церква (Богородиці Пресвятої церква, Богородиці св. катедрa, Богородиці церква, Богородиці Пироговиці церква, Пречистої св. церква, Успенія церква, Успенська церква, Bogarodzica s. cerkwa), на Подолі (II) 268, 563 (III) 222², 424 (VII) 500 (VIII-1) 90 (IX-1) 332¹, 333 (IX-2) 770 див. Kijów, Bogarodzica s. cerkwa

Богородиці св. церква (Домініканів костел) (III) 299 див. Домініканів костел

Богоявлення св. монастир (Богоявленський брацький монастир, Брацький монастир, Кієво-Братській монастирь училищный), Київського братства, на Подолі (V) 266, 267 (VII) 410, 413 (IX-1) 329² (IX-2) 855¹, 858, 999, 1000 (X) 71

Благовіщення св. церква (Благовіщення святих церква) (VII) 416 (IX-2) 999

Богоявлення св. церква
(*Богоявленій святыхъ церк-*
ва) (VII) 416, 423 (IX-1) 332¹
(IX-2) 857

Боричів узвіз (II) 267,
268

Василія св. монастир
(III) 420

Василія св. церква (*Ва-*
силія Нагорного св. церква,
Василія св. церква, Василя
Святого церква, Трох Сьвя-
тителів церква) (I) 524 (II)
215, 264, 265, 265³, 266,
563 (III) 424 (VII) 417, 532
(VIII-1) 23, 184 (IX-1) 332¹

Велике місто (*Великий*
город) (II) 266, 267, 267²,
270 див. *Ярославів город*

Великий двір (II) 266
див. *Ярославів двір, княжий*

Видобичі, ур-ще, на
південній околиці [*Видубичі*]
(II) 89, 270, 271

Видубицький монас-
тир (*Видубецький Михайла*
св. монастир, Выдубецкій
монастир, Выдубицкий мо-
настир) (I) 589 (II) 67, 81,
84, 92, 270 (III) 65, 420, 428,
467, 473, 488 (V) 264 (VI)
600 (VII) 396-398 (VIII-1)
149, 165, 194 (IX-1) 332¹ (IX-
2) 855¹, 861¹, 919, 1001, 1002,
1520

Михайла св. церква
(*Михайла архангела церква*)
(II) 271 (IX-2) 1002

Вишгородська брама
(IX-2) 770

Вірменська церква (IX-
1) 333

Влахернської Богоро-
диці монастир (*Влахерн-*
ський монастир, Стефанів
монастир), на *Клові* (II) 269
(III) 420

Воздихальна гора
(*Уздихальниця*) (IX-2) 799
див. *Уздихальниця*

Вознесення монастир,
жіночий (IX-2) 993

Володарка, ур-ще (II)
271 див. *Гнилеччина*

Воротиславль, княжий
двір (I) 587

Воскресення монастир
(III) 420

Воскресенська церква,
на Подолі (VII) 411, 531²,
532

Георгія св. монастир
(II) 40, 42, 67, 267 (III) 420

Георгія св. церква (III)
344, 344¹, 428

Гіацинта св. церква
(*Яцка св. костел*) (IX-1) 166,
333

Гнилецький монастир
(*Богородиці св. монастир,*
Пречистої святої монас-
тир) (II) 271 (III) 420 (V)
264

Гнилеччина (*Володар-*
ка, Церковище), ур-ще (II)
271 див. *Володарка, Церко-*
вище

Гора, верхнє місто (II)
185, 197, 225, 226, 263, 264,
268

Город, замок, город
Кия (II) 264, 265

Десятинна церква
(Богородици святой церква,
Богородици Десятинна
катедра, Богородици Десятинна
церква, Богородици св.
церква Десятинна, Богородици
церква, Богородици Десятинна
церква, Богородици Десятинна
св. церква Десятинна, Десятинна
Богородици, Десятинна катедра,
Десятинна церковь) (I) 326, 512, 523-525, 525¹, 527, 533, 533², 537, 587, 593, 595 (II) 70, 197, 251, 264, 265 (III) 222², 265, 294, 424, 425, 425¹, 426, 427, 427⁴, 433, 440, 440¹, 468, 472, 473, 565 (IX-2) 799 (X) 53

Дмитрія св. монастир
(Димитрія св. монастир,
Дмитрієвській монастирь) (II) 67, 267, 563 (III) 415, 420

Домініканів оо. костел
(IX-1) 333 див. Богородици
св. церква

Домініканський монастир (II) 273

Дорогожичі, ур-ще,
місцевість (II) 263, 264, 268
(IX-1) 329

Желань, місцевість
[Жуляни] (II) 85

Жидівська діляниця
(Жидівське місто, Жидове)
(II) 267, 268, 268¹, 274

Жидівські ворота (Жидівська брама) (I) 409 (II) 266, 267⁴, 268

Житомирська улица
(III) 398³, 399⁴

Золоті Ворота (Золота Брама, Златые Врата, Золотые Ворота) (II) 15, 42, 83, 180, 266, 558 (III) 344, 422, 426, 432, 432², 433, 469⁴ (VI) 18 (IX-1) 330, 330², 331 (IX-2) 745, 746, 769, 997 (X) 277

Благовіщення церква
(II) 42, 266 (III) 432, 469⁴

Зьвіринець, ур-ще (II) 270, 271

Ілїї св. церква (Ілїї св. церква, Ілїї св. пророка), на Подолі (I) 319, 511, 511⁵, 512 (II) 269, 562 (IX-1) 332¹

Ірини св. монастир
(Ірини святой монастир), біля Софійської катедрі (I) 407-408, 587 (II) 40, 42, 267 (III) 420

Ірини св. церква (Орини св. церква) (I) 408 (III) 428, 434

Йорданська церква (Єрданська церква, Миколая св. церква) (II) 264, 268 (V) 488

Канава, рів-границя,
між Подолом і Оболонню
(II) 263²

Катерини св. церква
(II) 267⁴

Київський, г-ще (I) 361

Київська ратуша (VII)

Київська пристань, на р. Почайна (I) 407, 450 (II) 263, 269
Київське урочище (I) 235¹
Київський замок (V) 139¹, 140, 295¹
Київські горби (II) 263
Київські гори (Київські гори, Києвськые гори, Київські гори) (I) 352, 410 (II) 263³ (VI) 18 (IX-2) 782, 873-
Київські передмістя (II) 263, 533
Кирила св. церква (Кирилівська церква) (III) 424, 437
Кирилівська вулиця (I) 30², 34, 34^{1,2}, 38 (II) 263 (III) 449
Кирилівський монастир (Кирила св. монастир, Кирилловській монастир) (I) 34 (II) 145, 215⁴, 263-264, 268, 274 (III) 420, 554 (V) 264 (IX-1) 137, 329, 332, 332¹
Киселівка, г. (II) 268, 268¹ (III) 452 (X) 277 див. *Флорівська гора*
Клов, узгір'я наддніпрянське (II) 269 (III) 420
Козари, вулиця, ур-ще, на Подолі (II) 269, 274
Копирів кінець (Копиревъ конецъ), передмістя (II) 139, 170, 268, 268³
Красний двір, княжий двір (II) 69, 167, 271
Кудрявка, частина міста (II) 268 (III) 424

Лазарів монастир, жіночий (III) 420
Лиса гора (I) 34¹ (II) 264
Лядські ворота (II) 251, 266
Марії св. костел (II) 273, 273²
Микити св. церква (Никити св. церква) (II) 267⁴ (IX-2) 770
Миколи Десятинного св. церква (VIII-1) 184
Миколи Доброго церква (Николи Доброго церква), на Подолі (IX-1) 332¹, 333
Мини св. монастир (III) 420, 420²
Михайла св. церква, на Подолі, біля Торговища (II) 269
Михайлівська гора (II) 267, 268
Михайлівський Золотоверхий монастир (Златоверхо-михайловській монастирь, Золотоверхо-Михайлівський монастир, Ківо-златоверхо-михайловській монастирь, Ківо-Михайловській Златоверхій монастирь, Михайла арх. св. Золотоверхий монастир, Михайла св. Золотоверхий монастир, Михайла св. монастир, Михайла св. монастир, Михайлівський монастир) (I) 288¹ (II) 67, 267, 274, 305, 563 (III) 399⁴, 420, 426, 434, 440, 440¹, 442, 554 (V) 264,

478, 481, 481⁴ (VI) 334, 350¹, 462⁴ (VII) 397, 398, 408, 411¹, 489, 519 (VIII-1) 78, 83, 132-134, 164, 187, 282 (IX-1) 331⁴, 332¹ (IX-2) 799, 855¹, 861¹, 997, 998, 1001 (X) 97

Михайлівська церква (Михайла св. Золотоверха церква, Михайлівська Золотоверха церква) (II) 274 (III) 424, 428 (IX-2) 998, 1001

Михайлівський монастир, дівочий (IX-2) 1367

Наддніпрянські горби, на яких стояло місто (II) 263

Николая св. монастир, жіночий (III) 420

Николи Набережського св. церква (IX-1) 332¹

Никола св. церковь, біля ур-ща Угорське, на Аскольдовій могилі (I) 407

Новий город (II) 266, 267 див. *Ярославів город*

Новий двір, княжий (II) 266

Оболонь, частина міста (II) 263, 263², 264

Пасычне бесид, місце на Почайні (II) 269

Петра св. церква (II) 267

Печерськ, частина міста (I) 407 (II) 264 (VII) 532

Печерська архімандрія (Печерська архімандрія, Pieczarska archimandria) (V) 481 (VI) 573, 573², 574 (VII)

406, 408, 529, 531², 532 (VIII-1) 17, 133, 149, 170 (VIII-2) 115² див. *Kijów, Pieczarska archimandria*

Печерська брама (IX-2) 990

Печерська лавра (Антоніївський монастир, Богородици святої Печерський манастырь, Київська Лавра, Кієво-печ. лавра, Кієво-печерская Лавра, Кієво-печерській манастырь, Печерск. Кієвск. монастир, Печерський монастир, Печерській манастырь, Печерський манастырь, Kiever Höhlenkloster, Pieczarska ławra, Pieczarski monastyr), монастир (I) 267, 518, 532, 533², 572, 580, 586, 588² (II) 40, 89, 156², 193, 245², 270, 271⁵, 299, 288⁶, 333, 509, 562, 563 (III) 145¹, 258, 262², 263¹, 292, 292⁵, 294, 304, 332, 339, 342, 343, 414-418, 420, 421⁴, 427, 439, 452, 483-485, 487, 562, 563 (V) 8, 16, 264, 267, 411, 411², 450, 465, 479-481, 487, 580 (VI) 304, 304², 305, 305¹, 306-308, 321, 342⁻, 348, 348⁵, 349, 352, 352³, 375⁴, 378³, 385, 565, 570, 572¹, 573, 593¹, 617¹, 620, 622 (VII) 54, 311, 393, 397, 398, 404, 405, 407, 408, 410, 412, 418, 419², 420, 421, 424, 434, 445, 529, 531², 584 (VIII-1) 8, 8², 73, 77, 78, 82, 98, 111², 134, 180, 186, 233 (VIII-2) 90², 109,

173¹ (IX-1) 137, 329, 330²,
332¹ (IX-2) 690, 747, 750,
771, 855², 858, 861¹, 876, 968,
979², 990, 990¹, 991, 996-999,
1001, 1002, 1008², 1164, 1488
(X) 278, 281, 282, 285¹ див.
Kijów, Kiever Höhlenkloster;
Kijów, Pieczarska lawra; Ki-
jów, Pieczarski monastyr

Воздвиження
церква (IX-2) 993

Івана Предте-
чі св. церква (II) 270 (III)
424

Петра і Павла
св. церква (IX-2) 994

Теодосія св.
церква (VIII-1) 111

Троїці св. церк-
ва (Троїцька церква) (II) 270
(III) 424 (IX-1) 333 (IX-2)
990, 993

Успенія св. мо-
настир (IX-2) 990

Успенія св.
церква (Велика Церква, Ве-
лика печерська церква, Пре-
чистої Богородиці церква,
Успенская церковь, Успенія
св. собор) (III) 424, 427, 428,
434, 438, 440, 440¹ (VI) 307,
308, 620 (IX-2) 750, 991-995,
998-1000 див. *Велика Церква*

Поділ (Поділя, Подол,
Подолє, Подоліє, Подол-
ліє, Подольє), частина міс-
та (I) 511 (II) 59, 147, 165,
185, 197, 226, 263, 263², 264,
267-269, 273, 274 (III) 211,
221, 424 (V) 264, 266 (VI) 5

(VIII-1) 90 (VIII-2) 88 (VIII-
3) 125¹, 282 (IX-1) 332, 332¹,
333² (IX-2) 799, 998, 999

Подільська рівнина (II)
263

Подільський торг (II)
157

Подольськія врата (II)
268

Почайна, пристань ки-
ївська (I) 450, 454,

Преорка, ур-ще [Приор-
ка] (I) 34¹ (II) 264

Пречистої св. На-
березька церква (Пречи-
стої Наберезької церква,
Na Bareski) (IX-2) 770 див.
Kijów, Na Bareski, церква

Пробитий Вал (IX-1)
329

Протасів яр, ур-ще (I)
31- (II) 263

Пустинно-Никольсь-
кий монастир (Миколая св.
монастир, Миколо-Пустин-
ський монастир, Микольсь-
кий монастир, Миколая св.
Пустынського обитель, Ни-
коли св. Пустинський ма-
настир, Никольський мона-
стир, Пустинський мона-
стир), на Печерську, над Дні-
пром (V) 264 (VI) 306 (VII)
54, 319³ (VIII-1) 93, 180, 185,
230 (IX-1) 332¹, 348 (IX-2)
799, 863, 855¹, 858, 1001

Рай, княжий двір, за
Дніпром (II) 271

Рождества церква (V)
488

Семена св. церква, на Подолі (VIII-1) 184

Симеона св. монастир (II) 67, 268, 317 **(III)** 420

Івана св. церква (II) 268

Соломянка, передмістя (I) 34¹ **(II)** 264

Софії св. церква (Києво-Софійській соборъ, Софїи святой церква, Софїи св. катедрa, Софїи св. собор, Софїи Святої церква, Софїи церква, Софійський собор, Софійська катедрa, Софійська церква, Софійській соборъ, Софїи Святої церква) (I) 408, 520, 525, 533 **(II)** 11, 25, 40, 42, 46, 81, 155, 163, 168, 197, 216, 237, 245², 265, 267, 267⁴, 274, 378², 562, 563 **(III)** 148, 219, 219³, 220⁻, 221, 222², 261, 262, 264³, 283⁴, 424, 425, 425^{1,3}, 426, 427, 427⁴, 428, 434-438, 440-442, 469, 500, 541, 554, 555, 564 **(IV)** 326 **(V)** 416¹ **(VI)** 383, 384 **(VII)** 395, 396, 396¹, 398, 404, 501, 502 **(VIII-1)** 27, 27⁵, 148, 149, 164, 165, 170, 179, 183, 184, 324 **(VIII-3)** 125¹, 155 **(IX-1)** 15², 328-330, 330², 331, 331¹ **(IX-2)** 690, 746, 747, 768, 771, 774, 796, 798, 799, 837, 854², 885, 978, 979², 990, 996-998, 1000, 1005, 1088, 1127⁻, 1520 **(X)** 72, 98-100

Софійська гора (II) 156

Софійська митрополія (IX-2) 800

Софійський монастир (IX-2) 861¹, 876 **(X)** 99

Спаса св. монастир (Германів монастир, Германечь монастир, Спаса св. церква, Спасъ), на Берестовому (II) 269, 269⁸, 563 **(III)** 281, 420, 420², 424¹, 425 **(IX-2)** 770

Старий Город (Старе городище), частина міста (III) 433 **(VII)** 42, 43 **(IX-1)** 329, 330 **(IX-2)** 998

Теремець, двір княжий (II) 271

Теремки (Теремцы), хутір (II) 271, 271⁴

Торговище, головний кїївський ринок, на Подолі (II) 59, 269

Турова божниця, церква на Подолі (II) 269 **(III)** 221

Угорська гора (Угорская гора) (I) 407, 408

Угорське урочище (Угорское урочище) (I) 235, 235¹, 407, 408 **(II)** 146, 269

Угорські ворота (II) 270

Угорське, княжий двір (II) 269, 269⁸ див. Берестове

Уздихальниця, г. (II) 270 див. Воздихальна гора

Успенський монастир, жіночий (III) 292⁶

Федора св. монастир (Федоровський монастир) (II) 154, 156, 265, 298, 383 **(III)** 168³, 220, 420, 439

- Флорівська гора (Киселівка, Флоровська гора) (I) 34¹ (II) 268 (III) 452 див. Киселівка*
- Флорівський монастир (Флора і Лавра), на схилі Киселівської гори (V) 264*
- Фрола св. монастир жіночий, на Подолі (IX-1) 333*
- Хоревія, осада (II) 265*
- Хоревія, ур-ще (I) 379*
- Хрещатик, вул. (II) 269*
- Церковище (Церковищина), ур-ще (II) 271, 271⁵ див. Гнилеччина*
- Чюдинь, княжий двір (I) 587*
- Широка вулиця (IX-2) 770*
- Щекавиця (Скавика-Щекавиця, Щековиця), г., ур-ще (I) 379, 409 (II) 264, 267, 268 (X) 278, 279, 281, 282*
- Юрковиця, г. (I) 34¹*
- Ярославів город (Велике місто, Новий город) (II) 266 див. Велике місто, Новий город*
- Ярославів двір (Великий двір, Новий двір, Ярославль дворъ), княжий (II) 147, 266 див. Великий двір, Новий двір*
- Київська волость (Киевская волость, Киевская волость) (I) 191, 416 (II) 7, 45³, 111, 141³, 164, 235, 250, 255-258, 260, 260¹, 300, 301³, 307, 308, 364, 390 (III) 201*
- Київська губернія (Кіевская губернія) (I) 7, 34², 35¹, 36², 44², 48², 51³, 52², 54², 58³, 59¹, 242², 279¹, 361 (II) 280¹, 283², 557, 562 (III) 434⁴, 452³ (VIII-2) 189¹*
- Київська держава (Кіевское государство) (I) 1, 3, 16, 379-381, 387, 389, 395, 408⁴, 410, 411, 416, 418, 419, 422, 423, 425, 429, 492, 494 (II) I, 1, 2, 2¹, 17, 47-49, 51, 110, 126, 129, 130, 153, 154, 188, 254, 257, 264, 362, 552, 553, 555, 556 (III) 1, 122, 145, 146, 162, 269, 469, 498 (IV) 8⁴, 98, 288 (VI) 2, 294 (VII) VII, 68, 75 (VIII-2) 58 (IX-2) 971*
- Київська дієцезія, православна (VII) 434 див. Київська митрополія*
- Київська єпархія (Київська катедра) (III) 283 (V) 459, 654, 656 (VII) 395 див. Київська катедра*
- Київська земля (Кіевская земля, Кіевська земля, Kijowska ziemia) (I) 191, 200², 242², 379, 523, 550, 555, 582 (II) 56, 127, 153, 164, 175, 204, 207, 211, 214, 224, 225, 240, 254, 255, 255², 256, 256³, 257-258, 260, 293, 297, 348, 553, 562 (III) 8, 9, 155, 166, 171³, 213, 293, 509 (IV) 16, 86, 165, 215, 336, 337⁻, 406, 414, 428 (V) 5¹, 11, 13¹, 16, 140, 299, 300, 479 (VI) 17, 219, 573 (VII) 272, 520, 520¹ (VIII-2)*

- 197 (VIII-3) 231 (IX-2) 931, 1049 *див.* Kijowska ziemia
- Київська катедра (Кієвская катедра) (I) 522, 577 (II) 210 (III) 226, 292, 500-, 542 (IV) 77 (V) 397, 409, 431, 530, 655 *див.* Київська єпархія
- Київська митрополія (Велика Росія, Западно-русская митрополія, Кієвская митрополія, Кієвская митрополія, Київська дієцезія, Мала Росія, Kiiowska metropolia, Kuoviensis metropolis) (I) 520, 523 (II) 41, 190-, 192 (III) 266, 269, 270, 273, 281⁴, 294 (IV) 76 (V) 385, 386, 398, 398-, 406, 407, 409, 411, 412¹, 415, 415², 418, 419, 421, 426, 461¹, 518, 530, 531, 550, 551, 560, 655, 656 (VI) 338, 349 (VII) 409, 466 (VIII-1) 132, 179 (VIII-2) 109 (IX-1) 32¹, 121⁴ (IX-2) 728, 852¹, 853, 854², 857, 996, 997, 1112, 1378, 1488 (X) 30, 96, 99, 100 *див.* Велика Росія, Западно-русская митрополія, Мала Росія, Київська дієцезія, Kiiowska metropolia, Kuoviensis metropolis *див. також* Руський патріархат
- Київська Русь (Гардаріки, Кієвская Русь, Gardariki), д-ва (I) 264, 393, 394, 446, 455¹, 546, 552 (II) 555 (III) 146, 553 (V) 630 (IX-2) 1491 *див.* Гардаріки, Gardariki
- Київська сотня, Київського полку (VIII-3) 278
- Київська тьма [земля] (IV) 86
- Київське біскупство (Kijowskie biskupstwo) (VIII-3) 212 *див.* Kijowskie biskupstwo
- Київське воєводство (Кієвское воєводство, Кієвское воєводство, Київське воєводство, Kijowskie województwo) (IV) 406, 406-, 501, 502 (V) 152, 339-342, 601, 607, 623, 630 (VI) 190, 280, 283, 480, 566, 573, 577, 578, 628 (VII) 88³, 107³, 171, 186, 194, 236, 258³, 261⁵, 275, 294, 329, 394, 412, 413, 459, 482, 487, 503 (VIII-1) 23, 66, 149, 165, 227 (VIII-2) 17¹, 47, 194, 197, 198 (VIII-3) 158, 158¹, 160, 212, 214 (IX-1) 22, 104¹, 109, 159, 336, 349², 361, 365, 368, 370, 373-376, 388, 390, 410, 412, 435, 561 (IX-2) 827, 887, 1094, 1130, 1172, 1220, 1286, 1292-1294, 1306, 1364 (X) 16, 325, 326, 353, 354, 356, 360-364, 369, 370¹, 372 *див.* Kijowskie województwo
- Київське князівство (Кієвское княженіє, Кієвское княжество, Kijowskie księstwo, Kiof Furstentum) (I) 374, 379 (II) 74, 125, 150, 366 (III) 269 (IV) 247, 266, 268, 406, 485 (V) 9 (VII) 16 (IX-2) 750, 775, 804, 840, 840⁴-841-, 850, 868, 907, 933⁵, 1222¹, 1293, 1294 *див.* Kijowskie księstwo, Kiof Furstentum *див. також* Великое княжество Кієвское
- Київський перевіз, на Дніпрі (II) 169

- Київський повіт, у Київській губернії (II) 585 (IV) 84², 502 (V) 46, 267, 294, 301, 340, 341 (VII) 46
- Київський полк (Киевский полкъ) (II) 167 (III) 249 (VIII-1) 283 (VIII-3) 273, 273², 274, 274³, 277, 278 (IX-1) 88³, 99, 99¹, 110, 215, 221, 567- (IX-2) 661¹, 745, 746, 768⁷, 771, 856, 1270, 1271, 1318, 1325, 1367 (X) 266-268, 276
- Київський путь (II) 278 *див.* Київський шлях
- Київський уїзд (Киевской уѣзд, Київській уѣздъ) (II) 271⁵, 562 (IX-1) 15² (IX-2) 797, 798, 1221
- Київський шлях (Київський путь), шлях, з Києва через Білгородку на Волинь, на Польщу в центральну Європу (II) 279 *див.* Київський путь
- Київсько-Володимирська митрополія (III) 272
- Київсько-Турівська волость (II) 374
- Київчий брід (Kiowczy) (IX-2) 771³ *див.* Kiowczy
- Київщина (I) 48², 52^{1,3}, 130¹, 189-192, 192³, 200⁴, 246², 277³, 279¹, 282¹, 302, 304, 374, 380, 385, 388, 390, 391, 393, 410, 423, 482-484, 507², 509¹, 517, 527¹, 553, 555 (II) I, 5, 12, 13, 13¹, 25, 29, 46¹, 52², 55, 59⁴, 62, 73, 78, 82, 83, 88, 89¹, 99, 104, 110-113, 127, 128, 130, 145, 146, 146², 147¹, 152, 159, 163, 164¹, 166, 167, 173, 173³, 175, 176, 181, 189, 193, 201, 202, 204, 205, 210, 211, 214, 216¹, 217, 219, 221, 224-228, 228², 229, 231, 234, 235-, 246¹, 247, 248, 250¹, 252, 253², 254-256, 256³, 257-261, 261¹, 262, 274, 279, 282, 282², 283², 286³, 287-289, 289², 290-292, 294-300, 302, 304, 318, 321, 322, 324, 329, 343-347, 364, 365, 368, 374, 391, 426¹, 429, 464, 505, 521, 528, 533, 534, 548, 553, 560-563, 585, 588, 595, 596, 607 (III) 2, 8, 9, 46, 49³, 50, 52, 79, 84, 144, 145, 150², 152¹, 153, 155⁵, 160², 161³, 162, 168, 168³, 169, 169¹, 170, 171, 171³, 172⁻², 173, 173², 174-176, 181, 189, 191, 200, 202, 208, 210, 210², 213-215, 221, 222, 224, 225, 231³, 233², 249, 251, 258, 263, 267-, 279², 293², 294, 306, 307, 309, 318², 324², 335-337, 356, 397¹, 420, 501, 526, 535, 539, 557 (IV) 3, 8, 15, 16², 17-19, 64¹, 73, 74¹, 75, 77⁴, 78, 79, 82, 85, 86, 89, 94, 165, 166, 170³, 172-174, 176, 204, 223, 234, 235, 266, 267, 269, 270, 287, 288, 314, 318, 328, 329, 332, 335, 354¹, 405, 407-411, 413, 415, 416, 422, 427-430, 456, 458, 466, 467, 473, 474, 485, 486, 501 (V) 1, 2, 7, 11, 15, 16, 26, 33, 58¹, 62, 70, 71, 110¹, 120³, 131, 134, 140, 145, 210, 217-

- 219, 230, 254, 264, 271, 271³, 290, 291, 294, 295, 300, 301, 338, 339, 360, 386³, 389, 389³, 447, 450, 528, 621, 648, 554 (VI) 10, 16¹, 17, 20, 47, 53, 54, 156, 210, 277¹, 279-281, 288, 306, 338, 591, 618 (VII) 10, 10³, 11, 12, 17-19, 23-25, 27, 35¹, 36, 44, 55, 71, 72³, 85², 133¹, 156, 186, 222, 243, 256, 311, 339, 450, 451, 458, 502 (VIII-1) 10, 31 (VIII-2) 191 (VIII-3) 5, 22, 35, 36, 130 (IX-1) 236, 285¹, 289, 307, 309, 336, 365, 387, 388 (IX-2) 875, 966, 1050, 1137
- Київщина задніпрянська (VIII-2) 47
- Київщина західна (II) 562 (III) 158 (VIII-3) 36
- Київщина західно-полуднева (V) 33
- Київщина північна (I) 53 (III) 445 (V) 33 (VIII-3) 184, 277 (IX-1) 336
- Київщина подніпрянська (III) 84, 165
- Київщина поліська (V) 33
- Київщина полуднева (I) 42, 55, 57, 58, 86, 103, 189, 279, 560 (II) 82, 163, 294, 346, 351, 533 (III) 162, 334 (IV) 82, 86, 89, 335 (V) 2, 33, 340-341, 367 (VI) 288 (VII) 46, 214, 257- (VIII-3) 35, 36, 42, 46 (IX-1) 336
- Київщина полуднево-західна (VI) 10 (VIII-3) 36
- Київщина полянська (II) 45, 329, 562
- Київщина правобічна (VI) 278, 280, 283, 288
- Київщина східна (III) 170 (VII) 257-
- Київщина східно-полуднева (VII) 255
- Київщина центральна (IV) 335 (VI) 288 (VII) 255
- Киношлі, н. п. (X) 163
- Кипр (Cyperus), о., у Середземному морі (VI) 142 *див.* Cyperus
- Киптинці, с., у Кам'янецькому повіті (VI) 269¹
- Кипчаки (Кивчаки, Кіпчаки), племена тюркські (I) 290³ (II) 534 *див.* Кивчаки, Кіпчаки *див. також* Кумани, Половці
- Кипчакское царство (III) 185³ *див. також* Половецька земля
- Киркйор (Кіркйор), м. (IV) 305, 305¹ (VI) 15 *див.* Чуфуткале
- Киселин, м., у Володимирському повіті, на Волині (VI) 627 (VIII-2) 5
- Киселів, м. (IX-1) 16-
- Кисляцька сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Китай (Хини, China) (I) 152 (III) 186³ (IV) 301 *див.* Хини, China
- Кичкас (Крарійський брід), брід, на Дніпрі (I) 283 *див.* Крарійський брід
- Кишенка, татарська мечеть, біля Носковського острова, над Дніпром (VIII-1) 52
- Кишенька (Кишенка), н. п., на

- усті Ворскли [Кишеньки, с., Кобеляцький р-н Пл.] **(VII)** 54 **(X)** 81, 128², 171
- Кияни (Кияны, Кіани, Кієвляне, Кіяни, Кыяне, Кыяны), жителі м. Київ **(I)** 189, 235, 239, 326, 327, 374¹, 379², 388, 396, 407, 438², 448, 482, 515, 524, 552, 560, 573 **(II)** 5, 5², 19, 56, 58-60, 71, 80, 82, 84, 92, 101, 108, 110, 119³, 121, 125, 127, 138, 139, 145, 145², 146, 146², 147, 147¹, 148, 149, 154-157, 157¹, 159-163, 163³, 165-171, 176, 177, 177², 178, 181, 185, 185¹, 187, 193, 194, 201, 203, 215-217, 224-227, 242, 248, 249, 251, 255, 266, 271, 275, 276, 290-294, 308, 333, 340, 431 **(III)** 8, 149, 168³, 200, 201, 210, 210¹, 211, 212, 212¹, 213-216, 218-220, 220¹, 221, 222, 222¹, 223, 227, 249², 250, 250⁶, 251, 253⁴, 254, 308, 407, 477, 491 **(IV)** 77, 78, 267, 267², 268, 411, 484, 485 **(V)** 13, 488, 525¹ **(VI)** 3, 17, 53, 402 **(VII)** 13³, 52, 57, 79, 82, 90, 156, 215, 225, 402, 421, 432, 531 **(VIII-1)** 242, 279, 299 **(VIII-2)** 91 **(VIII-3)** 124, 125, 128, 134 **(IX-1)** 173, 235⁶, 236⁻, 257, 326¹, 327, 330¹, 332¹, 383, 496 **(IX-2)** 849, 851, 980
- Киянин (Кієвлянин, Кыянинъ) **(I)** 200, 388 **(III)** 220, 353, 438, 468 **(IV)** 229, 268 **(V)** 13, 488 **(VI)** 297, 357 **(VIII-1)** 104, 108 **(IX-1)** 113, 471² **(IX-2)** 738², 1127⁻
- Кізік, колонія, на південному березі Чорного моря **(I)** 85
- Кілія (Киля, Chilia, Chile, Kilia), м., у пониззі Дунаю **(II)** 523¹ **(VI)** 60, 61, 64, 70, 178, 606 **(VII)** 200, 202, 204, 289, 322, 325, 327, 378, 464, 516, 534 **(VIII-1)** 121, 239 *див.* Chilia, Chile, Kilia
- Кільбурун, м., на Дніпровському лимані **(VIII-1)** 244³
- Кільчичі, с., на Самбірщині **(V)** 143¹
- Кімерії, племена **(I)** 107^{1,2}, 159¹ *див.* Кімерійці
- Кімерійський народ **(I)** 106
- Кімерійці (Кімерії, Gamir, Gimiri, Gomer, Kimmerians), племена, народи Північного Причорномор'я **(I)** 106, 106³, 107, 107², 108, 108³, 159¹ *див.* Кімерії, Gamir, Gimiri, Gomer, Kimmerians
- Кімполунг, м., на семигородській границі [у Румунії] **(IX-2)** 1146
- Кінський Брід, ур-ще **(IX-1)** 310⁻
- Кіпчак, території половецькі від західної частини Тянь-Шаню до Дунаю **(II)** 514, 540, 540¹, 541, 545 **(III)** 163 **(IV)** 301, 308
- Кіпчаки, племена **(I)** 235 **(II)** 54, 515², 526, 527, 540 *див.* Кипчаки
- Кіпчаки-Половці, плем'я **(II)** 25, 526 *див. також* Половці
- Кіпчацька Орда **(II)** 544, 545
- Кістенджі (Томи), м., на березі

- Чорного моря (I) 156 *див.*
Томи
- Кішинці (Kiszwoynce), м., на північ від Умані [Маньківський р-н Чрк.] (IX-2) 1052, 1052⁵, 1054 *див.* Kiszwoynce
- Клайклище, маєтн., над р. Рось (VII) 17
- Клебанська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Клевань, м., на Волині [Рівенський р-н Рв.] (V) 263, 469 (VI) 103, 137, 317, 389, 627 (VIII-3) 83 (IX-2) 1096
- Миколая св. монастир* (V) 263
- Клевень, р., права притока Сейму (II) 603, 604 (IX-1) 415 (IX-2) 1545
- Клекотів, с., на Львівщині (V) 238¹
- Клецьк (Клечеськ), м., на лівому березі р. Лань, на Волині [Кльоцок, м., Мінська обл. у Білорусі] (II) 303, 304 (IV) 214, 284, 334, 485 (V) 264 *див.* Клечеськ
П'ятниці св. монастир (V) 264
- Клецьке князівство, на Волині (II) 306, 307 (V) 209¹, 264², 622
- Клецьке староство, на Волині (V) 209
- Клечеськ (Клеческ, Клечеськ, Кльцьськ), м. (I) 469¹ (II) 260¹, 300³, 301, 301³, 306-308 *див.* Клецьк
- Клечиця, с., на Перемишльщині (VI) 236
- Клешелі, с., біля Більська, на Підляшші (VIII-2) 85
- Клещів (Клишево), с., маєтн., у Брацлавському повіті [Клищів, с., Тиврівський р-н Вн.] (VIII-3) 277 *див.* Клишево
- Клерво, м. (VI) 298
- Климентові гори (Clementis alpes, Kelemen izvor, Kelemen-Czebruk), гори у Карпатах (II) 460 *див.* Clementis alpes, Kelemen izvor, Kelemen-Czebruk
- Климовичі, м., у Могилівській губернії (I) 281³
- Клинець, с., в Овруцькому повіті [Жт.] (V) 267, 267⁵
- Клинці, с., біля Галича (II) 612
- Клишево, маєтн. (VII) 16 *див.* Клещів
- Кловський повіт [у Білорусі] (X) 41
- Клоковичі, с., на Перемишльщині (V) 104, 105
- Клочков, с., на Чернігівщині (II) 605
- Кльостер-Найбург (Kloster-Neuburg Stadt), м. [в Австрії] (III) 518 *див.* Kloster-Neuburg Stadt
- Клявзенбург, м. (IX-2) 1304, 1306 *див.* Колошвар
- Клязма, р., ліва притока Оки (I) 185, 521³, 522 (II) 127, 130, 193 (III) 189, 190, 269, 278, 279
- Кметі, с., у Тишовецькому старостві (V) 190², 378
- Книшівка, с., у поріччі р. Псел (VIII-2) 46
- Книшівська сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279

Кнід, о., у Середземному морі (I) 103

Княгиничі, м-ко, у Рогатинському повіті [Рогатинський р-н ІФ.] (VI) 261

Княжа гора, біля с. Пекарів, у Київській губернії (II) 284, 285¹

Княжа Лука, с., у Барському старостві (IV) 172¹ (V) 97³ (VII) 11¹ (IX-2) 947

Княже, с., на Снятинщині (V) 269

Княжичі, н.п., на Київщині (VII) 257⁻

Княжі Байраки, ур-ще, біля р. Жовті Води (VIII-2) 186¹

Княжі Гори, місцевість, на Задніпрянщині (VIII-2) 54

Княжлука, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46

Князь-Іванів луг, на Слобожанщині (IX-1) 558

Кобелівка, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277

Кобеляки (Кобіляки), осада, с., на р. Ворскла, на Полтавщині [Кобеляцький р-н Пл.] (VIII-1) 278 (VIII-2) 46 (IX-1) 203² (IX-2) 1228 (X) 86, 128, 128², 165, 171, 193 *див.* Кобіляки

Кобеляцька сотня, Полтавського полку [Кобілецька сотня] (VIII-3) 279

Кобижча, м., на Сіверщині (IX-1) 381, 383 (IX-2) 947

Кобизька сотня, Ніжинського полку [Носівсько-Кобизька сотня] (VIII-3) 280

Кобиленька волость, у Сянічкській землі (VI)

Кобиле (Kobula, Lófalú), с., біля Бардієва, у Карпатах (II) 458² *див.* Kobula, Lófalú

Кобиле (Кобилево, Кобілецьке), н. п., на середній Мурахові, на Брацлавщині (VII) 15

Кобильниця Руська, с., у Галичині (VI) 152⁸

Кобіля, с., на Володимирщині, на Волині (IV) 45²

Кобіляки, осада (VIII-2) 46 *див.* Кобеляки

Кобрин (Кобринь, Cobryn, Kobrynium), м., на Волині-Берестейщині [у Білорусі] (II) 303, 369, 389, 609 (III) 105, 258, 382, 383 (IV) 417 (V) 264, 269 (VI) 53 (VII) 501 (VIII-1) 14, 166, 181 (VIII-2) 85 (VIII-3) 34 (IX-2) 1519 *див.* Cobryn, Kobrynium
Спаса св. монастир (V) 264, 277²

Кобринська волость (IV) 47

Кобринське князівство (IV) 501 (V) 3, 33, 209, 209¹, 294, 295, 300, 300²

Кобринське староство (IV) 501 (V) 211

Кобринський повіт (V) 294

Кобудь, м., у Болоховській землі (III) 155, 157

Коваличі, с., у поріччі р. Многа (VIII-2) 45

Ковалівська сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279

Ковальська балка, біля Кривого Рогу (I) 30¹

- Ковель, м., у Володимирському повіті, на Волині (V) 259, 263, 350, 351, 353, 650, 651 (VI) 34, 102, 116, 118¹, 127, 137, 188⁻, 384³ (VIII-2) 85 (VIII-3) 270¹ (IX-1) 488, 488¹, 491
- Ковельське староство (VI) 441
- Ковельський повіт (VI) 211¹
- Ковно, м., на р. Вілія [у Литві] (V) 415¹, 552³, 621 (IV) 98⁻, 204 (VI) 505¹ (VIII-1) 216, 216³, 217 (IX-2) 1155
- Ковуї, колоністи (II) 548 *див.*
Кові
- Когильне, с., біля м. Володимир-Волинський (II) 376 (V) 214
- Кодак (Кодаки, Кодакь, HodaK, Kodak, Kudak), фортеця, замок на Дніпрі (VII) 300 (VIII-1) 200, 215, 218, 219, 219¹, 220-223, 227, 257, 273, 286 (VIII-2) 11, 12, 14, 25, 27, 28, 28⁵, 29, 33, 79, 83, 157, 161, 183, 183⁴, 184 (VIII-3) 26, 31, 151, 179⁻, 249 (IX-1) 51 (IX-2) 613, 639, 788, 791, 806, 819, 925, 926, 1116, 1136, 1174, 1367, 1529 *див.*
HodaK, Kodak, Kudak
- Кодем, р. (IX-2) 1451 *див.* Кодима
- Коденська волость (VII) 171
- Кодима (Кодем), р., права притока Південного Бугу (I) 36 (IX-2) 1451 *див.* Кодем
- Кодня, м. (VII) 171, 257⁻, 311
- Кожинці, н. п., біля р. Роська (VII) 15
- Козак (Казакь, Козакь, Черкас, Черкашенин) (I) 537 (VI) 285 (VII) 68, 72, 76, 76², 77⁻, 78, 80, 83, 91, 98, 134¹, 216, 304, 319, 335, 370, 396, 466, 472, 525, 566, 577 (VIII-1) 51, 65, 67, 73, 79, 92, 93, 102, 146, 154, 205, 243, 265, 280, 289, 300 (VIII-2) 79, 80, 123-126, 128, 129, 134-136, 140, 164, 167, 178 (VIII-3) 145, 158, 179, 184³, 189, 231-233, 254³, 268¹ (IX-1) 56, 72, 95, 157, 177⁻, 185, 185², 186, 187, 204⁻, 226, 232, 249, 249¹, 250⁻, 251⁻, 276⁻, 277⁻, 278⁻, 286¹, 304, 305, 305¹, 387, 423, 423⁶, 424, 425, 431⁵, 446, 497, 539, 552, 591¹, 618, 653, 694, 739, 762, 788, 808⁻, 815², 856 (IX-2) 885, 887, 897, 960¹, 1075, 1104², 1185, 1273, 1276, 1311, 1352, 1352³, 1370-1372, 1410, 1458, 1469, 1475, 1477, 1490, 1508, 1525 (X) 73, 90, 165, 170, 176, 191, 213, 216, 225, 226⁴, 234, 238, 241, 246, 266, 275, 341, 343, 352⁻ *див.*
Черкас, Черкашенин
- Козак бужинський (IX-1) 588¹
- Козак гадяцький (VIII-3) 255³ (IX-1) 587, 596 (IX-2) 664, 680
- Козак донський (VIII-2) 31, 132 (VIII-3) 281² (X) 123
- Козак жовнинський (IX-2) 659
- Козак запорозький (Казак запорожський, Козак запорожській) (VII) 491 (VIII-1) 152 (VIII-3) 242 (IX-1) 42⁻, 43³,

- 273⁻ **(IX-2)** 1082 **(X)** 113, 147, 217
- Козак київський **(VIII-1)** 79
- Козак лохвицький **(X)** 82
- Козак лубенський **(X)** 82
- Козак миргородський **(X)** 217
- Козак переяславський **(VIII-2)** 157 **(IX-2)** 698, 731
- Козак сенчанський **(VIII-3)** 78, 80²
- Козак суботівський **(IX-1)** 590¹, 599
- Козак уманський **(IX-2)** 698
- Козак черкаський **(IX-1)** 255, 276⁻
- Козак чигиринський (Козак чигиринський, Козакъ чигиринской) **(IX-1)** 114, 473 **(IX-2)** 661, 664, 680, 680¹, 683, 685¹, 686, 721, 723, 1022 **(X)** 84, 85, 99³
- Козаки (Казаки, Козаки, Черкаси, Черкашани, Черкасці, Яван-Йоняни, Cosaken, Czerkasy, Kosaken) **(I)** 218, 343-344 **(II)** 520, 550, 550⁵ **(VI)** 9⁶, 10, 11, 11⁴, 14, 15, 15¹, 19, 212, 261, 262, 270, 390², 474, 481, 586, 599 **(VII)** V, VI, 5, 31, 40, 43, 53, 57, 58, 61, 66, 67, 67³, 68, 69, 69³, 71, 71², 72², 73⁻, 76, 77, 77², 78, 78⁻⁵, 79, 79², 80-82, 82³, 83, 83⁻, 84-87, 87², 88, 88³, 89-91, 95-98, 100, 102-109, 109², 110-118, 120, 121, 124, 125, 127-132, 134¹, 135, 137, 137³, 138-148, 148², 149, 149⁻, 150, 150^{1,4}, 151, 152, 152¹, 153, 153², 154, 155, 155², 156, 156³, 157-163, 163¹, 164-166, 166², 167, 167^{2,6}, 168, 169, 169⁻, 170-176, 176³, 177, 177⁻, 178, 179, 179⁻, 180, 181, 183, 184, 184¹, 185, 185², 186, 187, 187², 188, 190-195, 197, 198, 198², 199, 200, 200³, 201-210, 212, 213, 213⁵, 214, 215, 215², 216-224, 224¹, 225, 225³, 226-230, 230¹, 231-234, 237, 239-241, 241¹, 242, 243, 243², 244, 245, 248-252, 254, 264-266, 266², 267-271, 271¹, 272-279, 280¹, 281-285, 287, 288³, 289, 289¹, 291-293, 294², 297, 299-304, 306, 306^{2,6}, 307-309, 309², 311, 312¹, 314, 315, 315¹, 316, 316⁴, 317-319, 319⁵, 320-323, 323¹, 324, 325, 325⁷, 326, 327, 329, 330, 332, 333, 333³, 334, 336-338, 340, 341, 343-350, 352-366, 367¹, 368, 370, 372, 372², 374, 374¹, 375-377, 377¹, 378, 379, 379¹, 380, 381, 383-386, 386⁴, 387, 389-392, 392¹, 393, 396-398, 398², 399, 403, 411, 416, 421, 426, 427, 432¹, 433, 433³, 435, 438, 438², 439-441, 443, 444, 448-451, 453, 454, 454¹, 458, 458¹, 459-464, 464¹, 465, 467-469, 469², 470, 471, 471³, 472, 473, 473⁻, 474-478, 478³, 480, 482-488, 488⁵, 489, 489², 490-495, 496³, 499, 502, 503, 506-508, 509¹, 510, 512, 513, 513³, 514-519, 522, 523, 523², 525, 527-531, 533, 533^{2,3}, 534-538, 538¹, 539-544, 544², 545, 546, 546⁵, 547, 547⁻, 548, 549,

549^{1,2}, 550-559, 560¹, 561, 563-567, 572, 574-576, 578-580, 583, 588, 589 (**VIII-1**) 9, 20-24, 24⁴, 25-27, 29-33, 33¹, 34, 34⁻, 35-37, 37^{1,4}, 38-47, 47², 48-56, 58-60, 60⁻², 62, 63, 63¹, 64-66, 69-71, 77, 79, 80, 90¹, 91, 93, 98-103, 105, 105⁻, 106-108, 110, 111, 111¹, 112-117, 119, 119⁻, 120-127, 127¹, 128, 128⁴, 129, 129¹, 130, 131, 131¹, 132-134, 136, 136⁻, 137, 138, 142-146, 150-153, 153³, 154-158, 160-163, 174, 184, 186, 187, 200-205, 205², 206-214, 214¹, 215, 216, 216³, 217-226, 228-240, 243, 243¹, 244-246, 251, 252, 257, 258, 261-267, 269-272, 272², 273, 275-277, 279-283, 286-289, 291, 293, 293¹, 294-297, 299-315, 316¹, 317, 318, 321 (**VIII-2**) 11-17, 19, 21, 23, 27, 28¹, 31-38, 44, 48, 51-53, 53², 54, 57, 61, 62, 64-68, 69¹, 71, 74, 74⁴, 75, 75¹, 76, 76¹, 77, 79-83, 114, 114¹, 116, 119, 122, 123, 125, 127, 129-132, 132⁻, 133, 134, 134², 135, 136, 136⁶, 137-140, 140³, 141-143, 143⁵, 144, 144³, 145, 145^{1,3}, 146, 146⁻, 147, 148, 148¹, 149, 149¹, 150, 151, 153, 154, 156, 159-161, 164-179, 181-186, 187¹, 188, 189, 189², 191, 192, 192¹, 193, 195, 196, 202-204, 209, 214, 218, 321 (**VIII-3**) 7, 8, 11, 12, 12³, 13, 15, 17, 18, 20, 20¹, 21, 23-28, 31, 32, 32⁶, 34, 34², 35-42, 44-46, 50^{1,2}, 51-59, 62-64,

66-68, 68², 70, 72-74, 76, 77, 77², 78, 80, 81, 81¹, 82¹, 83, 85², 87, 88, 92, 93, 96, 99-103, 105-110, 112, 112², 113, 114, 114⁴, 115, 116, 118, 121, 123², 124, 127, 128, 131², 137-139, 141, 142, 143¹, 145, 145³, 146-148, 150, 151, 152², 156-158, 159³, 160, 162, 163, 165, 167-169, 169², 170, 170⁴, 171, 171³, 173, 174, 174⁶, 176, 177, 178³, 179, 181, 181², 182, 182¹, 184^{1,4}, 187^{3,4}, 188, 188², 189-191, 193, 195², 196, 201, 204-211, 214-218, 218¹, 220, 222, 222¹, 223, 223³, 225, 226¹, 228, 232-235, 235¹, 237, 238, 240-243, 245, 249-254, 254³, 255-258, 258³, 260, 261, 265, 268¹, 269, 271, 273, 273², 274-278, 280, 281^{1,2}, 283, 286, 288 (**IX-1**) 10⁻, 12, 13, 13¹, 14, 15⁻, 16⁻, 17⁻, 18², 19, 19⁻, 23, 23², 24, 26-29, 32², 33-39, 39⁷, 40, 40³, 41-44, 44⁻, 45, 45⁻, 46-58, 59², 60, 61, 63, 63⁵, 65, 67, 69-79, 79⁷, 80, 80⁴, 81-85, 88, 88³, 89^{2,3,4}, 90, 90⁻, 91, 92¹, 93, 93¹, 95-102, 103¹, 105, 105³, 106, 106^{1,4}, 107-111, 113-116, 118, 120, 121, 126³, 127-136, 137¹, 138-149, 149², 150, 152, 153, 155-157, 157¹, 158, 158¹, 159-169, 169⁴, 170, 171, 172⁻, 173, 174, 175⁻, 176, 176², 177, 178, 178⁻, 180-182, 182², 183-185, 190, 191, 194-196, 196¹, 197, 198, 198², 199, 200, 200², 204⁻, 205, 206, 208, 211, 212, 214-217, 219, 219³, 220,

220⁴, 221, 222, 222², 223, 223^{2,3}, 224, 224¹, 225, 226, 227², 228, 228¹, 229-232, 233¹, 234, 235, 236^{-1,2}, 237, 237⁻, 238, 239, 239², 240-246, 247⁻, 250, 251, 251¹, 252, 253, 256, 257, 258⁻, 260, 262, 262³, 263, 263¹, 264, 266, 270, 271, 272^{3,4}, 273⁻, 274, 274⁻, 275⁻, 277, 277⁻, 278, 278⁻, 279, 279⁻, 281, 282, 284, 285, 285¹, 286-291, 293-301, 301⁷, 302, 302⁴, 303, 306¹, 307⁻, 308, 309, 309², 310⁻, 311-315, 315², 316, 317, 319, 320, 321², 323, 323², 324, 325, 327, 328, 330, 332¹, 333, 333⁻, 334, 334⁵, 335, 337, 338, 340-343, 343¹, 345³, 346⁴, 348, 348², 349, 349², 350, 350⁻, 351⁻, 352, 353, 355, 358, 359, 361, 364-370, 370², 371, 371¹, 372, 373, 375-377, 372², 381, 381¹, 384-386, 386⁻, 388-399, 399³, 400, 401, 402³, 403-405, 408, 410-412, 414-417, 419, 421-429, 430⁻, 431, 432, 432⁵, 433, 433⁴, 434, 434^{-2,3}, 435-438, 442-446, 446¹, 448, 450-452, 454-458, 458⁻⁴, 459, 459⁻, 460-465, 465³, 466, 467, 467¹, 468, 469, 469⁻, 470, 471³, 472, 475, 475⁴, 476, 479, 481-486, 486³, 487, 488, 488², 489-494, 496, 496², 497-506, 508, 509, 513-517, 517¹, 518-522, 524, 526, 526², 527, 527⁵, 528, 529, 531-535, 537-544, 548-551, 551¹,

552, 553, 553¹, 554, 555, 557-559, 562-565, 567-569, 571¹, 572, 572⁻, 573-575, 575^{1,2}, 576, 576³, 577, 577⁻, 579-584, 584⁴, 585-587, 588¹, 589, 590, 590¹, 591, 592, 592², 593, 594, 594², 595-599, 599¹ (IX-2) 609, 612, 613, 616, 618-622, 625, 626, 628-632, 634⁻, 637, 639-641, 643-645, 651, 652, 654, 655, 656³, 657, 658, 659², 660-662, 662⁴, 663, 664, 664¹, 665⁻³, 666-672, 672³, 673, 674², 675, 678-688, 690-692, 695-700, 702-704, 706, 707, 709-714, 715², 716-723, 725, 726, 729-732, 734, 736-738, 740, 740¹, 742, 744-746, 748-750, 752, 752², 754², 756, 761-763, 769, 770, 772, 773, 773¹, 774-776, 779-781, 785, 786, 788, 791, 791¹, 795, 795², 796-798, 802, 803, 805-809, 809⁴, 810, 811, 815, 816, 819, 821, 822, 828, 835, 837, 838, 840-842, 849, 851, 855, 861¹, 870, 871, 871¹, 872-874, 876, 877, 878², 879-882, 882², 883, 884, 884⁵, 885-890, 890¹, 891, 891⁴, 892-899, 901, 902, 902⁴, 903-905, 908, 909, 911-914, 916, 917, 920, 922-924, 924², 925-927, 927², 928, 929, 931-933, 934⁻, 935, 936, 936³, 939, 941-944, 944⁴, 945-947, 951², 953, 953¹, 955-957, 958^{1,3}, 959, 959³, 960, 960¹, 962, 963, 966, 968-972, 972², 973, 976, 977, 979, 980, 981¹, 983-989, 992, 1000, 1002, 1003, 1004²,

1008-1013, 1016-1022, 1024,
 1024¹, 1025, 1029, 1031-1033,
 1036¹, 1037, 1038⁻, 1040,
 1041, 1041⁻, 1042, 1042⁻,
 1043, 1043⁻, 1044², 1045,
 1045⁻, 1046, 1046⁻, 1047-
 1049, 1049⁻, 1050-1052, 1056,
 1057, 1059, 1059¹, 1060, 1061,
 1061⁵, 1062-1067, 1068⁻,
 1070³, 1071, 1073, 1073¹,
 1074-1078, 1080¹, 1081-1083,
 1085, 1089, 1091, 1093, 1093¹,
 1094-1098, 1098¹, 1099-1101,
 1103-1111, 1115, 1115¹, 1117,
 1121-1124, 1124^{1,3}, 1125, 1126,
 1127¹, 1128, 1130, 1131, 1131⁵,
 1132-1136, 1136³, 1137, 1137³,
 1139-1152, 1154-1156, 1158¹,
 1159, 1161, 1162, 1164, 1165,
 1165², 1167-1170, 1170², 1171,
 1173-1176, 1176², 1177-1189,
 1189³, 1190, 1191, 1191¹, 1192,
 1194-1197, 1197², 1198-1202,
 1202^{1,2}, 1203, 1203¹, 1204,
 1204^{2,4}, 1205-1211, 1213,
 1214, 1214⁻, 1215-1218, 1223,
 1223², 1224-1226, 1226⁶,
 1227, 1229-1231, 1233, 1234,
 1234², 1241-1247, 1249, 1249⁻,
 1250, 1252, 1254, 1255,
 1257-1265, 1265¹, 1266, 1268,
 1271, 1272, 1274, 1276, 1276²,
 1277, 1278, 1278¹, 1279-1283,
 1283², 1284-1294, 1296⁵,
 1298-1300, 1304-1306, 1306²,
 1307, 1309, 1309², 1312-1314,
 1317-1327, 1329-1334, 1334¹,
 1335-1338, 1338⁴, 1339-1343,
 1346, 1349, 1351-1359, 1359⁵,
 1361, 1361¹, 1364-1367,

1367¹, 1370-1372, 1372¹,
 1373, 1375, 1376⁴, 1377,
 1377², 1378-1382, 1382²,
 1383⁻, 1385¹, 1386-1390,
 1391¹, 1392, 1393, 1395-1397,
 1399, 1407-1409, 1409³,
 1410-1412, 1415, 1416, 1422-
 1424, 1426-1431, 1433-1444,
 1447-1451, 1451^{1,3}, 1452-
 1455, 1455¹, 1456-1461, 1461²,
 1463-1471, 1471³, 1472, 1473¹,
 1474, 1475, 1478, 1480-1483,
 1488, 1496, 1498, 1499, 1506,
 1510-1521, 1523, 1526, 1527,
 1531, 1543, 1544, 1544², 1545-
 1547, 1549, 1550 (X) 3-6, 9,
 11, 14, 15, 18, 20-24, 24¹, 28-
 36, 39-41, 45-48, 50-52, 54-58,
 58¹, 61-63, 66, 66⁴, 67, 68, 70,
 71, 73, 75, 77, 78, 81-91, 95,
 99⁶, 105, 108, 111, 114, 121,
 122, 124, 125, 128, 128², 130,
 135, 136, 136³, 137⁻, 138, 141,
 143⁻, 145, 146, 150, 151, 154,
 154¹, 158, 160, 163, 164, 166,
 171, 175-179, 184, 190-192,
 194, 196, 206, 211, 213-216,
 220, 221, 224, 226⁴, 227-232,
 234, 236, 237¹, 238-241, 246-
 248, 251, 253-259, 263-266,
 270-273, 275-280, 280¹, 281-
 286, 288, 289, 289³, 293, 300³,
 301, 302, 305, 306, 306², 307-
 312, 314, 316-323, 325, 327-
 329, 331, 333, 334, 337, 339-
 342, 344, 345, 350, 351, 352⁻,
 360, 365, 369, 371-373, 377,
 379-381 *див.* Черкаси, Чер-
 касці, Черкашани, Яван-Йо-
 ньяни, Cosaken, Czerkasy,

- Kosaken *див. також* Малороси
 Козаки азовські (IX-2) 888
 Козаки баранівські (X) 214
 Козаки білгородські (VII) 81²
 Козаки білоцерківські (Білоцерківці) (IX-1) 345³ *див.* Білоцерківці
 Козаки брацлавські (VII) 101, 146, 150 (IX-2) 1089
 Козаки веприцькі (IX-1) 426
 Козаки вінницькі (VII) 101, 146, 150
 Козаки глухівські (X) 212
 Козаки дніпровські (Козаки дніпрові, Козаки днѣпровскіє, Kozaci boristenii) (VII) 110, 146, 516, 563, 569, 579 (IX-1) 73 (X) 125 *див.* Kozaci boristenii
 Козаки донські (Донці, Казаки донские, Козаки донские, Козаки донские, Kozaci dunci, Kozaci moschi, Kozacy dunskie) (VII) 129, 175, 191, 227, 286, 287, 323, 323¹, 375, 393, 477, 491, 528 (VIII-1) 27, 132, 207 (VIII-2) 14, 15, 30, 33-35, 40, 51, 52, 54 (VIII-3) 86, 137, 172, 247, 248, 251, 259 (IX-1) 49, 54, 55, 256, 312⁴, 418, 469, 549, 568 (IX-2) 653, 670, 699, 719, 745, 761, 788, 808, 819, 831, 888, 895, 896, 898, 921¹, 922¹, 928, 942, 944, 1065, 1067, 1071, 1072, 1076-1078, 1100, 1101, 1137, 1140, 1145, 1159, 1198, 1207, 1229, 1230¹, 1235, 1237, 1359, 1427, 1449, 1453, 1500 (X) 9, 111, 282 *див.* Донці, Kozaci dunci, Kozaci moschi, Kozacy dunskie
 Козаки дрижипільські (Козаки дрожипольские) (IX-2) 1048, 1049-
 Козаки ереміївські (X) 85
 Козаки житомирські (VIII-3) 273
 Козаки задніпрянські (IX-1) 312, 390, 421 (IX-2) 778³, 829, 1231 (X) 50, 75, 86, 142², 230
 Козаки западнорусські (VII) 588
 Козаки запорозькі (Запороги, Запорожці, Казаки запорожские, Козаки запорожские, Козаки запорожские, Січ, козаки; Січовики, Cosachi zaporosenses, Cosaci zaporohenses, Cozachi zaporozenses, Cozaci zaporoviani, Kazacy siczowe, Kosachen saporovische, Kosaken szaporizki, Kozacy zaporozkie, Kozaki zaporoviani, Kriegsvolck zaporosische, Zaporowischen, Zaporozcy) (VII) 67³, 95¹, 149⁻, 155, 157¹, 168, 211, 225³, 278², 282¹, 292, 303², 307¹, 318, 323, 323¹, 329, 330, 333, 363, 389, 392¹, 393, 394, 427², 439, 451, 453⁴, 473, 474, 481, 488², 491², 517, 517², 520, 522, 523¹, 540¹, 563-566, 568, 587 (VIII-1) 27, 31, 51, 98, 124, 130, 135, 152, 209, 212, 217, 218, 224 (VIII-2) 7, 14, 15, 29, 30, 35, 115, 123³, 140, 147, 180², 183⁵, 220 (VIII-3) 34, 113, 246, 248, 251, 255, 261 (IX-1) 13, 14, 19, 34, 34¹, 42⁻, 173, 203², 204⁻,

- 220, 232, 273⁻, 287, 364, 370², 390, 404, 430⁻, 459⁻, 526², 549, 573 **(IX-2)** 158¹, 511, 620-622, 629, 633², 636, 734³, 782², 807, 829, 888, 896, 898, 914, 921¹, 928, 935, 936, 962, 1067⁻, 1093¹, 1099, 1101, 1114, 1140-1141, 1164, 1165, 1170¹, 1184, 1198, 1244-1246, 1250, 1293, 1293⁴, 1301, 1311, 1313, 1355, 1357-1359, 1427, 1438-1440, 1523 **(X)** 8, 9, 52, 84, 169, 206 *див.* Запороги, козаки; Запорожці, Січ, козаки; Січовики, Cosachi zaporosenses, Cosaci zaporohenses, Cozachi zaporozenses, Cozaci zaporoviani, Kazacy siczowe, Kosachen saporovische, Kossaken szaporizki, Kozacy zaporozkie, Kozaki zaporoviani, Kriegsvolck zaporosische, Zaporowischen, Zaporozcy
- Козаки звягельські **(VIII-3)** 169²
- Козаки зінківські **(IX-2)** 1226⁶
- Козаки канівські **(VII)** 106, 117, 118 **(VIII-2)** 51
- Козаки київські (Козаки кievські) **(VII)** 59, 84, 396 **(VIII-1)** 23¹, 265 **(IX-2)** 1150
- Козаки козелецькі **(IX-2)** 691
- Козаки корсунські **(VIII-1)** 263, 265
- Козаки кубанські **(I)** 560
- Козаки курські **(VIII-2)** 62
- Козаки литовські **(VII)** 59⁴, 111 **(IX-1)** 391
- Козаки лохвицькі **(X)** 51, 87
- Козаки лубенські **(IX-1)** 102 **(X)** 85, 86
- Козаки мешерські **(VII)** 81²
- Козаки миргородські **(IX-2)** 685 **(X)** 214
- Козаки московські **(VII)** 117, 119, 124, 150, 489 **(VIII-2)** 35, 53 **(IX-2)** 1099
- Козаки мстиславські **(IX-2)** 1202
- Козаки низові (Козаки низовські, Низовці, Cosaci nizowe, Kozacy nizowe, Nizovii, Nizowczy) **(VII)** 119, 142-144, 146, 155, 157, 163, 173, 175, 183, 185, 186, 197, 265², 292, 330, 366, 374, 393, 564 **(IX-1)** 215 *див.* Низовці, Cosaci nizowe, Kozacy nizowe, Nizovii, Nizowczy
- Козаки ніжинські **(VIII-3)** 31 **(IX-2)** 750 **(X)** 170, 341
- Козаки новгород-сіверські **(VIII-3)** 273
- Козаки подільські **(VII)** 82³ **(VIII-3)** 273
- Козаки полтавські **(VIII-3)** 255 **(IX-1)** 206 **(X)** 238, 241
- Козаки правобічні **(IX-1)** 312 **(X)** 75
- Козаки придніпровські **(VII)** 73⁻
- Козаки прилуцькі **(X)** 170
- Козаки путивльські **(VII)** 117, 118, 129 **(VIII-2)** 51, 54, 55, 62
- Козаки роменські **(X)** 51
- Козаки рязанські (Козаки рязанські) **(VII)** 77, 78¹
- Козаки седнівські **(IX-1)** 215
- Козаки сіверські **(VII)** 335 **(IX-2)** 1169
- Козаки служебні (реєстрові) **(VII)** 293

- Козаки стариківські (VIII-2) 67
 Козаки стародубські (VIII-3) 273
 Козаки сучавські (IX-1) 592²
 (IX-2) 682, 700, 768⁴, 884⁵
 Козаки тамбовські (IX-2) 1216
 Козаки татарські (VII) 78⁶, 81², 84
 Козаки торські (IX-2) 1228
 Козаки уманські (IX-1) 206 (IX-2) 721, 1046⁻
 Козаки харьковські (VIII-2) 199
 Козаки черкаські (Козаки черкаські, Cozacones czerkassy) (VII) 58, 59, 83-87, 90, 106, 117, 118 (VIII-2) 51, 168 (X) 266 *див. Cozacones czerkassy*
 Козаки чернігівські (VIII-3) 280 (IX-1) 215 (X) 170
 Козаки чигиринські (Козаки чигиринські) (IX-1) 273⁻ (IX-2) 681, 723, 724, 861¹ (X) 220 *див. також* Чигиринці
 Козако-руська держава (X) 368 *див. також* Українська держава
 Козако-руський народ (VI) 295 (IX-2) 1480 *див. також* Український народ
 Козар, с., у Козелецькому повіті (II) 584
 Козари, м-ко, на Чернігівщині (IX-2) 947
 Козари, с., у Козелецькому повіті (II) 584
 Козари (Козары), народи (I) 389, 407, 460, 462, 486² (VII) 67, 68, 68¹, 70 *див. Хозари*
 Козариха, с., у Гадяцькому повіті (II) 584
 Козаричі, с., у Суразькому повіті (II) 584
 Козаровичі, с., на Київщині (VI) 628 (IX-2) 851³
 Козацька держава (IX-1) 416 (IX-2) 1292¹, 1293¹, 1480, 1488, 1491, 1493, 1497 *див. також* Українська держава
 Козацька земля (VIII-3) 103, 137 (IX-1) 540 (IX-2) 970, 973, 975, 981, 982, 985, 989, 990, 990¹, 993, 994, 995⁻, 999, 1002, 1107, 1285, 1477 *див. також* Українська земля
 Козацька монархія (IX-2) 1491 *див. також* Україна
 Козацька нація (Cosacca natio) (IX-1) 48 *див. Cosacca natio* *див. також* Українська нація
 Козацька республіка (IX-1) 83, 218 (IX-2) 1166, 1167, 1292 *див. також* Військо Запорозьке, Україна, Українська республіка
 Козацький народ (Козацький народъ) (VI) 295 (VIII-2) 206 (VIII-3) 10 (IX-1) 414¹ (IX-2) 871¹, 971, 1284, 1480, 1481 *див. також* Український народ
 Козацько-українська держава (VIII-3) 48 *див. також* Українська держава
 Козача бухта, біля Херсонеса, у Криму (I) 92
 Козачка (VIII-2) 153 (IX-1) 312⁵
 Козачок (VIII-3) 178¹
 Козачок тайкурський (VIII-3) 164¹

- Козелець, м., на Чернігівщині
(IX-1) 383 (IX-2) 690, 771, 947
- Козелецький повіт, на Чернігівщині (II) 584
- Козельськ (Козелськ), м., на лівому березі Жиздри [у Росії] (I) 23² (II) 338, 542 (IV) 71, 87, 277 (VII) 334, 521
- Козельська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278
- Козельське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180
- Козин, с., у Луцькому повіті (IX-1) 293⁻
- Козинка, р. (IX-1) 296
- Козлиничі, с., біля р. Убедь, на Чернігівщині (II) 328²
- Козлиничі, с., на Волині (VI) 148
- Козлівка, с., на Путивльщині (X) 129³
- Козлов, м., на Задніпрів'ї (IX-2) 909
- Козлов, с., у Барському старостві (VI) 251 (VII) 14
- Козлов (Козлів), м., у Криму (VII) 61, 124, 146, 169 (VIII-1) 50 (IX-1) 597³ *див.* Евпаторія
- Козулина, ур-ще, на Запоріжжі (X) 105, 126
- Коїчани, м. (IX-1) 477 *див.* Каїчени
- Кой (Κοῦς), о., в Егейському морі [Кос, о.] (I) 103 *див.* Κοῦς
- Койданів, с., на р. Стрипа, у Тербовельському повіті [Киданів, с., Бучацький р-н Трн.] (V) 80²
- Койстобоки (Costoboci, Κοιστοβῶκοι), народ прикарпатський (I) 130, 131, 131¹, 132, 132³, 133, 136¹ *див.* Costoboci, Κοιστοβῶκοι
- Коканауз, замок, в Інфлянтах (IX-2) 1277¹
- Колачка, р., ліва притока Клязьми (II) 88
- Колбяги, народи (III) 248
- Колець, м., у Деревлянській землі (I) 447¹, 469¹
- Колиш, р. (IX-1) 57
- Колишський уїзд [у Білорусі] (IX-2) 1202
- Колів, с., у Луцькому повіті (VI) 148
- Колки (Колів), с., на Волині [Маневицький р-н Вл.] (VI) 148, 149
- Колоденці (Колоденка), с., у Галичині [Кам'янсько-Бузький р-н Льв.] (V) 267 (VI) 237
- Колодисте (Колодистое), с., у Звенигородському повіті (I) 36, 37¹
- Колодне (Колодня), с., на Волині (VI) 49, 102 (IX-1) 245⁷, 279⁻
- Колодниця, р., між Збаражем і Вишневецом (IX-1) 276⁻
- Колодяжен, м., у поріччі р. Случ [Колодяжне, с., Романівський р-н Жт.] (II) 252 (III) 148, 160² (VI) 292 (VII) 215
- Коломак, р., ліва притока Ворскли (VIII-2) 49, 59, 60 (IX-1) 414, 418
- Коломийський округ, у Галичині (V) 434

- Коломийський повіт, у Галичині (II) 585 (V) 104, 266 (VI) 74
- Коломийщина, у Галичині (VI) 610
- Коломия (Коломыя), м., на р. Прут, у Галичині [Коломийський р-н ІФ.] (II) 460, 471, 479, 523¹ (III) 57, 63¹, 299 (V) 262, 268, 269, 314, 317 (VI) 43, 46, 49, 59, 74, 94, 105, 105⁶, 108, 213, 265 (IX-1) 93- (IX-2) 1128
- Коломна, м., на усті р. Москва, у Рязанській землі (II) 319, 542 (VII) 376 (IX-1) 208¹
- Колонтаїв, м., на Слобожанщині [Краснокутський р-н Хрк.] (X) 163, 203, 227, 238, 246
- Колошвар (Клявзенбург, Kolosvar), м. [в Угорщині] (IX-2) 1306 *див.* Клявзенбург, Kolosvar
- Колтегаєво (Колтягаєво), с., с-ще, на Київщині (VI) 306 (VII) 43, 43¹
- Колтєськ, м., на Чернігівщині (II) 604
- Колтов, с., біля Кашіри, на р. Ока (II) 604
- Колужская єпископія [у Румунії] (IX-2) 626¹
- Колчани, жителі с. Колчин, на Волині (VI) 148
- Колчин, с., на Волині (VI) 148
- Кольчанин, житель м. Колець, у Деревлянській землі (I) 469¹
- Кольчинівка, с., на р. Остер (VIII-2) 45
- Комани, с. (VIII-2) 45 *див.* Курмани
- Команівці, с. (VIII-3) 60 *див.* Куманівці
- Команія, територія половецька, між Дніпром і Волгою (II) 530
- Команська земля, територія половецька між Дніпром і Волгою (III) 165
- Команча, с., на Сянїччині (VI) 223
- Комаргород, м. (VII) 15 *див. також* Драгошівське городище
- Комаргородська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Комарицька волость, на Путивльщині (IX-1) 14³ (IX-2) 772, 929
- Комарно, м-ко, у Галичині (VI) 44, 45, 534
- Комарнянці, жителі м-ка Комарно (VI) 45
- Комишанська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279
- Комишня, с., м., у поріччі р. Хорол, у Гадяцькій волості [Миргородський р-н Пл.] (VIII-2) 45, 47 (X) 213, 275, 332-334
- Комлош (Cumlous), земля, на Закарпатті, у поріччі р. Топля (II) 502- *див.* Cumlous
- Комов (Комовь), м. (II) 370, 609 (III) 32 *див.* Кумів
- Коморів, с., біля Ковеля, на Волині (V) 483
- Коморів (Коморове), м. (IX-1) 197¹
- Коморовці, н. п., на Побожжі (VII) 257 -

- Конинське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180
- Конка, р., ліва притока Дніпра [Кінська, р.] (I) 109¹ (VII) 356
- Кононча, с., на Пороссі, у Київській губернії (II) 286^{3,4}
- Конотоп, м., у Чернігівському воєводстві (VI) 288 (VIII-2) 44, 149 (VIII-3) 30, 34 (IX-1) 14², 415, 426, 545¹, 547 (IX-2) 1012, 1545
- Конотоп, р., ліва притока Сейму (IX-2) 1012
- Конотопська сотня, Чернігівського полку (VIII-3) 280
- Конотопський повіт, у Чернігівському воєводстві (IX-2) 415
- Конотопці, жителі м. Конотоп (IX-1) 415
- Константинаград (Константиноград), м. (V) 414, 418, 535² (VI) 440 *див.* Стамбул
- Константинів, м., у Подільському воєводстві (IX-1) 200 *див.* Новокопистинів
- Константинів (Константинов), г-ще, м., на р. Сула (II) 349¹ (IX-1) 236⁻, 415 (X) 88, 101, 130-132, 135, 213 *див.* Костянтинів
- Константинів (Коньстантиновъ, Костянтинів), м., на Поділлі (VI) 389 (VII) 156 (VIII-1) 331 (VIII-3) 5, 26, 43, 52-55, 55², 60, 62, 64, 67, 67⁴, 68³, 69-72, 74, 77, 78, 81¹, 81³, 121, 164, 178, 179, 183, 183¹, 212, 220, 224², 225 (IX-1) 13, 47, 217, 234, 235⁻, 237, 257, 287, 289, 290, 298, 306¹, 307, 307⁻, 441 (IX-2) 615, 638, 916, 922¹, 1076, 1318 *див.* Старокопистинів
- Константинівська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279
- Константинія, м. (IX-2) 1543 *див.* Стамбул
- Константинополь, м. (I) 168, 180, 285, 380², 496¹-497⁻², 563, 618 (II) 116⁴, 508 (VII) V, 6, 371, 391, 513³ (VIII-1) 59, 282 (VIII-2) 15, 90³ (VIII-3) 59, 69 (IX-1) 47, 71, 132, 156, 315, 316, 485, 533 (IX-2) 773¹, 928, 1446 (X) 9 *див.* Стамбул
- Апостолів св. церква* (I) 453
- Арсенал, частина міста* (VII) 463
- Архіока, передмістя* (VII) 352
- Бориса і Гліба св. церква руська, на Іспігасі* (III) 421
- Галята (Galata), передмістя* (VI) 64 *див.* Galata *див. також* Пера
- Золотий Ріг, затока* (I) 622
- Іспігас, частина міста* (III) 407, 421
- Касомбаши, частина міста* (VII) 463
- Мама св., пристань, передмістя* (I) 286, 432, 510
- Маманта св. церква* (I) 285, 432

- Мізевна, порт* (VII) 352
Павла св. церква (I) 453
Панмакаристи (Панмакарісти), монастир (VI) 345⁻, 346
Пантократора св. церква (III) 425¹
Пера (Πηγάς), частина міста (III) 421 (VII) 463 *див. Πηγάς див. також Галлята*
Перівленге, монастир (VI) 344, 345⁻
Софії св. церква (Софійська катедрa) (I) 453, 454, 454², 506 (II) 42 (III) 273², 425³
Студийський монастир (VI) 344, 345⁻
Суд, бухта (I) 450, 454 (II) 263⁴
- Константинопольська протока (I) 402 *див. Боспорська протока*
- Константинопольський патріархат (Константинопольській патріархатъ, Царгородський патріархат) (I) 455, 520, 557, 573 *див. Царгородський патріархат*
- Константіола (Κωνσταντία), м., біля Белграда (I) 472³ *див. Κωνσταντία*
- Констанц (Констанца, Констанція, Костентія, Constanz), м., єпископство [у Німеччині] (V) 400, 513 *див. Констанція, Костентія, Constanz*
- Констанція, м. (II) 79 *див. Констанц*
- Конські Води, р., ліва притока Дніпра [Кінські Води, р.] (VII) 115
- Конюхи, с., у Володимирському повіті, на Волині (V) 212⁴
- Конюшки, с., у Галицькому старостві (V) 190²
- Копа (Сора), колонія, м., на усті р. Кубань (IV) 300 *див. Сора*
 Копайгород, м., на Брацлавщині (VIII-3) 39³
- Копачів, с., м., на Київщині (VIII-1) 110 (IX-1) 350
- Копиль, м., у Турово-Пинському князівстві [Копиль, м., у Білорусі] (II) 303, 304 (IV) 172 (IX-2) 1272
- Копистерин, м., у Брацлавській землі [Копистишин, с., Шаргородський р-н Вн.] (IV) 210, 328 (VII) 101
- Копись, м. [у Білорусі] (II) 319 (III) 255⁴ (IX-2) 1154, 1201, 1222, 1223
- Кописький повіт [у Білорусі] (IX-2) 1255
- Кописький уїзд (IX-2) 1201, 1214
- Копитів, с., у поріччі р. Яселка (II) 457¹
- Копитова, с., біля Коросна, на Сянїччині (IV) 32
- Копичинці, м. [Гусятинський р-н Трн.] (IX-1) 244¹, 273⁻, 274⁻
- Копївка (Копїєвці), с., м., на Брацлавщині [Ллїнецький р-н Вн.] (VII) 15 (IX-2) 835, 836, 878, 878², 883
- Коптево, с., у Кобринському старостві (V) 211¹

- Копчичі, с., на Пинщині (V) 645
- Копшивниця, м., на р. Вислока [у Польщі] (II) 456
- Корець (Карачев, Корчеськ), м., на Волині [Корецький р-н Рв.] (II) 288 (IV) 330 (V) 29, 264, 265 (VI) 627 (VII) 411 (VIII-2) 194 (VIII-3) 61 (IX-1) 157, 224, 277⁻, 492, 495 (IX-2) 674, 925, 927, 1318, 1342 (X) 193, 274, 288, 292, 294, 307², 350 *див.* Карачев, Корчеськ
- Корецька волость, на Волині (IX-1) 492
- Кореччина, на Волині (X) 292², 307
- Корея північна (III) 164
- Коржовка, с., у поріччях Олави і Рашівки [Коржівка, с., Пл.] (VIII-2) 45
- Корибутів, с., м-ко, у Чернігівському воєводстві (VIII-2) 47 (IX-2) 730
- Корибутівська сотня, Прилуцького полку (VIII-3) 280
- Кормишівка, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 48
- Корнуельс, м. (I) 48¹
- Коробії, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Коровинці, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 45
- Коровиця, с., у Любачівській королівщині (VI) 152
- Коровичі, с., у Ратенській королівщині (VI) 186
- Коровники, с., у Перемишльському старостві (V) 192¹, 179, 182¹
- Королева Руська, с., у Грибівському повіті [у Польщі] (I) 214¹
- Королевець, м. (VI) 232 (VIII-1) 216, 217 (VIII-2) 202 (IX-1) 140 (IX-2) 1295 *див.* Кенігсберг
- Королевецький повіт (II) 603
- Королівець, м., на Сіверщині (VI) 287
- Корона (Коруна), д-ва польська (IV) 135, 136, 144, 145, 148, 149, 151, 156, 183, 190, 204⁻, 207, 208, 208³, 223, 225-227, 237, 238, 239¹, 242, 244-246, 250, 251, 255-257, 261, 265, 318, 340, 342, 344, 347, 359, 366, 372, 373, 381, 391, 393-396, 399, 403, 404¹, 405-410, 410², 411, 413, 417, 420, 420¹, 422, 502 (V) 19, 22, 26, 62, 73, 75, 85, 87, 88, 91, 122, 137, 138, 143, 149, 152, 153, 153², 162, 166, 168, 170⁻, 175, 175⁴, 184, 186, 206, 253, 256, 271³, 288, 311, 313, 314³, 318, 321, 323, 338, 339, 356³, 371¹, 373, 382, 447¹, 459, 482, 524, 589 (VI) 37, 50, 79, 81, 87, 171, 307, 311, 366, 374, 393, 420, 442, 445, 446, 532, 578, 581 (VII) 14, 22, 23, 25, 190, 212, 214, 217, 375, 434, 445, 446, 485, 490, 498, 500, 537, 538, 548, 550 (VIII-1) 38, 76, 144, 158, 165, 167, 171, 179, 180, 212 (VIII-3) 61, 68, 85, 153, 154, 183¹, 230, 259, 263 (X) 299, 313, 326, 355, 360, 361, 368, 369, 370¹, 381 *див.*

- Польське королівство
 Корона Московська **(IX-2)** 1444
див. Московська держава
 Корона Польська (К. П., К-а
 П-ая, Корона Полска, Ко-
 рона Полская, Корона
 Польская, Коруна Полска,
 Коруна Польская, Коруна
 Польская), д-ва **(IV)** 102,
 129, 130, 134, 134³, 135,
 135², 145, 146, 150, 155, 164,
 191, 211, 217, 232, 247, 252³,
 261, 285⁻, 344, 347, 379, 367,
 380, 402¹, 466, 467, 475 **(V)**
 6, 19, 19¹, 24, 27, 38, 39, 51,
 52, 62², 63, 65¹, 73, 82, 113,
 115², 133¹, 255, 256, 305,
 329², 333, 354, 447, 617, 634
(VI) 42, 44, 81, 84, 173, 231,
 249, 272, 393, 574, 604 **(VII)**
 14, 22, 23, 25, 96, 100, 140,
 190, 200, 210-212, 214, 217,
 240, 241, 251, 254, 305¹, 318,
 375, 429⁴, 434, 445, 446, 454,
 485, 490, 498, 498¹, 500, 500¹,
 517, 529², 537, 538, 548-550
(VIII-1) 47, 184 **(VIII-3)** 14,
 16, 97, 202 **(IX-1)** 13, 20, 30,
 31, 32¹, 41¹, 44, 44⁻, 45⁻, 63,
 109, 141, 149, 151, 155, 167,
 214, 221, 223, 228, 229, 239,
 265⁴-266⁻, 269, 316, 336, 377,
 380, 397, 401, 404, 413, 432,
 436, 459⁻, 460, 461, 464, 476,
 485, 491, 503, 509, 527-529,
 549, 560, 576 **(IX-2)** 621, 625,
 631, 641, 647, 668³, 674², 774,
 915, 940, 1029¹, 1030⁻, 1030¹,
 1084, 1097, 1103, 1142², 1152,
 1159, 1191¹, 1200, 1245, 1246,
 1249, 1250, 1253-1255, 1283²,
 1290, 1294, 1347-1351, 1414-
 1418, 1421, 1426, 1426⁶, 1427,
 1444, 1446, 1449, 1461, 1462,
 1516, 1527, 1528, 1533, 1534,
 1536-1538 **(X)** 152, 316, 354,
 355, 367 *див.* Польське коро-
 лівство
 Коропець, м., на Снятинщині
(IV) 169 **(V)** 315³ **(VI)** 625
 Коропецька волость, на Сня-
 тинщині **(VI)** 213
 Коросна, р., ліва притока Захід-
 ного Бугу **(VI)** 194
 Коросно, повіт, на Перемишль-
 щині **(I)** 214¹
 Коросно (Коросно Руське), м.
(I) 214¹, 216¹ **(II)** 456, 457,
 458⁻ **(IV)** 32⁻ **(V)** 250, 250¹,
 375¹ **(VI)** 91, 98, 124, 173,
 224, 255, 255⁶, 265, 337³, 625
(IX-2) 1169, 1458 *див.* Крос-
 но
 Коростенко Війтівське, німець-
 ка осада, у Сяніцькій коро-
 лівщині **(VI)** 202, 265
 Коростенко Підміське, німець-
 ка осада, у Сяніцькій коро-
 лівщині **(VI)** 265
 Коростенська країна, у поріччі
 р. Стрв'яз, на Перемишль-
 щині **(V)** 378
 Коростень (Іскоростень, Иско-
 рость, Скоростень), м., на р.
 Уша, у Деревлянській землі
 [Коростенський р-н Жт.] **(I)**
 590 **(II)** 287³ *див.* Іскорос-
 тень, Іскорость, Скоростень
 Коростинь, м., у Новгородській
 землі **(I)** 457²

- Коростишів (Користиев, Kerstus), м., на Житомирщині (**VIII-3**) 35, 215, 232, 276, 277 (**IX-1**) 492, 493, 547, 561 (**IX-2**) 658, 1342, 1342³ *див.* Kerstus
- Коротояк, м., на р. Ворскла (**VIII-2**) 63, 65
- Короча, р., права притока Нежеголя, басейн Сіверського Дінця (**VIII-2**) 63
- Короча (Кароча), м., на Слобожанщині (**VIII-1**) 328 (**VIII-2**) 63, 63¹, 65-68, 70, 199 (**IX-1**) 414 *див.* Кароча
- Корочанський острог, на Слобожанщині (**VIII-2**) 66
- Корочюновъ Камень, м., за р. Дунай (**II**) 523¹
- Коррали, етнографічна група, у поріччі Дунаю (**I**) 124
- Корсів, с., на Волині (**X**) 309
- Корсунська королівщина [Корсунь, м., на Київщині] (**IX-1**) 64³ *див.* Корсунське староство
- Корсунське староство (Корсунська королівщина) [Корсунь, м., на Київщині] (**V**) 341 (**VI**) 281 (**VII**) 261, 276 (**VIII-1**) 231 (**VIII-2**) 44, 152 (**IX-1**) 64 (**IX-2**) 1094 *див.* Корсунська королівщина
- Корсунський полк (Корсунской полкъ) [Корсунь, м., на Київщині] (**VIII-1**) 235, 235³, 283, 315, 316, 316⁶ (**VIII-2**) 168 (**VIII-3**) 50, 275 (**IX-1**) 317, 566³ (**IX-2**) 736, 951, 1089, 1467 (**X**) 239, 266, 283
- Корсунщина [Корсунь, м., на Київщині] (**VIII-1**) 237
- Корсунь (Korsuñ), м., на р. Дніпро, на Київщині [Корсунь-Шевченківський р-н Чрк.] (**I**) 281³ (**II**) 210, 217, 286, 296 (**VII**) 221, 257-, 276, 329¹, 348-, 359, 525, 529 (**VIII-1**) 45, 101, 102, 108, 115, 118, 153, 226, 230, 246, 248, 250, 254, 260, 262-264, 267, 268, 276, 288, 317 (**VIII-2**) 167, 171¹, 174, 179, 181, 187-191 (**VIII-3**) 4, 10³, 46, 69, 82, 194⁵ (**IX-1**) 64, 67, 206, 236, 247-, 255, 308-, 310, 312, 312^{4,5}, 313, 317, 320, 325-, 327, 339, 356, 369, 372, 374, 375^{1,4}, 376, 377, 377-, 392, 394, 401, 413, 419, 421, 440, 441, 442¹, 445, 471, 517, 526, 527, 547, 550, 562, 564, 599 (**IX-2**) 616, 616¹, 686, 721, 722, 728, 731, 748, 750, 777-779, 784, 873⁵, 874, 896, 948, 956, 958, 1023, 1023¹, 1024, 1024¹, 1025, 1026, 1076, 1077, 1084, 1086, 1156, 1157¹, 1343, 1441, 1445, 1445², 1448, 1455, 1464, 1467, 1468, 1471, 1492, 1547 (**X**) 3, 40, 44, 51¹, 53-56, 56¹, 57-63, 65, 66², 69, 70³, 71, 91, 110, 111, 171, 173, 184, 185, 193, 281, 292 *див.* Korsuñ
- Николая св. церква, біля міста* (**IX-2**) 1156
- Рождества Христового церква (Рождества храм)* (**IX-2**) 1156, 1157

- Корсунь (Херсон, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Херсонес Мегарський, Херсонес Таврійський, Cherson, Chersonèse Taurique, Chersonesos, Χερσονήσος, Χερσῶν), м., на південно-західному узбережжі Криму [на західній околиці Севастополя] (I) 229, 283, 341, 401, 463⁻, 497⁻, 498, 498¹, 499, 499¹, 500, 500⁻, 501, 501², 502², 503-505, 514, 515, 517, 521, 524, 525, 565, 574-577, 595 (II) 66¹, 107⁵, 265, 286, 510-512, 514, 514⁵ (III) 329, 437, 473⁻ *див.* Херсон, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Херсонес Мегарський, Херсонес Таврійський, Cherson, Chersonèse Taurique, Chersonesos, Χερσονήσος, Χερσῶν
- Корсуняни, жителі м. Корсунь, у Криму (I) 287, 414, 498 (II) 107⁵, 510, 517
- Корсь, плем'я фінське, на балтійському узбережжі (I) 74 (IV) 5⁻, 6⁻
- Кортиліси, с., на Поліссі [Ратенський р-н Вл.] (V) 124⁴
- Корціра, м. [у Греції] (VI) 558
- Корч, м. (I) 401 *див.* Керч
- Корчева, м. (IV) 79² *див.* Коршева
- Корчевата, р., притока Верхлужки (I) 309¹, 561
- Корчеськ (Корчевь), м. (I) 303 (II) 258, 278, 288, 293, 296, 430² *див.* Корець
- Корчичі, с., на Пинщині (VI) 305
- Коршева (Корчева), м. (IV) 79², 80⁻ *див.* Корчева
- Коршевь, м., на р. Сосна (IV) 80⁻
- Коршів, с., у Луцькому повіті, на Волині [Луцький р-н Вл.] (V) 213
- Косарани, хутори, біля Перекопа (VIII-1) 54
- Косів, м., на Снятинщині (V) 262 (VI) 213, 449
- Косниця, р. [Кусниця, р., Вн.] (VII) 14, 16
- Косниця, с., на Брацлавщині (IX-2) 1448
- Костарівці, с., на Сяніччині (V) 189² (VI) 266
- Костенки (Костенськ), с., у Воронізькому повіті (I) 30, 30¹ (VIII-2) 65
- Костентія, м. (V) 514¹ *див.* Констанц
- Костировичі, с., біля м. Сянік (V) 147, 148, 148¹, 154
- Костомирів, н. п., над р. Рось (VII) 17
- Костромська губернія (I) 561
- Костюшковщина, с., на Подніпров'ї (VI) 94³
- Костянтинів, м., на Поділлі (X) 294 *див.* Староконстантинів
- Костянтинів, м., у Подільському воєводстві (IX-2) 1029, 1030⁻ *див.* Новокопчантинів
- Костянтинів Новий, м., у Подільському воєводстві (VIII-3) 225 *див.* Новокопчантинів
- Костянтинов (Константинів), г-ще, м., на р. Сула, на Сум-

- щині [Костянтинів, с., См.] **(X)** 213 *див.* Константинів, м., на р. Сула
- Косцелец, м. [у Польщі] **(VI)** 479
- Котаршин, с., у Бершадському ключі [Каташин, с., Чечельницький р-н Вн.] **(IX-2)** 1036¹, 1037
- Котельниця, м., на р. Гуйва, у Житомирському повіті [Стара Котельня, с., Андрушівський р-н Жт.] **(II)** 190, 194, 259³, 288, 296 **(VI)** 280 **(VII)** 243², 311 **(VIII-3)** 40² **(IX-1)** 236, 350 **(IX-2)** 772, 875 **(X)** 193
- Котелянська волость, у південній Житомирщині **(VII)** 257
- Котира (Котир-річка), р., притока Дніпра **(IX-2)** 851, 851³
- Котраги, племена **(I)** 158 *див.* Кутургури
- Котругур **(I)** 181¹ *див.* Кутругур
- Котюжинці, с. на Брацлавщині [Калинівський р-н Вн.] **(VII)** 12² **(IX-1)** 561¹, 575
- Коуї (Ковуї), колоністи турецькі **(II)** 348, 534, 548 *див.* Ковуї
- Коуї чернігівські, колоністи **(II)** 336
- Кочережин, с., на Перемишльщині **(V)** 104
- Кочерів, с., біля м. Радомишль [Радомишльський р-н Жт.] **(VIII-3)** 35
- Кочкари, н. п. **(VIII-1)** 61
- Кочубієв, с. [Кочубеїв, с., Чеме-ровецький р-н Хм.] **(VI)** 608
- Кочубіївська сотня, Уманського полку [Кочубеївська сотня] **(VIII-3)** 276
- Кочубіївці, с., біля Умані [Кочубеївка, с., Чрк.] **(IX-2)** 879
- Кошава, с., у Галичині **(VI)** 237
- Кошеваті, с., на Чернігівщині **(IX-2)** 947
- Кошевичі, с., на Пинщині **(V)** 158
- Кошерська волость, на Волині **(IV)** 235
- Кошилівці (Koszyłówce), с., у Галичині [Заліщицький р-н Трн.] **(I)** 37 **(VII)** 101 *див.* Koszyłówce
- Кошин, с., у Холмській королівщині **(VI)** 152
- Кошиці (Kaschau), м. [у Словаччині] **(I)** 221 **(II)** 504, 581 **(IV)** 110 **(VI)** 25 *див.* Kaschau
- Кошичі, с., у Порохницькому деканаті [у Польщі] **(I)** 217
- Кошоум, уход черкаський **(VII)** 54
- Краків (Кр., Краковъ, Cracovia, Krasovia, Kragovia, Kraków), м. [у Польщі] **(I)** 212², 218, 292, 292³, 296, 489, 489^{2,3}, 490⁻, 491, 491¹, 492, 495 **(II)** 404², 407, 408, 413, 565, 570, 578 **(III)** 11, 15, 72, 77, 89, 96-98, 111, 381, 486³, 505, 506, 508, 554 **(IV)** 26, 34, 34¹, 36, 45, 46, 50, 53, 93, 96, 110, 116, 127-129, 131, 132, 144, 161, 166, 166², 184, 191, 221, 223, 243, 286, 289, 329, 343, 349, 366, 376, 434, 466, 474 **(V)** 85, 201, 224², 229, 348, 353, 355, 431³,

- 438⁻, 439, 439², 440, 441¹, 523, 577, 577³, 583, 583¹, 589, 591, 594-596, 596¹, 597, 623, 641, 642, 648, 649, 651, 652, 659 (VI) 23, 29, 29⁴, 30, 31, 34, 35, 37-40, 42, 43 43², 44, 54, 81, 88, 89, 98, 108², 110, 139, 172, 175, 271, 271², 336, 372, 373¹, 390¹, 396¹, 427, 428⁻, 442, 546, 604, 605 (VII) 94, 96, 227, 305, 306^{1,2}, 445, 454³, 458², 491⁶, 495² (VIII-1) 11³, 12 (VIII-2) 35, 91³, 200, 204, 209 (VIII-3) 117, 121¹, 138, 146, 213 (IX-1) 5¹, 18⁴, 32, 32², 52, 53, 63, 65, 84, 92¹, 95⁻, 103¹, 138, 140¹, 141¹, 165, 166, 168, 184, 217, 233², 235, 250, 251¹, 252³, 263, 263¹, 266, 267, 267¹, 268-272, 288¹, 320, 340, 384², 412, 441, 519, 529, 544³, 548², 598 (IX-2) 651, 691, 856, 872, 1108, 1118, 1123, 1129, 1130, 1130², 1131, 1132, 1142, 1142², 1278, 1278¹, 1285, 1288², 1306, 1307, 1323, 1352, 1359, 1359⁵, 1377, 1380, 1385, 1385¹, 1385³, 1387-1390, 1392, 1408-1410, 1435, 1441, 1456, 1457, 1460, 1464, 1510, 1541, 1549 (X) 7, 8 *див.* Cracovia, Cracovia, Kragovia, Kraków
- Вавельська катедра* (VI) 372
- Вавельський замок* (Вавель) (IV) 96, 131
- Краківська дієцезія (Краківська катедра, Krakowska katedra, Krakowskie biskupstwo) (II) 457² (III) 300¹ (IV) 48 *див.* Краківська катедра, Krakowska katedra, Krakowskie biskupstwo
- Краківська земля (Cracouiensis terra) (I) 488, 489 (III) 96², 97 (IV) 54, 378 (V) 165, 166, 458 (VI) 372 (IX-2) 1187 *див.* Cracouiensis terra
- Краківська катедра (V) 445 *див.* Краківська дієцезія
- Краківське воєводство (IV) 32, 46² (IX-1) 258⁻, 258¹, 264
- Краківське князівство (III) 96
- Краківський повіт (Krakowski powiat) (VI) 217 *див.* Krakowski powiat
- Краковець, с., на Перемишльщині (VI) 625
- Краков'яни, жителі м. Краків (VI) 37, 39-41, 41⁵, 42, 43²
- Краков'янин (Краковянин), житель м. Краків (VIII-2) 122 (IX-1) 23¹
- Крарійський брід, на Дніпрі (I) 283 *див.* Кичкас
- Красилів, м-ко, м., на Волині [Красилівський р-н Хм.] (VI) 49, 102, 389 (VIII-3) 181
- Красилівка, с., на сіверській границі [Чрг.] (VIII-2) 44
- Красів, с., у Львівській королівщині (VI) 208
- Красна, р., ліва притока Росі (I) 35
- Красна, р., права притока Стугни (II) 280, 280⁸
- Красна, р., притока Тиси (I) 210⁴, 215, 221

- Красна Лука, с., у поріччі р. Грунь (VIII-2) 46
- Красне, с., м., на Київщині (II) 78 (IX-1) 350
- Красне, с., м., на сіверській границі (VIII-2) 44 (IX-1) 21, 421, 434 (IX-2) 730
- Красне, с., у поріччі р. Сухий Ромен (VIII-2) 45, 47 *див.* Красний Колядин
- Красне (Красное), м., у Брацлавському повіті (VII) 257- (VIII-3) 39 (IX-1) 21, 79⁸, 119², 153, 176², 177-, 178-, 179, 179¹, 180-182, 182², 184, 189, 190, 195, 203, 303, 342 (IX-2) 882, 1014
- Красне, м. [Буський р-н Льв.] (IX-2) 1462
- Краснени, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Красний Колядин (Красне), г-ще, с., у поріччі р. Сухий Ромен [Талалаївський р-н Чрг.] (II) 349¹ (VIII-2) 45, 47 *див.* Красне, с.
- Красний Луг, с., над р. Голтва, на Миргородщині (X) 214, 220
- Красний Став, м. (V) 180, 556³ (VIII-3) 15 *див.* Красностав
- Краснобрід, с., м., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626 (IX-2) 1126
- Краснобула, м. (IX-2) 1002⁵ *див.* Краснопілля, м., біля Умані
- Красногорка, с., у Київському повіті (V) 267, 267⁵
- Краснокутська могила, на Катеринославщині (I) 56
- Краснопілля, м., у Галичині (IX-2) 1102²
- Краснопілля (Краснобула, Краснопілка), м., біля Умані (IX-2) 1002 *див.* Краснобула, Краснопілка
- Краснопіль, м., у Кременецькому повіті (VIII-3) 43
- Краснопіль, с., на Полтавщині (VIII-2) 46 *див.* Великі Сорочинці
- Краснопольська сотня, Миргородського полку [Краснопілля, м., біля Умані] (VIII-3) 279
- Краснопуща, с., у Галичині [Бережанський р-н Трн.] (V) 268
- Красностав (Красний Став, Щекарів), м., у Холмській землі [у Польщі] (II) 370, 609 (IV) 332 (V) 166, 249³, 317 (VI) 136, 138, 172, 195, 256, 268, 572¹ (VII) 457, 457², 501 (VIII-1) 180, 188, 198 (VIII-2) 84, 85 (VIII-3) 194 (IX-1) 158, 257¹, 258- (IX-2) 1126 *див.* Красний Став, Щекарів
- Красноставське владьцтво, на Холмщині (IX-2) 1516
- Красноставська королівщина, на Холмщині (VI) 195³, 199, 200, 267 *див.* Красноставське староство
- Красноставське староство (Красноставська королівщина), на Холмщині (VI) 195 *див.* Красноставська королівщина
- Красноставський повіт, на

- Холмщині (IV) 501 (V) 180 (VI) 210, 228, 626
- Краснянська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Краснянська сотня, Прилуцького полку (VIII-3) 280
- Красопілка (Краснополка), м. (IX-2) 1002⁵ *див.* Краснопілля, м., біля Умані
- Крева, м., біля Ашмяни [у Білорусі] (IV) 128, 129
- Креви, племена (I) 184 *див.* Кривичі
- Кременецкая земля, на Волині (IX-2) 1520
- Кременець (Кремінець, Kremenich, Krzemyniecz, Kuzmenich), замок, м., на Волині [Кременецький р-н Трн.] (II) 252, 373, 608 (III) 43, 85, 88, 100, 148, 517 (IV) 32³, 40, 47, 48, 54, 56, 90¹, 141, 168, 193, 216³, 217, 217², 232², 331, 332, 450, 479, 480 (V) 230, 239³, 254³, 263, 293, 294¹, 302, 308, 344¹, 348, 349, 650, 651 (VI) 46, 49, 74, 102, 105, 106, 110, 124^{1,2}, 127, 135, 222, 274, 627 (VII) 36⁻, 213, 218, 457, 457², 501 (VIII-1) 181 (VIII-3) 52, 75¹ (IX-1) 271⁴, 276⁻, 335 (IX-2) 672 (X) 288 *див.* Kremenich, Krzemyniecz, Kuzmenich
- Богоявлення монастир* (V) 267
- Спаса св. монастир* (V) 263
- Кременецька волость, на Волині (IV) 39, 40, 165
- Кременецька держава, на Волині (VI) 225
- Кременецьке князівство, на Волині (V) 294¹
- Кременецьке староство, на Волині (V) 113², 209, 210, 210⁴, 295¹ (VI) 72, 179³, 222
- Кременецький повіт, на Волині (IV) 217 (V) 65¹, 266, 294, 295¹, 340 (VI) 223, 228
- Кременеччина, на Волині (IV) 217, 220, 480 (VIII) 257⁻
- Кременчук (Кремінчук, Krzemieniczuk), замок, м., на Полтавщині [Кременчуцький р-н Пл.] (I) 23² (VIII) 54, 63, 178³, 179, 179⁻, 552 (VIII-1) 291-293, 293¹ (IX-1) 503 (IX-2) 1094, 1228, 1440 (X) 84, 85, 129⁻, 151, 165, 171, 179⁻, 193, 209, 211, 222 *див.* Krzemieniczuk
- Кременчук дністровий, м. (VII) 178³
- Кременчуцька сотня (Кремінчуцька сотня), Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Кременчуцький перевіз (X) 151
- Кремінна, с., на р. Сян (I) 216¹
- Кремінчук, ур-ще, на Дніпрі (VII) 178
- Кремно, с., у Ратенському старостві (V) 125
- Креничі, с., у Київському повіті (IX-2) 851³
- Кресенбрун, н. п. (III) 519
- Крехів, с., біля Жовкви, у Галичині (II) 580 (VIII-3) 93
- Крехів'яни, жителі м. Крехів, у Галичині (VIII-3) 93

- Крешів (Krzeszow), м., у Перемишльській землі **(VI)** 34 *див.* Krzeszow
- Крешівська волость (Krzeszowska dzierzawa), у Перемишльській землі **(II)** 455, 455⁴ *див.* Krzeszowska dzierzawa
- Крешівське староство, у Перемишльській землі **(II)** 455⁴
- Кржна (Кросна), р., ліва притока Західного Бугу **(II)** 370 *див.* Кросна
- Криве, с., біля Києва **(VII)** 42, 257⁻
- Криве, с., у Львівській єпархії, у Галичині **(V)** 268
- Кривий Ріг, м. **(I)** 30¹
- Кривицька земля (Кривичская земля) **(I)** 481¹, 483², 550 **(II)** 17², 300², 554
- Кривичі (Креви, Кривичи), племена, у верхів'ях Західної Двіни, Дніпра і Волги **(I)** 171, 184, 184^{2,4}, 185-188, 193, 240, 282, 333, 364, 382, 398, 410, 415, 425, 480 **(II)** 124 **(III)** 235³ *див.* Креви
- Кривичі ізборські **(I)** 410
- Кривичі полоцькі **(I)** 410, 419
- Кривичі псковські **(I)** 410
- Кривичі смоленські **(I)** 410, 419
- Кривковщина, с., біля Києва **(IX-2)** 851³
- Криворівня, с., у Карпатах **(IX-1)** 5
- Криківці (Кроковці), с., у поріччі Південного Бугу, на північ від Брацлава [Немирівський р-н Вн.] **(VII)** 15
- Крилів, м., на Холмщині [у Польщі] **(VI)** 422¹, 626 **(VIII-3)** 96¹
- Крилів (Крыловъ), м., на р. Дніпро, на Чигиринщині **(I)** 281³ **(VII)** 519, 544, 545, 546⁵, 547⁻, 557 **(VIII-1)** 235, 248, 253, 255, 256, 282, 283 **(VIII-2)** 25, 161, 168 **(IX-2)** 926, 1022
- Крилівка (Криловці), с., у південній Житомирщині [Андрушівський р-н Жт.] **(IX-2)** 948² *див.* Криловці
- Крилівська маєтність, у Володимирському повіті **(VI)** 276
- Крилівська сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
- Криловці (Крилівці, Крилювці), с. **(V)** 219 **(IX-2)** 948, 952² *див.* Крилівка
- Кринос (Крынос, Krelow, Krynos), с., біля Галича, у Галицькому повіті **(II)** 467, 467¹, 468-470, 571, 572 **(V)** 262, 262², 432, 433 **(VI)** 536² **(IX-1)** 155 *див.* Krelow, Krynos *див. також* Галич, м. у Галичині; Криносське городище
- Підгороддя, частина села* **(II)** 469
- Криносське городище, біля Галича **(II)** 467, 469 *див. також* Кринос
- Криносське намісництво, у Крилосі **(V)** 483
- Крим, м. **(IV)** 299 *див.* Старий Крим
- Крим (Газарія, Крым, Крымъ,

Таврида, Таврической полу-
островъ, Таврія, Херсонес,
Херсонес Гераклеїський,
Chersonesus Thaurica, Crimea,
Crimée, Krim, Крым, Tauride,
Taurien), п-ів, край **(I)** 6, 11,
30, 42², 91-94, 96-98, 100,
101, 103, 127, 143², 144, 155,
156¹, 231, 285, 289, 298, 302,
393, 401, 417, 441, 442, 463⁻,
467², 487, 498, 508, 542 **(II)**
66¹, 507, 510, 511, 511¹, 514,
514⁵, 515, 515², 518, 541, 580
(IV) 82, 251¹, 276¹, 285, 294²,
295, 296, 296^{1,3}, 297, 299-303,
304, 305, 305^{1,2}, 306-311, 317,
319, 321, 322, 322⁻, 323, 323¹,
324-326, 329, 332, 335, 336,
339, 486-488 **(V)** 30, 251, 252
(VI) 7, 8, 9^{4,6}, 10¹, 13, 17, 20,
54, 58, 67, 397 **(VII)** IX, 14,
21-23, 26, 29, 32, 59, 59⁶, 76,
83, 84, 90, 92, 102, 115-117,
119, 120, 120⁵, 121-124, 128,
129, 140, 146, 147, 155, 168-
170, 199, 202, 204, 206, 281,
291, 296, 307, 321, 322, 344,
348, 355, 371, 376, 386, 387,
428, 432, 439, 512, 513, 515-
519, 538, 540, 540¹, 578, 582
(VIII-1) 3, 42-49, 51-56, 59,
61, 63, 64, 70, 71, 122, 228,
229, 236, 239, 240, 244-246,
289³, 321 **(VIII-2)** 5, 11, 12,
15-17, 19, 20, 26, 35, 51, 70¹,
140, 141, 144, 150, 165, 166¹,
169, 170, 174, 176, 196 **(VIII-3)**
7, 8, 21, 59, 100, 131², 132,
140, 171-173, 179, 184¹, 223³,
240, 241, 244, 253 **(IX-1)** 9,

10⁻, 17⁻, 33-35, 38, 40, 54,
55, 70, 77, 80, 83, 88³, 90,
92¹, 115, 116, 127, 139-141,
146, 148, 150, 151⁶, 153, 161,
167, 170, 171, 172⁻, 173, 174,
175⁻, 204-206, 212, 216, 222²,
231, 232, 245, 246, 249, 252,
273⁻, 276⁻, 277, 285, 287, 290,
295, 306¹, 307⁻, 311, 314, 315,
315^{1,2}, 337, 345, 364, 371,
377, 379, 391, 399², 416, 418,
427, 428, 431, 442, 442¹, 444,
445, 448, 449, 451, 452, 462,
467¹, 468-470, 475, 481, 484,
497, 498, 506, 521¹, 550, 552,
553, 554¹, 555, 555¹, 557, 558,
558¹, 562, 597, 597³ **(IX-2)**
610, 616, 625, 640, 654, 655,
658², 660-662, 666, 666¹, 674,
674³, 675, 682, 684, 687, 699,
703, 709, 717-720, 728, 760,
771³, 779-781, 784, 788, 804,
819, 870, 887-889, 891, 894,
895, 898, 899, 899¹, 900¹, 902⁴,
914, 919, 920, 920², 921, 921¹,
922⁻¹, 928, 941-943, 946, 948,
949, 951, 952⁸, 955, 956, 959,
961, 961¹, 966, 1019, 1019³,
1020, 1021, 1021⁻, 1022,
1023, 1029, 1031, 1046⁻,
1056, 1060, 1061⁵, 1063-1067,
1067⁻, 1068, 1071, 1072,
1077, 1078, 1089-1091, 1097,
1099-1101, 1125, 1130, 1136,
1140, 1141, 1143-1145, 1159,
1160, 1162, 1164, 1165, 1170,
1174, 1176, 1178, 1186, 1192,
1193, 1195-1197, 1198², 1207,
1213, 1232, 1234, 1283²,
1326, 1336, 1349, 1356-1359,

- 1377, 1394-1396, 1427, 1428¹, 1434, 1440, 1447, 1448, 1451, 1451¹, 1452, 1452⁵, 1455, 1467, 1478, 1489, 1494, 1500, 1531 (X) 7, 9, 41, 56, 57, 70, 73, 82, 84, 88, 104, 114, 148, 148¹, 149-151, 151¹, 161, 195, 211, 227¹, 235, 239, 268, 270, 274, 284, 370 *див.* Газарія, Таврида, Таврической полуостровъ, Таврія, Херсонес, Херсонес Гераклеїський, Chersonesus Thaurica, Crimea, Crimée, Krim, Krum, Tauride, Taurien *див. також* Armenia Magna, Armenia Martima
- Крим західний (I) 93
- Крим північний (II) 515¹
- Крим східний (Таврія східна) (I) 96, 100, 228, 229 *див.* Таврія східна
- Кримки, р. (IX-1) 57
- Кримська держава (Крымское государство) (IV) 85 (VII) 517 *див.* Крымское государство
- Кримська земля (VIII-3) 175
- Кримська Орда (Крымская орда, Орда) (IV) 276, 289, 293, 295, 301, 302, 302², 303-305, 311, 320⁴, 324, 328, 329, 486, 504 (VII) 13, 529 (VIII-2) 18⁴ (VIII-3) 59, 270 (IX-1) 34, 45, 378 (IX-2) 818
- Кримська станиця, на північному Кавказі (I) 55
- Кримське ханство (Крым. ханство, Крымское ханство, Кримський юрт) (IV) 85, 311, 318, 323, 324, 458, 486-487, 487 (VII) 77², 348³, 513¹ (VIII-1) 63¹, 227, 228¹ (VIII-2) 155¹, 176, 176¹ (VIII-3) 249 (IX-2) 956³, 1539¹, 1546 *див.* Кримський юрт
- Кримське царство (VIII-3) 249
- Кримський юрт (IX-2) 1068 *див.* Кримське ханство
- Кримські гори (I) 150
- Кримсько-дніпровська дорога (Кримсько-дніпровський шлях) (VI) 9 (VII) 54
- Кримці (Кримчаки, Крымцы) (IV) 325-, 328 (VII) 13, 21, 22, 30, 71², 117, 120, 124, 155, 387, 442 (VIII-1) 37, 62, 207, 228, 239, 240, 244, 290 (VIII-2) 15, 140 (VIII-3) 7, 172, 252, 253, 257¹ (IX-1) 45, 56², 67, 83, 174, 231, 232, 397, 416, 468, 469, 497, 498 (IX-2) 609, 621, 635, 804, 819, 892, 903, 909³, 924, 955, 1063, 1065, 1078, 1099, 1101, 1140, 1165, 1197, 1207, 1213, 1277, 1427, 1448, 1455¹, 1532 (X) 11, 93 *див.* Кримчаки
- Кримчаки (IX-2) 1500 *див.* Кримці
- Криниця, с., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626
- Кринички, с., у Балтському повіті (I) 37
- Кристинопіль, м. (IX-2) 1053, 1055 *див.* Христинівка
- Критяни, населення о. Крит (I) 85
- Кричевській у'їздъ (IX-2) 1154¹
- Кричевський повіт [у Білорусі] (X) 41

- Кричів (Кричев, Кричевь), с.
[у Білорусі] (V) 170 (VII)
91, 319 (IX-1) 14, 324 (IX-2)
962, 1153, 1154, 1154^{1,2}, 1167,
1201, 1202¹, 1265
- Кришинці, с., у Брацлавському
повіті (VIII-3) 277
- Крит (Крит), о., у Середземному
морі (VI) 63, 444 (VIII-2) 18
- Кробізи, плем'я наддунайське
тракійське (I) 128
- Кромі (Кром, Кромъ), м., на
Чернігівщині [у Росії] (II)
604 (VIII-2) 61, 65, 68⁴
- Кронштадт, м. (VI) 60 *див.* Брашів
- Кропивенська сотня, Прилуць-
кого полку [Кропивнянська
сотня] (VIII-3) 280
- Кропивенський полк (Кропи-
венский полкъ) [Кропив-
нянський полк] (VIII-2) 47
(VIII-3) 278, 279 (IX-2) 567-
736, 742, 771
- Кропивна, с., м., у верхів'ях
Удаю, на Полтавщині (VIII-
2) 45, 47 (IX-2) 731, 792¹
- Кропивна, маєтн., за Південним
Бугом [Вн.] (VII) 15, 257-
258, 276
- Кропиполе, с., у верхів'ях Удаю
(VIII-2) 45
- Кросна, р. (II) 370, 370¹, 375⁷
(III) 96 *див.* Кржна
- Кросно (Коросно, Crosno), м.,
на Перемишльщині (VI) 98⁶
див. Коросно, Crosno
- Крохаїв, с., біля м. Остра, на
Чернігівщині [Крехаїв, с.,
Козелецький р-н Чрг.] (V)
217
- Кругель, ур-ще, на Перемишль-
щині (VI) 203
- Круків (Круков), м-ко (VII) 552
див. Курукове
- Крупє, с., на холмсько-белзько-
му Побужжі (VI) 626
- Крутобородинці (Крутиборо-
динці), с., у Летичівському
повіті [Круті Бороди, с., Яр-
молинецький р-н Хм.] (I) 37,
37¹
- Круток (Крутокъ), маєток (IX-
2) 1219, 1219⁵
- Крымець, житель Криму (IX-2)
1532⁴
- Крымское государство (IX-2)
1100 *див.* Кримська держава
- Крюковий потік, р., права при-
тока Снову (II) 19¹
- Ксаверів, м., в Овруцькому по-
віті [Малинський р-н Жт.]
(VI) 450
- К-см, н. п. (IX-2) 1145
- Ктенунт, затока (I) 91, 93 *див.*
Севастопольська затока
- Кубанська губернія (I) 7
- Кубанська область (I) 540
- Кубанці, населення Кубані (I) 308
- Кубань, край (I) 42 (III) 450⁴
- Кубань, р. (I) 6, 234, 462 (II)
506, 507, 510 (IV) 300
- Кублич, м., у Брацлавському
повіті [Теплицький р-н Вн.]
(IX-2) 563, 883, 884
- Кудеска (Гнилобережка, Каїр-
ка), р., ліва притока Дніпра
(VIII-2) 123 *див.* Гнилобе-
режка, Каїрка
- Кудин, м., у Болоховській землі
(III) 155, 157

- Кудличина, слобода, на Уманщині **(IX-2)** 882
- Кудново, с., біля м. Переяслав **(II)** 358, 606
- Кудринці, с., у Кам'янецькому повіті, на Поділлі **(IX-1)** 240
- Кужельова, н. п. **(IV)** 466
- Куземин, с. [Охтирський р-н См.] **(IX-1)** 127¹
- Куземинська сотня, Полтавського полку **(VIII-3)** 279, 279³
- Кузниця, м. **(IX-2)** 1057
- Кузу, р. **(I)** 234
- Кузьмин, с., у Кременецькому повіті **(VIII-3)** 183¹
- Кузьминська волость, на Поділлі **(VI)** 250
- Кузяків, г-ще, над р. Росава **(VII)** 563¹
- Куйматичі, с., у Галичині **(V)** 81²
- Кукова (Keukemezew, Kükemezö), с., біля р. Топля, у Карпатах **(II)** 459¹ *див.* Keukemezew, Kükemezö
- Кукурешти, маєток, біля Тележни, у Волощині **(IX-1)** 541
- Кулажин, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Кулачківці, м., у Галичині **(VI)** 101
- Кулигородище, н. п., на Задніпрянщині **(VIII-2)** 47
- Куликів, м., біля Львова, у Галичині **(VI)** 236 **(IX-2)** 1462, 1550
- Куликів (Куликовь), с., на Київщині **(VII)** 19, 42
- Куликове поле **(IV)** 312
- Кул-оба, могила біля Керчі, у Криму **(I)** 55
- Кульдеюрів, м., на Пороссі, у Київській землі **(II)** 286, 286³, 537, 549
- Кульм, м. **(V)** 231 **(VI)** 27, 28 *див.* Хелмно
- Кульмська земля **(IV)** 6 *див.* Хелминська земля
- Кульчин, с., у Кременецькому повіті **(VIII-3)** 54, 54¹
- Куляшне, с., на Сяніччині **(VI)** 223
- Кума, р., басейн Каспійського моря **(I)** 6
- Кумани (Куманы, Comani, Cumanı, Kumanen), плем'я **(II)** 34, 54, 526¹, 527 *див.* Comani, Cumanı, Kumanen *див. також* Кипчаки, Половці
- Куманів, с., у Проскурівському повіті **(II)** 585
- Куманів, с., у Тішанівському повіті **(II)** 585
- Куманівка, присілок Куманова, у Проскурівському повіті **(II)** 585
- Куманівці (Команівці), с., у Летичівському повіті [Хмільницький р-н Вн.] **(II)** 585 **(VIII-3)** 60 *див.* Команівці
- Кумановка, с., у Бердичівському повіті **(II)** 585
- Кумейки, с., у Київському повіті [Черкаський р-н Чрк.] **(VIII-1)** 268, 269, 274, 282, 289, 302, 305, 325 **(VIII-2)** 3, 115, 187² **(IX-1)** 11
- Кумів (Комов), с., на Забужжі,

- на Волині (II) 609 *див.* Ко-
мов
- Куна, м., на Брацлавщині [Гай-
синський р-н Вн.] (VII) 15
(IX-2) 1019
- Кунатівці, с., у Барському ста-
ростві (VI) 251
- Кунашів, с., у Галицькій землі
(V) 314
- Кунашівка, с., на сіверській гра-
ниці (VIII-2) 44
- Кунеля (Kuneka), с., на Уманщи-
ні (IX-2) 1044² *див.* Kuneka
- Куниці, н. п., на Брацлавщині
(IX-2) 1060
- Куницьке, н. п., у Брацлавсько-
му повіті (IX-2) 1058
- Куничне, н. п., на північ від
Брацлава (VII) 15
- Кунянська сотня, Кальницького
полку (VIII-3) 277
- Купановка, с., у поріччі р. Хо-
рол (VIII-2) 46
- Купи-Болгари, плем'я (I) 158
див. Болгари кубанські
- Купилів, м., у Галицькому пові-
ті (V) 262, 262²
- Купіль, с. [Волочиський р-н
Хм.] (VIII-3) 182
- Купчинці, с., на Зборівщині
(IX-1) 244, 244¹ (IX-2) 1145
- Купянській уѣздъ, у Харківській
губернії (I) 58¹
- Куп'янський повіт, у Харків-
ській губернії (II) 585
- Кура, р., ліва притока Аркасу (I)
434, 443, 444
- Куренка, с. [у Білорусі] (VI)
504¹
- Куреньки, с., у пониззі Удаю
[Курінька, с., Чорнуський
р-н Пл.] (VIII-2) 45, 47
- Куреськь, м. (II) 300³, 327³ *див.*
Курськ
- Курилівка, с., на Сянїччині (VI)
266, 266⁴
- Курима, с., у Карпатах [у Сло-
ваччині] (II) 459⁻
- Курїнська сотня, Кропивнян-
ського полку [Куріньківська
сотня] (VIII-3) 279
- Курішаф, затока на Балтійсько-
му морі (I) 74
- Курляндія (Curlandia) (IX-1)
166 (X) 376 *див.* Curlandia
- Курляндська губернія (I) 277¹
- Курмани (Комани), с., у вер-
хів'ях р. Сула [Недригайлів-
ський р-н См.] (VIII-2) 45
див. Комани
- Куров Брод, с. (VIII-2) 45 *див.*
Рожанівка
- Курозвонки, м. [у Польщі] (IV)
164
- Куропатники, м., у Галичині
(VI) 101, 625
- Курскій уѣздъ [у Росії] (I) 355¹
- Курськ (Куреськь), м., на півден-
номусході Посем'я, на Чер-
нігівщині [у Росії] (I) 294,
294⁶, 303 (II) 49, 320, 328,
337, 338, 345, 604 (III) 184,
215, 291, 340, 415 (VIII-2)
57, 61, 62, 65 (X) 106³, 125
див. Куреськь
- Курська губернія (Курская гу-
бернія), на Посем'ї (I) 7 (II)
603 (VIII-2) 199
- Курська тьма [земля], на
Посем'ї (IV) 87

- Курське князівство, на Посем'ї (III) 178
- Курукове (Круків, Куруковъ), м-ко, на Дніпрі (VII) 480, 552, 554 (VIII-1) 24 (VIII-2) 115 *див.* Круків
- Курукове озеро, місцевість, оз., на Дніпрі (VII) 552, 553
- Курчанин, житель м. Курськ, на Посем'ї (VIII-2) 166
- Курщина, на Посем'ї (VII) 69²
- Куряни, жителі м. Курськ, на Посем'ї (II) 320, 331, 338 (III) 213, 215, 218
- Кусениці, с., на Перемишльщині (VI) 625
- Кутище, с., у Галичині [маб., Тлумацький р-н ІФ.] (V) 104 (VI) 237
- Кутлакой, с., у Криму (IX-2) 942
- Кутновичі, с., у Львівській землі (V) 238¹
- Кутругур (Котругур, Κοτράγγυρος), з племені кутругурів (I) 180 *див.* Котругур, Κοτράγγυρος
- Кутругури, племена (I) 181¹ *див.* Кутругури
- Кутругури (Котраги, Кутругури, Κοτράγγυρες), племена, на правому березі Дону (I) 159, 159¹, 194, 194¹ *див.* Котраги, Кутругури, Κοτράγγυρες
- Кухче, с., на Пинщині (V) 645
- Кучар, м., у Київській землі (II) 278
- Кучелмин (Кучелемин), м., у галицькому Пониззі, між рр. Прут і Дністер (II) 440, 461, 517, 611
- Кучманський шлях (Кучмань) (VII) 23, 98, 101 (VIII-1) 30, 64 (VIII-2) 28 (VIII-3) 73⁶ (IX-1) 92¹ (IX-2) 1066
- Кучурлик, с., у Галичині (II) 611
- Куяба, м. (I) 192, 196¹, 296², 421 *див.* Київ
- Куявська земля [у Польщі] (IV) 236, 470 *див. також* Cuyavia

Л

- Лаба (Ельба), р., басейн Північного моря **(I)** 211, 212 **(IX-1)** 529 *див.* Ельба
- Лабієв (Labiau), м. **(IX-2)** 1431 *див.* Labiau
- Лаборець (Laber, Laborcz), р., права притока Латориці, басейн Тиси **(I)** 138², 214 **(II)** 486², 488, 502 *див.* Laber, Laborcz
- Лабунки, м. [у Польщі] **(VIII-3)** 116
- Лабунь, м., у Кременецькому повіті [Новолабунь, с., Полонський р-н Хм.] **(VI)** 389, 627 **(VII)** 219 **(VIII-3)** 43 **(IX-1)** 547
- Лабшин, с., у Галичині **(V)** 268
- Лаврів (Лавровъ, Ławtow), с., у Самбірському окрузі, у Галичині [Старосамбірський р-н Льв.] **(II)** 463³ **(III)** 431, 521 **(V)** 263 **(VI)** 380², 423⁻ *див.* Ławtow
Онуфріївський монастир (Онуфрія св. монастир, Онуфрія Лаврівського св. монастир) (V) 263 (VIII-1) 165, 182, 198
Спаса св. монастир (Спаський монастир) (III) 521 (VI) 423⁻, 434
- Лагодище, с., на Львівщині **(V)** 262, 262¹
- Лада, р., права притока Танви **(II)** 370, 371¹, 455, 608
- Ладжин, м., у Брацлавському повіті **(VIII-3)** 39 **(IX-1)** 277⁻, 440, 571 **(IX-2)** 1016, 1020
- Ладжинська сотня, Уманського полку **(VIII-3)** 276
- Ладога, м., на березі р. Волхва, у Новгородській землі **(I)** 409 **(II)** 137
- Ладозьке озеро, у Новгородському князівстві **(I)** 291, 294, 544 **(II)** 24
- Лайще, с., у поріччі р. Яселка, на руському кордоні **(II)** 457¹
- Ланцут (Ляндсгут), м., у південно-східній Польщі **(V)** 40 **(VI)** 110, 422¹, 434⁻, 625 **(IX-1)** 258- **(IX-2)** 1170¹, 1171, 1171², 1315, 1315¹, 1359, 1359⁵, 1377, 1389, 1390, 1392 *див.* Ляндсгут, *див. також* Пивчюг
- Ланьцюская волость [у Польщі] **(VI)** 155
- Ластівці, с., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VI)** 251
- Латва, м. **(IX-2)** 1151 *див.* Лахва
- Латинське царство, два **(IV)** 298
- Латориця, р., права притока Тиси **(II)** 460, 460³, 488, 493, 543
- Лахва (Латва), м., у поріччі р. Прип'ять [у Білорусі] **(IX-2)** 1151 *див.* Латва
- Лаче, оз., у Новгородській землі **(III)** 493
- Лашів, с., на холмсько-белзькому Побужжі **(VI)** 626
- Лашівка (Лашівка), м. [у Польщі] **(IX-2)** 1126, 1460
- Лвовская архієпископія **(IX-2)** 1530 *див.* Львівська дієцезія
- Лебедевцы, жителі с. Лебедів,

- у Берестейському повіті (V) 364
- Лебедин (Лебединь, Лебедянь), м. (VI) 279 (VII) 15, 15⁶, 110, 376 (IX-1) 414, 414¹ *див.* Шпиків
- Лебедів, н. п. (IV) 385
- Лебедів, с., у Берестейському повіті (V) 364
- Лебедія, край, населений мадярами (I) 233, 234, 234¹
- Лебуній, місцевість, пагорб у Візантії (II) 532
- Левченки (Лешенки), с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45 *див.* Лешенки
- Лежайськ (Lanzaysko), м., у Перемишльській землі (I) 214¹ (VI) 163, 266 (IX-2) 1458 *див.* Lanzaysko
- Лежайська королівщина, у Перемишльській землі (II) 456, 456¹ (V) 202 (VI) 196, 200, 266, 270 *див.* Лежайське староство
- Лежайське староство (Лежайська королівщина), у Перемишльській землі (II) 456 (V) 201 (VI) 152-153, 266 *див.* Лежайська королівщина
- Лежани, с., у Сяніцькому повіті (II) 456⁵
- Лезгини, народ нахський (I) 443
- Лелес, с., у Землинському комітаті (II) 492, 503, 611
- Лелехівка (Лемохівка), с., у Любачівській королівщині (VI) 160, 180, 651 *див.* Лемохівка
- Лелів, м., на Поліссі [Кв.] (IX-1) 224, 224³
- Лелюхів, с., на р. Попрад, на Закарпатті (II) 611
- Лемківщина, українська етнічна територія (V) 276 (VI) 381
- Лемохівка, с. (VI) 180 *див.* Лелехівка
- Ленів, н. п. (VII) 16
- Ленінград, м. (IX-1) 5 *див.* Санкт-Петербург
- Ленчицька земля, на Мазовеччині (IV) 50, 236 (VI) 34
- Ленчиця (Ленчиця), м., на Мазовеччині [у Польщі] (III) 68 (IV) 247 (VI) 34, 55
- Ленчно, м. [у Польщі] (IX-2) 1126
- Лесевичі, м., на Київщині (IX-2) 1011
Михайла св. соборна церква (IX-2) 1011
Юрія св. монастир жіночий (IX-2) 1011
- Летигола, плем'я (IV) 5- *див.* Лотиші
- Летичів (Літичів), замок, м., на Поділлі [Летичівський р-н Хм.] (IV) 199 (V) 317 (VII) 27 (VIII-1) 291 (VIII-3) 176¹ (IX-1) 200, 236, 262³ (IX-2) 694, 1043¹, 1052¹
- Летичівська королівщина (VI) 268⁷ *див.* Летичівське староство
- Летичівське староство (Летичівська королівщина) (VI) 252 (IX-1) 338 *див.* Летичівська королівщина
- Летичівський повіт (IV) 501 (V) 317

- Лехановське городище (II) 603
див. також Городище, с., на р. Тернь
- Лешенки, с. (VIII-2) 45 *див.* Левченки
- Лешниця, с., у Любошанській волості [у Білорусі] (V) 358¹
- Лещин, с., на Житомирщині (VI) 292
- Левантинці, населення східно-го узбережжя Середземного моря, Близького Сходу (VI) 7
- Лельов, м., у Краківському воеводстві (IV) 46²
- Лемно, о., в Егейському морі [Лемнос, о.] (II) 35
- Лемовії, плем'я готське (I) 141
- Либідь (Либедь, Лыбедь), р., права притока Дніпра (I) 10, 379, 465 (II) 263, 263⁶, 264 (VII) 194 (VIII-1) 299¹ (VIII-3) 179 (X) 277, 278, 281
- Лиць, плем'я угрофінське (I) 74
- Ливни, м., на Слобожанщині (VII) 371 (VIII-2) 56, 61, 65
- Ливонія (IV) 9³, 192², 219, 228, 359, 360, 422, 440 *див.* Лівонія
- Ливонська земля (VII) 316 *див.* Інфлянтська земля
- Липа, р., біля Перемишля (III) 100
- Липа, р., у басейні Дністра (VI) 154 (IX-2) 654
- Липа, р., ліва притока Дністра [Золота Липа, р.] (II) 372
- Липенське городище (II) 604 *див. також* Липецьк
- Липецьк (Ворожба, Липецьк, Липеч, Липовець), г-ще, м., на Чернігівщині (II) 603, 604 *див.* Ворожба, Липовець *див. також* Липенське городище
- Липе, с., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626
- Липиця, р., ліва притока Клязми (II) 237 (III) 35
- Липиця, с., у Галицькій землі (V) 178^{1,2}
- Липівка Тимонівська, с., м., (V) 221² *див.* Тимонівка, м.
- Липова Долина, н. п., на р. Псел, на Полтавщині (VIII-2) 47 (X) 275, 334
- Липове, с., м., у поріччі р. Сухий Ромен (VIII-2) 45, 47 (IX-1) 410, 410¹, 412-415
- Липовець, м. (II) 604 *див.* Липецьк
- Липовець (Liponi), м., на Вінничині [Липовецький р-н Вн.] (VII) 257- (IX-1) 198, 198², 199², 200, 200², 320, 493-495, 548 *див.* Liponi
- Липовецька сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277
- Липовецьке князівство, на Сіверщині [у Росії] (III) 178
- Липовчани, козаки Кропивенської сотні [Кропивнянський полк] (VIII-3) 280
- Липськ (Leipzig), м. [у Німеччині] (I) 282¹, 316⁻, 354⁻ (III) 561 (IV) 424, 477 (V) 651 (VI) 54, 70 (VII) 564 (VIII-2) 203 *див.* Leipzig
- Липчиці, с., біля Галича, у поріччі р. Дністер (II) 612
- Лип'я, с., на Самбірщині (V) 272, 283, 284

Лип'яни (Héthárs), с., біля р. Ториця, на Закарпатті (II) 492²
див. Héthárs

Лиса Гора (Лисець), м., біля Грубешова [у Польщі] (III) 89 див. Лисець

Лисець, м. [у Польщі] (III) 89 див. Лиса Гора

Лисиничі, с., біля м. Львів (VIII-3) 90

Лиска, с., біля м. Краків (VI) 372

Лисна, р. (II) 608 див. Лосна

Листвин, м. (II) 19 (III) 495 див. Великий Листвин

Лисько, с., у Галичині (V) 267

Лисянка, с., м., на Корсунщині [Лисянський р-н Чрк.] (VI) 191, 212, 283 (VIII-1) 104, 110 (VIII-2) 152 (IX-2) 983, 986⁴ (X) 143⁻

Лисянка, с., на Брацлавщині (IX-2) 1037, 1055

Лисянська сотня, Корсунського полку (VIII-3) 275

Лисянський полк (Лисовський полк) (VIII-3) 273² (IX-2) 1201, 1263

Литва, народ (I) 72¹, 74, 337¹, 367² (II) 22, 124, 125, 310², 391, 609 (III) 16, 79, 178 (IV) 7, 8³, 9³, 36, 57, 58, 97, 204, 387-389, 393, 442 (V) 543 (VI) 32 (VII) 22⁻, 31, 97, 156², 316, 467 (VIII-1) 153, 203 (VIII-2) 64, 116 (VIII-3) 35, 149 (IX-1) 364, 370² (IX-2) 964, 1150, 1151, 1453 (X) 157 див. Литовці

Литва, плем'я (IV) 5^{-1,3}, 6⁻

Литва, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45

Литва (Лытва, Lithauen, Lithuania, Lithvania, Littauen, Littowen, Littwania, Litvania, Litwa, Luthuania, Lythwania, Lytovia, Lyttwania), д-ва (I) 74², 275⁴, 606 (II) 208, 215, 228¹, 297, 309-311, 475 (III) 55, 55², 77-79, 82, 84, 85, 88, 94, 95, 101, 110, 112, 116, 117, 117², 126, 127, 127³, 140, 142, 161², 163, 169, 170, 173, 179, 186, 503, 525, 526, 531 (IV) 3, 5, 7, 7¹, 8, 8²⁻⁴, 9, 9³, 10, 11, 11², 12, 12¹, 14, 15, 16³, 17-19, 30, 31, 36, 37, 42, 42², 44, 44², 45, 45⁻, 48, 48¹, 50, 52¹, 53, 56², 58, 62, 65, 68-73, 76-78, 79², 80, 82, 83, 90, 94, 95², 97, 98, 100, 110, 111, 111⁻, 113, 117, 117¹, 122, 125, 126, 128, 129, 129³, 130⁻, 132, 133, 136⁴, 137, 138, 140-142, 144, 146, 147, 151, 153, 153¹, 155-158, 161, 162², 166-168, 177, 180-183, 186, 188, 189, 192, 192², 193, 195, 201, 204, 204⁻, 206, 210, 212-216, 218, 218¹, 220, 227-229, 231-239, 239¹, 240-245, 247-250, 250¹, 251, 255, 255¹, 256, 257, 259-263, 264^{2,3}, 265-267, 271-280, 280⁻, 282, 284, 286, 286², 287-289, 289³, 293, 306, 307, 307¹, 309, 309², 310-313, 318, 319, 320⁴, 321, 321², 322⁻, 323-326, 328-330, 330³, 333, 334, 336, 338-343, 343², 346, 348-352, 355-361, 363-366, 368,

370, 371, 374-376, 378, 379, 382, 383, 385, 387-390, 391¹, 393-396, 399-403, 409-412, 415-419, 419³, 420, 421, 424, 426, 427, 430, 445, 448, 453, 455, 457, 460-462, 464, 465, 468, 469, 472, 480, 482, 483, 486, 488, 491 (V) 1, 9, 13, 13¹, 14, 19, 20, 32, 47, 69-71, 101, 142, 229, 247, 257, 292³, 294, 294¹, 386³, 387-389, 390², 391, 392, 394, 398-401, 403-406, 409, 410, 410¹, 445, 449, 456⁻, 511, 512, 523-527, 530, 530¹, 533⁴, 539, 540, 542, 544, 550, 551, 593-595, 624, 625, 627, 628, 632, 634, 643, 649, 650 (VI) 32, 36, 47, 55, 56, 84, 142², 163, 199, 211, 231, 304, 317, 358, 416, 424, 425³, 441², 446, 447, 603, 616 (VII) 23, 25, 26, 71, 82, 84, 91, 92, 106, 116, 117, 121, 122, 124, 128, 208⁻, 210, 339, 374, 398, 425, 429⁴, 435, 449², 452³, 459², 488, 488⁵, 496³, 522 (VIII-1) 36, 124, 138, 159, 208, 216, 267, 328, 332, 333 (VIII-2) 8, 16, 24, 37, 38, 65, 73, 76¹, 80, 101, 104-107, 109, 116, 152, 194, 207 (VIII-3) 32, 40, 58⁴, 59, 106, 137-139, 144, 145, 149, 151, 153, 163, 168, 173, 174⁶, 176, 180, 184, 184⁴, 214, 220 (IX-1) 1, 32, 43, 45, 64, 76, 78⁵, 94, 116, 117, 127, 156, 175⁻, 184, 204⁻, 206, 209, 213, 215, 219, 220, 222, 222², 223, 227-229, 234³, 236, 247⁻, 248⁻, 254, 254³, 255, 262³,

276⁻, 285¹, 314, 321, 323¹, 327¹, 348², 351⁻, 364, 400, 404, 405, 414, 417, 429, 440, 451, 452, 456, 458, 459⁻, 466, 467, 467¹, 469⁻, 471³, 474, 484, 499, 502, 557, 558, 559⁻, 567, 576, 598 (IX-2) 616, 619, 631, 661, 714, 761, 800, 831, 855, 860, 863, 865, 872, 890, 915, 917, 918, 921¹, 930, 939, 951, 951¹, 961, 1045⁻, 1071, 1084, 1110, 1111, 1113, 1153, 1156, 1173, 1184, 1192, 1196, 1222, 1239, 1267, 1278², 1287, 1290, 1291, 1306, 1315, 1334, 1336, 1359, 1364, 1364⁴, 1376, 1376⁴, 1380, 1381, 1384, 1389, 1393, 1396, 1398⁵, 1405, 1422, 1434-1436, 1439, 1460, 1489, 1516, 1519, 1520, 1539 (X) 6, 31, 40, 65, 159, 170, 312, 314, 318, 322, 330, 376, 380 *див.* Lithauen, Lithuania, Lithvania, Littauen, Littowen, Littwania, Litvania, Litwa, Luthuania, Lythwania, Lytovia, Lyttwania

Литва Горішня (Auxtote), територія, у басейні правих притоків Німану (V) 13¹ *див.* Auxtote

Литва-Польща (IV) 327 (VII) VII, 22, 26, 116, 122, 516 *див.*

Польсько-Литовська держава

Литва-Русь (II) 570, 578 (III) 525, 543 (IV) 434 *див.* Велике князівство Литовське

Литвин (Литвинь, Lithuanus, Litwin) (III) 16 (IV) 95, 97, 129³, 267, 268, 330³ (V) 13

- (VI) 3, 9, 9⁷, 13, 14, 18, 18², 19, 22, 295, 315, 316, 402 (VII) 467 (IX-2) 841⁻, 885, 1269 (X) 114 *див.* Lithuanus, Litwin
- Литвини, народ (III) 82, 124⁴, 144, 152¹ (IV) 5, 9³, 30, 30², 33, 35, 38, 42, 44, 50¹, 58, 129, 181, 187, 199, 202, 207-209, 237, 239-241, 244, 247-249, 262¹, 264, 266-268, 273, 319, 350², 357, 358, 364⁴, 371³, 387, 409, 410, 412, 415², 419¹, 421, 422¹ (V) 13, 48¹, 50, 429, 450-452, 454, 632 (VI) 311, 337³ (VII) 156² (IX-2) 1457 (X) 114, 146, 316 *див.* Литовці
- Литвинів, с., у Галичині [Бережанський р-н Трн.] (V) 268 (VI) 625
- Литвинівка, с., у Таращанському повіті, на Київщині (II) 585
- Литинській уѣздъ, на Поділлі (VIII-3) 72⁴
- Литовиж, м., на Волині [Литовеж, с., Іваничівський р-н Вл.] (V) 230
- Литовское великое княжество (Лит. в. к., Литовское в. кн., Литовское в. княжество, Литовское вел. князство) (VI) 249, 603 (VII) 434 (VIII-1) 184 *див.* Велике князівство Литовське
- Литовское государство (IV) 276¹, 426, 427, 491 (V) 626, 628 (VI) 51⁵, 52⁻ (IX-1) 16⁻ *див.* Литовська держава
- Литовско-Польское государство (IV) 276¹, 280⁻ *див.* Польсько-Литовське государство
- Литовско-Русское государство (Лит.-рус. госуд., Лит. Рус. госуд., Литовско-Русское государство) (I) 202², 356² (III) 167³, 173², 504, 524 (IV) 144², 427, 466, 491, 512 (V) 10¹, 66¹, 68³, 207², 229², 230¹, 239, 626-630, 633, 648 (VI) 12⁴, 51^{3,4}, 156², 222¹, 273¹ *див.* Литовсько-Руська держава
- Литовська держава (Литовское государство, Litewskie państwo) (I) 363 (III) 139 (IV) 5, 7, 8, 8⁴, 9, 10, 14, 73, 159, 319, 351, 361, 384 (V) 4, 74, 631, 633 (VI) 2 (VII) 9, 10, 125 *див.* Литовское государство, Litewskie państwo
- Литовська земля (Литовская земля, Литовьская земля, Litewska ziemia, Lithvanie terra, Littowen Lant, Littowerland, Lytawen land) (II) 125 (III) 92, 94 (IV) 9, 15, 79, 86, 87, 91, 92, 136, 171, 280, 307, 333, 475 (V) 4, 47, 389¹, 513 (VII) 21⁵, 526 (VIII-2) 74 (VIII-3) 30, 59, 137, 174, 225 (IX-1) 175⁻, 220, 315², 393, 502 *див.* Litewska ziemia, Lithvanie terra, Littowen Lant, Littowerland, Lytawen land
- Литовська митрополія (III) 274, 274⁵, 278, 543, 544 (IV) 77 (V) 385, 386³, 388¹, 394, 403, 409, 512

- Литовське князівство (Литовское княжество, Литовское князство, Литовське кн., Litewskie księstwo) (III) 93, 94 (IV) 69, 414, 415, 491 (IX-2) 1245, 1254 (IX-1) 32² (IX-2) 907, 1400 (X) 293, 304 *див.* Litewskie księstwo *див.* також Велике князівство Литовське
- Литовське королівство (IX-1) 459⁻
- Литовське плем'я (Литовское плем'я, Lithuaniae gentes) (I) 74¹ (IV) 6⁻ (V) 4, 13¹ *див.* Lithuaniae gentes
- Литовський народ (Litewski naród) (IV) 128, 391 (V) 50, 52 (VI) 358 (VIII-3) 262 (X) 367 *див.* Litewski naród
- Литовський повіт (IX-1) 549
- Литовські народи (I) 68, 70, 71, 72⁴, 74-75, 148, 171, 184, 187
- Литовські племена (Lettische Volksstämme) (I) 67, 68, 70, 74, 370, 492 (III) 79, 81 (IV) 5, 8, 8⁴, 9, 181, 419³, 427 *див.* Lettische Volksstämme
- Литовсько-Польська держава (VI) 22, 59, 446, 612 (VII) VII, 22, 116 *див.* Польсько-Литовська держава
- Литовсько-Руська держава (Литовско-Русское государство) (III) 142 (IV) 416¹ *див.* Литовско-Русское государство
- Литовці (Литва, Литвини, Latwani, Letphini, Letuwini, Letwini, Litauer, Litfani, Lithuani, Lithuania, Littowen, Litvani, Litwa, Lythvani), народ (I) 68, 71, 72, 74, 164 (II) 310 (III) 79, 334 (IV) 418 (IX-1) 334, 348 (IX-2) 1550 *див.* Литва, Литвини, Latwani, Letphini, Letuwini, Letwini, Litauer, Litfani, Lithuani, Lithuania, Littowen, Litvani, Litwa, Lythvani
- Лихвин, м., біля Козельська (I) 23²
- Личинці, с-ще (VII) 16⁵
- Лівобережжя (Лівобіччя), територія, по лівому боці Дніпра (VII) 112, 161 (VIII-1) 45 (VIII-2) 55, 197 (VIII-3) 50, 184, 274, 280 (IX-1) 224, 411, 434 (X) 152, 159, 194, 212, 240 *див.* Лівобіччя
- Лівобіччя (I) 199³-200⁻ (VIII-3) 291 *див.* Лівобережжя
- Лівонія (Ливонія, Liuonia, Livonia, Lyvonía) (VI) 194 (VII) 116, 128, 144, 251, 314, 316, 317, 488 (VIII-1) 26, 35 (IX-2) 1192, 1239, 1280, 1306 (IX-2) 1434 *див.* Ливонія, Liuonia, Livonia, Lyvonía
- Ліда, м. [у Білорусі] (IV) 283, 309, 466
- Лідійське царство, у західній частині Малої Азії [у Туреччині] (I) 86
- Лідське намісництво [у Білорусі] (IV) 282
- Лімниця (Чечва), р., права притока Дністра (II) 466, 467, 467¹, 468 (III) 429 *див.* Чечва
- Лінчинці (Лінчинці), с-ще, на Звенигородщині (VII) 16

- див.* Ілінчинці
- Ліон, м. [у Франції] **(III)** 69 **(VII)** 587
- Ліптавський комітат (Liptói), на Закарпатті **(II)** 501⁵ *див.* Liptói
- Лісне (Leszna, Lezna), с., у Землинській столиці **(II)** 486² *див.* Leszna, Lezna
- Лісники, с. **(IX-2)** 919
- Лісники, с., на Бережанщині [Бережанський р-н Трн.] **(V)** 267
- Лісовий шлях **(II)** 279⁵ *див.* Білгородський шлях
- Лісовичі, с., на Чернігівщині **(IX-2)** 947
- Лісок, н. п. **(VIII)** 54
- Лісько (Ліско), м., на правому березі р. Сян [у Польщі] **(II)** 578 **(VI)** 91, 114, 118¹, 625 **(IX-1)** 184
- Літин (Литин), м., у східному Поділлі [Літинський р-н Вн.] **(VI)** 94, 94³ **(IX-2)** 694, 716, 721, 1468³
- Літинське староство, на Поділлі **(IX-1)** 338
- Літинський повіт, на Поділлі **(II)** 585
- Літиня, с., на Дрогобиччині [Дрогобицький р-н Льв.] **(V)** 380¹
- Ліщин, м., у Житомирському повіті [Житомирський р-н Жт.] **(VI)** 628
- Ліщинів, с., на Уманщині **(IX-2)** 1053
- Лобачів (Lubaczow), м. [Волдарський р-н Кв.] **(IX-2)** 1048, 1052, 1061 *див.* Lubaczow
- Лобинськ (Любинськ), м., на усті р. Протва, на Чернігівщині **(II)** 604 *див.* Любинськ
- Ловать, р., впадає в оз. Ільмень **(I)** 291
- Лович, м. [у Польщі] **(VI)** 34 **(IX-1)** 489
- Лодина (Londnia), с., на Сяніччині **(V)** 93 **(VI)** 158 *див.* Londnia
- Лодинка, с., на Перемишльщині **(V)** 190²
- Лодиняни, жителі с. Лодина, на Сяніччині **(V)** 93
- Лозина, с., у Галичині **(VI)** 154
- Лозова, с., м., на р. Сула **(VIII-2)** 45 **(IX-2)** 1228
- Лоїв (Лоев), м. [у Білорусі] **(VIII-3)** 184, 185, 185¹, 237 **(IX-1)** 257, 262³, 321, 321², 325⁻, 325², 350, 466, 499 **(IX-2)** 771, 890
- Лоївське староство [у Білорусі] **(IX-1)** 466, 499
- Лоївці, жителі м. Лоїв [у Білорусі] **(IX-2)** 771
- Лоївці, с., у Барському старостві **(VI)** 251
- Локня, р., ліва притока Вира **(II)** 604
- Локня, р., права притока Псла, ліва притока Дніпра **(II)** 604
- Ломазі (Lomazi), м., у Берестейській землі [у Польщі] **(IV)** 249, 250¹, 357 *див.* Lomazi
- Ломжа, м., у Мазовії [у Польщі] **(IV)** 364, 365 **(VI)** 184

- Ломжинське староство [у Польщі] **(IX-2)** 891¹
- Лонд, н. п. [у Польщі] **(IX-1)** 265
- Лопари (Сам), плем'я **(I)** 117³
див. Сам
- Лопастень (Лопасна), р., права притока Оки **(II)** 319
- Лопастень (Лопасна, Лопастня), м., на р. Лопастень **(II)** 319, 603, 605 *див. Городище, с., [у Росії]*
- Лопатин, волость, маб., поблизу Путивля **(V)** 290
- Лопатин, м., у Луцькій землі [Радеківський р-н Льв.] **(II)** 372¹, 373 **(IV)** 47, 54, 56, 199, 207, 238, 240, 450
- Лопатин, с., у Пинському повіті **(IV)** 200⁻
- Лопатна, м., у Чернігівській волості **(III)** 181
- Лопина, р., права притока Сіверського Дінця [Лопань, р.] **(IX-2)** 1228
- Лопінник, с., у Красноставській королівщині **(VI)** 268
Лопінник Лядський, частина села (VI) 268
Лопінник Руський, частина села (VI) 268
Лопінницька воля, частина села (VI) 268
- Лопушно, м. **(VI)** 607
- Лосє, с., на Лемківщині **(V)** 276
- Лосицьке, с., на Пинщині **(V)** 644
- Лосичі, м., на Підляшші **(VIII-1)** 196 **(VIII-2)** 85
- Лосичі, м., на р. Псел **(IV)** 87
- Лосічин, с., на Київщині **(VI)** 628
- Лосковці, с., у Барському старостві **(VI)** 251, 252
- Лосна (Лисна), р., права притока Бугу **(II)** 303, 373, 389, 608, 609 *див. Лисна*
- Лотиші (Летигола), плем'я, народ **(IV)** 5, 5⁻², 6 **(VIII)** 316 *див. Летигола*
- Лотиші литовські **(IV)** 5
- Лохачі, н. п., на Волині **(X)** 380
- Лохвиця, м., на р. Сула [Лохвицький р-н Пл.] **(VIII-1)** 259, 295 **(VIII-2)** 25, 45, 47 **(IX-1)** 57, 79, 203², 204⁻, 398, 575² **(IX-2)** 612 **(X)** 31, 73, 81, 82, 87, 154, 154¹, 170, 171, 199-201, 215, 351, 379
- Лохвицька сотня, Миргородського полку **(VIII-2)** 48 **(VIII-3)** 279
- Лохвичани, жителі м. Лохвиця **(X)** 154¹
- Лохвиччина, на Полтавщині **(X)** 155
- Лтава, м. **(II)** 346, 606 *див. Полтава*
- Лубенська сотня міська, Миргородського полку **(VIII-3)** 279
- Лубенська сотня сільська, Миргородського полку **(VIII-3)** 279
- Лубенці, жителі м. Лубни **(X)** 229
- Лубенщина **(V)** 220, 220⁴ **(VI)** 286² **(VII)** 228¹, 337, 521 **(VIII-1)** 260, 274¹, 277 **(VIII-2)** 44, 46⁴, 198 **(VIII-3)** 20, 29¹, 31 **(IX-1)** 79

- Лубна, с., у Динівському ключі, на Перемишльщині (I) 217⁻
- Лубни (Лубно, Lubni), м., на р. Сула, на Полтавщині [Лубенський р-н Пл.] (II) 349, 349¹ (V) 267 (VI) 285 (VII) 226-229, 257⁻, 281³ (VIII-1) 21, 118, 154, 201, 259, 277, 294-297, 297¹, 298-301 (VIII-2) 45, 46, 48 (VIII-3) 29, 31, 256, 257 (IX-1) 45, 58, 59, 80, 88³, 112, 113, 119, 203², 204⁻, 215, 239², 318¹, 326, 418 (IX-2) 613, 661, 1211 (X) 31, 82, 86, 111, 114, 137, 140, 141, 146, 147, 153, 154, 167, 185, 187, 199, 202, 206, 229, 238, 259, 268, 274, 343, 350 *див.* Лубно, Lubni
- Лубно, м., на р. Сула (II) 104 *див.* Лубни
- Лубно, с., у поріччі р. Яселка, циркуль Дукля (II) 457¹
- Луга, р., впадає у Фінську затоку Балтійського моря (I) 457²
- Луга (Луг), р., права притока Західного Бугу (II) 375, 376, 379 (IV) 47 (VI) 197
- Лужичани, плем'я (I) 78
- Лука, с., біля Ряшева (I) 217⁻
- Лука, с., на Житомирщині (VI) 292³
- Лука, с., на р. Сула [Пл.] (VIII-2) 45
- Лука, с., у Коломийському повіті [Городенківський р-н ІФ.] (V) 266, 369³ (VI) 265
Трійці св. монастир (V) 266
- Лукавецький ключ, на Ряшівщині (VIII-2) 87
- Лукавиця, с., на Самбірщині [Самбірський р-н Лв.] (V) 178¹
- Луква, р., права притока Дністра (II) 467-469, 571 (III) 424
- Луків (Lukovia), м. [у Польщі] (IX-2) 1398 *див.* Lukovia
- Лукім'я (Лукомль), г-ще, с., м., на р. Сула, на Переяславщині [Оржицький р-н Пл.] (VII) 257⁻ *див.* Лукомль, г-ще, с.
- Лукова, с., у Замхівському старостві (VI) 152, 267
- Луковська земля [у Польщі] (IV) 34
- Лукомль, г-ще, с., на р. Сула (II) 349¹ (VIII-1) 297-300 (VIII-2) 47 *див.* Лукім'я
- Лукомль, с., у Борисівському уїзді [у Білорусі] (IX-2) 1264
- Лукомор'я, побережжя Чорного моря (II) 531
- Лукомська сотня, Полтавського полку (VIII-3) 279
- Лунівка, с., в Обоянському повіті (I) 281³
- Лутава, с., м., біля м. Остер, на Чернігівщині (II) 320 (VII) 42
- Лутичи, племена (I) 201⁶ *див.* Уличі
- Луцина (Litinye, Lythene), с., у поріччі р. Ториця, у Карпатах [у Словаччині] (II) 459⁻ *див.* Litinye, Lythene
- Луцьк (Лутцкь, Луцкь, Луцьськ,

Лучеськ, Luchuchko, Luck, Luczk), замок, м., на березі Стиру, на Волині **(I)** 202-204, 204¹, 209, 209⁻ **(II)** 76, 162, 166, 178, 179, 198, 203, 204, 250, 259, 259², 361, 367, 373, 376, 384-386, 390, 395-397, 565 **(III)** 27, 45, 56, 62, 116, 159, 254⁴, 274, 421, 531, 531¹ **(IV)** 18¹, 32, 34, 55¹, 86, 138, 154, 154⁴, 162-164, 164², 165, 195-197, 197¹, 212¹, 214, 214^{2,3}, 216, 216³, 217, 217⁻, 220¹, 223, 223², 224-226, 230, 242, 242³, 243, 243⁻, 253, 331, 357, 359, 448, 457, 466, 470-473 **(V)** 15, 212⁴, 224¹, 230, 251¹, 252, 254³, 263, 293, 302, 341, 397, 430, 498, 499, 503, 584¹ **(VI)** 17, 17¹, 19, 27, 38, 41, 43, 46-48, 50, 51, 51⁵, 52², 54, 55, 68, 70, 74, 77, 80, 81, 93, 95, 96, 99, 102, 103, 107, 108, 116, 134, 135³, 149, 150, 171, 179, 183, 218, 220, 389, 402, 444, 449 **(VII)** 186, 209, 210, 213, 447, 501 **(VIII-1)** 86, 111, 151 **(VIII-2)** 50 **(VIII-3)** 18, 61, 62¹, 83 **(IX-1)** 77, 402, 409 **(IX-2)** 672, 870, 919, 937, 937³, 939³, 940, 941, 943, 945-947, 949, 949³, 952, 954, 955, 961, 1020, 1022, 1211, 1406 **(X)** 7, 99³, 309, 369, 380 *див.* Лучеськ, Luchuchko, Luck, Luczk

Богородиці монастир (Св. Гора), жіночий (V) 263
«в Гаю», княжий двір (II) 385

Василя св. монастир (V) 263

Воздвиження монастир (V) 267

Дмитра св. церква (II) 385

Івана св. церква (II) 385

Спаса св. монастир (V) 263

Луцька волость (Лучська волость) **(II)** 301, 366, 367, 444 **(III)** 294 **(IV)** 48, 141, 163-165

Луцька єпархія (Луцька єпископія, Луцька катедра, Луцьке владичтво, Луцьке єпископство) **(V)** 460, 465 **(VIII-1)** 199 **(IX-1)** 31 *див.* Луцька єпископія, Луцька катедра, Луцьке владичтво, Луцьке єпископство *див. також* Луцько-Острозька єпархія

Луцька єпископія **(V)** 488 *див.* Луцька єпархія

Луцька земля (Lucensis terra) **(II)** 384 **(III)** 45 **(IV)** 39, 46-48, 54, 140, 164, 165, 211, 212, 212³, 216, 219, 223-225, 473, 479 **(V)** 50, 51, 230, 430, 457, 458 *див.* Lucensis terra

Луцька катедра **(III)** 139¹, 270, 278 **(V)** 396, 431, 431¹, 449, 459⁻, 461¹, 480, 481 **(VII)** 443 **(VIII-1)** 192 *див.* Луцька єпархія

Луцьке владичтво (Лутское владычество, Луцкое владичтво) **(V)** 488⁻, 491 **(VI)** 197, 581, 582, 586 **(VIII-1)** 164, 172, 177-179, 181, 194, 199

- (VIII-3) 263 (IX-1) 29 (IX-2) 1518 (X) 99⁶, 330 *див.* Луцька єпархія
- Луцьке єпископство (V) 462 *див.* Луцька єпархія
- Луцьке князівство (II) 259, 364, 366-368, 385, 386 (III) 116 (IV) 18, 165 (V) 294¹
- Луцький ключ (Луцкий ключь) (V) 295, 302 (VI) 148, 150
- Луцький повіт (II) 585 (IV) 502 (V) 101, 212, 212⁴, 213, 214, 214⁴, 215, 263, 267, 271³, 294, 295¹, 340, 481 (VI) 147, 150, 197, 223, 228, 277 (X) 296
- Луцько-Острозька єпархія (V) 460 *див. також* Луцька єпархія
- Лучани, населення Луцької землі (V) 458
- Лучани (Лучичі), жителі м. Луцьк, на Волині (II) 76, 361, 384, 390 (III) 45 (IV) 222, 226 *див.* Лучичі, жителі
- Лучани (Лучичі, Luczanye, Λευζάνιοι), плем'я (I) 200³, 201-204, 204^{1,2}, 208, 209, 236, 246⁻, 257⁴, 288¹, 419, 561 *див.* Лучичі, Luczanye, Λευζάνιοι
- Лучеськ (Лучськ, Лучьськъ), м. (I) 202, 203, 203⁻, 204, 204¹ (II) 359, 429 (III) 87, 88, 127, 204, 294, 517 (IV) 32, 32³ *див.* Луцьк
- Лучин, с. [Попельнянський р-н Жт.] (VII) 257⁻
- Лучинець, м., на Поділлі [Мурованокуриловецький р-н Вн.] (VIII-1) 251, 258, 259 (VIII-3) 170
- Лучинецька сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Лучичі, жителі м. Луцьк (IV) 466 *див.* Лучани, жителі м. Луцьк
- Лучичі, плем'я (I) 202, 203 *див.* Лучани, плем'я
- Лучичі-Лучани західні, плем'я (I) 203
- Лучка (Luchka), н. п., в Ужській столиці (I) 47 *див.* Luchka
- Льбязь, осада, м., у Володимирській землі, на Волині [Любязь, с., Любешівський р-н Вл.] (II) 303 (IV) 46
- Льбязька волость, у Володимирській землі, на Волині (IV) 501
- Львів (Лвов, Лвовь, Льв., Львов, Львовь, Lamburg villa, Lemberg, Lemburgensis civitas, Leo ciutat, Leopoliensis civitas, Leopoliensis urbs, Leopoldis, Léopol, Lwów), м., у Галичині (I) 5¹, 54 (II) I, 372, 381, 383, 464-466, 471, 472, 472², 473⁻, 558, 564, 569-573, 579 (III) 88, 97, 104, 124⁴, 138², 141, 299, 523, 536, 543, 566, 567, 587 (IV) 25, 26, 28, 28², 35, 36, 40, 41, 49, 49³, 52, 55, 55¹, 56, 74, 106, 106², 117¹, 118⁻, 119, 121, 211, 224, 243, 331, 332, 437, 462, 481 (V) 24, 39, 39¹, 87², 114, 142, 145, 154, 190³, 224¹, 225, 227, 231-233, 234³, 240, 241, 241², 242², 243, 243⁻, 244, 245, 246³, 249-252, 253³, 254, 256, 258, 262, 262¹, 266,

268, 277, 278, 307, 307², 308, 308¹, 311¹, 314, 319, 331, 344, 346-348, 353, 374, 403, 423, 424, 424³, 425, 427, 429, 433, 438-441, 443, 466¹, 506, 528, 546, 550-552, 552², 556-558, 559¹, 580, 607, 635-638, 641, 648, 651-654, 656-660 **(VI)** 27-29, 33, 34, 36, 38-41, 41³, 42, 42², 43, 43^{1,2}, 44-50, 56, 56³, 58-60, 62-65, 65¹, 66, 67^{2,3}, 68, 70, 72-75, 78, 80, 81, 93, 95-97, 99, 99³, 100, 100², 101, 102, 102^{1,7}, 108-110, 113¹, 118¹, 125, 127, 127⁵, 132-134, 154, 170², 171-176, 178, 178³, 179, 180, 191², 211, 228, 229, 254, 254⁵, 255, 255¹, 258¹, 267, 337³, 371⁻, 372⁴, 373, 373¹, 374, 375, 376¹, 386, 387, 387^{1,2}, 388, 438², 439, 439^{2,3}, 444, 447-449, 463, 465, 475, 476, 496⁵, 497⁻, 499, 499⁴, 506, 507, 509-511, 511¹, 512, 513, 515, 515¹, 516, 520⁴, 521, 522, 525, 525¹, 527, 529, 530, 537, 540, 570, 571, 572¹, 586⁴, 587, 591, 602, 606, 607, 610, 618, 619, 625 **(VII)** 28, 31, 33, 154, 161, 166, 271¹, 376³, 383, 414, 419, 420, 425, 433, 446, 488, 489, 500, 583, 587 **(VIII-1)** 2, 6¹, 11³, 81, 85-87, 90⁻, 95, 96, 106, 128², 134, 134¹, 171², 182, 183, 183², 184, 184¹, 209, 220 **(VIII-2)** 20³, 21, 91¹, 93, 122, 154, 185³, 200, 201 **(VIII-3)** 21, 28, 43, 48, 52, 56³, 57, 66, 70, 73⁶, 77², 78, 78¹, 79, 79⁴, 80-

82, 84, 84¹, 85, 85^{2,4}, 86, 86¹, 87, 87⁵, 88, 89, 91, 92, 94-96, 100, 101, 104, 104⁴, 107, 108, 110, 110¹, 113, 146, 190, 194⁵ **(IX-1)** 5, 5¹, 11, 12², 47, 50, 53, 70, 76, 85³, 87⁻, 92¹, 103¹, 137¹, 141, 165, 168³, 174, 178, 231, 237, 239, 243, 248⁻, 258⁻, 288, 290, 295, 300², 326³, 335, 409², 425, 441, 444, 445, 447, 453, 488, 509, 550, 550^{2,4}, 557, 559, 561, 574, 575, 575², 581⁻, 584 **(IX-2)** 616, 619, 620, 627, 630, 636, 638, 639, 650, 651, 668³, 696, 696³, 697, 700, 712, 726, 779², 780, 871³, 914, 943, 983², 1028, 1029, 1030⁻, 1054⁴, 1056, 1059¹, 1070, 1077, 1078, 1090, 1091, 1098, 1102, 1104, 1105, 1108, 1109, 1110¹, 1113-1115, 1115¹, 1116, 1116¹, 1118, 1120-1126, 1128, 1129, 1131, 1131⁵, 1132, 1132², 1135, 1137-1142, 1142², 1147, 1149, 1161, 1164, 1164¹, 1166, 1169, 1170, 1170⁴, 1171-1173, 1178, 1179, 1184, 1191, 1191¹, 1192, 1195, 1204, 1207, 1209, 1211, 1240, 1312, 1318, 1320, 1330, 1341, 1355, 1359, 1374, 1382¹, 1384, 1384², 1385, 1385³, 1386, 1387, 1407, 1422, 1426, 1433, 1435, 1436, 1456, 1457, 1460, 1461, 1462¹, 1466, 1471, 1493, 1518-1521, 1530 **(X)** 89, 305, 314, 316, 330, 332, 369 *div.* Lamburga villa, Lemberg, Lemburgensis civitas, Leo ciutat, Leopoliensis civitas,

Leopoliensis urbs, Leopoldis,
Léopol, Lwów

Белзькі поля (*Болзькые поля*), біля міста (II) 472, 473-

Бернардинський кляштор (VIII-2) 201

Благовіщення церква (VI) 506

Богоявлення монастир (V) 266

Введенія монастир, жіночий (V) 262

Високий Замок (*Руський замок, Wysoki zamek*) (II) 472, 473- (VIII-3) 88, 88², 92 (IX-2) 1171 див. *Руський замок; Lwów, Wysoki zamek*

Волоська церква (VI) 619 див. *Успенія церква*

Галицьке передмістя (VI) 376¹

Домініканів кляштор (VIII-2) 201

Жовківське передмістя (II) 472

Івана св. костел (VI) 100

Кармелитів кляштор (VIII-2) 201

Краківське передмістя (VI) 376¹ (IX-2) 1125¹

Львина гора (II) 472

Львівські гори (II) 473-

Николая св. церква (VI) 506-507

Онуфрія св. монастир (*Онуфрейський монастир, Onophreyi divi monasterium*) (V) 262, 267, 563, 566

(VI) 506, 536² (VIII-2) 113 див. *Lwów, Onophreyi divi monasterium*

Петра св. костел (VIII-3) 90

Польський замок (II) 473-

Пятниці св. церква (VI) 378, 379

Руський замок (II) 473- див. *Високий Замок*

Руський квартал (VI) 255

Святоюрська гора (IX-2) 1116, 1117, 1132

Сикстівська улица (*Сикстівська дорога*) (IX-2) 1117

Успенія церква (*Успенія храм, Волоська церква*) (V) 246 (VI) 506, 509, 511 (VIII) 420 див. *Волоська церква*

Цитадельна гора, на р. Полтва (II) 472¹, 473-

Юрія св. собор (*Юр св. церква, Юра св. церква*) (VI) 536² (VIII-3) 88² (IX-2) 1122

Юрія св. монастир (III) 141 (V) 262, 435, 436

Львівська дієцезія, православна (V) 557 див. *Львівська єпархія*

Львівська дієцезія (*Leopoliensis diocesis*), латинська (V) 446, 562 див. *Львовская архиепископия, Leopoliensis diocesis*
Львівська єпархія (*Львівська дієцезія, Львівська катедра, Львівське владичтво*) (V)

- 281, 503, 568 **(IX-2)** 639 *див.*
 Львівська дієцезія, Львівська катедра, Львівське владичтво *див. також* Галицько-львовская епархія
- Львівська земля (Lwowska ziemia) **(II)** 373³ **(IV)** 31, 39, 40, 40², 58, 121, 123, 193, 221, 332, 443, 501 **(V)** 24, 113, 137, 178¹, 179, 182, 314, 319, 323, 334, 366, 458 **(VI)** 174, 179, 219, 223, 237, 240, 241 **(VII)** 27, 31, 405 **(VIII-1)** 112¹, 113¹, 113², 149, 183⁴, 209⁴, 214¹, 215, 220, 220³, 222, 232¹, 320 **(IX-2)** 703, 715, 963, 1183, 1305 *див.*
 Lwowska ziemia
- Львівська катедра **(V)** 424 **(VI)** 586 **(IX-1)** 155 *див.* Львівська епархія
- Львівська королівщина **(V)** 193, 193², 639 **(VI)** 180, 203, 206, 208, 270, 603 *див.* Львівське староство
- Львівське владичтво (Лвовское владыцтво) **(VI)** 587-588 **(VIII-1)** 149, 164 **(IX-2)** 1516 *див.* Львівська епархія
- Львівське князівство **(III)** 141
- Львівське староство (Львівська королівщина) **(IV)** 336 **(V)** 145², 186², 187⁴, 190², 197, 318, 319 **(VI)** 175, 203³ *див.*
 Львівська королівщина
- Львівський повіт (Leopoliensis districtus) **(V)** 87¹ **(VIII-3)** 186 *див.* Leopoliensis districtus
- Львовяни (Львовяне), жителі м.
- Львів **(III)** 125³, 139⁻ **(IV)** 28, 28¹, 122, 449 **(V)** 525, 525¹, 562 **(VI)** 28, 40, 41, 41^{3,5}, 42, 42⁻³, 43, 44, 47, 64, 69, 512, 533 **(VIII-3)** 79, 82, 85, 85⁴, 86-88, 88², 89, 91, 92, 97, 110 **(IX-2)** 1114, 1117, 1123, 1125, 1129, 1384, 1385, 1385¹, 1386, 1461
- Львовянин **(VIII-3)** 86¹
- Льгов, м., поблизу м. Курськ [у Росії] **(III)** 399³
- Льода, м. **(IX-1)** 463²
- Льозанна, м. [у Швейцарії] **(VIII-2)** 198
- Льонгобарди (Barden, Langobarden, Longobardi), плем'я **(I)** 141, 161, 170, 174³, 175⁻, 182 *див.* Barden, Langobarden, Longobardi
- Льондон (Londin, London), м. [у Британії] **(I)** 60¹ **(VII)** 566 *див.* Londin, London
- Льотрінгія [у Франції] **(IX-2)** 841
- Льга, р. **(II)** 354 *див.* Альга
- Льгиця, р. **(II)** 354 *див.* Альга
- Любар (Любарт, Любартів), м., у західній Київщині [Любарський р-н Жт.] **(V)** 264 **(VIII-3)** 43, 225, 252 **(IX-1)** 308, 308², 309, 311, 323¹, 327⁻, 327³, 336, 547 **(IX-2)** 875, 937³, 948, 949³, 961³ *див.* Любартів
- Георгія св. монастир* **(V)** 264
- Любарів, н. п. **(VI)** 334
- Любартів, м. **(IX-1)** 308, 309², 310⁻ *див.* Любар

- Любатів, с., на сіверській границі (**VIII-2**) 44
- Любатівка, с., у Сянціському повіті (**II**) 456⁵
- Любато́ва (Lubatowa), р., ліва притока Вислока (**II**) 456 *див.* Lubatowa
- Любачі́в (Lubaczow), м., у Галичині [у Польщі] (**I**) 205² (**II**) 372, 372¹, 455 (**IV**) 54 (**V**) 308, 308¹, 315³ (**VI**) 34, 389 (**IX-1**) 266 *див.* Lubaczow
- Любачі́вка, р., права притока Сяну (**II**) 372, 455
- Любачі́вська волость, у Галичині (**III**) 31
- Любачі́вська королівщина, у Галичині (**VI**) 152, 153, 160, 164², 198 *див.* Любачі́вське староство
- Любачі́вське староство (Любачі́вська королівщина), у Галичині (**VI**) 152, 187 *див.* Любачі́вська королівщина
- Любачі́вський повіт, у Галичині (**IV**) 501
- Любачі́вщина, у Галичині (**VI**) 154, 218, 220, 266, 267
- Любек (Любекъ, Любетцк, Lubek), м. [у Німеччині] (**IV**) 429 (**VI**) 184, 192 (**IX-1**) 126, 454 (**IX-2**) 1284 *див.* Lubek
- Любецька волость [Любеч, м., на Чернігівщині] (**V**) 218, 220
- Любецька королівщина [Любеч, м., на Чернігівщині] (**V**) 219 *див.* Любецьке староство
- Любецьке староство (Любецька королівщина) [Любеч, м., на Чернігівщині] (**IX-1**) 466, 499 *див.* Любецька королівщина
- Любеч (Любескъ, Любетцк, Любецьке, Любечъ, Любич, Любськ, Lubacz, Τελοούτζα), м., на лівому березі Дніпра, на Чернігівщині [Ріпнинський р-н Чрг.] (**I**) 191³, 199², 283, 410, 413, 414, 414³, 415, 415¹, 422, 469, 469¹ (**II**) 10, 12², 90, 90¹, 157, 272, 312, 312¹, 313, 314, 316, 336, 336² (**III**) 206², 335, 414 (**IV**) 278, 422, 500 (**V**) 100 (**VII**) 319 (**VIII-2**) 193 (**VIII-3**) 29, 212, 237 (**IX-1**) 21, 21⁵, 215, 220, 224, 228, 323¹, 324¹, 325⁻, 326, 326^{2,3}, 328, 334, 334¹, 350, 360, 363, 382, 384, 433⁴, 434⁻ (**IX-2**) 771, 890, 1272 *див.* Lubacz, Τελοούτζα
- Любечани, жителі м. Любеч, на Чернігівщині (**IX-2**) 771
- Любинськ, м. (**II**) 604 *див.* Лобинськ
- Любича, с., у Белзькому старостві (**VI**) 151
- Люблин (Люблинь, Lublin), м. [у Польщі] (**I**) 217, 218 (**II**) 370, 382, 404², 608, 609 (**III**) 11, 77, 78, 89, 97, 98, 112, 126, 128, 506, 507 (**IV**) 36, 37, 132, 150, 170, 240, 329, 332, 358, 381-383, 286, 398, 402, 403³, 404², 405² (**V**) 2, 229, 230, 328, 583^{1,3} (**VI**) 30, 33-35, 37, 39, 53-55, 66, 68, 69, 75, 76, 81, 83, 98, 172, 174, 308, 396¹, 448, 533, 534,

- 553, 576 (VII) 26, 212 (VIII-1) 12 (VIII-2) 84, 85, 91² (VIII-3) 15, 78, 96¹, 99, 107, 146, 193, 194, 213, 251 (IX-1) 10, 29, 30, 184, 234, 234⁴, 235⁻, 257, 266, 402, 417, 452 (IX-2) 620, 626, 651, 688, 691, 700, 773, 919, 937, 937³, 943, 1018, 1091, 1125, 1126, 1127⁻, 1128-1130, 1142, 1160, 1161, 1163¹, 1166, 1171, 1178, 1181, 1181¹, 1237, 1239, 1314, 1365, 1381, 1393, 1398, 1407, 1408, 1422, 1458⁴ (X) 314, 316, 369, 380 *див.* Lublin
- Бригіти св. монастир* (IX-2) 1127
- Єврейське місто, частина міста* (IX-2) 1127, 1127²
- Спаса св. церква* (I) 217 (VI) 308
- Люблинець, с., у Любачівській королівщині (VI) 152, 153
- Люблинська губернія (Lubelska gubernia) [у Польщі] (I) 7 *див.* Lubelska gubernia
- Люблинська земля (Люблинская земля) [у Польщі] (II) 371¹ (III) 11, 96-98, 111, 126, 131 (IV) 39, 243, 332 (VII) 27, 29, 32
- Люблинське воєводство (Lublinskis palatinatus) [у Польщі] (VIII-3) 193 (IX-1) 108, 108² (IX-2) 1130, 1135, 1180 *див.* Lublinskis palatinatus
- Люблинці, жителі м. Люблин [у Польщі] (III) 77, 97 (IX-2) 1161
- Люблинщина [у Польщі] (I) 218 (III) 101⁴, 111 (IV) 333
- Любовль (Любовля), м., на кордоні між Польщею і Словаччиною [Стара Любовна, у Словаччині] (IV) 124 (IX-2) 1183
- Любомль (Lubomlia), м., на Волині [Любомльський р-н Вл.] (II) 369, 379, 380 (VI) 176, 185, 303 *див.* Lubomlia
- Георгія св. церква* (II) 379 (III) 432, 439
- Любомльська волость, на Волині (VI) 50
- Любомльська королівщина, на Волині (V) 217¹ (VI) 185, 187, 195³, 199, 200 *див.* Любомльське староство
- Любомльське староство (Любомльська королівщина), на Волині (IV) 499 (VI) 152, 185 *див.* Любомльська королівщина
- Любошанська волость, у Великому князівстві Литовському [у Білорусі] (V) 358¹
- Любошанци, населення Любошанської волості (V) 358¹
- Любуська катедра, у Бранденбургії (III) 298³, 300
- Любутеськ (Любутськ), м., над р. Ока, на Сіверщині [у Росії] (IV) 69, 70, 72, 73, 87, 274, 277, 322⁻
- Любчанин, виходець з Любеча на Чернігівщині (I) 469, 469¹, 470⁻
- Люгії, плем'я готське (I) 71, 141
- Людоїди, народ (I) 110, 118

41¹, 42⁻, 43⁻¹, 44⁻, 45⁻, 54, 56,
 59, 62, 63, 65, 67, 70, 75, 77,
 78⁵, 79, 83, 85, 86, 91, 97, 116,
 122, 123, 127, 133, 133², 144,
 154, 157, 157², 158, 158¹, 167,
 173, 177⁻, 185, 185³, 186, 187,
 189, 199, 202, 203², 204⁻, 206,
 220, 226, 239², 242, 243, 245,
 246, 247⁻, 248⁻, 256, 272¹,
 274⁻, 277⁻, 281, 286¹, 290,
 297, 301, 301⁴, 302, 302¹³,
 303-305, 308, 309, 318, 318¹,
 327, 332¹, 334, 338, 340, 342,
 342¹, 345³, 351⁻, 352, 353,
 355, 386², 392, 393, 395, 399²,
 404, 405, 414¹, 422, 423, 423²,
 424, 426, 431⁵, 432⁻, 433⁴,
 435, 439, 443, 443³, 446, 446¹,
 458⁻, 467¹, 468, 469, 493, 496-
 498, 500, 501, 503, 513, 520,
 526, 526², 548, 549, 552-554,
 554¹, 564, 565, 569, 581, 584,
 587, 596, 600 (**IX-2**) 614-618,
 622, 653, 658, 659, 665, 682,
 683, 689, 692, 695-698, 700,
 720, 726, 731, 750, 761, 762,
 777, 778, 781, 788, 792, 796,
 816, 831, 835, 839, 857, 860,
 863, 873, 874, 874², 875, 878²,
 892, 897, 898, 902, 903, 908,
 914, 918, 919, 923, 926, 927,
 932, 934⁻, 936, 938, 939⁻, 945,
 946, 948, 952, 952¹, 955, 958,
 959, 960¹, 961, 964, 965, 970,
 970¹, 971-975, 977, 979, 979²,
 985, 988, 990, 990¹, 996, 998,
 1002-1004, 1008, 1009, 1016,

1021-1027, 1027⁴, 1035, 1048,
 1049, 1053, 1060, 1061, 1063,
 1064, 1066, 1068-1076, 1079,
 1080, 1082, 1083, 1086, 1087,
 1089, 1098¹, 1099, 1102, 1103,
 1105, 1114, 1114¹, 1120, 1156,
 1161, 1166, 1188, 1211, 1211¹,
 1215, 1233-1235, 1237, 1247,
 1251, 1252, 1254, 1255, 1315,
 1315⁸, 1325, 1326, 1331, 1347,
 1347¹, 1349-1353, 1366, 1372,
 1375, 1375³, 1376, 1414-
 1417, 1420-1423, 1449, 1450,
 1452-1454, 1455¹, 1467-1470,
 1474⁵, 1476, 1477, 1480,
 1488, 1488², 1511, 1515 (**X**)
 5-7, 21, 23, 32, 41, 42, 48, 57,
 73-76, 81-83, 85-87, 105, 140,
 157, 161-163, 165, 169-171,
 191, 192, 195, 197, 200, 206,
 210, 211, 222, 227, 270, 334,
 335, 350 *див.* Поляки

Ляківці, м., у Задніпров'ї (**VIII-3**) 29

Ляківці (Ляховичі), м., у Кре-
 менецькому повіті (**VI**) 627
(VIII-3) 54, 54¹, 63, 64, 66³
(X) 288, 295 *див.* Ляховичі

Ляхія (**V**) 391 *див.* Польща

Ляхове Українця^нѣ, населення,
 на забужському пограниччі
(II) 351¹

Ляховичі, м. (**X**) 288 *див.* Ляків-
 ці, м., у Кременецькому по-
 віті

Ляшки (Lyasky), с., на Сянїччи-
 ні (**VI**) 209 *див.* Lyasky

М

- Мавераннегрі, край (I) 301 *див.*
Трансоксанія
- Маври, народ (VI) 193
- Мавромалахійська єпархія (V) 420
- Магерів (Магірів), м. [смт, Жовківський р-н Льв.] (IX-2) 1550 *див.* Магірів
- Магерівська переправа, на р. Біла (IX-2) 1461
- Магірів, м. (IX-2) 1126, 1461³, 1462 *див.* Магерів
- Магнутовъ, н. п., біля р. Донець (VIII-2) 37
- Магдебург, м., на р. Ельба [у Німеччині] (I) 284⁺ (V) 231, 344
- Магіріб (I) 292, 293, 297 *див.* Африка Північна
- Мадяри (Мадьяры), народ угрофінський (I) 166¹, 221, 226, 231³, 232, 232³, 233, 234, 558 (II) 34¹ (IX-2) 1296⁵, 1357, 1358 *див.* Угри
- Мазовецьке воєводство (IX-1) 1160
- Мазовія, край (III) 126 *див.* Мазовше
- Мазовшани (Мазури), населення Мазовша (II) 566 (III) 124⁴ (VI) 279 *див.* Мазури
- Мазовшанин (VI) 236, 432³ (VII) 147³
- Мазовше (Мазовія, Mazovia, Mazowsze), край (I) 292⁵, 489² (II) 23, 23², 24 (III) 56, 95, 134 (IV) 11, 48, 115, 126, 138, 225, 246², 396, 398 (VI) 30, 34, 184, 246, 275, 418 (VIII-2) 152 (IX-2) 1393 *див.* Мазовія, Mazovia, Mazowsze *див.* також Mazowieckie xięstwo
- Мазур (Мазурт), житель Мазовша (IX-1) 300 *див.* Мазурт
- Мазури (Maszur), с., у Галицькій землі [Мостиський р-н Льв.] (V) 164³ *див.* Maszur
- Мазури (Мазурове), населення (I) 220 (III) 152¹ (IX-1) 27 (IX-2) 1514 *див.* Мазовшани
- Маіотіс, море (I) 616 *див.* Азовське море
- Майдан Княжпільський, осада у Кряшівській волості (II) 455⁴
- Майн, р., права притока р. Рейн (VI) 97
- Майнц, м. [у Німеччині] (II) 63
- Макарів (Воронине), м., на Кіівщині [смт, Макарівський р-н Кв.] (VII) 17³, 257⁻ (VIII-1) 103, 104 (IX-1) 236 *див.* Воронине
- Макарівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278
- Македонія, д-ва (I) 131, 169, 170, 473 (II) 55, 528, 529 (VII) V, 6, 391, 400¹, 518 (IX-2) 779, 1355
- Македоняни (VI) 362
- Македонянин (I) 404³, 518, 568 (III) 289, 376¹ (VII) 525
- Макотерти, с., на Волині (V) 486
- Макошин, м., на Чернігівщині (II) 605
- Максаковський перевіз, на р. Десна (V) 266

- Мала Усь, р., притока р. Сула (VIII-2) 48
- Малая Русія (Русія Малыя) (VI) 469, 552⁵ (IX-2) 785, 1112, 1112¹ *див.* Україна
- Мале Половецьке, с., у Васильківському повіті (II) 585
- Малехів, с., у Львівській землі (V) 238¹
- Малий Інгулець, р., права притока Дніпра (VIII-3) 239² *див.* Інгулець, р.
- Малий Козак, став на р. Пляшовій (IX-1) 303
- Малий Ногай, військо (IX-1) 172-, 549 (IX-2) 681, 1446 (X) 238 *див.* Мала Ногайська орда
- Малі Бірки, с., над р. Тясмин, на Черкащині (IX-2) 659¹ *див.* Бірки
- Малі Гірки (Малые Горки, Малые Горы), м. (IX-2) 1203¹ *див.* Гірки
- Малі Каратулі, с. у Переяславському повіті (II) 348, 584 *див. також* Каратулі, с.
- Малі Ногаї, д-ва (VIII-1) 61 *див.* Мала Ногайська орда
- Малопольща (Мала Польща, Мало-Польща, Mała Polska, Małopolska), край (I) 489, 490- (III) 78, 97, 111 (IV) 125, 185, 418 (V) 89⁴, 224, 305, 323, 328 (VI) 246, 416 (IX-1) 30, 168, 447 (IX-2) 1108, 1111, 1169, 1391, 1399, 1429 *див.* Мала Польща, Mała Polska, Małopolska
- Малопольща східна (I) 489³
- Малороси (VII) 560 *див. також* Козаки
- Малороси (Малороссы) (IX-2) 764, 854 *див.* Українці
- Малоросійське плем'я (X) 12 *див.* Українське плем'я
- Малоросійський народ (Малоросійський народъ, Малоросійський народъ, Малоросійський народъ) (I) 2 (V) 650 (VII) 68⁴, 564, 565 (VIII-2) 206, 218 (IX-1) 373 (IX-2) 824¹ *див.* Український народ
- Малоросія (Малороссия, Малороссія) (I) 2, 355¹ (III) 524, 545 (VI) 116³, 287², 288^{1,3}, 631 (VII) 71², 72³, 303², 523¹, 564-566, 568, 569 (VIII-1) 321 (VIII-2) 47-, 48², 115¹, 126², 198, 199, 206, 208, 211-213, 217-219, 224 (VIII-3) 171⁵, 204¹, 217¹, 262¹, 273² (IX-1) 210¹, 414¹ (IX-2) 753³, 755², 782, 782¹, 782², 783-, 813¹, 814-, 844¹, 852¹, 872¹, 1347¹, 1483¹ (IX-2) 753, 858, 910, 1481 (X) 94², 97³, 271³ *див.* Україна
- Малоросіяни (Малороссіяне) (I) 7¹, 339², 559 (III) 146¹ (VI) 295, 609 (VIII-1) 280² (IX-2) 783- *див.* Українці
- Малоросійське государство (IX-2) 866³ *див.* Українська держава
- Малоросіянинъ (IX-2) 754² *див.* Українець
- Малоруський народ (Малорусский народ, Малорусский народъ) (I) 1 (II) 405² (III)

- 497¹ (V) 624 (VII) 573 (VIII-2) 207 (IX-1) 304¹ *див.* Український народ
- Малоруссы (I) 552 *див.* Українці
- Малотин, м. (II) 606 *див.* Малютинці
- Малохвеїв, с., у Красноставській королівщині (VI) 268
- Малый Галичъ, м. (II) 421⁶ *див.* Галац
- Мальборк (Мальборг, Malborg), м. [у Польщі] (VI) 567 (VII) 178 (VIII-1) 88 (IX-2) 1048 *див.* Malborg
- Мальці, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Мальчиці (Мальчичі), с., у Галичині [Яворівський р-н Льв.] (VI) 237 *див.* Мальчичі
- Мальчичі, с. (V) 178^{1,2} *див.* Мальчиці
- Малютинці (Малотин), м., на Переяславщині (II) 606 *див.* Малотин
- Малява, с., біля Ряшева (I) 217
- Манастирська сотня, Прилуцького полку [Монастирищенська сотня] (VIII-3) 280
- Манастирський острів, на Дніпрі, вище Хортиці (VII) 125
- Маначин (Маначинь), м., у Кременецькому повіті [Волочиський р-н Хм.] (VI) 430 (X) 295
- Мангуп (Манкуп, Теодоро, Tedogo), м., у Криму (IV) 302², 305 *див.* Манкуп, Теодоро, Tedogo
- Мангупське князівство, у Криму (IV) 304
- Манджелика, м. (X) 224¹, 224² *див.* Манджелія
- Манджелія (Манджелика, Манжалія, Manzielicha), м., над р. Псел [Манжелія, с., Глобинський р-н Пл.] (X) 101, 222, 223, 246 *див.* Манджелика, Манжалія, Manzielicha
- Манжалія, н. п. (VIII-2) 46 *див.* Манджелія
- Манич, р., ліва притока Дону (I) 6
- Манкуп, м. (I) 156¹ *див.* Мангуп
- Маньківка (Machowka, Mankowka), с., на Уманщині [Чрк.] (IX-2) 687, 721, 722, 1053, 1068 *див.* Machowka, Mankowka
- Маньківська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Манява, с., у Галичині (V) 267
- Манявський Скит (Маневський Скит) (V) 268 (VII) 525¹ (IX-1) 119, 126, 126¹
- Марамарош, комітат (I) 214⁵ *див.* Мармарошський комітат
- Марахва, р. (VII) 13 *див.* Мурахва, р.
- Маргоня (Margan, Murgan), с., у Карпатах (II) 458² *див.* Margan, Murgan
- Марієнбург, м., у Пруссії (IV) 44, 44⁶, 46² (IX-1) 168 (IX-2) 1279², 1295²
- Маріс, р. (I) 129 *див.* Марош
- Маріуполь (Марнополь), м., на азовському узбережжі (I) 156¹ (II) 241 *див.* Марнополь
- Марківка (Markow), м., у Брац-

- лавському повіті (IX-2) 1055
див. Markow
- Маркомани, плем'я (I) 165
- Маркуші (Маркушівці), с., у Летичівському повіті [Бердичівський р-н Вн.] (VIII-3) 60, 60⁵ *див.* Маркушівці
- Маркушівці, с. (VII) 257- (VIII-3) 60 *див.* Маркуші
- Мармарош (Mammarus, Maramaros, Maramorusius, Marmarisius, Marumorosia), край [у Румунії] (II) 489, 489⁴, 492, 494, 581, 582 (V) 374 (IX-2) 1307, 1311 *див.* Mammarus, Maramaros, Maramorusius, Marmarisius, Marumorosia
див. також Marmarusiensis terra
- Мармарош полудневий, край (II) 492, 503, 504, 596 (III) 98³
- Мармарошський комітат (Мармарош, комітат) (I) 7 (II) 489 (IX-2) 1306 *див.* Мармарош, комітат
- Мармарошські проходи, у Карпатах (IX-1) 253
- Марнополь, м. (II) 241 *див.* Маріуполь
- Марош (Маріс, Μάρισος), р., ліва притока Тиси (I) 129 (II) 460⁵, 546 *див.* Маріс, Μάρισος
- Мартинів, с. (IX-1) 222²
- Мартинів, с., біля Галича (V) 369 (VII) 517
- Мартинів, с., на Волині (VI) 627
- Мартинів ліс, у Ратенському старостві, на Волині (VI) 186
- Мартинівка, с., на Острі (VIII-2) 45
- Мартинівка, с., у Київському воєводстві (III) 399³
- Мартинівчичі, с., на Поліссі (IX-1) 224
- Мархія, земля (IX-1) 528 *див.* Брандебург
- Марцинковичі, н. п. [у Польщі] (VI) 236
- Масагети (Μασσαγέται), плем'я, народ (I) 107¹, 111, 125⁴, 252 *див.* Μασσαγέται
- Масівка, с. (VIII-2) 45 *див.* Мацієвка
- Маслів Став, ур-ще, над р. Росава, біля Канева (VII) 544, 545 (VIII-1) 124, 135, 153, 314 (VIII-2) 27 (VIII-3) 50, 50³, 163, 178 (IX-1) 309, 310⁻, 312, 318¹, 421
- Маслівка, с., на ур-щі Маслів Став, над р. Росава (VIII-1) 314
- Маслівська сотня, Канівського полку (VIII-3) 275
- Матийків, с., на Поділлі [Матейків, с., Барський р-н Вн.] (IX-1) 182
- Матисівка, с., біля м. Ряшів (I) 217⁻
- Матраха, м. (II) 508, 513⁻ *див.* Тмуторокань, м.
- Матрега, м. (IV) 300, 301, 304 *див.* Тмуторокань, м.
- Матрез, м. (II) 514 *див.* Тмуторокань, м.
- Матриця, м. (II) 508 *див.* Тмуторокань, м.
- Махнівка, с., м., у південній Ки-

- ївщині **(I)** 281³ **(VIII-3)** 40², 42, 42³ **(IX-1)** 199², 380, 380¹
- Мацієвичі (Marcieyuce), н. п. **(VII)** 219, 219⁴ *див.* Marcieyuce
- Мацієвка (Масівка), с., у пониззі Удаю [Маціївка, с., Прилуцький р-н Чрг.] **(VIII-2)** 45 *див.* Масівка
- Мачва, банат біля р. Дунай **(II)** 252 **(III)** 67, 67¹, 505
- Мачоха, с., у Брацлавському повіті **(VIII-3)** 277
- Маяк, м., біля Дніпровського лиману **(IV)** 86, 86⁶, 87⁴
- Маяки, біля р. Тилігул **(IX-2)** 1447
- Мгар, с., біля р. Сула [Лубенський р-н Пл.] **(VIII-2)** 45
- Мглин, м. [у Росії] **(IX-1)** 387
- Мглинський повіт, у Чернігівській губернії [у Росії] **(II)** 605
- Мдинь, м., біля р. Дунай **(II)** 523¹
- Мегаряни, народи, на північному березі Чорного моря **(I)** 85, 92
- Медведиця, р. **(IX-1)** 417
- Медведівка (Медведовка, Медвідевка, Медвідка), с., на Чигиринщині **(VIII-1)** 311 **(VIII-3)** 159³, 224² **(IX-2)** 1010, 1343 *див.* Медвідевка, Медвідка
- Медведівка, с., Миколая св. монастир **(IX-1)** 470
- Медведівська сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
- Медвеже, с., у поріччі р. Сухий Ромен **(VIII-2)** 45
- Медвежі Води, р. [Ведмежі Води, р., північне Надазов'я] **(IX-1)** 57
- Медвежі Лози, ур-ще, над Куруковим озером **(VII)** 552
- Медвідевка, с. **(VIII-3)** 159³ *див.* Медведівка
- Медвідка, м. **(IX-2)** 827 *див.* Медведівка
- Медика (Medika), с., на Перемишльщині **(II)** 462 **(IV)** 216 **(V)** 93, 144, 179, 182¹, 192¹ **(VI)** 236 **(VII)** 30 *див.* Medika
- Медина, с., у Галицькому повіті **(VI)** 265
- Медицька волость, на Перемишльщині **(V)** 145¹
- Медицька королівщина, на Перемишльщині **(V)** 281 *див.* Медицьке староство
- Медицьке староство (Медицька королівщина), на Перемишльщині **(V)** 94, 281, 384 *див.* Медицька королівщина
- Медобори, г., на Поділлі **(IX-1)** 241
- Медоборські ліси, на Поділлі **(IX-1)** 75
- Межибіж (Межибож, Межибоже, Межибожь), м., на Поділлі [Меджибіж, смт, Летичівський р-н Хм.] **(II)** 151, 259³, 288, 296, 368³ **(III)** 86, 158¹ **(IV)** 89, 89¹, 175, 240 **(VI)** 81, 118¹, 122², 176, 179, 626 **(VII)** 27 **(VIII-3)** 56, 58, 61, 163, 176, 176¹, 181, 182, 182¹, 223 **(IX-1)** 200, 217, 238, 560, 561 **(IX-2)** 615, 716, 721, 726,

- 833, 834, 884¹, 1102, 1102², 1318, 1461, 1463, 1466, 1468, 1468³, 1471 (X) 20, 84, 159, 163, 191, 200, 288, 294, 295²
- Межибізька волость (VI) 250
- Межибродя, с., у Сянічській землі [у Польщі] (V) 310
- Межигір'я (Межигора), с., біля Вишгорода, у Київському воєводстві [Нові Петрівці, с., Вишгородський р-н Кв.] (II) 277 (V) 267 *див.* Межигора
Миколая св. церква (V) 488
Спаса св. монастир (Спас св.) (V) 264
- Межигора, с. (VII) 433 *див.* Межигір'я
- Межирицька сотня, Канівського полку (VIII-3) 275
- Межирич, м. (II) 286³ *див.* Межирич, м., на Київщині
- Межирич, м. [у Польщі] (IX-1) 265
- Межиріч (Межиріччи, Межирічі), м., у Волинському воєводстві [Острозький р-н Рв.] (VI) 102 (VIII-3) 43, 169, 169² (IX-2) 870, 951, 1318 (X) 159, 294, 294¹, 307, 307^{2,5}, 308, 311, 314, 379 *див.* Межиріччи, Межирічі
- Межиріч (Межирич), м., на Київщині [Канівський р-н Чрк.] (VII) 16 (IX-2) 913, 914 *див.* Межирич, м.
- Межирічі, м. (VIII-3) 63 *див.* Межиріч, м., у Волинському воєводстві
- Межирічська держава, у Холмській королівщині (VI) 187
- Межиріччя, край, у Середній Азії (I) 126, 150
- Межиріччи, м. (X) 307⁵ *див.* Межиріч, м., у Волинському воєводстві
- Мезецьке князівство (Мещовське князівство), у В'ятицькій землі (III) 180 *див.* Мещовське князівство
- Мезія (Moesia), провінція Риму (I) 87, 91, 124, 130-132, 135, 146, 147, 159, 169, 173, 173², 176, 206 *див.* Moesia
- Мезія нижня (I) 126, 129, 167²
- Мезочськ, м., у Смоленській землі (IV) 277
- Мелань (Мільна), с., на сіверській границі (VIII-2) 44 *див.* Мільна
- Мелехи (Мельків), с., у поріччі р. Многа (VIII-2) 45 *див.* Мельків
- Мельків, с. (VIII-2) 45 *див.* Мелехи
- Мельн, м. (IV) 153
- Мельник (Myelnik), замок, м., біля р. Західний Буг, на Підляшші [у Польщі] (I) 219 (II) 384, 389, 400, 455 (IV) 57, 448 *див.* Myelnik
Богородиці церква (II) 389
- Мельниця, м., у Володимирській землі, на Волині [Ковельський р-н Вл.] (II) 369 (IV) 46
- Мельницька волость, Луцького повіту (VI) 150

Мельницька земля, на Підляшші (VI) 248, 248^{1,2}

Мельницька повіт-земля, на Підляшші (V) 294

Мельницьке староство, на Підляшші (IV) 399

Мельницький повіт, на Підляшші (V) 33, 340

Мельничани, жителі села на Поділлі (IX-2) 1037³

Мельці, с., на Волині [Мильці, с., Старовижівський р-н Вл.] (V) 263

Миколая св. монастир (V) 263

Мельштин, с., на Перемишльщині (IV) 90, 174 (V) 40

Мелянхляйни (Савдарати, Чорноризці, Черноубранці, Μελάγχλαινοι), народ (I) 118, 124 *див.* Савдарати, Чорноризці, Черноубранці, Μελάγχλαινοι

Мена, м., на Новгород-Сіверщині (IV) 72² (VIII-1) 201 (VIII-3) 32 (IX-1) 204², 223³, 325², 387 (IX-2) 1012, 1013

Миколая св. церква, в жіночому монастирі над р. Десна, біля міста (IX-2) 1013

Мена, р., права притока Десни (II) 328² (IX-2) 1012

Менда, м., на узбережжі фрейської Халнідики (I) 103

Меншоє на Цепре, с., у Клецькому повіті (V) 66³

Меоти, народи, на південно-східному узбережжі Азовського моря (I) 98, 102, 104

Меотида, море (I) 71, 100, 102, 120, 123, 124^{1,3}, 144, 154, 158-160, 166, 176, 194, 194¹, 195 (II) 505, 508, 509 *див.* Азовське море

Меотийське озеро (I) 119 *див.* Азовське море

Мервин, с., у поріччі Роськи [Оратівський р-н Вн.] (VII) 15²

Мервинці, с., біля р. Мурахва [Могилів-Подільський р-н Вн.] (VII) 15

Мерло, р., ліва притока Ворскли (I) 281³ (II) 212 (VI) 284 (VIII-2) 49, 60, 61, 72 (VIII-3) 255 (IX-1) 58, 382 (IX-2) 1234⁴

Мертвий Донець, р., рукав Сіверського Дінця (I) 98, 98¹ (IX-1) 58

Мерчик, р., ліва притока Ворскли (VIII-2) 72

Меря (М'єря, Меряни, Merens), плем'я поволзьких фінів з межиріччя Волги і Клязьми (I) 73, 149, 185, 185², 382, 410, 544, 550 (II) 555 *див.* Merens

Месопотамія, історична область у Передній Азії між рр. Тигр і Євфрат (I) 46¹

Мессіна, м. [в Італії] (I) 539

Метибів, м. (IV) 418

Мехлеєво, с-ще (VII) 16⁵

Мещера, плем'я, у басейні р. Ока (I) 188

Мещовськ, м., у північній Чернігівщині (IV) 274

Мещовське князівство (III) 180

- див.* Мезецьке князівство
- Миглієво (Мліїв), с-ще, на Звенигородщині **(VII)** 16 *див.*
Мліїв, с-ще
- Микитин, с., у Дорогобузькому повіті **(IX-2)** 627
- Микитин ріг, переправа на Дніпрі **(VIII-1)** 52, 247
- Микитинці, с., у Київському воєводстві **(VIII-1)** 314
- Миколаїв, м., над Дністром **(V)** 262, 648
- Миколів, с., у поріччі р. Сухий Ромен **(VIII-2)** 45
- Микулинці, с., на Теробовельщині **(IX-1)** 167², 181 **(IX-2)** 1139
- Миловань, с., у Галичині [маб., Милуванє, с., Тисменецький р-н ІФ.] **(V)** 179
- Милолюб, м., у Литовсько-Польській єпархії [маб., Мирлоубово, с., біля Курська, у Росії] **(IV)** 87 **(V)** 511
- Милостів, с., на Волині **(VI)** 627
- Мильче, с., у Волинському воєводстві [Мильча, с., Дубенський р-н Рв.] **(V)** 267, 267⁵
- Миляновичі, с., у Ковельському старостві **(VI)** 441
- Минская єпархія **(II)** 300²
- Миргород (Миргородкь), м., на Полтавщині **(VI)** 191, 212 **(VIII-1)** 201, 297, 301 **(VIII-2)** 40, 45, 73 **(VIII-3)** 257 **(IX-1)** 56², 57-59, 157², 203², 204⁻, 239², 418, 419, 421, 426, 433, 434 **(IX-2)** 613, 661, 688, 689, 718, 720, 770, 772, 1166, 1505 **(X)** 51, 51¹, 52, 86, 87, 113, 130, 131, 137, 137^{1,3}, 140, 153, 154, 173, 187², 193, 201, 213, 214, 229, 268, 332, 343, 350
- Миргородська волость **(VIII-2)** 50
- Миргородське староство **(VIII-2)** 44
- Миргородський повіт **(X)** 105
- Миргородський полк (Миргородцкіи полкъ, Миргородцкый полкъ) **(VIII-1)** 287 **(VIII-2)** 47 **(VIII-3)** 183, 278, 279 **(IX-1)** 410, 410¹, 433, 433⁴, 567- **(IX-2)** 1224 **(X)** 42, 49, 52, 61, 86, 151, 153, 167, 168, 187, 192, 203, 214, 350
- Миргородці, жителі м. Миргород **(X)** 188
- Миргородщина **(VII)** 261¹ **(VIII-2)** 38³ **(IX-1)** 95 **(X)** 170
- Мирославиць, м., на Сіверщині **(I)** 196³
- Мисленичі, н. п. [у Польщі] **(IX-1)** 269
- Митища, с., у Луцькому повіті **(V)** 214
- Митченки, с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44
- Михайлів, м., на Київщині **(II)** 296
- Михайлів (Михайлов град), м., у Московщині **(VII)** 376³ **(VIII-2)** 57, 58
- Михайлівка, с., на Брацлавщині **(VIII-3)** 277
- Михайлівська сотня, Канівського полку [Михайлів, м., на Київщині] **(VIII-3)** 275
- Михайлово, с-ще **(VII)** 16

- Михалків (Michałków), с., біля р. Збруч **(I)** 54 **(II)** 485⁻ *див.* Michałków
- Михаловська земля, у Польщі **(III)** 128
- Михончичі, с., у Львівській королівщині **(VI)** 180
- Мичани, жителі м. Мичськ **(II)** 168¹
- Мичськ (Мичеськ), м. **(II)** 168¹, 278, 288, 293 **(III)** 399 *див.* Радомишль, м.
Мик-город, передмістя м. Мичськ (II) 288, 288⁶
- Мишега, м., у В'ятицькій землі **(III)** 180
- Мишецьке князівство, у В'ятицькій землі **(III)** 180
- Мишколець, м. [в Угорщині] **(I)** 221
- Мідія, д-ва **(I)** 111, 120
- Мідія, м., на чорноморському узбережжі **(VIII-1)** 121
- Мідяни, населення Мідії **(I)** 111
- Мізи, людність чорноморська кочова **(I)** 105
- Мізинь, с., над р. Десна, на Чернігівщині [Мезин, с., Коропський р-н Чрг.] **(I)** 29, 31²
- Мізія, історична область, на північному заході Малої Азії **(I)** 549
- Мілет, республіка азійська **(I)** 85
- Мілетяни, населення Мілету **(I)** 85
- Мілініск, м. **(I)** 415 *див.* Смоленськ, м.
- Мілков, р., притока Сірету [у Румунії] **(IX-1)** 541
- Мільна, с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44 *див.* Мелань
- Мільниця, м., над Дністром [Мельниця-Подільська, смт, Борщівський р-н Трн.] **(I)** 37
- Мінгрелія, край **(VIII-1)** 27
- Мінер, с-ще, на малоазійському узбережжі **(VII)** 356
- Мінкерфаан, м. **(II)** 251⁵ *див.* Київ
- Міновці, с., у Сокальському повіті **(II)** 585
- Міновці Половець, ур-ще, в Сокальському повіті **(II)** 585
- Мінськ (Минськ), м. [у Білорусі] **(II)** 49, 53, 118, 133, 152, 300² **(IV)** 72², 159, 287, 289, 332, 334 **(V)** 460, 621 **(VI)** 338 **(VII)** 213, 457, 504 **(IX-1)** 222 **(IX-2)** 622, 626, 950¹, 1029, 1155, 1257, 1263, 1266 **(X)** 122
Вознесенський монастир (V) 554
Петрівський монастир (IX-2) 622
- Мінська волость **(II)** 137, 303
- Мінська губернія (Минская губернія) **(I)** 7, 186¹ **(II)** 300² **(V)** 265⁷, 416¹, 621
- Мінська земля **(IV)** 14² **(V)** 13¹
- Мінське воєводство **(IV)** 502 **(V)** 339 **(X)** 370
- Мінське князівство **(I)** 186 **(II)** 300 **(IV)** 14
- Мінський повіт [у Білорусі] **(IX-2)** 1257, 1264, 1272
- Мінський уїзд **(IX-2)** 1264
- Мінські волості **(IV)** 68
- Мінські князівства **(IV)** 11

Мінщина, територія **(II)** 347
 Міри, м. [у Туреччині] **(III)** 564
 Мірмідонці (Μυρμιδόνες), народ **(II)** 55³ *див.* Μυρμιδόνες
 Міус, р., впадає в Азовське море **(I)** 295⁵ **(VII)** 300 **(IX-1)** 57
 Млин, с., біля р. Сула [маб., Млини, с., Пл.] **(VIII-2)** 45
 Млинища, с., у Галичині [Млиниська, с., Жидачівський р-н Льв.] **(VI)** 237
 Мліїв (Імліїв Старий, Старий Мліїв, Mioiumilla), м., у Київському повіті [Городищенський р-н Чрк.] **(VIII-1)** 266 **(IX-2)** 811, 1343 *див.* Імліїв Старий, Старий Мліїв, Mioiumilla
 Мліїв, с-ще **(VII)** 16 *див.* Миглієво
 Мліївська сотня (Імгліївська сотня), Корсунського полку **(VIII-3)** 275 *див.* Імгліївська сотня
 Мліївські сотні, Корсунського полку **(VIII-3)** 275
 Мліївщина (Mlyowczyzna), на Київщині **(IX-1)** 64 *див.* Mlyowczyzna
 Многа, р., ліва притока Удаю **(VIII-2)** 45
 Многа, с., у поріччі р. Многа **(VIII-2)** 47
 Многой, г-ще, у поріччі р. Многа **(VIII-2)** 45
 Моги, ур-ще, над р. Солона, правою притокою Тиси **(II)** 543
 Могила, н. п., на Чернігівщині **(VIII-3)** 32

Могили, н. п., на Поросці **(VII)** 17
 Могилів (Могилівчик, Mogilow), м., біля р. Дністер, на Поділлі [Могилів-Подільський, м., Вн.] **(VII)** 442, 468¹, 470 **(VIII-1)** 251 **(VIII-3)** 46 **(IX-1)** 91, 92, 99, 99¹, 100, 106¹, 128, 235⁶, 437, 444, 448, 459⁻, 531, 548, 582, 584, 590 **(IX-2)** 873⁵, 1377 *див.* Могилівчик, Mogilow Могилів (Могилевь), м. [у Білорусі] **(VI)** 19, 503 **(VII)** 156, 209, 210, 213, 318-320, 445, 457 **(VIII-1)** 149 **(IX-2)** 616, 750⁴, 763, 873, 919, 932-934, 934⁻, 935, 936, 936³, 937³, 940, 962, 972², 1022, 1081, 1082, 1084, 1085, 1087, 1153-1156, 1167-1169, 1200-1202, 1202¹, 1203-1205, 1210, 1211, 1211³, 1212, 1212², 1213, 1214, 1224, 1225, 1255, 1257, 1258, 1260, 1262, 1263⁻¹, 1265-1267, 1422, 1434, 1520 **(X)** 122
Лупулово (Лупулів), передмістя (IX-2) 1267, 1268, 1422, 1423 **(X)** 46
Менший Вал (IX-2) 1267
Спаса св. монастирь (IX-2) 1520
 Могилівець, житель м. Могилів, на Поділлі **(IX-1)** 526²
 Могилівська волость [у Білорусі] **(IX-2)** 936, 962
 Могилівська губернія (Могилівська губернія, Могилевская

- губ.) [у Білорусі] **(I)** 281³ **(V)** 356⁻, 621 **(VI)** 624
- Могилівська околиця [у Білорусі] **(IX-2)** 935
- Могилівська округа [у Білорусі] **(IX-2)** 932
- Могилівський округ [у Білорусі] **(IX-2)** 1153
- Могилівський повіт (Могилевський повіт) [у Білорусі] **(IX-2)** 935, 963, 964, 1155-1157, 1168, 1200, 1202, 1202^{1,2}, 1211, 1211³, 1212, 1224, 1225, 1260 **(X)** 41
- Могилівський полк [у Білорусі] **(VIII-3)** 273² **(IX-2)** 1169
- Могилівський уїзд (Могилевський уїзд) [у Білорусі] **(IX-2)** 1155, 1167, 1200, 1201, 1202¹, 1211³, 1212², 1260 **(X)** 46
- Могилівські мешканці [Могилів, м., у Білорусі] **(IX-2)** 1083, 1267 *див. також* Могилівці
- Могилівські повіти [у Білорусі] **(IX-2)** 962
- Могилівці, жителі м. Могилів [у Білорусі] **(VII)** 52, 54 **(IX-1)** 226 **(IX-2)** 526², 527, 933, 933³, 934, 939, 1085 *див. також* Могилівські мешканці
- Могилівчик, м., біля р. Дністер **(IX-1)** 505 *див.* Могилів, м., на Поділлі
- Могилівщина [у Білорусі] **(V)** 31¹ **(VII)** 53 **(VIII-3)** 34 **(IX-2)** 1081, 1169, 1217
- Модрина, с., у Грубешівському старостві **(V)** 190²
- Мож, р., права притока Сіверського Дінця **(VIII-2)** 49, 59, 72
- Можары, народи **(IX-2)** 1357 *див.* Угри
- Мозгава, р., права притока Межави **(II)** 219¹ **(III)** 3
- Мозир (Мозур), замок, м. [у Білорусі] **(I)** 199³ **(II)** 260, 296 **(IV)** 16³, 287-289, 331, 405³, 417, 430, 485 **(VI)** 19, 53 **(VII)** 5, 24, 30, 209 **(VIII-3)** 40², 144, 147, 156, 181 **(IX-1)** 215, 222², 224 **(IX-2)** 670, 770, 771, 771¹, 772¹, 927 *див.* Мозур
- Мозирська волость **(II)** 304 **(IV)** 502 **(V)** 132, 362
- Мозирський повіт **(IV)** 501 **(V)** 295 **(VI)** 156² **(IX-2)** 1403, 1405
- Мозирці, жителі **(VI)** 53 **(VII)** 156¹ *див.* Мозиряни
- Мозирщина [у Білорусі] **(IV)** 16³ **(VII)** 257 - **(VIII-3)** 40
- Мозиряни (Мозирці), жителі м. Мозир [у Білорусі] **(VII)** 52, 54, 156¹, 339 *див.* Мозирці
- Мозирянин, житель м. Мозир [у Білорусі] **(IX-1)** 224³
- Мозолів, р., притока Лукви **(II)** 467
- Моисиповичи, с., на Путивльщині **(VI)** 308
- Мокрець, с., на Київщині **(IX-2)** 851³
- Мокролуґ (Mokurlang, Sárpatak), с., у Карпатах **(II)** 458² *див.* Mokurlang, Sárpatak
- Молдава, р., ліва притока Лаби **(I)** 165, 214

- Молдаван (**VII**) 125 *див.* Молдаванин
- Молдавани (Moldavi), народ (**VII**) 250 (**VIII-1**) 38, 207 (**IX-2**) 130, 515, 540-542, 570, 572-, 582, 974, 980, 987, 992, 1007, 1061, 1109, 1310, 1390, 1395, 1407, 1410, 1463, 1466, 1471, 1472 (**X**) 10 *див.* Moldavi
- Молдаванин (Молдаван) (**IX-1**) 507⁵ (**IX-2**) 1106³, 1410 *див.* Молдаван
- Молдаванки (**IX-2**) 1010
- Молдавиця, м., у Волощині [у Румунії] (**VI**) 60
- Молдавії [обі] (**IX-2**) 1296
- Молдавська земля (Moldau Land) (**IX-1**) 79⁸, 86, 119, 249, 250-, 517, 535 (**IX-2**) 893, 982, 1138, 1272 (**X**) 17 *див.* Moldau Land
- Молдавська катедрa [єпархія] (**III**) 279²
- Молдавське воєводство (**VII**) 527 (**IX-2**) 899-900, 900¹, 903
- Молдавський народ (**IX-1**) 475
- Молдова, р., ліва притока р. Сірет (**II**) 523¹
- Молдова (Молдава, Молдавія, Moldau, Moldavia, Moldavsko, Moldawa), д-ва (**I**) 45, 222, 224, 225 (**IV**) 215¹ (**V**) 367, 400, 403, 401¹, 403¹, 603^{3,4}, 604 (**VI**) 60, 60^{1,2}, 61, 343², 344, 344¹, 589² (**VII**) 27, 147, 150, 151, 161, 165, 166², 196, 200, 201, 203, 204, 206, 207, 210, 247, 248, 250, 251, 268, 322, 327, 343², 344, 356, 378, 418, 421, 439, 441, 450, 468, 582 (**VIII-1**) 133², 209 (**VIII-2**) 11, 90³, 97 (**VIII-3**) 4, 7, 8, 26, 33, 34², 50, 58⁴, 62, 80, 113, 123, 131, 133, 136, 140, 146, 150, 163, 165, 167, 172, 176, 193, 204¹, 218¹, 241, 243, 244, 247, 249¹, 250, 252-254, 257, 258 (**IX-1**) 9, 49, 54, 58, 66, 71, 77, 78, 80, 81, 83-85, 86⁴, 87, 87-, 89³, 90-, 91, 93, 98, 99², 112, 115, 121, 128-131, 143, 154, 160, 206, 216, 217, 237, 249, 431, 433, 436, 451, 475, 476, 484, 485, 485^{1, 2}, 486, 498, 499, 506-508, 510-512, 518, 522, 523, 527, 527⁵, 528, 531, 533, 534, 541, 547, 565, 570, 571¹, 572-, 574, 576³, 577, 578, 580-583, 589, 600 (**IX-2**) 734, 899, 900-904, 938, 944, 980, 984, 984⁴, 987, 988, 990, 995-, 1004, 1010, 1081, 1099, 1106, 1288, 1298, 1301, 1320, 1340, 1345, 1355, 1369², 1407, 1417³, 1440, 1442, 1449, 1450, 1456, 1460, 1461, 1465, 1495, 1545 *див.* Moldau, Moldavia, Moldavsko, Moldawa *див. також* Волощина
- Молдова полуднева (Молдава полуднева) (**VIII-1**) 229
- Молдовалахія (**IX-2**) 983¹
- Молога, р., ліва притока Волги (**I**) 185
- Молодечно, м. [у Білорусі] (**IV**) 385, 466
- Молодильчичі, с., на Пинщині (**V**) 644

- Молодів, м., у Любачівській королівщині (VI) 161
- Молотів, с., біля р. Дністер, у Галичині (II) 611 (III) 400
- Молочна, р., права притока Росі (VII) 15
- Молочна (Молочні Води), р., впадає в оз. Молочне (VII) 356 *див.* Молочні Води
- Молочні Води (Молошні Води, Води), р. (IX-2) 661, 899, 1031 *див.* Молочна, р., впадає в оз. Молочне
- Монастир, о., на Чорному морі (VIII-1) 121
- Монастир, ур-ще, над Гучвою (II) 609
- Монастирець, с., біля р. Сян, біля м. Сянік (II) 578-579
- Монастирище (Манастирища, Chonasterowicz), м., у верхів'ях Удаю, у Брацлавському повіті (VIII-2) 45, 47 (IX-1) 492-495, 496² *див.* Chonasterowicz
- Монастирок (Монастырекь), с., біля р. Дніпро, у Київській губернії (II) 281, 282¹
- Монахів, м. [Мюнхен] (I) 28-, 39¹
- Монголи (Монголы, Mongols), плем'я, народ (I) 152, 153, 390 (II) 240-242, 242¹, 243, 249, 281, 514, 525, 537, 539, 539², 540, 540¹, 541, 542, 542¹, 544, 583, 584 (III) 545 *див.* Mongols Монголія, д-ва (I) 150, 152, 160 (II) 253, 539 (III) 186³
- Монголія західна (I) 160
- Монголія північна (I) 58¹
- Монголо-Татари (Тоу-Кіоуе), народи (II) 539 *див.* Тоу-Кіоуе
- Монгольська держава (Монгольська держава) (II) 583 (III) 186³, 297 (IV) 299 (VI) 4
- Монгольська орда, д-ва (II) 544, 583
- Монгольське плем'я (II) 539
- Монгольські племена (I) 151 (II) 526, 539
- Монгольсько-татарська держава (III) 185³
- Монгольсько-татарська орда, д-ва (II) 544
- Монкастро, колонія, м. (IV) 301 (VI) 26, 26⁴ *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Морава, край (I) 292² (II) 543 *див.* Моравія, край
- Морава, плем'я (I) 181³, 235¹ (II) 212, 238², 273 *див.* Морави, плем'я
- Морава, р., притока Дунаю (I) 138, 165 (III) 67
- Морави (Морава, Моравія, Морав'яни, Mähren), плем'я, у басейні р. Морава (I) 165, 181³, 189, 235¹ *див.* Морава, Моравія, Морав'яни, Mähren
- Моравія (Морава, Mähren, Morava, Moravia), край, історична область Чехії, у басейні рр. Морава й Одра (III) 72, 75 (VI) 37 (IX-1) 528, 529 *див.* Морава, край; Mähren, Morava, Moravia *див. також* Велико-моравська держава
- Моравія, плем'я (I) 166¹, 232³ *див.* Морави

- Моравська дієцезія (I) 490
- Моравський шлях (IX-1) 40
- Моравсько, с., на Перемишльщині (V) 103, 105
- Морав'яни, плем'я (I) 189 *див.* Морави
- Моряхва, р. (IV) 210 *див.* Мурахва, р.
- Мордва (Буртаси, Мордвяни, Mordens), плем'я поволзьке фінське, із середньої течії Сури і Мокші (I) 73, 149, 188, 228⁴, 297, 435, 461, 544 (II) 542 *див.* Буртаси, плем'я; Мордвяни, Mordens
- Мордва-Ерзя, народи (I) 196¹
- Мордвяни, плем'я (I) 544 *див.* Мордва
- Морди, с., на Підляшші (VI) 627
- Моренин, с., на Волині [Маринин, с., Березнівський р-н Рв.] (V) 265
- Морея, край (VII) 495
- Моровійськ, м., біля р. Десна, на Чернігівщині (II) 136, 320 (III) 335
- Моровля, с. (II) 456, 456³ *див.* Мровля
- Морозовичі, с., на Пинщині (V) 644
- Морочна, с., на Пинщині (V) 645
- Мосальськ, м., у Смоленській землі (IV) 277
- Мосальське князівство (III) 180
- Москалі (VI) 289 (VIII-1) 255 (IX-1) 19⁻, 43, 46, 111, 469 (IX-2) 766, 773, 773³, 774, 870, 885, 886², 923, 955, 969, 969⁻, 981, 985, 998, 1016, 1042⁻, 1045, 1045⁻, 1046⁻, 1047, 1070³, 1077, 1084, 1091, 1109, 1115, 1118, 1124³, 1126, 1127², 1130, 1136, 1139, 1142, 1143, 1149, 1174, 1181, 1239, 1245, 1270, 1282, 1287, 1296¹, 1332, 1339, 1342, 1364, 1385, 1408, 1437 (X) 8, 55, 274, 280, 313, 345, 379, 380 *див.* Росіяни
- Москалівка, с., біля р. Сула (VIII-2) 45
- Москаль (VI) 295, 486⁶ (VIII-1) 255 (IX-1) 51, 214, 422, 424 (IX-2) 655, 772, 773¹, 774, 922¹, 936³, 956, 1075, 1106, 1143, 1439, 1440 (X) 143⁻, 265, 307, 308, 329, 333 *див.* Росіянини
- Москва, д-ва (III) 138¹, 151, 151² (IV) 33³, 69-73, 83, 126, 127, 179, 179⁻, 183, 185, 186, 219, 251¹, 255, 260, 263-265, 268, 272, 272⁻, 273-279, 279^{1,2}, 280, 285, 287-290, 290¹, 312, 312³, 314, 321, 323-325, 327-329, 332, 334, 335, 338, 339, 350, 358-360, 365, 376, 379, 381, 382, 384, 387, 401, 418, 421, 422, 452-455, 462, 483, 484, 486 (V) 46⁻, 101, 339, 387, 388, 393, 394, 398-401, 404, 404¹, 406-408, 408^{1,4}, 409, 419, 445⁻, 460, 529, 539, 550 (VI) 11⁴, 13, 14, 47², 53, 283, 288, 333², 412 (VII) 22, 26, 28, 76, 84, 91, 92, 106, 111, 112³, 116, 117-119, 121-125, 150, 152, 155, 161, 165, 166³, 191, 197, 203, 210, 240,

292, 322, 330, 333, 335-337, 340, 342, 343, 366, 375, 377, 417, 427³, 428, 433, 450², 455, 465, 496³, 520, 521, 524, 525, 525¹, 528, 533, 538, 539, 548, 549, 525, 528, 539, 549 (**VIII-1**) 15, 23, 27⁵, 30, 36, 36², 99, 107, 114, 124, 127¹, 129, 135, 153, 154, 158, 161, 169, 173, 187, 201, 202, 204, 207-209, 229, 262 (**VIII-2**) 19, 20, 32, 33, 78, 104, 105, 107, 140, 208, 212, 222 (**VIII-3**) 7, 8, 26, 33, 58⁴, 62, 113, 123², 133, 140, 150, 163, 165, 167, 176, 184¹, 193, 241, 244, 247, 250, 252, 257, 258 (**IX-1**) 5, 6, 9, 11, 17, 23, 31, 35, 37-44, 46, 51-55, 57, 58¹, 59, 62, 64-67, 69, 71, 74, 75, 81-83, 85, 86, 91, 92¹, 103¹, 106, 110, 112, 113, 114¹, 116-124, 126, 133, 137, 139-141, 144, 148, 152, 154, 156, 167, 170³, 173^{4,5}, 174, 180⁴, 204, 206-208, 210-212, 215, 216, 219, 220, 232, 245, 255, 256, 270, 276, 288, 298, 313, 314, 321¹, 332¹, 372, 377, 389, 391, 393¹, 397, 398, 405-407, 414, 416, 417, 426, 427, 431, 432, 444³, 449-452, 456, 466, 470, 471, 474, 487, 488, 500, 502, 504, 506, 508, 538, 545, 546, 552, 558, 562, 569, 574, 575², 576, 596, 600, 601 (**IX-2**) 609-614, 625-627, 633, 634, 637, 638, 642-644, 649, 660, 662, 664, 679, 682, 684, 685, 687, 688, 693, 711, 712, 717-720, 723-726, 728-730, 732-735, 738, 739, 741, 743, 750, 751, 753, 754², 755-757, 758¹, 759-763, 766, 768, 769, 771, 773¹, 774, 775, 777-780, 783, 784, 789, 790, 792, 794-798, 801, 806, 810, 812, 824, 828-830, 834-836, 841-844, 847-849, 852-857, 860, 861, 865, 866, 868, 871, 873, 875, 876, 879, 883-886, 888, 890, 891, 893-897, 899, 902, 903, 905, 906, 908-911, 918, 920, 923, 928, 937-939, 944, 950, 951, 955-958, 960, 965, 966, 968, 990, 1007, 1013, 1020, 1035, 1040, 1041, 1046, 1057, 1061, 1065, 1066, 1069, 1070¹, 1072, 1073, 1075, 1081-1086, 1089², 1094-1098, 1108, 1111, 1112, 1120, 1124, 1128, 1130, 1132, 1135, 1136, 1142-1149, 1152, 1153, 1155, 1158, 1159, 1161-1163, 1165, 1166, 1171, 1184, 1187, 1192, 1196, 1197, 1199, 1200, 1206, 1207², 1214, 1217-1219, 1229, 1232, 1238, 1239, 1243, 1244, 1248, 1249, 1252, 1253, 1255, 1265², 1266³, 1270, 1275, 1277, 1278, 1280, 1285-1292, 1300, 1306, 1307, 1309², 1311, 1312, 1322, 1326, 1332-1334, 1337, 1339, 1346, 1351-1355, 1359, 1360, 1365, 1366, 1369, 1374, 1380, 1381, 1384, 1388, 1391, 1395-1397, 1399, 1406, 1416, 1417³, 1427-1430, 1433¹, 1434-1440, 1443, 1444, 1448-1450, 1464, 1472³, 1476, 1478, 1479, 1485, 1488, 1491, 1494-1496,

1498-1500, 1522, 1548 **(X)**
 23, 39, 50, 53, 54, 56, 60-63,
 63², 67-69, 77, 82, 84, 86, 96,
 101, 106, 117, 124, 128², 132,
 135, 136², 138, 139, 142², 143-
 , 147, 150, 151, 155, 157, 159,
 165, 224, 237¹, 238, 243, 245,
 246, 250, 251, 257, 269, 275,
 283, 284, 287, 305, 307, 310,
 312, 313, 315, 321, 321¹, 323,
 324, 329, 331, 339, 339², 344,
 347, 352-, 354, 362¹, 368, 370,
 371, 374, 376 *див.* Росія, д-ва
 Москва (Moskwa), м. **(I)** 521,
 533, 592³ **(II)** 132, 191, 277,
 570 **(III)** 190, 248⁴, 271, 274,
 297¹, 445, 496¹, 525, 539-541,
 545, 547, 549, 550, 553-556,
 558, 560, 561, 564, 567 **(IV)**
 84¹, 161, 173, 179, 179-, 268,
 269, 451, 471 **(V)** 394, 405,
 411, 520¹, 525-527, 527-, 528,
 530, 536, 541, 551, 551², 552,
 620-622, 626, 627, 654 **(VI)**
 14, 14⁴, 16, 47, 53, 361¹, 378¹,
 424, 438, 440, 442, 444, 521,
 527, 596, 598, 622 **(VII)** 121,
 123, 124, 325, 335-337, 340,
 371, 376, 377, 386, 387, 391¹,
 432, 432¹, 455, 523¹, 525, 528,
 533, 540¹, 544², 545, 546^{2,5},
 547, 549² **(VIII-1)** 21, 37, 98,
 130, 145, 206 **(VIII-2)** 26,
 31, 38, 69, 72, 77, 77¹, 91¹,
 98, 150³, 200, 204 **(VIII-3)**
 4, 34², 50, 80, 123, 136, 146,
 150², 172, 204³, 218¹, 223²,
 243, 246¹, 249¹, 253 **(IX-1)**
 5¹, 14³, 15-, 19-, 37², 38³, 43²,
 45, 55¹, 57³, 100-, 108, 121⁴,

122², 123-, 133^{1,2}, 151⁶, 175-,
 210^{1,3}, 213, 220¹, 231, 256¹,
 343¹, 426¹, 445², 448, 460¹,
 469-, 499, 558¹, 578¹ **(IX-2)**
 620³, 632, 643³, 672, 673²,
 729¹, 738², 743¹, 754, 755²,
 767, 768², 773, 774-, 779¹,
 780¹, 783-, 791, 795², 802-804,
 812¹, 820, 830¹, 839, 840, 841-,
 847⁴, 848², 854², 857¹, 861¹,
 866², 867, 868¹, 870, 876³,
 878², 900², 912, 914, 915, 921¹,
 922¹, 927, 934, 956⁵, 958³,
 959, 968-, 972², 1046-, 1064,
 1067-, 1069³, 1073¹, 1074,
 1079, 1098¹, 1099, 1103, 1107,
 1109, 1113, 1117, 1124³, 1127-,
 1142², 1148⁴, 1162¹, 1163¹,
 1168, 1169, 1192, 1210, 1223,
 1223², 1240, 1242, 1245, 1314,
 1315, 1327¹, 1334¹, 1335, 1336,
 1349, 1364, 1364^{1,4}, 1382¹,
 1395², 1409, 1411, 1430²,
 1446, 1471, 1479¹, 1538, 1547
(X) 3, 4, 11, 12, 19, 21, 28, 42,
 47, 47², 48, 49, 55, 59, 70, 71,
 73¹, 81, 88, 103, 105, 124¹,
 129, 133, 134, 140, 149, 156,
 158, 160, 164, 168-170, 172,
 176-178, 182, 183, 187, 188,
 190, 194^{2,3}, 196, 197¹, 200-,
 202, 239, 248, 265, 267, 270,
 271, 274, 282³, 285¹, 343, 350
див. Moskwa

Богоявленський монастир у св. Трійці (IX-1) 119
див. Трійці св. монастир, біля міста

Московська катедра [церква] (I) 508¹

- Московський Кремль, Золота [царицина] палата (Золотая палата) (IX-2) 809, 1538*
- Трійці св. монастир (Богоявленський монастир у св. Трійці, Троїцький Сергіїв монастир, біля міста [Троїце-Сергієва лавра, м. Сергієв Посад, московська обл., Росія] (IX-1) 125, 233¹ див. Богоявленський монастир у св. Трійці*
- Успенська катедра (I) 533² (II) 277 (IX-2) 650*
- Чудов монастир (I) 575 (IX-2) 1162*
- Москва, народ (VI) 471¹ (VII) 102 (VIII-3) 146 (IX-1) 40³, 101 (IX-2) 769, 769⁶, 770-772, 936³, 1042⁻, 1045⁻, 1052, 1058, 1059¹, 1070³, 1076, 1077, 1084, 1104³, 1114², 1115¹, 1115³, 1118, 1120, 1123, 1125, 1126⁻, 1127¹, 1127², 1130, 1139-1142, 1144, 1148, 1152, 1170¹, 1437 (X) 17, 23¹, 282, 286, 333, 340, 365, 379 див. Росіяни
- Москва, р., ліва притока Оки (I) 185 (II) 319
- Москвич, житель м. Москва (V) 387
- Москвичі (VI) 50, 53, 55 (VIII-3) 242 (IX-1) 562 (IX-2) 732, 764 див. Росіяни
- Московити (Московитяни, Московіти) (V) 544 (VI) 471 (VII) 156² (IX-1) 39⁷, 432 (IX-2) 775, 870, 985, 1109, 1329, 1330 див. Росіяни
- Московитин (Москвитин, Московитянин, Московіт) (V) 403 (VI) 362, 422, 438, 470 (VII) 112, 118, 390 (VIII-1) 205 (IX-1) 39⁷, 51, 52, 460 (IX-2) 768, 771, 781, 1098¹, 1127¹, 1152, 1334 (X) 319 див. Росіянин
- Московія (VI) 17² (VIII-2) 204 (IX-1) 160 (IX-2) 980, 1005, 1239, 1434 (X) 68 див. Росія, д-ва
- Московська губернія (Московская губерния) (I) 560, 561
- Московська держава (Корона Московська, Московське государство) (I) 2, 3, 552 (II) 191, 277, 300 (III) 145, 146, 179, 539 (IV) 71, 275, 338 (VI) 14, 22 (VII) 117, 124, 331, 337, 371, 377, 445, 520, 583, 590 (VIII-2) 57, 58, 60, 62, 198 (VIII-3) 242, 246, 252 (IX-1) 86, 110, 115, 118, 122, 208, 209 (IX-2) 628, 644, 645, 719, 739, 763, 853, 1095, 1165, 1245, 1253, 1358, 1417, 1449, 1476 (X) 79 див. Корона Московська, Московське государство
- Московська земля (Московская земля) (VI) 11, 22, 47 (VII) 377, 394 (VIII-1) 238 (VIII-2) 54 (IX-1) 70, 83, 157, 173, 174 (IX-2) 643, 644, 916, 968, 980-982, 1078, 1085, 1429, 1440, 1545
- Московська митрополія (III) 260 (V) 386, 394, 404¹, 512, 530¹, 530¹ (IX-1) 121⁴

Московська Русь (Московская Русь) (V) 630 (VI) 441², 613 (VIII-2) 216

Московське государство (Московское государство) (II) 604 (III) 153¹, 228¹ (IV) 276¹, 280⁻, 320⁴, 457, 500 (VI) 9⁴, 15² (VII) 590 (VIII-1) 32⁻, 98¹, 132¹, 134⁴, 136^{-1,2,4}, 137¹, 145², 146¹, 152², 153^{1,3}, 154^{3,4}, 155², 160¹, 201⁵, 202^{1,2,5,7,10}, 203², 205², 206^{2,4,5}, 320 (VIII-2) 26⁴, 38⁶, 39², 66², 74³, 116³, 167³, 173¹, 176³, 183⁴, 191², 198, 199, 208 (VIII-3) 12³, 21², 35¹, 50³, 242 (IX-1) 81, 86, 86¹, 91, 119, 174⁻, 175⁻, 209, 313, 414¹, 416, 469, 497², 502², 503¹, 505², 517, 526², 535⁶, 539², 548², 549¹, 562¹, 563⁴ (IX-2) 613², 646¹, 647⁻, 660³, 661³, 697, 750⁴, 755², 873⁵, 874^{1,2}, 875^{1,3,4}, 905⁵, 906, 907, 965, 1088⁴, 1156¹, 1162¹, 1165¹, 1348, 1349 *див.*
Московська держава

Московське князівство (II) 542

Московське царство (Московское царство) (IV) 419 (VIII-3) 243, 246, 247 (IX-1) 37, 45, 86, 119, 157, 208, 209, 256, 314, 469 (IX-2) 637, 696, 743, 749, 753, 757, 866-869, 888, 892, 898, 899, 1018, 1225, 1347 (X) 161

Московський народ (I) 2 (VII) 521 (IX-2) 1083, 1280

Московський патріархат (VIII-2) 109 (IX-2) 863, 1220, 1506

Московсько-Російська держава (I) 3

Московщина (Москівщина) (III) 310² (IV) 185⁴, 246, 324, 325, 455, 500 (V) 403, 405, 459, 475, 520, 530, 541, 543, 544, 551 (VI) 10⁻, 11⁴, 13, 47, 54, 55, 371⁻, 389, 397, 413, 426³, 442, 511, 537, 596, 598 (VII) IX, 22, 23, 27, 29, 42, 92, 106, 112, 117, 119, 121, 124, 128, 132, 146, 152, 153, 156, 173, 196, 225, 324, 325, 330, 331, 333, 336-338, 343, 357, 366, 371, 374, 377, 394, 409, 450, 519, 523, 540, 550, 570, 583 (VIII-1) 9, 207, 309² (VIII-2) 48, 77¹, 78, 104, 211 (VIII-3) 4, 253 (IX-1) 6, 9, 23, 74, 83², 108, 139, 140, 207, 270, 426, 451, 452, 466, 472 (IX-2) 752, 760, 761, 765, 776, 782, 797, 868, 955, 966-968, 968², 969⁻, 979¹, 981^{1,2}, 984, 985, 990, 995¹, 1008², 1035, 1165, 1178, 1186, 1239, 1285, 1288, 1305 (X) 11, 50, 131, 351 *див.* Росія, д-ва

Мости, м. (VIII-1) 181 (IX-1) 266 *див.* Великі Мости

Мостиська, м., у Галичині (V) 321, 323 (VI) 101, 108, 272 (VII) 31

Мостиська, повіт, у Галичині (II) 485⁻ *див.* Мостиський повіт

Мостиська держава, територія, у Галичині (V) 191

Мостиське староство, у Галичині (V) 275, 281

Мостиський повіт (Мостиська), у Галичині (V) 262 *див.* Мостиська, повіт

Мостище, с., у Володимирському повіті, на Волині (V) 483

Мостиці, с., на Київщині [Мостище, с., Кв.] (IX-2) 851³

Мотовилівка, м., у Київському повіті (VIII-3) 35 (X) 284, 285

Мотовилівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278

Мошенська сотня, Черкаського полку (VIII-3) 275

Мошни, с., м., на Черкащині [Черкаський р-н Чрк.] (VI) 279, 281 (VII) 544 (VIII-1) 260, 262, 263, 263⁴, 264, 265, 267, 268, 270, 274 (VIII-2) 187 (VIII-3) 176

Мошонське озеро (I) 167² *див.*
Найзідлерське озеро

Мошенка, с., у Снянській королівщині (VI) 202

Мошова, с., на Перемишльщині (V) 143¹

Мрова, с. (II) 456 *див.* Мровля

Мровля (Моровля, Мрова, Мгова), с., у Сандомирській землі (II) 456 *див.* Моровля, Мрова, Мгова

Мрочків, с., на Берестейщині (V) 212

Мстислав (Мстиславль), м. [у Білорусі] (II) 319 (IV) 159 (IX-1) 14 (IX-2) 937³, 961, 1153, 1216 *див.* Мстиславль
Спаса св. церковь (IX-2) 1520
Троицы св. церковь (IX-2) 1520

Мстиславль (Мсциславль), м. (VI) 504 (VII) 156, 319 (IX-2) 1520 *див.* Мстислав, м.

Мстиславская епископія (IX-2) 1522

Мстиславська єпархія (Мстиславське владичтво) (IX-1) 29 *див.* Мстиславське владичтво

Мстиславське владичтво (VIII-1) 179, 181 (VIII-2) 97 (VIII-3) 263 (IX-1) 26 *див.* Мстиславська єпархія

Мстиславське воєводство (V) 339 (IX-2) 1450 (X) 370

Мстиславське князівство (V) 131

Мстиславський повіт (IX-2) 1201 (X) 41

Мстиславський уїзд (IX-2) 1201, 1214, 1258, 1260

Мстиславсько-витебська єпархія (IX-1) 29

Мстя, р., впадає в оз. Ільмень, на Новгородщині (I) 457, 457²

Мужеч, м. [у Росії] (IV) 87

Мукачів (Мукач, Мункач, Muncsul, Munkach, Munkácsvár), замок, м., над р. Латориця, на Закарпатті [Мукачеве, м., Мукачівський р-н Зк.] (II) 493 (IV) 172, 172², 443 (VIII-3) 138 *див.* Мункач, Muncsul, Munkach, Munkácsvár

Мукша, с., на Поділлі (IX-1) 241

Мульки, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45

Мумурів, м. (X) 10

Мункач, замок, м. (II) 493, 494⁻, 581 (IV) 38, 40, 171, 442 *див.* Мукачів

Мунтенія (Мульта, Мульта, Мультани,

- Мунтяни), край **(VII)** 203, 251, 321, 370, 527 **(IX-1)** 44, 104³, 105³, 119, 150, 161, 163, 250-, 468-, 473, 483, 485, 486, 519, 520, 532, 532¹, 533, 539-541, 543, 544, 558, 564, 571¹, 578, 592², 596 **(IX-2)** 773¹, 903, 1099 *див.* Волощина
- Мунтяни (Мультани, Мутьяне, Мутьяни, Мутьяни), народ **(VII)** 173 **(VIII-3)** 132, 249 **(IX-1)** 122, 123, 146, 462, 521, 525, 526, 538, 539, 541, 542, 581, 585, 587, 594 **(IX-2)** 664¹, 681, 687, 695, 897, 898, 903, 914, 927, 951, 956, 958, 960¹, 1033, 1063, 1067-, 1069, 1104, 1145, 1160, 1164, 1277, 1310, 1315, 1375-1378, 1382¹, 1413, 1418, 1427, 1450 **(X)** 6, 17, 135, 159, 163, 170, 227 *див.* Волохи
- Мунтянська земля (Мултянская земля, Мультиганська земля, Мультиганська земля, Мутьянська земля) **(VII)** 370, 527 **(IX-1)** 116, 117, 121, 535, 538, 539, 568 **(IX-2)** 627, 639, 662, 675, 790, 803, 893, 914, 944, 1377, 1419, 1421 **(X)** 164, 191 *див.* Волоська земля
- Мунтянське воєводство **(IX-2)** 900
- Мунтянське господарство (Мультиганське господарство) **(IX-1)** 519, 520 **(IX-2)** 900¹ *див.* Волоське господарство
- Мур, р., ліва притока Тиси **(I)** 170
- Муравська сотня, Переяславського полку [Моровська сотня] **(VIII-3)** 286
- Муравський шлях, з Московської України до Криму **(VI)** 9, 9⁶ **(VIII-1)** 45 **(VIII-2)** 60-62 **(X)** 238
- Мурафа (Мурахва), м., у Брацлавському воєводстві [Шаргородський р-н Вн.] **(IX-1)** 179¹ Мурахва, м.
- Мурахва, м. **(IX-1)** 153, 177-, 179¹, 180, 181, 189, 190, 193, 193¹, 194, 195 **(IX-2)** 1014 *див.* Мурафа, м.
- Мурахва (Марахва, Морахва), р., ліва притока Дністра [Мурафа, р.] **(VI)** 251, 282 **(VII)** 13, 13¹, 14, 15, 17, 101 **(IX-1)** 177-, 181 *див.* Марахва, Морахва
- Мурахівська сотня, Брацлавського полку [Мурафа, с-ще, Шаргородський р-н Вн.] **(VIII-3)** 277
- Мурашка, р., права притока Мурафи **(VII)** 14
- Муравиця, м., біля р. Стир, на Волині [Муравище, с., Ківерцівський р-н Вл.] **(II)** 258²
- Муром, м., біля р. Ока [у Росії] **(I)** 185, 416, 422, 487 **(II)** 7³, 27, 47, 49, 62, 78, 82¹, 86, 88, 90, 122, 318 **(VIII-2)** 58
- Мурома фінська, плем'я, народ, біля середньої Оки **(I)** 416
- Муроми (Мурома), народ поволзький фінський, у пониззі р. Ока **(I)** 185, 188
- Мурома-Рязанська волость **(I)** 188 **(II)** 315, 318

- Муро́мо-Рязанська земля **(I)** 188
(II) 208
- Муро́мо-Рязанське кня́зівство
(II) 323
- Муро́мська волость **(II)** 46, 88,
100, 123, 315
- Муро́мщина **(II)** 68
- Мурсі́йське о́зеро (Mursianus
lacus), у Подунав'ї **(I)** 167
див. Mursianus lacus
- Мурсі́я (Esseg), м., на усті Дра-
ви **(I)** 167² *див.* Esseg
- Муста́г, узгір'я в Азії **(I)** 61
- Мути́жир, м., у Київській землі
(II) 278
- Му́тин, с., на сіверській границі
(VIII-2) 44
- Мухаве́ць (Муховець), р. **(II)**
369, 371 **(VI)** 186, 186⁴
- Муша (Aa), р. **(VI)** 188 *див.* Aa
- Мушач, м. **(IV)** 87
- Мушина (Muchina), с., над р.
Попрад, у Карпатах **(II)** 459,
459¹ *див.* Muchina
- Мушинський ключ
(Muszynensis clavus) **(V)** 445
див. Muszynensis clavus
- Мушурі́в (Miszarowka, Nussu-
row), с., м., на Уманщині
(VII) 63, 63¹ **(VIII-1)** 39
(IX-2) 881, 882, 882¹ *див.*
Miszarowka, Nussurow
- Мценськ (Мцьнескъ), м., на Ор-
ловщині [у Росії] **(II)** 319,
604 **(IV)** 69, 72, 87, 277, 278,
280, 322- **(VIII-2)** 56
- М'яскі́вка, с., м., на Брацлавщи-
ні **(IX-2)** 772, 927-928
- М'ясткі́вська сотня, Брацлав-
ського полку [М'яскі́вська
сотня] **(VIII-3)** 277

Н

- На Люз, м. **(IX-2)** 1326² *див.* Калюс, м.
- Наборовичі, с., у Кам'янецькому повіті **(IX-2)** 668
- Нагірці, с., у Галичині **(VI)** 237
- Нагуєвичі, с., у Галичині **(V)** 263
Миколая св. монастир (V) 263
- Нагловіце, м. [у Польщі] **(VI)** 399
- Надбоже, по р. Південний Буг **(IX-2)** 1018
- Надніпровське згір'я **(II)** 269
- Надлімницька височина **(II)** 469
- Назарєї **(IX-2)** 1539
- Назарейські народи **(IX-2)** 1540
- Найбурське озеро [у Швейцарії] **(I)** 54³
- Найдорф, с., на Берестейщині **(VI)** 628
- Найзідлерське озеро (Мошонське озеро) [в Австрії та Угорщині] **(I)** 167² *див.* Мошонське озеро
- Наймани, плем'я **(II)** 539
- Наймани алтайські, плем'я **(II)** 539
- Наймаarkt, м. **(V)** 231 *див.* Шрода
- Найтас, море **(I)** 616 *див.* Чорне море
- Наливайків Брід, на Поділлі **(IX-2)** 1468 **(X)** 20, 82¹
- Нараїв, м., у Галичині [с., Бережанський р-н Трн.] **(IX-2)** 653
- Нарев, м., біля р. Нарев, на Підляшші **(II)** 369
- Нарев (Наров, Armilla, Narew), р., права притока Західного Бугу **(I)** 214, 219, 219⁵ **(VI)** 183, 184, 194, 195 **(IX-2)** 1408 *див.* Наров, Armilla, Narew
- Наріль, м., на Перемишльщині **(VIII-3)** 95
- Наров (Нарова, Наровь), р. **(II)** 369, 369¹⁰, 455 **(III)** 95 *див.* Нарев, р.
- Народичі, м., на Овруччині **(IX-1)** 323
- Настасів, с. **(II)** 612 *див.* Настащин
- Настащин (Настасів), с., біля Галича [Насташине, с., Галицький р-н ІФ.] **(V)** 190² *див.* Настасів
- Небль, м. **(II)** 302 *див.* Нобель
- Небльська волость, у поріччях рр. Прип'ять і Стир **(III)** 294
- Нева, р. **(I)** 291 **(VI)** 82
- Невеселово, с., на Київщині **(VII)** 19, 42
- Невірків, с. **(V)** 266
- Невр, із народу неврів **(I)** 116
- Неври (Neriuani, Neuren, Neuri, Neuroe), народ **(I)** 68², 110, 116-118, 139⁵ *див.* Neriuani, Neuren, Neuri, Neuroe *див. також Νερούροι*
- Негребець, с., у Перемишльській королівщині **(V)** 94, 145¹ (1)
- Недвигівка, с., біля р. Мертвий Донець **(I)** 98, 98¹
- Недокудово, с., біля м. Новгородок Литовський **(IV)** 168
- Недригайлів, г-ще, м., у

- верхів'ях Сули, на Слобожанщині [Недригайлівський р-н См.] (II) 349¹ (VIII-2) 48, 49 (IX-1) 415 (X) 275, 341
- Нелипківці, с., пристань на р. Сян, біля с. Синява (VI) 190
- Неман (Немань), р. (IX-2) 1273 *див.* Німан
- Немечь, м. (II) 523¹ *див.* Нямци
- Немиза, р., права притока р. Свіслоч [не існує, на території м. Мінськ] (II) 53
- Немир, м., біля р. Псел, у Путивльській волості (IV) 87
- Немирів, м., на Поліссі (IX-2) 1090
- Немирів (Niemierow), м., на Поділлі [Немирівський р-н Вн.] (VII) 149, 151, 243, 257⁻ (VIII-3) 36-38, 40, 40², 41, 45, 53 (IX-1) 200², 441, 493, 549 (IX-2) 775, 835, 836, 878, 878², 880, 1017, 1058, 1059¹, 1062, 1076 *див.* Niemierow
- Немирів (Немирів галицький), м., у Галичині [Яворівський р-н Лв.] (VI) 118¹
- Немирівська сотня, Кальницького полку [Вінницький полк] (VIII-3) 277
- Ненадовка, с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45
- Ненаситецький, ухор на дніпрових порогах (VII) 54
- Непґрьць, м. (III) 518 *див.* Гімберг
- Нерис, р. (IV) 6⁻ *див.* Вилія
- Нерль, р., ліва притока р. Клязьма (III) 430
- Нерова, плем'я (IV) 6⁻ *див.* Нерома (Нерова), плем'я (IV) 6⁻ *див.* Нерова
- Нерубай, н. п., на Вінничині (VII) 63
- Несвиж, м., у Новоградському повіті (II) 303 (VI) 448 (IX-2) 1192, 1272-1274
- Несолонь, с., у Київському воєводстві (VIII-3) 234¹
- Нестервар, м. (VII) 16² *див.* Тульчин
- Нестервар-Тульчин, м. (VIII-3) 37 (IX-2) 1014³, 1016³, 1018, 1019⁴, 1020 *див.* Тульчин
- Несторовці, маєтн. (VII) 16, 16²
- Несухойж, с., у Волинському воєводстві (VI) 389
- Нехворощ (Нехвороща), м., у Житомирському повіті [Андрушівський р-н Жт.] (V) 219 (IX-2) 948², 1343⁴ *див.* також Gradicha
- Нехворощанська держава, у Житомирському повіті (V) 219
- Нечюнь, м. задунайське (II) 523¹
- Нижанківці, с., у Галичині (V) 143¹
- Нижегородська губернія (VIII-2) 110
- Нижегородці, жителі Московщини (VII) 337
- Нижній Новгород (Нижній Новагородь), м., у Московщині (VIII-2) 58 (IX-1) 601 (IX-2) 1537
- Низ (Низ дніпровський, Низ Запорозький, Niž), територія на нижньому Дніпрі (VII)

- X, 67³, 90, 116, 117, 121, 125, 129, 136-138, 141, 142, 149, 151, 153, 161, 162, 174, 175, 177, 179, 181³, 185², 188, 190, 193, 196, 200³, 205, 210, 216⁻, 227, 232, 235, 239, 243, 245, 254, 256, 267, 273, 280, 303², 308, 312, 323, 345, 347, 351, 361, 363, 386, 427, 461, 484, 499, 547, 551 **(VIII-1)** 223, 262, 327, 329, 330 **(VIII-2)** 25, 28-30, 81, 139, 140, 164, 166, 166¹, 167, 169, 170-172, 174-176, 179, 182, 183, 218 **(IX-2)** 873³, 1492, 1492⁴, 1498 *див.* Низ дніпровський, Низ Запорозький, *Niz*
- Низ дніпровський **(VII)** 114, 119, 120, 129, 139, 305 **(VIII-2)** 41 **(IX-2)** 898 *див.* Низ
- Низ донський **(VIII-2)** 42
- Низ запорозький **(VII)** X **(VIII-2)** 42 *див.* Низ
- Низовці, козаки **(VII)** 150, 153, 161, 162, 173, 214, 215, 216, 221, 233, 241, 247, 266, 274, 307, 310, 325, 388 *див.* Козаки низові
- Никольська слобідка, біля м. Київ **(IV)** 84²
- Нискеничі, с., у Володимирському повіті, на Волині **(I)** 439⁻ **(V)** 266
Киселів монастир (V)
266 *див.* *Покрови св. монастир*
Покрови св. монастир
(Киселів монастир) (V) 266
- Нічлава, р., ліва притока Дністра [Нічлава, р.] **(I)** 37 **(IX-1)** 243, 244
- Нідерланди (Голландія, *Niederland*), д-ва **(VI)** 194 *див.* Голландія, *Niederland*
- Ніжин (Нежин, Нежинь, Ніжен, Нѣжин, Нѣжинь, Нѣжынъ), м., над р. Остер, у Чернігівському воєводстві **(I)** 281³, 527 **(VIII-1)** 21, 128⁴, 264, 277, 278, 292, 292¹, 293¹ **(VIII-2)** 183⁴ **(VIII-3)** 215 **(IX-1)** 17, 18, 73, 78, 78⁵, 104², 118, 158, 204⁻, 323¹, 325⁻, 390, 410, 411, 413, 433⁴, 434, 434⁻, 469⁻, 470², 472, 549, 552 **(IX-2)** 690, 728, 734³, 748-750, 750⁴, 771, 875, 875², 935, 963, 1156, 1166, 1204, 1222, 1253, 1266, 1382, 1382¹, 1415, 1417, 1545 **(X)** 21, 44, 48, 54, 121, 151, 173, 193, 259, 266-268, 275, 344, 345
- Ніжинська волость **(VIII-3)** 31 **(IX-1)** 73
- Ніжинська держава **(VIII-1)** 310
- Ніжинська сотня **(VIII-3)** 280
- Ніжинське староство **(V)** 341 **(VI)** 286 **(VIII-1)** 276
- Ніжинський повіт **(IX-2)** 1011 **(X)** 16
- Ніжинський полк (Нѣжинскіи полкъ) **(VIII-2)** 47, 208 **(VIII-3)** 31, 280 **(IX-1)** 22, 215, 221, 224, 236, 322, 383, 549, 567⁻ **(IX-2)** 691, 692, 736, 908, 966, 1167, 1200, 1203, 1213, 1223-1225 **(X)** 42, 85, 104, 128, 151, 154, 154¹, 166, 170, 188, 236, 259, 266, 268, 341

Ніжинські сотні (VIII-3) 280

Ніжинці, жителі м. Ніжин (IX-1) 73 (X) 267

Нікея, м., у Малій Азії (III) 267

Ніконіон, м., на Дністровському лимані (I) 88

Німан (Неман, Niemen), р., басейн Балтійського моря (I) 11, 23, 74, 75, 218, 218², 219⁴, 606 (II) 303, 304 (III) 79, 81, 275 (IV) 4, 4², 5⁻, 9, 334 (V) 13¹, 631 (VI) 188, 194, 358 (VIII-1) 215, 216 (IX-2) 1266, 1426 *див.* Неман, Niemen

Німанський басейн (I) 75, 214 (III) 81 (V) 631

Німанський вододіл (I) 186-187

Німець, д-ва (VII) 172 *див.* Німеччина

Німець (Нѣмець, Нѣмчинь) (I) 79¹, 493³ (III) 94, 135, 327 (V) 50, 238¹, 370 (VI) 427¹ (VII) 156, 546² (VIII-1) 289 (VIII-2) 116 (IX-1) 143, 340, 435 (IX-2) 920², 1209 (X) 3, 171

Німецька імперія (VIII-2) 7

Німецька народність (V) 238

Німецьке море [Північне море] (VI) 28, 182

Німецьке цісарство (I) 456 (III) 537 (V) 255 (IX-1) 574

Німецький народ (I) 622 (VIII-2) 29 (IX-1) 142

Німеччина (Німець, Німечина, Deutschland, Teutonicum regnum) (I) 28¹, 65², 149, 211, 451, 493, 528, 536 (II) 13, 21, 22, 29-31, 63, 64, 79, 452,

464, 483, 484 (III) 11, 301, 430, 507, 528 (IV) 55¹, 62 (V) 223, 224, 423 (VI) 6, 29, 31, 32, 73, 97, 109, 110, 119, 124, 138, 139, 373, 415, 424, 432², 605 (VIII-1) 135 (VIII-2) 20, 211 (IX-1) 32², 48, 164⁻, 168³, 498, 506, 528, 544 (IX-2) 905, 918, 1109, 1339, 1406 (X) 234 *див.* Німець, Deutschland, Teutonicum regnum *див.* *також* Германія

Німеччина полуднева (VI) 29

Німеччина середня (VI) 82

Німки (II) 30

Німфей, осада, м., біля Керченської протоки (I) 86, 98

Німці (Ал-Тршкін, Немцы, Нѣмць, Нѣмци, Нѣмцы, Тедески, Almanni, Deutschen, Niemcy, Saxoni, Teutones, Teutonici, Theuthonici), народ (I) 78, 79, 138, 163⁻, 212, 215, 226, 249⁵, 250⁻, 251, 256², 273, 277, 280, 281, 310, 312, 314, 315, 348, 370, 390¹, 494, 502, 602, 618¹ (II) 12, 29, 64, 212, 248¹, 273, 376, 377, 377¹, 382, 483, 484, 493, 504, 558 (III) 74, 81, 105, 126, 133, 135, 135⁴, 244, 245⁻, 247, 290, 324⁴, 327, 345, 367, 369, 479, 518 (IV) 33³, 52¹, 92, 121, 136⁴, 138, 141, 143, 143¹, 144², 148, 159, 178, 185, 195, 198-200, 200², 203, 204, 211, 212, 214, 219, 470 (V) 224, 225, 227, 228, 238, 238¹, 241, 241², 250, 336, 377, 430 (VI) 6, 25³, 27, 29, 55, 125,

- 255, 265, 267, 273, 351, 370, 414, 478 **(VII)** 172, 293, 304⁻, 338, 546, 546², 554¹ **(VIII-1)** 111, 111², 128⁴, 132, 205, 219, 289, 294 **(VIII-2)** 186¹ **(VIII-3)** 56, 97, 146 **(IX-1)** 15², 76, 79, 90¹, 168³, 183, 237⁻, 239², 241, 283, 296, 329, 345³, 387, 405, 415, 421, 433⁴, 438, 439, 445, 497, 498, 514, 515, 539, 542, 544, 568, 572, 582, 585 **(IX-2)** 653, 659², 669, 684, 689, 692, 695, 769, 769⁶, 835, 882, 882², 883, 897, 923, 927, 958, 1046⁻, 1061, 1074, 1102, 1106, 1126, 1242, 1271, 1397, 1434, 1436, 1437, 1441, 1457, 1546 **(X)** 165, 220, 220³, 234, 246 *див.* Ал-Тршкин, Тедески, Almanni, Deutschen, Niemcy, Saxoni, Teutones, Teutonici, Theuthonici *див. також* Германці
- Німці Боварії **(I)** 212
- Німці венгерські **(IX-1)** 572 *див.*
- Німці угорські
- Німці свейські **(IX-1)** 76, 239² *див.* Німці шведські
- Німці угорські (Німці венгерські) **(IX-1)** 568 *див.* Німці венгерські
- Німці французькі **(IX-1)** 76
- Німці шведські (Німці свейські) **(IX-1)** 205 *див.* Німці свейські
- Ніренберг (Ніренберг), м. [у Німеччині] **(IV)** 157 **(VI)** 374³ **(IX-1)** 333⁻
- Ніцаха, с., у верхів'ях Ворскли **(I)** 246⁻, 288¹
- Нобель (Небль), м., біля р. Прип'ять, у Пинському князівстві [Дубровицький р-н Рв.] **(II)** 302, 304 *див.* Небль
- Нова Александрія (Новая Александрія), м. **(I)** 30, 30¹ *див.*
- Пулави
- Нова Польща **(IV)** 369 *див.* Велике князівство Литовське
- Нова Четвертня, м. **(IX-2)** 1316 *див.* Четвертня
- Новгород Северский, м. **(VII)** 111 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгород (Великий Новгород, Голмгард, Новгородъ, Наваградъ, Новгород Великий, Новгородъ, Новугородъ, Новѣгородъ, Nova civitas, Nowgorod, Νεμογούρδι), м., д-ва [у Росії] **(I)** 167², 184, 185⁻, 190, 192, 196¹, 283, 284⁻, 286¹, 291, 296, 302, 303, 326, 375, 381-384, 387, 391, 393¹, 401, 411, 413-415, 419-422, 445, 457, 469, 479, 480, 482, 487, 514-517, 521-523, 532, 544, 585, 587¹, 591, 602, 606, 623, 624 **(II)** 9², 10⁻, 12, 16², 17, 18⁻, 19, 20, 24, 25, 27, 28, 28¹, 38, 39, 41-43, 45, 45^{1,3}, 47, 51, 53, 53¹, 54, 54¹, 61, 62, 68, 68³, 69, 71, 78, 81, 82¹, 87, 87¹, 88, 90, 91, 99, 101, 111, 118, 118¹, 121, 129, 132, 133, 135, 135³, 137, 139, 141, 142, 144², 152-155, 158, 162, 173, 186, 189, 193, 196, 198, 199, 200¹, 205, 205¹, 206, 208, 219, 232, 234², 236, 237, 237^{2,3}, 240, 244, 245¹,

- 249, 253, 322, 323, 478², 542, 554, 560³ (III) 35, 166, 174⁻, 190, 205, 209, 210, 219, 221, 222², 236, 250¹, 255², 264, 295, 312³, 314, 315, 324⁴, 331, 345⁵, 356, 380, 385, 402, 430², 455, 462, 488, 493, 514, 515 (IV) 6, 14, 17, 64, 134², 168, 200, 235, 267, 270, 270², 274, 275, 275¹, 277, 454, 458, 461, 462 (V) 519, 630 (VI) 13, 14, 14³, 170, 170³, 424, 501 (VII) 135², 323¹, 325⁴, 521 (IX-2) 650, 966, 1287 *див.* Великий Новгород, Голмгард, Новгород Великий, Nova civitas, Nowgorod, Νεμοῦράρη *див. також* Слава; Славія, м. Івана св. церква (III) 290 (VI) 501 *Нередицька церква [Спасо-Преображенський храм] (I) 310¹* Софії св. церква (Софії св. катедрa, Софійська катедрa) (II) 32⁻, 42, 237 (III) 278, 355
- Новгород Великий (Новгородъ Великий), м. (II) 554 (IV) 454 *див.* Новгород, м., два [у Росії]
- Новгород Волинський (Возвягель, Звягель, Новгород), м., біля р. Случ, на Волині [Новоград-Волинський, м., Жт.] (II) 288 *див.* Возвягель, Звягель, Новгород
- Новгород Сьвятополчський, м., біля р. Дніпро (II) 281, 541 *див.* Витачів
- Новгород, м., на Волині (IV) 10¹ *див.* Новгород Волинський
- Новгород, м., на Сіверщині (II) 171, 325, 326, 326⁻, 327, 328, 328⁻, 337 (IV) 67, 67², 79, 178, 452, 453, 455 (VIII-3) 33 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгород, м. [у Білорусі] (IV) 10¹ (V) 401 (IX-1) 404 (IX-2) 1155 *див.* Новгородок, м. [у Білорусі]
- Новгородець, житель м. Новгород [у Росії] (III) 9, 407, 486
- Новгороди, міста руські (II) 337
- Новгородок литовський (Новгород литовський), м. (IV) 79, 203, 333, 477 (X) 98 *див.* Новгородок, м. [у Білорусі]
- Новгородок, м. (VIII-3) 30 (IX-1) 413 (IX-2) 930 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгородок (Городок, Новгород, Новгородок литовський, Новугородок, Nowogrodek), м. [у Білорусі] (II) 303 (III) 81, 179, 253⁵, 275 (IV) 10, 11, 159, 170¹, 203⁴, 286, 286⁴, 289, 334, 485 (V) 239², 388, 397², 460, 526, 601 (VI) 306, 338, 543, 585 (VII) 446 (VIII-1) 194 (VIII-2) 86 (X) 122 *див.* Городок, Новгород, Новгородок литовський, Nowogrodek
- Новгородок-Сіверський (Новгородок Сіверський) (IX-2) 909¹, 1013, 1207, 1424 *див.* Новгород-Сіверський
- Новгород-Сіверська волость (II) 255⁻, 315 *див. також*

- Новгородська волость, Сіверська волость
- Новгород-Сіверське князівство **(II)** 100² **(V)** 295 *див. також* Новгородське князівство
- Новгород-Сіверський (Новгород Северский, Новгород, Новгородок, Новгородок-Сіверський, Новгород Сіверський, Новгородъ Сѣверскій, Новгородъ Сѣверскій, Новый Городокъ, Северский Новгородок, Nawgardin, Nouogrodek), м., біля р. Десна, на Чернігівщині **(I)** 194⁻, 199² **(II)** 100, 171, 182, 254¹, 318, 325, 330, 337, 337², 564 **(III)** 169, 175², 234¹, 554 **(IV)** 67, 179⁻, 245, 278, 280, 453, 476 **(VI)** 287 **(VII)** 111, 323, 334, 377 **(VIII-1)** 98, 134, 135, 201 **(VIII-2)** 58, 60 **(VIII-3)** 30, 32, 33, 243³ **(IX-1)** 76, 434² **(IX-2)** 795, 909 **(X)** 123, 259 *див.* Новагород Северский, Новгород, Новгородок, Новгородок-Сіверський, Новый Городокъ, Северский Новгородок, Nawgardin, Nouogrodek
- Николая св. церква* **(II)** 337
- Спаса св. монастир* **(II)** 334, 337 **(IX-2)** 795, 1013
- Успенська церква* **(II)** 337
- Новгород-Сіверський повіт, у Чернігівській губернії **(I)** 36 **(II)** 584 **(IV)** 422 **(V)** 295, 340 **(VIII-3)** 30 **(IX-1)** 79⁷
- Новгородська волость (Новгородская волость) [Новгород-Сіверський, м., на Чернігівщині] **(II)** 151, 254, 254¹, 318, 328, 328² *див. також* Новгород-Сіверська волость, Сіверська волость
- Новгородська волость [Новгород, м., у Росії] **(II)** 28¹, 138, 322
- Новгородська волость [Новгородок, м., у Білорусі] **(IV)** 203
- Новгородська земля [Новгород, м., у Росії] **(II)** 199, 249 **(III)** 221, 293, 493
- Новгородська земля [Новгородок, м., у Білорусі] **(III)** 81
- Новгородська катедра [епархія Новгород, м., у Росії] **(I)** 522 **(II)** 462² **(III)** 278
- Новгородська народність [Новгород, м., у Росії] **(III)** 537
- Новгородська республіка (Новгородская республика) [Новгород, м., у Росії] **(II)** 138, 555
- Новгородське архієпископство [Новгород, м., у Росії] **(III)** 268
- Новгородське воєводство (Новгородское воєводство, Nowogródzkie wojewodstwo) [Новгородок, м., у Білорусі] **(IV)** 285 **(VI)** 425 **(IX-2)** 1272-1274 **(X)** 65, 370 *див.* Nowogródzkie wojewodstwo
- Новгородське князівство [Новгород-Сіверський, м., на Чернігівщині] **(III)** 178 *див.*

- також* Новгород-Сіверське князівство
- Новгородський повіт [м. Новгородок, у Білорусі] (II) 585
- Новгородці (Новгородци, Новгородцы, Новугородьци, Словены), жителі м. Новгород [у Росії] (I) 184, 184⁴, 191, 374¹, 381-383, 383¹, 384⁻, 386, 387, 387¹, 399, 405, 411, 469, 470, 480, 560, 587, 624, 624¹ (II) 9, 9², 10, 10⁻¹, 11-14, 17, 78, 86, 101, 118, 121, 132, 134, 137, 138, 141, 181, 193, 196, 199, 206, 234, 234^{3,4}, 237, 244, 249, 273, 377, 377¹ (III) 26¹, 105, 158¹, 173, 209, 210¹, 236², 245⁻, 249², 335, 407, 515 (IV) 275 (V) 408⁴ (VI) 27 *див.* Словены
- Новгородць, жителі м. Новгородок [у Білорусі] (IV) 11¹
- Новгородчина (Новгородщизна) [Новгород-Сіверський, м., на Чернігівщині] (IX-1) 410, 413
- Нове Місто, м-ко, м. [у Польщі] (VI) 255 (IX-2) 1390
- Нове Місто, м., у Галичині [с., Старосамбірський р-н Льв.] (V) 263
- Нове Село, м., біля устя р. Дунай (II) 523¹
- Нове Слободище, с., у Житомирському повіті (V) 216
- Нове-Село, н. п., біля Царгорода (IX-2) 944
- Новий Базар, м., у Сербській землі (X) 271
- Новий Бихів, м. [у Білорусі] (Н. Бихів, Нов. Бихів, Новобыхов, Новый Быхов, Новый Быховъ) (IX-2) 870, 932, 936^{2,3}, 963, 1153, 1156, 1158¹, 1167, 1200, 1201, 1202¹, 1204, 1210, 1214, 1222, 1265 *див.* Новобыхов
- Новий город, замок (II) 492 *див.* Уйвар
- Новий Збараж (Нов. Збараж), м., у Кременецькому повіті (VI) 389 *див.* Збараж
- Новий Константинів, м. (IX-1) 236², 238, 243, 438¹ *див.* Новокопчанів
- Новий Корчин, м., у Сандомирській землі (III) 111
- Новий Малин, с., в Острозькому повіті (I) 44²
- Новий Оскол (Новый Оскол), м., на Білгородщині [у Росії] (VIII-2) 63 (IX-2) 1048⁴
- Новий Пісочин, м. (IX-2) 1545 *див.* Пісочин, м.
- Новий Потік, с., у пониззі Хоролу (VIII-2) 46, 48 *див.* Потік, с.
- Новий Промисел, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Новий Рим, м. (V) 535² *див.* Стамбул
- Новий Санжарів, с., м. (VIII-2) 46 (X) 165 *див.* Нові Санджари
- Новий Санч (Новий Сонч, Сонч, Sendecz), м. [у Польщі] (IV) 31 *див.* Новий Сонч, Сонч, Sendecz
- Клярисок кляитор, мо-настир* (II) 485

- Новий Санч, повіт у Польщі **(I)** 214¹
- Новий Сарай, м., біля р. Волга **(IV)** 308
- Новий Світ **(VI)** 84 *див.* Америка
- Новий Сонч, м. **(II)** 485 *див.* Новий Санч, м.
- Новий Тарг (Nowy Targ), м. [у Польщі] **(IX-1)** 266, 267², 268-270 *див.* Nowy Targ
- Новий Торг, повіт у Польщі **(I)** 214¹
- Новий Царів Алексієв город, м., у Московщині **(VIII-3)** 255³
- Нові Млини, с., на Чернігівщині **(VIII-3)** 242
- Нові Санджари (Новий Санжарів), м., біля р. Ворскла на Полтавщині [Нові Санжари, смт, Новосанжарський р-н Пл.] **(X)** 171 *див.* Новий Санжарів
- Новіодун, м., у Нижній Мезії **(I)** 167 *див.* Ісакча
- Ново-Бихівський повіт **(IX-2)** 964
- Новобыхов, м. **(IX-2)** 1168 *див.* Новий Бихів
- Новодвор, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1280⁶
- Новозыбковській уѣздъ, у Чернігівській губернії **(I)** 193³, 199¹, 331¹
- Новоконстантинів (Константинів, Костянтинів, Костянтинів Новий, Новий Константинів, Ново-Константинів), м., у Подільському воєводстві [Новокостянтинів, с., Летичівський р-н Хм.] **(IX-1)** 200, 236 *див.* Константинів, Костянтинів, Костянтинів Новий, Новий Константинів
- Новоросія **(I)** 13 **(VII)** 51 *див.* Чорномор'я
- Новоселє, маєтн., над р. Рось **(VII)** 17
- Новоселиця (Новосельці), слобода, с., на Чигиринщині [Чигиринський р-н Чрк.] **(VIII-3)** 262 **(IX-2)** 827 *див.* Новосельці
- Новоселки, с., у Житомирському повіті **(VI)** 308
- Новоселці, н. п., на Побожжі **(VII)** 257⁻
- Новоселці, с., у Галичині **(VI)** 237, 625
- Новосельці, с. **(VIII-2)** 156 **(IX-1)** 120 *див.* Новоселиця
- Новосиль, м., біля р. Зуша [у Росії] **(II)** 319, 338 **(III)** 180 **(IV)** 69 **(VIII-2)** 56, 58, 65
- Новосильська волость, у В'ятицькій землі **(III)** 180
- Новосілки, с., у Київському воєводстві **(VIII-3)** 35, 139³, 140, 141³
- Новосілки (Nowosedlec), с., на Сяніччині **(VI)** 266 *див.* Nowosedlec
- Новотанець, с., у Сяніцькому повіті **(VI)** 625
- Новотаргське староство [у Польщі] **(IX-1)** 269, 270
- Новоторжці, жителі м. Новий Торг, біля м. Новгород [у Росії] **(II)** 249

- Новый Городокъ, м. **(II)** 328²
див. Новгород-Сіверський
- Новый Острожский город, на
Вороніжчині **(IX-2)** 1049-
- Ногаї (Нагаї, Нораї), народ
(VIII-1) 53, 56, 59, 228, 239,
244, 245 **(VIII-3)** 146, 171,
252-254 **(IX-1)** 122, 205 **(IX-2)**
661, 956, 1065, 1101, 1452
див. Ногайці
- Ногай, територія **(IX-2)** 1065,
1100, 1145, 1358
- Ногайська держава **(VIII-1)** 51
див. також Ногайська орда
- Ногайська орда, державне утво-
рення, військові формуван-
ня **(IV)** 320⁴ **(VI)** 24, 474
(VIII-1) 55, 56, 228 **(VIII-3)**
187 **(IX-1)** 70, 174, 206, 231,
288, 580 **(IX-2)** 808, 895,
948, 1139 *див. також* Ве-
лика Ногайська орда, Мала
Ногайська орда, Ногайська
державна
- Ногайці (Ногаї, Nohajscy), на-
род **(VII)** 24, 474 **(VIII-3)**
146 **(IX-1)** 364, 468, 573
(IX-2) 706², 889, 909³, 914,
928, 947, 1063, 1101, 1141,
1174, 1355, 1427 *див.* Ногаї,
Nohajscy
- Норвегія (Норвегія) **(II)** 31 **(VI)**
193 **(X)** 67
- Норвежці, народ **(I)** 615
- Нордгайм, м. [у Німеччині] **(II)**
30
- Норин (Норина), р., ліва при-
тока р. Уж, права притока р.
Прип'ять [Норин, р.] **(IX-1)**
323² *див.* Норина
- Норина, р. **(I)** 36 **(II)** 287 *див.*
Норин
- Норинськ, с., в Овруцькому
повіті [Овруцький р-н Жт.]
(IX-1) 224 **(IX-2)** 772
- Нормани (Нордмани, Норман-
ны, Урмани, Nordmannen,
Normanni, Nortmanni), пле-
мена, народи **(I)** 308¹, 315,
318², 387, 398, 398¹, 399,
461¹, 602, 607, 612-618, 620
див. Урмани, Nordmannen,
Normanni, Nortmanni *див.*
також Normannum gentes
- Норманський народ **(I)** 620, 622
- Носелів, с. **(IX-1)** 494
- Носів, м., на Чернігівщині **(II)**
605
- Носівка (Носувка), м., на Чер-
нігівщині **(VIII-3)** 32 **(IX-1)**
208- **(IX-1)** 382, 472 **(IX-2)**
1166 *див.* Носувка
- Носівська сотня, Ніжинського
полку [Носівсько-Кобизька
сотня] **(VIII-3)** 280
- Носівський, ухор на Дніпрі
(VII) 54
- Носковський острів, на Дніпрі
(VIII-1) 52
- Носовці, с. [Носівці, с., Гайсин-
ський р-н Вн.] **(VII)** 15
- Носувка, м. **(IX-2)** 1166 *див.* Но-
сівка
- Нудиський ліс, у Любомльській
королівщині, на Холмщині
(VI) 185
- Нур (Nur), р., права притока р.
Західний Буг **(I)** 117, 219 **(II)**
369, 369⁶, 370, 373, 455, 566
див. Nur

Нурець, с., на берестейсько-до-
рогичинському Побужжі
(VI) 628
Нурська земля, у поріччі р. Нур
(I) 117
Нѣмцы **(IX-1)** 175- *див.* Шведи

Нямци (Немечъ), м. задунай-
ське, біля р. Молдова [у Ру-
мунії] **(II)** 523¹ *див.* Немечъ
Нятин перевіз, на р. Сула **(VIII-
2)** 54

О

Обези (Обезы), народ (II) 105, 175, 513, 533

Обичів, с., у верхів'ях Удаю (VIII-2) 45

Обишкинський перевіз, на Донці (VIII-2) 59

Обловь, м. (II) 605 *див.* Обольв

Обмачів, с., на сіверській границі (VIII-2) 44

Ободівка, с., у Брацлавському повіті (IX-2) 980, 983, 1040, 1060

Ободне, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 41

Обозівка (Явбаз), м-ко, м. [с., Погребищанський р-н Вн.] (IX-2) 973 *див.* Явбаз

Обольв (Блевь, Бловь, Болвь, Обловь), м., біля р. Болва, на Чернігівщині (II) 605 *див.* Блевь, Бловь, Болвь, Обловь

Оболонь, р., права притока Дніпра (IX-1) 328

Обоянський повіт, у Курській губернії (I) 281³

Обри, народи (I) 142³, 160, 181, 207, 235¹, 549 *див.* Авари

Обрин (I) 181

Обросимів караул, на Дону (VIII-2) 39 *див.* Обросимівка

Обросимівка (Обросимів караул), с., біля р. Дон (VIII-2) 39

Обручно (Obguchno), с., у Шарішській столиці (II) 486² *див.* Obguchno

Обухівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278

Овеча Вода, р., ліва притока Дніпра (VII) 13, 516

Овечий брід, на р. Південний Буг (VIII-3) 73⁶

Овруцкая архімандрія (IX-2) 1520

Овруцька королівщина (V) 218 (VI) 191 *див.* Овруцьке староство

Овруцька сотня, Київського полку (VIII-3) 273, 277, 278

Овруцьке намісництво (VII) 85

Овруцьке староство (Овруцька королівщина) (V) 99² (VI) 146, 190, 229 *див.* Овруцька королівщина

Овруцький ключ (VI) 146-147

Овруцький повіт (Овруцький повіт) (I) 44² (IV) 502 (V) 267, 294-295, 340, 295¹ (VI) 146 (VIII-3) 214 (IX-1) 224

Овруцький полк (VIII-3) 283²

Овруч (Вручий, Овручь, Уручий, Owrucko oppidum, Owrucz, Owrucze), м., у Київському воеводстві [Овруцький р-н Жт.] (I) 23², 191, 331¹, 469, 479, 587 (II) 194, 227, 230, 231, 287, 288⁵, 296, 299, 383 (III) 168³, 169 (IV) 18, 170, 172, 288, 289, 428, 485 (V) 62¹, 264, 269 (VI) 450 (VII) 25¹, 36², 37¹, 63, 88³, 210, 570 (IX-1) 224, 324, 324² (X) 281, 362, 369 *див.* Вручий, Уручий, Owrucko oppidum, Owrucz, Owrucze

Богородиці монастир
(Заручайський монастир)
(V) 264 *див.* Заручайський монастир

- Василя св. церква (II)
288 (III) 428
Заручайський монастир (V) 264 *див. Богородиці монастир*
Спаса св. монастир (V)
264
Якіма і Анни монастир (V) 264
- Овруч, волость (IV) 170, 172
Овручський уездъ (I) 449²
Овруччина (V) 139 (VI) 280, 281, 628 (VII) 219 (VIII-3) 273 (IX-1) 323²
Оглав, м. (IX-2) 1411 *див. Гоголів*
Огон, територія (VIII-1) 55
Огхондор, народи (I) 159 *див. Онугури*
Огхондор-Болгари (Ванантар, Вогхондор, Огхондор-Блкар), народи, орда болгарська (I) 158, 228⁵ *див. Ванантар, Вогхондор*
Огондури (Ogur), плем'я (I) 159- *див. Ogur*
Одер, р. (I) 71, 75¹, 164, 171 *див. Одра*
Одес (Ордес), порт на Чорному морі [на схід від м. Одеса] (I) 88 *див. Ордес*
Одеса (Гаджибей, Качибей, Од., Хаджибей, Хачибейв, Saczibieuiow, Kaczubieuiow portum, Koszybej), замок, м., порт, на Чорному морі (I) 88 (III) 539, 545, 547, 560, 561, 567 (IV) 86⁵, 316 (V) 652 (VI) 58, 602, 608, 622 *див. Гаджибей, Качибей, Хаджибей, Хачибейв,*
- Saczibieuiow, Kaczubieuiow portum, Koszybej
Одоїв, м., у Чернігівській землі [у Росії] (IV) 72, 86¹, 322¹, 461
Одра (Одер, Odder, Oder), р., впадає в Балтійське море (I) 140, 141, 164, 211, 212, 292⁵ (IX-1) 529 *див. Одер, Odder, Oder*
Одрехова (Одріхова), с., на Сянїччині (V) 154, 195, 279, 280¹ *див. Одріхова*
Одрикинъ, с., на Сянїччині (VI) 220
Одріхова, с. (VI) 202, 266 *див. Одрехова*
Ожанна (Ожанка), с., на Сянїччині (VI) 266
Ожогівці, м., на Волині (IX-1) 306¹ (IX-2) 1461 (X) 295
Озаринці, с., на Поділлі (IX-2) 616, 1447
Озерці, с., на Пинщині (V) 645
Озиминьська волость, на Самбірщині (VI) 158⁴
Озірна (Езерна), м., у Галичині (VIII-3) 196 (IX-1) 273¹ (IX-2) 1091, 1138, 1140, 1141², 1143, 1144, 1147, 1148, 1169, 1170³, 1171, 1173, 1177, 1195, 1461 *див. Езерна*
Озов, м. (IX-1) 58 *див. Азов*
Озоричі, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
Озорів, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
Ойтуз, р. [у Румунії] (IX-1) 514
Ока, р., права притока Волги (I) 11, 73, 171, 172, 185, 188,

- 193, 229, 239¹, 294, 303, 416, 459, 460, 463, 486 (II) 8, 318, 319, 604, 605 (III) 179, 180 (IV) 69, 71, 72, 274 (VIII-2) 57, 58, 60, 61
- Океанія (I) 43
- Окнини, с., в Острозькому повіті (I) 44²
- Оконьки, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Окоп, с., у поріччі р. Сулиця (VIII-2) 45
- Оксфорд, м. [у Великій Британії] (I) 609
- Оксютинці (Аксютинці), с., у верхів'ях р. Сула (VIII-2) 45 *див.* Аксютинці
- Олава, р., права притока Сули (VIII-2) 45
- Олевська волость, на Житомирщині (V) 290
- Олександрів, замок, м., біля м. Лубни (VII) 226
- Олександрівка, с., м., у Брацлавському воєводстві (VIII-3) 39 (IX-2) 1020, 1036⁻, 1037
- Олександрівка, с., на Переяславщині (II) 607
- Олександрівка, с., у Рівненському повіті (I) 281³
- Олександрівська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Олексинці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Олеська волость, у Львівській землі (II) 373^{3,4}
- Олесько, замок, м., у Львівській землі (II) 373 (IV) 47, 54, 56, 193, 197, 210, 238, 450 (V) 429 (VI) 43, 46, 176 (VII) 29 (VIII-3) 74
- Олесько, округ, у Львівській землі (IV) 207, 240
- Олеше (Олешье), м. (VI) 9, 9¹, 26 *див.* Олешки
Генуезька осада (VI) 9¹
- Олешенка, р., притока Уди (VIII-2) 60
- Олешичі, с., м., на Перемишльщині (VI) 152⁸ (VIII-2) 87
- Олешки (Алеска, Алешки, Елікс, Олеше, Олешя, Illicis), с., м., на усті Дніпра [Цюрупинськ, м., Цюрупинський р-н Хрс.] (I) 290 (II) 517 *див.* Алеска, Алешки, Елікс, Олеше, Олешя, Illicis
- Олешня (Ольшаний, Ольшанськ), с., м-ко, м., над р. Ольшана, у Слобожанщині [Охтирський р-н См.] (VIII-2) 46, 49, 63 (VIII-3) 256, 271, 271², 281² (X) 170, 241, 275 *див.* Ольшаний, Ольшанськ
- Олешя, м. (I) 242, 243, 290, 290⁴, 291⁻, 413 (II) 73, 184, 421, 440, 517, 517^{1,2}, 518-520 (III) 266 (IV) 295, 301 *див.* Олешки
- Олика, м., у Волинському воєводстві (V) 352, 353 (VI) 102, 103, 389 (VIII-2) 194 (VIII-3) 83 (IX-1) 178, 264, 264¹, 266, 276⁻, 277⁻, 278⁻, 279⁻ (IX-2) 674, 674², 1104, 1406 (X) 380
- Олика, р. (II) 258², 368
- Олицька волость (VI) 277

- Оличани, жителі м. Олика (**IX-1**) 278⁻
- Олов'ятин, н. п. [Голов'ятине, с., Чрк.] (**VII**) 11²
- Олов'ятинська сотня, Чигиринського полку [Голов'ятинська сотня Чигиринського полку] (**VIII-3**) 274
- Олонець, м. [у Росії] (**VII**) 337
- Олчедаїв, с. (**VII**) 20 *див.* Верхній Голчедаїв
- Ольбіополіти (Борістеніти), населення Ольбії (**I**) 88, 90 *див.* Борістеніти
- Ольбія, колонія грецька, м., д-ва (**I**) 85, 86, 88-91, 93-96, 99, 104, 106, 110, 118, 120, 129, 279¹, 283, 542 *див.* Ольвія
- Ольвія (Борістен, Ольбія, Olbia), колонія грецька, м., д-ва (**I**) 120⁴, 540, 541 *див.* Борістен, Ольбія, Olbia
- Ольгопільський повіт, на Брацлавщині (**V**) 221²
- Ольжичі (Ольжичи), с., біля гирла р. Десна [теп. не існує] (**I**) 457, 457²
- Олькуш, м. [у Польщі] (**IV**) 283, 285⁻
- Ольниця, м. (**IX-2**) 1341
- Ольта, р. (**II**) 354 *див.* Альта
- Ольшана, н. п., на Білоцерківщині (**IX-1**) 359 (**IX-2**) 1057
- Ольшана, р., ліва притока Ворскли (**VIII-2**) 49
- Ольшани, с., у Перемишльському старостві (**V**) 189², 192¹
- Ольшаний, м-ко (**VIII-2**) 48 *див.* Олешня
- Ольшаниця, с., біля Києва (**VII**) 32
- Ольшаницька країна, на Перемишльщині та Самбірщині (**V**) 378
- Ольшанка, м., у Житомирському повіті (**VIII-2**) 168 (**IX-1**) 435 (**IX-2**) 1057, 1137 (**X**) 10
- Ольшанка, р., ліва притока Сули (**VII**) 383 (**VIII-2**) 48 (**IX-1**) 352
- Ольшанськ, м. (**VIII-2**) 63 *див.* Олешня
- Ольшанська сотня, Корсунського полку (**VIII-3**) 275
- Ольшанця, с., над р. Гороховатка, біля м. Біла Церква (**II**) 282²
- Омбиш (Умбич), с., над р. Остер [Борзнянський р-н Чрг.] (**VIII-2**) 45 *див.* Умбич
- Омельник, м., у пониззі Хоролу, на Полтавщині (**VIII-1**) 293, 293¹ (**VIII-2**) 46 (**VIII-3**) 252 (**X**) 209
- Омельницька сотня, Чигиринського полку (**VIII-3**) 274
- Омелянів хутір, на Остерщині (**V**) 220²
- Ометинська сотня, Кальницького полку (**VIII-3**) 277
- Ометинці, маєтн., за р. Південний Буг [Осетинці, с., Вн.] (**VII**) 15
- Омляш, князівство семигородське волоське (**VI**) 60²
- Ондава, р., права притока Бодрогу (**I**) 214 (**II**) 458², 459⁻, 488
- Оногундри-Болгари, плем'я (**I**) 549

- Оногури, народи **(I)** 159, 161
див. Онугури
- Онон, р., права притока Шилки, басейн Амуру **(II)** 539
- Онугури (Венантар, Огхондор, Оногури, Унугундури, Унугури, Утургури, Hununguri, Vghndur, Woghchondor, Οὐννογοῦνδοῦες), племена болгарські, народи **(I)** 159 *див.* Венантар, Огхондор, Оногури, Унугундури, Унугури, Утургури, Hununguri, Vghndur, Woghchondor, Οὐννογοῦνδοῦες
- Онут, м., біля р. Дністер, у Галичині **(II)** 461, 611
- Оня [помилк.] **(IV)** 119² *див.* Куявська земля [у Польщі] **(IV)** 236, 470 *див. також* Cuyavia
- Опава (Торрау), м., у Шлезьку **(III)** 75 *див.* Торрау
- Опаків, м., у Смоленській землі **(IV)** 277
- Опанасівка, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45, 47
- Опатів, м., у Сандомирському воєводстві [у Польщі] **(III)** 300 **(IV)** 46², 448 **(VI)** 34
- Опір, р., права притока Стрию **(II)** 7¹, 579
- Опішня (Опошня, Опушлоє, Oroszinsky), с., м., на Полтавщині [Зіньківський р-н Пл.] **(VIII-2)** 46, 48 **(X)** 137, 222¹ *див.* Опошня, Опушлоє, Oroszinsky
- Опішняни, жителі м. Опішня **(X)** 137
- Опішнянська сотня, Полтавського полку **(VIII-3)** 279
- Опольская земля [у Польщі] **(IV)** 106¹
- Ополя, м. [у Польщі] **(IV)** 118-, 119²
- Опошня, с., м. **(IX-1)** 127¹ **(X)** 221, 221¹ *див.* Опішня
- Опушлоє, м. **(VIII-3)** 279 *див.* Опішня
- Ор, м. **(IX-1)** 467³ *див.* Перекоп, м.
- Оратів, м., на Брацлавщині, у поріччі Роськи **(VII)** 15 **(IX-1)** 563
- Оратовське поле, на Брацлавщині **(IX-1)** 88⁴
- Орачівці ?, с., у Руському воєводстві **(VI)** 625
- Оргіїв, н. п. [у Молдові] **(VII)** 467
- Оргѣя, р. **(VII)** 13
- Орда (Orda), державне утворення, військові формування **(II)** 253, 544, 545 **(III)** 14, 64, 65, 66²⁻³, 68³, 69, 69-, 70², 82, 83, 85-89, 100, 100⁶, 102, 102-, 103, 103¹, 118, 122, 125⁵, 148, 154, 155, 161-163, 165, 165³, 166, 167, 170, 171, 179, 179¹, 182, 184-187, 267, 279, 528 **(IV)** 33³, 63, 66, 68, 71, 81, 81³, 83-86, 88, 92, 98, 99, 143, 246, 293, 295, 301, 302, 302², 308, 312, 314-318, 321, 321¹, 325, 328, 459, 462, 471, 489 **(V)** 106, 290, 488 **(VI)** 13, 14, 16 **(VII)** 8, 9, 21, 22, 24-28, 33, 34, 56, 59, 76, 114, 117, 121, 152, 168, 170, 202, 375, 386⁴, 491, 518, 526, 539, 540

- (VIII-1) 24, 48, 262, 273, 330, 331, 334 (VIII-2) 26, 38, 51, 59, 141 (VIII-3) 18, 19, 20¹, 65, 132-134, 139, 140, 156, 165, 171, 236, 239-241, 257, 287 (IX-1) 38, 40, 117, 163, 171, 211, 214, 232, 234, 252, 352, 395, 432, 471 (IX-2) 640, 660, 664, 702, 891, 920, 1075, 1170¹, 1244, 1288, 1360, 1396, 1474², 1485, 1496 (X) 8, 14, 170, 212, 306, 370¹ *див. Orda*
- Ордес, порт (I) 88 *див. Одес*
- Ординець (VIII-1) 31
- Ординці, військо (IX-2) 654, 662⁴, 702, 703, 708¹, 710
- Орел, м., біля р. Ока (VIII-2) 58, 65
- Орель (Арґль, Угол), р., ліва притока Дніпра [Оріль, р.] (I) 203⁻, 234 (II) 173, 191, 195, 212, 536 (VI) 219 (VII) 5, 44, 54 (VIII-2) 60 (IX-1) 57, 126 (IX-2) 1452 (X) 211 *див. Арґль, Угол, р.*
- Орельськ, м., у Володимирській землі (III) 508
- Оржицька сотня, Кропивенського полку (VIII-3) 279
- Оржиця, р., права притока Сули (II) 69² (VI) 284
- Оржиця (Orzuce), г-ще, с., на Полтавщині (II) 349¹ (VIII-2) 47 *див. Orzuce*
- Оринин (Chosim, Ногун), м., у західному Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] (VI) 78, 250 (VII) 376 (IX-1) 70, 103¹ (IX-2) 653, 654, 709, 709¹ *див. Chosim, Noryn*
- Оринине поле, біля м. Кам'янець-Подільський (VIII-3) 182¹
- Оринине поле, біля м. Львів (IX-1) 425
- Орклій, м. (IX-1) 67 *див. Іркліів*
- Орле, м. (IX-2) 1272
- Орлівська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Орловець, с-ще, м., на Черкащині [Городищенський р-н Чрк.] (VII) 16 (IX-2) 1010
- Орловка, с., на Черкащині (IX-2) 1300
- Орловський повіт [у Росії] (IV) 72
- Орля, с., на Підляшші (VI) 628
- Орлягмунд, м. [у Німеччині] (II) 30
- Ормяни, народ (IX-1) 240 *див. Вірмени*
- Орну, м., на узбережжі Каспійського моря (II) 516, 516⁶
- Оробієвка, м-ко, на Побужжі (IX-2) 973
Михайла св. церква
(IX-2) 973
- Орогощ, м., біля р. Білоус, на Чернігівщині (II) 605 (III) 335
- Оромусхи прикавказькі, плем'я (I) 143³
- Орташів, с., у Львівському старостві (V) 190²
- Орхон (Orkhon), р., права притока Селенги, басейн Байкальського озера (I) 160, 161⁻ (II) 539 *див. Orkhon*
- Орчик, р., права притока Орелі (IX-1) 57

- Орша, м. [у Білорусі] **(IV)** 289, 289¹, 290, 361 **(VII)** 319, 445, 457 **(VIII-1)** 149, 164 **(IX-1)** 459- **(IX-2)** 616, 638, 808, 931, 937, 937³, 1420, 1520 **(X)** 122
- Орша, р., права притока Дніпра **(VI)** 361¹, 363¹
- Оршава, м. **(IX-1)** 15², 16- *див.* Варшава
- Оршанська волость [у Білорусі] **(V)** 481
- Оршанський повіт [у Білорусі] **(IX-2)** 1412 **(X)** 122
- Оршанський уїзд [у Білорусі] **(IX-2)** 1201, 1202
- Освенцімське князівство [у Польщі] **(IV)** 351 **(IX-1)** 258-
- Осень, м., у Половецькій землі **(II)** 531
- Осетини (Асы, Осетини, Яси, Ясы-Аланы, Ossètes), плем'я, народ кавказький **(I)** 106⁴, 111, 113³, 114, 126⁴, 462, 543 **(II)** 20, 507 *див.* Асы, Яси, плем'я; Ясы-Аланы, Ossètes
- Осетини кавказькі **(I)** 111
- Осетинський народ **(I)** 126
- Осетр, р. **(II)** 319 *див.* Остер, р.
- Оскол (Осколь), р., ліва притока Сіверського Дінця [Оскіл, р.] **(I)** 295 **(VIII-2)** 54, 54², 59, 61, 63, 71 **(IX-1)** 558
- Ослава, р., ліва притока Сяну **(IV)** 31 **(VI)** 223
- Ославиця, р., ліва притока Сяну **(VI)** 223
- Ослан-городок, м. **(IX-2)** 836 *див.* Іслам-Кермен
- Осница, р. **(IX-1)** 433
- Осовецьке в'їтвіство [у Білорусі] **(X)** 46
- Осса, р. [у Пруссії] **(I)** 72
- Осталовичі, с., у Львівській землі **(VI)** 241
- Остапе, с., у пониззі Хоролу, на Полтавщині [Остап'є, с., Великобагачанський р-н Пл.] **(VIII-1)** 293¹ **(VIII-2)** 46
- Остапівська сотня, Чигиринського полку [Остап'євська сотня] **(VIII-3)** 274
- Остапівці, с., на Покутті **(V)** 446
- Остготи, народи **(I)** 149, 150, 155, 157, 165, 174, 175², 178, 368, 544 *див.* Готи східні
- Остер (Городець Вострьский, Городець Острьский, Городець Гюрговь, Городок Вострьский, Городок Остерський, Городок, Остерський Городок, Остреческий, Старогородка, Юриїв городок), с., замок, м., на усті р. Остер, на Чернігівщині, [Козелецький р-н Чрг.] **(I)** 197-, 200- **(II)** 163, 320, 340, 356³ **(III)** 425 **(V)** 100, 217 **(VI)** 14, 47, 279 **(VII)** 6, 42, 221 **(VIII-3)** 215 **(IX-1)** 323¹ **(IX-2)** 771, 947 **(X)** 163 *див.* Городець Острьский, Городець Вострьский, Городець Гюрговь, Городок Вострьский, Городок Остерський, Городок, Остерський Городок, Остреческий, Старогородка, Юриїв городок
- Михайла св. церква (Юриєва біжниця) (II) 356 (III) 425 див. Юриєва біжниця*

- Юрисва біжниця (II)*
356 *див. Михаїла св. церква*
- Остер (Осетр), р., права притока Сожі (II) 319 *див. Осетр*
- Остер (Устрь), р., ліва притока Десни (I) 193, 197⁻, 241 (II) 320, 336, 344, 345, 347, 348, 355, 356³, 603 (VI) 283, 284, 286 (VII) 17 (VIII-2) 45 *див. Устрь*
- Остер, округ, на Чернігівщині (IV) 422
- Остерська волость (VII) 257- (IX-2) 413¹
- Остерська сотня (Остранська сотня), Переяславського полку (VIII-3) 278 *див. Остранська сотня*
- Остерське староство (V) 341
- Остерський Городок, м. (II) 142, 163, 169, 172, 187, 320, 340, 344, 355, 356 *див. Остер, м.*
- Остерщина (V) 220 (VII) 72¹, 337
- Остолопів, маєтн., за р. Південний Буг (VII) 15
- Остранівка, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Остранська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278 *див. Остерська сотня*
- Остреческий (Остреческий), м. (I) 196³, 197⁻ *див. Остер, м.*
- Остригом, м. [в Угорщині] (VI) 24
- Острів, м. (IV) 139, 467
- Острів (Ostrow), с., у Галичині (IV) 25² (VI) 203³ *див. Ostrow*
- Островок, с., в Овруцькій королівщині (V) 218
- Острог (Острогъ, Ostrog, Ostrogiа), м., на Волині [Острозький р-н Рв.] (II) 98, 385, 386 (V) 102, 264, 265 (VI) 49, 55², 70, 93, 102, 104, 137, 175, 176, 333, 367¹, 440, 441, 443, 450, 479, 483, 484, 485², 486, 487, 487⁵, 493⁻, 496, 496⁵, 497⁻, 498, 540, 547, 593³, 627 (VII) 151, 156, 217, 218¹, 370, 390 (VIII-3) 43, 46, 62, 63, 120³, 168, 169², 225 (IX-1) 276⁻, 276⁴, 495 (IX-2) 674, 715, 870, 951², 955, 959³, 1089, 1104, 1318, 1520 (X) 193, 294 *див. Ostrog, Ostrogiа Трійці св. монастир (V) 265*
- Троицы Святой церковь (IX-2) 1520*
- Острогожск (Острогожськ), м., на Вороніжчині (I) 23² (VIII-2) 199 (IX-1) 414
- Острогожський полк (Острозький полк - помилк.) [Острогозьк, полкове місто] (IX-1) 414
- Остроготи, плем'я (I) 145, 145², 146, 154, 174³, 177 *див. Готи східні*
- Остроготське королівство (I) 148
- Острожок, н. п., на Волині (IX-1) 251⁻
- Острозьке владцтво, на Волині (VIII-1) 179
- Острозьке князівство, на Волині (IV) 136, 164, 164¹, 174 (VI) 468
- Острозький повіт (Ostrogiensis

- circulus), на Волині (I) 44² (VI) 211¹ *див.* Ostrogiensis circulus
- Остропіль, м-ко, м., у Кременецькому повіті (VI) 389, 627 (VII) 188, 219 (VIII-3) 40², 43, 60, 181 (IX-1) 308 (IX-2) 1137
- Остриани, жителі м. Остер (VII) 156
- Остяки, плем'я зауральське (I) 232
- Отинія, м., на Покутті [Отиня, смт, ІФ] (VIII-3) 94, 94²
- Отмут, ухорд черкаський (VII) 54
- Отовчичі, маєтн. (VII) 211
- Отоманское государство (IX-2) 1527 *див.* Отоманська держава
- Отоманська держава (Отманское государство, Osmanisches Reich) (VIII-3) 132 (IX-1) 35 (IX-2) 776, 784 *див.* Отманское государство, Osmanisches Reich
- Отманська імперія (Ottomana imperia) [Османська імперія] (IX-1) 47-50, 54, 132, 230, 452 *див.* Ottomana imperia
- Отманська Порта (Отманская Порта, Оттоманская Порта) [у значенні держави] (IV) 487 (VIII-2) 220 (VIII-3) 76, 132 (IX-2) 1355 (IX-1) 230 *див.* Порта
- Офіус, колонія (I) 87 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Охматів, м., на Уманщині [Жашківський р-н Чрк.] (VIII-2) 17 (IX-1) 310⁻² (IX-2) 966, 1043, 1044, 1044^{1, 2}, 1048, 1052⁵, 1053, 1069¹, 1070, 1071, 1114
- Охматівське поле (IX-2) 1044¹ *див.* Дріжиполе
- Охтирка (Ахтирка), м., на Слобожанщині [Охтирський р-н См.] (IX-2) 1229 *див.* Ахтирка *див.* також Ахтирське городище
- Очаків (Ачаків, Кара-Кермен, Очаков, Очаковь, Очаковь, Oczakow, Oszakovia), замок, м., на чорноморському узбережжі [Очаківський р-н Мк.] (II) 518 (III) 398⁴ (IV) 330, 330¹, 337 (VI) 9⁴ (VII) 13, 13², 26, 32, 33, 58, 59, 59², 60, 61, 65, 79, 79², 80⁴, 83, 86, 88, 90, 92-96, 106, 110-112, 118, 125, 133, 142, 155, 161, 168, 169, 169¹, 300, 347, 353, 354, 356, 515, 534-536 (VIII-1) 38, 50, 60, 121, 122, 244 (VIII-2) 32, 33 (IX-1) 127, 156, 163, 216 (IX-2) 687, 941, 1037², 1101, 1105, 1141, 1412, 1451, 1452 (X) 40, 42, 91, 93, 124 *див.* Ачаків, Кара-Кермен, Oczakow, Oszakovia
- Очаківська орда (IX-2) 1446
- Очаківський лиман (VII) 347, 349
- Очаківці, жителі м. Очаків (VIII-2) 33 (IX-1) 556 (IX-2) 889, 914
- Очків, маєтн., над р. Рось (VII) 17
- Ошмяна, м., біля Вильно [у Білорусі] (IV) 204, 213

П

- Павловичі, с., на Поліссі **(IX-1)** 224
- Паволоцька волость, на Пороссі **(VII)** 214, 222
- Паволоцький полк (Паволоцький полк) **(VIII-3)** 273², 276 **(IX-2)** 567⁻, 736, 926, 947
- Паволоч (Поволоч, Pawołocz), м. **(VII)** 362 **(VI)** 280 **(VII)** 311, 357, 362, 363¹, 380, 385, 543 **(VIII-1)** 262, 263 **(VIII-2)** 189² **(VIII-3)** 31, 35, 50, 50³, 54, 58, 59, 118, 158, 178⁴, 215, 219, 219², 251, 252, 276 **(IX-1)** 47, 51¹, 172, 192, 237⁻, 257, 278⁻, 290, 296, 308, 308², 309, 310, 310⁻, 311, 329¹, 337, 339, 339¹, 342¹, 350, 379³, 380⁻, 492, 560 **(IX-2)** 768, 773, 875, 923, 946³, 1165, 1253 **(X)** 380 *див.* Поволоч, Pawołocz
- Паволочани, жителі м. Паволоч **(IX-1)** 319
- Падерборн, м. [у Німеччині] **(V)** 514²
- Падова, м. **(VI)** 336 *див.* Падуя
- Падуя (Падова, Патавія), м. [в Італії] **(VI)** 427², 487 *див.* Падова, Патавія
- Палагичі, с., у Галичині **(VI)** 261
- Палестина, на Близькому Сході **(II)** 332 **(III)** 35, 407⁵, 485
- Палі, плем'я **(I)** 142³ *див.* Спалей
- Пальчики, с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44
- Пальчиків (Пальчиківці), с. [Пальчик, с., Чрк.] **(VII)** 15 *див.* Пальчиківці
- Пальчиківці, с. **(VII)** 15 *див.* Пальчиків
- Панівці, с., на Поділлі [Кам'янець-Подільський р-н Хм.] **(VI)** 450, 626 **(IX-1)** 240-242
- Панонія (Pannonia), провінція римська, історична область, між р. Дунай і пониззям Драви **(I)** 130, 132, 143, 157, 558 *див.* Pannonia
- Пантікап, р., притока Дніпра **(I)** 109, 109¹
- Пантікапей, колонія грецька, м. **(I)** 85, 86, 88, 93, 96-98, 100, 102, 540, 542 **(IV)** 300 *див.* Керч
- Паньківська сотня, Миргородського полку **(VIII-3)** 279
- Паплинці, с., на Поділлі **(VIII-3)** 60, 128
- Паре, с., на Пинщині **(V)** 129, 644
- Париж (Paris), м. **(I)** 28⁻ **(II)** 569 **(III)** 536, 553 **(VI)** 612, 630 **(VII)** 502², 532¹, 565, 566, 587 **(VIII-2)** 95⁴, 203, 204 **(IX-2)** 916 *див.* Paris
- Партеніт, м., у Криму **(IV)** 302
- Парти, плем'я **(I)** 111
- Парутин-Глінський, с., на лимані р. Південний Буг [Очаківський р-н Мк.] **(I)** 88
- Парчів (Парчов, Parczów), м., на Підляшші [у Польщі] **(IV)** 150, 236, 239, 243, 244, 249, 250, 250³, 358, 374, 377, 378 **(VI)** 268 **(VIII-2)** 85 **(IX-2)** 1126 *див.* Parczów

- Патавія, м. (VI) 487 *див.* Падуя
- Патак, замок [в Угорщині] (IX-2) 1389
- Патечі, с., на Овруччині (V) 217
- Пафлагонія, край на малоазійському узбережжі Чорного моря (I) 441
- Пациків, с., у Галичині [Долинський р-н ІФ.] (V) 267
- Пацин, м., над р. Десна, у Смоленському князівстві (II) 319
- Пацінаки, племена (II) 505 *див.* Печеніги, племена
- Певка, о., у дунайській дельті (I) 138-139
- Певкинські гори (I) 130, 139 *див.* Карпатські гори
- Певкіни, плем'я бастарнське, на о. Певку, в дунайській дельті (I) 139
- Пейпус, оз. (II) 24 *див.* Чудське озеро
- Пекарів, с., біля Канева, у Київській губернії (II) 284, 285¹
- Пекін, м. [у Китаї] (III) 186³
- Пекуличі, с., на Перемишльщині [у Польщі] (V) 192¹ (VI) 267
- Пелчинка, с., на Поділлі (VI) 253
- Пельпонес (Слов'янська земля, Slawinia), п-ів [у Греції] (I) 169, 466 *див.* Слов'янська земля, Slawinia
- Пеля, с., на Сяніччині (V) 280, 284
- Пеньковичі, с., на Пинщині (IX-2) 1151
- Пепарет, м., на о. Перапет, в Егейському морі (I) 103
- Перебійна, р., права притока Дніпра (VIII-2) 123
- Переволока, с. (II) 606 *див.* Переволочна, с., м., над р. Удай
- Переволоченська сотня, Прилуцького полку (VIII-3) 280
- Переволочна, с., на усті Ворскли (II) 606
- Переволочна, с., на усті Сули (II) 606
- Переволочна (Переволока), с., м., над р. Удай, на Переяславщині (II) 606 (VIII-2) 45, 47 (X) 86, 128², 154, 171, 193 *див.* Переволока
- Переволочна, р., лівий рукав р. Сула (II) 606
- Переворськ (Переворескь, Пшеворск, Przeworsk), м., на Перемишльщині (I) 217¹ (II) 455, 455³ (III) 96 (IV) 331 (V) 40, 314 (IX-2) 1132, 1352, 1390 *див.* Пшеворск, Przeworsk
- Переворський повіт, на Перемишльщині (II) 456
- Перегинськ, с. (III) 520 (V) 262 *див.* Перегинське
- Перегинське (Перегинськ), с., у Галичині [Перегинське, смт, Рожнятівський р-н ІФ.] (IX-1) 155 *див.* Перегинськ *Онуфрія св. монастир* (V) 262
- Передільниця, с., на Перемишльщині [Старосамбірський р-н Льв.] (V) 40
- Передно-азійська караванова дорога (VI) 5

- Перейма, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1276
- Перекоп, с., у Чернігівській губернії **(II)** 605
- Перекоп (Ор, Перекопъ, Перекор, Прекоріа), м., у Криму [Армянськ, м., АР Крим] **(I)** 91, 122 **(II)** 515, 515¹, 516 **(VI)** 8-10, 10⁻, 14, 18, 58, 60 **(VII)** 69, 119, 124, 200, 289, 326, 387, 426, 491, 510 **(VIII-1)** 27, 43, 50-55, 62, 63, 63¹ **(VIII-2)** 25, 30, 35, 170 **(VIII-3)** 179 **(IX-1)** 126, 315, 380, 467³-468⁻, 557 **(IX-2)** 662, 888, 956, 957, 1031, 1063, 1101, 1358, 1449, 1455 **(X)** 32, 150 *див.* Ор, Перекор, Прекоріа
- Перекопи, с., у Дубенському повіті **(V)** 267, 267⁵
- Перекопська земля **(VII)** 13
- Перекопська орда (Перекопская орда), державне утворення, військові формування **(IV)** 309, 330 **(VI)** 361² **(VIII-1)** 53
- Перекопське царство **(IV)** 309
- Перекопці **(IX-2)** 914
- Перемиль, м., на Волині **(III)** 24, 41, 45, 51 **(IV)** 47, 56 **(V)** 230, 238
- Перемислів, с., у Бельзькому повіті **(VI)** 626
- Перемішль (Перемышль, Премішль, Прешль, Premislia, Przemysl), м., у Галичині [у Польщі] **(I)** 216¹, 302, 485, 488, 489, 492 **(II)** 59, 60⁻, 63, 75, 75¹, 77, 90, 96, 97¹, 98, 100, 113, 123, 166, 174, 362, 407, 409, 410, 412, 417, 417¹, 419, 420⁻, 429, 431, 431¹, 432, 432⁻, 445, 461, 461³, 462, 463, 463⁴, 464, 465, 479, 569, 572, 573 **(III)** 25, 27, 31, 38, 42, 49, 55, 57-59, 100, 234 **(IV)** 26, 56, 195, 225, 331, 432 **(V)** 144, 242³, 249, 249³, 250, 256, 262, 269, 307², 308, 311¹, 314, 355¹, 423, 430, 443⁵, 580 **(VI)** 23, 34, 43, 68, 75, 77, 93, 97, 98, 101, 102, 108, 110, 114, 116, 127, 127⁵, 161, 174, 176, 212³, 213, 217, 224, 227, 229, 255, 267, 372-375, 386, 387², 447, 450, 532 **(VII)** 457, 457², 500 **(VIII-1)** 148, 182, 183, 194 **(VIII-2)** 91² **(VIII-3)** 95 **(IX-1)** 266 **(IX-2)** 1115¹, 1128, 1130, 1135, 1191, 1315, 1319, 1320, 1323, 1385⁴, 1387-1390, 1392, 1520 *див.* Премішль, Premislia, Przemysl
- Засяння, частина міста (VI)* 372
- Івана св. катедрa (II)* 461 **(III)** 429
- Миколая св. монастир (Микулинський монастир) (V)* 262 *див.* Микулинський монастир
- Миколи св. церква (VIII-1)* 194
- Німецька колонія (VI)* 255
- Спас св. монастир (Спаса св. монастир) (VIII-1)* 165, 181, 198
- Спаса св. церква (VIII-1)* 194

- Микулинський монастир* (V) 262 *див. Миколая св. монастир*
- Пантелеймона св. церковь* (II) 462¹
- Перемишль, м., над р. Ока, на Чернігівщині [у Росії] (III) 181 (IV) 72
- Перемишльська волость (Перемишльська волость) (V) 188- (VI) 155
- Перемишльська дієцезія (V) 430-, 447¹
- Перемишльська єпархія (Перемишльська єпископія, Перемишльська катедра, Перемишльське владичтво, Перемишльська єпархія, Перемишльська єп., Перемишльська єпархія, Premysliensis episcopatus) (I) 216¹ (II) 570 (V) 272¹, 392, 460, 460⁴, 502, 503 (VI) 244¹, 245, 314², 534¹, 590¹ (VII) 447- (VIII-1) 198 (VIII-2) 86² (IX-2) 626 *див.*
- Перемишльська єпископія, Перемишльська катедра, Перемишльське владичтво, Premysliensis episcopatus
- Перемишльська єпископія (IX-2) 626¹ *див.* Перемишльська єпархія
- Перемишльська земля (Перемишльська земля, Премисльська земля) (II) 455, 455⁴, 456, 457, 463 (III) 92 (IV) 31, 121, 123, 221, 432, 501 (V) 24, 39¹, 178¹, 179, 314, 315, 321, 323, 334, 607 (VI) 155, 173, 201², 217, 219, 223, 240, 241 (VII) 31 (VIII-2) 86 (IX-
- 2) 1183, 1305, 1306, 1323, 1520
- Перемишльська катедра (Перемишльська катедра) (I) 522 (III) 270, 278, 429 (V) 429, 448, 460, 471, 472, 481, 509 (VI) 300, 589 (VIII-1) 192 (VIII-2) 87 *див.*
- Перемишльська єпархія
- Перемишльська королівщина (V) 94, 182¹, 186³, 189, 191, 193, 194, 375, 378 (VI) 158⁴, 203³, 205, 209, 224 *див.* Перемишльське староство
- Перемишльська країна (III) 57
- Перемишльське владичтво (Перемишльське владичтво, Премисльське владичтво, Премисльське владичество) (V) 502 (VI) 244, 590, 591 (VIII-1) 149, 149², 164, 165, 172, 179, 181, 182, 191, 194 (VIII-2) 86 (VIII-3) 263 (IX-1) 29 (IX-2) 626, 1516, 1518, 1519 *див.* Перемишльська єпархія
- Перемишльське князівство (II) 568 (III) 106 (V) 145
- Перемишльське підгір'я (VI) 195, 196
- Перемишльське староство (Перемишльська королівщина) (V) 177, 177-¹, 179², 182¹, 186², 189², 191⁴, 281, 636 (VI) 603 *див.* Перемишльська королівщина
- Перемишльський повіт (Premisliensis districtus) (II) 585 (IV) 114 (V) 266 (VI) 611 *див.* Premisliensis districtus
- Перемишльські королівщини (V) 182¹

- Перемишляни, жителі м. Перемишль, у Галичині **(III)** 26², 27 **(IV)** 121 **(VI)** 532, 533, 590 **(IX-2)** 1388, 1388²
- Перемищина (Перем., Premisliensis provincia) **(II)** 567 **(III)** 59 **(V)** 40, 93, 104, 142, 143¹, 145¹, 154, 190, 190², 192, 192¹, 279, 375¹, 444, 541 **(VI)** 158³, 195, 196, 213, 221, 226, 227, 237, 434, 464, 625 **(VII)** 31, 370 **(VIII-1)** 137, 182, 183 **(VIII-2)** 85 *див.* Premisliensis provincia
- Перемищина західна **(VI)** 265
- Перепетове поле (Перепетово поле), над р. Стугна, біля м. Біла Церква **(II)** 171, 280, 325 **(IX-1)** 357
- Перепетові могили (Перепетові могили), між рр. Стугна і Рось **(II)** 170 **(X)** 284²
- Пересічен (Пересѣчен), м. углицьке **(I)** 201⁷, 202⁻¹, 204, 413, 437, 437²
- Пересопницька волость **(II)** 386 **(III)** 45
- Пересопниця (Пересипниця), м., на Волині [Рівненський р-н Рв.] **(I)** 303 **(II)** 168, 258², 259², 278, 367, 386, 386^{1,4} **(III)** 27, 45 **(V)** 263, 263³
Рождества Богородиці монастир (Богородиці монастир, Пречистой святой монастырь) **(II)** 386 **(V)** 263, 486
- Переяслав, м. [у Росії] **(I)** 555, 556 **(III)** 277, 487² *див.* Переяслав Суздальський
- Переяслав, м., над р. Ока, біля Рязані [у Росії] **(IV)** 461
- Переяслав (Переяславль, Переяславль, Переясловль, Peregiaslaw, Περσθλάβα), м., на р. Трубіж, на Київщині [Переяслав-Хмельницький, м., Кв.] **(I)** 193, 240, 241, 295⁴, 303, 414³, 415, 422, 423, 515, 519, 519⁴, 520, 522, 596 **(II)** 6, 8, 45, 47, 52, 62², 69, 71, 80, 81, 85, 86, 88, 88², 89, 89^{1,2}, 99, 104, 109, 118¹, 120, 121, 125, 131-134, 137, 140-142, 145², 148, 149, 150⁵, 153, 154, 158-161, 163, 166³, 170-172, 172¹, 173², 175-179, 184, 185, 187, 190, 197, 210, 223, 227, 230, 230^{2,3}, 231, 232, 232², 235, 235², 244, 249, 255⁻, 261, 278, 281, 313-315, 320, 324, 328-342, 342³, 343-346, 348, 349, 351-354, 354³, 355, 357, 358, 365, 537, 548, 607 **(III)** 147, 148, 150, 174³, 175, 175², 234, 268, 281¹, 305, 336, 420, 428, 493, 497 **(IV)** 18 **(VI)** 116, 302 **(VII)** 112, 185, 216, 224, 225, 225³, 226, 227, 257, 257⁻, 276, 345, 527 **(VIII-1)** 32, 107, 108, 108¹, 108⁵, 110, 118, 121, 123, 154, 204, 230, 241, 243, 252, 253, 264, 265, 277², 278, 283-285, 292, 292², 293, 293¹, 298 **(VIII-2)** 136 **(VIII-3)** 29, 122, 123, 141, 142, 148, 149, 149¹, 150, 156, 165, 168, 174, 176, 194⁵, 214, 244, 281, 281¹ **(IX-1)** 76, 247⁻, 312, 312⁵, 317, 356, 382, 398,

433, 471², 472, 496, 497, 539³,
 547, 552, 562, 563 (IX-2) 685,
 689, 690, 692, 721-723, 725,
 728, 729, 729¹, 730-734, 734³,
 735¹, 742, 743, 743¹, 744,
 744², 745, 749-751, 753-756,
 758, 758¹, 759, 761, 762, 764,
 767, 770, 771, 774, 777, 778,
 781, 783⁻, 784, 785⁻, 789, 790,
 794, 795, 805, 812, 828, 836,
 837, 842, 844-846, 849, 850,
 862, 865-867, 869, 870, 910,
 966, 978, 1008, 1106³, 1149,
 1266, 1270, 1415, 1417, 1479¹,
 1545, 1548 (X) 3, 44, 48, 51,
 54, 57, 71-75, 90, 92, 94, 104-
 106, 114, 121, 129, 129³, 134,
 136, 138-142, 142², 146, 152,
 159, 164, 166, 167, 169, 175,
 178, 187, 193, 200, 204-206,
 210, 216, 237, 238, 283, 340,
 341, 370¹, 372 див. Переяс-
 лавль, Pereiaslaw, Πρεσθλάβα
 Андрія св. церква (II)
 353

Благовіщення церква
 (IX-2) 734

Вали, частина міста
 (I) 241-242 (IX-2) 845

Воскресенія св. церква
 (IX-2) 1009

Єпископська брама
 (Єпископські ворота) (II) 353
 Івана св. монастир (II)
 354 (III) 420

Княжі ворота (II) 353

Ковальські ворота
 (Кузнечі ворота) (II) 353

Красний двір, княжий
 двір біля міста (II) 354

Миколая св. церква
 (IX-2) 1009

Михайла св. церква (Ми-
 хаїла святого церква, Ми-
 хаїла архангела церковь) (II)
 353, 353⁴, 354, 354^{3,4}

Покрови св. монастир
 (IX-2) 978, 1009

Пречистої св. церква
 (Богородици святої церк-
 ва) (IX-2) 732, 739, 770, 978,
 1008 див. Успенія св. собор-
 на церква

Рождества пречистої
 Богородици монастир, біля
 міста (II) 355⁴

Спаса св. церква (IX-2)
 742, 1009

Трійці св. церква (IX-2)
 1009

Успенія св. соборна
 церква (Пречистої св. церк-
 ва, Успенська церква) (II)
 354 (IX-2) 732, 739, 978,
 1008 див. Пречистої св.
 церква

Федора св. церква (II)
 353

Хреста св. церква (II)
 353

Шевська улица (VIII-3)
 142

Переяслав Заліський, м. [у Ро-
 сії] (II) 342 див. Переяслав
 Суздальський

Переяслав північний, м. [у Ро-
 сії] (II) 342 див. Переяслав
 Суздальський

Переяслав Суздальський (Пе-
 реяслав, Переяслав Залісь-

- кий, Переяслав північний, Переяславль Суздальській, Переяславъ Суздальській), м., біля Суздаля [у Росії] **(I)** 207¹, 536², 599, 601 **(III)** 175, 175², 190, 493, 558 **(IV)** 70, 453 **(V)** 225⁻ *див.* Переяслав, Переяслав Заліський, Переяслав північний
Спаса св. церква **(II)** 342
- Переяславець, житель м. Переяслав, на Київщині **(VII)** 112³
- Переяславець, м. **(II)** 352¹ *див.*
 Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли
- Переяславець (Переяславець), м. **(I)** 459, 467, 468, 471, 472 *див.* Преслав, м., біля Тульчі
- Переяславль (Переясловль), м. **(VIII-1)** 108⁵ **(VIII-2)** 143⁵ **(IX-1)** 332¹, 472 **(IX-2)** 734³, 862 **(X)** 119², 158 *див.* Переяслав, м., на Київщині
- Переяславська волость, на Київщині **(I)** 196³, 532 **(II)** 46, 102 **(III)** 201 **(VIII-3)** 31
- Переяславська єпархія (Переяславська катедрa), на Київщині **(III)** 286 **(V)** 459 *див.*
 Переяславська катедрa
- Переяславська земля (Переяславская земля), на Київщині **(I)** 365, 550 **(II)** 153-154, 186, 211, 255, 341, 342³, 553
- Переяславська катедрa, на Київщині **(I)** 522 **(II)** 353 **(III)** 278, 279, 279² *див.* Переяславська єпархія
- Переяславська митрополія, на Київщині **(III)** 268, 268³, 278
- Переяславське князівство, на Київщині **(I)** 374 **(II)** 54, 56, 187, 313, 315, 320, 340, 343, 505
- Переяславське староство, на Київщині **(V)** 341 **(VI)** 286 **(VII)** 257, 261, 276
- Переяславський повіт, на Київщині **(II)** 584
- Переяславський полк (Переяславський полкъ, Pereaslowski pułk) **(VIII-1)** 235, 282, 283, 287, 315, 316, 316⁶ **(VIII-2)** 47 **(VIII-3)** 278 **(IX-1)** 215, 236, 433, 433⁴, 567⁻ **(IX-2)** 661¹, 691, 692, 736, 742, 746, 795, 908, 948, 1213, 1318, 1325 **(X)** 42, 266, 283, 341 *див.* Pereaslowski pułk Переяславці, жителі м. Преслав, біля Тульчі, над Дунаєм **(I)** 476
- Переяславці (Переяславци), жителі м. Переяслав і Переяславщини, на Київщині **(II)** 161, 186, 187, 339-344, 350, 351, 358, 358², 431 **(III)** 213 **(VIII-1)** 235³ **(IX-2)** 794
- Переяславщина, на Київщині **(I)** 194⁻, 242, 517, 555 **(II)** 55, 56, 62, 72, 78, 82, 83, 103, 104, 123, 134, 135, 152, 159, 173, 175, 179, 187, 210-213, 249, 256³, 312, 313, 318, 320, 324, 338, 339, 339¹, 340-344, 344², 345-349, 349¹, 350, 351, 353, 355-357, 358², 365-366, 529, 533-535, 538, 542, 548,

- 548⁴, 553, 563, 564, 584, 606, 607 **(III)** 153, 162, 174, 175, 175⁻, 176, 181, 200, 202, 213, 294, 334, 336, 420, 539 **(IV)** 78, 79, 87¹, 94, 235, 281, 335, 422 **(V)** 2, 341 **(VII)** 277 **(VIII-1)** 256
- Переяславщина полуднева, на Київщині **(III)** 336
- Пермь (Пермяки, Vermans), плем'я угро-фінське, з басейну рр. Вигеда і Кама **(I)** 544 *див.* Пермяки, Vermans
- Пермяки, плем'я **(I)** 73, 112¹ *див.* Пермь
- Перс **(VII)** 172 *див.* Персія
- Перси, народ **(I)** 111, 125, 227 **(VI)** 23, 55 **(VIII-2)** 11 **(IX-2)** 997
- Персія (Перс, Прьсида, Perse), д-ва **(I)** 46, 57, 157¹, 228, 233 **(II)** 240 **(III)** 89, 443, 451¹ **(IV)** 301 **(VI)** 4, 13 **(VII)** 196, 349, 354, 386, 426, 513³ **(VIII-1)** 37, 45, 49, 63, 122, 239, 286 **(VIII-2)** 12, 14, 19 **(IX-1)** 456 *див.* Перс, Прьсида, Perse *див. також* Іран
- Персія північна **(I)** 299 **(II)** 540
- Перська держава **(I)** 228 *див. також* Іран
- Перська земля **(III)** 465
- Перуанці, народ **(I)** 390
- Перуна р'кнь, ур-ще, на Дніпрі **(I)** 514
- Песиголовці, народ казковий **(I)** 611
- Песочен, м. **(II)** 606 *див.* Пещане
- Песочний городок, м., біля м. Київ **(II)** 261² *див.* Городок Песочний
- Петербурґ (Петербурґъ, Петербурґ), м. **(I)** 227¹ **(II)** 583 **(V)** 620 **(VIII-2)** 214, 217 **(IX-2)** 967¹ *див.* Санкт-Петербурґ
- Петликівці, с., над р. Стрипа, у Галичині **(IX-2)** 1145
- Петрені, с., у Білецькому повіті, у Бессарабії **(I)** 37
- Петриків (Петроків), м. [у Білорусі] **(VI)** 53 **(IX-2)** 488², 959¹, 1090, 1271
- Петриківці, жителі м. Петриків [у Білорусі] **(VII)** 52
- Петрівка, с., на Київщині **(IX-2)** 699
- Петрова, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 45
- Петрове, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46
- Петровці, с., у Київському повіті **(VII)** 42 **(IX-2)** 851³
- Печеники, осада, у Стародубському повіті **(II)** 584
- Печеніґ (Печеніжин, Печен'ґг) **(I)** 240, 276, 596 **(II)** 506¹, 528 *див.* Печеніжин
- Печеніґи, г., біля Чугуєва **(II)** 585
- Печеніґи, с., м., у Білгородському повіті **(II)** 584 **(VIII-2)** 72
- Печеніґи (Баджнаки, Баджнакія, Пацінаки, Печенизъ, Печен'ґги, Печен'ґгы, Печен'ґзи, Пісенаки, Πατρίνακοι), племена тюркські **(I)** 13, 183, 190, 193, 193², 196, 196², 202-205, 206², 211, 213, 222, 222¹, 223, 230, 230⁴, 231,

- 233, 235, 235¹, 236, 236¹⁻², 237-239, 239³, 240, 241, 243, 258, 283, 287, 290, 290³, 298, 313¹, 394, 409, 413, 414, 418, 438, 439, 440², 442, 464, 465, 465¹, 466, 468, 472, 473, 473¹, 476, 477, 494, 495, 531, 532, 537, 550, 557, 586, 616, 618 (II) 3, 5, 10, 10⁴, 11⁻, 12-14, 15¹, 24, 25, 25¹, 26, 29, 42, 54, 55, 58¹, 103, 104, 106, 279, 280, 314, 345, 348, 351, 352, 411, 414³, 415, 416, 505, 506¹, 515⁵, 522, 522⁴, 523, 524³, 526, 526¹, 527, 527², 528, 528², 529, 529², 530, 532, 532², 534, 535, 538, 547³, 548, 548², 555, 561-564, 585 (VII) 70, 74¹ *див.* Баджнаки, Баджнакія, Пацінаки, Пісенаки, Πατζινακία
- Печеніжин, с., у Коломийському повіті (II) 585
- Печеніжин (I) 240 (II) 352, 357 (III) 305, 495 *див.* Печеніг
- Печенізька земля (Πατζινακία) (I) 236 *див.* Πατζινακία
- Печенія, с., у Перемишлянському повіті (II) 585
- Печенюги, с., у Новгород-Сіверському повіті (II) 584
- Пешт, м. (II) 582 (IV) 37 (V) 523 (VI) 24 (VIII-2) 204 *див.* Будапешт
- Пещане (Песочен), с., м., на Переяславщині [маб., Піщане, с., Чрк.] (II) 606 (VII) 257-*див.* Песочен
- Пива, с., на Лівобережжі (VIII-1) 230
- Пивчног, м. (IX-2) 1315¹ *див.* та-кож Ланцут
- Пийгоси, с., у Минському повіті (IX-2) 1264
- Пиків (Пыков), м., у східній Брацлавщині [Калинівський р-н Вн.] (VII) 183, 204, 219, 220, 257- (IX-2) 1029
- Пили, с., у Галичині (V) 272
- Пильзно, м. [у Польщі] (VI) 177
- Пилява, р. (VIII-3) 72 *див.* Іква, р., ліва притока Південного Бугу
- Пилява, с., у Подільському воєводстві, Гергієвская св. церковь (VIII-3) 72⁴
- Пилява (Пилявка, Пилявці, Старі Голенчинці, Pilawce), с., у Подільському воєводстві [Старосинявський р-н Хм.] (VIII-1) 331 (VIII-3) 60, 71, 72, 72^{3, 4}, 75³, 123, 183 (IX-1) 77 *див.* Пилявка, Пилявці, Старі Голенчинці, Pilawce
- Пилявка, р. (VIII-3) 72 *див.* Іква, р., ліва притока Південного Бугу
- Пилявка, с. (VIII-3) 72 *див.* Пилява, с.
- Пилявці, с. (VI) 260 (VIII-3) 28, 66, 67⁴, 68, 69⁸, 72, 72⁴, 80, 81, 82¹, 86¹, 91, 108, 111⁴, 146, 164, 179, 196 (IX-1) 213, 258⁻, 302, 306¹, 369, 440 (IX-2) 700, 1088, 1477 *див.* Пилява, с.
- Пина, р., ліва притока р. Прип'ять (II) 303, 304, 369 (IX-2) 1150
- Пинське воєводство (IX-2) 1399

- Пинськ (Пинск, Пинскъ, Пиньск, Пиньскъ, Pińsk, Pynsk), м. [у Білорусі] **(I)** 186 **(II)** 17, 99, 300-302, 304, 306, 306¹, 308, 309 **(III)** 554 **(IV)** 14, 16³, 200, 332, 417, 430, 501 **(V)** 254³, 264, 269, 286 **(VI)** 50, 53, 74, 305, 450, 503, 572¹ **(VII)** 32, 211, 445, 457, 457², 501 **(VIII-1)** 181, 188 **(VIII-3)** 34 **(IX-2)** 712, 1150-1152, 1318, 1366, 1376⁴, 1379, 1380, 1400, 1400¹, 1405, 1426, 1456, 1518, 1520 **(X)** 288, 294, 300³, 301-304, 369 *див.* Pińsk, Pynsk
Богородиці монастир **(V)** 264
Варвари св. монастир **(V)** 264
Дмитра св. церква **(VI)** 305
Лецинський монастир (*Ліцинський монастир, Лець, Лець*) **(V)** 264 **(VI)** 305, 565 **(VII)** 406, 445 **(VIII-3)** 263 **(IX-1)** 29 **(IX-2)** 1516, 1518
Пинська дієцезія **(VII)** 501
Пинська катедра **(V)** 489, 617 *див.* Пинське владиттво
Пинська королівщина **(V)** 112 *див.* Пинське староство
Пинське владиттво (Пинська катедра) **(VIII-1)** 193 **(X)** 299 *див.* Пинська катедра
Пинське князівство **(II)** 302, 303, 310 **(IV)** 7, 8², 174, 501 **(V)** 33, 113¹, 114, 139², 209, 209¹, 264², 294, 295, 300, 362, 622
- Пинське староство (Пинська королівщина) **(V)** 115¹, 126³, 132, 209¹, 365², 483, 622 **(IX-2)** 1401, 1403 *див.* Пинська королівщина
Пинський повіт (Пинський повіт) **(II)** 301 **(IV)** 200⁻, 422, 501, 502 **(V)** 113¹, 340, 607 **(VI)** 74, 278 **(IX-2)** 1326, 1399-1403, 1404², 1405 **(X)** 291, 293, 296, 298, 299
Пинчів, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1456
Пинщина (Пиньщина) [у Білорусі] **(I)** 187, 337 **(II)** 303 **(III)** 93, 448 **(IV)** 8, 422, 501 **(V)** 2, 61, 71, 110, 113, 127, 129, 208, 276, 291, 360¹, 362 **(VI)** 227, 235, 274, 278, 565 **(VII)** 53, 156¹, 339 **(IX-2)** 1152, 1408, 1504
Пиняни, жителі м. Пинськ **(II)** 301, 301³ **(VI)** 53
Пирогівка, с., у Новгород-Сіверському повіті **(I)** 36
Пирогово, с., біля с. Трипілля **(II)** 270, 271
Пирятин, м., на Полтавщині **(VII)** 257- **(VIII-2)** 45, 47, 48 **(VIII-3)** 29 **(IX-1)** 203² **(IX-2)** 679 **(X)** 74, 259
Пирятинська земля **(VI)** 284
Пирятинський повіт, на Полтавщині **(II)** 606
Південноруський народ **(I)** 1 *див.* Український народ
Північна, м. [у Польщі] **(I)** 214¹
Північна Двина, р. **(II)** 24
Північне море **(VI)** 27 *див.* Балтійське море

- Північногерманські народи (I) 602 *див. також* Германські народи
- Північноєвропейські племена (I) 248
- Пів-озеро, місцевість, біля Полтави (X) 313 *див.* Полуозеро
- Підгаєцьке староство (V) 446
- Підгайці, с., на Волині (VI) 148
- Підгайці (Podhajece), м., у Галичині (V) 164³ (VI) 101, 237 (IX-2) 652, 653, 653³, 654, 700, 959³, 1049, 1052¹, 1114, 1115¹, 1462 *див.* Podhajece
- Підгайчани, жителі с. Підгайці, на Волині (VI) 148
- Підгірці, м., у Галичині (IX-1) 274⁻, 275⁻ (IX-2) 833
- Підгірці, с., біля с. Трипілля, у Київському воєводстві (IX-1) 348
- Підгірці, с., на Львівщині (II) 611 (V) 262, 375
- Підгір'я (Підгіре, Підгірре, Podgorze), у Карпатах (II) 459³, 577 (IV) 331 (V) 262, 283 (VI) 46, 154, 157, 158, 183, 195-196, 197, 201, 205, 206, 212, 213, 224, 261, 266, 610, 611 (VII) 385 (VIII-3) 94 (IX-1) 184, 264³, 278⁻, 452 (IX-2) 1112, 1359³, 1377, 1390, 1392, 1399, 1456, 1457, 1461 (X) 7 *див.* Podgorze
- Підгір'я галицьке (I) 50, 77, 224 (VI) 46, 212
- Підгір'я дністровське (VI) 611
- Підгір'я карпатське (I) 70, 75, 211, 222, 226 (II) 457, 503- (IV) 31 (VI) 157, 183, 201 (IX-1) 452 (IX-2) 1305, 1399
- Підгір'я краківське (IX-2) 1389
- Підгір'я підкарпатське (I) 77
- Підгір'я потиське (II) 499
- Підгір'я сяницьке (V) 374
- Підгір'я угорське (IV) 172
- Підгородище, с., біля Звенигорода, у Галичині [Перемишлянський р-н Льв.] (I) 362² (II) 464 (V) 267
- Підгородська земля (IX-2) 963
- Підкамінь, м., у Рогатинському повіті [Рогатинський р-н ІФ.] (VI) 261
- Підкарпатська рівнина (II) 487
- Підкарпатська Русь (Подкарпатская Русь) (I) 556 (II) 361, 362, 570 *див. також* Закарпатська Русь, Угорська Русь
- Підкарпаття (Підкарпатє) (I) 76 (II) 407, 596 (IX-1) 217 *див.* Прикарпаття
- Підкарпаття полудневе (II) 503
- Підкарпаття угорське (V) 374
- Підліски, с., у Львівській королівщині (VI) 203
- Підлісся, на Овруччині (VI) 281
- Підлюбське озеро (Подлюбське озеро), на лівому березі Дніпра, біля Києва (II) 90¹ *див.* Подлюбське озеро
- Підляська земля (Podlaska ziemia) (IV) 380, 396, 414 (V) 13¹ (VI) 246 *див.* Podlaska ziemia
- Підляське воєводство (Podlascische [воєводство]) (IV) 499 (V) 339, 340 *див.* Podlascische [воєводство]

- Підляський дістрікт [у Великому князівстві Литовському] **(VI)** 420
- Підляські держави, Підляшшя **(IV)** 399
- Підляські повіти **(IV)** 501 **(V)** 11, 294, 300 **(VI)** 248, 249
- Підляшани (Підляшшяни), населення Підляшшя **(IV)** 380, 380¹, 381, 395², 399, 403, 404, 406, 416, 417, 420⁴ **(VII)** 54
- Підляшшя (Підляше, Подляшье, Podlasie, Podlassia) **(I)** 188¹ **(II)** 367¹, 369, 373¹ **(III)** 236 **(IV)** 8⁴, 234, 354¹, 369, 376, 379-381, 389, 393-396, 396⁴, 397-399, 399², 400-402, 404-406, 409, 413, 414, 416, 422, 491 **(V)** 1, 2, 17, 18, 23, 33, 43, 61, 70, 178, 181, 209, 300, 302, 545 **(VI)** 74, 195, 235, 246, 247¹, 248, 249, 275, 337, 380, 425, 534, 627, 628 **(VII)** 156, 181, 257⁻, 434 **(IX-1)** 14 **(IX-2)** 1111, 1112, 1278², 1284, 1313, 1321, 1353, 1397, 1429, 1307 *див.* Подляшье, Podlasie, Podlassia
- Підсуче, маєтн., с. **(VII)** 404
- Піза, м. [в Італії] **(II)** 273, 273⁴ **(III)** 149 **(IV)** 297
- Пізанський порт (Pisano porto), м., біля устя Дону **(IV)** 300 *див.* Pisano porto
- Пізанці, жителі м. Піза [в Італії] **(IV)** 297, 300 **(VI)** 7
- Пілава (Polana), порт, на проході з Вісянського лиману до Балтійського моря **(VIII-1)** 217 *див.* Polana
- Піліца, р., ліва притока Вісли **(VI)** 34
- Пісенаки, племена **(I)** 618 *див.* Печеніги, племена
- Піски, с., над р. Сула **(VIII-2)** 45, 47
- Піски, с., у Житомирському повіті **(VI)** 292
- Піски, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45
- Пісочин (Новий Пісочин), м. **(IX-2)** 1545 *див.* Новий Пісочин
- Пісчана, р. **(I)** 486
- Пітрич, с., над р. Дністер, у Галичині [Тисменицький р-н ІФ.] **(II)** 467 **(V)** 262
Успенія монастир (V) 262
- Піщана, м., у Київському повіті **(VIII-2)** 47
- Піщаний Брід (Пещаний Брід, Пешаной Брод), на р. Південний Буг **(IX-1)** 206 **(IX-2)** 959, 960¹
- Піщанка, м., у Брацлавському повіті [Піщанський р-н Вн.] **(IX-2)** 1300
- Піщанська сотня, Черкаського полку **(VIII-3)** 275
- Піщанці (Пищанци), плем'я **(I)** 187, 486 *див.* Радимичі
- Пйотрков, м. **(IV)** 249, 261, 262, 352, 358, 359, 363, 363¹, 365, 384 *див.* Пьотрків
- Плав, м., біля м. Хотин, над Дністром **(II)** 238⁵
- Плесковъ, м. **(I)** 446 *див.* Псков
- Плесо, оз. **(I)** 162 *див.* Блатенське озеро

- Плетений Ташлик, р., права притока р. Чорний Ташлик **(IX-2)** 1455
- Плетениця, уход на дніпрових порогах **(VII)** 54
- Плетеничі, н. п., біля м. Золочів, у Львівській землі **(VII)** 405
- Плешинець, с., у поріччі р. Псел **(VIII-2)**
- Плешівець, с. **(IX-1)** 286¹ *див.* Плещівець
- Плешувец, с. **(IX-2)** 1352 *див.* Плещівець
- Плещівець (Плешівець, Плешу-век), маєтн., с. **(IX-2)** 1352 *див.* Плешівець, Плешувец
- Плиски, с., на сіверській грани-ці **(VIII-2)** 44 *див.* Плоська
- Пліснисько (Плісниськ, Прѣс-неськ), г-ще, м., у Галичині **(II)** 373, 450, 611 **(III)** 308 **(V)** 262, 262¹ *див.* Прѣснеськ *Преображення монас-тир* **(V)** 262
- Плішовичі, с., у Галичині **(VI)** 238
- Пловці, с., біля Сяніка **(V)** 148, 148¹
- Плоєшт, м. [у Румунії] **(VII)** 250
- Плоске, м., на Брацлавщині **(IX-1)** 435
- Плоскирів (Плоскиров), м., на Поділлі **(VIII-3)** 176¹ **(IX-2)** 831, 877
- Плоскировське староство **(VIII-2)** 44
- Плоскировці, с., на Поділлі **(VI)** 252
- Плоська (Плиски), с., на сівер-ській границі **(VIII-2)** 44
- див.* Плиски
- Плоське, с., у Сквирському по-віті **(I)** 281³
- Плотниця, с., на Пинщині **(V)** 644
- Плоцьк (Плоцк), м., на Мазовші **(III)** 134 **(IV)** 41 **(VI)** 33, 110
- Плоцова, с., над р. Струмінь **(IX-2)** 1152
- Пляшівка (Пляшова), р., права притока р. Стир **(IX-1)** 283 *див.* Пляшова, р.
- Пляшова, р. **(IX-1)** 283, 284, 293, 295, 300, 303, 335 *див.* Пляшівка
- Пляшова, с., у Луцькому пові-ті [Пляшева, с., Радивилів-ський р-н Рв.] **(IX-1)** 303
- Побожжя **(VII)** 256 *див.* Побуж-жя, по р. Західний Буг
- Побожжя (Побоже, Побожье, Побожа, Побужжя), по р. Пів-денний Буг **(II)** 142, 151, 158, 173, 259-262, 368, 373, 374, 391, 426¹, 429, 461, 547³, 548, 554, 565 **(III)** 84, 86, 155, 155⁶, 157, 158¹, 170, 174 **(IV)** 88, 90, 408 **(V)** 216, 218, 219, 221 **(VI)** 174, 210, 211, 229, 235 **(VII)** 47, 48, 50, 57, 75, 76, 257-**(VIII-3)** 276 **(IX-1)** 200, 337, 549 **(IX-2)** 676, 748, 966, 973, 975, 980, 1013, 1016, 1041, 1051, 1062, 1166 *див.* Побуж-жя, по р. Південний Буг
- Побожжя верхнє, по р. Півден-ний Буг **(III)** 155
- Побожжя горішнє (Побоже гор.), по р. Південний Буг **(II)** 368 **(VII)** 257-

- Побожжя київське (Побужжя київське), по р. Південний Буг (II) 288 *див.* Побужжя київське
- Побожжя литовське, по р. Південний Буг (VII) 94
- Побожжя середнє, по р. Південний Буг (VII) 2¹
- Побужжя (Побожжя), по р. Південний Буг (I) 201, 376 *див.* Побожжя
- Побужжя (Побожжя, Побуже), по р. Західний Буг (I) 9, 54, 186², 207, 219, 220, 492 (II) 359, 369, 374, 390, 409, 417, 455, 544, 564 (IV) 235, 422 (V) 33, 108, 131, 213, 229, 278, 290-292, 294, 357, 365 (VI) 38, 50, 54, 56, 75, 183, 196, 199-201, 209, 216, 225, 381¹, 420, 444, 449, 529, 624 (VIII-2) 86 (VIII-3) 28, 34 (IX-1) 222² (IX-2) 937 (X) 298 *див.* Побожжя
- Побужжя берестейське, по р. Західний Буг (II) 303 (IV) 422 (VI) 235
- Побужжя берестейсько-дорогичинське (Побужжя дорогичинсько-берестейське), по р. Західний Буг (I) 219 (VI) 627 *див.* Побужжя дорогичинсько-берестейське
- Побужжя верхнє, по р. Західний Буг (I) 493 (II) 359, 361
- Побужжя галицьке, по р. Західний Буг (II) 455, 472²
- Побужжя горішнє, по р. Західний Буг (VI) 195
- Побужжя дорогичинсько-берестейське, по р. Західний Буг (V) 631 *див.* Побужжя берестейсько-дорогичинське
- Побужжя київське, по р. Південний Буг (II) 416 *див.* Побожжя київське
- Побужжя північне, по р. Західний Буг (II) 387 (III) 31
- Побужжя полуднєве, по р. Західний Буг (II) 374, 375
- Побужжя руське, по р. Західний Буг (I) 220
- Побужжя середнє, по р. Західний Буг (I) 209 (II) 361 (VI) 52, 195
- Побужжя холмсько-белзьке (VI) 420, 626
- Побужська низина, по р. Західний Буг (II) 472
- Поволжя (Поволже, Rha), по р. Волга (I) 226, 294, 420, 421, 544 (II) 46, 62, 62², 67-68, 71, 87¹, 88, 99, 121, 127, 134, 158, 191, 541, 555, 584 (III) 151¹, 337, 362³ (VII) 324 (VIII-2) 41, 57 *див.* Rha
- Поволжя верхнє (II) 159 (VIII-2) 57
- Поволжя низше (I) 73
- Поволжя правобічне (II) 542
- Поволжя середнє (I) 11, 73 (II) 128
- Поволоч, м. (VII) 362, 363 *див.* Паволоч
- Поворська маєтність, на Волині (VI) 151
- Повстин (Повстина, Полкстїнь, Пустинь), с., у пониззі Удаю [Пирятинський р-н Пл.] (VIII-2) 45 *див.* Повстина,

Полкстїнь, Пустинь
 Повстина, с. **(II)** 607 *див.* Повстин
 Погар (Радогощ, Радош), с., м., на Стародубщині **(II)** 605 **(IX-1)** 387 *див.* Радогощ, Радош
 Погоня, с., біля Тисмениці [Тисменицький р-н ІФ.] **(V)** 267
 Погорина, по р. Горинь **(I)** 200, 200⁴, 266, 308 **(II)** 74, 74¹, 77, 77³, 92, 99, 104, 150, 163, 166, 167, 173, 173³, 174, 179, 197, 255, 256³, 258, 258², 259, 259², 260, 262, 296, 297, 302, 364, 366, 368, 374, 386, 390, 391, 416, 429, 518, 595, 596 **(III)** 356 **(VIII-3)** 61
 Погорина волинська **(II)** 255
 Погорина київська **(II)** 260
 Погорина північна **(V)** 29²
 Погорина полуднева **(II)** 259, 373, 390, 430, 431, 461 **(VIII-3)** 61
 Погоринська волость **(II)** 162, 386
 Погреби, с. **(VII)** 42
 Погребиська сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
 Погребище (Погребища), м., над р. Рось, у Брацлавському воєводстві [Погребищанський р-н Вн.] **(VII)** 12², 15, 221, 257- **(VIII-3)** 40, 40², 42, 215 **(IX-1)** 119², 214, 235, 235⁶, 380, 493-495, 505, 565 **(IX-2)** 1464, 1468
 Подесення, територія, по р. Десна **(I)** 9, 457² **(II)** 328, 337
 Подесення середнє **(I)** 199

Поділля (Поділе, Поділле, Подоле, Подоле, Подоліє, Подолія, Подольє, Подоля, Podole, Podolia, Podolien) **(I)** 43, 47, 52¹, 103, 355, 356, 359¹, 361 **(II)** 471, 471³, 585 **(III)** 42, 100, 102³, 119, 124⁴, 182 **(IV)** 3, 45, 49¹, 64¹, 73, 74, 79, 80, 80², 81, 82, 86³, 87-89, 89^{1,2}, 90, 90¹, 91-95, 124, 149, 166, 168, 170-172, 172¹, 173, 174, 174², 175-178, 178^{1,2}, 180, 185, 186, 189-191, 191¹, 192, 192¹, 193, 194, 198-200, 208, 210, 210³, 211, 211², 213, 215, 216³, 217, 217², 219, 221-223, 232², 238, 240, 241, 241¹, 244, 245, 247-250, 250¹, 257, 310, 319, 322-, 324, 325¹, 328, 330-335, 381, 394, 398, 408, 409, 456, 457, 466, 470, 471, 474-476, 480, 488, 496 **(V)** 21, 23, 23¹, 24, 39, 40, 62, 80-82, 86, 105, 147-, 203, 229, 229¹, 246, 254, 271, 307, 308, 311¹, 312, 317, 318, 334⁵, 364-, 367, 368, 373, 434, 435, 460, 476¹, 536, 542, 557, 633, 648, 652, 654, 656 **(VI)** 18, 39, 45-47, 58, 72, 75, 109, 132-134, 156, 171, 172, 174, 177, 179, 199, 200, 219, 228, 235, 249, 250, 250¹, 251⁷, 253, 254, 268, 271, 277¹, 279, 282, 289, 290, 291, 292-, 358¹, 380, 382¹, 411, 420, 445, 448, 490, 529, 533, 603, 606, 607, 610, 618, 621, 626 **(VII)** 5, 8, 11, 23, 24, 26-34, 44, 46, 46³, 59, 61, 82³, 95, 95², 122, 146, 147³, 151, 156,

- 163, 167, 168, 171, 183, 185, 195, 205, 217, 223, 241, 256, 257⁻, 260, 260⁻, 275, 292, 293, 297, 319⁵, 344, 353, 356, 433, 434, 436, 442, 450, 483, 495, 532, 543 (**VIII-1**) 24, 30, 279, 289 (**VIII-2**) 12, 191 (**VIII-3**) 40, 57, 66, 71, 78, 83, 94, 122, 146-149, 151, 163, 170, 176, 180, 181, 183, 214, 225, 238 (**IX-1**) 20, 52, 66, 74, 75, 77, 90, 139, 176², 177⁻, 194, 220, 236, 238, 244, 249, 338, 380, 404, 447, 473, 493, 503, 547-550, 576, 584 (**IX-2**) 612, 616, 796, 870, 873, 873⁵, 877, 902, 909, 937¹, 966, 1014, 1059¹, 1091, 1111-1113, 1113², 1166, 1172, 1183, 1192, 1245, 1253, 1287, 1305, 1306, 1330, 1331, 1359, 1384, 1396, 1499 (**X**) 18, 18¹, 294, 370 *див.* Podole, Podolia, Podolien
- Поділля барське (**V**) 384
- Поділля галицьке (**I**) 37, 43, 130, 130¹ (**II**) 409 (**III**) 30
- Поділля західне (**IV**) 174, 175, 178, 190-192, 199, 475 (**V**) 1, 2 (**VI**) 249, 251, 610 (**VII**) 10-12, 257⁻ (**VIII-1**) 64
- Поділля коронне (**VI**) 289 (**VII**) 13¹, 14, 47
- Поділля литовське (**IV**) 240 (**VII**) 13¹
- Поділля південне (**I**) 37 (**IV**) 328 (**VI**) 99
- Поділля польське (**V**) 314, 637
- Поділля російське (Podole rosyjskie) (**I**) 29, 130¹ *див.* Podole rosyjskie
- Поділля східне (**IV**) 89, 175, 175¹, 204, 210, 211, 211², 217, 217², 232², 328, 335, 394, 398, 475 (**V**) 95, 219, 364, 384 (**VI**) 249, 250¹, 252, 254, 610 (**VII**) 5, 10, 148⁻, 206 (**VIII-3**) 56, 169, 212 (**IX-2**) 1049
- Поділля східно-південне (**V**) 640
- Подільська високорівня (**I**) 9
- Подільська губернія (Подольская губернія) (**I**) 7, 47¹, 48², 130¹, 279¹ (**II**) 471³, 557
- Подільська держава (**IV**) 89¹
- Подільська єпархія (Подольская єпархія) (**II**) 557 (**V**) 654
- Подільська земля (Подольская земля, Подольська земля, Подольская земля, Podoliae terra) (**I**) 202⁻, 538, 550 (**II**) 554, 565 (**III**) 84², 536 (**IV**) 64¹, 79, 85, 88, 89, 91, 94, 171, 190, 191¹, 207, 217, 217², 221, 314¹, 326, 336, 337⁻, 456, 483 (**V**) 24, 39, 203, 229¹, 309⁻, 314, 319, 323, 334, 632 (**VI**) 174 (**VII**) 8, 29, 34, 82³ (**IX-2**) 963 *див.* Podoliae terra
- Подільська сотня, Полтавського полку, у Гадяцькому повіті (**VIII-3**) 279
- Подільське воєводство (Подільське воєводство) (**IV**) 499, 501 (**V**) 152, 314, 324, 334, 339 (**VI**) 250, 577 (**VII**) 11, 149⁻, 329 (**VIII-1**) 149 (**VIII-3**) 148 (**IX-1**) 11, 107⁻, 108, 108² (**IX-2**) 681, 1016, 1316, 1318 (**X**) 362, 363, 369, 370 *див. також* Pudlascische [воєводство]

- Подільський полк (Подольський полк) **(VIII-3)** 273² **(IX-2)** 1318
- Подільські, с., у поріччі р. Грунь **(VIII-2)** 46
- Подільські рівнини **(II)** 374
- Подлюбське озеро **(II)** 272, 272¹
див. Підлюбське озеро
- Подляшье (Подлясье) **(VI)** 623 **(VII)** 181 *див.* Підляшся
- Подніпров'я (Підніпров'я, Подніпровья), по р. Дніпро **(I)** 12, 20, 39, 41, 54, 54², 55, 71, 81-83, 89, 198, 199, 239, 281³, 396, 414, 551, 553-555 **(II)** 128, 134, 210, 211, 215, 252, 318, 510, 528, 531, 580 **(III)** 1, 2, 143-147, 150, 150², 151, 151¹, 152¹, 153, 154, 161, 182, 189, 191, 193, 298, 334-337, 501 **(IV)** 220, 430 **(V)** 33, 58, 108, 221, 297, 631 **(VI)** 2, 3, 7, 9, 11, 12, 18, 46, 94, 116, 117, 174, 210, 211, 229, 235, 287, 290, 291⁻, 480, 601 **(VII)** 2, 2¹, 5, 21, 34, 46, 61, 73⁻, 81, 96, 101, 136, 167, 192, 225, 229, 259¹, 318, 347, 348, 549² **(VIII-1)** 125, 128, 210, 278, 279, 294, 295, 297 **(VIII-2)** 42, 88, 138 **(VIII-3)** 34, 94, 118, 177, 184⁴, 224² **(IX-1)** 229, 320, 323
- Подніпров'я горішне **(I)** 281²
- Подніпров'я лівобічне **(I)** 239
- Подніпров'я низше **(I)** 9
- Подніпров'я правобічне **(I)** 239 **(VI)** 292
- Подніпров'я середнє (Поднѣпровья среднее) **(I)** 2, 9, 11, 12, 21, 23, 34², 52, 52², 53², 54², 56, 81, 86, 103, 117, 197-199, 238-239, 246¹, 266, 279, 279¹, 280, 281, 281^{2,3}, 294, 295, 395, 410, 487 **(II)** 128, 228 **(III)** 143, 144, 151, 191, 502 **(V)** 631 **(VI)** 2, 7 **(VII)** 2¹, 4
- Подніпров'я сіверське **(I)** 416
- Подніпров'я степове **(V)** 219, 231
- Подніпров'я українське **(I)** 13 **(III)** 2, 147, 151¹, 202, 334
- Подніпр'яни, населення **(IX-1)** 414
- Подніпр'янщина **(I)** 145 **(III)** 503
- Подністров'я (Подністро́ве, Подністрія), по р. Дністер **(I)** 10, 41, 281 **(II)** 517 **(V)** 186³, 191⁵, 193¹, 203¹, 216 **(VI)** 608 **(VII)** 324 **(VIII-1)** 30, 228 **(IX-1)** 139, 153, 189, 193, 194, 320, 327, 337, 384, 462, 494, 548 **(IX-2)** 675, 748, 873⁵, 876, 882², 966, 1039, 1546 *див.* Подністрія
- Подністров'я верхнє **(II)** 409, 417
- Подністров'я галицьке **(I)** 356² **(V)** 639 **(VI)** 603
- Подністров'я долишнє **(I)** 41
- Подністров'я низше **(I)** 9
- Подністров'я полудневе **(VI)** 252
- Подністров'я середнє **(I)** 9 **(II)** 416, 417, 517, 523
- Подністрія (Подністріе) **(I)** 39 *див.* Подністров'я
- Подністріянщина **(I)** 32, 37
- Подоли, с., на Сумщині [маб., Подоли, с., Хрк.] **(X)** 136, 258

Подоля, територія (II) 510 *див.*
 Подоння
 Подоляни, населення Поділля
 (VI) 47 (VIII-2) 126¹ (IX-1)
 220
 Подоляни, с., над р. Горинь, на
 Волині [Гоцанський р-н Рв.]
 (V) 292⁵
 Подоння (Подоля), по р. Дон (I)
 12, 44¹, 49, 50, 83, 127², 195,
 195², 197, 197⁻, 199, 226, 227,
 238, 239, 279¹, 416, 418, 462,
 487 (II) 515, 516, 524-526,
 530, 540 (III) 69, 163 (IV)
 294 (VI) 8² *див.* Подоля
 Подоння верхнє (I) 11
 Подоння низше (Подоля нижнє)
 (I) 9 (II) 513
 Подоння центральне (I) 9
 Подонські племена (I) 229
 Подраза, м. (VIII-2) 32
 Подсичі (Подсычи), с. (VII) 43,
 43¹
 Подтелич, м. (VIII-1) 166 *див.*
 Потилич
 Подтелич, с., над р. Попрад (II)
 612 *див.* Тилич
 Подунав'я (Подунав'є, Donau-
 länder), по р. Дунай (I) 6, 10,
 103, 225, 226 (II) 115³, 280,
 414, 421, 422⁻, 440, 520, 522-
 524, 526, 530, 536 (III) 136²
 (IV) 294 (VI) 178, 179 (VII)
 378 *див.* Donauländer
 Подунав'я нижнє (Donaugebiete
 unteren, Donauländern unte-
 ren) (I) 75, 76 (II) 461 *див.*
 Donaugebiete unteren, Do-
 nauländern unteren
 Подунав'я середнє (I) 51, 75, 76

Подунайські рівнини (I) 151,
 155
 Подунайці, населення
 Подунав'я (II) 536
 Поздич, с., у Перемишльській
 королівщині (VI) 203³
 Познанське воєводство (IX-1)
 1108
 Познань (Posen, Poshnania),
 м. [у Польщі] (V) 621, 648
 (VI) 39, 53-55, 68-70, 108²,
 110, 175, 418 (IX-1) 265 *див.*
 Posen, Poshnania
 Позняки (Pusenki), с., у поріч-
 чі р. Многа (VIII-2) 45 *див.*
 Pusenki
 Покровське, с., у Московщині
 (IX-2) 1378
 Покутська земля (IX-2) 963
 Покуття (Покуте, Покутте, По-
 кутя) (II) 471 (III) 124⁴, 155⁷
 (IV) 198, 329, 333, 500 (V)
 446 (VI) 99, 201, 213, 243,
 245, 271 (VII) 33, 169, 170,
 201, 356, 375, 434, 495 (VIII-
 1) 289 (VIII-3) 94 (IX-2) 653,
 703, 965, 1057, 1112, 1145,
 1169, 1183, 1306
 Покуття галицьке (II) 182
 Поланці слов'янські, плем'я (I)
 189
 Полаці, с., у Любомльській ко-
 ролівщині (VI) 186
 Полісся (Залісся, Полісе, По-
 лісе, Полісе, Поліссе, По-
 ліся, Полґсьє, Bollusche,
 Podlasie, Polesie) (I) 198, 337,
 355 (II) 304 (III) 151, 152,
 337 (IV) 293, 333 (V) 33, 108,
 120, 158, 216-218, 360¹, 365

- (VI) 54, 155, 181⁴, 183, 227, 292³, 444, 445 (VII) 6, 9, 23, 32, 45, 81, 260, 307, 374, 563¹ (VIII-1) 146 (VIII-2) 12, 194 (VIII-3) 26, 35, 51, 61 (IX-1) 248⁻, 276⁻, 277⁻, 374, 462, 462⁴ (IX-2) 696, 697, 937, 949, 1056, 1090, 1104, 1112, 1278¹, 1283, 1306, 1359 (X) 243, 281, 287, 288, 299, 301, 303, 304, 370 *див.* Залісся, Bollusche, Podlasie, Polesie
- Полісся берестейсько-пинське (V) 142
- Полісся білоруське (Полґсьє бѣлорусское) (I) 187², 249⁴ (VII) 52
- Полісся волинське (VI) 144, 145, 151, 219, 290
- Полісся волинсько-пинське (V) 126
- Полісся деревлянське (I) 198
- Полісся житомирське (V) 217
- Полісся київське (Polesie kijowskie) (I) 44, 199 (II) 345 (III) 189 (IV) 331 (V) 2, 98, 125, 140, 141, 218, 291, 360, 362 (VI) 145, 146, 279 (VII) 3, 30, 44, 110, 209, 210, 215, 257⁻, 311 (VIII-1) 103, 331 (VIII-2) 191 (VIII-3) 35, 181, 184, 214 (IX-2) 715 *див.* Polesie kijowskie
- Полісся литовське (VIII-3) 147
- Полісся пинське (Полґсьє пинское) (I) 186¹, 200², 331¹, 550 (II) 300², 554 (IV) 501 (VI) 305² (V) 123, 291 (VI) 146, 305² (X) 370
- Полісся побузьке (IX-2) 715
- Полісся подніпровське (V) 218
- Полісся полянсько-древлянське (III) 152
- Полісся припетське (Поліссе припетське) (IV) 405 (VI) 154, 381¹ (VII) 156 (IX-2) 937, 1091, 1150, 1316, 1318, 1405
- Полісся сіверянське (III) 152
- Полісся українське (I) 198, 337, 559 (III) 151 (V) 122, 144¹, 365 (VII) 52 (VI) 165
- Полісся українсько-білоруське (VII) 256
- Полісся янівське [у Польщі] (VI) 219
- Поліська земля (IX-2) 963
- Полішуки (VII) 156
- Полкстїнь (Полкстѣнь, Полокстѣнь), с. (II) 607 *див.* Повстин
- Половець (Половчин) (II) 102, 538¹ (III) 316, 336, 337, 484 *див.* Половчин
- Половецька земля (Половецкая земля, Половецкая земля) (II) 104, 105¹, 173, 212, 212², 226, 506¹, 530, 530², 531, 533, 542¹, 555 (III) 10, 14, 377 *див. також* Кипчакское царство
- Половецьке, с., у Житомирському повіті (II) 585
- Половеччина, територія (II) 185
- Половці, с., у Берестейському повіті (II) 585
- Половці, с., у Сяніцькому старостві (V) 189² (VI) 202
- Половці, с., у Чортківському повіті (II) 585
- Половці (Половци, Половцы,

- Половць), племена тюркські, народи, з північно-східного Казахстану та Поволжя **(I)** 13, 58¹, 97, 193, 196, 213, 223, 225, 235, 235¹, 237, 238, 242, 290, 295⁴, 298, 464, 588 **(II)** 26, 44¹, 54-57, 69, 72, 78, 82-87, 87¹, 88-91, 95, 96, 100-103, 103¹, 104-107, 109, 113, 114, 118¹, 120, 121, 121², 122-124, 134-136, 140, 145, 146, 146¹, 151, 154, 159, 160, 164, 166, 169, 169², 170-173, 175-180, 182-185, 190, 190², 191, 194², 195, 197, 198, 198⁵, 204, 205, 205¹, 206, 207, 210-215, 220, 225-227, 228¹, 229, 231, 235², 238-242, 247, 248, 261, 271, 281-283, 286, 292, 294, 297, 321, 322, 328-330, 336, 338, 342, 342³, 343, 346-350, 350¹, 354, 358, 391, 411, 411³, 412-416, 423-425, 440, 441, 515, 515⁵, 516⁻, 522, 525, 526, 526¹, 527, 527², 528-533, 533¹, 534-536, 536⁴, 537, 538, 540, 540¹, 541-543, 545, 545³, 546, 546⁵, 547, 547^{2,3}, 548, 548², 549-551, 555, 560-562 **(III)** 9, 10, 10², 16, 19, 39, 43, 46, 48, 51, 52, 54, 55², 60, 198, 199⁻, 203, 204, 206, 215, 216, 229, 234¹, 250⁴, 251, 252, 316, 335, 336, 488, 492, 495, 495², 514, 536 **(IV)** 293 **(VI)** 7, 8, 20, 361, 361² **(VII)** 7, 76, 135² *див. також* Кипчаки, Кипчаки-Половці, Кумани
- Половці корсунські **(II)** 210
- Половці лукоморські **(II)** 214, 531
- Половці переяславські **(II)** 210
- Половці подніпрянські **(II)** 214
- Половчанка **(II)** 151, 190, 538
- Половчин (Половчинь) **(II)** 180, 331, 346, 534, 537, 538, 538¹ *див.* Половець
- Полоний, м. **(III)** 294 *див.* Полонне
- Полонне (Полоне, Полоний), м., над р. Случ **(II)** 210, 296 **(VI)** 49, 102 **(VIII-2)** 194 **(VIII-3)** 43, 52, 61, 117 **(IX-1)** 273⁻, 274⁻ **(IX-2)** 652, 831, 875, 1253, 1318 **(X)** 294, 295¹, 380 *див.* Полоний
- Полонська волость **(VI)** 277
- Полонча, с., у Львівському старостві **(V)** 187⁴
- Полотськ (Полотцк, Полотцьк), м. **(II)** 554 **(V)** 626 *див.* Полоцьк
- Полоть, р., права притока Західної Двіни **(I)** 207⁴, 375
- Полоцкая земля **(VI)** 170³, 434-435
- Полоцьк (Полотськ, Полоцк, Полоцьк, Полтеск, Рюсек, Ролоск), м., над р. Західна Двіна [у Білорусі] **(I)** 184, 190, 335, 413, 414, 414³, 419¹, 420, 422, 427, 480, 487 **(II)** 17, 18⁻, 37, 45¹, 47-49, 53, 54, 54¹, 57, 58, 59⁴, 60-62, 78, 124, 133, 135, 137 **(III)** 127, 281, 430² **(IV)** 12, 12¹, 13, 14, 161, 165, 204, 212, 213, 219, 220, 253, 326, 334, 361, 363-365, 473 **(V)** 10, 10², 130 **(VI)** 170, 427, 430 **(VII)** 156, 163, 317, 318, 374, 452, 587 **(VIII-1)** 194,

- 199 (VIII-2) 86 (IX-2) 773, 808, 915, 1520, 1522 *див.*
 Полотскъ, Полтескъ, Плюсек, Polock
Богородиці церква стара (VI) 501², 502¹
Воскресення монастир (IX-1) 219
Софії святої церква (II) 57
- Полоцька архієпископія (Полотская архиепископия, Полотцкая архиепископия, Полоцькая архиепископія) (VII) 416 (IX-1) 29 (IX-2) 1517, 1521, 1522
- Полоцька волость (I) 427 (II) 26, 27, 53, 133 (IV) 161
- Полоцька єпархія (Полоцька катедра, Полоцьке владичтво) (V) 388 (VII) 452 *див.* Полоцька катедра, Полоцьке владичтво
- Полоцька земля (Полоцкая земля) (I) 73², 186, 185², 365, 480, 550 (II) 124, 186, 208, 220, 240, 554 (III) 421⁴ (IV) 5², 12¹, 14, 134², 161, 165, 204, 288, 473 (V) 10, 11¹, 13¹, 205, 291¹, 478³
- Полоцька катедра (I) 522 (III) 278 (V) 584, 617 *див.* Полоцька єпархія
- Полоцьке владичтво (V) 585⁴ (VIII-1) 193 *див.* Полоцька єпархія
- Полоцьке князівство (II) 118, 122, 300 (IV) 13 (V) 631
- Полоцько-витебська архієпископія (IX-1) 29
- Полоцько-витебська єпархія (V) 460 (VIII-1) 181 (VIII-2) 86
- Полочани, жителі м. Полоцьк (I) 207⁴, 364, 374¹, 409¹, 411 (II) 124, 133, 137 (III) 210, 210¹ (IV) 5¹, 161, 219, 220, 229¹ (VI) 501²
- Полочинівичі (Пуларановичі), с., у Пинському повіті (X) 301 *див.* Пуларановичі
- Полоччина [у Білорусі] (I) 328 (II) 100, 133, 137, 159 (VI) 401⁻
- Полствин, г-ще [с., Чрк.] (VII) 563¹
- Полтава (Лтава, Пултавъ), м., над р. Ворскла (I) 23², 197⁻ (II) 346, 564, 606 (III) 153¹ (V) 657 (VI) 11, 284, 286 (VIII-1) 265 (VIII-2) 28³, 36, 40, 46-48, 73, 77, 212 (VIII-3) 222¹, 253-255, 255³, 256, 257 (IX-1) 56-58, 59², 67, 70, 126, 127¹, 203², 204⁻, 382, 410, 413, 417, 418, 420, 420², 425-427, 434³, 497, 941 (X) 32, 101, 128, 131, 136, 137, 137^{-1,3}, 140, 151, 152, 156, 156¹, 164, 169, 170, 172-177, 193, 200, 202, 210, 211¹, 213, 215, 216, 220, 221, 229, 229¹, 230-232, 232¹, 233, 233^{2,3}, 234, 236, 237, 237¹, 238-240, 246, 251, 266, 268, 310, 313, 314 *див.* Лтава
Воздвиження св. монастир (X) 172
- Полтавець, житель м. Полтава (X) 151
- Полтавська губернія (Полтав.

- губ., Полтавская губернія)
(I) 7, 59¹, 562 **(II)** 564, 607
(V) 624, 629 **(VII)** 135³
- Полтавська сотня [Полтавського полку] **(VIII-3)** 279
- Полтавський повіт (Poltawa gebiet) **(X)** 235 *див.* Poltawa gebiet
- Полтавський полк (Полтавский полкъ, Полтавский полкъ) **(VIII-2)** 47-48, 198 **(VIII-3)** 179, 278 **(IX-1)** 114, 198, 263¹, 398, 433, 433⁴, 567- **(IX-2)** 771, 1224, 1447 **(X)** 127-129, 137, 151, 165, 167, 168, 171, 177, 186, 192, 215, 220, 222, 226⁴, 344
- Полтавський уїзд **(VIII-2)** 206
- Полтавці [козаки Полтавського полку] **(X)** 127, 140, 188, 211
- Полтавщина **(I)** 29, 52¹, 55 **(II)** 584 **(IV)** 281² **(VI)** 618 **(VIII-3)** 253, 278 **(IX-1)** 414¹ **(X)** 36-37, 127, 128, 232
- Полтавщина східна **(X)** 154
- Полтва, р., ліва притока Західного Бугу **(II)** 372, 374, 375, 472¹, 473- **(IX-2)** 1461
- Полтва, с., у Львівській королівщині **(VI)** 204
- Полтескъ, м. **(I)** 414³ *див.* Полюцьк
- Полугоря (Полугорье), місцевість на Полтавщині **(X)** 221, 221¹
- Полуднева височина **(I)** 9 *див.* Донецька височина
- Полуднево-руська народність **(III)** 537
- Полуднево-руські племена **(I)** 555
- Полуднево-слов'янські племена **(I)** 366
- Полуозеро (Пів-озеро, Połuieziego), місцевість біля Полтави [Андріївка, с., Пл.] **(X)** 229, 231¹, 234, 234¹, 235, 310³ *див.* Пів-озеро, Połuieziego
- Полуозер'я Жуківське, осада **(X)** 229¹
- Полуозер'я Рибецьке, осада **(X)** 229¹
- Полька **(IX-1)** 313
- Польки **(VI)** 238 **(IX-2)** 1313
- Польское государство **(V)** 656 **(IX-1)** 16- *див.* Польська держава
- Польское царство **(VIII-3)** 217¹
- Польська волость **(II)** 457
- Польська держава (Лядська держава, Полске господарство, Польское государство, Polan reych, Polnische Reich, Polskie państwo) **(I)** 2, 215, 419, 488, 489, 492 **(II)** 22, 370, 391, 408, 578 **(IV)** 4, 52¹, 62, 125, 130, 131, 137, 180, 319 **(V)** 9, 74, 83, 249, 326 **(VI)** 2, 411, 603 **(VII)** 2, 140, 367, 449 **(VIII-1)** 16, 120 **(VIII-2)** 41-43, 112 **(IX-1)** 121 **(IX-2)** 1244, 1290³, 1292¹, 1294, 1294³, 1404, 1502¹ *див.* Лядська держава, Полске господарство, Польское государство, Polan reych, Polnische Reich, Polskie państwo
- Польська земля (Лядська земля, Польская земля, Poloniae terra) **(VII)** 460 **(VIII-1)** 60 **(VIII-2)** 169 **(VIII-3)** 47, 137

- (IX-1)** 34, 35, 42⁻, 58, 80, 119, 124, 315² **(IX-2)** 662, 918, 925 **(X)** 17, 308 *див.* Лядська земля, Poloniae terra
- Польська земля, територія полян **(I)** 189, 190, 389, 406, 407 *див.* Полянська земля
- Польська корона (Польська корона), д-ва **(IV)** 30, 31, 40, 121, 134², 135, 135², 136, 169, 176, 179, 183, 190, 211, 214, 221, 235, 239, 261, 331², 344, 351, 354, 367, 374, 384, 398, 416, 420, 420¹, 422, 499 **(VII)** 78, 442 **(IX-1)** 37, 129, 214, 302 **(IX-2)** 1063, 1129, 1232, 1291, 1314, 1341, 1347, 1418, 1441 *див.* Польське королівство
- Польська народність **(I)** 4, 215, 216, 216¹ **(IV)** 4 **(V)** 238 **(VI)** 299 **(VII)** 66 **(VIII-3)** 213
- Польська нація **(I)** 4 **(VI)** 232
- Польська республіка **(VIII-1)** 131
- Польське князівство **(II)** 351¹
- Польське королівство (Королівство, Корона, Корона Польська, Польское королівство, Польська корона, Corona, Corona Polonica, Corona Polska, Corona Regni Poloniae, Cron Polen, Korona, Korona Polska, Lengyel királyság, Polen Konigreich, Pologne royaume, Poloniae regnum) **(I)** 19 **(IV)** 135, 279, 366, 387⁻, 491 **(VII)** 499 **(VIII-3)** 104, 110, 135 **(IX-1)** 130 **(IX-2)** 714, 907, 1129-1130, 1134, 1135, 1181, 1183, 1246, 1309², 1310, 1347, 1348, 1364, 1421⁴, 1426 *див.* Корона, Корона Польська, Польська корона, Corona, Corona Polonica, Corona Polska, Corona Regni Poloniae, Cron Polen, Korona, Korona Polska, Lengyel királyság, Polen Konigreich, Pologne royaume, Poloniae regnum *див.* також Польща
- Польський народ (Польский народ, Polnische Nation, Polona nation, Polski naród) **(I)** 4, 17 **(V)** 25 **(VI)** 290³, 414 **(VIII-2)** 29 **(VIII-3)** 10, 11, 74¹, 262 **(IX-1)** 135² **(IX-2)** 1480, 1525 **(X)** 358, 367 *див.* Polski naród, Polnische Nation, Polona nation
- Польські племена **(I)** 188¹
- Польсько-католицька народність **(VI)** 299
- Польсько-Литовська держава (Литва-Польща, Литовсько-Польська держава, Польсько-Литовське господарство, Польща-Литва) **(IV)** 292, 304¹, 337 **(V)** 461², 462⁻, 482, 492, 507, 518, 535, 539, 544, 657 **(VI)** 3, 355, 369, 394, 412, 421¹, 422⁻, 442, 456³, 544, 608 **(VII)** 2, 29, 83⁻, 92, 164, 317, 324, 332, 337, 428, 521, 582 **(VIII-1)** 97 **(VIII-2)** 58 *див.* Литва-Польща, Литовсько-Польська держава, Польсько-Литовское господарство, Польща-Литва
- Польсько-Литовське господар-

- ство (Литовско-Польское государство, Польско-Литовское государство, Польсько-Литовское государство) **(IV)** 276¹, 500 **(V)** 653, 659 **(VI)** 422¹ **(VII)** 582 *див.* Польсько-Литовська держава
- Польсько-Угорська держава **(III)** 533
- Польці, плем'я слов'янське **(I)** 189
- Польчани, плем'я слов'янське **(I)** 189
- Польща (Ляхія, Полска, Полша, Полца, Польска, Польша, Appolonia, Poczczza (помилк.), Poland, Polen, Poljsko, Pologne, Polonia, Polska, Polsko, Porszczza, Proslavia) **(I)** 4, 218, 221, 292², 293, 353², 491, 491¹, 492-494, 494⁴ **(II)** 15, 16, 21-24, 29, 58, 65, 76, 79, 96, 99, 112, 113¹, 143, 144, 144², 154, 162, 194, 219, 229, 251, 278, 347, 351¹, 362, 363, 367¹, 369, 369¹⁰, 370, 382, 387, 391-393, 398, 401, 407, 408, 411, 413-416, 418, 418¹, 423, 426, 438, 441, 443, 446, 449, 450, 453, 453⁻, 455-457, 457², 458, 459, 464, 503, 543, 558, 567, 568, 555, 559, 570, 573, 577-579, 595 **(III)** 3, 4, 4², 5¹, 6, 11, 15, 16, 18, 21-23, 25³, 32, 39, 46, 59, 61, 65, 72, 76-80, 88, 89, 89¹, 90¹, 96², 97, 98, 100, 100³, 101-103, 108, 111, 112, 118, 122², 126, 127, 127³, 128-132, 138, 140, 142, 142², 146¹, 149, 162, 163, 170, 186, 300, 341, 381, 502, 502², 503, 507, 510, 511, 525, 527-529, 533, 543, 553 **(IV)** 3, 4, 6-8, 9³, 10, 21-24, 26, 27, 27^{1,2}, 28, 28², 29, 29^{1,4}, 30⁻, 31, 33, 33³, 35-37, 41, 46, 48¹, 49-53, 55¹, 56, 58, 59, 61-63, 90, 92-94, 96⁴, 97, 99-101, 101¹, 102-105, 109, 109⁴, 110, 111, 111², 112, 112¹, 114, 115, 117, 118, 120, 121, 123-126, 128¹, 129, 130, 130¹, 131, 133, 136, 136⁴, 138, 142, 143, 148-153, 153¹, 154, 154², 155-161, 165, 176, 178, 180, 183, 188, 190, 191, 191¹, 192, 192², 193, 193⁻, 194, 195, 198-201, 206, 207, 208¹, 210-212, 212¹, 213, 215, 215¹, 216, 218, 218¹, 219-225, 227, 228, 230, 231, 231¹, 232, 233, 235, 235¹, 236-251, 252², 253, 254, 255¹, 259, 260, 262, 263, 265, 275, 280, 286², 293, 311, 312, 318, 319, 320⁴, 321², 322⁻, 324, 328, 329, 331, 333, 338-343, 343², 344, 347-349, 351-353, 355-357, 359-361, 363, 365, 368, 369, 375, 376, 379, 380, 382¹, 383, 391, 391¹, 393, 394, 396-401, 403, 404, 404¹, 405-416, 418-423, 434, 438, 439, 444, 447-449, 463, 465, 466, 469, 482, 488, 491, 499, 500, 503 **(V)** 1, 2, 7, 9, 23-25, 38, 43, 48-50, 56, 58, 63, 64, 69, 71, 72, 75, 78, 82, 89, 92¹, 97, 103, 112, 132², 142, 149, 151, 152, 161, 164, 199¹, 210⁵, 224, 229, 231, 234, 234¹, 235¹, 255-257, 259,

- 261, 294¹, 301², 303, 304, 307, 307¹, 309, 311, 312, 314, 316, 321-323, 327, 328, 334, 338, 339, 343, 344, 353, 361, 391, 392, 401, 405, 406, 423², 426, 427, 434, 438⁻, 444¹, 445², 458, 511, 512, 523, 525-527, 540-544, 550, 551, 553, 570, 593, 597, 598, 614, 625, 627, 628, 630, 634, 635, 641, 642, 648-652, 657 (VI) 6, 22³, 24, 25, 27, 29, 31, 32, 35-37, 37³, 38-40, 45, 48, 49, 56, 57, 65, 79, 82-85, 87⁴, 88-90, 98, 99, 99³, 133, 140, 168, 174, 177, 181, 182, 182², 184, 188¹, 192, 193⁻, 196-199, 231, 232³, 233, 235, 249, 262, 271-273, 275, 277-279, 283, 286-290, 290³, 295, 297, 297³, 298, 298¹, 300, 302, 304, 329, 330, 337, 365, 369, 370, 373, 379¹, 392, 394, 395¹, 397, 397⁴, 398, 402, 412-416, 416¹, 417, 418, 418¹, 419, 422¹, 423, 428⁻, 434, 444, 445, 457, 458, 464, 477, 549, 567, 596, 604-606, 608, 609, 616, 621 (VII) 3, 5², 11², 12, 16³, 24-28, 30, 32, 64, 66, 76, 78, 88, 94, 97¹, 126, 140, 146, 147, 152, 153, 156, 164, 166, 169, 170, 172, 173, 176, 184, 196-198, 202-204, 206, 225, 236, 241, 247, 251, 280, 292, 298, 303², 304⁻, 308, 325, 327, 331, 332, 335-337, 343-345, 348, 350, 352, 356, 358, 359, 369, 371, 375, 377, 378, 404³, 426, 427, 432, 433, 435, 438, 439, 441, 443, 445¹, 449, 453², 460, 464, 469², 477, 480, 486, 491, 502, 509¹, 510, 516-518, 522, 526, 537-540, 544, 563-565, 568, 582, 583, 587, 590 (VIII-1) 2, 20, 24, 25, 36, 38, 48-51, 60², 96, 101, 114, 120, 122-124, 129, 131, 134, 135, 138¹, 139, 141¹, 143, 152, 158-161, 202, 206-209, 227-229, 239, 240, 245, 246, 251, 258, 286, 291 (VIII-2) 4, 5, 7-12, 12³, 13-15, 17, 18, 20, 23, 23³, 25-27, 29, 32, 37⁵, 42, 43, 48, 49, 59, 62, 63, 78, 95, 100, 101, 104-107, 109, 111, 116, 122, 127-129, 140, 146, 167, 176, 179, 195-197, 201, 211, 214, 218, 219, 221, 223 (VIII-3) 4, 5, 8, 9, 11, 15, 19, 20¹, 25, 34, 59, 64, 77, 82, 83, 94, 99, 102, 104, 106, 108, 122, 126, 130⁻, 131, 132, 135, 136, 139, 140, 143¹, 145, 150, 153, 156, 162, 166, 167, 171⁵, 172-175, 192, 198, 201, 203, 204¹, 208, 219, 220, 225, 239-241, 244, 250, 257, 260, 270, 271, 281¹, 282, 283¹ (IX-1) 6, 9, 13, 15, 15⁻, 20, 23, 24, 27, 32, 32², 33-37, 37², 38, 40, 41, 43-46, 48, 49, 52, 53, 53⁴, 54, 56, 59², 63, 63¹, 66, 67, 70, 71, 74-77, 79, 80, 82-86, 87⁻, 90, 93, 94, 97, 98, 101¹, 105, 106², 108¹, 111, 112, 115-118, 124, 124³, 127-130, 132, 134, 135, 137-144, 146-150, 154, 157-160, 163, 164, 169³, 171, 174, 175⁻, 176, 184, 188, 203², 204-210, 210¹, 211, 212, 214, 218, 220, 222,

230-235, 236⁻, 237, 237³, 245, 248¹, 251, 252, 256, 256¹, 264-266, 268, 270, 275, 278⁻, 285¹, 288, 302, 313, 314, 316, 321, 323¹, 335, 364, 372, 375, 377, 378, 378¹, 379², 385, 385⁵, 386, 386², 391, 397, 398, 400, 403, 404, 406, 407, 416, 417, 422, 427-429, 431, 440, 441, 444, 447, 449-452, 454, 456, 458, 458⁻, 458⁴, 459⁻, 461, 464, 466, 471, 474, 475, 483, 484, 486, 487, 492, 499-501, 506-509, 513, 519, 521, 522, 526², 528-531, 533-535, 537, 544, 545, 558, 558¹, 559, 567, 572⁻, 576, 576³, 577, 577⁻, 578-580, 594-596 (**IX-2**) 609, 610, 616, 619, 627, 631, 632, 637-639, 644, 650, 658, 662, 667, 672, 675, 675⁵, 682, 694¹, 699, 701, 702, 705, 710, 712, 713, 715, 717, 718, 727, 728, 748, 749, 755², 756, 760, 761, 768, 774, 778-782, 783⁻, 791, 800, 804, 829, 834, 842, 843, 849, 855, 856, 860, 863, 865, 867, 871¹, 876, 884, 886, 888, 894-897, 902-906, 916, 917, 919, 921¹, 938, 939, 939⁻, 943, 945, 947-950, 951¹, 956, 961, 1013, 1026, 1029, 1031, 1051, 1062, 1066, 1073, 1074, 1076, 1079, 1091, 1094, 1096-1099, 1103, 1104², 1105, 1107-1111, 1113, 1123, 1127⁻, 1128-1132, 1136, 1136³, 1137, 1139, 1141, 1142², 1144, 1160, 1165², 1166, 1169, 1169¹, 1171, 1173, 1175, 1176, 1180, 1181, 1183, 1184,

1187, 1189, 1190, 1190¹, 1196, 1199, 1200, 1207, 1217-1219, 1225-1227, 1230-1233, 1234⁴, 1238, 1240, 1241, 1243-1248, 1248³, 1249, 1252-1254, 1254³, 1257, 1271², 1274-1279, 1281-1283, 1283², 1285-1287, 1287², 1289, 1290, 1290³, 1291, 1294, 1298-1300, 1304-1306, 1311-1316, 1319, 1321, 1322, 1324, 1326, 1330-1332, 1332³, 1333, 1334¹, 1335, 1335¹, 1336-1338, 1338², 1339, 1340, 1346, 1349, 1350, 1352-1356, 1359, 1359⁵, 1360, 1363, 1364, 1364⁴, 1365, 1365², 1367, 1377-1381, 1382¹, 1382², 1384, 1387-1389, 1391, 1392, 1394-1397, 1399, 1403, 1406, 1407, 1409-1411, 1415, 1416, 1426, 1427, 1431, 1432, 1435, 1436, 1438-1442, 1447-1450, 1453, 1456, 1459, 1461, 1465, 1467, 1469, 1470, 1476, 1478, 1480, 1481, 1483, 1484, 1486-1488, 1488⁴, 1489-1491, 1492⁴, 1493², 1494, 1495, 1497, 1499, 1500, 1503, 1504, 1507, 1525, 1527, 1530, 1536, 1537, 1542, 1544-1546 (**X**) 3, 9, 11², 14, 17, 18, 22, 23, 31, 32, 38, 44, 56, 67-69, 73, 89, 98, 122, 135, 144, 145, 159, 182, 186, 188, 189, 205, 269, 274, 285, 286, 289, 307, 308, 310, 311, 316, 319, 319¹, 324, 328-330, 340, 344, 345, 351, 362², 371, 372, 375-377, 380 *див.* Ляхія, Appolonia, Poland, Polen, Połjsko, Pologne, Polonia, Polska, Polsko, Polscza, Pro-

- slavica *див. також* Польське королівство, Річ Посполита
 Польща задніпрянська (**VIII-3**) 29²
 Польща північна (**VI**) 174²
 Польща-Литва (**VIII-2**) 101 (**IX-1**) 400, 417, 451, 466, 484 (**IX-2**) 619, 1108, 1384 *див.*
 Польсько-Литовська держава
 Пол'їхи (**I**) 188¹ *див.* Білорусини східні
 Полюбичі (Polubicze), с., у Берестейському повіті (**VI**) 150 *див.* Polubicze
 Поля, територія (**I**) 352, 375, 376², 379³, 585 *див.* Полянська земля
 Поляк (Лях, Полякь, Polonus) (**I**) 493³ (**II**) 415, 578 (**III**) 135, 305 (**IV**) 56, 58², 176, 281, 287³, 346², 401, 415¹ (**V**) 23, 38, 239, 241, 370 (**VI**) 125, 126, 238, 247, 268, 300, 399 (**VII**) 557 (**VIII-1**) 62, 105, 297 (**VIII-2**) 98³, 124, 130, 200, 220 (**VIII-3**) 121 (**IX-1**) 13, 16⁻, 255, 288, 398, 590¹, 594, 599¹ (**IX-2**) 892, 923, 1069, 1114, 1300, 1309², 1455¹ (**X**) 63, 274, 328, 334 *див.* Лях, Polonus
 Поляки (Ляхи, Поляци, Lachowie, Lachy, Lechici, Lyachy, Polacy, Polen, Poliacy, Polonagens, Polonais, Poloni, Polonici, Polonos), народ (**I**) 7, 11, 65, 189, 191³, 215, 216¹, 217⁻, 355¹, 370, 494, 559 (**II**) 13¹, 17, 21, 58, 59, 63, 75¹, 96, 100, 100⁻, 112, 113, 140, 165, 209, 238², 362, 370, 371, 371³, 378, 388, 391-393, 408, 409, 413, 415, 423, 426, 446, 458⁻, 484, 565-568, 574, 608 (**III**) 3-5, 5¹, 7, 15, 16, 23, 24, 38, 39², 46, 78, 80, 81, 95, 96, 146, 146¹, 164, 310², 479 (**IV**) 34, 38-40, 45, 50, 51, 52¹, 53, 57-59, 104, 109, 111², 114, 115, 118¹, 121, 128, 130, 136, 136⁴, 137, 146, 146², 148, 153, 156-159, 171, 177, 181-183, 190, 192, 192², 193-197, 197¹, 198-200, 201³, 204, 207, 208, 210, 210³, 211, 212, 212¹, 213-215, 215⁻, 216³, 217-221, 223, 225-229, 232-235, 239¹, 240-244, 246-253, 253¹, 255-260, 260¹, 261-263, 264³, 265¹, 273¹, 312, 319, 331, 339, 341, 343, 345, 345³, 346-351, 354, 356-362, 368-370, 370¹, 371, 371³, 373, 376, 377, 377³, 379, 380, 380¹, 382-384, 386, 387, 387³, 388, 389, 391-395, 395², 398, 402, 404, 405, 406⁻, 407, 410², 411, 412, 415, 416, 417¹, 418, 419, 421, 423, 478-480, 482, 496 (**V**) 21, 23-25, 48¹, 49, 69, 71, 95, 227, 238, 239, 245, 246, 248, 248³, 253, 254, 309, 377, 451, 452, 518, 543, 635 (**VI**) 125, 230, 232³, 233, 236-238, 245, 247, 248⁵, 249, 256, 262, 266-268, 268⁷, 273-276, 281, 293, 311, 369, 375, 397⁴, 404, 411, 413, 414, 469², 472, 474, 561, 609, 617 (**VII**) 25³, 60, 66, 87², 95, 97, 139²,

147, 149⁻, 152, 155, 156, 172, 181, 185, 205, 216, 219, 221, 223-225, 229-230, 232, 237, 239, 250, 259¹, 271, 272, 283, 284, 293, 297, 304⁻, 317, 321, 327, 332, 335, 336, 338, 340, 359, 367, 377¹, 379, 427², 438, 439, 442, 443, 448, 450, 454, 464, 467, 469, 471³, 472, 472¹, 473-475, 477, 480, 485, 506, 522, 523, 523²⁻³, 524, 524¹, 530, 537, 544-546, 546²⁻⁵, 549², 552-555, 557, 577, 588 (**VIII-1**) 20, 21, 25, 26, 100, 101, 104³, 108-114, 117, 121, 123, 124, 134, 152-154, 177, 178, 207-209, 240, 258, 262, 266-271, 272¹, 273, 274⁻, 279, 280², 292, 293, 295, 296, 299-310, 315 (**VIII-2**) 7, 8, 15, 74, 99, 111, 116, 118¹, 122, 125, 127-130, 136, 145³, 157, 164, 165, 181, 183, 185, 185³, 188, 189, 191², 192-194, 205, 206, 219, 220 (**VIII-3**) 22, 30, 34, 35, 37-39, 41, 49, 53-55, 63, 68³, 69-73, 75, 76, 79, 80, 88, 88², 92, 94, 97, 99, 105, 121, 123², 130, 136, 136³, 137, 138, 140, 149-151, 168, 171, 173, 176, 180, 181², 183, 184, 186³, 187³, 188-191, 196, 197, 201, 204, 209, 220, 225, 242, 243, 246, 248, 251-253, 257, 265, 267, 268, 282 (**IX-1**) 14, 14², 15², 16⁻, 17¹, 18, 19, 22, 27, 32², 35, 37, 40, 42-46, 48, 49, 51, 58, 62, 63, 66, 68, 71, 75-77, 79⁷⁻⁸, 80, 83, 87⁻, 92, 93¹, 98, 110, 112¹, 115-118, 121, 126³, 132, 134,

138, 139, 152, 154, 158-160, 167, 172⁻, 173, 175⁻, 177⁻, 180, 183, 189, 196-198, 198², 199, 201¹, 203, 204, 204⁻, 205-207, 211, 215-217, 219, 220, 223², 223³, 224³, 229, 231, 233¹, 235, 235⁶, 236⁻, 237, 237⁻, 238, 239², 243, 244, 246, 247⁻, 248, 248¹, 251, 253, 259, 261, 271-273, 273⁻, 274⁻, 277, 279, 281-285, 285¹, 286, 286¹, 287-292, 294, 295, 295⁻, 296, 297, 299, 299⁻, 300, 302², 311, 312, 314, 316, 317, 318¹, 327, 329, 331, 333⁻, 341, 343, 343¹, 347, 348², 350, 355-357, 359, 364, 370, 370², 371, 371¹, 373, 374, 379², 386-388, 390, 391, 395, 398-400, 404, 405, 407, 409, 411, 412, 413¹, 414-416, 418-422, 425-427, 429, 429², 430, 430⁻, 434-437, 439, 442¹, 443, 445, 447, 448, 455, 458, 458⁻, 459⁻, 463-465, 468, 469⁻, 470, 471, 471³, 481, 482, 488, 492, 493, 496-498, 500-502, 505, 508, 508⁻, 509, 513, 514, 517, 519, 521, 526, 529, 532, 533, 537, 542, 545-548, 550, 559⁻, 562, 563, 567, 577, 579, 582-586, 588¹, 590, 591, 591¹, 592, 592², 594, 594², 595, 596, 598 (**IX-2**) 613, 615, 619-621, 624, 634-637, 643, 644, 646, 646¹, 647, 647⁻, 658, 659², 660, 665, 671, 673, 677, 680, 685, 698, 700, 708, 709, 711, 713-715, 715², 718-720, 730, 750, 757, 762, 774, 775, 778, 779, 781, 796, 807³, 808, 816, 831, 835, 837,

849, 856, 860, 873³, 875, 875⁵,
 876, 878, 878², 879, 883-885,
 889, 890, 890¹, 890² (помилк.),
 891², ⁴, 892, 894, 895, 897,
 899, 901-903, 907, 908, 910,
 913, 914, 916, 917, 919, 923,
 924, 927, 927², 929, 939, 940,
 942, 943, 947, 948, 952, 955-
 959, 961, 966, 969, 972², 976,
 1013, 1014, 1014³, 1015, 1017,
 1018, 1024, 1024¹, 1028-1030,
 1030⁻, 1032, 1035, 1037, 1042,
 1043, 1043⁻, 1044, 1044²,
 1045, 1046⁻, 1047, 1048, 1055,
 1055⁵, 1056, 1059-1063, 1065,
 1067, 1067⁻, 1068, 1069, 1072,
 1077, 1078, 1086, 1093¹, 1095,
 1097, 1099, 1100, 1102, 1103,
 1106, 1107, 1109, 1114, 1118,
 1126, 1133-1135, 1138, 1142²,
 1143, 1144, 1148, 1156, 1165²,
 1168, 1173, 1175, 1180-1182,
 1184, 1185, 1187, 1188, 1194,
 1195, 1197, 1197², 1199, 1206,
 1219, 1226, 1234^{2,3,4}, 1237-
 1239, 1242-1245, 1247, 1248,
 1250-1252, 1267, 1269, 1276²,
 1278, 1280-1290, 1290², 1295,
 1296¹, 1298-1305, 1311, 1312,
 1319-1325, 1327, 1329, 1332,
 1335-1339, 1342, 1346-1349,
 1351-1353, 1361¹, 1364,
 1364⁴, 1366, 1376-1379, 1381,
 1382, 1384, 1388, 1392, 1393,
 1395, 1395², 1396, 1398, 1409,
 1414, 1415, 1417, 1418, 1421,
 1422, 1426-1429, 1433-1435,
 1437-1441, 1446, 1446⁵, 1447-
 1450, 1455-1460, 1462-1468,
 1470, 1471, 1471³, 1475, 1480,

1495, 1497, 1499, 1500¹, 1505,
 1515, 1526-1528, 1544, 1545,
 1550 (X) 4, 5, 7, 7⁵, 8-11, 17,
 19, 24, 30, 32, 39-41, 57, 65,
 67-69, 78, 82, 83, 84, 89, 93,
 106, 112, 113, 122, 124, 132,
 134, 142², 143⁻, 152, 158,
 160, 162, 168, 175, 182, 183,
 200, 205, 210, 245, 254-255,
 262, 266, 266¹, 270, 271, 274,
 276, 288, 289, 302, 310, 328,
 329, 333, 334, 342, 345, 350,
 352⁻, 379 *див.* Ляхи, Поля-
 ци, Lachowie, Lachy, Lechici,
 Lyachy, Polacy, Polen, Poliacy,
 Polona gens, Polonais, Poloni,
 Polonici, Polonos

Поляки болгарські (I) 189

Поляки підляські (VI) 248⁵

Поляни, плем'я, із середньо-
 го Подніпров'я (I) 58, 72³,
 142³, 188, 189, 189^{2,7}, 190-
 192, 192², 193, 197-200, 202,
 204, 205, 210³, 229, 236, 259,
 276, 314, 324², 333, 339, 340¹,
 341², 342, 352, 364, 374, 375,
 377, 379, 388, 389, 389², 395,
 396, 410, 413, 415, 418, 437,
 448³, 449, 462, 487, 554-556
 (II) 255-257, 312 (III) 381

Поляни Кияни (I) 189, 379²

Поляни польські (Βουλάνοι) (I)
 72³, 189 *див.* Βουλάνοι

Полянниця, з племені полян (I)
 504²

Полянівка, р., між Дорогобужем
 і Вязьмою [у Росії] (VIII-1)
 208 (IX-2) 627

Поляновка, р., з басейну При-
 п'яті (II) 258²

Полянська волость **(I)** 191, 457²
 Полянська земля (Польська земля, територія полян; Поля, Полянская земля) **(I)** 190-193, 198, 239, 265, 347, 376, 385, 388-392, 406, 410, 419, 552, 582 **(II)** 57-58, 256, 257, 278, 293, 297 **(III)** 256 *див.*
 Поля, Польська земля
 Полянське плем'я **(I)** 379, 389² **(II)** 312
 Полянський народ **(II)** 264
 Поляци (Поляцы), народ **(IV)** 347 *див.* Поляки
 Померанія **(III)** 72, 128 **(IX-2)** 1108 *див.* Помор'я
 Померанія брандербурська **(IX-2)** 1108
 Поморська земля [у Польщі] **(IX-2)** 1283²
 Поморье южное **(II)** 506¹
 Поморяни, м., у Галичині [Золочівський р-н Льв.] **(VI)** 101, 625 **(IX-1)** 244 **(IX-2)** 700, 1114
 Помор'я (Померанія, Поморе, Pommer), край на балтійському узбережжі **(III)** 128, 300 **(IV)** 6 **(VI)** 35, 48, 194 **(IX-1)** 528 **(IX-2)** 1192, 1419 **(X)** 69 *див.*
 Померанія, Pommer
 Помор'я азовське **(I)** 239 **(II)** 514⁵
 Помор'я балтійське **(VI)** 48 **(X)** 69
 Поморяни, населення Помор'я **(I)** 312³
 Помоч (Pomochy), с., у Землинській столиці **(II)** 486² *див.* Pomochy

Пониззя (Понизье, Ponizie), землі між рр. Дністер і Південний Буг **(II)** 238, 280, 390, 416, 417, 420, 423, 424, 440, 450, 461, 471, 471³, 474, 475 **(III)** 38, 43, 47, 57, 83², 84, 84⁻, 86, 86², 160 **(IV)** 88, 89 **(V)** 108 *див.* Ponizie
 Пониззя галицьке, землі по р. Дністер **(II)** 241, 259, 351¹, 416, 440, 460, 461, 464, 517, 523, 524, 548, 554 **(III)** 56, 84, 184
 Пониззя дністровське **(II)** 373, 390
 Пониззя дністровсько-прутське **(VI)** 26
 Пониззя побожське, землі по р. Південний Буг **(IV)** 88
 Пониззя подністрянське **(II)** 351¹, 391 **(IV)** 88
 Понт, море **(I)** 85, 90, 100, 103, 156⁴ *див.* Чорне море
 Понт Евксинський (Понтъ Евксинский), море **(I)** 85, 539 *див.* Чорне море
 Понтийське царство (Pontisches Königreich), д-ва, у північно-східній Малій Азії **(I)** 94 *див.* Pontisches Königreich
 Понтское море **(I)** 284 *див.* Чорне море
 Попадичі, с., на Київщині **(VII)** 19, 42
 Попада, р., ліва притока Сули, права притока Дніпра **(II)** 603
 Попашь, м., на Чернігівщині **(II)** 603
 Попівка, оз., біля Батурина **(IX-2)** 1012

Попівці, с., на Поділлі (VI) 252 (IX-2) 616²
 Попова, с. (V) 384¹
 Поповець, с., на Волині (IX-1) 278⁻
 Поповка, с., на сіверській границі [Попівка, с., Чрг.] (VIII-2) 44
 Попрад (Porrad), р., ліва притока Дунайця, басейн р. Вісла (I) 214, 214¹ (II) 458, 459, 459¹, 488, 611, 612 (IX-1) 266³ *див.* Porrad
 Поприкани, с., біля р. Жіжія (IX-1) 514
 Порваля, м., на Помор'ї (III) 300
 Поревьцьы, с., в околиці Лебедина (VII) 16¹
 Поробче, с-ще, над р. Русава (VII) 16
 Поросся, по р. Рось (I) 57, 190, 241, 242 (II) 29, 29¹, 41, 88, 103, 148, 169, 180, 190, 194, 197, 199, 210, 211, 213, 214, 239, 261, 281-285, 286³, 345, 547³, 548, 549, 551, 562 (III) 174, 336, 444 (V) 121 (VII) 16, 22, 75, 176, 214, 543 (VIII-3) 178 (IX-2) 748
 Поросся київське (II) 239, 345
 Поросько-дніпровські королівщини (VI) 281
 Порохницький деканат, на Сянїччині (I) 217⁻
 Порохницькі маєтності, біля м. Ярослав, на Сянїччині (V) 104
 Порта (Отоманська Порта, Porta), д-ва (IV) 322, 323, 323²,

328 (VII) 76, 107, 168, 169, 172, 325, 356, 426, 477, 513, 515, 517, 519, 538, 540 (VIII-1) 121, 122, 227, 228, 239 (VIII-2) 26, 220 (VIII-3) 7, 8, 78, 132, 165, 179, 240, 241, 270, 271 (IX-1) 7, 33, 34, 34¹, 35, 36, 44¹, 46, 47, 49, 51, 53, 54, 56, 59², 60, 62, 63¹, 71, 81, 83, 84, 87⁻, 88⁴, 90, 93, 98, 109, 129-135, 137, 139, 141, 141², 143, 146, 153, 160, 163, 166, 170, 171, 172⁻, 174, 204, 207, 212, 230, 234, 236¹, 247⁻, 252, 253, 281⁻, 315, 316, 316⁴, 317, 361, 378, 385, 386, 439, 444, 450-452, 456, 463, 466, 468, 469, 471, 473, 474, 483, 486³, 498, 508, 518, 521, 522, 533, 534, 537, 538, 551, 556, 558, 569, 573, 574, 577, 578, 578¹, 579, 580, 589, 590, 594 (IX-2) 609, 642, 652, 665, 666, 674-676, 718, 728, 779, 781, 782¹, 783, 783⁻, 784, 804, 838, 868, 870, 871, 893, 894, 896, 900, 900^{1,3}, 901, 902, 904, 915, 966, 1062-1065, 1078, 1097, 1098, 1098¹, 1099, 1106, 1107, 1117, 1142, 1148, 1160, 1330, 1335-1337, 1354-1356, 1388, 1439, 1440, 1443, 1444, 1456, 1494, 1539-1541, 1541¹, 1542, 1543, 1544², 1545, 1546 (X) 10 *див.* Отоманська Порта, Porta Португалія (Portugal) (VI) 194, 199 (IX-2) 1279 *див.* Portugal
 Поршани, населення Поросся (II) 161, 201, 280, 282 (VII) 75

- Посада, осада, на Сянїччинї **(VI)** 265
- Посада Верхня, с., у Сянїцькому повіті **(II)** 456⁵
- Посада Нижня, с., у Сянїцькому повіті **(II)** 456⁵
- Посада Риботицька, с., на Перемишльщинї **(VI)** 380
- Посем'я (Посемье, Посемье), по р. Сейм **(I)** 11, 194 **(II)** 100, 123, 123², 124, 134, 135, 135¹, 136, 146, 157, 185, 212, 213, 254¹, 255⁻, 300³, 318³, 320, 321, 326, 327, 327³, 328, 330, 337, 340, 344, 344², 357, 563, 604 **(III)** 153, 188 **(IV)** 68, 500 **(VI)** 287 **(VII)** 323
- Посем'я сїверське **(I)** 197⁻
- Поставники (Постамовка), с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45 *див.* Постамовка
- Постамовка, с., у пониззі Удаю **(VIII-2)** 45 *див.* Поставники
- Посуличі, плем'я **(I)** 194⁻ *див.* Суличі
- Посулля, по р. Сула **(I)** 59¹, 193, 197⁻, 238, 241 **(II)** 106, 180, 345, 347 **(VI)** 285
- Посулля нижнє **(II)** 345
- Посулля середнє **(II)** 345
- Посяння, по р. Сян **(II)** 409, 417, 455 **(VI)** 200, 206 **(VIII-3)** 95
- Потаповичі, с., на Пинщинї **(V)** 645
- Потетров'я полудневе, по р. Тетерів **(II)** 288
- Потилїч (Подтелич), м. [Потелич, с., Жовківський р-н Льв.] **(II)** 372¹, 455, 612 **(VI)** 118¹, 120, 137, 138, 220, 261 **(VII)** 414 **(VIII-2)** 91² **(VIII-3)** 96 *див.* Подтелич
- Потисся, по р. Тиса **(I)** 10 **(II)** 491
- Потїк, м., у Галичинї **(IX-2)** 1114
- Потїк (Поток, Potok), с., у Краківському воєводствї **(VIII-2)** 190 **(IX-1)** 73 *див.* Potok, с.
- Поток, замок **(II)** 489, 493, 494⁻ *див.* Шариш-поток, замок
- Поток, с., на Задніпрянщинї **(X)** 209
- Поток (Potok), р., лїва притока Дністра [Золотий Потїк, р.] **(V)** 267 *див.* Potok, р.
- Потоки (Новий Потїк), с., у пониззі Хоролу **(VIII-2)** 46 *див.* Новий Потїк
- Потоцька сотня, Чигиринського полку **(VIII-3)** 274
- Почаїв, м., на Тернопільщинї **(V)** 265 **(VI)** 102 **(VII)** 525¹ **(IX-1)** 246¹, 271⁴, 275⁻ *Успенїя церква (V)* 265
- Почайна, р., права притока Дніпра [не існує] **(I)** 407, 511 **(II)** 263, 264, 268, 269, 363⁴ **(VI)** 18 **(X)** 278
- Почак-Кермень, с-ще **(X)** 148
- Почеп, м., на Сїверщинї [у Росїї] **(IV)** 279 **(VII)** 163, 334, 377 **(VIII-2)** 60 **(VIII-3)** 34 **(IX-1)** 13, 387, 562, 1207, 1424, 1544 **(X)** 123
- Почепський повіт **(IX-1)** 387
- Почепці (Почепцы), жителї м. Почеп **(IX-1)** 562, 634⁻
- Почуйково, с. [Почуйки, с., Попільнянський р-н Жт.] **(VII)** 18

- Правкові ліси, біля Прилук **(IX-1)** 337
- Правобережжя (Правобережжє, Правобіччя) **(VIII-1)** 108, 298 **(VIII-3)** 269, 274 **(IX-1)** 79, 392, 435 **(IX-2)** 1089 *див.* Правобіччя
- Правобічна Русь, територія **(II)** 335
- Правобіччя **(VIII-3)** 269 *див.* Правобережжя
- Прага (Praga), м., у Чехії **(I)** 128⁻, 292, 292³, 296 **(VI)** 23, 427, 427², 428⁻ **(VII)** 197 **(IX-1)** 452² **(IX-2)** 1541, 1549 *див.* Praga
- Пражская епархія **(I)** 490³ *див.* Празька дієцезія
- Празька дієцезія (Пражская епархія, Празька єпископія, Празька катедра, Празьке біскупство, Pražské biskupstvo) **(I)** 490 *див.* Пражская епархія, Празька єпископія, Празька катедра, Празьке біскупство, Pražské biskupstvo
- Празька єпископія **(I)** 490 *див.* Празька дієцезія
- Празька катедра **(I)** 211², 490 *див.* Празька дієцезія
- Празьке біскупство **(I)** 490 *див.* Празька дієцезія
- Праслов'янщина, територія **(I)** 83
- Преварська сотня, Київського полку [Переварка, сотенне містечко] **(VIII-3)** 278
- Премишль, м. **(IV)** 342 *див.* Премишль, м., у Галичині
- Преорка, с., у Київському повіті **(IX-2)** 851³
- Пресбург, м. **(IV)** 105
- Прескан, м., на долишньому Дністрі **(VII)** 201
- Преслав (Велика Преслава, Ескі-Стамбул, Переяславець, Преслава), м., столиця Болгарії, біля Шумли, у пониззі Дунаю **(I)** 468⁴ *див.* Велика Преслава, Ескі-Стамбул, Переяславець, Преслава
- Преслав (Мала Преслава, Преслава, Переяславець), с., м., біля Тульчі, над Дунаєм **(I)** 468⁴ *див.* Мала Преслава, Переяславець, Преслава
- Преслава, м. **(I)** 468 *див.* Преслав, м., біля Тульчі
- Преслава, м. **(I)** 474, 518 **(II)** 352¹ *див.* Преслав, м., столиця Болгарії, біля Шумли
- Претвичів шлях, у Барській волості **(VII)** 96
- Придніпровье среднее **(I)** 30², 53², 279¹
- Придніпровье, територія **(I)** 36¹, 48², 54⁻, 56¹, 57², 58³, 246^{1,2}, 277^{1,3}, 278¹, 546 **(III)** 398¹, 444³, 556
- Придунайські народи **(I)** 124³
- Прикавказькі народи **(I)** 611
- Прикарпатські народи **(I)** 124³, 130, 135
- Прикарпаття (Підкарпаття) **(I)** 76, 76⁴, 77, 83 *див.* Підкарпаття
- Приліпи, с., у Путивльському повіті **(VIII-2)** 71
- Прилука (Прилук), м., на Поді-

- ллі **(II)** 142, 259, 259⁴, 373, 425, 426¹ **(VII)** 55 **(IX-1)** 88⁴, 320, 337, 494
- Прилуки (Брилука, Прилук, Прилука), м., над р. Удай [Прилуцький р-н Чрг.] **(II)** 78 **(V)** 265 **(VII)** 215, 220, 236, 236⁻, 257⁻ **(VIII-1)** 21, 25, 143 **(VIII-2)** 45, 47, 48 **(VIII-3)** 41, 50, 50¹, 51, 215 **(IX-1)** 246, 326, 398, 433, 472, 588¹ **(IX-2)** 679, 731, 877, 947, 966, 1004, 1007, 1008 **(X)** 44, 202, 253, 255, 256, 263, 266, 268 *див.*
- Брилука
Рождества Пречистої св. церква (IX-2) 1004
Спаса св. церква (IX-2) 1004
- Прилуцька сотня, Кальницького полку **(VIII-3)** 277
- Прилуцька сотня, Прилуцького полку **(VIII-3)** 280
- Прилуцький повіт, у Полтавській губернії [Прилуки, м., Прилуцький р-н Чрг.] **(II)** 607
- Прилуцький полк (Прилуцький полкъ, Прилуцький полкъ) **(VIII-2)** 47, 47⁻, 198 **(VIII-3)** 278, 280 **(IX-1)** 410¹, 411, 412, 433, 433⁵, 567⁻ **(IX-2)** 661¹ **(X)** 42, 85, 104, 154, 154¹, 167, 170, 236, 273, 337
- Прилуцьчина **(VIII-2)** 44
- Припетська низина **(I)** 9
- Припетсько-божський вододіл **(IX-1)** 244
- Припетсько-деснянська низина **(I)** 9
- Припетсько-німанський вододіл **(I)** 220
- Припомовка, с., у верхів'ях Удаю **(VIII-2)** 45
- Прип'ять (Припеть, Ргурес), р., права притока Дніпра **(I)** 6, 10, 11, 23, 36, 74, 74², 76, 186, 186¹, 187, 187², 200, 219⁴, 303, 334, 334¹ **(II)** 90¹, 258, 260-262, 300, 302-304, 308, 318, 359, 369, 371, 374, 391, 455 **(IV)** 89, 332-334 **(V)** 122, 126 **(VI)** 19, 19⁶, 48, 50, 53, 144, 147, 164, 186⁴, 279 **(VII)** 5, 52 **(VIII-3)** 29, 40², 151, 154, 161, 181, 184, 210¹, 224² **(IX-1)** 224, 225, 323, 323², 324², 334 **(IX-2)** 959¹, 1090, 1150, 1151, 1245, 1268, 1271, 1398 *див.* Ргурес
- Прислоп, перевал у Карпатах **(IX-2)** 1322
- Пробіжна, с., у Чортківському повіті [Чортківський р-н Трн.] **(IX-1)** 239, 244
- Пробійна, р., лівий рукав Ворскли, права притока Дніпра **(VIII-2)** 123
- Прогноїв, с., у Львівському старостві **(V)** 187⁴
- Проконес (Proconesus), о., у Мармуровому морі **(I)** 105 *див.* Proconesus
- Пронськ, м., у Московщині **(II)** 319 **(IV)** 87, 87⁵ **(VIII-2)** 58
- Проня, р., права притока Оки **(II)** 319
- Пропойск (Пропоеск, Прупой), м., над р. Сож [у Білорусі] **(II)** 319 **(VII)** 219 **(IX-2)** 672

- див.* Пропоєск, Прупой
 Пропонтида (Пропонтида, Пропонτίς), море [Мармурове море] (I) 85, 146, 401 (II) 559
див. Пропонτίς
 Просік, с., на Сянїччинї (V) 238¹
 (VI) 265
 Проскурівський повіт, у Подільській губернії (I) 130¹
 (II) 585
 Протва, р., ліва притока Оки (II) 319, 604
 Протолч, уход старостинський, по р. Дніпро і притоках (VII) 54
 Прупой, м. (II) 319 *див.* Пропоєск
 Прусаки, народ (VI) 270 (IX-2) 1197², 1393
 Пруси (Preussen, Prussi), племена (I) 218, 492, 598 (IV) 4², 6
див. Preussen, Prussi
 Пруси (Прусы) (VI) 188² (IX-1) 32² (IX-2) 1359⁵ *див.* Пруссія
 Пруссія (Пруси, Прусия, Preussen, Prucia, Prussia, Prussy), д-ва (I) 72, 492 (III) 70⁻, 116, 126, 300, 341, 523, 524, 526 (IV) 6, 8, 11, 19, 27², 44, 62, 148, 177, 178, 178², 185, 186, 192², 213, 215, 225, 247, 328, 342, 349, 351, 353, 364, 476 (V) 231 (VI) 27, 31, 32, 35, 36, 53-55, 82, 170, 183, 183¹, 194, 213, 302, 415, 423 (VIII-1) 30, 32, 35, 215, 216, 219 (VIII-2) 4, 8 (IX-1) 32, 32², 126, 166, 455, 507, 655 (IX-2) 1110, 1111, 1142², 1170¹, 1180, 1181, 1187, 1197², 1275, 1294, 1306, 1321, 1334, 1392, 1393, 1398, 1406, 1407, 1419, 1431, 1435, 1449, 1450 (X) 8, 17, 65-67, 69, 298, 312, 321, 322, 376 *див.* Пруси, Preussen, Prucia, Prussia, Prussy *див.* також Prussye terra
 Пруссія західна (IV) 244 (VI) 37, 192
 Пруссія Коронна (VI) 418
 Пруська держава (VI) 182, 192
 Прут (Пругть, Pruty), р., ліва притока Дунаю (I) 10, 37, 45, 130, 131, 173⁴ (II) 440, 460, 461, 523¹, 610 (III) 341 (VI) 57 (VII) 468¹, 469 (IX-1) 89, 91, 97, 98, 99², 102, 119³, 128, 477, 511, 514, 527, 527³, 547, 563, 582 (IX-2) 1428 *див.* Pruty
 Прѣснєскъ, м. (II) 611 *див.* Пліснисько
 Прьсида (VI) 492³ *див.* Персія
 Пряшів (Epiries), м., в Угорській Русї [у Словаччинї] (II) 504, 577 *див.* Epiries
 Пряшівська єпархія (I) 558
 Псел (Псель, Псіол, Пьсол, Пьсол), р., ліва притока Дніпра (I) 242², 560 (II) 349, 604 (III) 153¹ (VI) 219, 284, 286 (VII) 117, 121, 242², 258 (VIII-1) 293, 294, 297 (VIII-2) 44, 46, 48, 49, 59, 71 (IX-1) 126 (IX-2) 1208, 1208¹, 1213, 1214⁻, 1229 (X) 211, 214, 222, 224¹, 225
 Псіольський уход, по Дніпру (VII) 54

- Псков (Плесковъ, Псковъ), м., у Новгородській землі [у Росії] **(I)** 184, 352¹, 457, 487, 487¹ **(II)** 45, 47, 51-53, 62, 137, 189, 554, 555 **(IV)** 6, 14, 17, 64, 161, 200, 235, 274, 277, 461, 462 **(V)** 630 **(VI)** 13, 14 **(VII)** 521 **(VIII-2)** 116 **(IX-1)** 126 **(IX-2)** 650, 839, 1276, 1287 *див.* Плесковъ
- Псковичі, жителі м. Псков **(I)** 357, 364 **(IV)** 17, 95 **(IX-1)** 175⁻
- Псковское княжество **(II)** 554
- Псковська волость **(II)** 26
- Псковська земля (Псковская земля) **(I)** 184³, 365 **(II)** 554
- Псковська народність **(III)** 537
- Псковщина **(I)** 446
- Птич, р., ліва притока Прип'яті [у Білорусі] **(II)** 303 **(IX-2)** 1272
- Пуаге, м. [у Франції] **(V)** 658
- Пулави (Нова Александрія), м. [у Польщі] **(I)** 30 *див.* Нова Александрія
- Пуларановичі, с. **(X)** 301¹ *див.* Полочиновичі
- Пултуск, м., на Мазовші **(VI)** 418 **(IX-1)** 301¹, 310, 367
- Пустинь, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Повстин
- Пустовиска (Pustowiski), н. п. **(IX-1)** 384² *див.* Pustowiski
- Пустотва, с., на Холмщині **(VI)** 626
- Путивлець, ур-ще, біля м. Лубни **(VIII-1)** 297¹
- Путивлець (Путивлець), житель м. Путивль **(VII)** 377 **(VIII-1)** 108, 130, 296, 296¹, 297, 300, 316⁶-317⁻ **(VIII-2)** 54² **(VIII-3)** 223³ **(IX-1)** 236⁻, 285¹, 415, 435, 471², 563 **(IX-2)** 1201 **(X)** 169
- Путивль, м., на Сіверщині [Путивльський р-н См.] **(I)** 218² **(II)** 188², 328, 329, 337, 444 **(III)** 169, 339, 377 **(IV)** 18, 72, 84², 87, 279, 280, 328, 455 **(VI)** 9, 10⁻¹, 14, 146, 284, 308 **(VII)** 3, 42, 111, 117, 227, 337, 376, 377 **(VIII-1)** 152², 202-204, 206, 292 **(VIII-2)** 53, 56-63, 65, 74, 110, 199 **(VIII-3)** 8, 30, 133¹, 175, 241², 242, 243 **(IX-1)** 56², 67, 125, 131, 174, 204⁻, 231, 235⁶, 318¹, 329, 350², 364, 390, 399, 411², 414, 415, 421, 426, 434, 445, 445^{1,2}, 452, 458⁴, 469³, 502, 517, 535, 536, 563¹, 569 **(IX-2)** 612⁴, 618, 642¹, 649, 665¹, 679, 680, 682, 683, 685, 686, 688, 690, 722, 723, 728, 729, 729¹, 730, 733, 738², 750, 761, 772, 792¹, 795, 835, 847⁴, 856, 861⁴, 909, 909³, 919³, 929, 981, 1073¹, 1084, 1209, 1226¹, 1374 **(X)** 4, 31, 50, 51¹, 58, 59, 71, 87, 88, 106³, 116, 124², 126, 129, 130, 134, 157, 169, 172, 183, 202, 203, 212, 227, 228, 240, 266-268, 272, 341, 343, 350
- Путивльська земля **(IX-1)** 415
- Путивльське князівство **(III)** 178
- Путивльський повіт **(V)** 295 **(VIII-2)** 54, 55, 70 **(IX-2)** 1424

- Путивльський уїзд **(IX-2)** 1207 **(X)** 123
- Путивльці, жителі м. Путивль **(III)** 339³ **(IX-1)** 76, 158, 569 **(IX-2)** 688, 1351 **(X)** 193
- Путківське війтівство [у Білорусі] **(X)** 46
- Путь із Варяг у Греки, система річкових шляхів і волоків між Чорним і Балтійським морями **(I)** 277, 282, 291, 395, 415, 420 *див. також* Варязько-грецький путь
- Пшеворск, м. **(IX-1)** 258⁻ *див.* Переворськ
- Пыков, м. **(IX-2)** 1030⁻ *див.* Пиків
- Пьотрків (Пйотрков, Пьотрков, Piotrków, Puotrcovia), м. [у Польщі] **(IV)** 236, 365, 377 **(V)** 328, 439 **(VII)** 93 *див.* Пьотрков, Пйотрков, Piotrków, Puotrcovia
- Пѣщани, с. **(IX-2)** 1352³
- Пянівська волость, у Брянському повіті **(V)** 290
- Пятигори (Пятигоре), с. [Тетіївський р-н, Кв.] **(VIII-3)** 276 **(IX-2)** 1047
- Пятигорці **(VII)** 157 *див.* Черкеси
- Пятидні, с., біля Володимира-Волинського **(II)** 376
- Пятка, м., біля Чуднова **(VII)** 181, 188
- Пятничани, с., у Галичині **(V)** 268
- Пяченца, м. [в Італії] **(II)** 79

Р

- Раба, р., притока Дунаю **(IX-1)** 268
- Рабина, р., ліва притока Ворскли, ліва притока Дніпра **(VIII-2)** 72
- Рава, м., у Галичині **(VI)** 34 **(IX-2)** 1126, 1460
- Радехів, м., у Галичині **(II)** 372¹ **(VIII-3)** 194, 195
- Радивонівське (Радивоновське), с-ще **(VII)** 16, 16⁵ *див.* Жаботин
- Радимин, г-ще, на Волині **(I)** 36, 38
- Радиминський ключ, на Перемишльщині **(VIII-2)** 87
- Радимицька з'ємля **(II)** 313⁻
- Радимицьке плем'я **(II)** 315
- Радимичі (Піщанці, Радимичи), плем'я східнослов'янське, з межиріччя Дніпра і Десни **(I)** 171, 172¹, 187, 188, 188¹, 193, 210³, 229, 333, 339, 341², 347, 364, 365, 410, 411, 415, 460, 485-487 **(II)** 45, 301¹, 312, 312², 313-315, 336 *див.* Піщанці
- Радимно, м., у Галичині, над р. Рада, притокою р. Сян [у Польщі] **(V)** 430 **(VI)** 101, 177
- Радістівський ліс, у Ратенській королівщині **(VI)** 186
- Раднот, замок [в Угорщині] **(IX-2)** 1189, 1189³
- Радогощ, м. **(II)** 605 **(IV)** 87, 279 *див.* Погар
- Радолиш, с., на Пинщині **(V)** 644
- Радом (Радомськ), м. [у Польщі] **(IV)** 34¹, 115 **(VI)** 34, 75, 174 **(IX-2)** 1305
- Радома (Rodamyn), с., у Карпатах **(II)** 458² *див.* Rodamyn
- Радомисль, м. **(II)** 168¹, 288 **(III)** 398 **(V)** 481 *див.* Радомишль, м.
- Радомисль, м., над р. Проня, на Могилівщині **(IX-2)** 1167, 1202¹
- Радомиський повіт, у Київській губернії **(I)** 44² **(II)** 585
- Радомишль, с., на Волині [Луцький р-н Вл.] **(VI)** 148
- Радомишль (Мичськ, Радомисль, Родомисль), м., над р. Тетерів, у Житомирському повіті [Радомишль, м., Жт.] **(VII)** 311, 408 **(VIII-2)** 191¹ **(VIII-3)** 35 *див.* Мичськ, Радомисль, Родомисль
- Радомська земля [у Польщі] **(IV)** 34
- Радомысльській уѣздъ **(I)** 36², 54⁴ **(II)** 271⁵, 562
- Радосинь, протока **(II)** 261² *див.* Радунка
- Радостів, с., над р. Раставиця **(V)** 122 **(VII)** 18, 18²
- Радоховчани, жителі м. Радехів **(VI)** 150
- Радошич, с., на Самбірщині **(V)** 377
- Радош, с. **(II)** 605 *див.* Погар
- Радруж, с., у Галичині **(VI)** 152⁸
- Радунка (Радосинь), ліва протока Дніпра **(II)** 261² *див.* Радосинь
- Разсуха, с. **(II)** 605 *див.* Росуха, с., м.

- Райгород, г-ще, над р. Гороховатка, у Київській губернії **(II)** 282²
- Райгород, с., на Задніпрянщині **(VIII-2)** 47
- Райгород (Райгородок), м., у Брацлавському повіті [Немирівський р-н Вн.] **(VIII-3)** 40², 43, 277 **(IX-1)** 437 *див.* Райгородок
- Рай-городки, міста **(I)** 336²
- Райгородок, м. **(VIII-3)** 40² *див.* Райгород, м.
- Райгородська сотня, Брацлавського полку **(VIII-3)** 277
- Ракитна, с. **(IX-2)** 1343³ *див.* Рокитне
- Раков, м. [у Польщі] **(IX-2)** 1392
- Раковець, с., у Галичині [Городенківський р-н ІФ.] **(V)** 268
- Расава, р. **(VIII-1)** 232, 241, 251, 255, 314 **(IX-2)** 913 *див.* Росава, р., ліва притока Росі
- Расачеев, с. **(VII)** 15⁵ *див.* Росечеїв
- Раславиця (Раславиці, Raslavicz, Razlauth), с., біля м. Бардіїв **(II)** 458², 486² *див.* Raslavicz, Razlauth
- Рассуха, с., у Мглинському повіті **(II)** 605
- Раставець, н. п. **(II)** 204
- Раставиця, р., ліва притока Росі, права притока Дніпра [Раставиця, р.] **(I)** 190 **(II)** 210, 287 **(V)** 219 **(VI)** 280, 281 **(VII)** 18, 257, 378, 380, 389, 543 **(IX-1)** 336, 337 **(IX-2)** 946³
- Рата, р., ліва притока Західного Бугу **(II)** 372, 455, 612 **(III)** 271, 421 **(VI)** 152, 187
- Ратенська волость **(IV)** 236 **(V)** 123, 123¹, 124, 126, 362 **(VI)** 50, 144, 145
- Ратенська королівщина **(V)** 217¹ **(VI)** 186, 189, 200, 227, 264⁴ *див.* Ратенське староство
- Ратенське князівство **(IV)** 174
- Ратенське староство (Ратенська королівщина, Ратненське староство, Rateńskie starostwo) **(III)** 238¹ **(IV)** 499 **(V)** 122, 123, 125, 125¹, 127¹, 362, 375, 636, 640 **(VI)** 144², 170, 264⁴ *див.* Ратенська королівщина, Rateńskie starostwo
- Ратенсько-ветельська волость **(IV)** 501
- Ратенщина, на Волині **(V)** 125¹, 133 **(VI)** 145, 227¹
- Ратне (Ратно, Ratnum), замок, м., на верхів'ях р. Прип'ять [Ратнівський р-н Вл.] **(II)** 303, 371 **(V)** 125², 580 **(VI)** 53 **(VIII-1)** 181 *див.* Ратно, Ratnum
- Ратно, замок, м. **(IV)** 56, 87, 199, 207, 235, 236, 238 *див.* Ратне
- Ратняни, жителі м. Ратне, біля верхів'їв р. Прип'ять **(IV)** 236
- Рафалівка, с., м., на Волині [Володимирецький р-н Рв.] **(VI)** 627
- Рахмани, плем'я **(III)** 464
- Рахна, р., права притока Десни **(III)** 259
- Рахни (Rachy), м., на Брацлавщині [с., Гайсинський р-н

- Вн.] (IX-2) 878, 878³, 883
див. Rasyu
- Рахнівська сотня, Кальницького
 полку (VIII-3) 277
- Раці, народ (IX-2) 1078 *див.*
 Серби
- Рашівка (Рашевка, Rzekuwka),
 с., м-ко, м., на Полтавщині
 [с., Гадяцький р-н Пл.] (VII)
 258 (VIII-2) 46, 48 (VIII-3)
 31 (IX-1) 158, 158¹ (X) 343
див. Rzekuwka
- Рашівська сотня, Полтавського
 полку (VIII-3) 252³
- Рашки, с., у пониззі Удаю (VIII-
 2) 45
- Рашків (Рашков, Рашковъ, Oraz-
 kow), замок, м., над Дністром
 [у Молдові] (IV) 316 (VI) 58,
 607 (VII) 14, 258, 359 (VIII-
 3) 175 (IX-1) 88⁴, 526, 540,
 570, 581, 581¹, 583, 590, 592,
 596, 599, 600, 600², 601, 601-
 (IX-2) 653, 666, 772, 882²,
 919, 973, 974, 1044², 1046-
 1446¹, 1055-1058, 1060, 1076,
 1077, 1300, 1311, 1446, 1448
див. Orazkow
- Рашківка, р., ліва притока Дні-
 стра (VII) 15
- Рашківський ключ, над Дні-
 стром (VII) 258
- Ребухи (Ребуха), м. (IX-1) 412,
 435 *див.* Рябухи
- Ревель, м. [в Естонії] (IX-1) 126
- Ревксінали, народ (I) 94, 124
див. Роксоляни
- Ревуче, ухор, по р. Тясмин (VII)
 54
- Регенсбург (Регенсбургъ, Ratis-
 рона), м. [у Німеччині] (II)
 273² (VI) 6, 6², 23, 24 *див.*
 Ratispona
- Редіу, місцевість, біля м. Сучава
 (IX-1) 514
- Режани, с. [Рижани, с., Воло-
 дарсько-Волинський р-н
 Жт.] (X) 64
- Резяни, плем'я (I) 248
- Рейдготія, край, у північному
 Причорномор'ї (I) 545
- Рейовець, с., на холмсько-белзь-
 кому Побужжі (VI) 626
- Реклинець, с., у Белзькому ста-
 ростві (V) 190²
- Релів (Релев), с. (VII) 15, 15⁵
- Репедза, с., на Сянїччині (VI) 223
- Репешенці, с. (VIII-2) 45
- Ретимна, м., у Причорномор'ї
 (VI) 70
- Реут, р. [Раут, р.] (VII) 468¹
- Речиця (Річиця), м. [у Білорусі]
 (IX-1) 321², 323², 488², 549,
 562 *див.* Річиця, м.
- Решетилівка (Решетилровка, Рі-
 шитилівка), с., м., на Полтав-
 щині [Решетилівський р-н
 Пл.] (IX-1) 203² (X) 151, 220-
 222 *див.* Рішитилівка
- Решетів, м-ко (VIII-2) 39
- Ржев, м., у Московщині (VIII-1)
 206
- Ржева Велика (VII) 21
- Ржищів (Ржищев), м., на Київ-
 щині [Кагарлицький р-н Кв.]
 (VII) 18, 257- (VIII-1) 21
 (IX-1) 398, 398¹, 547² (IX-2)
 884, 1026, 1027 (X) 157
Спаса св. монастир (V)
 264

- Ржищівська сотня, Канівського полку (VIII-3) 275
- Риботичі, с., у Галичині (V) 75¹ (VI) 237
- Рибці, с., на Полтавщині (X) 229¹, 234
- Рива, р., у Бітинії (I) 440¹
- Рига (Rīga), м. [у Латвії] (V) 519 (IX-2) 1264, 1265 *див.* Rīga
- Риги (Річні), с., у поріччі р. Сулиця (VIII-2) 45 *див.* Річні
- Рижанівка, с., у Київській губернії (I) 59¹
- Рильськ, волость, на Посем'ї (IV) 67, 87
- Рильськ, м., над р. Сейм, на Сіверщині (II) 328, 329, 337, 344, 603, 604 (IV) 68, 278 (VII) 377 (VIII-2) 57-60, 62 (IX-2) 883, 905
- Рильське князівство (III) 178, 189
- Рильський повіт (IX-2) 1424
- Рильський уїзд (Рыльській уѣздъ) (I) 199¹, 331¹ (IX-2) 1207 (X) 123
- Рим, хутір, у Прилуцькому повіті (II) 607 *див.* Рими
- Рим (Рим Старий, Римъ, Рымъ, Rom, Roma, Roman Orient), м., д-ва (I) 87, 91, 94, 95, 95², 96³, 99, 100, 129, 132, 140, 143², 146, 147, 155, 285, 380, 429, 502, 505, 597 (II) 105, 485 (III) 12, 71, 113, 407⁵, 465, 505 (IV) 27, 30², 36, 127 (V) 253, 405, 406, 411, 419, 508, 508¹, 512, 513, 518, 526, 529, 531, 535, 538, 544, 565, 569, 570^{2,3}, 574, 575, 587, 590, 595, 596, 596¹, 597, 600, 600³, 601, 601², 602, 614 (VI) 398, 415, 421, 444, 477¹, 484, 485¹, 486, 548, 553⁴, 559, 582 (VII) 211, 212, 409 (VIII-1) 17, 149, 221 (VIII-2) 111, 112 (VIII-3) 185 (IX-1) 45, 65, 84, 142¹, 146, 431, 462, 463² (IX-2) 972¹, 1340 *див.* Рим Старий, Rom, Roma, Roman Orient *див.* також Візантійська держава, Римська держава
- Рим Новий, д-ва (I) 505 *див.* Візантія
- Рим Старий, д-ва (I) 505 *див.* Рим, м., д-ва
- Рим східний, д-ва (I) 528 *див.* Візантія
- Риманів, с., м., над р. Морава, у Галичині (V) 77² (VI) 625
- Римарівка (Rzymanowka), с., у поріччі р. Грунь (VIII-2) 46 *див.* Rzymanowka
- Рими (Рим, Римів), хутір, м., у Прилуцькому повіті [Гчненський р-н Чрг.] (II) 350, 356, 607 *див.* Римів; Рим, хутір
- Римів, м. (II) 356, 357⁻, 607 *див.* Рими
- Римляни (Рымляны, Romanen, Romanii, Rōmer, Ῥωμαῖοι), населення м., д-ви Рим (I) 91, 95², 124, 131, 140, 144, 145, 147, 156, 157, 168, 178, 280, 340¹ (V) 534, 548, 514¹ (VI) 477, 542, 564 (VIII-1) 82 (IX-1) 219 (IX-2) 1513, 1514 *див.* Romanen, Romanii, Rōmer, Ῥωμαῖοι

- Римська держава **(I)** 87, 94, 95, 125, 129, 130, 139, 144, 146, 156, 163, 233³ *див. також* Візантійська держава, Рим, м., д-ва
- Римська земля **(I)** 155
- Римська імперія (Св[ященна] Римська імперія, Römisches Reich, Ta-tsin) **(I)** 534 **(IX-2)** 1431 *див. Römisches Reich, Ta-tsin див. також* Західна імперія
- Римське море **(I)** 234, 285 *див. Чорне море*
- Римське цісарство **(I)** 139, 156
- Римський народ **(I)** 99 **(X)** 355
- Римські вали граничні, на Галицькому Поділлі **(I)** 130
- Рипіївка (Руријанска), с. **(IX-2)** 1053 *див. Руријанска*
- Ритвяни, с., м. [у Польщі] **(IV)** 235 **(VIII-2)** 130²
- Ричегів (Урунчугів), с. [маб., над р. Рось, між Погребищами і Джуньковим] **(VII)** 12² *див. Урунчугів*
- Ричигів, с., у Львівській землі [Ричагів, с., Миколаївський р-н Льв.] **(V)** 179³
- Ричів, с., на сіверській границі **(VIII-2)** 44
- Рівне (Ровно), м. **(I)** 29 **(VIII-1)** 19 **(VIII-2)** 215 **(VIII-3)** 621, 622 **(IX-1)** 283, 283¹ *див. Ровно*
- Ріга, м. **(IV)** 473 **(VIII-1)** 131 **(VIII-2)** 116 *див. Рига*
- Ріген, д-ва **(I)** 292²
- Ріген, о. [у Балтійському морі] **(I)** 455¹ **(VI)** 29
- Ріген, с., біля м. Штральзунд **(II)** 377
- Різаний Яр, місцевість, по р. Рось, на Корсунщині **(VIII-2)** 1891
- Ріоні, р. **(VIII-1)** 27
- Ріпка, р. **(II)** 375
- Ріплин, с., у Белзькому повіті **(VI)** 626
- Ріпчин-Кут, с., у Галицькій землі **(V)** 104
- Річ посполита, народ **(X)** 151
- Річ Посполита (Р. П., Реч-посполитая, Речпосполитая, Речь Посполитая, Річ., Річп., Річпосп., Річ-посполита, Річпосполита, Річ-посполита польська, Річпосполита Польська, Річ посполитая, Річп-та, Рп., Рпта, Рчп., Рчп. Польська, Рѣчпосполитая, Рѣчь Посполитая, Polen Republik, Poloniae Reipublica, Rzeczpospolita Polska, Rzeczpospolita) **(IV)** 409 **(V)** 99, 249, 260, 317, 327, 337, 355, 614 **(VI)** 81, 84, 88, 179, 211⁶, 318, 319, 320¹, 326, 327, 413, 415-417, 481, 549, 584, 591, 592, 625 **(VII)** 108, 159, 160², 171, 174, 184, 187⁴, 190, 192, 205, 210, 226, 240, 241, 241², 242, 244¹, 246-248, 251, 252, 267-269, 271-274, 277, 278⁴, 294, 311, 313-315, 317, 319, 321, 329, 332, 338, 339, 341-343, 351, 354, 356, 359-361, 367-369, 372, 377, 380, 382-384, 389, 394, 402, 413, 418, 426, 440, 441, 443, 444, 455, 457², 459, 464, 468, 471, 475, 477-481, 482,

485, 491-493, 495, 509, 509-,
 537, 538, 538¹, 539, 541, 542¹,
 543, 547, 549-551, 557, 558,
 560¹, 561, 580 **(VIII-1)** 3, 4,
 20, 29, 32-35, 40, 41, 47, 51,
 72, 74, 83, 92, 102, 103, 106,
 114, 119, 125, 128, 130, 132,
 137, 142-144, 150, 151, 155,
 157, 176, 179, 193, 200, 201,
 211, 212, 219, 223, 235, 237,
 239-243, 254, 255, 262, 263,
 267, 269, 272, 274, 275, 278,
 281, 283, 284, 287, 288, 311-
 314, 318 **(VIII-2)** 4-6, 9, 13,
 31, 48, 79, 105, 117, 129, 136,
 145¹, 146⁻, 157, 164, 169, 171,
 172, 174, 177-179, 188, 190,
 192 **(VIII-3)** 6, 9, 11-17, 24,
 25, 27-29, 36, 47, 50-52, 54,
 57, 65, 66, 85, 87, 89, 96, 97,
 100, 102, 106-108, 111, 113-
 115, 118-119, 120, 129, 141,
 142, 151, 152, 154, 156, 159,
 161, 164, 167, 180³, 199-203,
 207, 209, 212-217, 219, 220,
 228, 238, 252, 253, 258, 259,
 262, 263, 266, 281, 283, 284,
 287, 288 **(IX-1)** 6, 9, 11, 12,
 18, 19⁻, 20, 22-24, 26-28, 30,
 32, 44, 45⁻, 52, 63, 68, 69, 72,
 74, 82, 84, 94¹, 104, 108, 109,
 112, 116, 130, 132, 140, 141,
 144-146, 149-152, 154, 155,
 159-161, 161², 162, 162², 163,
 163¹, 164, 164⁻, 165, 168³,
 170, 190, 194, 196⁻, 201, 202,
 219, 221, 228, 247, 253, 273⁻,
 277, 301, 326¹, 336, 343, 344,
 350, 360-363, 365, 366, 366³,
 367, 368, 370-372, 374, 376,
 377, 379, 380, 385, 387, 391,
 395-397, 401, 404, 407, 409,
 411, 415, 416, 427, 429, 431,
 432, 440, 448, 449, 453, 454,
 456, 457, 457², 458, 460, 462,
 463, 464², 465, 474, 481, 483,
 484, 486, 489, 492, 499, 505,
 506, 507⁴, 522, 530, 530⁴,
 531, 551, 560, 574, 575, 580,
 594, 598 **(IX-2)** 620, 624,
 625, 633, 638-641, 646, 648,
 651, 657, 667, 676, 701, 710,
 713, 714, 715², 716, 738, 766,
 773², 775, 820, 831, 832, 841⁻,
 843, 850, 852, 864, 868, 872-
 874, 876, 887, 890, 904-906,
 915, 949, 950, 1040¹, 1043⁻,
 1050, 1053, 1054, 1056, 1074,
 1075, 1083, 1092, 1093¹,
 1094-1096, 1118, 1119, 1121-
 1123, 1130, 1133, 1134, 1136,
 1143, 1147-1149, 1170, 1170²,
 1171, 1173, 1184, 1190, 1193,
 1196, 1197, 1199, 1218, 1219,
 1225, 1238, 1240-1242, 1245,
 1246, 1248-1250, 1256, 1264,
 1280, 1286, 1287², 1296⁵,
 1314, 1317, 1318, 1334, 1335,
 1337, 1349, 1360, 1384, 1392,
 1394, 1404, 1404², 1405,
 1420, 1422, 1443, 1444, 1459,
 1476, 1481³, 1486, 1488,
 1492⁴, 1493, 1493², 1500,
 1501, 1502¹, 1504, 1506,
 1511-1517, 1519, 1521, 1522,
 1528-1532, 1534, 1537 **(X)**
 39, 287, 289³, 295, 310, 312,
 315, 316, 320, 324-327, 332⁻,
 345, 346, 353, 353⁻, 355, 357-
 359, 361, 362, 362¹, 363, 366,

- 367, 370¹, 372, 376, 378, 380
див. Polen Republik, Poloniae
 Reipublica, Rzeczpospolita Pol-
 ska, Rzeczpospolita *див. та-
 кож* Польща
- Річи Посполиті, держави (IV)
 382¹, 391
- Річиця, м. (II) 318, 318⁵, 319
 (VII) 319 (VIII-3) 175 (IX-1)
 77 *див.* Речиця
- Річиця, с., у Белзькому старо-
 стві (V) 190²
- Річицька волость [у Білорусі]
 (IX-2) 930
- Річичани, жителі м. Річиця
 (VII) 54
- Річні, с. (VIII-2) 45 *див.* Риги
- Річпосполита козацька (Річпос-
 полита, Рѣчь Посполитая
 Козацкая) (IX-1) 371 (IX-2)
 1292³, 1501
- Річ-посполита українська (VII)
 159
- Рішитилівка, с. (VIII-2) 46 *див.*
 Решетилівка
- Робишівка, с., на Полтавщині
 (VIII-2) 47
- Ров, м. (VI) 46 (VII) 20 *див.* Бар
- Ровенський повіт (I) 281³
- Ровне, с., на Сяніччині (V) 430
- Ровно, м. (IV) 331 (V) 292⁵ (VI)
 49, 102, 104 (VII) 501 *див.*
 Рівне
- Рогатин, м., у Галичині (IV)
 197, 197¹, 329 (V) 268, 269,
 429 (VI) 101, 108, 261, 270,
 378, 379, 529 (VIII-3) 93 (IX-
 2) 653
Рождества Богородиці
церква (VI) 529
- Рогатинська королівщина (VI)
 161 *див.* Рогатинське старо-
 ство
- Рогатинське староство (Рога-
 тинська королівщина) (VI)
 78 *див.* Рогатинська королів-
 щина
- Рогатинщина (V) 193
- Рогачів, м., біля р. Дніпро, на
 чернігівсько-смоленському
 пограниччі [у Білорусі] (II)
 356³ (IV) 277 (VII) 319 (IX-
 2) 930
- Рогачівці, жителі м. Рогачів
 (VII) 54
- Роги (Rogi), с., у Сяніцькому
 повіті (II) 456, 456⁵ *див.* Rogi
- Рогізна (Рогізне, Рогозна), с.,
 біля р. Південний Буг [Тив-
 рівський р-н Вн.] (VII) 15,
 257- (VIII-3) 277
- Роговці, маєтн., за Богом (VII)
 15
- Рогожина, р. або м., у Галичині
 [не простежується] (II) 600,
 611
- Рогожно, с., у Галичині [Рогіз-
 но, с., Жидачівський р-н Льв.]
 (II) 611
- Рогощі, с., біля р. Білоус, на
 Чернігівщині [Чернігів-
 ський р-н Чрг.] (II) 605
- Род, о. (I) 103 *див.* Родос, о.
- Родивонівський ухор, по р. Тяс-
 мин (VII) 54
- Родна, прохід, у Карпатах (II)
 470 *див.* Роднянський прохід
- Родня, м., на усті р. Рось (I) 190,
 241, 413, 482 (II) 261, 284,
 284², 285, 285³

- Роднянський прохід (Баня Родна, Родна), прохід, у Карпатах (II) 543 *див.* Родна
- Родоловка, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Родомисль, м. (VII) 311 *див.* Радомишль, м.
- Родопи, г., на Балканах (I) 129, 132
- Родос, м., на о. Родос (VI) 362¹
- Родос (Род), о., в Егейському морі (I) 87 (II) 73, 73¹ (VIII-1) 229 *див.* Род
- Рожанівка (Куров Брод, Русанівка), с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 45 *див.* Куров Брод, Русанівка
- Рожевка, с., біля Києва [Рожевка, с., Кв.] (IX-2) 851³
- Роженець, с., на Замхівщині (VI) 267
- Рожів, м., у Київському повіті [с., Макарівський р-н Кв.] (VII) 257- (VIII-3) 276 (IX-2) 947
- Рожне поле (Rožne Pole), місцевість, на вододілі рр. Серет і Західний Буг (II) 96, 372, 412 *див.* Rožne Pole
- Рожнитів, с., у Галичині [Рожнятів, смт, Рожнятівський р-н ІФ.] (VI) 237
- Рожнів, с., на Снятинщині [Косівський р-н ІФ.] (VI) 449
- Рожнівська волость, у поріччі р. Остер (VI) 284
- Рожнятів, с., на Перемишльщині (V) 154
- Розбий-коло, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 45
- Розваж, с., біля м. Острог [Острозький р-н Рв.] (V) 264
- Розвалинці (Rozwalnice), н. п. [маб., біля м. Волочиськ] (IX-2) 1462 *див.* Rozwalnice
- Розволоже (Розволожьске), с-ще (VII) 176, 176³, 182² *див.* Антонів
- Розгірче, с., у Галичині [Стрийський р-н Льв.] (II) 470, 579, 580 (V) 267
- Розгон (Rozgun), м. (IV) 435 *див.* Rozgun
- Розділ, м., у Галичині (VI) 382¹
- Роздорська станиця, біля р. Дон (I) 23²
- Розниця (Roznycza), н. п. (VI) 175 *див.* Roznycza
- Розомони (Rosomoni), плем'я легендарне (I) 143³, 144- *див.* Rosomoni
- Розомони-Герули, плем'я (I) 144¹
- Розсуха, р. (II) 605 *див.* Росуха, р.
- Рокитна, р., на Поросці (VII) 182
- Рокитне (Ракитна, Рокітна, Kuchihna oppidum, Ractua, Rokitno), маєтн., м., над р. Рокитна, у Київському повіті [смт, Кв.] (VII) 176, 176³, 182, 182² (VIII-1) 31, 265, 267 (VIII-2) 168, 191 *див.* Ракитна, Kuchihna oppidum, Ractua, Rokitno
- Роксоляни (Білі Алани, Ревксінали, Роксолани, Roxolani, Ῥευσίναλοι, Ῥοξολανοί), племена, народи сарматські, у

- Північному Причорномор'ї
(**I**) 71, 94, 121, 123, 124,
124^{1,3}, 143, 143³, 154¹, 604,
604¹, 607 *див.* Білі Алани,
Ревксінали, Roxolani, Ρευξι-
ναλοί, Ροξολανοί
- Роксолянія (**VI**) 390² (**IX-2**) 1329
див. Україна
- Роксуха, м. (**II**) 605 *див.* Росуха, м.
- Роман на Сереті (Романовъ
торгъ), м. [у Румунії] (**II**)
523¹ *див.* Романовъ торгъ
- Романів, с., біля м. Житомир (**V**)
121
- Романів, с., у Копиському повіті
[у Білорусі] (**IX-2**) 1201
- Романів, с., у Красноставському
повіті (**VI**) 626
- Романівка (Романкова), с., на
Київщині (**I**) 52³ (**IX-2**) 947
див. Романкова
- Романівська волость, у Сяниць-
кій землі (**VI**) 221
- Романівська держава, біля р.
Роставиця (**V**) 219
- Романівська сотня, Уманського
полку (**VIII-3**) 276
- Романівський ухор, по Дніпру
(**VI**) 54
- Романівський ключ, на Київщи-
ні (**VI**) 257
- Романкова, с. (**IX-2**) 947 *див.* Ро-
манівка
- Романовъ торгъ, м. (**II**) 523¹ *див.*
Роман на Сереті
- Ромеї (**I**) 182, 195¹, 458, 506 (**III**)
260 (**V**) 419 *див.* Візантійці
- Ромен, г-ще, м. (**I**) 56, 281³ (**II**)
346, 349¹ (**VIII-1**) 264⁵ *див.*
Ромни
- Ромен, р., права притока Сули
(**II**) 345, 349
- Роменська волость, на Полтав-
щині (**VI**) 286 (**VIII-2**) 49
- Роменська сотня, Миргород-
ського полку (**VIII-2**) 48
(**VIII-3**) 279
- Роменці, населення Роменщини
(**VIII-1**) 311, 312 (**X**) 82
- Роменщина (Kumenska), на
Полтавщині (**VIII-1**) 297,
311 (**VIII-2**) 44, 46, 50 (**IX-1**)
415 (**X**) 169 *див.* Kumenska
- Ромковщизна, ухор, на Переяс-
лавщині (**II**) 607
- Ромни (Ромен, Румно), г-ще, м.,
на Полтавщині [Роменський
р-н См.] (**VIII-1**) 201, 259,
264⁵, 297, 301, 311 (**VIII-2**)
45, 47 (**VIII-3**) 215 (**IX-1**)
215, 318¹, 411, 416, 420 (**IX-2**)
685, 729, 729³, 947 (**X**) 31,
81, 88, 258, 350, 351 *див.* Ро-
мен, г-ще; Румно
- Ропа, р., ліва притока Віскола,
басейн Вісли (**I**) 214, 214¹
- Рополоть, р. (**VIII-2**) 54
- Ропчиці, м., на Перемишльщині
(**VI**) 173
- Роп'янка, с., у Галичині
[Рип'янка, с., Калуський р-н,
ІФ.] (**V**) 267
- Росава, р. (**VIII-3**) 154, 158, 166
див. Русава, р., ліва притока
Дністра
- Росава (Расава, Ресава, Русава),
р., ліва притока Росі, пра-
ва притока Дніпра (**II**) 585
(**VI**) 563¹ (**VIII-1**) 39 (**VIII-3**)
50, 50³, 257 (**IX-1**) 318¹,

- 339, 421, 445 **(IX-2)** 914, 1213, 1213², 1217, 1229 *див.*
 Расава; Русава, р., ліва при-
 тока Росі
- Печеніжець, ліс біля р. Росава,
 лівої притоки Росі **(II)** 585
- Росейский народ **(VI)** 559 *див.*
 Український народ
- Росечеїв (Расачеев), с. **(VII)** 15
- Росия, територія розселення кри-
 вичів **(I)** 184²
- Російська держава (Російське
 государство, Русская держа-
 ва) **(I)** 2 **(II)** 552 **(IX-2)** 782,
 1416-1418, 1483 *див.* Рос-
 сійське государство, Русская
 держава
- Російська імперія (Російская
 имперія, Rosyjskie cesar-
 stwo) **(I)** 3 **(II)** 557 **(III)** 542
(V) 654 **(IX-2)** 824¹ *див.* Ros-
 yjskie cesarstwo
- Російське царство (Російское
 царствіе) **(IX-2)** 794, 826,
 1479 **(X)** 248²
- Російський народ (Росийский
 народ, Росийський на-
 род, Російській народ, Рос-
 сійський народ, Російский
 народ, Русскій народ, Рус-
 ский народ) **(VII)** 405, 412,
 419, 423, 490 **(VIII-1)** 134
(IX-2) 792⁷, 858, 1235, 1277,
 1350, 1350³, 1351, 1524, 1525
див. Український народ
- Росія (Велика Росія, Велика
 Русь, Великая Русія, Вели-
 корусь, Москва, Московія,
 Московщина, Росия, Россия,
 Россія, Русія, Kreewu seme,
 Moscovia, Moskwa), д-ва **(I)**
 2, 4-7, 7¹, 10, 30¹, 37¹, 39¹,
 42², 44², 47¹, 54⁴, 55¹, 87¹, 90⁴,
 187⁻, 227¹, 245², 249⁴, 280⁻,
 282¹, 290⁴, 300¹, 352¹, 361³,
 434¹, 516¹, 540, 541, 543,
 551, 559, 561, 573, 599, 604
(II) 72¹, 242¹, 388², 552, 553,
 555, 557, 563, 570, 584, 585
(III) 173², 210², 248⁴, 255¹,
 351, 451², 489², 520, 529,
 539-541, 545-547, 550-553,
 555, 556, 564, 566 **(IV)** 10¹,
 215¹, 302¹, 377³, 415¹, 427,
 466, 477, 482, 487, 491 **(V)**
 410, 445², 549¹, 620, 624, 626,
 654, 655 **(VI)** 17³, 21, 441²,
 453⁻, 621, 622 **(VII)** 71², 74¹,
 374⁻, 410¹, 566-568, 571, 582,
 583, 587 **(VIII-1)** 185, 321
(VIII-2) 198, 212, 214, 217,
 218, 223, 224 **(VIII-3)** 123²
(IX-1) 17, 126², 137¹, 219
(IX-2) 755², 782, 783⁻, 785,
 814⁻, 862, 967¹, 968⁻, 1395,
 1396, 1495, 1526 *див.* Велика
 Росія, Велика Русь, Великая
 Русія, Великорусь, Москва,
 д-ва; Московія, Московщи-
 на, Русія, д-ва; Kreewu seme,
 Moscovia, Moskwa; *див. та-
 кож* Rosieyska ziemia
- Росія (Русія, Русь, Руське село,
 Руський порт, Russia), с.,
 порт на усті р. Дон, узбереж-
 жя Азовського моря **(II)** 512
див. Русія, порт; Русь, порт;
 Руське село, Руський порт,
 Russia
- Росія західна (Россія западня)

- (VII) 566, 580 (VIII-2) 210, 211 (VIII-3) 86¹ *див.* Росія західна
- Росія південна (Росія южная, Russie méridionale) (VIII-2) 198, 211 (VIII-3) 86¹ *див.*
- Росія южная, Russie méridionale
- Росія північна (Росія сѣверная) (I) 579 *див.* Росія сѣверная
- Росія середня (Росія средняя, Russie Centrale) (I) 559 *див.* Росія середня, Russie Centrale
- Росіяни (Великороси, Великоросіяни, Москалі, Москва, Москвичі, Московити, Росіяне, Росіяни, Kreews, Moschi, Moscouiti, Moscowiten, Moskowiten, Musci, Venäjä), народ (I) 78 (IX-2) 1230, 1280, 1396, 1499 *див.* Великороси, Великоросіяни, Москалі, Москва, Москвичі, Московити, Kreews, Moschi, Moscouiti, Moscowiten, Moskowiten, Musci, Venäjä
- Росіянин (Великорос, Великоросіянин, Москаль, Московитин, Росіянин, Русский, Moskwićin) (I) 184², 220 *див.* Великорос, Великоросіянин, Москаль, Московитин, Русский, Moskwićin
- Рославичі (Рословичі), с., на Київщині (VII) 19, 42 *див.* Рословичі
- Рославль, м. (VI) 53 *див.* Броцлав
- Рославль (Рослав, Ростиславль), м., на Смоленщині [у Росії] (II) 319 (IV) 72 (IX-1) 228, 270, 271, 324 (IX-2) 636, 905, 915, 1544 *див.* Ростиславль
- Рославська дорога [у Росії] (IX-2) 1277
- Рославський повіт [у Росії] (IX-1) 220
- Рословичі, с. (VII) 42 *див.* Рославичі
- Рословці, жителі м. Рославль, на Смоленщині (IX-2) 634⁺
- Росмосоки, народ кавказько-гунський (I) 143³
- Росолівці, с. [Красилівський р-н Хм.] (VIII-3) 53, 70
- Росси, народ (V) 536² *див.* Русини
- Російське государство (Російське государство, Російське государство) (I) 4 (II) 552, 562 (III) 434⁴, 554 (IV) 433 (VII) 523, 565 (VIII-2) 211 (IX-2) 793⁷, 826 *див.* Російська держава
- Росія восточная (IX-1) 219²
- Росія европейская (I) 48², 58³
- Росія західна (Росія західна, Росія Західна, Росія Західна) (I) 218², 533² (III) 102³, 236¹, 237⁴ (V) 628, 629, 654, 660 (VI) 10⁻, 103⁴, 463¹, 468¹, 507¹, 629 (VIII-2) 83¹, 122⁴, 201, 210 (VIII-3) 86¹ (IX-1) 219² (IX-2) 753, 845⁻, 854², 855¹, 1116³ *див.* Росія західна
- Росія северо-восточная (V) 630
- Росія середня (I) 561 *див.* Росія середня

- Россія сѣверная (**VII**) 565, 583
див. Росія північна
- Россія украинская (**IX-2**) 807³
див. Україна
- Россія юго-западна (Россія Югозап., Россія Югозападная, Россія Юго-Западная) (**I**) 555 (**III**) 152¹, 168² (**IV**) 428 (**V**) 629, 649 (**VI**) 507¹, 612, 632 (**VII**) 427², 569, 582 (**VIII-1**) 318¹ (**VIII-2**) 211, 220 (**X**) 377¹
- Россія южная (Россія южная) (**I**) 422, 539, 542, 551, 557 (**III**) 400^{4,5} (**IV**) 503 (**VI**) 463¹, 468², 629 (**VIII-1**) 321 (**VIII-2**) 83¹, 122⁴, 201, 210 (**VIII-3**) 86¹ *див.* Росія південна
- Роскій народъ (Роскій народъ) (**VI**) 593, 593³, 622 *див.* Український народ
- Россови (**VI**) 477 *див.* Русини
- Ростиславль, м. (**II**) 319 *див.* Рославль, м., на Смоленщині
- Ростов, м., у Ростово-Суздальській землі (**I**) 185, 414³, 422, 487, 516, 521, 522 (**II**) 3, 6, 17, 27, 46, 47, 62², 88, 120-122, 203, 233, 363, 542 (**III**) 276¹, 281
- Ростово-Суздальська волость (**II**) 127, 134
- Ростово-Суздальська земля (**I**) 190, 196³ (**II**) 191, 192, 204, 233, 249, 319, 548 (**III**) 209, 221, 408
- Ростово-Суздальське князівство (**II**) 129, 208, 221, 323
- Ростовское княжество (**II**) 555
- Ростовська волость (**I**) 532
- Ростовська земля (**II**) 203
- Ростовська катедра [єпархія] (**I**) 522 (**III**) 278
- Ростовці, жителі м. Ростов (**I**) 190 (**III**) 276¹
- Росуха (Разсуха, Роксуха), с., м., у Стародубському повіті (**II**) 605 *див.* Разсуха, Роксуха
- Росуха (Розсуха), р., права притока Воблі (**II**) 605 *див.* Розсуха
- Рось (Ръсь, Ῥῶσιας ποταμός), р., права притока Дніпра (**I**) 190, 190³, 193, 193¹, 241, 242, 260, 413 (**II**) 29, 89, 213, 214, 256, 261, 262, 280, 282, 282², 283, 284, 284², 286, 286⁵, 287, 345, 347, 505, 536, 584 (**III**) 174 (**IV**) 89, 173, 502 (**V**) 122, 295 (**VI**) 281 (**VI**) 15-18, 43¹, 53, 176, 257, 363, 365, 560 (**VIII-1**) 31, 267, 268, 279 (**VIII-2**) 187, 188, 189¹ (**VIII-3**) 34 (**IX-1**) 339, 352, 369, 369¹ (**IX-2**) 986 (**X**) 284² *див.* Ῥῶσιας ποταμός
- Роська, маєтн., над р. Рось, притокою р. Німан [маб., Рось, м., Волковийський повіт, у Білорусі] (**V**) 112⁵
- Роська, р., права притока Росі (**VII**) 15, 15² (**IX-1**) 374
- Росько-Божський вододіл (**VI**) 281
- Рубинці, с., у пониззі Удаю (**VIII-2**) 45
- Руги, плем'я готське (**I**) 141, 143, 292²
- Руги (Rugi), народ (**I**) 292² *див.* Rugi *див.* також Русь, народ

Ругія, д-ва (I) 292, 292²
 Руда, р., ліва притока Остра [Іржавець, р.] (II) 605
 Рудановичі, с., у Сянській землі (VI) 209
 Рудецький повіт, у Галичині [Рудки, м., Самбірський р-н Льв.] (V) 263
 Рудка, р. (IX-1) 369¹ *див.* Рутець
 Рудники, с., у Галичині [Миколаївський р-н Льв.] (V) 262, 268
 Рудники, с., у Луцькому повіті (VI) 148, 149, 218
 Рудно, м., на Побужжі [у Польщі] (V) 278
 Рудоловичі, с., на Перемишльщині [у Польщі] (V) 154
 Ружин (Щербів, Щербів-Ружин), с., у південній Житомирщині (VII) 18, 257- (IX-1) 337 *див.* Щербів, Щербів-Ружин
 Рукомиш, с. [Бучацький р-н Трн.] (V) 268
 Рум, д-ва (I) 196¹, 461¹, 616 *див.* Візантія
 Румелія (VII) 299 (IX-2) 1008
 Румно, м. (VIII-1) 264 *див.* Рони
 Румунія, д-ва (III) 154²
 Румунська національність (I) 135
 Румунські племена (II) 572
 Руньки, с., на Полтавщині (IX-1) 158¹
 Русава, р., ліва притока Росі (VII) 492 (VIII-1) 274, 284 (VIII-3) 178 (IX-1) 312, 318¹, 347, 349 *див.* Росава, р., ліва

притока Росі
 Русава (Росава), р., ліва притока Дністра (VII) 14, 16 (IX-1) 193 (IX-2) 682 *див.* Росава
 Русаки, народ (VII) 292 *див.* Русини
 Русанівка, с. (VIII-2) 45 *див.* Рожанівка
 Руси (Руссы, Русы), народ (I) 143³, 177, 192³, 193¹, 214¹, 226, 230, 237, 257, 271², 279¹, 290, 307, 313, 315, 319, 320, 330, 331², 333, 335, 380, 382, 385, 388, 393, 394, 399, 401, 402, 416, 417, 432, 434, 434¹, 435, 436, 440², 441, 462, 464, 471, 473-475, 511-513, 515, 618, 620, 623, 624 (II) 55, 65, 85 (VII) V, 67, 68, 89, 148², 181, 238, 239-, 292, 326³, 391, 393, 427², 445, 446, 452³, 457, 465, 497, 498⁴, 499, 529², 546, 564-566, 569, 572, 573 (VIII-1) 113, 113², 321 (VIII-2) 75², 125, 146-, 193³, 206, 213-215, 217, 218, 220 (IX-1) 87-, 373 (IX-2) 752, 753, 753⁶, 782² *див.* Українці
 Руси скандинавські, народ (I) 612
 Руси таврійські (I) 519¹
 Русиловка, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 45
 Русин (Русинь) (I) 1, 271, 323, 324, 332, 333 (II) 41, 377, 522 (III) 135, 136², 263, 268, 268³, 407¹, 468, 472, 473, 564 (IV) 58, 197, 266, 430 (V) 23, 38, 241², 242, 243², 370, 453 (VI) 29, 125, 175, 176, 182, 243,

- 257², 262, 271, 294, 294¹, 295, 299, 300, 337³, 345⁻, 377⁻, 391², 469², 472, 477, 482, 557, 590, 611 (VII) 60, 467 (VIII-1) 100, 104, 111, 175, 297, 315 (VIII-2) 80, 130 (VIII-3) 88² (IX-1) 96, 248⁻, 375¹, 441 (IX-2) 1316, 1393, 1527 (X) 330 *див.* Українець
- Русин угорський (II) 501
- Русини (Росси, Россови, Русаки, Русичі, Руснаки, Рускіє, Русци), народ (I) 7², 177, 183, 191, 215, 216¹, 217⁻, 220-222, 222¹, 223, 223¹, 226, 230, 271, 277⁴, 285, 292, 293, 295, 299, 307⁻, 310, 314, 320, 325, 327, 330, 333, 347, 403, 404, 414, 432, 441, 443, 444, 453, 473, 474, 510, 511, 513, 558, 567, 578, 603, 613, 615, 619 (II) 35, 36, 58¹, 103, 242, 351¹, 377, 413, 414, 484, 501, 502, 503⁻, 509, 514, 514³, 515, 515^{1,2}, 516, 518, 524, 525, 559, 581 (III) 10, 15, 34, 39, 39², 56, 60, 77, 78, 98², 99, 99³, 101, 111, 112, 121, 123¹, 126, 131-135, 139⁻, 144, 164, 165, 261, 267, 299, 300¹, 351, 370, 407, 421, 466, 484, 494, 506, 507¹, 519, 520, 528, 529, 533, 534 (IV) 22-25, 25², 27, 28, 30, 30², 35, 38, 40, 57, 58, 96, 98⁻, 177, 180, 182, 183, 183^{1,2}, 186, 187, 187¹, 188, 190, 193, 196, 199, 201, 202, 208-211, 214, 234, 245, 265, 266, 267, 267², 268, 273, 282, 283, 286, 287, 291¹, 299, 312³, 346, 442, 478 (V) 21, 23, 25, 30, 48¹, 49, 50, 95, 225, 227, 227³, 228, 229, 238-240, 240², 241, 241², 242, 242², 243, 243⁻, 244, 245, 245², 246, 247, 247¹, 248, 248³, 250, 253, 254, 377, 391, 392, 443, 444, 446, 446¹, 452, 453, 453³, 454, 455, 509, 512, 514, 515, 522, 524³, 525, 527, 529, 533, 533⁴, 538, 539, 543, 544, 546, 546¹, 586, 595, 600, 605 (VI) 8, 52⁻, 96, 104, 106, 124-126, 181⁴, 230, 237, 243, 247, 254-258, 258¹, 262, 298, 299, 337, 352, 363, 374, 375, 377⁻, 386, 388, 432³, 447, 449, 454, 458, 459², 474, 478, 499, 499⁴, 511, 541, 572¹, 610, 619 (VII) 11, 33, 60, 187⁴, 303², 469² (VIII-1) 67, 77, 81, 84², 85, 99, 100, 111, 113, 114, 133², 145¹, 146, 157, 175, 176, 198, 234, 297, 315 (VIII-2) 75², 80, 81, 102, 105, 106, 119, 120, 127, 129, 130, 195, 206, 213-215, 217-221 (VIII-3) 16, 30, 36, 55², 56, 57, 88, 89, 88², 113, 146, 153, 160, 170, 180, 187³, 195, 211, 262, 263, 284, 285 (IX-1) 15, 77, 146 (IX-2) 714, 1117, 1199 (X) 377 *див.* Росси, Россови, Русаки, Русичі, Руснаки, Рускіє, Русци, Українці *див. також* Sarpathiko-Rutheni
- Русини галицькі (III) 99³ (IV) 29⁴ (V) 636
- Русини городецькі (VI) 257
- Русини дрогобицькі (V) 443
- Русини камінецькі (V) 247, 248

Русини красноставські (VI) 125
 Русини львівські (V) 240¹, 241,
 242, 242², 243, 243¹, 244, 245,
 245¹, 246¹, 248 (VI) 125, 139,
 500¹, 511, 623
 Русини подільські (VI) 126²
 Русини семигородські (I) 558,
 559
 Русини степові (II) 242, 525 *див.*
 Бродники
 Русини угорські (Oroszok ma-
 gyarországi) (I) 7¹, 557, 558
 (II) 581 *див.* Oroszok ma-
 gyarországi, Ruthenen unga-
 rischen
 Русини-Слов'яни (I) 318², 386
 Русинка (I) 312 (II) 144² (III)
 508, 570 (VI) 271, 271² (IX-2)
 920² *див. також* Українка
 Русинки (II) 520 (IV) 96
 Русин-Слов'янин (I) 565
 Русинський народ (I) 1 *див.*
 Український народ
 Русичі, народ (III) 146¹ *див.* Ру-
 сини
 Русія, д-ва (II) 25, 31, 537 *див.*
 Україна
 Русільон (Русильонь), м., на
 французько-іспанському по-
 граниччі (VI) 21 *див.* Рус-
 сільонь
 Русія, порт (II) 513⁻ *див.* Росія,
 порт
 Русія (Русія), д-ва (IX-1) 467,
 497 (IX-2) 611, 817, 1112,
 1537, 1538 *див.* Росія, д-ва
 Руская земля (Рускіа земля,
 Рускыа земля, Русская зем-
 ля) (I) 191³, 236², 239, 246⁻,
 326, 379, 513, 575, 580, 604,

607 (II) 20, 27, 103¹, 106,
 121², 124, 201⁻, 218², 227¹,
 256³, 272, 281, 315, 350¹,
 381³, 415, 484², 522³, 549, 557
 (III) 12, 12², 14, 171³, 196,
 198³, 207, 218, 263, 290, 299¹,
 353, 469, 538 (V) 389¹ *див.*
 Руська земля

Руский народ (Руский народь,
 Руски народ, Русский на-
 род, Рускій народ) (I) 206⁵,
 218², 316⁻, 352¹, 562 (II) 552
 (III) 405¹, 475³ (V) 520⁻ (VI)
 331, 458, 531, 531³, 542, 579
 (VIII-2) 219 (IX-2) 1512,
 1516, 1518, 1521, 1526, 1592
див. Український народ
 Русків, с., на берестейсько-до-
 рогичинському Побужжі
 (VI) 628
 Руснаки, мешканці Русі (VI) 181
 Руснаки, народ (I) 221 *див.* Ру-
 сини
 Руссильонь, м. (VI) 21² *див.* Ру-
 сільон, м.
 Русская держава (IX-2) 782 *див.*
 Російська держава
 Русская народность (Великоро-
 сийська народність, Велико-
 руська народність) [росій-
 ська народність] (I) 185² (II)
 585 *див.* Великоросійська
 народність, Великооруська
 народність
 Русская народность (Рус. на-
 родность) (IV) 95² (VI) 453⁻
 (VIII-1) 319 *див.* Українська
 народність
 Русский (IX-2) 1165² *див.* Росі-
 янин

- Русские, народ (I) 195¹, 432¹, 433¹, 557, 558, 566, 578, 610
див. Русини, народ
- Русский народ (Русский народъ) (VI) 622 *див.* Російський народ
- Русское государство (I) 609 (III) 545 *див.* Руська держава
- Русское государство (VI) 440 *див.* Велике князівство Литовське
- Русское племя (I) 163¹, 557 *див.* Руське плем'я
- Русско-Литовское государство (I) 202- (IV) 466 (VI) 188¹ *див.* Русько-Литовська держава
- Русци, народ (V) 224 *див.* Русини
- Русь, д-ва (I) 2-3, 74², 76³, 77³, 81, 142³, 143³, 154¹, 156², 163¹, 177, 180, 184⁴, 190-192, 192³, 195, 195³, 206³, 210³, 215, 218-220, 221³, 223, 224, 231, 235¹, 247-, 259, 262, 266, 271^{1,2}, 276, 277, 282¹, 283, 283³, 284, 284¹, 287-292⁵, 293-295, 302, 303¹, 304, 307⁵, 312³, 317, 318, 318², 319⁻¹, 322³, 325-328, 331², 335, 339², 347², 352¹, 353², 357, 359, 360, 361³, 362, 364, 373^{1,2}, 374-, 379, 380, 382, 384-388, 393, 396, 398¹, 399, 400, 401¹, 402, 404, 405, 405², 408¹, 410, 414, 415, 417, 418, 421, 423, 429, 431, 431¹, 432, 432¹, 433, 433¹, 437², 440^{1,2}, 441, 442, 444¹, 445, 445¹, 449-451, 454, 455, 455¹, 456, 461, 463-467, 467², 468-470, 472-474, 476, 477, 479, 483-486, 488, 492, 493, 493³, 494, 494⁴, 495-497, 499³, 500, 500-, 506, 507, 510, 511, 512¹, 513, 513-, 517-519, 519^{1,5}, 520, 521, 523, 523³, 524-526, 526¹, 528, 529, 534, 535¹, 550, 556, 557, 562-567, 570, 572-575, 577, 578, 581, 582, 587¹, 588, 591, 592, 594, 597, 598, 600, 602-608, 608¹, 609, 610-, 611-614, 616, 618-624 (II) 11, 13¹, 15, 15¹, 16, 18, 18-, 21-23, 26, 27, 29-31, 32-, 33, 33-, 34, 34¹, 35, 37, 40, 42, 43, 44¹, 54, 55, 55³, 56, 58⁴, 59, 60-, 61, 63-65, 65³, 66¹, 72, 73¹, 79, 82³, 88, 94, 99⁵, 100, 102, 103, 105-107, 111, 115, 116, 116⁶, 117, 119, 122, 142, 146¹, 152, 152³, 153, 159, 159¹, 179, 191, 193, 197, 203, 206, 211, 212, 214, 226, 236, 240, 241, 242¹, 243, 256, 256³, 270, 279, 280, 282, 297-299, 313, 321, 322, 326, 335, 348-350, 352, 353⁵, 357, 361-, 363, 369, 369¹⁰, 370, 370³, 371⁴, 372-, 391, 392, 398, 407, 408, 413-415, 422-, 428, 428⁴, 455, 457, 457², 458-460, 460⁵, 463, 464, 469, 483, 484, 501, 502, 508-510, 511¹, 512, 513, 513-, 516, 520, 525, 529, 530, 532, 532³, 534-538, 541, 544, 546-548, 553, 555-559, 565, 567, 568, 570, 573-575, 578, 579, 583, 584, 609, 611 (III) 8, 9, 10¹, 11, 14, 28, 58, 62¹, 63, 72, 73-, 76, 86, 91-93, 95-

98, 101, 102⁻, 104, 112^{1,2}, 115³,
 118, 119, 121, 122^{1,2}, 127, 128,
 130, 135, 136, 146¹, 160, 164,
 184, 185³, 191, 193, 197, 207,
 227, 228¹, 231, 237, 241⁴, 248,
 248⁴, 254⁴, 255^{1,2}, 260-262,
 266, 267, 267⁻, 268, 268³, 270-
 272, 274, 277, 279, 280, 283,
 288¹, 292, 292², 295, 298, 299,
 299¹, 300, 300³, 301, 309¹,
 311⁻, 329, 330, 335, 338, 347,
 351, 352, 358, 359, 366, 370,
 386, 387, 388¹, 389, 401, 405¹,
 407, 409, 413-415, 419, 421,
 422, 424, 428, 433-435, 443-
 445, 446², 451, 453-455, 455¹,
 456-458, 458², 459-461, 461¹,
 463-465, 468, 469, 472, 476,
 477⁻, 478, 479, 482, 485, 492-
 494, 499-502, 502², 503, 504,
 507, 526-528, 530, 533-547,
 549, 552, 556-560, 564, 567,
 587 (**IV**) 7, 8, 21, 22, 24-26,
 29, 29^{3,4}, 30⁻, 31, 33, 33¹, 35,
 38-40, 40², 48, 51, 52, 56-59,
 61, 62, 75-77, 84², 97, 98, 98⁻,
 102, 105, 107-109, 112, 112¹,
 113, 114, 116-118, 118¹, 119,
 119², 120, 122², 124, 125, 130⁻,
 144, 177, 181, 182, 186-188,
 201, 206, 209, 210, 218¹, 219,
 222, 223, 234, 266, 277, 278^{1,2},
 279, 279¹, 288, 314, 329³, 332,
 409, 410, 433-435, 437-441,
 449, 462, 463, 470 (**V**) 13¹,
 17, 19, 25, 27, 41, 41², 57, 84¹,
 86, 107, 124³, 133, 134, 144,
 149⁻, 152, 153, 157, 165, 166,
 223, 224, 226, 227, 231, 241,
 242, 242², 246, 247, 251², 253,
 254², 261, 270, 273², 274, 282,
 286, 292, 306, 307, 313, 315,
 318, 353, 373⁵, 386³, 387, 388,
 388¹, 389, 389¹, 390, 392-395,
 398, 400, 403, 404, 404¹, 405-
 408, 410-412, 412¹, 413-416,
 418, 419, 422, 423, 423^{2,3},
 424, 428, 440, 445, 456, 459,
 482, 484, 508-510, 512, 514¹,
 518, 519, 524, 527, 529-531,
 541-544, 549, 549¹, 558, 581,
 595, 596, 597³, 599, 603-605,
 613, 614, 630, 634, 649, 652,
 653, 660 (**VI**) 2, 4, 6, 6², 7,
 8, 23-25, 25⁴, 28-31, 31¹, 32,
 34-37, 37³, 38-40, 45, 55, 63,
 66, 72, 75, 98, 141, 142², 160,
 173, 174, 181, 199, 221, 238,
 242, 243, 270, 271, 291⁻, 294,
 295, 297, 297³, 298, 298¹, 299,
 300, 308, 328, 330-332, 337,
 343⁴, 345, 352, 355, 364, 370,
 372, 392, 412, 425, 427¹, 433,
 433⁴, 434, 436, 447, 458, 459,
 468, 474, 476-478, 510, 556,
 557, 557¹, 563, 573, 593, 596,
 608, 612, 624, 631 (**VII**) 26,
 27, 29, 30⁷, 31, 34, 76, 95, 99,
 146, 256, 271¹, 272, 292, 318,
 371, 391¹, 393, 400, 409, 487,
 498, 500, 501, 546, 549², 566,
 567, 579-581 (**VIII-1**) 6¹, 80,
 96, 133², 140, 148, 149, 208,
 209, 266 (**VIII-2**) 86, 87, 95,
 106, 107, 112, 173¹, 192, 195,
 196, 216, 217, 219, 221 (**VIII-**
3) 12, 51, 59, 66, 81, 82, 88,
 126, 126³, 144, 153, 159, 168,
 195², 233, 281¹ (**IX-1**) 23, 39,
 44, 69, 70, 71, 75, 77, 97, 102,

- 108¹, 115, 120, 134, 135, 139, 140, 141², 149, 151, 163¹, 164⁻, 165, 175⁻, 178⁻, 208, 210¹, 216, 278⁻, 299¹, 343, 349², 391, 392, 404, 428, 439, 449¹, 458, 459⁻, 464, 469, 471, 495, 506, 528, 529, 579 **(IX-2)** 610¹, 641, 673-675, 675⁵, 678, 714, 774-776, 785, 873, 885, 904, 905, 917, 928, 1001, 1093, 1093¹, 1121, 1124, 1125, 1128, 1132, 1133, 1135, 1147, 1166², 1169, 1191, 1192, 1199, 1200, 1289, 1290, 1306, 1307, 1343, 1391, 1399, 1429, 1457, 1476, 1484, 1493, 1512, 1513, 1524, 1533, 1539 **(X)** 33¹, 126, 320, 328, 355, 360, 368, 376 *див.* Україна
- Русь, народ **(I)** 399, 597 *див.* Варяги
- Русь, народ **(I)** 624 *див.* Шведи
- Русь (Ruotsi), народ **(I)** 1, 76, 187, 191, 192, 202, 204, 214¹, 216, 218, 234, 236, 258, 283, 286, 290, 292², 294-296, 299, 300, 306, 306², 307⁵, 308⁻, 311, 312, 312³, 313¹, 314, 315, 317, 319, 320, 330, 333, 349, 378², 380, 384, 385, 385¹, 388, 393, 399-403, 403¹, 404³, 405, 405², 408, 410, 414, 416, 417¹, 423, 425, 430-434, 434², 440^{1,2}, 442-444, 461, 461¹, 462-464, 466, 473-475, 477, 477¹, 496⁻, 497, 499¹, 500⁻³, 506, 511⁵, 512, 512², 513⁻, 513, 547, 559, 563, 565, 566, 570, 570¹, 578, 587¹, 602, 604¹, 606, 607, 609, 610, 611¹, 612-616, 616¹, 617-620, 622, 624 **(II)** 36, 37, 40, 41, 55³, 75¹, 85, 103¹, 105, 107, 115, 115², 248, 345, 361, 370, 377, 382, 413, 510, 514, 516, 519, 520, 522, 523, 529, 541, 556, 559, 560 **(III)** 39, 60, 60¹, 96, 186³, 253 **(IV)** 5, 5³, 6⁻, 57, 58, 282 **(V)** 224, 248, 543 **(VI)** 104, 289¹, 344, 369, 412, 459², 510, 561, 579 **(VII)** 498, 546 **(VIII-1)** 9, 10, 11, 11¹, 16, 19, 97, 99, 100, 107, 110, 111, 114, 140, 175, 177, 180 **(VIII-3)** 36, 56, 57, 88², 113, 159, 180, 211 **(IX-1)** 97³, 152², 155, 241, 258⁻, 275⁻, 496² **(IX-2)** 1046⁻, 1082, 1083, 1093¹ **(X)** 155 *див.* Українці, Ruotsi *див. також* Руги
- Русь, порт **(II)** 513⁻ *див.* Росія, порт
- Русь, р. **(I)** 598
- Русь амастрідська, народ **(I)** 605
- Русь білоруська **(V)** 527 **(VIII-1)** 140
- Русь варязька, народ **(I)** 587¹, 623
- Русь восточная, територія **(V)** 624, 630
- Русь галицько-володимирська, територія **(V)** 638
- Русь донська, територія **(I)** 419
- Русь дунайська, народ **(I)** 557
- Русь забужська (Русь забужная), по р. Західний Буг **(I)** 212¹ **(II)** 362, 564 **(V)** 210⁻, 276³, 278²
- Русь западня, територія **(V)** 603³, 623, 624, 629, 630, 632, 661 **(VIII-1)** 319 **(VIII-2)** 199 *див.* Русь західна

- Русь західна (Русь западная), територія **(I)** 489³ **(III)** 65, 131, 428 **(IV)** 218¹ **(V)** 237 *див.* Русь западная
- Русь київська, народ **(I)** 202, 264, 394, 396³
- Русь київська, територія **(I)** 264, 393, 546
- Русь Коронна **(V)** 459, 524, 529 **(VI)** 447
- Русь литовська (Ruś Litewska), територія **(IV)** 204, 330, 332 **(V)** 524, 529, 539, 628, 630, 634, 656 *див.* Ruś Litewska
- Русь литовська, народ **(IV)** 272
- Русь лівобічна, територія **(II)** 335
- Русь львівська, населення **(V)** 246
- Русь львівська, територія **(VI)** 255¹, 499⁴, 510, 511, 610, 623
- Русь лядська, людність **(III)** 253
- Русь наддніпрянська, територія **(IX-2)** 843
- Русь наддунайська, народ **(I)** 222, 222⁴
- Русь німанська, територія **(III)** 81 **(IV)** 10, 11 **(V)** 32 *див.* Чорна Русь
- Русь норманська, народ **(I)** 385, 461¹
- Русь північна (Русь сѣверная, Rossia alta), територія **(III)** 271 **(VI)** 17 *див.* Русь сѣверная, Rossia alta
- Русь подонська, територія **(I)** 196¹ *див.* Арґсанія, земля руська
- Русь подунайська, плем'я **(I)** 558
- Русь полуднева (Русь южная, Russland südliches), територія **(I)** 191, 304, 613 **(II)** 351 **(IV)** 90¹ *див.* Русь южная, Russland südliches
- Русь польська, територія **(VIII-1)** 209 **(IX-2)** 1488
- Русь прикавказька, народ **(I)** 563
- Русь северо-западная (Русь сѣверо-западная), територія **(IV)** 499 **(V)** 621, 626
- Русь скандинавська, народ **(I)** 271², 613, 623
- Русь слов'янська, народ **(I)** 271², 331², 385, 614
- Русь сурозька, народ **(I)** 605
- Русь сѣверная, територія **(II)** 557 **(III)** 167³, 175² **(IV)** 512 *див.* Русь північна
- Русь турецька, народ **(I)** 563
- Русь чорноморська (Русь черноморская), народ **(I)** 239, 394, 419, 608
- Русь шведська, народ **(I)** 624
- Русь юго-западная (югозап. Русь, югозападная Русь), територія **(III)** 504 **(IV)** 475 **(V)** 175⁻, 251¹, 626, 628, 638 **(VI)** 422¹, 622, 623 **(VII)** 567
- Русь южная, територія **(I)** 356², 477¹ **(II)** 108² **(III)** 146¹, 403² **(IV)** 307¹ **(V)** 254², 628-630, 652 **(VI)** 9³, 18², 19⁵, 315⁴, 355¹, 363¹, 421¹, 601, 609, 616, 623, 632 **(VII)** 280¹, 567, 576, 580, 581 **(VIII-1)** 280², 321 **(IX-1)** 422¹ **(IX-2)** 1484¹ *див.* Русь полуднева
- Русь-Дромиты, плем'я **(I)** 564, 615

- Руська, с., у Землинській столиці (II) 487⁻
- Руська (Ruzka), с., в Ужській столиці (II) 487⁻ *див.* Ruzka
- Руська Весь (Руське Дубецько, Руське Село, Старе Дубецько), с., на Перемишльщині, на лівому березі р. Сян (I) 216¹ *див.* Руське Дубецько, Руське Село, Старе Дубецько
- Руська Весь, с., біля Ряшева (I) 216¹ *див.* Старий Ряшів
- Руська держава (Русское государство, Руське государство, Russian state, Russische Staat) (I) 1, 19, 195, 197¹, 218, 231, 282, 284⁻, 288, 291, 303, 350, 360², 366, 372, 380-382, 384-388, 390, 391, 396, 399-401, 406, 407, 410, 411, 420-423, 425, 427-429, 435, 445, 454, 463, 464, 466, 478, 485, 487, 489³, 491, 492, 495, 507, 524, 528, 531, 534, 535, 602, 605, 606 (II) 1, 8, 22, 24, 26-29, 33, 37, 38, 42, 47, 49, 62, 71, 81, 99, 110, 117, 118, 121, 122, 126, 129, 138, 159, 223, 233, 239-240, 251, 253, 256, 256³, 289, 296, 298-300, 304, 313, 314, 316, 323, 335, 339, 344, 351, 370, 478², 487, 505, 510, 522, 544, 553 (III) 9, 108, 139, 142, 143, 192-194, 197, 198, 206-208, 212, 235, 248, 260, 268, 274, 278, 279, 293², 305, 333, 338, 354, 417, 418, 500, 536, 537 (IV) 4, 7, 11, 20, 98, 106¹, 126, 159, 160, 181, 275, 295, 338, 438, 462 (V) 4, 6-8, 42 (VI) 3, 4, 294, 330 (IX-2) 793 *див.* Русское государство, Руське государство, Russian state, Russische Staat
- Руська дієцезія (V) 420
- Руська земля (Руская земля, Русцая земля, Руськая земля, Ruscheland, Ruska ziemia, Russia terra, Russye terra, Russziensis terra, Rutenorum terra, Rutzenland, Ruzzia provincia) (I) 190, 191, 191³, 218, 239, 239³, 302, 374, 379, 388, 389, 391, 400, 410, 457, 459, 501, 508, 517, 517³, 523, 537, 582 (II) 8, 71, 82-84, 86, 88, 90, 91, 95, 97¹, 98, 101-103, 110, 116, 120, 127, 132, 136, 158-160, 166⁴, 168, 175, 178, 180, 189, 195, 199, 200, 203, 205-207, 214-217, 222¹, 227, 231, 233, 234², 240, 253-255, 255⁻, 256, 256³, 276, 278, 285, 287, 294, 295, 297, 323, 351¹, 411, 481, 484, 484², 521, 537, 543, 550 (III) 110, 114, 120, 150, 165³, 166, 166⁻, 171³, 198, 198³, 199⁻, 202, 205, 207, 293², 308, 335, 401, 412, 470, 485, 498 (IV) 20, 28, 32, 33, 43, 112, 115, 120⁻, 121, 279, 280, 314 (V) 20, 83, 313, 353, 388, 389, 389¹, 391, 445, 549 (VI) 99, 212³, 237 (VII) 29, 76 (IX-1) 70, 124 (IX-2) 741, 964, 967, 1013, 1125, 1477 (X) 361, 378 *див.* Руская земля, Ruscheland, Ruska ziemia,

- Russia terra, Russye terra, Russziensis terra, Rutenorum terra, Rutzenland, Ruzzia provincia
- Руська країна (Ruska kraina), тобто козацька **(IX-2)** 977, 1123 *див.* Ruska kraina
- Руська митрополія **(III)** 134⁴, 260, 260², 270, 271, 275, 278, 280, 281 **(V)** 417, 529
- Руська монархія **(VIII-3)** 12
- Руська народність (Рус. народність) **(II)** 501 **(IV)** 206, 282 **(V)** 24, 49, 51, 587, 618, 656 **(VI)** 263, 277, 538, 580, 581 **(VIII-3)** 211, 213 **(X)** 376 *див.* Українська народність
- Руське воєводство (Ruskie wojewodztwo, Russiae palatinatus) **(IV)** 500, 501 **(V)** 152, 271, 271⁴, 314, 320, 333, 334, 334¹, 338¹, 339, 601, 607 **(VI)** 577, 625 **(VII)** 583 **(IX-1)** 108, 108¹, 108², 139, 284², 453 **(VIII-1)** 86 **(VIII-3)** 120, 193 **(IX-2)** 529, 1115¹, 1130, 1131, 1306, 1387, 1399, 1429, 1457, 1549 **(X)** 363, 369, 370 *див.* Ruskie wojewodztwo, Russiae palatinatus
- Руське госуларство **(IV)** 98 *див.* Руська держава
- Руське Дубецько, с. **(I)** 216¹ *див.* Руська Вєсь, с., на Перемишльщині
- Руське князівство (Ruskie [князівство], Ruskie zxięstwo, Russiae ducatus, Ruthenorum marchia) **(I)** 417 **(III)** 141 **(IV)** 34, 111², 485 **(VIII-1)** 92 **(VIII-3)** 12, 151-152 **(IX-2)** 1135, 1364 **(X)** 364, 369 *див.* Ruskie [князівство], Ruskie zxięstwo, Russiae ducatus, Ruthenorum marchia
- Руське королівство (Rusciae regnum, Russiae regnum, Russie regnum, Ruthenorum regnum, Ruzye regnum) **(II)** 65 **(IV)** 35, 105, 109, 113 *див.* Rusciae regnum, Russiae regnum, Russie regnum, Ruthenorum regnum, Ruzye regnum
- Руське море (Руское море) **(I)** 234, 284, 284³, 613 *див.* Чорне море
- Руське плем'я (Русское племя, Rutheniae gentes) **(I)** 210, 210³ *див.* Русское племя, Rutheniae gentes
- Руське село, с. **(I)** 195 **(II)** 516 *див.* Росія, порт
- Руське Село, с. **(I)** 216¹ *див.* Руська Вєсь, с., на Перемишльщині
- Руське Село, с. **(I)** 217¹ *див.* Старий Ряшів
- Руський діл (Борсуків діл), прохід, у Карпатах, у верхів'ях Черемошу **(II)** 470 *див.* Борсуків діл
- Руський народ **(I)** 1, 3, 222, 402, 404, 455, 455¹ **(III)** 133, 469 **(IV)** 206 **(V)** 25, 50, 52, 245, 430, 539 **(VI)** 331, 436, 439, 460, 468, 541, 591, 598 **(VII)** VI, 326³, 391, 425³, 435, 445, 446, 452³, 456, 457, 465, 497-499 **(VIII-1)** 76, 77, 81, 91,

- 143, 146, 157, 234, 259 (VIII-2) 81, 95, 105, 119, 120, 129, 130, 173¹ (IX-1) 27, 31, 32, 149, 150, 152, 155, 163, 192, 193, 218, 219, 228, 346, 455, 456, 496 (IX-2) 792, 831, 843, 1199, 1350³, 1480, 1501 (X) 142², 355, 358, 363, 367-369, 376, 376¹ *див.* Український народ
- Руський патріархат (VIII-1) 95, 133² *див.* також Київська митрополія
- Руський повіт (V) 152
- Руський порт, с., на усті р. Дон (I) 195, 196⁻, 242, 243 (II) 512, 516, 516² (IV) 298 (VI) 4 *див.* Росія, порт
- Руські Ворота, прохід, у Карпатах, з верхів'їв р. Стрий на верхів'я р. Латориці (II) 543 *див.* Стрийський прохід
- Руські гори (II) 460 *див.* Карпатські гори
- Руські народи (Русские народы, Рускіе народы, Ruskie narody) (I) 210, 592 (VI) 457, 491 (IX-2) 1527 *див.* Ruskie narody
- Руські племена (I) 4, 205¹, 210, 548, 554 (II) 509 (III) 357
- Русько-Литовська держава (Русско-Литовское государство) (V) 620, 631 *див.* Русско-Литовское государство
- Русько-Норманський каганат (I) 615
- Русь-Україна (II) 191 (V) 628 (VI) 295, 297³ (IX-2) 1306 *див.* Україна
- Рут, р., ліва притока Росі (II) 171, 190, 280, 283
- Рут Новий, маєтн., над р. Рось (VII) 17
- Рут Старий, маєтн., над р. Рось (VII) 17
- Рутець (Рудка, Руток, Rudek), р., права притока Дніпра (VII) 24, 222 (IX-1) 349¹, 367³, 369¹ *див.* Рудка, Rudek
- Ручинці, с. (VIII-2) 47
- Рша, р. (II) 284² *див.* Ірша
- Рябухи (Ребухи), м. [Талалаївський р-н Чрг.] (IX-1) 410¹, 413-415 *див.* Ребухи
- Рязжск, м., у Московщині (VIII-2) 54, 58
- Рязанська волость (II) 319
- Рязанська земля (II) 249, 319, 542 (III) 280 (IV) 70, 273, 275 (VII) 77, 78
- Рязанська кафедра [єпархія] (I) 522 (III) 278, 279
- Рязанське князівство (Рязанское княжество) (I) 188² (II) 118, 555 (III) 181 (IV) 69, 277 (VII) 78²
- Рязанці (Рязанци), жителі м. Рязань (I) 188³ (II) 206, 319²
- Рязанщина (II) 319
- Рязань (Рязань Стара), м., біля р. Ока, в Муромській волості [у Росії] (II) 100, 154, 155, 189, 195, 198⁵, 208, 319, 323, 584 (III) 189, 444, 444² (IV) 70, 71, 274, 461 (VIII-2) 58 *див.* Рязань Стара
- Рязань Стара, м. (VIII-2) 52 *див.* Рязань

Рясна, м. [у Білорусі] **(IX-2)**
1167, 1202¹

Ряшів (Rzeschoviense oppidum,
Rzeszów), м., у Галичині
(I) 216¹, 217⁻, 218³ **(II)** 456,
457 **(IV)** 40, 43¹ **(V)** 75² **(VI)**
43, 68, 98, 173, 217, 236

(VIII-3) 84 **(IX-1)** 258⁻ *див.*

Rzeschoviense oppidum,

Rzeszów

Ряшівська волость **(VI)** 155, 236

див. також Rzeschoviensis

districtus

Ряшівщина **(VI)** 266

- С**
- Сабоки (Σαβῶκοι), народ прикарпатський (I) 136¹ *див.* Σαβῶκοι
- Саболчський комітат [в Угорщині] (VI) 24
- Сава, р., права притока Дунаю (I) 170 (II) 454² (III) 67
- Савар, плем'я (I) 229² *див.* Север
- Саварів, м. (IX-2) 883
- Савдарати, народи (I) 118, 120, 124 *див.* Мелянхляйни
- Савинський перевіз, на р. Донець (VIII-2) 59
- Савинці, с., над р. Донець (VIII-2) 59
- Савири (Savirigi), плем'я, у прикарпатських краях (I) 161, 228, 229² *див.* Savirigi
- Саврань, м., на Побожжі, у Брацлавському воєводстві (VII) 101 (IX-1) 379³, 380, 380⁻, 444², 446 (IX-2) 1037²
- Саврань (Szofrancesc), р., права притока Південного Бугу [Савранка, р.] (VIII-3) 146 *див.* Szofrancesc
- Савромати, народи, на схід від Дону (I) 109, 111, 118, 119
- Савроматський народ (I) 118
- Савур-могила (Сава могила), ур-ще (IX-1) 185, 187
- Садківці, с., на Поділлі (IX-1) 194, 195
- Садовий, замок, м. [у Польщі] (IV) 466
- Садово, маєтн., у Луцькому повіті [Садів, с., Луцький р-н Вл.] (V) 101
- Саї, плем'я (I) 120, 120³, 124
- Сакаліба, народ (I) 79, 298, 307⁻ *див.* Слов'яни, народи
- Саки (Sakâ), плем'я (I) 107^{1,2}, 108, 111 *див.* Sakâ *див.* також Скити
- Саки заморські, плем'я (I) 111 *див.* також Скити чорноморські
- Саків, м., на лівому березі р. Дніпро (II) 88, 102
- Саклаб, народи (I) 307⁻ *див.* Слов'яни, народи
- Саксагань (Hamey, Saka Hamey), р., права притока Дніпра (VIII-2) 123 (IX-1) 463, 556 *див.* Hamey, Saka Hamey
- Саксін, м. (I) 302 (VI) 4 *див.* Итиль
- Саксини (Саксини), народи (I) 302¹, 462 *див.* Хозари
- Саксонець (V) 429
- Саксонія (Saxonia), д-ва (II) 30, 503 (III) 11, 507 (V) 231 (VI) 37, 266 *див.* Saxonia
- Салин, о., у Балтійському морі (IV) 142
- Салинці, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277
- Салниця (Сольниця), р., права притока Дінця (II) 105 *див.* Сольниця
- Салти Верхні, с., у Харківській губернії (I) 127²
- Салтів, м., у Білгородському повіті (VIII-2) 72
- Сам, плем'я (I) 117³ *див.* Лопари
- Сама, р. (I) 129 *див.* Самош
- Самара, р., ліва притока Дніпра (I) 11, 295⁵ (II) 103, 173, 536

- (VI) 9 (VII) 5, 13, 43¹, 44, 54, 58, 137, 165, 300, 575 (VIII-1) 45, 213, 222 (VIII-2) 59, 60, 123 (IX-1) 57, 158¹ (IX-2) 770, 826 (X) 197
- Самари, річки на Запоріжжі (VIII-3) 148
- Самарканд, м., у долині р. Заревшан [в Узбекистані] (I) 301
- Самбір (Самбор), г-ще, с., у поріччі р. Сухий Ромен, на Прилуччині (VIII-2) 45, 47 (IX-1) 433
- Самбір (Самбор), м., над р. Дністер, у Галичині (IV) 215⁻ (V) 263, 315³, 317, 460 (VI) 91, 101, 108, 118¹ (VII) 201, 370, 480 (IX-2) 1315, 1315¹, 1323, 1359⁵, 1387, 1457, 1462 *див. також* Сенгурк
- Самбірська економія, у Галичині (V) 195
- Самбірська єпархія, у Галичині (V) 460, 461⁻, 460⁴
- Самбірська королівщина, у Галичині (VI) 215 *див.* Самбірське староство
- Самбірське староство, у Галичині (Самбірська королівщина) (V) 318, 376, 378⁴ (VI) 214, 215 *див.* Самбірська королівщина
- Самбірський повіт, у Галичині (II) 585
- Самбірщина, у Галичині (V) 154, 178¹, 193, 194, 269, 270, 283, 284, 375, 376⁴, 378, 379, 384 (VI) 158⁴, 236, 610
- Самборская земля, у Галичині (IX-2) 1520
- Самборській округ, у Галичині (III) 521
- Самборяни, жителі м. Самбір, у Галичині (IX-2) 1387, 1388
- Самгородок, м., у Брацлавському воєводстві (IX-1) 494 (IX-2) 1410
- Само, д-ва білих хорватів (I) 212¹
- Самоїди, плем'я угро-фінське, на крайній півночі та сході Європи й Азії (I) 117³
- Самош (Сама), р., ліва притока Тиси (I) 129, 210⁴, 215, 221 (II) 470 *див.* Сама
- Самош-Уйвар, м., у Семигороді [у Румунії] (IX-2) 1321²
- Самсун (Samson), м., на малоазійському узбережжі (VII) 356 *див.* Samson
- Сандеччина, територія [у Польщі] (II) 579 (V) 77¹
- Сандомир (Сендомир, Судомир), м. [у Польщі] (III) 89¹ (VI) 34, 35, 37, 38, 75, 110, 173, 174, 576 (VII) 31 (IX-2) 1314, 1392, 1398, 1456, 1457, 1461² *див.* Сендомир, Судомир
- Сандомирська земля (Сендомирська земля, Sandomiriensis terra) (II) 456 (III) 96² *див.* Сендомирська земля, Sandomiriensis terra
- Санжарів, ур-ще, над р. Ворскла, на Полтавщині [маб., Санжари, с-ще, Хрк.] (VI) 10, 14 (VII) 58, 111, 133 (X) 128, 128², 151, 193
- Сан-Кермен, ур-ще, біля Дніпра

- (IX-1)** 306¹
 Санкт-Петербург (Ленінград, Петербург, Санктъ-Петербургъ, Спб., Petersburg, Sankt Petersbourg), м. **(I)** 221¹, 286⁴, 303¹, 404³, 444¹, 539, 546, 557, 566 **(II)** 44¹, 332⁶, 509⁻, 555, 564, 565, 570, 583 **(III)** 407⁵, 470², 482³, 486¹, 496¹, 505, 525, 539-543, 545, 547, 549, 550, 552-556, 559, 561, 564-567 **(V)** 624-628, 638, 642, 651, 652, 656, 658-660 **(VI)** 427¹, 613, 622, 629, 632 **(VII)** 280¹, 515², 567, 570, 580 *див.* Ленінград, Петербург, Petersburg, Sankt Petersbourg
- Санок, м. **(II)** 463⁴ *див.* Сянік
- Саночок, с., на Сяніччині **(V)** 199², 201, 202
- Сарагури, плем'я **(I)** 228
- Сараж, м. **(II)** 369 *див.* Сураж
- Саражське староство, на Підляшші [у Польщі] **(V)** 210
- Сарай, м., столиця Золотої Орди, у пониззі Волги **(II)** 544 **(III)** 279 **(IV)** 294, 295, 299, 305 **(VI)** 5
- Сарайська катедра [єпархія], у Золотій Орді **(III)** 279, 279²
- Саранчуки, с., біля м. Галич **(V)** 147⁻
- Сарацин, з арабського народу **(II)** 515¹ **(IV)** 308 *див. також* Араб
- Сарацини (Сарасени, Saraceni), народи арабські **(I)** 440 **(II)** 516 **(III)** 124⁴ **(V)** 240 **(VI)** 23 *див.* Saraceni *див. також* Араби
- Саржина, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266
- Сари (Сары), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46
- Сари-Камиш, місцевість **(IX-2)** 1539¹, 1541 *див.* Жовтий Очерет
- Сарина, с., у Лежайському старостві **(II)** 456
- Сарі, м., столиця Табарістану **(I)** 434
- Саркел (Саркель), замок хозарський **(I)** 195, 231, 231⁴, 236, 460, 461 *див.* Біла Вежа, м., над р. Дон *див. також* Саркельське городище
- Саркельське городище **(I)** 196⁻ *див. також* Саркел
- Сармати (Sarmatae, Sarmaten, Sarmaten Pontische, Σαρματόται, Σαρμάται), народи, у північному і східному Причорномор'ї **(I)** 56, 71⁴, 111, 112, 119-121, 121¹, 122, 123, 125, 126, 137, 543 *див.* Sarmatae, Sarmaten, Sarmaten Pontische, Σαρματόται, Σαρμάται
- Сарматія (Sarmatia) **(I)** 70, 71, 164 *див.* Sarmatia *див. також* Sarmatia Major
- Сарматія азіатська **(I)** 125¹
- Сарматія європейська (Сарматія європейская, Sarmasya Europejska, Sarmatia Europa) **(I)** 70¹, 125¹, 546 *див.* Sarmasya Europejska, Sarmatia Europa
- Сарматські народи **(I)** 102, 121, 122
- Сарматські племена **(I)** 124, 143
- Сасів ріг, ур-ще, у Волощині **(VIII-1)** 207

- Сатанів, м., на Поділлі **(VI)** 101, 533, 626 **(VII)** 217² **(VIII-3)** 57, 71 **(IX-1)** 52, 69, 70, 76, 243, 550, 551 **(IX-2)** 1102³, 1103, 1106
- Сатанівська волость, на Поділлі **(V)** 80 **(VI)** 250
- Сатиїв, м., на Волині [Дубенський р-н Рв.] **(VI)** 104
- Сатів (Шатава), с., на Поділлі **(IX-2)** 698 *див.* Шатава
- Сатмарський комітат (Zathmar comitatus), у Закарпатті **(II)** 497- *див.* Zathmar comitatus
- Сахнівка, с., над р. Рось, на Київщині [Корсунь-Шевченківський р-н Чрк.] **(II)** 286, 286^{3,4} **(III)** 398^{1,3}, 399^{3,4}, 444, 446 **(VIII-1)** 268 **(VIII-2)** 187 *див. також* Сахнівське городище
- Сахнівське городище, на Київщині **(II)** 286³ *див. також* Сахнівка
- Св. Миколай, с. **(II)** 460 *див.* Чинадієво
- Сваловичі, с., на Пинщині **(V)** 645
- Свалява (Солива, Szolyva, Zoloa, Zolwa), с., у Бережській столиці **(II)** 460, 487- *див.* Солива, Szolyva, Zoloa, Zolwa
- Сваремле, н. п. **(VII)** 42
- Сваричевичі, с., на Пинщині **(V)** 129, 645
- Сваричів, с., у Галичині [Рожнятівський р-н ІФ.] **(V)** 262 **(VI)** 237
- Сватки (Szutki), с., у поріччі р. Грунь **(VIII-2)** 46 *див.* Szutki
- Свеби **(I)** 77³, 126 *див.* Шваби
- Свебське море **(I)** 71 *див.* Балтійське море
- Свеє, народ **(I)** 597, 602 *див.* Шведи
- Свида, с., у київському Поліссі **(V)** 218
- Свидниця, с., у Белзькому повіті **(VI)** 626
- Свинь, р. **(II)** 605 *див.* Замглай
- Свир'їлескь, м., у Чернігівському князівстві **(II)** 319²
- Свислоцький округ **(V)** 130
- Свислоч, волость **(IV)** 10
- Свислоч, м. [у Білорусі] **(IX-2)** 1110, 1155, 1245
- Свислоч, р., права притока Березини **(II)** 303 **(IX-2)** 1272
- Свислочське князівство **(IV)** 11
- Свия (Св'їя), д-ва **(IX-1)** 175- **(IX-2)** 1081 *див.* Швеція
- Світільно, м., у Київському повіті [Світільня, с., Кв.] **(X)** 283
- Свож, с., у Луцькому повіті **(VI)** 149
- Св'їйские господарства **(IX-2)** 1294³
- Свята Гора (Св. Гора, Сьвята Гора) **(II)** 379, 379² **(VI)** 344, 554 **(IX-2)** 1001 *див.* Афон
- Святеч, с., у Кременецькому повіті **(VIII-3)** 68²
- Севастополь (Sebastopol), м., у Криму **(I)** 92 *див.* Sebastopol
Карантинна бухта (I) 92
- Севастопольська затока (Ктенунт), у Криму **(I)** 91 *див.* Ктенунт

- Севастьянівка, с., біля Кальника, у Брацлавському воєводстві **(IX-1)** 111, 112
- Север (Савар, Северо, Суур), плем'я **(I)** 210³, 229², 339 *див.* Савар, Суур
- Северинський банат, князівство волоське семигородське **(VI)** 60²
- Северский Новгородок (Северський Новугородь), м. **(IV)** 162² *див.* Новгород-Сіверський
- Севіля, м., на півдні Іспанії **(I)** 616
- Севруки (Сивере, Сквере), людність **(I)** 199 **(III)** 153, 153¹ *див.* Сивере, Сквере
- Севруки путивльські **(III)** 153¹
- Седмиградськ, край **(I)** 225¹ *див.* Трансільванія
- Седневська волость, у Чернігівському воєводстві **(IX-1)** 382⁻
- Седнів (Седнев, Сновськ), м., у Чернігівському воєводстві [Чернігівський р-н Чрг.] **(II)** 605 **(IX-1)** 326², 381, 381¹, 387 *див.* Сновськ
- Сейм (Семь), р., ліва притока Десни **(I)** 193, 241, 295, 303 **(II)** 313, 320, 336, 344, 603 **(VI)** 283, 287 **(VIII-2)** 58-61 **(VIII-3)** 255 *див.* Семь
- Сеймени, військо **(IX-1)** 540-542, 594
- Сейна, королівщина, у Виленському воєводстві **(IX-2)** 1272
- Секлери, етнографічна група угорців у Трансільванії **(IX-2)** 1323 **(X)** 10
- Секров, р. **(II)** 458²
- Селдуки, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²
- Селивонщина, с., біля Києва **(V)** 481
- Селище, с., у Канівському повіті **(I)** 29, 30¹
- Сельджуки, народ **(II)** 533
- Сельджуцька держава **(II)** 540
- Селянка, с., у Лежайському старостві **(VI)** 266
- Семендер, м. хозарське, біля устя р. Терек **(I)** 194, 229, 230, 301, 461
- Семеховичі, с., на Пинщині **(V)** 645
- Семигалія, плем'я **(IV)** 5⁻ *див.* Жемгала
- Семигород, край, князівство **(I)** 45, 129, 135, 221, 222, 224, 224³, 225, 225¹, 302, 558, 559 **(II)** 460, 524³, 543 **(III)** 118 **(VI)** 60, 61, 611 **(VII)** 196, 202, 204, 204⁴, 246, 247, 250 **(VIII-1)** 36, 36², 209, 229, 239 **(VIII-2)** 10, 204 **(VIII-3)** 105, 132, 135, 136, 136², 165, 184¹, 193, 240, 240² **(IX-1)** 37, 37¹, 45, 54, 83, 94, 98, 126, 128, 140, 141, 143, 150, 206, 207, 253, 429, 444, 449, 450, 466, 483-485, 498, 499, 510, 511, 517, 518, 520, 522, 527⁵, 528, 533, 541, 572⁻, 574 **(IX-2)** 773¹, 938, 1103, 1105, 1107, 1109, 1147⁻, 1183, 1186-188, 1190, 1208, 1213, 1240, 1248, 1274, 1278¹, 1279, 1283,

- 1284, 1288, 1295, 1296, 1300, 1304, 1306, 1310, 1320, 1326, 1331, 1332, 1336, 1339, 1364⁴, 1367, 1388, 1394, 1397, 1427, 1430, 1433^{1,3}, 1434, 1437-1440, 1456, 1458, 1460, 1468, 1478, 1546, 1549, 1550 (X) 8, 54⁵, 66 *див.* Трансильванія
- Семигородець, виходець із Семигороду (VIII-3) 105 (IX-2) 1387, 1458
- Семигородська височина (I) 11
- Семигородська земля (IX-1) 44, 520
- Семигородська катедра [спархія] (II) 494
- Семигородське князівство (Siebenburgische Fürstenthumb) (VIII-3) 103 (IX-2) 1438 *див.* Siebenburgische Fürstenthumb
- Семигородські гори, частина Карпат (I) 135, 155, 221, 223, 226 (II) 460
- Семигородці (Sicli), народ (IX-1) 533, 572⁻, 583 (IX-2) 1109, 1356, 1390, 1391¹, 1435, 1457, 1458, 1460, 1472 *див.* Sicli
- Семіти, народи (I) 62
- Семнони (Ziemian), плем'я (I) 77³ *див.* Ziemian
- Семь (Семь), р. (I) 193 (II) 604 (IX-1) 414, 415 (IX-2) 1012 *див.* Сейм
- Сенгурк, м. (IX-2) 1315¹ *див.* також Самбір, м., над р. Дністер
- Сендомир, м. (I) 217⁻ (III) 15, 89, 135, 506 (IV) 34, 34¹, 36, 46², 194, 243, 466 (V) 226 *див.* Сандомир
- Сендомирська земля (III) 97, 101⁴, 108, 111, 112, 506 (IV) 34, 41, 50¹, 51, 53, 54, 243, 332 (V) 165 (VI) 34, 217, 372 *див.* Сандомирська земля
- Сендомирське воєводство (IV) 46²
- Сендомирський повіт (IV) 34¹ (VI) 217
- Сендомирщина (IV) 50¹, 333, 448 (VI) 173
- Сендомиряни, жителі м. Сандомир (IV) 53 (IX-2) 704²
- Сенча (Синелець, Сінча, Sieca), г-ще, м., над р. Сула, у Полтавській губернії [Лохвицький р-н Пл.] (II) 607 (VII) 257⁻ (VIII-1) 259, 297 (VIII-2) 45, 47 (X) 333⁻ *див.* Синелець, Сінча, Sieca
- Сенчанська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279
- Серб (Сербин, Serb, Serbin) (I) 78, 78⁴ (VI) 364² (VII) 157 (IX-1) 255 (IX-2) 900¹, 1017 (X) 136³, 137⁻, 142, 167, 238, 243, 268-270, 270¹, 271, 277, 279, 280, 280^{3, 5}, 281, 281¹, 283-285, 288, 379 *див.* Serb, Serbin
- Серби (Сербы, Раци, Raczones, Rassen, Serbes, Serby, Spali, Sporoї, Syrfeу, Σπόροι), народ південнослов'янський, з басейну середньої течії Дунаю (I) 78, 78⁴, 169, 170, 211, 211¹, 213, 250 (III) 519 (V) 401, 402, 500, 522 (VII) 157,

- 340, 519, 525 (VIII-3) 249
 (IX-1) 123, 542 (IX-2) 944,
 1032, 1078 (X) 135, 136, 136³,
 137¹, 165, 171, 196, 198, 203,
 215, 220-222, 227, 271, 334
див. Раци, Raczones, Rassen,
 Serbes, Serby, Spali, Sporoj,
 Syrfey, Σπόροι *див. також*
 Srbski narod
- Серби балканські (I) 78
- Серби західні (I) 353, 353², 357
- Серби лужицькі (Serby Łužiske)
 (I) 78 *див.* Serby Łužiske
- Серби полабські (I) 211
- Серби полудневі (I) 211
- Серби слов'янські (I) 78
- Сербія (Serbia), д-ва (II) 153
 (III) 72 (VI) 342 (IX-2) 779
див. Servia
- Сербія західна (I) 361
- Сербська земля (VII) 525 (IX-2)
 944 (X) 271
- Сербяни Болгари (I) 486¹ *див.*
 Болгари волзькі
- Сергіївка, с., у поріччі р. Хорол
 (VIII-2) 45, 47
- Серебрія, маєтн. (VII) 14 *див.*
 Агдашів
- Серебряний, м. (II) 607 *див.*
 Срібне
- Середземне море (Біле море,
 Средземельне море) (I)
 103, 286, 461¹, 617 (VI) 4, 5,
 20-22, 608 (VIII-1) 122, 214
 (IX-1) 131 (IX-2) 1164 *див.*
 Біле море
- Середне, с., на Житомирщині
 (VI) 292³
- Середньо-дунайська рівнина (I)
 57², 161
- Серенськ, м. [у Росії] (IV) 277
- Серенча, с., у Землинському ко-
 мітаті (II) 492, 503
- Серет, р., ліва притока Дністра
 (II) 96, 373, 424, 436, 437¹,
 610, 611 (IV) 91¹, 442, 443
 (IX-1) 243, 244 (IX-2) 652
- Серет (Zereth), р., ліва притока
 Дунаю [у Румунії] (I) 10, 37,
 129, 132, 132⁴ (II) 461 (IX-1)
 541, 582 *див.* Zereth
- Серет (Сереть, Сирять), м. [у
 Румунії] (II) 523¹ (VI) 60
див. Сирять
- Серір, край (I) 286 *див.* Дагес-
 тан
- Серкас, м. (IX-2) 1008² *див.*
 Черкаськ
- Серкизів, м., на Берестейщині
 (VI) 77
- Серники, с., на Пинщині [Рв.]
 (V) 277², 645
- Серпейськ, м., у північній Чер-
 нігівщині (IV) 274, 277, 278
 (VIII-2) 65
- Серпейські бояри (IV) 278
- Серпухов, м., у Чернігівській
 волості [у Росії] (III) 181
 (VIII-2) 58
- Седліска, м. [у Польщі] (IX-2)
 1181
- Сенно, м. [у Польщі] (IV) 224,
 225
- Серадзь, м. [у Польщі] (IV) 114,
 115, 200, 221, 224
- Серадзька земля (IV) 54 (VI)
 372
- Серадзьке воєводство (IX-2) 1118
- Сецехов, м. [у Польщі] (VI) 30,
 33

- Сибір (Сибир, Сібір), край
(I) 42, 56, 422 **(VIII-1)** 27⁵
(VIII-2) 64, 212 **(IX-2)** 936³,
 969- **(X)** 54, 132, 133, 166,
 205¹, 206
- Сибірські народи **(I)** 113²
- Сивере, людність **(III)** 153¹ *див.*
 Севруки
- Сивлюш (Nagy-Szóllós, Szeu-
 leus), с., м., в Угоцькому
 комітаті **(II)** 504³ *див.* Nagy-
 Szóllós, Szeuleus
- Сиволож (Всеволож), с., м., у Бор-
 зенському повіті, на Чернігів-
 щині [Борзненський р-н Чрг.]
(II) 604 *див.* Всеволож, м.
- Сильне, с., у Луцькому повіті
(VI) 149
- Симбирськ (Сімбірськ), м., у
 Московщині **(VIII-3)** 4 **(IX-1)** 5 **(IX-2)** 1226
- Симбирська губ[ернія] **(VIII-2)**
 110
- Символів бухта **(I)** 93 **(IV)** 302
див. Балаклавська затока
- Символів затока **(I)** 91 *див.* Ба-
 лаклавська затока
- Симяків, с., у Барському старо-
 стві **(V)** 97³ **(VII)** 11¹
- Синевідсько (Синеводсько), с.,
 м., над р. Стрий, у Галичи-
 ні [Верхнє Синьовидне, с.,
 Сколівський р-н Льв.] **(II)**
 460, 470, 580 **(III)** 150 **(VI)**
 24 **(IX-2)** 1323, 1384
- Синелець (Синець), м. **(II)** 356,
 607 **(III)** 294 **(IV)** 87 *див.*
 Сенча
- Синиця город, м., у Київському
 воєводстві **(IX-2)** 721
- Синів, с., у Ратенському старо-
 стві **(VI)** 186
- Синін (Синін міст), м., на Чер-
 нігівщині **(II)** 605 *див.* Синін
 міст
- Синін міст, м. **(II)** 605 *див.* Си-
 нін
- Синоп, м. [у Туреччині] **(I)** 393,
 401 **(IV)** 296² **(VII)** 347¹, 349,
 536¹ *див.* Сіноп
- Синьків, с., у Галичині [Залі-
 щийський р-н Трн.] **(V)** 268
- Синюха (Синя Вода, Сниводь,
 Sinowoda), р., ліва притока
 Південного Бугу **(IV)** 81, 82¹
(VI) 9² **(IX-2)** 1455 *див.* Синя
 Вода, Сниводь, Sinowoda
- Синя Вода (Bluewater), р. **(IV)**
 82³ *див.* Bluewater *див.* та-
 кож Дон
- Синя Вода (Sina voda) **(IV)** 82³
див. Sina voda *див.* також
 Дніпровський лиман
- Синя Вода (Сині Води), р. **(IV)**
 79, 80, 80¹, 81, 82, 87, 90¹, 91
(VIII-3) 21 **(IX-1)** 309, 320,
 563 **(IX-2)** 1136, 1136³ *див.*
 Синюха
- Синява, м. [Стара Синява, смт,
 Хм.] **(VIII-3)** 60, 179⁶ **(IX-1)**
 200, 217
- Синява, р. **(VIII-3)** 72 *див.* Іква,
 р., ліва притока Південного
 Бугу
- Синява, с., на Сяніччині **(VI)** 190
- Сир-Дарія (Аракс, Яксарт), р.,
 басейн Аральського моря **(I)**
 107 *див.* Аракс, Яксарт
- Сирець-річка, біля Києва **(IX-2)**
 851³

- Сирія (Сірія) **(I)** 286, 466, 471
(III) 451, 451¹ **(VI)** 4, 13 **(IX-2)** 983, 1001¹
- Сірка (Сірка), р. [у Румунії]
(IX-1) 570 *див.* Сірка
- Сирять, м. **(VI)** 60 *див.* Серет, м.
- Сита, р., права притока Моголи, басейн Волги **(II)** 542
- Ситенка, р., притока р. Стир [Ситенька, потік] **(IX-1)** 283
- Ситківці, маєтн., за р. Південний Буг **(VII)** 15
- Ситницька сотня, Корсунського полку **(VIII-3)** 275
- Сицилія, о., у Середземному морі **(I)** 449¹ **(II)** 32¹
- Сівер (Сивер) **(IX-1)** 381¹ **(IX-2)** 1544 *див.* Сіверщина
- Сівера, плем'я **(I)** 193, 229², 487 *див.* Сіверяни, плем'я
- Сівера, територія **(IV)** 328 *див.* Сіверщина
- Сіверська архієпископія **(VIII-1)** 194, 194⁴
- Сіверська волость **(II)** 151 *див.* також Новгород-Сіверська волость, Новгородська волость
- Сіверська земля (Сѣверская земля, Сіверянська земля, Szewor terra) **(I)** 186¹, 188², 193², 196^{2,3}, 197⁻, 265, 282¹, 361³, 416³, 550, 560 **(II)** 103¹, 313, 329, 339, 553, 563, 564 **(IV)** 134² **(V)** 13¹ **(VIII-1)** 137 *див.* Szewor terra
- Сіверська народність **(III)** 537
- Сіверське князівство **(IX-1)** 256¹
- Сіверське плем'я **(II)** 312, 313
- Сіверський Донець (Донець, Сіверянський Донець), р., права притока Дону **(I)** 197⁻ **(II)** 346 **(VIII-2)** 36, 40 *див.* Донець, р.
- Сіверщина (Сівер, Сівера) **(I)** 190, 199, 246⁻, 276, 333, 365, 389¹, 411 **(II)** 8, 29, 45, 313, 313⁻, 314, 315, 318, 328, 329, 331, 332⁶, 334, 337, 515 **(III)** 25³, 175⁻, 178, 180, 539 **(IV)** 16³, 64¹, 65, 67, 68, 68¹, 70, 72, 78, 79, 94, 161, 166, 167, 169, 174, 176, 178, 179⁻, 179, 185, 186, 203, 204, 223, 235, 245, 246¹, 274, 278, 279, 288, 322⁻, 327, 332, 354¹, 422, 430, 452, 453, 455, 456 **(V)** 2, 131, 291, 339, 539 **(VI)** 287, 289 **(VII)** 10, 26, 92, 123, 325, 332, 334, 335, 337, 376, 377 **(VIII-1)** 135, 145, 201, 203, 206, 259, 297, 298 **(VIII-2)** 57, 198, 205 **(VIII-3)** 20, 30-34, 179⁻, 184, 256 **(IX-1)** 21, 38, 74, 222², 228, 325⁻, 381, 407, 433, 460¹, 872², 874, 929, 936³, 962, 1157, 1158, 1545 **(X)** 362 *див.* Сівер; Сівера, територія
- Сіверщина задесенська **(VIII-3)** 29
- Сіверщина задніпрянська **(III)** 171
- Сіверщина московська **(IV)** 288 **(VII)** 163
- Сіверщина північна **(I)** 334¹ **(II)** 313, 315 **(IV)** 274 **(VI)** 288 **(VIII-3)** 32, 34, 214
- Сіверщина подесенська **(I)** 199
- Сіверщина полуднева **(I)** 334¹

- (II)** 313, 315 **(VIII-3)** 30, 32 **(IX-1)** 74
- Сіверяни (Сѣвера, Сѣверь, Сѣверяни, Сівера), плем'я східнослов'янське, з лівобережжя Дніпра **(I)** 5², 190, 193, 194⁻, 196, 197, 197⁻, 199, 239¹, 245, 253, 259, 308, 312, 333, 335, 340, 341², 347, 364, 389, 410, 415, 425, 460, 487, 555, 556, 560 **(II)** 19, 312, 313, 313⁻, 314, 357 **(VI)** 297 *див.* Сівера, плем'я
- Сіверяни полудневі **(II)** 357
- Сіверянин (Сѣверянинь), житель Сіверщини **(II)** 19, 20⁻, 332 **(III)** 485
- Сівськ (Сѣвскь), м. [Севськ, м., у Росії] **(VII)** 377 **(VIII-1)** 134, 202, 206 **(VIII-2)** 57 **(IX-1)** 76, 223³, 370², 415, 433⁴, 434², 467², 471³ **(IX-2)** 682, 686, 981 **(IX-1)** 204⁻, 469⁻ **(IX-2)** 929, 1192, 1545 **(X)** 158², 186³
- Сівська волость, у Московщині **(IX-2)** 929
- Сівський повіт **(IX-2)** 929
- Сівський уїзд **(IX-1)** 415
- Сігіни, народ **(I)** 128⁴
- Сідлецька губернія (Сѣдлецкая губернія), на Підляшші **(I)** 7, 557
- Сідони, плем'я бастарнське **(I)** 139
- Сізеболь, м., на чорноморському узбережжі **(VIII-1)** 121
- Сілець, с., у Белзькому старостві **(VI)** 152
- Сілістрія (Дістра, Дрествин, Дрістра, Доростіл, Силистрія), м., у поріччі Дунаю [у Болгарії] **(I)** 236, 468 **(II)** 523¹ **(VII)** 170 **(IX-1)** 498, 519, 537 **(IX-2)** 944⁴, 1234⁴ *див.* Дістра, Дрествин, Дрістра, Доростіл
- Сілниця, с., у Брацлавському повіті [Сільниця, с., Вн.] **(VIII-3)** 277
- Сіль, м. **(VII)** 501 **(VI)** 213, 215, 216 *див.* Стара Сіль, м.
- Сільце, с., біля Галича **(II)** 580
- Сімоць (Сѣмоць), м., у Болоховській землі **(III)** 157, 158¹
- Сінди, плем'я **(I)** 98, 104³ **(II)** 507
- Сінна, станиця, у Таманській затоці **(I)** 98 **(II)** 506
- Сінниця, с., у Красноставській королівщині **(VI)** 268
- Сіннів (Syenuow), с., у Галичині **(VI)** 237, 239 *див.* Syenuow
- Сіноп (Синоп), м., на малоазійському березі Чорного моря [у Туреччині] **(VIII-3)** 189 **(I)** 85 *див.* Синоп
- Сінча, г-ще **(II)** 349¹ *див.* Сенча
- Сінява, н. п., в Овруцькому повіті [Синява, с., Кв.] **(IX-2)** 1343
- Сіон, св. гора **(X)** 13
- Сіраки, народ сарматський **(I)** 100, 121, 124
- Сірієць **(I)** 169⁴, 497
- Сірійське море **(I)** 618
- Сірка, р. **(IX-2)** 1107 *див.* Сирка
- Сітомль (Сѣтное), р., права притока Почайни **(II)** 10⁴, 26 *див.* Сѣтное
- Січ **(II)** 521, 521³ *див.* Берладська Січ

- Січ (Сѣчь), козаки (I) 14 (VII) 139, 139³, 140, 245, 280, 280¹, 281, 303², 356, 369, 389², 392¹, 565, 566, 567 (VIII-1) 28, 45, 67, 122, 122³, 224 (VIII-2) 161, 165, 167, 174, 175, 179 (VIII-3) 29¹ (IX-2) 807, 807³, 972 (X) 82, 101-104, 111, 117, 118, 120, 125-127, 129, 130, 140, 155, 234 *див.* Козаки запорозькі
- Січавці (Сочавчики), жителі м. Сучава (IX-1) 96, 596 *див.* Сочавчики
- Січниця, р., ліва притока Вишні, басейн Сяну (III) 59
- Січовики, козаки (X) 38, 56, 104, 125, 127, 222 *див.* Козаки запорозькі
- Скабарни, маєтн. (VII) 15³
- Скавина, м. [у Польщі] (IX-2) 1390
- Скакинки, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
- Скакун, с., у Воронізькій губернії (I) 49¹
- Скала, замок, м., над р. Збруч, на Поділлі [Скала-Подільська, смт. Борщівський р-н Трн.] (IV) 89, 192, 199 (V) 269, 315³, 317 (VI) 78, 101 (VII) 517 (IX-1) 243 (IX-2) 1104, 1105¹, 1113, 1114
- Скала, округ, на Поділлі (IV) 90, 175
- Скалат, м., у Теробовельському повіті [Підволочиський р-н Трн.] (V) 268 (IX-2) 1466, 1469¹
- Скальське городище, над р. Ворскла (VIII-2) 46
- Скандинави (Scandinavians), народи (I) 361, 380, 384, 387, 602, 604, 624, 624¹ (II) 31 *див.* Scandinaves
- Скандинавія (Скандинавщина, Scandinavia) (I) 24, 140⁵, 196¹, 603, 617, 624 *див.* Скандинавщина, Scandinavia
- Скандинавські народи (I) 602 (III) 357
- Скандинавщина (I) 619 *див.* Скандинавія
- Скаржинське поле, у Летицівському повіті (VIII-3) 60
- Скаржинці, с., на Поділлі (VIII-3) 60, 60⁵
- Сквер, лодність (III) 153¹ *див.* Севруки
- Сквира, м., у Київському повіті (VII) 257
- Сквирський повіт, у Київській губернії (I) 44², 281³
- Скит, з племені скитів (I) 93, 113, 441
- Скит-херсонесець (I) 93
- Скити (Скифи, Sciti, Skythen, Skythen pontischen, Σκῦθαι), народи кочові, у Причорномор'ї, біля нижнього Дніпра та у Криму (I) 52, 56, 59¹, 89-91, 94, 99, 100, 102, 103, 104³-107^{1,2}, 108, 108^{2,3}, 109², 110, 110³-112², 113-117², 118-121¹, 122, 123, 125, 126, 128, 129, 134, 150, 161, 322¹, 496⁻, 542, 543, 564 *див.* Sciti, Skythen, Skythen pontischen, Σκῦθαι *див.* також Саки, Βόρειοι Σκῦθαι, Ἴππιομολογοί

- Скити західні (I) 543
- Скити північні (Skytischen Norden) (I) 394, 564 *див.* Skytischen Norden
- Скити східні (I) 112, 121, 543
- Скити Царські (Βασιλείοι, Σκύθαι Βασιλῆοι), народ (I) 109, 110 *див.* Βασιλείοι, Σκύθαι Βασιλῆοι
- Скити чорноморські, народ (I) 111 *див. також* Саки заморські
- Скити-кочовники, народ (I) 109
- Скити-орачі (Σκύθαι Ἀροτῆρες), народ (I) 109, 110 *див.* Σκύθαι Ἀροτῆρες
- Скити-сармати, народ (I) 56
- Скити-хлібороби (Σκύθαι Γεωργοί), народ (I) 109, 109¹ *див.* Σκύθαι Γεωργοί
- Скитія (Скифія, Скитія, Скітія, Scytharum patria, Scythia, Skythenland, Skythien, Σκυθίη), д-ва, у північному Причорномор'ї (I) 55¹, 56¹, 59¹, 106², 109, 110, 113, 115, 115², 119-122, 128, 134, 143, 148, 149, 156, 157, 167², 212, 249, 280¹, 541-543 *див.* Scytharum patria, Scythia, Skythenland, Skythien, Σκυθίη
- Скитія припонтійська (I) 157
- Скитська держава (I) 120, 121
- Скитське плем'я (I) 116, 142³
- Скитське царство (I) 120
- Скитський народ (I) 59¹, 108, 109, 115, 118, 142³, 506
- Скитські племена (Scythathiodos) (I) 110, 112² *див. також* Scythathiodos
- Скіри, плем'я готське (I) 89, 120, 132, 137, 137², 140, 141, 143
- Сколе, м. [Льв.] (IX-2) 1323
- Сколоти, плем'я (I) 110
- Скорняківка, с., у Воронізькій губернії (I) 49¹
- Скорняковські кургани, у Воронізькій губернії (I) 49¹
- Скоростень, м. (II) 287³ *див.* Коростень
- Скот (VIII-3) 46
- Скочищів, н. п., над р. Ірпінь [Скочище, с-ще, Жт.] (VII) 18
- Слабунь (Slabun), с., на Чернігівщині (IX-1) 326² *див.* Slabun
- Слава, м. (I) 196¹ *див. також* Новгород, м. [у Росії]
- Славатичі, н. п. (IX-2) 1460
- Славіунь, народ (I) 229²
- Славія, земля словенів новгородських (I) 421
- Славія, м. (I) 196¹ *див. також* Новгород, м. [у Росії]
- Славно-готи (Hrōdhigutōs), народ (I) 610 *див.* Hrōdhigutōs
- Славно-готія (Hrōdhgotaland) (I) 610 *див.* Hrōdhgotaland
- Славолій, р. (II) 349
- Славонія (Sclauonia), територія (II) 252 (III) 67 *див.* Sclauonia
- Славу́та, р. (VIII-1) 79, 289 (VIII-2) 190 *див.* Дніпро
- Славяне восточные (I) 561 *див.* Слов'яни східні
- Славяне польские (I) 279¹
- Славяне російские (V) 534

- Славяне русские (I) 246², 279¹, 339, 396³ *див.* Слов'яни руські
- Славяне юго-западные (I) 353² *див.* Слов'яни полуднево-західні
- Славяне южные (I) 128⁻, 247⁻, 316⁻, 354⁻, 567 *див.* Слов'яни полудневі
- Славяни (Славяне), народи (I) 72³, 163⁻, 195¹, 202⁻, 221¹, 244¹, 246², 255², 262⁷, 281², 315^{2,3}, 322², 329², 331¹, 562, 563, 606, 607 (II) 34¹, 506¹ (III) 238⁴ *див.* Слов'яни, народи
- Славяно-руссы (I) 432¹
- Славяносербськ, м., у Катеринославській губернії (VIII-2) 40
- Славянські племена (I) 67 *див.* Слов'янські племена
- Славянское плем'я (I) 194⁻ *див.* Слов'янське плем'я
- Слав'янськ (Славянськ), м. (II) 105 (VIII-2) 36, 38¹ *див.* Слов'янськ, м.
- Слобідка, м., над р. Десна (VII) 42 (VIII-2) 44
- Слобідка, с., біля м. Галич (V) 276
- Слобідщина (VIII-1) 294, 297, 301 (VIII-2) 27, 63, 64, 71, 73, 75², 197 (VIII-3) 4 (IX-1) 314³ (IX-2) 1049, 1091, 1229, 1230, 1545 (X) 242, 269 *див.* Україна слобідська
- Слобода Золотник, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Слободищанська волость, у Житомирському повіті (VII) 260
- Слободищанська латифундія, у Житомирському повіті (V) 216
- Слободищанська маєтність, у Житомирському повіті (V) 218
- Слободище (Слободища, Старе Слободище), с., м-ко, біля р. Тетерів, у Житомирському повіті [Бердичівський р-н Жт.] (VII) 20, 45⁴, 257⁻ *див.* Старе Слободище
- Словак (II) 578
- Словаки (Slováci), народ (I) 11, 165, 220, 353, 355¹, 558 *див.* Slováci
- Словаччина (Slovensko), д-ва (I) 162¹ (II) 21¹, 501 *див.* Slovensko
- Словени (Славени) (I) 78 *див.* Слов'яни західні
- Словени (Словѣны, Sclaveni, Σκλαβηνοί), народи східнослов'янські, з Новгородської землі, у басейні оз. Ільмень та р. Молога (I) 75, 169, 172, 173, 173^{3,4}, 174, 176, 177, 179, 180, 180², 182, 183, 185, 195¹, 206, 240, 246, 252, 306, 329, 359, 366, 375, 547, 548, 585 *див.* Словѣны, Sclaveni, Σκλαβηνοί
- Словени ільменські (I) 184
- Словени мізійські (I) 176 *див.* Слов'яни мізійські
- Словени наддунайські (I) 169, 181 *див.* Слов'яни наддунайські

Словени новгородські (Словѣни, Слов'яни новгородські) **(I)** 184⁴, 185, 387, 398, 410, 421, 480 *див.* Словѣни, Слов'яни новгородські

Словени панонські **(I)** 176

Словенські племена **(II)** 572

Словены, жителі **(I)** 480 *див.* Новгородці, жителі м. Новгород [у Росії]

Словечна, р., права притока Прип'яті, права притока Дніпра **(IX-1)** 224, 323² **(IX-2)** 1253

Словинці (Словінці), народ **(I)** 78, 250

Словита, с., у Галичині [Золочівський р-н Льв.] **(V)** 187⁴, 262

Словита, с., у Галичині, Хреста св. монастир, жіночий **(V)** 262

Словѣни (Словѣны) **(I)** 191, 192, 192², 380, 385¹, 387¹, 410, 411 *див.* Словени новгородські

Словѣни, народи **(I)** 597 *див.* Слов'яни

Словѣны, народи **(I)** 181, 192³ *див.* Словени

Словянскитъ народи **(I)** 562 *див.* Слов'янські народи

Слов'яни, народи **(I)** 547 *див.* Анти

Слов'яни (Сакаліба, Саклаб, Славяни, Словѣни, Словяни, Sclavi, Sclavini, Slaven, Slovane, Slovanstvo, Slovena, Slowenen, Słowianie, Σθλαβινοί, Σκλαβηνοί, Σκλάβοι,

Σκλαυηνοί, Σπόροι), народи **(I)** 63, 63¹, 65, 68, 68², 69, 71, 71⁴, 72, 72^{1,4}, 73², 74, 77, 77³, 78, 78^{1,2}, 79, 79¹, 80, 81, 102, 104, 111, 116-118, 128⁻, 132, 133, 138, 141, 142³, 146³, 149, 161, 162¹, 163, 163⁻, 164-167, 167^{2,3}, 168, 168¹, 169-176, 178, 182, 183, 189, 194, 195, 195², 196, 223, 225³, 229, 230, 234, 234³, 244¹, 246, 248, 249⁵, 250, 250⁻, 252², 253, 256²-259, 262, 264, 267, 271², 272, 276, 280, 281, 283, 284, 290³, 292, 296, 298, 300, 306, 306², 307, 307⁻⁵, 310-317, 318¹, 320, 320¹, 324¹, 325, 328, 330, 333, 335, 336, 340¹, 341, 347, 348, 353², 355¹, 360, 367^{1,2}, 369, 370, 370², 371, 378², 387, 423, 425, 456, 511, 543, 547, 548, 558, 559, 562, 597, 602, 603, 605, 607, 609, 616, 618, 620-624 **(II)** 348 **(III)** 238⁴, 324, 337 **(V)** 380 **(VI)** 363¹, 401⁻, 434, 436 **(VII)** 67 *див.* Сакаліба, Саклаб, Славяни, Словѣни, Sclavi, Sclavini, Slaven, Slovane, Slovanstvo, Slovena, Slowenen, Słowianie, Σθλαβινοί, Σκλαβηνοί, Σκλάβοι, Σκλαυηνοί, Σπόροι

Слов'яни балтійські **(I)** 314, 317, 321-322, 325, 328, 329, 387, 388, 604, 606

Слов'яни дакійські (Slaven Daciesche) **(I)** 559 *див.* Slaven Daciesche

Слов'яни західні (Словени) **(I)** 78, 165, 173⁵, 248-250, 319,

- 329, 348, 349, 547, 548 *див.*
Словени
- Слов'яни мізійські (Словени мізійські) (I) 177, 394¹ *див.*
Словени мізійські
- Слов'яни наддунайські (Словени наддунайські) (I) 182 *див.*
Словени наддунайські
- Слов'яни новгородські (I) 425 *див.* Словени новгородські
- Слов'яни північні (I) 298, 548
- Слов'яни подунайські (I) 165, 169, 369, 371
- Слов'яни полабські (I) 165, 493
- Слов'яни полудневі (Славяне южные, Slovena juzni, Südslaven) (I) 250, 263¹, 316⁻, 329, 340, 370, 547, 547, 548, 570 *див.* Славяне южные, Slovena juzni, Südslaven
- Слов'яни полуднево-західні (Славяне юго-западные) (I) 352¹ *див.* Славяне юго-западные
- Слов'яни полуднево-східні (I) 175
- Слов'яни поморські (I) 311
- Слов'яни придонські (I) 195²
- Слов'яни придунайські (I) 159, 178
- Слов'яни прикавказькі (I) 195²
- Слов'яни руські (Славяне русские) (I) 253, 284, 325, 339, 396³, 548 *див.* Славяне русские
- Слов'яни семигородські (I) 558
- Слов'яни східні (Славяне восточные, Slovanstwo vychodni, народи (I) 96, 174³, 175⁻, 183, 184, 250, 313, 317, 321, 341, 348, 349, 370, 378², 390¹, 548, 622, 623 *див.* Славяне восточные, Slovanstwo vychodni
- Слов'яни чорноморські (I) 243, 246, 547
- Слов'янин (Словенинь) (I) 307⁻, 323, 325 (VI) 294, 294¹
- Слов'янськ (Слав'янськ, Тор, Торський), м., на усті Тору [Слов'янський р-н Днц.] (VIII-2) 38, 59 *див.* Слав'янськ, Тор, Торський
- Слов'янська держава (Славянська держава) (I) 160, 542 (II) 28 (IV) 8⁴
- Слов'янська земля (I) 169 *див.* Пельопонес
- Слов'янська ріка (I) 194, 195² *див.* Дон
- Слов'янська ріка (I) 194, 195², 295 *див.* Волга
- Слов'янське плем'я (Славянское плем'я) (I) 315, 378 *див.* Славянское плем'я
- Слов'янський народ (I) 177, 195, 597
- Слов'янські народи (Словянскить народи, Słowiańskie narody) (I) 60, 68, 70, 78, 80, 156⁴, 164, 170, 185, 208, 231, 245, 248, 318, 340¹, 343, 353, 353², 367², 429, 437, 549 (III) 548 *див.* Словянскить народи, Słowiańskie narody *див.* також Східнослов'янські народи
- Слов'янські племена (Славянські племена) (I) 67, 68, 70, 79, 80, 83, 160, 162, 169, 173, 229, 247⁻, 346, 347, 351, 367,

- 370, 377-378, 378², 396, 549, 624 (II) 360 (III) 552 *див.* Славянські племена *див. також* Східнослов'янські племена
- Слов'янсько-литовські племена (I) 69
- Слов'янщина (Ханаан), територія (I) 72, 80¹, 81, 83, 281, 288, 308, 321, 362 (II) 558 (III) 249¹ (V) 223 *див.* Ханаан
- Слов'янщина західна (I) 528 (III) 502¹
- Слов'янщина полуднева (I) 355¹
- Слов'янщина східна (I) 303, 408 (IX-2) 980
- Слоним (Вслоним), м., над р. Шар'я, в Чорній Русі [у Білорусі] (II) 303 (VI) 222¹ (VII) 213, 374 (IX-1) 404 (IX-2) 638 *див.* Вслоним
- Слонимський повіт, у Чорній Русі (V) 476
- Слутеск, м. (IX-2) 1269 *див.* Слуцьк
- Слуцьк (Слутеск, Слуцк, Слуцьке, Случеськ, Sluck), замок, м. [у Білорусі] (II) 188, 303, 304, 306 (IV) 214, 214³, 287, 332, 333 (V) 579, 580 (VI) 435 (VII) 23, 30, 209, 210, 213 (VIII-1) 84² (IX-1) 14 (IX-2) 949⁴, 950¹, 1090, 1192, 1207, 1209, 1209³, 1217, 1269-1272, 1275, 1327¹, 1398, 1419 *див.* Слутеск, Случеськ, Sluck
- Слуцька волость (IV) 174 (V) 481
- Слуцьке князівство (II) 307 (IV) 268 (V) 473 (VI) 468 (IX-1) 1269-1272, 1283, 1408
- Случ, р., права притока Прип'яті (II) 302 (III) 84, 86, 155, 157, 158, 158¹, 159², 160, 170
- Случ (Случь, Случь, Slucz), р., права притока Горині (I) 9, 200, 200⁵, 246⁻, 308, 308², 334, 334¹, 561 (II) 252, 258, 260, 262, 288, 368, 374, 380³, 461, 608 (IV) 502 (VI) 53, 627 (VII) 219 (VIII-3) 53, 54, 60, 79, 81⁻, 152, 155, 158, 160, 181, 183, 212, 220, 224², 225, 226, 231, 234¹, 235, 273 (IX-1) 17⁻, 17², 163, 308 (IX-2) 1115, 1138 (X) 292, 295, 304, 365 *див.* Slucz
- Случеськ (Случеськ), м. (II) 300³, 301, 301² *див.* Слуцьк
- Слуца, с., на Холмщині (VIII-2) 126^{1,2}
- Смердиця, р. (VIII-2) 71
- Смильно (Stemella, Szemella), с., у верхів'ях Ондави, у Карпагах (II) 458² *див.* Stemella, Szemella
- Сміла (Сміле, См'кла), м., над р. Тясмин, на Черкащині (I) 36, 36², 43⁻, 56¹ (II) 285¹ (III) 399³, 555 (IX-1) 564 (IX-2) 688, 811, 827, 1010, 1300, 1450 (X) 10, 26 *див.* Сміле
- Сміле, м. (IX-1) 426 (IX-2) 688 (X) 153 *див.* Сміла
- Смілянська сотня (Смілівська сотня), Чигиринського полку (VIII-3) 274
- Смоленская архімандрія (IX-2) 1520
- Смоленская губернія (I) 560 (III) 451²

Смоленская земля (VI) 14³, 170³
Смоленськ, волость (I) 487 *див.*

Смоленська волость

Смоленськ (Мілініск, Смоленескъ, Смоленск, Смоленско, Смоленськ, Смоленськъ, Смоленьск, Смолинськъ, Смолньскъ, Smoleńsk), м. [у Росії] (I) 184, 188, 190, 196¹, 283, 410, 413-415, 421, 422, 483², 487, 487¹, 523, 585 (II) 6, 7, 7³, 8, 17, 26², 45, 47, 52, 52², 53, 54, 54¹, 62, 86, 87¹, 68³, 69, 71, 78, 80, 87, 88, 99, 118¹, 120, 121, 134, 140, 152, 154, 155, 157, 158, 160, 169, 173, 177, 178, 193, 196, 199, 200, 200⁴, 204-207, 213, 217, 219-221, 223, 235, 235², 243, 277, 319, 450, 521 (III) 201, 205, 295, 327, 345, 380, 451², 470², 499¹, 500⁻ (IV) 12, 12¹, 65, 66, 86⁻, 168, 204, 217, 219, 220, 234, 253, 280, 290, 313, 343, 345, 361, 451, 452, 460 (V) 130, 460, 539 (VI) 14, 14³, 170, 357, 358, 362, 363¹, 479² (VII) 123, 332, 333, 333³, 334, 335, 337, 365 (VIII-1) 202, 203, 205, 206 (VIII-2) 173¹ (VIII-3) 113, 150, 174, 263 (IX-1) 14, 37, 42⁻, 121, 127, 203², 220, 221, 321, 405, 407, 415, 467¹, 503, 566 (IX-2) 646, 682, 720, 769, 773, 788, 808, 811, 816, 839, 861, 888, 890, 892, 905, 906, 908, 910, 921¹, 929, 931, 934⁻, 937, 937³, 951², 955, 961, 961³, 1021, 1022, 1026, 1073, 1078,

1078³, 1079¹, 1083, 1202, 1202¹, 1203, 1216, 1226⁵, 1245, 1255, 1258⁻, 1277, 1287, 1396, 1516, 1518-1520, 1522 *див.* Мілініск, Smoleńsk

Авраама св. монастир

[Спасо-Преображенський Аврааміїв монастир] (IX-2) 1520

Благовѣщення Святей

Богородици церковъ (IX-2) 1520

Бориса и Глѣба цер-

ковъ (IX-2) 1520

Смоленська архієпископія (VIII-1) 194

Смоленська волость (Смоленськ, волость; Смоленская волость) (II) 52, 52³, 254¹ *див.* Смоленськ, волость

Смоленська єпархія (Смоленська єпископія, Смоленська катедра, Смоленське владичтво, Смоленське єпископство) (V) 460 *див.* Смоленська єпископія, Смоленська катедра, Смоленське владичтво, Смоленське єпископство

Смоленська єпископія (V) 413 *див.* Смоленська єпархія

Смоленська земля (Смоленская земля, Смоленская земля) (I) 73^{2,3}, 184³, 185², 188², 190, 193, 282¹, 365, 550 (II) 184, 209, 319¹, 353, 554 (III) 256, 280, 286, 293 (IV) 14, 64, 65, 66¹, 87⁵, 273, 288, 422 (V) 13¹

Смоленська катедра (Смолен-

- ська тьма) **(I)** 522 **(II)** 319¹ **(III)** 226, 238, 240, 255, 256², 278, 280, 283⁴, 286, 293⁴, 294, 314², 319, 339, 386 **(V)** 131 *див.* Смоленська єпархія, Смоленська тьма
- Смоленська тьма **(IV)** 86 *див.* Смоленська земля
- Смоленське владцтво (Смоленское владцтво) **(VIII-1)** 193-194 **(IX-2)** 1520 *див.* Смоленська єпархія
- Смоленське єпископство **(VIII-1)** 195⁻ *див.* Смоленська єпархія
- Смоленське князівство **(II)** 208, 319 **(IX-1)** 256¹
- Смоленський повіт **(IX-1)** 223²
- Смоленщина **(I)** 76³, 277¹, 300, 550 **(II)** 240 **(III)** 258, 418, 451 **(IV)** 12, 65, 148, 148¹, 279, 466 **(V)** 131 **(VII)** 376, 377 **(VIII-1)** 201 **(IX-1)** 228, 257, 270, 271, 460¹ **(IX-2)** 1081
- Смолин Конець, с., у Болванницькій волості, Смоленського повіту **(V)** 66³
- Смолин, с., у Жовківському повіті, у Галичині [Лв.] **(V)** 263 **(VI)** 152
- Успенія монастир* **(V)** 263
- Смолино, с., у Чернігівській волості **(V)** 171
- Смолів, с., на Волині **(V)** 263
- Івана Кущника св. монастир* **(V)** 263
- Смольник, с., на Сянїччині [у Польщі] **(VI)** 223
- Смольниця, с., на Перемишльщині [Старосамбірський р-н, Лв.] **(V)** 375¹
- Богородиці монастир* (Смольницький монастир) **(V)** 263
- Смоляни (Смольняни), жителі м. Смоленськ **(II)** 234 **(III)** 210, 210¹ *див.* Смольняни
- Смольняни, жителі **(I)** 364, 374¹ **(II)** 87¹, 88, 197 *див.* Смоляни
- Смотрич, м., на Поділлі **(IV)** 89, 192, 193, 199 **(V)** 308
- Смотрич, округ на Поділлі **(IV)** 90, 175
- Смотрич, р., ліва притока Дністра **(I)** 49² **(VI)** 221 **(IX-1)** 239, 241, 243, 549, 550
- Смоч, р., притока Луги, права притока Західного Бугу, права притока Вісли **(II)** 376
- Смядинь, р., біля Смоленська **(II)** 277
- Снепород, м. **(IV)** 87 *див.* Сніпород, м.
- Снепородці, жителі м. Сніпород **(VII)** 70
- Снивось, р. **(IV)** 82 *див.* Синюха
- Снитинь, м., над р. Сула **(VI)** 285 *див.* Снітин
- Сніпород (Снепород, Снопород), м., на Переяславщині, на усті Снопорода **(VI)** 286 **(VII)** 70, 176, 176³ **(VIII-1)** 299, 300 *див.* Снепород; Снопород, м.
- Сніпород (Снопород), р., притока Сули [Сліпород, р.] **(VI)** 285, 286 *див.* Снопород
- Снітин (Снитинь, Снятин), м.,

- над р. Сула, у Переяславському князівстві [Лубенський р-н Пл.] **(II)** 349¹ *див.*
Снитинь, Снятин, м., над р. Сула
- Снов, р., права притока Десни **(I)** 193³ **(II)** 19¹, 57, 327, 332⁶, 605 **(IV)** 68
- Сновськ (Сновескь, Сновскь), м. **(II)** 57, 328², 563, 605 **(III)** 234 *див.* Седнів
- Сновська тисяча (Сновская тысяча), територія, на Чернігівщині **(II)** 300³, 327³ **(III)** 234 Снопород, м. **(II)** 607 *див.* Сніпород, м.
- Снопород, р. **(II)** 191, 195, 607 *див.* Сніпород, р.
- Снятин (Nostin, Snatin), замок, м., у Галичині [Снятинський р-н ІФ.] **(III)** 299 **(IV)** 56, 56¹ **(V)** 252, 269 **(VI)** 59, 60, 91, 99, 99⁶, 100, 178, 270 **(IX-2)** 700, 702, 1461 *див.* Nostin, Snatin
- Снятин, г-ще, м., над р. Сула **(II)** 346 **(VIII-1)** 259 **(VIII-2)** 45 *див.* Снітин
- Снятинка, с. **(VIII-2)** 47
- Снятинська земля, у Галичині **(V)** 314³
- Снятинське староство, у Галичині **(IV)** 500
- Снятинщина, у Галичині **(V)** 269 **(VI)** 213
- Соб, р., ліва притока Південного Бугу **(VII)** 15, 220 **(IX-1)** 437
- Собенська країна, на Сяниччині **(V)** 378
- Собень (Sobien), замок, на правому березі р. Сян **(II)** 578, 579 *див.* Sobien
- Собішин, с., на Волині **(VI)** 627
- Собнів, замок, біля м. Ясло [у Польщі] **(II)** 579
- Соболеве, м. **(IX-2)** 665⁻ *див.* Соболівка
- Соболів, м. **(IX-2)** 661 *див.* Соболівка
- Соболівка (Соболеве, Соболів), м., на Побожжі [р. Південний Буг] **(IX-2)** 661, 664⁵, 973, 1019 *див.* Соболеве, Соболів
- Соболівська сотня, Уманського полку **(VIII-3)** 276
- Соботів, с., у Галицькій землі **(V)** 262, 262²
- Собранці, с., в Унгварській столиці **(II)** 495
- Совине (Совинь), с., над р. Рось **(VII)** 43, 43¹ *див.* Совинь
- Совинь, с. **(VII)** 43¹ *див.* Совине
- Согдіана, д-ва, на узбережжі Аральського моря **(I)** 125, 152
- Сож (Сожь), р., ліва притока Дніпра **(I)** 6, 171, 172, 187, 188, 193, 193³, 229 **(II)** 315, 318, 319 **(IV)** 68 **(VIII-3)** 225, 226 **(IX-1)** 224¹ **(IX-2)** 932, 936, 1153, 1272
- Сожиця, р. **(II)** 69, 70
- Созань, с., Михайла св. монастир [Старосамбірський р-н Льв.] **(V)** 263
- Сокаль (Сокаль, Sokalia), м., у Галичині **(II)** 373 **(V)** 267, 575, 578, 584¹, 592 **(VI)** 226,

- 261, 389 (VII) 28, 87², 457, 457¹, 501 (VIII-1) 166, 180 (VIII-2) 89 (VIII-3) 15, 83, 194 (IX-1) 139, 234, 237-, 238, 243, 244, 246¹, 248-, 257, 257¹, 258, 258-, 259, 261-263, 273-, 277, 277-, 278, 280, 315², 453, 491 (IX-2) 712, 1164 (помилк., маб., Соکیلники), 1311, 1341, 1342, 1426, 1519 (X) 380 *див.* Sokalia
- Миколая св. церква* (VIII-2) 84
- Сокальська королівщина, у Галичині (VI) 153, 195³, 226 *див.* Сокальське староство
- Сокальська тьма [земля], на Брацлавщині [Соколець, м.] (IV) 86
- Сокальське староство (Сокальська королівщина), у Галичині (V) 190² *див.* Сокальська королівщина
- Сокальський повіт, у Галичині (II) 585
- Сокирин, с., у пониззі Удаю [Козелецький р-н Чрг.] (VIII-2) 45
- Сокирна (Сокірна), с., у Київському повіті [Чрк.] (VIII-2) 193 (X) 151
- Сокіл, с., у Галичині (V) 268
- Сокілець, с., у західному Поділлі (VI) 250
- Сокіринці, с., на Задніпров'ї (VIII-2) 47
- Сокірянський перевіз, на Дніпрі (X) 211, 212
- Соколець, м., на Брацлавщині (IV) 86⁴, 168, 174, 502
- Соколине, с. (IX-2) 1164 *див.* Сокольніки
- Соколинці, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277
- Соколів, м., на берестейсько-дорогичинському Побужжі [у Польщі] (II) 456, 456¹ (V) 229, 230-, 238 (VI) 628
- Соколівка, с., у Брацлавському повіті (VIII-3) 277 (IX-2) 1043
- Соколій Байрак, на Полтавщині [Байрак, с., Пл.] (X) 234
- Сокольніки (Соколине), с., біля Львова [Сокільники, с., Льв.] (VI) 267 *див.* Соколине
- Сокольча, с., над р. Унава (VII) 18, 42
- Соктак, край (I) 154⁴
- Сокулець, с., над р. Стрипа, біля м. Зологий Потік [Соколів, с., Бучацький р-н Трн.] (V) 268
- Сокуль, с., над р. Случ, на Волині (VI) 627
- Солива, с. (II) 460 *див.* Свалява
- Солкат, м., у Криму (V) 252³ *див.* Старий Крим
- Солобківці, с., біля м. Кам'янець-Подільський (IX-2) 677, 709
- Солов'їв, с., у Володимирському повіті, на Волині (V) 483
- Солодир, присілок на Житомирщині (V) 125²
- Солокія, р. (II) 375
- Солокобовка, с., у поріччях Олави і Рашівки (VIII-2) 45
- Солона (Sájó), р., права притока Тиси, ліва притока Дунаю (I) 215, 221 (II) 543 *див.* Sájó

- Солоний Городок, м. **(IX-2)** 1149⁵ *див.* Городок, м., у Галичині
- Солоний путь **(VI)** 8 *див.* Солоний шлях
- Солоний шлях (Солоний путь) **(I)** 289, 303 **(II)** 195 *див.* Солоний путь
- Солониця, р., ліва притока Сули, права притока Дніпра **(VI)** 285 **(VII)** 214, 227, 228, 232, 232¹, 234, 237, 351 **(VIII-1)** 297 **(X)** 111, 114, 162, 190, 201, 237
- Солонка (Zolonka), с., у Львівській землі **(V)** 145, 145², 146, 154, 277, 278, 366, 368¹ **(VI)** 517 *див.* Zolonka
- Солончани, жителі с. Солонка, у Львівській землі **(V)** 146
- Солотвина, р., ліва притока р. Західний Буг **(II)** 374
- Солунь, м., у Візантії **(I)** 499 **(II)** 441
- Солхат, м. **(II)** 515 **(IV)** 297, 299, 301, 305, 308, 309 **(V)** 251 **(VI)** 58 *див.* Старий Крим
- Сольвичегодськ, м. [у Росії] **(VII)** 337
- Сольдая (Солдая), м. **(VI)** 5², 64 *див.* Судак
- Сольниця, р. **(II)** 105 *див.* Сальниця
- Сольногород (Соляний город, Salis, Só-bánya), м., над р. Ториця, біля м. Пряшів, на русько-польсько-угорському пограниччі **(II)** 496 *див.* Соляний город, Salis, Só-bánya
- Соляний город, м. **(II)** 577 *див.* Сольногород
- Сомино, с. **(V)** 134³
- Сонч, м. **(II)** 485³ **(IV)** 46, 46² *див.* Новий Санч, м.
- Сончський повіт [у Польщі] **(II)** 609
- Соркланово, с., на Київщині **(VI)** 306
- Сорока (Soroaka), м. [у Молдові] **(VII)** 150, 203, 467 **(VIII-3)** 45 **(IX-1)** 88, 89, 89³, 89⁴, 96, 445, 477, 517, 526, 526², 527, 539, 581, 582 **(IX-2)** 1025, 1104, 1428 *див.* Soroaka
- Сорокоциці, с. **(IX-1)** 327 *див.* Сорокошиці
- Сорокошиці (Сорокоциці), с. [Сорокошичі, с., Чрг.] **(IX-1)** 327 *див.* Сорокоциці
- Сорочинці, с., у поріччі р. Хорол, на Полтавщині **(VIII-2)** 45 **(IX-1)** 203² **(IX-2)** 661³
- Сосна, р. **(IV)** 80⁻
- Сосна, р., права притока Дону **(I)** 295 **(II)** 319 **(VIII-2)** 61
- Сосницька сотня, Чернігівського полку **(VIII-3)** 280
- Сосницький повіт, на Чернігівщині **(II)** 603 **(IX-1)** 95 **(IX-1)** 472
- Сосниця (Сосница), м., над р. Убедь, на Чернігівщині [Сосницький р-н Чрг.] **(II)** 328, 328², 605 **(IV)** 72² **(VIII-3)** 32 **(IX-1)** 79⁷, 204⁻, 387, 413, 434, 502, 535⁵, 563 **(IX-2)** 1012, 1545
- Сосновка, с., на сіверській границі [Соснівка, с., Чрг.] **(VIII-2)** 44

- Сосоля, р., у районі Ладозького озера і Північної Двіни (II) 24⁴
- Сохачів, м. [у Польщі] (VI) 55
- Сочавчики, жителі (IX-1) 96, 596 *див.* Січавці
- Сошники, с., у київському Поліссі (VII) 215
- Спалеї (Палі, Спалі, Спалії, Inaraei-Spalaei, Naraei-Pelaei, Pelaei, Spalaei, Spali, Νάπαι, Πόλοι), плем'я скитське, народ (I) 142, 142³, 189⁷ *див.* Палі, Inaraei-Spalaei, Naraei-Pelaei, Pelaei, Spalaei, Spali, Νάπαι, Πόλοι
- Спаса св. монастир, біля р. Рата, у Галичині (III) 421
- Спаса св., с., на Чернігівщині [маб., Спаське, с., Сосницький р-н Чрг.] (III) 294
- Спаське, с., на Сіверщині [Спаське, с., Сосницький р-н Чрг.] (VI) 287
- Спичинці, м., у Вінницькому повіті (VIII-3) 40²
- Спиш, комітат (I) 214³ *див.* Спишський комітат
- Спиш (Спіш), край (II) 504, 570, 579 (III) 32 (IV) 124 (IX-2) 1305
- Спишський комітат (Спиш), на Закарпатті, у поріччях рр. Попрада і Гернада (I) 7, 220 (II) 488 *див.* Спиш, комітат
- Сребне, с. (VIII-2) 45, 47 *див.* Срібне
- Сребрені Болгари (Сребреня Болгары) (I) 486, 486^{1,2} *див.* Болгари волзькі
- Срібне (Серебряний, Сребне), г-ще, м., над р. Удай, у Переяславському князівстві (II) 349¹, 607 *див.* Серебряний, Сребне
- Срібранська сотня, Прилуцького полку [Срібнянська сотня] (VIII-3) 280
- СРСР (С.Р.С.Р., СССР) (IX-2) 735¹, 840⁴ *див.* СССР
- СССР (IX-2) 734³ *див.* СРСР
- Ставани (Σταυανοί), плем'я (I) 72³ *див.* Σταυανοί
- Ставище, м., у Київському воєводстві [Ставищанський р-н Кв.] (IX-1) 318¹, 547, 552, 564 (IX-2) 721¹, 959³, 1011, 1020, 1042⁻, 1049, 1199
Михайла архистратига св. церква (IX-2) 1011
Трійці св. соборна церква (IX-2) 1011
- Ставчани, с., у Львівській землі (V) 143¹, 155, 196, (VI) 201²
- Стайки, м., у Київському повіті [Кагарлицький р-н Кв.] (VIII-1) 21 (IX-2) 947
- Стайки, с., у поріччі р. Хорол [Хорольський р-н Пл.] (VIII-2) 46
- Стамбул (Константинаград, Константинія, Константинополь, Новий Рим, Станбол, Станбуль, Царгород, Царград, Цесарьгородъ, Constantinople, Constantinopolis, Konstantynopol), м. (VII) 513-514 (VIII-1) 215 (IX-1) 467¹, 583 (IX-2) 632, 641, 895, 1376, 1527 *див.* Константи-

- наград, Константинія, Константинополь, Новий Рим, Станбол, Царгород, Царград, Цесарьгородъ, Constantinople, Constantinopolis, Konstantynopol
- Станбол, м. **(IX-2)** 1527, 1535 *див.* Стамбул
- Станислав, м. **(IX-1)** 179 *див.* Станиславчик
- Станиславів, м. **(IX-1)** 176², 177⁻, 178⁻, 182, 182², 200 *див.* Станиславчик
- Станиславівська сотня, Брацлавського полку **(VIII-3)** 277
- Станиславчик (Станислав, Станиславів) м., над р. Мурахва, у Вінницькому повіті [Станіславчик, с., Вн.] **(VIII-3)** 170 **(IX-1)** 177⁻ *див.* Станислав, Станиславів
- Станіслав (Stanisławów), м., у Галичині **(V)** 252 *див.* Stanisławów
- Станковъ, м., у Галицькій землі **(II)** 437¹
- Стара (Staara), н. п., у Землинській столиці **(II)** 486², 582 *див.* Staara
- Стара Ольшанка, н. п. **(VII)** 363
- Стара Сіль (Сіль), м., на Перемишльщині [Старосамбірський р-н Льв.] **(VI)** 213 *див.* Сіль
- Стара Умань, м. **(IX-2)** 879 *див.* Умань
- Стараниці, с., на Перемишльщині **(VI)** 625
- Старе Дубецько, с., на лівому березі р. Сян **(I)** 216¹ *див.*
- Руська Весь, с., на Перемишльщині
- Старе Місто, м. **(V)** 263 *див.* Старий Самбір
- Старе Слободище, м-ко **(V)** 216, 218 *див.* Слободище
- Старець, ручай, струмок **(VIII-1)** 317
- Старець, ур-ще, над Дніпровим річищем **(VIII-1)** 258, 303, 308-310 **(VIII-2)** 3, 74, 115
- Старий Бихів (С. Бихів, Стар. Бихів, Старый Быховъ, Ст. Бихів), м. [Бихів, м., у Білорусі] **(IX-2)** 932, 935, 939³, 963, 1086, 1087, 1102, 1154-1156, 1175, 1200, 1201, 1217, 1240, 1248, 1262, 1263, 1265, 1266, 1268, 1274, 1275, 1275², 1276, 1277², 1326, 1384, 1386, 1434, 1436, 1437 **(X)** 3, 44-47, 47³, 77
- Старий Дунаєць (Старий-Дунаєць), с., біля Нового Таргу [у Польщі] **(IX-1)** 268
- Старий Збараж, с. [Збаразький р-н Трн.] **(VIII-3)** 197
- Старий Константинів (Старий Костянтинів, Старый Константиновъ), м. **(VIII-2)** 12 *див.* Староконстантинів
- Старий Крим (Крим, Солкат, Солхат, Круг), м., у Криму **(II)** 515 **(IV)** 299 *див.* Крим, м., Солкат, Солхат, Круг
- Старий Мліїв, м., у Київському повіті **(IX-2)** 811 *див.* Мліїв, м.
- Старий Оскол (Оскол), м. [Старий Оскол, м., у Росії] **(IV)**

- 87 (VIII-2) 56, 61, 62, 65
- Старий Рясів (Руська Весь, Руське Село), с., біля м. Рясів [у Польщі] (I) 217- див. Руська Весь, Руське Село
- Старий Самбір (Старе Місто), м., у Галичині [Старосамбірський р-н Льв.] (II) 463 див. Старе Місто
- Спаський монастир (Спас), біля міста (II) 463, 580*
- Стариків, с. біля Корочі (VIII-2) 66
- Стариски, с., у Львівському повіті (IX-1) 594¹
- Старі Голенчинці, с. (VIII-3) 72⁴ див. Пилява, с.
- Старі Коні, с., на Пинщині (V) 645
- Старо-Бихівський повіт (IX-2) 964
- Старобихівці (Старо-Бихівці), жителі м. Старий Бихів [у Білорусі] (IX-2) 1155, 1201
- Старобільський повіт, на Харківщині (VI) 386²
- Старогородка, с., на Чернігівщині (II) 355, 356³ див. Остер, м.
- Старогрецький народ (X) 355 див. також Український народ
- Стародуб, волость, на Чернігівщині (IV) 67 див. Стародубська волость
- Стародуб (Стародубь, Starodemb, Starodub), с., м., на Чернігівщині [Брянська обл., у Росії] (II) 78, 87, 87¹, 88, 89¹, 317, 328-, 330, 336 (V) 170 (IV) 67², 70, 74, 79, 80¹, 87, 178, 179-, 203, 246, 278, 280, 454 (VII) 163, 334, 377, 521 (VIII-1) 135 (VIII-2) 60 (VIII-3) 30, 32-34, 34², 212, 237 (IX-1) 13, 77, 204-, 220, 228, 436, 471³, 496, 502 (IX-2) 874, 874², 875, 875², 905, 908, 930, 1013, 1207, 1382¹, 1424, 1442 (X) 123, 259, 369 див. Starodemb, Starodub
- Стародубець, житель м. Стародуб (VIII-3) 34 (IX-1) 562 (X) 274
- Стародубська волость (Стародуб, волость) (IV) 203⁴ (IX-1) 466 див. Стародуб, волость
- Стародубське князівство (IV) 174
- Стародубський повіт (II) 584, 605 (IX-1) 270, 499 (IX-2) 930
- Стародубський полк (VIII-2) 198, 208 (IX-2) 936³, 1274 (X) 128
- Стародубці, жителі м. Стародуб (II) 87, 330 (III) 214 (X) 266
- Стародубщина (Стародубівщина) (VI) 287, 288 (VIII-3) 34, 50 (IX-1) 410 (IX-2) 796, 908
- Староконстантинів (Константинів, Старий Константинів, Старо-Константинів, Старо-Костянтинів, Konstantinow Stary), м., на Поділлі [Старокостянтинів, м., Хм.] (VI) 627 (VII) 188 (VIII-2) 12

- (IX-1) 235⁶, 243, 258⁻¹, 308
 (IX-2) 616, 659², 720, 1029,
 1030⁻, 1102², 1115, 1454
див. Константинів, Старий
 Константинів, Konstantinow
 Stary
- Старосамбірщина, у Галичині
 (I) 339²
- Старява, с., на Перемишльщи-
 ні [Мостиський р-н Льв.] (II)
 485⁻ (V) 375¹
- Стахів, с. (IX-2) 1151, 1152
- Стаяцька сотня, Канівського
 полку (VIII-3) 275
- Стеблів, с., м., на Канівщині
 (VII) 257⁻, 276, 329¹ (VIII-1)
 118, 250, 263-264, 266 (VIII-
 2) 167, 188 (IX-1) 552 (IX-2)
 722
- Стеколище, с., на Чорнобиль-
 щині (IX-2) 771¹
- Стенжиця, н. п. [у Польщі] (VI)
 575
- Стенія, н. п., на азійському узбе-
 режжі Босфору (VII) 514
- Степанівка, м., над Дністром, у
 Брацлавському повіті (IX-2)
 664, 665, 680-682, 973
- Степанівці (Stapanowice), м.
 (VII) 468¹ *див.* Stapanowice
- Степанська волость, у Турово-
 Пинській землі (II) 309
- Степань, м., на Волині, Михай-
 ла св. монастир, біля міста
 (V) 263
- Степань, м., у пониззі Горині,
 у Турово-Пинській землі
 [Сарнівський р-н Рв.] (II)
 258, 260, 302, 302², 304 (IV)
 197 (V) 263, 264⁻ (VI) 49, 102
- (VIII-3) 61 (IX-1) 496 (IX-2)
 1318 (X) 294
- Стердинь, м., над р. Західний
 Буг (I) 219²
- Стефанешти, м., на Реуті, на
 границі Сороцького й Оргі-
 ївського повітів (VII) 468¹
- Стефанешти, м-ко, біля р. Прут
 (VII) 468¹
- Стир (Стырь, Styr Fluss, Ztir), р.,
 права притока Прип'яті (I)
 200, 209, 490, 491¹ (II) 258,
 258², 301, 302, 304, 359, 361,
 368, 373, 374, 385, 391 (IV)
 196, 198 (VI) 149 (IX-1) 262,
 263, 271, 276⁻, 282, 282², 283,
 301, 301², 495 (X) 304 *див.*
 Styr Fluss, Ztir
- Стіна, м-ко, на Поділлі, у Брац-
 лавському воєводстві (IX-1)
 177⁻, 193, 194, 196
- Стінка, м., біля Золочева [Льв.]
 (IV) 91¹
- Стінка, м., на Поділлі (IV) 89¹,
 90 (IX-2) 1020
- Стінка (Szencza districtus),
 округ, на Поділлі (IV) 89¹,
 90, 175 *див.* Szencza districtus
- Стовпи, с., (VI) 268 *див.* Столп'є
- Стожок, м. [маб., Шумський р-н
 Трн.] (II) 608 (III) 88
- Стокгольм, м. [у Швеції] (IX-
 1) 126, 175⁻, 454 (IX-2) 917,
 1287
- Столин, м., у Турівському повіті
 (IX-2) 1150, 1152
- Столп'є (Стовпи, Столпье), с.,
 біля м. Холм [у Польщі] (II)
 382, 370, 609 (III) 32 *див.*
 Стовпи

- Стольне, с., біля м. Чернігів (I) 281³
- Стохід, р., притока Прип'яті (IV) 47
- Стохово, с., на Пинщині (V) 128⁴, 644
- Стояни, с., у Любошанській волості [у Білорусі] (V) 358¹
- Стоянів, м., у Белзькій землі (II) 372¹ (VIII-1) 166, 181 (IX-1) 246¹, 247-, 441
- Страбске (Magyoróska), с., над р. Топля (III) 100² *див.* Magyoróska
- Страва, р. (IV) 33
- Страдче, с., біля Львова (II) 579
- Стрв'яж, р., ліва притока Дністра [Стривігор, р., ліва притока Дністра] (V) 194, 375, 378 (VI) 157, 224
- Стрекова, с., у Полтавській губернії (II) 607
- Стретава (Szeretwa, Zyrutwa), с., в Ужській столиці (II) 487-, 497, 498 *див.* Szeretwa, Zyrutwa
- Стрижень, р., права притока Десни (II) 336
- Стрий, м., у Галичині [Лв.] (I) 205², 213⁴ (IV) 40 (V) 317 (VI) 43, 43⁴, 91, 101, 227 (IX-2) 1313, 1319, 1320, 1322, 1323, 1340, 1384, 1384¹, 1385, 1385³, 1387, 1387², 1388, 1466
- Стрий, р., права притока Дністра (I) 490 (II) 460, 470, 543, 578 (IV) 443 (VI) 24
- Стрийська країна, у Галичині (V) 378
- Стрийське староство, у Галичині (V) 187⁴
- Стрийський прохід (Руські Ворота, Ruscie porta), у Карпатах (II) 460 *див.* Руські Ворота, Ruscie porta
- Стрийщина, у Галичині (V) 104, 190³, 193, 429¹ (VI) 270
- Стримілець, с., на холмсько-белзькому Побужжі (VI) 626
- Стрипа, р., ліва притока Дністра (IV) 89 (VIII-3) 196, 197 (IX-1) 243 (IX-2) 1145
- Стричовка, с., на Прилуччині (IX-1) 433
- Стришів, м. [у Польщі] (I) 214¹ (II) 456, 457²
- Стрільсько, с., над р. Случ (IV) 502
- Стршин, м. [у Білорусі] (IX-2) 930
- Строчин (Strathyna, Szorocsin), с., над р. Ондава, у Карпатах [у Словаччині] (II) 459- *див.* Strathyna, Szorocsin
- Струм'янь, р., лівий рукав Прип'яті (IX-2) 1152
- Струсів, н. п. (IX-2) 1139
- Стряковъ (Стрѣква), р., біля м. Переяслав, на Київщині (II) 607
- Стрятин, н. п. (VII) 406
- Стубля, р., ліва притока Горині (II) 258, 258²
- Стуга, ур-ще, біля с. Студениця, у Житомирському повіті (I) 245², 253³
- Стугна, р., права притока Дніпра (I) 35, 189, 189⁴, 190, 241, 242 (II) 29, 84, 85³, 165,

- 170, 261, 279, 280, 287, 345, 537 **(IX-1)** 339 **(X)** 284²
- Студениця, замок, біля м. Кам'янець-Подільський, на Поділлі **(I)** 29, 30, 30¹ **(VIII-1)** 208 **(IX-2)** 677
- Субалка, м. **(IX-2)** 1341
- Суботів (Суботове), хутір, с., на Чигиринщині **(VI)** 380 **(VIII-2)** 152, 153, 156, 159, 165, 222 **(VIII-3)** 217³ **(IX-1)** 49, 66, 113, 114, 156, 398, 462, 483, 498, 525, 599 **(IX-2)** 614, 615, 617, 618, 686, 725, 726, 827, 978, 1010, 1021, 1157¹, 1175, 1210, 1343, 1344, 1371, 1428, 1433, 1436, 1437, 1440, 1474, 1475, 1489 **(X)** 30, 110, 263¹ *див.* Суботове
Богданова церква (VI)
380
Іллі св. каплиця (IX-2)
978
Іллі св. пророка церква (IX-2) 1010
Михайла св. церква (IX-2)
1010
Погибельні могили (IX-2) 1474⁶
Сторожова могила (IX-2) 1474⁶
- Суботове, с. **(IX-2)** 1423 *див.* Суботів
- Сугдая, м. **(VII)** 77¹ *див.* Судак
- Сугрів, м., у басейні Сіверського Донця **(I)** 462³ **(II)** 104
- Сугдея, м., порт **(I)** 127¹ **(IV)** 295⁴, 297¹, 299, 304, 487 *див.* Судак
- Судава пруські **(I)** 72 *див.* Судіни
- Судак (Сольдая, Сугдая, Сугдакъ, Сугдея, Сурож, Сурож-Сольдая, Sagudai, Soldaia), м., порт, у Криму **(II)** 377, 514⁵, 515, 515¹, 541 **(I)** 127¹, 393 **(IV)** 295⁴, 297, 297⁻¹, 299, 300, 300¹, 302, 303, 305¹, 320 **(VI)** 64 **(VII)** 77² *див.* Сольдая, Сугдая, Сугдея, Сурож, Сурож-Сольдая, Sagudai, Soldaia
- Суджа, р., права притока Псла **(VIII-2)** 71
- Судишев, м., біля м. Ряшів **(II)** 456
- Судіни (Судава пруські, Судіни), народи **(I)** 72, 74 *див.* Судава пруські
- Судомир, м. **(V)** 230 *див.* Сандомир
- Судость, р., права притока Десни **(II)** 605
- Суздаль (Суждаль, Susdal), м., над р. Камінка, притокою р. Нерль [Володимирська обл., у Росії] **(I)** 190, 579 **(II)** 17, 41, 46, 88, 122, 137, 153, 172, 182, 187⁶, 191, 195, 203, 230², 233, 249, 277, 323, 439, 453, 542 **(III)** 2, 47 *див.* Susdal
- Суздальська волость **(II)** 41, 134, 181
- Суздальська земля (Суждальська земля) **(II)** 241, 253 **(III)** 190, 205, 241, 269, 293
- Суздальсько-володимирська митрополія **(III)** 269
- Суздальці (Суждальци), жителі м. Суздаль **(I)** 190 **(II)** 181, 197 **(III)** 276¹, 282, 305, 308

- Суздальщина (II) 191, 249, 340 (III) 151, 171, 202, 241⁴, 269³, 305, 312³, 488
- Сукеля, р. (II) 470, 579 *див.* Сукіль
- Сукіль (Сукеля), р., ліва притока Свічі, права притока Дністра (V) 104 *див.* Сукеля
- Сула, р., ліва притока Дніпра (I) 193, 194, 194⁻, 196, 240-242, 242² (II) 14, 85³, 87¹, 211, 313, 345-349, 349¹, 352, 356, 505, 564, 606, 607 (III) 153¹, 336 (IV) 87², 281², 500 (VI) 280, 284-286 (VII) 17, 20, 54, 93, 226-228 (VIII-1) 292, 293, 295, 297, 301-304, 311 (VIII-2) 42, 44, 45, 48, 54 (X) 211, 229, 238
- Сулимів (Sulimow), с., у Львівській землі [Жовківський р-н Льв.] (IV) 58 *див.* Sulimow
- Сулиця, р., права притока Сули (VIII-2) 45
- Суличі (Посуличі, Суличі, Суляни), плем'я (I) 193⁶, 194⁻ *див.* Посуличі *див. також* Уличі
- Сульські уходи, по р. Сула (VI) 284
- Суми (Сумы), м., на Слобожанщині (VIII-2) 60, 199 (IX-1) 414 (IX-2) 1049, 1229 (X) 275, 344
- Сумське, с., на Чернігівщині (II) 604
- Сумський полк (IX-2) 1229
- Суом, народ (I) 117³ *див.* Фіни західні
- Супой, р., ліва притока Дніпра (II) 134, 344, 345
- Супрасль, м. [у Польщі] (V) 580 (VI) 358, 560⁴
- Супрасль, р. (V) 265
- Сура, р., ліва притока Південного Бугу (VIII-2) 58
- Сураж (Сараж), м., над р. Нарва, на Підляшші [у Польщі] (II) 369⁹ (VI) 184, 628 (IX-2) 1520 *див.* Сараж
- Суразький повіт, на Чернігівщині (II) 584
- Сурія, р. (VIII-1) 38
- Сурож, м. (I) 393, 409 (II) 377, 512 (IV) 299 (VI) 27 (VII) 77, 77¹ *див.* Судак
- Сурожани, жителі м. Сураж, над р. Нарва [у Польщі] (V) 251²
- Сурож-Сольдая, м. (VI) 5 *див.* Судак
- Сурожці (Сурожці^ѣ), жителі, вихідці м. Сурож, у Криму (II) 377, 377¹ (III) 105 (VI) 27
- Сурозький повіт, біля р. Нарва [Сураж, м., у Польщі] (V) 340
- Сутиск, м., над р. Вепр [на території Польщі, тепер не існує] (II) 63
- Сутиски, с., на Побожжі, у Вінницькому повіті [сmt, Тиврівський р-н Вн.] (IX-1) 195
- Сутківці, с., у східному Поділлі [Ярмолинецький р-н Хм.] (VI) 251, 380, 380²
- Суур, плем'я (I) 229² *див.* Север
- Суша Голтва, р., ліва притока Псла, ліва притока Дніпра [Суша Говтва] (X) 212

- Суха Діброва (VII) 454⁴, 458, 459 (IX-2) 1037², 1053
- Суха Ольшанка, ур-ще [біля м. Тараша] (VII) 363
- Сухий Ромен, р., права притока Сули (VIII-2) 45
- Сухий Ташлик, р., ліва притока Синюхи, ліва притока Південного Бугу (IX-2) 661
- Сухий Тясмин, р., права притока Тясмину (IX-2) 661
- Суходіл, с., на Сянїччині (VI) 265
- Суходоли, с., у Володимирському повіті, на Волині (VI) 322-325 (IX-1) 482
- Сухоносівка, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Сухоріччя, с., у Львівському старостві (V) 190², 366
- Сухостав, с., на Поділлі (VI) 78
- Сучава (Січава, Сочава), м., у Волощині [у Румунії] (II) 523¹ (VI) 59, 60, 61, 61³, 62 (VII) 469 (IX-1) 90, 91, 96, 96⁴, 97, 473, 525, 526, 540, 541, 571, 571¹, 573, 573³, 580-584, 584⁴, 585-587, 588¹, 589, 589¹, 590, 591, 591⁻, 591¹, 592, 592², 593, 594, 596-598, 599¹ (IX-2) 609, 651-655, 658-662, 662³, 663⁻, 664, 664¹, 665, 665³, 666-668, 668⁴, 669-674, 676, 680-682, 687, 700, 724, 774, 871, 959, 960¹, 1010, 1062, 1077, 1104, 1107, 1546, 1547
- Вірменський монастир* (IX-1) 589, 589¹
- Схід (Востокъ, East, Orient, Ost, Wschód), частина материка Євразії (I) 46², 107, 230, 280, 288, 293, 294, 378, 395, 396¹, 408, 428, 433-436, 444, 445, 459, 462, 463, 464, 486, 528, 570 (IV) 296, 336 *див.* Востокъ, East, Orient, Ost, Wschód
- Східна дорога, з галицького підгір'я на схід, до Подніпров'я (VI) 46
- Східногерманське плем'я (I) 140 *див. також* Германське плем'я
- Східногерманські народи (I) 140 *див. також* Германські народи
- Східноєвропейська низина (I) 69
- Східноєвропейська рівнина (I) 21, 63, 303
- Східноєвропейська центральна височина (I) 9, 10
- Східноєвропейське море (I) 21
- Східноєвропейські народи (I) 149, 230, 429
- Східнослов'янські народи (I) 411 *див. також* Слов'янські народи
- Східнослов'янські племена (I) 8, 11, 176, 226, 229, 366, 373¹, 422 (II) 316 *див. також* Слов'янські племена
- Свята, р., притока р. Німан (IV) 218
- Святе, оз., у Ратенській королівщині (VI) 186
- Святе, с., на південний схід від м. Ярослав [у Польщі] (VI) 209

- Святополковий Новгород, м. **(II)** 243 *див.* Витачів
- Святополче, м. **(II)** 281 *див.* Витачів
- Святославіє, ур-ще, на верхів'ях Опору **(II)** 7¹
- Святославль, м., у Київській землі **(II)** 78
- Святославчик, потік, на верхів'ях Опору **(II)** 7¹
- Сѣтноє, р. **(II)** 10⁴ *див.* Сітомль
- Сян (San), р., права притока Вісли **(I)** 10, 70, 130, 175⁻, 205², 210⁴, 214, 214¹, 216¹, 217⁻, 218, 218³, 219, 489 **(II)** 97, 174, 360, 361, 371¹, 372, 412, 431, 455, 456, 457², 462, 463, 578, 579 **(III)** 59 **(IV)** 31, 53 **(V)** 145, 226 **(VI)** 34, 151, 157, 158, 183, 190, 194, 196, 213, 217, 223, 266 **(IX-2)** 1191, 1388, 1389 *див.* San
- Сянік (Санок, Сянок, Sanok), м., на Перемишльщині **(I)** 216¹, 219 **(II)** 166, 429, 463 **(IV)** 31, 31², 37, 46², 442 *див.* Санок, Сянок, Sanok
- Сяніцька волость **(VI)** 205, 205³ (помилк.: 205¹)
- Сяніцька земля (Sanocka ziemia) **(II)** 457 **(IV)** 31, 31³, 221, 501 **(V)** 24, 25, 92, 310, 312, 312⁻, 314, 321, 323, 334, 354 **(VI)** 80, 173, 208, 217, 221, 223, 226, 240 **(IX-2)** 1305, 1306 *див.* Sanocka ziemia
- Сяніцька королівщина **(V)** 189, 193, 375, 378 **(VI)** 158⁴, 159, 196, 198, 201, 202, 202¹, 205, 209, 603 *див.* Сяніцьке староство
- Сяніцьке староство (Сяніцька королівщина) **(V)** 156¹, 186², 191, 197, 284 *див.* Сяніцька королівщина
- Сяніцький повіт (Sanocensis districtus, Sanok districtus) **(I)** 218 **(II)** 456⁵ **(IV)** 114 **(VI)** 625 *див.* Sanocensis districtus, Sanok districtus
- Сянічок, с., біля м. Сянік **(V)** 148
- Сяніччина **(IV)** 31, 31³, 32⁻ **(V)** 75², 93, 149⁻, 154, 155, 164, 178¹, 184², 190, 190², 194, 195, 279, 280, 287, 375, 430 **(VI)** 158, 158³, 196, 213, 220, 221², 226, 227, 265, 266, 610, 611, 625 **(IX-2)** 1183
- Сянове коліно, р. Сян **(I)** 216 **(IV)** 31
- Сянок, м. **(II)** 459, 463 **(III)** 18, 18¹, 27, 135, 524 **(V)** 77², 142, 226, 227, 227⁴, 250, 307, 307², 308, 311¹, 323, 344 **(VI)** 27, 39, 92, 98, 107, 223, 255, 266 **(IX-2)** 1352 *див.* Сянік

Т

- Табар, м., у Хозарії (I) 194
- Табарістан, південний берег Каспійського моря (I) 403, 433, 434, 434¹
- Табія, земля руська (I) 421 *див.*
Артсанія, земля руська
- Таборець, м. (IX-1) 204⁻
- Таборівка, с., м., над р. Раства-
ця, у Київському воєводстві
(VII) 257 (IX-1) 337
- Табурище, ур-ще, біля м. Кри-
лів, на Чигиринщині (VII)
545, 552
*Турецький мечет, над
р. Цибульник, недалеко ур-
ща Табурище, біля м. Крилів
(VII) 545*
- Тавань, місцевість, на лівому бе-
резі Дніпра, вздовж о. Тавань
(VI) 9^{2,4}, 11 (VII) 113, 182,
240 (VIII-1) 55 (IX-1) 381
- Тавань (Towany), переправа,
бхід, на Дніпрі (VI) 13 (VII)
83⁻, 124 (VIII-2) 12 *див.*
Towany
- Тавань (Товань), о., у пониззі
Дніпра (IV) 315 (VI) 9, 58
(VII) 13, 44, 58, 59⁴, 86, 87,
91, 103, 139³ (VIII-2) 167
(IX-2) 899
- Таванський ухад, на кримсько-
дніпровському шляху (VII)
54
- Таволжаний острів (VII) 137,
169
- Таври, плем'я, автохтонне на-
селення Криму (I) 92, 100,
110, 401
- Таврида, п-ів (I) 539 *див.* Крим,
пів-в
- Таврической полуостровъ (I)
539 *див.* Крим, пів-в
- Таврійська губернія (I) 7, 52²
- Таврійські лимани (VI) 18
- Тавріски, плем'я (I) 206³
- Таврія, п-ів (I) 110, 119, 344 (II)
73¹ (IV) 486 *див.* Крим, п-ів
- Таврія східна (I) 120, 121 *див.*
Крим східний
- Тавроскити (Ταυροσκύθαι), пле-
м'я, народ, у Криму (I) 91,
206³ (II) 524 *див.* Ταυροσκύ-
θαι
- Таганрог, м. [у Росії] (I) 58¹
- Таганча, с-ще, на Пороссі, у Ки-
ївському князівстві (VII) 16
- Тазос (Таз), о., в Егейському
морі (I) 86
- Тайкури, замок, м., у Волин-
ському воєводстві [Рівен-
ський р-н Рв.] (VIII-3) 164²
(IX-2) 1342
- Тайфали, плем'я готське (I) 141,
143, 147
- Талалаївка (Tailalowka), с., м.
(VIII-2) 47 (IX-2) 973, 1053
див. Tailalowka
- Таманська затока, в Азовському
морі (I) 98 (II) 506
- Таманський півострів (Таман-
ський полуостров, Таманській
полуостровъ) (I) 156¹, 540
(II) 506, 507, 509⁻
- Тамань, м. (VII) 300 (IX-2)
1100, 1101
- Таматарха, м. (I) 100, 156¹ *див.*
Тмуторокань, м.
- Тамірацька затока (I) 91 *див.*

Каркінітська затока
 Тана, колонія венеціанська, м.
 (IV) 300-302, 302¹, 303, 487
 (VI) 4, 5, 21, 29, 178³ *див.*
 Азов
 Танаїс, р. (I) 109, 111, 119, 295
див. Дон
 Танаїс (Танаис), м., колонія бос-
 порська, у дельті Дону (I)
 98, 100, 102, 119, 142³, 540
 Танва, р., права притока Сяну
 (II) 370, 455, 455⁴
 Тангути, плем'я, у Китаї (II)
 539, 541
 Танія, земля руська (I) 421 *див.*
 Артсанія, земля руська
 Тарасівка (Тарасовька), м., на
 Чигиринщині (IX-1) 435,
 436
 Тарасовичі, н. п. (VII) 42
 Тараща, м. (VII) 363
 Таращанський повіт, у Київ-
 ській губернії (II) 584, 585
 Тарганів став, над р. Росава
 (VIII-1) 39
 Тарлавна Ізбушка, н. п., на усті
 Богучара (VIII-2) 36
 Тарнів (Тарнов), м. [у Польщі]
 (IV) 53 (VI) 236 (IX-2) 1315,
 1410
 Тарновці, земля [у Словаччині]
 (II) 501
 Тарногора, м., у Красностав-
 ському повіті (VI) 180
 Тарнопіль, м. (IX-1) 246¹, 247-
 248-, 251¹ *див.* Тернопіль
 Тартарія (VI) 42 *див.* Татарія
 Татари (Ізмаїльтяни, Татарва,
 Татаре, Татарове, Татары,
 Scythae Tartari, Tatarowie,

Tatarzy, Thartari), народи
 монгольські, тюркські та
 маньчжурські Золотої Орди
 (I) 97, 152¹, 449, 550, 552
 (II) 243, 243¹, 247³, 249, 250,
 250³, 251, 251², 252, 260, 273,
 289, 309, 338, 368, 382-384,
 398, 482, 516, 520, 525, 541,
 542, 542¹, 543², 544, 545,
 545³, 546, 547, 547³, 555 (III)
 41, 56, 58, 62, 62², 63-66, 66³,
 68-71, 71⁴, 72, 73, 73-, 82-84,
 84-, 85-89, 89¹, 90, 91, 94-97,
 99, 100, 100³, 101-103, 103¹,
 104, 107, 110, 111, 116, 118,
 120, 121, 122⁻¹, 123, 123¹,
 124⁴, 125, 125⁵, 126, 131,
 137¹, 139, 140, 144, 145, 147⁵,
 148-150, 153, 154, 154¹, 156,
 157, 157², 158, 158¹, 159, 160,
 160², 161, 161², 162-167, 170,
 170², 171, 174-176, 179-186,
 186³, 187-189, 253, 259, 290,
 290², 297, 298, 527, 529, 533,
 569 (IV) 3, 20-27, 27^{1,2}, 30,
 30², 33, 35-40, 42, 43, 43¹, 44,
 44¹, 45, 55¹, 57, 58, 60-63, 65,
 73, 76, 78-80, 80², 81-83, 83²,
 85, 87-89, 91-93, 111-, 185⁴,
 198, 198¹, 210-212, 215, 218-
 220, 224, 228, 236, 244, 246,
 247, 250, 250⁴, 257, 260, 263-
 265, 267, 284, 287, 294, 297¹,
 300-302, 304, 306, 307^{2,4}, 309,
 316², 317, 318, 318¹, 319, 311-
 313, 322, 322-, 326, 328-337,
 342, 343, 357, 381, 393, 401,
 409, 429, 437, 442-444, 447,
 456, 457, 475, 488 (V) 15, 20,
 96, 98³, 111², 126¹, 202, 219,

- 337, 413, 429, 500, 607² (**VI**)
 9¹, 11, 18, 19, 21, 22, 26, 38,
 50, 67, 271, 283, 303, 310,
 317, 321, 360³, 361, 361², 577,
 607 (**VII**) 9, 16, 21, 22¹, 23-
 34, 34¹, 35, 38-43, 45, 47-49,
 51, 53, 55-62, 62¹, 63-65, 67³,
 69-72, 72², 73, 73⁻, 77, 80, 81,
 84, 85², 86, 87, 87², 88, 88³,
 90, 90¹, 91, 92-95, 97, 98-100,
 102-113, 115, 116, 118-120,
 125, 128, 129, 132, 137³, 138,
 139, 145, 146, 150, 151, 151²,
 152-155, 157, 162, 163, 163²,
 165, 168-171, 173, 177, 187,
 192, 193, 196, 198-202, 204-
 206, 207³, 210, 213, 225, 228,
 236, 240-242, 242^{3,4}, 243, 244,
 256, 258, 267, 271¹, 280, 280¹,
 281, 288, 291-293, 296, 297,
 299, 302, 305¹, 312¹, 318, 321,
 324, 325, 338, 343, 347-350,
 352, 353, 356, 358, 359, 370,
 371, 375, 378-380, 383, 384,
 385, 387, 393, 394, 426¹, 427³,
 442, 446, 454, 460, 461, 468,
 470, 473, 503, 510, 513³, 515,
 516, 538, 540, 563, 565, 567,
 571, 572, 576 (**VIII-1**) 24,
 25, 25⁻, 26, 30, 31, 33, 34, 36,
 40, 42, 43, 45, 48, 50-56, 62-
 65, 65², 70, 71, 100, 104, 120,
 122, 124, 145, 152, 207, 208,
 231, 233, 235, 236, 240, 246,
 262, 272¹, 282, 288 (**VIII-2**)
 11, 12, 15-18, 20-26, 30, 34,
 35, 37-40, 42, 60, 70¹, 76, 79,
 80, 135, 141, 146⁻, 149, 157,
 159, 160, 160⁴, 164, 167, 169,
 170, 175, 176, 179, 182-184,
 184⁴, 188, 189, 191, 191^{1, 2},
 192¹ (**VIII-3**) 7, 8, 11, 17-19,
 20¹, 24-26, 29, 36, 39, 40, 50,
 59, 64, 67, 67⁴, 68, 70, 71, 73,
 73², 76-78, 78¹, 79⁴, 80, 80²,
 82, 82¹, 85, 86, 91, 92, 96, 97-
 101, 110, 113, 115, 118, 119,
 131, 131^{1, 2}, 135, 138, 146,
 158, 173, 174, 178², 182, 188,
 190, 191, 194⁵, 195, 198, 200,
 201, 204, 204³, 205, 207, 218,
 222, 222¹, 223, 223³, 224,
 224², 226¹, 239, 239², 241-
 243, 256, 283¹ (**IX-1**) 11, 14,
 14², 18², 19⁻, 32², 33, 36, 37,
 39, 39⁷, 40, 40³, 45-49, 52, 53,
 56, 56², 57, 58, 58¹, 61, 64, 69-
 71, 75-77, 79⁸, 80, 80⁴, 81-83,
 85, 86, 87⁻, 88³, 88⁴, 89, 89²,
 89⁴, 90, 90⁻, 91, 92¹, 93⁻, 98,
 98³, 100-102, 102⁶, 103¹, 105³,
 106¹, 107⁻, 109, 115-117, 120-
 122, 122², 123⁻, 124, 126, 127,
 127¹, 129, 130, 132, 134, 140-
 142, 144, 146-148, 150, 152,
 156, 157, 157³, 158¹, 159, 160,
 162-164, 167-169, 169⁴, 172⁻,
 173, 174, 180, 184, 192, 199²,
 200, 200², 201, 203², 205-207,
 212, 214-217, 217⁴, 220, 224,
 228¹, 230-232, 235, 236⁻, 236²,
 237, 237⁻, 238, 239², 240, 242-
 246, 246¹, 247⁻, 248⁻, 252-255,
 255⁴, 256, 258⁻, 263, 268, 271,
 272⁴, 273⁻, 274⁻, 275, 275⁻,
 276⁻, 277⁻, 278⁻, 279, 280,
 280³, 283, 284, 284^{1,2}, 285,
 286, 286¹, 287-290, 294, 295,
 297, 298, 300-303, 306¹, 307,
 307⁻, 308, 308⁻, 309, 310⁻,

312⁴, 313, 315, 315², 316, 317,
 318¹, 319, 320, 333, 337, 338,
 343¹, 346⁴, 347, 349, 349²,
 350², 351, 351⁻, 352-356,
 358-360, 362, 364, 368, 369,
 371¹, 372-376, 378, 379, 379²,
 380, 381, 385, 391, 395, 397,
 399, 415, 417, 418, 419, 421,
 425-427, 429, 430⁻, 432, 432⁵,
 433⁴, 434-438, 441, 442, 442¹,
 443, 444, 444⁴, 445-447, 447³,
 450-452, 455, 456, 458⁻, 459-
 461, 461¹, 462-465, 467¹, 468-
 470, 473, 475, 476, 481, 485,
 486, 486³, 488, 490, 491, 494,
 497, 498, 501, 502, 505, 506,
 512, 517-519, 521, 526, 528,
 529, 531-533, 537, 539, 543,
 545, 547-549, 551, 551¹, 552,
 553, 555, 555¹, 556, 556¹, 557-
 559, 559⁻, 562-565, 568, 572,
 572⁻, 573, 575, 578, 582, 584,
 584⁴, 590, 591, 591¹, 592, 595-
 597, 601 (**IX-2**) 609, 612, 614,
 617-619, 627, 634⁻, 639, 640,
 644, 651-655, 658, 658², 659²,
 661, 661¹, 662, 662⁴, 663, 664,
 664¹, 665, 666, 668⁶, 672,
 672^{2,3}, 673, 673², 674, 674²,
 675, 676, 678, 680, 681, 683-
 702, 704, 706, 706², 707-710,
 710¹, 711-715, 715³, 716-722,
 726, 748-750, 752, 760, 761,
 774, 775, 780, 784⁻, 797, 808,
 829, 831, 836, 840, 870-873,
 873⁵, 876, 888-890, 895, 897-
 899, 902, 903, 908, 914, 919,
 920², 921¹, 922, 926, 934⁻, 938,
 938², 939⁻, 941-943, 945, 947-
 949, 951, 952, 953⁻, 954, 959,
 959³, 960¹, 961, 966, 970-972,
 975, 997, 1002, 1010, 1013,
 1014, 1014³, 1016, 1017, 1019-
 1024, 1024¹, 1025-1027, 1029-
 1031, 1035, 1039, 1039⁻, 1040,
 1040⁴, 1041, 1041⁻, 1042-
 1044, 1044², 1045⁻, 1046⁻,
 1047-1053, 1055-1059, 1059¹,
 1060-1062, 1064, 1067⁻, 1068,
 1068⁻, 1069-1075, 1082, 1089,
 1093¹, 1097, 1099, 1101, 1104,
 1109, 1115, 1118, 1125, 1131⁵,
 1132, 1137, 1137³, 1138-1141,
 1141², 1142, 1142², 1143-1149,
 1149⁵, 1160, 1163¹, 1170¹,
 1171, 1171⁴, 1173, 1174, 1178,
 1180, 1185, 1187-1189, 1192,
 1195, 1197, 1197², 1198, 1213,
 1234, 1234², 1237, 1241, 1254,
 1267, 1283², 1288, 1290-1292,
 1298-1300, 1304¹, 1306, 1307,
 1311, 1312, 1319-1321, 1326,
 1332, 1334, 1336, 1339, 1342,
 1345, 1355-1359, 1361, 1377,
 1377², 1381, 1384, 1388, 1395-
 1397, 1407, 1409, 1415-1418,
 1422, 1426-1428, 1428¹, 1429,
 1430, 1432, 1433, 1433¹, 1434,
 1436-1444, 1446-1450, 1452,
 1453, 1455, 1457, 1460, 1461,
 1463, 1465-1468, 1470-1472,
 1473¹, 1485, 1488, 1489, 1491,
 1495, 1499, 1500¹, 1522, 1527,
 1532, 1546, 1547, 1550 (**X**)
 4-7, 7⁵, 8, 10, 11, 15, 18, 21,
 24, 30, 32, 38, 40, 41, 51, 56,
 61, 70, 73-76, 81-85, 90, 105,
 107, 112, 113, 122, 124, 132,
 137⁻, 143⁻, 145, 148, 148¹,
 149-152, 159-164, 168, 170,

- 171, 175, 198, 205, 207, 208, 210-214, 216, 220-222, 229, 232, 234-237, 237¹, 238, 239, 241, 248-255, 256, 258, 259, 261, 261¹, 262-264, 267, 269, 270, 272, 273, 275-280, 280⁵, 281, 281-, 284-287, 306, 313, 315, 318, 328, 333-336, 338, 341, 342, 344, 347-350, 352, 379 *див.* Ізмаїляни, Татарове, Scythae Tartari, Tatarowie, Tatory, Tatarzy, Thartari
- Татари астраханські (IX-2) 625
- Татари бахчисарайські (IX-2) 612
- Татари білгородські (Татари белгородские) (VII) 30, 62, 63, 65, 98, 111 (VIII-3) 176 (IX-1) 204- (IX-2) 898, 952⁸, 1024, 1446 *див.* Татари буджацькі
- Татари буджацькі (Татари білгородські) (VIII-1) 207, 240 (VIII-3) 176 (IX-1) 65, 70, 216 (IX-2) 667 *див.* Татари білгородські
- Татари бучацькі [маб., Татари буджацькі] (IX-1) 601
- Татари добрудзькі (Татари добрудзьські, Татари добрудцькі, Татари добруцькі) (VII) 62, 63 (IX-1) 65, 288 (IX-2) 673, 1024
- Татари заволзькі (IV) 329
- Татари західні (Tatares occidentaux) (I) 152¹ *див.* Tatares occidentaux
- Татари золотоординські (IV) 328
- Татари казанські (IX-2) 625
- Татари київські (VII) 72¹
- Татари кримські (Татари крымские, Tartari Tauricani) (IV) 486 (VI) 22 (VII) 71², 141, 191, 289, 516 (VIII-2) 141 (VIII-3) 246 (IX-1) 100, 156, 204-, 205, 364, 390, 417, 418, 435, 445, 497, 556, 558² (IX-2) 618, 623, 888, 914, 941, 952⁸, 961¹, 1022, 1049, 1065, 1067-, 1100, 1415, 1418 (X) 251 *див.* Tartari Tauricani
- Татари литовські (IV) 307^{2,4} (VIII-3) 114⁴
- Татари московські (VIII-2) 30
- Татари ногайські (Татари ногайські, Татари нагайские, Татари ногайские, Татари ногайские) (VII) 442, 516 (VIII-1) 228 (VIII-3) 243 (IX-1) 76, 79⁸, 156, 204-, 217, 238, 248-, 288, 290, 435, 445, 497, 526, 526² (IX-2) 618, 659², 693, 889, 898, 899, 902⁴, 914, 947, 952⁸, 961¹, 1021, 1024, 1065, 1100, 1198, 1358
- Татари очаківські (VII) 59, 60, 62, 63, 65 (IX-2) 1024
- Татари перекопські (Tatari perecopenses, Tatory perekopskie) (X) 150 *див.* Tatari perecopenses, Tatory perekopskie
- Татари полудневі (III) 103¹
- Татари-Таурмени (II) 243¹
- Татарин (Татаринь) (I) 342 (III) 65 (IV) 335 (VII) 58, 72, 157, 353, 370, 387 (VIII-1) 31, 64, 72 (VIII-2) 25, 39, 164 (VIII-3) 73⁶, 78, 78², 199 (IX-1) 48,

- 71, 102, 183, 230, 236, 241, 247-, 251-, 273-, 274-, 277-, 290, 352, 458-, 498, 558 **(IX-2)** 665⁴, 673⁵, 674, 677, 677⁴, 696, 699⁴, 705³, 879, 890, 914, 943, 1056, 1063, 1068, 1069, 1071, 1077, 1164, 1446, 1448 **(X)** 150, 220, 221, 280
- Татарин калмицький **(IX-1)** 426
- Татарин кримський **(IX-1)** 556 **(IX-2)** 1198
- Татарин ногайський **(IX-2)** 1310
- Татарія (Тартарія, Tartaria, Tatarszczyzna, Thatharia), землі й д-ви Великого Степу **(IV)** 313 *див.* Тартарія, Tartaria, Tatarszczyzna, Thatharia *див. також* Золота Орда
- Татарка **(IV)** 43¹ **(VI)** 21
- Татарки **(VII)** 202 **(IX-2)** 1453
- Татарове (Татаровя), народ **(II)** 381³ *див.* Татари
- Татарська держава **(III)** 63 **(IV)** 91, 92, 294, 295 **(IX-1)** 230
- Татарська дорога (Татарська дорога) **(VI)** 40, 41, 41³, 42², 58, 607 **(IX-2)** 722, 1300 **(X)** 239 *див.* Татарський шлях
- Татарська земля (Tatarska ziemia) **(III)** 165 **(VII)** 5², 13, 34¹, 61, 65, 76, 82, 86, 105, 108, 113, 146, 162, 199, 292, 293, 296, 308, 311, 327 **(IX-2)** 973, 1170¹ *див.* Tatarska ziemia
- Татарська орда, д-ва **(I)** 13 **(III)** 64 **(IV)** 3, 20, 45, 64, 85, 87, 95, 194, 294, 312
- Татарська сакма **(IX-2)** 722 *див.* Татарський шлях
- Татарський народ (Tartaricae nationes) **(IX-1)** 81, 101¹ **(IX-2)** 1147 *див.* Tartaricae nationes
- Татарський шлях (Татарська дорога, Татарська сакма, Thatarski slak) **(VII)** 39, 358 **(VIII-1)** 65² **(IX-2)** 721, 722 *див.* Татарська дорога, Татарська сакма, Thatarski slak
- Татарські народи **(IX-1)** 528
- Татарські племена **(II)** 539 *див. також* Thartaricae gentes
- Тати, плем'я **(I)** 156¹
- Татри, г. **(I)** 222
- Ташкент (Шаша), м. [в Узбекистані] **(I)** 301 *див.* Шаша
- Ташлик, м. **(VIII-3)** 224²
- Ташлик, р., ліва притока Південного Бугу **(IX-1)** 216 **(IX-2)** 661, 1447, 1473¹ **(X)** 88
- Ташлики, ріки **(IX-2)** 1382¹, 1455, 1455¹, 1473¹
- Твер, м. [у Росії] **(II)** 542 **(IV)** 274, 275, 277, 451 **(V)** 387, 387¹, 526 **(IX-2)** 1287
- Тверитяни, жителі **(I)** 560 *див.* Тверичі
- Тверитянин, виходець із м. Твер **(VI)** 344
- Тверичі (Тверитяни), жителі м. Твер **(I)** 357 *див.* Тверитяни
- Тверское княжество **(II)** 555
- Тверська єпархія **(V)** 389
- Тверська земля **(IV)** 273, 275
- Тверця, р., ліва притока Волги **(I)** 185
- Тверянка, жителька м. Твер **(IV)** 269
- Тегиня (Тегинь), м. **(VI)** 58, 60,

- 607 (VIII-1) 38, 45 *див.* Тягиня, м.
- Тедески (I) 618¹ *див.* Німці
- Тейсарів, с., на Жидачівщині (VI) 588
- Теуч (Теучий), м., над р. Бирлад [у Румунії] (IX-1) 541 *див.* Теучий
- Теучий, м. (II) 421⁶ *див.* Теуч
- Телегул (Телигул), р., права притока Тилігульського лиману, басейн Чорного моря [Тилігул, р.] (IX-2) 1447, 1452
- Тележна, м., на Волощині (IX-1) 541, 542
- Телич, с. (II) 458, 463, 612 *див.* Телич
- Телятники, с., біля Галича (V) 369
- Темеш, р., ліва притока Дунаю (II) 546
- Темніков, м., у Московщині (VIII-2) 58
- Теодозія (Теодосія, Феодосія), колонія мілетська, м., у Криму (I) 85, 86, 97-99, 102, 542 (IV) 298, 298³, 299 *див.* Кафа
- Теодоро, м. (I) 156 (IV) 302² *див.* Мангуп
- Теос, м., на західному узбережжі Малої Азії (I) 85
- Теопіль (Чолганський Камінь), м., у Подільському воєводстві (VIII-3) 64⁴ *див.* Чолганський Камінь
- Тервінги, плем'я (I) 145 *див.* Готи західні
- Терговишти (Тарговишт, Тарговишти, Терговишт, Торгови-
- шти, Торговище, Targoviste, Tergovistea), м. [у Румунії] (IX-1) 543-545, 570, 571¹ (IX-2) 903, 1103, 1106, 1107 *див.* Торговишти, Торговище, Targoviste, Tergovistea
- Теребені, с., на Пинщині (IX-2) 1152
- Теребовельська волость (II) 390, 465
- Теребовельська земля (V) 24
- Теребовельська королівщина (V) 203 *див.* Теребовельське староство
- Теребовельське староство (Теребовельська королівщина) (V) 189² *див.* Теребовельська королівщина
- Теребовельський повіт (Trebowlensis districtus, Trembovliensis districtus) (IV) 501 (V) 80², 321² (VI) 625 *див.* Trebowlensis districtus, Trembovliensis districtus
- Теребовельщина (III) 92 (IV) 89, 90, 193, 463, 464 (V) 24, 186³, 190³, 191⁵, 317
- Теребовль, м. (II) 75, 90, 99, 100, 174, 409, 416, 417, 418⁻, 423, 424, 436, 437, 465, 479, 523 (III) 42 (IV) 89¹, 91 *див.* Теребовля
- Теребовль, округ (IV) 90, 175
- Теребовля (Теребовль, Trembowla), м., у Галичині (II) 569, 572, 573 (V) 203, 267, 269, 308, 314, 315³, 317, 323 (VI) 207 (VI) 43⁴, 78, 101, 177, 260 (VII) 26 (VIII-3) 71, 83, 94 (IX-2) 652, 672, 700,

- 702, 1114, 1139 *див.* Теревовль, Trembowla
- Терек, р. (I) 229, 301 (II) 516⁶ (IX-2) 1072
- Терепча, с., на Сянїччинї (VI) 266
- Терехтемирів (Trechtymirów, Trustymów (помилк.)), м., на Київщинї [Трахтемирів, с., Чрк.] (I) 35 (II) 281 (VI) 306 (VII) 17, 43, 43¹, 157, 157², 159, 176, 176³, 177-, 184¹, 251, 252, 294, 312, 403, 427, 432¹, 433, 433³, 437, 444, 502, 525, 579 (VIII-1) 255, 280, 314, 317 (VIII-2) 138 (VIII-3) 117, 129², 262 (IX-1) 398 (IX-2) 1026, 1027 *див.* Trechtymirów, Trustymów (помилк.)
- Терехтемирївська сотня, Канївського полку (VIII-3) 275
- Терїзи, наддунайське тракійське плем'я (I) 128
- Терлицька сотня, Кальницького полку (VIII-3) 277
- Тернава, м. [у Польщі] (III) 78
- Тернава, р. (VI) 367¹
- Терновка, р., права притока Самари (IX-1) 57
- Тернопіль (Тарнопіль, Ternopol), м., у Галичинї (II) 610 (V) 251¹, 268, 557 (VI) 81, 101, 118¹, 122, 127, 260, 430 (VIII-2) 203 (VIII-3) 66³, 196 (IX-1) 243, 259, 273-, 275-, 276-, 309², 551⁵ (IX-2) 959, 1014, 1014³, 1029, 1030-, 1114, 1139, 1140, 1143, 1460, 1461, 1463, 1466, 1550 (X) 57, 73 *див.* Тарнопіль, Ternopol
- Тернопільський повіт (II) 610
- Тернь, р., притока Сули, ліва притока Дніпра (II) 603
- Терпсеїв, с., над р. Рось (V) 122 (VII) 18
- Тертер, р., ліва притока Кури (I) 444
- Тершів, с., на Самбірщинї [Старосамбірський р-н Льв.] (V) 285
- Тесалія, земля, на егейському узбережжі (I) 45, 169
- Тетерів (Тетеревь), р., права притока Дніпра (I) 9, 36, 308, 309, 334, 334¹ (II) 167, 168, 258-260, 262, 288 (III) 84, 86, 156-158, 158¹, 159², 160, 170 (V) 481 (VII) 20, 42, 42³, 311, 408 (VIII-3) 60, 273 (IX-2) 773, 1291
- Тетїїв, м., у Брацлавському повіті [Кв.] (IX-2) 1048
- Тетїївська сотня (Тетїївська сотня), Кальницького полку (VIII-3) 277
- Тетліга, р., права притока Сїверського Дінця (VIII-2) 72
- Тетракїти, плем'я готське (I) 156¹ (II) 507
- Тиверці (Тиверци, Attorozi, Βερβιάνοι, Теверβїя̀νοι), плем'я, між Дністром та Дунаєм (I) 201, 203, 203-, 205, 206, 206³, 210³, 237, 243, 410, 413, 418², 419, 425, 548, 549 (II) 519 *див.* Attorozi, Βερβιάνοι, Теверβїя̀νοι
- Тиверці чорноморські (I) 548

- Тиврів, маєтн., м., у Брацлавському повіті (I) 206 (VII) 16, 257- (VIII-3) 277
- Тикич, р. (II) 585 *див.* Гірський Тикич
- Тикотин (Тикорин, Тикоцин), м., на Підляшші (VI) 54, 56², 70, 195 (IX-2) 1283, 1283², 1284, 1381
- Тикотинський повіт (V) 340
- Тилицький прохід, у Карпатах (II) 459, 460
- Тилич (Подтелич, Телич), с., над р. Попрад (II) 458, 463, 612 *див.* Подтелич, с.; Телич
- Тиманівське городище (Тимолівське городище) (VII) 15 *див. також* Тимонівка, м.
- Тимонівка (Липівка Тимонівська), с., м., у Брацлавському повіті [Тиманівка, с., Тульчинський р-н Вн.] (V) 221 (IX-2) 1016-1018, 1026, 1028 *див.* Липівка Тимонівська *див. також* Тиманівське городище
- Тимонівська сотня, Брацлавського полку [Тиманівська сотня] (VIII-3) 277
- Тинне, н. п., біля Львова (IX-2) 1090
- Тирава, м-ко, м., у Сяніцькій землі (V) 143, 154, 351 (VI) 228
- Тирава Сольна, с., у Сяніцькій землі (V) 148, 148¹
- Тиравська волость, у Сяніцькій землі (VI) 221
- Тиргул-Фрумос, м., у Волощині [у Румунії] (IX-1) 570, 571¹ (IX-2) 1546
- Тириты, жителі Тіри (I) 540 *див.*
- Тіряни
- Тирішкін, плем'я (I) 206³
- Тирново (Тирнов), м., у Болгарії (II) 523¹ (V) 386
- Тирновський патріархат (V) 387-
- Тиса, р., ліва притока Дунаю (I) 124, 129-131, 143, 156, 210⁴, 214, 221, 225, 226 (II) 360, 487, 489, 492, 493, 496, 497-¹, 546, 578, 579, 611 (III) 98, 98³, 533 (VI) 24 (IX-2) 1323
- Тисмениця (Тисьмениця), м., у Галичині [Івано-Франківський р-н ІФ.] (II) 420, 610 (III) 396 (VI) 43⁴, 101
- Тисько-дунайська низина (I) 9
- Тисьмениця (Тисмениця), р., права притока Вепра, басейн Дністра (II) 370, 371 (VI) 161
- Титов'яни, с., у Вилькомирському повіті (V) 112⁵
- Тиха Сосна, р., права притока Дону (VII) 10, 13 (VIII-2) 63
- Тихомель (Тихомль), с., м., у верхів'ях Горині (II) 173, 258², 259, 430, 437¹ (III) 24, 36 *див.* Тихомль
- Тихомль, с. (VI) 627 *див.* Тихомель
- Тичинська волость, у Сяніцькій землі (VI) 209
- Тишівці, с., над р. Гучва [у Польщі] (V) 257¹, 269 (VI) 389
- Тишки, с., на Полтавщині (X) 87
- Тишовецьке староство, над р. Гучва [у Польщі] (V) 190²

Тільбюра, м., у Західній Європі
(II) 369¹⁰, 370²

Тіметрака (Тіметраха), м. (II)
507- *див.* Тмуторокань, м.

Тір, м., д-ва, у Фінікії (I) 71

Тіра, колонія мілетська, м. (I)
85, 87-89, 91, 94, 96, 103,
129, 540 (VI) 26 *див.* Білго-
род, м., на усті Дністра

Тіра, р. (I) 87 *див.* Дністер

Тірагети придніпровські (I) 139
див. також Гети придні-
провські

Тірагети, плем'я (I) 128, 128⁴,
131, 139, 206³ *див. також*
Гети придніпровські

Тіряни (Тирити, Τυρανοί), жи-
телі м. Тіра, на усті Дністра
(I) 87 *див.* Тирити, Τυρανοί

Тісамати, плем'я (I) 120, 124

Тіфліс, м., на Кавказі (II) 540

Тішанів, м., у Белзькій землі
(II) 372¹ (IX-1) 266

Тішанівський повіт (II) 585

Тмутараканская Русь, територія
(I) 417¹, 464- (II) 509-

Тмутарканцы, жителі Тмуторо-
кані (VII) 74 [I]

Тмутороканська волость (I)
195, 462, 486-487 (II) 17, 29,
45, 509-511, 518

Тмутороканська катедра [спар-
хія] (I) 522 (III) 279, 279³,
280-

Тмутороканський ост-
рів (Тмутороканський
острів), в Азовському морі
(II) 507-, 509

Тмуторокань, територія (II) 18,
47, 53, 57, 62, 68, 69, 73, 78,

99, 200³, 315, 408, 410, 421,
506, 507, 521

Тмуторокань (Матраха, Матрега,
Матрез, Магриця, Таматар-
ха, Тіметрака, Тьмутаракань,
Тьмутаракань, Тьмуторо-
кань, Тьмуторокань, Фана-
горія, Matreca, Matrega, Mat-
rica, Μάταρχα, Ματράρχα,
Ταμάταρχα, Τυμάταρχα), м.,
на Таманському півострові [у
Росії] (I) 100, 101, 156¹, 196³,
197-, 229, 234⁴, 242, 243, 320²,
417, 462, 487, 510, 511, 522,
589¹ (II) 49, 70, 85, 89, 315,
506, 507-⁴, 508, 508⁴, 509, 509-
, 510, 511, 511¹, 512-514, 516²
(III) 279 (IV) 295, 298, 300
(VI) 4 *див.* Матраха, Матре-
га, Матрез, Магриця, Тата-
тарха, Тіметрака, Фанагорія,
Matreca, Matrega, Matrica,
Μάταρχα, Ματράρχα, Ταμά-
ταρχα, Τυμάταρχα

Богородиці церква (II)
510

Товарів (Товаров), м., над р. Рось,
у Київській землі (II) 214, 286
(VII) 16 *див.* Товаров

Товаров, м. (II) 286^{3,4} *див.* Тоба-
рів

Товмач, м., у Галичині [Тлумач,
м., ІФ.] (II) 611 (IV) 230 (VI)
261

Товмачик, с., біля Коломиї [Ко-
ломийський р-н ІФ.] (V) 262

Тоганів, маєтн., над р. Рось
(VII) 17

Токари, с., над р. Сула (VIII-2)
45

- Толенки (Holonka), с., у поріччі р. Сухий Ромен **(VIII-2)** 45 *див.* Holonka
- Томаківка, р., права притока Дніпра **(VIII-1)** 291¹
- Томаківка, ухор на дніпрових порогах **(VII)** 54
- Томаківка (Буцко), о., на Дніпрі **(VII)** 137 *див.* Буцко
- Томашів, м., у Люблінському воєводстві **(VIII-3)** 96 **(IX-2)** 1126, 1191
- Томи, м. **(I)** 156 *див.* Кістенджі
- Томськ, с., у Карпагах **(II)** 612
- Топля (Топла, Серла, Торл), р., права притока Ондави, басейн Дунаю **(I)** 214 **(II)** 458, 458², 459, 459^{-1,2}, 463, 486², 488, 493, 496, 501, 503, 577, 610 **(III)** 100² *див.* Серла, Торл
- Топорів, м., у Галичині **(VIII-3)** 194-196
- Тор (Тора), р., права притока Донця **(II)** 527² **(VIII-2)** 36, 36³, 59, 60, 77 **(IX-1)** 526, 526², 535, 535⁶ **(IX-2)** 954, 1228, 1236, 1237
- Тор, м. **(VIII-2)** 38, 40 *див.* Слов'янськ
- Торговиска, с. **(II)** 456⁵ *див.* Торговисько
- Торговисько (Торговиска), м., у Сяніцькому повіті [у Польщі] **(VI)** 270 *див.* Торговиска
- Торговиця, г-ще, у поріччі р. Сухий Ромен [с., Конотопський р-н См.] **(VIII-2)** 45
- Торговиця, м., на Волині [с., Млинівський р-н Рв.] **(VI)** 102
- Торговиця, м., над р. Синюха [с., Новоархангельський р-н Крв.] **(VI)** 9² **(IX-2)** 1068
- Торговишти, м. **(IX-2)** 1103 *див.* Торговишти
- Торговище, м. **(VI)** 60 **(IX-1)** 33, 119, 473, 534, 538-542, 544, 545, 550, 570 **(IX-2)** 1081 *див.* Торговишти
- Торети, плем'я **(II)** 507
- Торець, р., права притока Сіверського Донця **(VIII-2)** 38¹
- Торжок, м., біля Твері, над р. Волга **(II)** 542
- Торжчанин, житель **(IX-1)** 459
- Ториця, р., ліва притока Гернаду **(I)** 214 **(II)** 458, 459⁻, 488, 492², 493, 495, 496, 577
- Торки, с., біля Перемишля **(II)** 585 **(IX-2)** 1385⁴
- Торки, с., у Сокальському повіті [Радехівський р-н Льв.] **(II)** 585
- Торки (Торци, Торьки), племена тюркські з Середньої Азії, осіли в басейні р. Рось і на Переяславщині **(I)** 58³, 235, 237, 464, 486, 550 **(II)** 25, 26, 52, 54, 55, 55², 56, 85, 103, 104, 106, 214, 248, 261, 282, 347, 348, 411, 415, 416, 523, 526¹, 527, 527², 528, 529, 529^{2,3}, 530, 532, 534, 535, 538, 548, 548², 550^{3,5}, 555 **(VII)** 69 *див.* Турки, племена *див.* також Узи-Торки
- Торки київські **(II)** 55³
- Торки переяславські (Торки переяславсти) **(II)** 55³, 348, 348¹, 353

- Торки руські (II) 83
- Торкин, осада, у Стародубському повіті (II) 584
- Торків, с., у Брацлавському повіті (II) 585
- Торкъмене, народ (II) 527² *див.* Туркмени
- Торн, м. (VI) 27, 56, 57, 68, 197 (IX-2) 1110 *див.* Торунь
- Торопецькі волості (VII) 21
- Торське, с., у Куп'янському повіті (II) 585
- Торський, м. (VIII-2) 38, 38¹ *див.* Слов'янськТоруняни, жителі м. Торунь [у Польщі] (IV) 448
- Торунь (Торн, Thorn stadt, Thorum), м. [у Польщі] (III) 138³ (IV) 28², 448 (V) 593 (VI) 28, 33, 34, 36, 56, 68, 71, 605 (VIII-1) 32, 34 (VIII-2) 16 (IX-1) 168, 174, 174⁴ (IX-2) 1111, 1142², 1178, 1205, 1255 *див.* Торн, Thorn stadt, Thorum
- Торуса, м., над р. Ока, у В'ятицькій землі [у Росії] (III) 180 (IV) 71
- Торуське князівство, у В'ятицькій землі (III) 180
- Торч, р., права притока Росі, права притока Дніпра (II) 282, 585
- Торч, ур-ще, у Київському повіті (II) 282
- Торчанка (Турчанка), р., притока Уші (II) 585 *див.* ТурчанкаТорчеськ, м., на Пороссі, у Київській землі (II) 78, 83-85, 88, 184, 200, 205, 210, 217, 218, 231, 235, 239, 243, 247, 248, 248², 282, 284, 285, 296, 444, 537 (III) 39, 43, 52, 515
- Хреста св. церква* (II) 282
- Торчеський Степок, с., у Таращанському повіті (II) 585
- Торчин, з племені торків (II) 93
- Торчин, м., на Волині (II) 585 (VI) 102, 103, 137
- Торчин, с., у Радомишльському повіті (II) 585
- Торчин, с., у Літинському повіті (II) 585
- Торчинове городище, у Богодухівському повіті (II) 585
- Торчиновичі, с., у Самбірському повіті (II) 585
- Торчиці, с., у Новгородському повіті (II) 585
- Торчицькі взгір'я, у Таращанському повіті, між сс. Богатиркою та Литвинівкою (II) 585
- Торчиця (Forteca), с., над р. Торчиця, на Київщині (II) 282, 585 (VIII-3) 276 (IX-2) 721, 721¹, 1048, 1052 (X) 281 *див.* Forteca
- Торчиця, р., ліва притока Гнилого Тікичу (II) 585
- Тотруш (Тротуш), м. [у Молдові] (VI) 60 *див.* Тротуш
- Тотьма, м., у Московщині (VII) 337
- Тошієвка, с. (VIII-2) 46 *див.* Хвощівка
- Травси, народи (I) 129 *див.* Агатірси

- Траки (Тракійці, Θρακίίцы, Thraker, Θρακίκοι), племена, народи (I) 105, 107², 120, 128, 128⁻, 129, 129³, 132-135 *див.* Тракійці, Thraker, Θρακίκοι
- Траки балканські (I) 135
- Траки полудневі (I) 134
- Тракієць (IX-2) 1393
- Тракійська народність (I) 129
- Тракійська національність (I) 127
- Тракійський народ (I) 129
- Тракійські народи (I) 70, 81, 120, 129
- Тракійські племена (I) 45, 77, 82, 134, 135
- Тракійсько-албанські племена (I) 67
- Тракійці, плем'я (I) 108³ (IX-1) 1393 *див.* Траки, плем'я
- Тракійці північні (I) 134
- Тракія, край, історична область, на південному сході Балканського півострова (I) 130, 140, 146, 155, 159, 168, 170, 178-180, 441, 472, 473 (II) 528 (VIII-2) 15 (IX-2) 1355
- Транди, плем'я (II) 32¹
- Трансильванець (IX-1) 507⁵
- Трансильванія (Седмиградськ, Семигород, Трансильванія, Erdelj, Siebenbürgen, Transilvania, Transilvano, Transsylvaniae partes) (VIII-2) 211 (IX-1) 37¹, 49, 160, 483, 508, 517 (IX-2) 903, 1296, 1302, 1306, 1322, 1332 (X) 10, 11 *див.* Седмиградськ, Семигород, Erdelj, Siebenbürgen, Transilvania, Transilvano, Transsylvaniae partes
- Трансильванський народ (Трансильванський народ, Transylvanicae Natio) (IX-2) 1297 *див.* Transylvanicae Natio
- Трансильванські гори (IX-1) 452²
- Трансоксанія (Мавераннегрі), край (I) 301 *див.* Мавераннегрі
- Трапезонт, м. (VIII-1) 27 *див.* Трапезунт, м.
- Трапезунт, царство (IV) 296, 296² *див.* Трапезунтське царство
- Трапезунт (Трапезонт, Трапезонт), м. [у Туреччині] (VI) 4 (VII) 296, 346, 347, 356, 534 (VIII-1) 214 *див.* Трапезонт, Трапезонт
- Трапезунтська імперія (II) 115²
- Трапезунтське царство (Трапезунт, царство; Trapezunt Kaiserthum) [на півночі Туреччини] (IV) 296 *див.* Трапезунт, царство; Trapezunt Kaiserthum
- Траянів вал (I) 130¹ *див. також* Траянові вали
- Траянові вали, рештки римських граничних валів, оборонних споруд у Галицькому Поділлі, Бессарабії, Київщині (I) 130, 130¹
- Требішня, р., ліва притока Сяну (II) 456
- Тремешно, м., у Гнезненському повіті [у Польщі] (V) 423²
- Треполь, м., у Київській землі

- (II)** 184, 189¹, 213, 217, 227, 231, 280, 281, 296
- Тригори, м., у західній Київщині **(V)** 264
- Триліси (Триліси), м-ко, на Білоцерківщині **(V)** 220 **(VII)** 257, 362 **(IX-1)** 339, 339¹, 340, 341, 341^{2,3}, 342, 342¹, 343, 345, 345³, 346, 346⁴
- Трипілля (Трипіле, Триполе, Тгурол), с., м., на усті р. Стугна, у Київському повіті **(I)** 35, 38, 47 **(II)** 84, 85, 270, 280⁸, 282 **(VI)** 383¹ **(VII)** 184, 184¹, 185, 185², 187-189, 223, 224, 226, 257- **(VIII-1)** 21 **(VIII-3)** 142 **(IX-1)** 330, 348 **(IX-2)** 947, 966, 978, 1003 **(X)** 278, 279, 281, 284 *див.* Тгурол
Миколая св. церква (IX-2) 1004
Спаса св. церква (IX-2) 1003
- Трипільська сотня, Київського полку **(VIII-3)** 278
- Триполіс, колонія генуезька, у Криму **(IV)** 298⁴
- Трієст (Трієсть), м., над Адріатичним морем [в Італії] **(I)** 121¹ **(VII)** 589
- Трір (Trier), м. [у Німеччині] **(II)** 31² **(VI)** 624 *див.* Trier
- Трогльодіти, племена, у поріччі р. Дунай **(I)** 134
- Троки, волость [у Литві] **(IV)** 162, 203⁴
- Троки (Троци, Troki), м., біля м. Вільно, у Литві **(IV)** 98-, 138, 140, 141, 165, 192, 204, 204-, 232, 307^{1,4}, 333, 410², 453, 473 **(V)** 110¹, 293, 621 *див.* Троци, Troki
- Тростна, м., у Чернігівській волості [у Росії] **(III)** 181
- Тростянець, м., у Брацлавському повіті **(VII)** 16 **(IX-2)** 1014³, 1020, 1020², 1036¹, 1040⁴
- Тротуш, м. **(VI)** 60 *див.* Тотруш
- Троци, м. **(IV)** 204 *див.* Троки, м.
- Троцька волость [у Литві] **(IV)** 225
- Троцька земля [у Литві] **(IV)** 207
- Троцьке воєводство [у Литві] **(IV)** 266, 283, 292-, 346, 422 **(V)** 45⁵, 61, 110, 135, 206, 296¹, 300, 359¹
- Троцьке князівство [у Литві] **(V)** 7
- Троцький повіт [у Литві] **(IX-2)** 1205
- Трочани (Sancte Trinitatis villa), с., у Карпатах **(II)** 458² *див.* Sancte Trinitatis villa
- Троя (Троја), м. **(VI)** 429 *див.* Троја
- Труа, м., над р. Сена [у Франції] **(I)** 615
- Трубайці (Турубайловка), с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46 *див.* Турубайловка
- Трубєж (Трубешь), р. **(VI)** 284, 285 *див.* Трубіж
- Трубіж (Трубєж), р., ліва притока Дніпра **(I)** 193, 241 **(II)** 88, 161, 344-346, 348⁷, 351-354 *див.* Трубєж

- Трубчевськ (Трубчевськ), м., над р. Десна, на Сіверщині [у Росії] (II) 328, 337 (IV) 67, 67², 68, 70, 178, 179², 274, 278, 452, 453 (VII) 377 (IX-1) 387
- Трубчевська волость, на Сіверщині (II) 328
- Трубчевське князівство, на Сіверщині (III) 178
- Труківці, с., у Брацлавському воєводстві (VIII-3) 277
- Трутна, р. (VI) 186
- Ту-гю, д-ва (II) 539 *див.* Ту-кіу
- Ту-гю, орда турецька (I) 160⁶ *див.* Ту-кю
- Тудела, м. [в Іспанії] (I) 286
- Ту-кіу (Ту-гю), д-ва східних турків (II) 539 *див.* Ту-гю, д-ва
- Ту-кю (Ту-гю, Tou-Kiue occidentaux, Turc), орда турецька (I) 153, 160⁶ *див.* Ту-гю, орда; Tou-Kiue occidentaux, Turc
- Тула, м., у північній Сіверщині [у Росії] (IV) 87, 274 (VIII-2) 58
- Тулибле, с., на Канівщині (VII) 43, 43¹
- Тулин, м., на Житомирщині (VI) 292³
- Тульча, м., над р. Дунай [у Румунії] (I) 468⁴
- Тульчин (Нестервар, Нестервар-Тульчин, Фалчин), м., у Брацлавському воєводстві [Тульчинський р-н Вн.] (VIII-3) 38-40 (IX-2) 1017, 1020¹ *див.* Нестервар, Нестервар-Тульчин, Фалчин
- Тульчинська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Тумаш (Тумашь), м., у Київській землі (II) 164¹, 280
- Тур, р., притока Прип'яті (VI) 19, 19⁶, 186 (VII) 5, 5¹
- Тура (Турась), колонія (I) 540 *див.* Білгород, м., на усті Дністра
- Турець-земля (I) 435
- Турецьке госуларство (Туретцьке госуларство, Турське госуларство) (IX-2) 1527 *див.* Турецька держава
- Турецька держава (Турецьке госуларство) (II) 526 (VII) 539 (VIII-1) 26 (IX-1) 34, 134², 230, 565 (IX-2) 622, 1527, 1529 *див.* Турецьке госуларство
- Турецька земля (Турска земля, Турська земля, Турського землі) (VI) 47 (VII) 40, 460, 517², 523², 540¹ (IX-1) 134², 173, 520 (IX-2) 921¹
- Турецьке плем'я (III) 250⁴
- Турецьке царство (VII) 525
- Турецький каймакан [адмін.-терит. одиниця] (IX-2) 952
- Турецький повіт, у Галичині, на північному узгір'ї Карпат (I) 50²
- Турецькі народи (I) 57, 152 (II) 539
- Турецькі орди (I) 13, 57, 58, 97, 150, 161, 162, 226, 230, 301, 302, 445, 463, 464 (II) 10, 128, 506, 509, 518, 522, 526, 532, 544 (VI) 7 (VII) 468, 481
- Турецькі племена (I) 151, 160 (II) 526, 539

Туреччина (Туречина, Турки, Турок, Турци, Турція, Nohen Pforte, Turchia, Turcy, Turcyа, Turek, Turkia, Tursko, Vysoka Porta) **(IV)** 311, 319, 322-324 **(V)** 252 **(VI)** 22, 46³, 47, 48, 53, 54, 61, 64, 65, 67, 82, 91, 132, 133, 386, 397 **(VII)** 65, 76, 105, 106, 113, 115, 116, 118, 122, 128, 140, 152, 170, 172, 177, 196, 197, 199, 200, 202, 204, 206, 241, 246, 247, 268, 288, 293, 294, 307, 308, 311, 321, 322, 325, 327, 343, 345, 346, 348-350, 355, 359, 370, 375, 426, 427, 433, 460, 462, 476, 479, 481, 488, 491, 512, 517, 519, 525, 527, 528, 533, 539, 540, 559, 582 **(VIII-1)** 25, 26, 28, 36, 38, 41, 47-49, 58, 59, 121, 122, 146-, 206-208, 229, 239, 240, 245, 251, 286 **(VIII-2)** 5, 7, 10-13, 13³, 14, 15, 18-20, 20³, 21, 22, 25, 33⁴, 107, 141, 144, 196 **(VIII-3)** 59, 133, 140, 165, 249, 271 **(IX-1)** 9, 33, 45-, 48, 52, 53, 83, 84, 116, 128, 134, 139, 140, 142, 152, 153, 160, 169, 170, 206, 212, 214, 230, 235, 237, 252, 361, 376, 379, 385, 425, 427, 431, 444, 447, 450, 452, 469, 483, 510, 521, 533, 534, 549, 558, 566, 577 **(IX-2)** 615, 616, 627, 631, 655, 672, 721, 779, 867, 893, 904, 950, 1029, 1032, 1081, 1130, 1165, 1275, 1346, 1360, 1376, 1388, 1440, 1488, 1489 **(X)** 135 *див.* Турки, д-ва;

Турок, д-ва; Турци, Турція, Nohen Pforte, Turchia, Turcy, д-ва; Turcyа, Turek, Turkia, Tursko, Vysoka Porta
 Турійська волость, у Володимирському повіті **(VI)** 150
 Турин, м. [в Італії] **(I)** 60¹
 Туринка, с., у Львівській королівщині **(VI)** 203
 Туринське, с., на Сянїччині **(VI)** 223
 Турій, м., фортеця римська, на лівому березі Дунаю, у Дакії **(I)** 168, 179
 Турійськ (Турійськ), м., у Володимирському повіті, на Волині [Турійський р-н Вл.] **(II)** 369, 395 **(VI)** 77, 389
 Турінгія, край, історична область, у центрально-східній Німеччині **(I)** 165
 Турія (Турия), р., права притока Прип'яті **(II)** 369 **(IV)** 46, 47
 Туркені **(VII)** 202
 Туркестан, д-ва **(I)** 46, 56, 57, 293³, 294, 301, 302 **(II)** 540, 541, 545 **(IV)** 299, 301 **(VI)** 4
 Турки, народи **(I)** 233, 506 *див.* Угри
 Турки, племена **(II)** 54, 348, 349, 514, 518, 527, 527², 539 *див.* Торки, племена
 Турки (Т., Торки, Туркове, Touranien, Turci, Turcs, Turcy, Turki), народ **(I)** 107², 152¹, 153, 156¹, 158¹, 160, 160⁶, 196-, 231, 232, 248, 256², 292, 403¹, 564, 616 **(III)** 154², 536 **(IV)** 257, 260, 294², 302², 304, 322, 325, 328, 329, 331, 332,

336, 350, 354-356, 401 (V)
 85³, 106, 329, 406, 510, 511
 (VI) 7, 11, 13, 15, 18, 22, 44,
 50, 53, 82, 99⁶, 142, 271 (VII)
 25, 31, 38, 40, 41, 59, 61-64,
 69, 87¹, 96, 97¹, 101, 102,
 107, 113, 115, 116, 118-120,
 125, 126, 135², 139, 141, 145,
 147-150, 152, 162, 165, 166,
 166^{2,4}, 167, 169, 170, 172,
 173, 175, 177, 180, 190, 193,
 196-200, 202-206, 241, 246,
 258, 273, 281, 283, 291, 292,
 296, 299, 302, 303, 308, 321,
 322, 325-327, 343, 344, 346-
 348, 350, 352, 353, 353¹, 355,
 356², 357-362, 370, 371, 375,
 376, 378, 379, 387, 393, 394,
 437, 438², 439-442, 444, 448,
 453, 454, 454¹, 455, 460, 461,
 467-471, 471³, 472-478, 480¹,
 488, 491, 493, 495, 496, 507,
 510, 513, 513³, 514-516, 519,
 523, 528, 533-536, 540, 567,
 576, 583 (VIII-1) 24-26, 26⁵,
 27, 27⁷, 29, 37, 38, 40, 44, 45,
 48-51, 60, 100-101, 119-122,
 128, 128³, 158, 207-209, 221,
 228, 236, 240, 244, 251, 258,
 286 (VIII-2) 7, 11, 12, 14, 15,
 18, 21-23, 28, 30-35, 146⁻,
 147, 148, 153, 179 (VIII-3)
 19, 59, 76, 87, 113, 146, 153,
 184¹, 241, 249¹, 250, 251, 258
 (IX-1) 33, 35, 37, 45⁻, 46, 49,
 52, 53, 63¹, 64-66, 69, 75, 87⁻,
 88⁴, 105², 116, 122, 128, 135,
 137, 138, 140, 142, 150, 156,
 159, 160, 163, 166, 167, 172⁻,
 176, 177, 195, 216, 232, 235,

236¹, 237, 239, 248¹, 250⁻,
 276⁻, 294, 299, 316, 316⁴,
 317, 317¹, 345, 351, 385, 386⁻,
 395, 397, 444³, 464, 468, 478,
 480, 485, 498, 506, 508, 509,
 513, 516, 519, 529, 531, 536,
 537, 543, 544, 577, 580, 587,
 589 (IX-2) 614, 622, 623, 635,
 639, 893, 894, 901, 902, 921¹,
 928, 944, 945, 948, 952, 953⁻,
 960¹, 961, 961¹, 972, 972⁻, 992,
 1032, 1063, 1064, 1067⁻, 1069,
 1074, 1093¹, 1097, 1098, 1104,
 1109, 1130, 1242, 1267, 1277,
 1292, 1304¹, 1338, 1339, 1345,
 1375³, 1376-1379, 1415, 1416,
 1422, 1426, 1427, 1429, 1433,
 1433¹, 1434, 1437, 1437⁴,
 1439, 1440, 1442, 1448, 1455¹,
 1464, 1472, 1478, 1488, 1490,
 1495, 1527, 1549, 1550 (X)
 38, 41, 85, 90, 132, 135, 159,
 164, 171, 195, 198, 306 *див.*
 Торки, племена; Touranien,
 Turci, Tures, Turcy, Turki
 Турки, д-ва (VII) 115, 165, 172,
 173, 193, 197, 198, 200, 203,
 204, 246, 283, 308, 321, 322,
 352, 355, 375, 528, 533 *див.*
 Туреччина
 Турки алтайські (I) 230
 Турки Джунгарії, народ (II) 539
див. Уйгури, народ
 Турки західні (I) 159⁻
 Турки східні (I) 160, 161, 161⁻
 (II) 539
 Турки-Кераїти, плем'я (II) 539
 Туркілінги, плем'я готське (I) 141
 Туркмени (Торкъмене), народ
 (II) 527² *див.* Торкъмене

- Турко-Татари (Turkotataren, Turkotatary), народ (I) 107²
див. Turkotataren, Turkotatary
- Турлу, р. (I) 206² *див.* Дністер
- Туробин, м., на холмсько-белзькому Побужжі (II) 370 (VI) 152, 175, 626 (IX-2) 1457, 1458, 1458⁶, 1459
- Туров (Турів), м., у Берестейському воєводстві [у Білорусі] (I) 186, 419, 487 (II) 17, 28, 28¹, 45³, 47, 49, 62, 69, 77, 78, 81, 99, 109¹, 111, 114, 121, 132-134, 138-141, 186, 187, 187⁶, 188, 188², 260¹, 300, 301, 301¹, 304-309, 366¹ (III) 234, 250, 305 (IV) 16³, 234, 289, 332, 423, 430, 485 (VI) 156¹ (VIII-3) 144, 156 (IX-1) 769 (IX-2) 1150, 1316 (X) 297, 304
Бориса і Гліба монастир (II) 305
- Туров, округ [у Білорусі] (IV) 501
- Туровецький комітат (Turocz), на Закарпатті (II) 501⁵ *див.* Turocz
- Турово-Пинська волость (II) 28, 45, 77, 98, 110, 111, 150, 176, 182, 187, 260, 302
- Турово-Пинська єпархія (V) 460
- Турово-Пинська земля (II) 50, 186, 187, 208, 215, 254, 255, 258, 260, 262, 300-303, 305, 307, 308, 310, 363, 368-369, 371, 554, 595 (III) 81, 202, 206, 213, 270 (IV) 8, 14, 16 (V) 621
- Турово-Пинське владцтво (V) 483
- Турово-Пинське князівство (Pińsko-Turowskie księstwo) (II) 71, 92, 111, 258, 260¹, 300², 301-304, 308, 595 *див.* Pińsko-Turowskie księstwo
- Турово-Пинський полк (IX-2) 1318
- Туров-Пинськ, волость (II) 28, 99, 152
- Туровська волость (II) 8, 62, 137, 146, 301³, 302²
- Туровська єпархія (V) 388, 392 *див.* Туровська катедра
- Туровська земля (II) 153-154, 186
- Туровська катедра (I) 522 (II) 305 (III) 270, 278 (V) 431 *див.* Туровська єпархія
- Туровське князівство (II) 7, 301³, 303⁴ (V) 294, 300
- Туровці (Туровци), жителі м. Турів (II) 188, 304, 305⁴, 308 (III) 229
- Туровче, с., на Київщині (IX-2) 851³
- Туровщина (II) 188, 391 (IV) 287
- Турок, д-ва (VII) 241, 361, 378, 379, 387, 442, 444, 453, 493, 528 (VIII-3) 224² *див.* Туреччина
- Турок (Турчанин, Турчин, Турчинок, Турчинъ) (III) 154² (VII) 126, 240, 296, 326, 370, 376, 455 (VIII-1) 224, 228, 252 (VIII-2) 6, 20³, 143, 178 (IX-1) 35, 36, 45⁻, 48-50, 52, 53, 59², 64, 66, 71, 97, 97³, 122, 124, 135, 142, 165, 167, 230, 235, 236¹, 237³, 248¹,

- 262³, 361, 377, 431, 444³, 446, 519, 555, 556, 556¹, 562, 577, 584⁴ **(IX-2)** 655, 893, 928, 1063, 1077, 1393, 1437, 1446, 1447, 1528, 1536 **(X)** 319, 338
- Турпії (Turpici), колоністи турецькі **(II)** 348, 534, 548
- Турубайловка, с. **(VIII-2)** 46 *див.* Трубайці
- Турци, д-ва **(VII)** 370 *див.* Туреччина
- Турція, д-ва **(I)** 218 **(IV)** 320⁴ **(V)** 560 **(VI)** 7, 102 **(VII)** 197 **(VIII-2)** 10, 19 **(VIII-3)** 241 **(IX-1)** 47, 51, 466, 508 *див.* Туреччина
- Турчанка, р. **(II)** 585 *див.* Торчанка
- Турчинка, с., у Житомирському повіті **(VII)** 257 -
- Турьси, плем'я **(I)** 206³
- Тустань (Tustan), замок, фортеця, над р. Стрий, у Галичині [Сколівський р-н Льв.] **(II)** 470, 580 **(V)** 429, 429¹ *див.* Tustan
- Тушан-хан, м., у Малій Азії **(IX-2)** 975
- Тушин, г-ще **(IV)** 87
- Тушино, н. п., біля Москви **(VII)** 325, 325⁴, 333, 376
- Тюркские народности **(I)** 151¹
- Тюркские племена (Türkvölker) **(I)** 151¹ *див.* Türkvölker
- Тягинець, м. **(IV)** 330¹ *див.* Тягинка
- Тягинка (Тягинець, Тягиня, Tiahinia, Tuachinia), м-ко, над р. Дніпро [Бериславський р-н Хрс.] **(VII)** 349, 354 *див.* Тягинець, Тягиня, м-ко; Tiahinia, Tuachinia
- Тягинський перевіз, на Дніпрі **(VII)** 59
- Тягиня (Тягінь), м-ко **(VII)** 57, 58, 79, 82-84, 118, 150⁴, 167², 169³ **(VIII-2)** 167² **(IX-2)** 1105 *див.* Тягинка
- Тягиня (Бендери, Тегиня, Tehinia), м., над р. Дністер [у Молдові] **(VI)** 61¹ **(VII)** 13, 79, 96, 107, 150, 150⁴, 155, 165, 166², 202, 204, 205, 208, 378, 516 **(VIII-3)** 179⁶ **(X)** 30 *див.* Бендери, Тегиня, Tehinia
- Тязів, с., у Галицькому повіті **(VI)** 265
- Тясмин (Тясмен, Тясмень), р., права притока Дніпра **(II)** 349, 505 **(III)** 396 **(V)** 264 **(VI)** 281 **(VII)** 16, 44, 54, 258, 545 **(VIII-2)** 153, 188 **(IX-1)** 435 **(IX-2)** 617, 659¹, 808⁻, 1475⁻
- Тячів (Fecső, Técső, Teutsch-au), с., у південному Мармароші **(II)** 504 *див.* Fecső, Técső, Teutsch-au

У

- Уар (Угар), р., права притока Бартанги, на східному Памірі (I) 160⁵ *див.* Угар
- Уар-Гуни, народи (I) 160 *див.* Аваро-Гуни
- Убедь, р. (II) 328, 328² *див.* Убідь
- Убідь (Убедь), р., права притока Десни, ліва притока Дніпра (IX-2) 1012 *див.* Убедь
- Уборть, р., права притока Прип'яті (I) 331¹ (II) 260, 262
- Уветичі, м. (II) 97 *див.* Ветичі
- Уг (Ung), р., ліва притока Лабірця, права притока Тиси [Уж, р.] (I) 205², 214, 223 (II) 488, 493 *див.* Ung
- Угар, р. (I) 160⁵ *див.* Уар
- Угерники, с. (V) 104 *див.* Угорник
- Угерці, с., Введенія монастир (V) 263
- Угерці, с., на Перемишльщині (V) 104, 263
- Углич, м., на півночі Русі (I) 202¹
- Угличани, племена (I) 202¹ *див.* Уличі
- Угличі, племена (I) 201, 202, 202^{-1,2}, 585 *див.* Уличі
- Угличі наддніпрянські (I) 203⁻
- Углів, с. біля Хмельницького замку (VI) 253
- Углове, місцевість, у Галичині (II) 612
- Угльниці, с. (II) 612 *див.* Угольники
- Угнів, м., у Галичині (VI) 379¹
- Угол (᾽Ογγλος), країна, територія між Дністром і Дунаєм (I) 160 *див.* ᾽Ογγλος
- Угол (Уголь), р. (I) 203⁻, 234 (II) 173, 191 *див.* Орель
- Угольники (Угльниці, Uhelniki), с., біля м. Галич, у Галичині (II) 612 *див.* Угльниці, Uhelniki
- Угорка, р., ліва притока Бугу (II) 381, 382, 384
- Угорник (Угерники), с., у Коломийському повіті [Угорники, с., Коломийський р-н, ІФ.] (V) 267 *див.* Угерники
- Угорська держава (I) 224, 419 (II) 578 (IV) 52¹
- Угорська земля (Венгерська земля, Угорская земля, Угорська земля) (I) 75, 557 (II) 431, 484 (IV) 102, 108 (IX-1) 116, 117, 517 (IX-2) 790, 1419 *див.* Венгерська земля
- Угорська корона, д-ва (II) 486, 489 (IV) 104, 112 *див.* Угорщина
- Угорська народність (II) 501
- Угорська Русь (Угорская Русь, Uherska Rus) (I) 7, 47, 50², 344², 355-558 (II) 359, 407, 485, 486, 486¹, 488, 502⁶, 504, 581, 582, 596 (III) 99, 100, 119, 343² (IV) 172, 172² (VI) 217, 349, 381¹ *див.* Uherska Rus *див.* також Закарпатська Русь, Підкарпатська Русь, Угорська Україна
- Угорська Україна, землі українські в Закарпатті (I) 3 (IV)

- 100 *див. також* Угорська Русь
- Угорське королівство (Hungariae regnum) **(IX-1)** 130 *див.* Hungariae regnum
- Угорський народ (Magyar nemzet) **(I)** 232 *див.* Magyar nemzet
- Угорські Ворота (Ворота, Угорьские Ворота), прохід у Карпатах **(II)** 459, 463⁴ *див.* Ворота
- Угорські гори (Угорьскія горы) **(I)** 224 **(II)** 435, 459, 460 *див.* Карпатські гори
- Угорсько-фінські племена **(I)** 151
- Угорщина (Венгрія, Угорська корона, Угрія, Hongrie, Hungaria, Magyarország, Uhry, Ungaria, Ungarn, Vngaria, Vngern, Węgry), д-ва **(I)** 6, 7, 7¹, 48¹, 50², 54, 136, 211, 213, 222, 223, 223¹, 224, 493, 495, 495³, 558, 559 **(II)** 6, 33⁻, 34, 79, 99, 112, 117, 136, 152-154, 162, 166, 189, 190⁻, 236, 238, 246, 248, 250-253, 383, 398, 409, 412-414, 416, 418, 427, 428, 438, 441, 441³, 442¹, 449, 454, 458, 459, 463⁴, 470, 488, 502, 525, 543, 543¹, 544, 545, 545³, 546, 546⁵, 547², 556, 568, 578, 579, 581, 582, 584, 596, 612 **(III)** 3, 6, 7, 10, 18, 22, 23, 25, 25³, 28, 29, 31, 31¹, 32, 35, 36, 41, 43, 47-49, 51-53, 53², 54, 56-59, 61, 63-65, 67, 74, 74³, 75-77, 98, 99, 101, 118, 129-132, 140, 142², 144, 150, 157, 160, 160², 162, 163, 430, 431, 510, 511, 515, 519, 527, 532-534 **(IV)** 3, 21, 22, 24, 26, 27, 27¹, 29, 37, 38, 51, 52, 58, 61, 62, 90, 100, 101, 101¹, 102-105, 108-118, 118¹, 120, 121, 122², 123-126, 128, 128¹, 131, 155, 169, 171, 172, 172², 177, 185, 349, 433, 434, 440, 441, 448, 449, 499, 500 **(V)** 20, 75¹, 85³, 224, 227, 374¹, 508, 522, 523 **(VI)** 24, 25, 25⁴, 37-39, 61, 91, 98, 159, 217, 298, 302, 349, 350¹, 611 **(VII)** 31, 173, 188, 196-199, 201, 202, 205, 209, 236, 240, 242, 385, 438 **(VIII-3)** 94, 138 **(IX-1)** 44, 63¹, 104³, 105³, 125, 163, 250⁻, 251⁻, 253, 431, 450, 510, 516, 518, 528, 529, 540 **(IX-2)** 1099, 1172, 1187, 1208, 1213, 1390, 1391¹, 1394, 1410, 1442, 1444, 1460, 1461 **(X)** 170, 249, 348 *див.* Венгрія, Угорська корона, Угрія, Hongrie, Hungaria, Magyarország, Uhry, Ungaria, Ungarn, Vngaria, Vngern, Węgry *див. також* Австро-Угорщина
- Угорщина західна **(IX-1)** 510
- Угорщина північна **(I)** 211 **(VI)** 217
- Угорщина полуднева **(II)** 454
- Угорщина східна (Östl. Ungarn) **(IX-1)** 510 *див.* Östl. Ungarn
- Угоч, комітат **(II)** 489, 494, 504³, 582 *див.* Угочська столиця
- Угочська столиця (Угоч, Угоча, Угочський комітат, Ugocha comitatus, Ugochiensis comi-

- tatus, Vgocha comitatus), адмін.-терит. одиниця на Закарпатті **(II)** 490⁶, 497¹ **(III)** 98³ *див.* Угоч, Угоча, Угочський комітат, Ugocha comitatus, Ugochiensis comitatus, Vgocha comitatus
- Угочський комітат **(I)** 7 **(II)** 489, 496 **(III)** 99 *див.* Угочська столиця
- Угра, р. [маб., Угор, р., ліва притока Дніпра] **(VIII-1)** 202, 206
- Угра, р., притока Оки **(IV)** 274, 325
- Угри (Венгри, Мадяри, Можары, Турки, Угри-Мадяри, Угры, Угри, Шеклери, Hungari, Hungarians, Magyarai, Magyarok, Ougres, Ugrians, Ungari, Ungarn, Węgrzy, "Ούγροί), народ угро-фінський, з басейну середньої течії Дунаю **(I)** 7, 11, 49², 122¹, 183, 213, 223, 223¹, 224¹, 226, 228⁴, 229-232^{2,3}, 233, 234, 234¹, 235, 235¹, 236, 238, 229², 303, 313¹, 394, 466, 467, 473, 506, 584, 588, 604, 618, 618¹ **(II)** 12, 96, 97, 97^{1,2}, 105, 112³, 113, 162, 165, 166³, 167¹, 168, 172, 174, 198⁵, 233, 237-239, 248, 401, 412-414, 427, 430, 431, 450-452, 461, 466, 474, 480, 481⁻, 482, 483, 488⁴, 526, 543, 543¹, 546, 610, 612 **(III)** 3, 5¹, 11, 19, 24, 25, 28, 30, 32, 34-37, 39-41, 48, 50, 51, 54, 58, 60, 61, 62², 66, 68¹, 74, 75, 89, 99¹, 150², 198, 252, 382, 412, 479, 511, 516 **(IV)** 22, 38, 40, 53, 57, 110, 113 **(V)** 227, 500 **(VI)** 98⁶, 217, 298 **(VII)** 204, 231, 340, 474 **(VIII-2)** 13 **(IX-1)** 62, 101, 146, 259, 515, 520, 525, 538, 539, 543, 544, 582, 585, 589, 592², 594, 594² **(IX-2)** 681, 702, 835, 883, 890, 897, 898, 903, 914, 958, 1023, 1024, 1046⁻, 1063, 1099, 1298, 1375, 1388, 1390, 1391, 1391¹, 1398, 1407-1410, 1433, 1435, 1439-1441, 1457, 1459-1461, 1550 **(X)** 6, 8, 350 *див.* Венгри, Мадяри, Можары, Турки, Угри-Мадяри, Шеклери, Hungari, Hungarians, Magyarai, Magyarok, Ougres, Ugrians, Ungari, Ungarn, Węgrzy, "Ούγροί *див. також* Анклій, Finnoougrien Nord
- Угри семигородські **(VII)** 204, 340
- Угри-Мадяри **(I)** 232 *див.* Угри
- Угрин (Угринь), м. **(I)** 224 **(II)** 202³, 203 **(III)** 60, 135, 254 **(IV)** 119², 120
- Угринів, с., у Галичині [Тисменицький р-н ІФ.] **(V)** 262, 269
- Угрів, м. **(IV)** 376 *див.* Венгрів
- Угрія, д-ва **(II)** 115², 117⁵, 145⁻, 152³, 428², 441³, 488⁴, 556, 569 *див.* Угорщина
- Угровськ (Угровеск), м. **(II)** 370, 380, 383, 384, 384⁵ **(III)** 32, 47, 70⁻, 94, 421 *див.* Угруськ
- Угровська катедра **(III)** 278 *див.* Холмська єпархія

- Угровсько-Холмська катедра [єпархія] (I) 522 (III) 279
- Угровчаны, жителі м. Угруськ (II) 311²
- Угро-русские, людність (II) 581
- Угруйськ, с. (VI) 626 *див.* Угруськ
- Угруськ (Угровськ, Угруйськ), с., м., на усті Угорки і Західного Бугу [у Польщі] (II) 384⁵ *див.* Угровськ, Угруйськ
Данила св. монастир (III) 70⁻, 94, 421
- Угоча, комітат (I) 214⁵ *див.* Угочська столиця
- Уда (Уди), р., права притока Сіверського Дінця, права притока Дону (VIII-2) 60 (IX-1) 414 *див.* Уди, р.
- Удай, р., права притока Сули, ліва притока Дніпра (I) 29, 32 (II) 345, 349, 349¹, 606, 607 (VI) 284-286 (VII) 17 (VIII-2) 45 (IX-1) 411
- Уди, плем'я (I) 547
- Уди, р. (I) 197⁻ (II) 346, 346¹, 347, 349, 505 *див.* Уда
- Ужгород (Уж-город, Унгвар, Hunguar, Hwung castrum, Ung, Ungvár, Wngh, Wngwar), замок, м., над р. Уж, у Закарпатті (II) 493, 581 *див.* Унгвар, замок, м.; Hunguar, Hwung castrum, Ung, Ungvár, Wngh, Wngwar
- Ужська столиця (Ужський комітат, Унгвар, комітат; Унгварська столиця, Унгварський комітат, Hwng comitatus), у Закарпатті (I) 47 (II) 487⁻, 488, 494, 581, 582 *див.* Ужський комітат, Унгвар, комітат; Унгварська столиця, Унгварський комітат, Hwng comitatus
- Ужський комітат, у Закарпатті (I) 7 (II) 488, 490³ *див.* Ужська столиця
- Узбек (I) 510⁻
- Узи (Гузи), народи (I) 230, 230⁴, 231, 235 (II) 54, 55³, 526, 527, 527², 528, 529 *див.* Гузи
- Узин (Узінь, Iawzien, Urzenica, Vrzenica), р., ліва притока Росі, права притока Дніпра (VII) 380, 382 (IX-1) 339, 343, 343² *див.* Iawzien, Urzenica, Vrzenica
- Узи-Торки, орди (I) 236 (II) 25, 526, 528 *див.* також Торки, племена
- Уйвар (Новий город, Novum castrum, Ujvar castrum), замок, над р. Ториця, у Закарпатті [у Чехії] (II) 492, 493 *див.* Новий город, Novum castrum, Ujvar castrum
- Уйгури (Турки Джунгарії, Oui-goures, Ugor, Ugur), народ (I) 159⁻ (II) 539 *див.* Турки Джунгарії, Oui-goures, Ugor, Ugur
- Україна Малоросійська (IX-2) 782¹
- Україна (Вкраїна, Вкраїна, Мала Росія, Мала Русь, Мала Русія, Малоросія, Роксоланія, Россія українская, Русия, Русь, Русь-Україна, Україна, Украинь, Україна-

Русь, Україна руська, Україна, Укѣрна, Altrussland, Kleinrussland, Okraina, Petite Russie, Reussen, Rhos, Rinzen, Roscia, Rossia, Roxolania, Rus Ukraina, Ruscia, Ruś, Russ, Russe, Russen, Russia, Russland, Ruthenia, Ruzia, Slavia, Ukragnia, Ukraina, Ukraina Rus, Ukraina Ruska, Ukraine, Ukraïne, Ukrayna, Ῥωσία (I) 2, 6¹, 13, 17, 23³, 24, 29, 30², 31, 36, 37¹, 49, 51, 51¹, 52, 53, 56, 191, 192, 218, 275, 293, 294, 304, 324³, 337, 355, 495³, 516, 528, 529, 552-554, 624, 624¹ (II) 2, 127, 130, 137, 161, 163, 172, 176, 191, 192, 196, 201, 204, 205, 207-210, 215, 216, 223-225, 230, 232, 237, 239, 245, 246, 249, 252, 256³, 277, 295, 322, 335, 342, 343, 350, 351, 356, 390, 409, 430, 453, 471, 473, 548, 549, 551, 584, 585 (III) 1, 8, 14, 15, 35, 38, 45⁴, 46, 63, 131, 145, 146, 146¹, 147, 147⁻, 150, 150², 151, 151¹, 152, 155, 161³, 202, 205, 206, 209, 210, 210², 227, 232, 236, 238, 243, 252, 256, 256¹, 257, 258, 283, 284¹, 289, 295, 336¹, 347, 371, 402, 414, 424¹, 433⁴, 454, 463, 466, 479, 483, 486, 501, 514, 526 (IV) 9⁻, 61, 73, 75, 94, 95, 100, 167, 168, 174, 179, 214, 215, 217, 219, 293, 297, 328, 329, 334, 379, 380, 401, 415, 416, 422, 481, 500 (V) 2, 70, 110, 119, 122,

225¹, 229, 231, 251¹, 252, 254, 291, 294, 355, 361, 364, 509¹, 525, 580, 581, 603, 651 (VI) 1, 2, 2¹, 56¹, 64, 72, 77, 82, 92, 94³, 133, 139, 156, 163, 168, 170, 190, 208², 211⁶, 219, 243, 246, 251⁷, 269, 270, 286-288, 290, 295, 297, 304, 330, 332, 334, 337, 347, 349, 351, 366, 368¹, 370, 380, 380⁶, 381¹, 383, 385, 389, 396, 397, 397⁴, 398, 404, 411, 412, 420, 420¹, 421, 422, 422¹, 423, 424, 425³, 426, 430, 439, 441, 443, 447, 452, 455, 470, 484, 487, 494³, 495, 496, 498, 502, 525, 528, 535, 551, 552, 577, 585, 590, 591, 593, 598, 602, 603, 606, 609, 614, 616, 618, 619, 621, 623, 624, 627, 628, 631, 632 (VII) VII, VIII, 2, 2¹, 5², 10, 14³, 21, 24, 25, 28, 30-33, 40, 49, 50¹, 58, 60, 64, 66-68, 70, 71³, 72², 74-77, 77², 78, 82, 86⁻, 87, 88, 92, 93, 102, 106, 107-111, 113, 116, 121, 123, 124⁴, 125, 127, 133¹, 141, 142, 146-152, 156, 161, 165, 166, 168-171, 173, 178, 184, 189-193, 196, 202-204, 206, 209, 213, 221, 224, 235-237, 239, 242², 253, 254, 256, 260, 263, 271, 274, 276-278, 280, 304⁻, 305-307, 309, 310, 311⁴, 316, 318-321, 323-325, 327, 331-334, 336-340, 343-345, 347, 349, 350, 352, 354, 356-360, 368, 369, 374, 378, 380, 385, 388, 392, 393, 407, 411, 424, 425, 427², 428, 432, 434, 436³,

- 440, 450, 450¹, 453, 455, 457, 460, 462, 465, 469², 475, 482, 483, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 507, 510, 512, 516, 519, 520, 520¹, 523, 524, 531, 539, 542-544, 546, 551, 556, 558, 562¹, 564-566, 568, 569-571, 574, 579, 580 **(VIII-1)** 2, 9, 11-13, 16, 24, 26, 29-31, 36-38, 40, 41, 44, 45, 48, 57, 58, 60, 66, 67, 70, 70¹, 71¹, 73, 98-102, 105-108, 110, 120, 124, 125-128, 133, 134, 136-139, 153, 154, 154², 169, 184, 201, 207, 212, 213, 214¹, 215, 217, 218, 223, 227, 232, 235-237, 245, 246, 251-263, 265, 266, 276, 279, 280, 283, 285, 289, 291, 292, 298, 310, 318, 319, 321 **(VIII-2)** 3, 6, 17, 24-26, 37, 42-44, 49, 78, 80, 86, 87, 92, 99, 107, 114, 122, 123, 125, 126³, 136, 139, 146, 148-151, 153, 165, 167-169, 171, 173¹, 174, 176-181, 191, 191¹, 192, 192¹, 193, 194, 198, 199, 203-209, 211-213, 217, 219-223 **(VIII-3)** 3-5, 9, 11, 14, 19, 21, 29¹, 41, 43, 45, 46⁵, 52, 57, 66, 90, 96, 100, 103, 118-120, 120², 123, 123¹, 124², 125-128, 130-133, 136, 137, 140, 143¹, 144, 146, 149, 150, 154, 156, 157, 162, 165, 166, 169, 172, 173, 174⁶, 177, 184⁴, 185, 187, 187^{1,2}, 188, 193, 202, 203, 212, 215, 219, 224², 228, 233, 234, 239², 240, 244, 247, 250, 252-254, 264, 265, 270, 273², 278⁴, 281¹, 281², 282, 288 **(IX-1)** 6, 9, 10, 12-14, 15², 16, 16⁻, 17, 17¹, 17², 18, 18⁴, 19, 23², 24, 26, 30, 38, 41, 43-46, 53, 54, 55², 64, 67, 70, 70³, 74, 75, 77, 79⁷, 79⁸, 80, 85³, 88³, 94, 96, 97, 104, 105³, 110, 115, 116, 118, 119, 126, 129-131, 139, 140, 145, 147, 150, 151, 154, 157, 158¹, 159, 161², 162, 169, 171, 172⁻, 174, 175⁻, 176², 177⁻, 178⁻, 179, 180, 184, 188, 189, 191, 200², 201, 204-207, 209, 210¹, 212, 213², 215, 217, 218, 219³, 220⁴, 221, 225, 246¹, 248⁻, 253, 257, 258⁻, 263, 264³, 267, 268, 271, 275, 276, 276⁻, 277⁻, 279, 280, 282¹, 283¹, 285¹, 286-289, 291, 295, 297, 303⁴, 306, 307, 307⁻, 308, 309, 311², 313, 317, 318, 320, 323, 325⁻, 335, 340, 342², 343, 345, 352, 359, 360, 367, 371-373, 377⁻, 379², 380, 381, 384-386, 389, 391, 392, 394, 396, 397, 404, 407, 412-416, 419, 420¹, 422, 423, 423⁸, 424, 425, 427-429, 431⁵, 442¹, 444, 446, 447, 449-452, 455, 464, 465, 465¹, 466, 467, 469-474, 482, 484, 486, 489-492, 495, 496, 496², 497, 500, 501, 510, 535, 536, 546-548, 548¹, 551⁵, 552, 558, 559, 563, 566, 566¹, 567, 569, 574, 581, 592, 594, 595, 598, 599, 601 **(IX-2)** 609, 610, 622, 625³, 644, 649, 650, 652-656, 656³, 658, 660, 666, 667, 667¹, 668-670, 672, 674, 675, 678, 683, 686, 688, 694, 699, 701, 710, 712, 716-720, 727-

730, 732, 735¹, 742, 743, 747,
 751, 752, 754², 755², 756-760,
 762, 763, 765-768, 770, 771,
 771³, 772, 773, 773¹, 774-778,
 781, 782, 782¹, 790, 791, 794,
 795, 798, 801, 806, 807³, 808,
 808-, 811, 812, 812¹, 816, 824,
 826-829, 833-837, 839, 842-
 844, 852-854, 857, 858, 864-
 867, 867¹, 867², 868, 868¹,
 868², 869, 870, 871¹, 872, 873,
 876, 876³, 883, 884, 884⁴, 891,
 893, 895, 897, 901, 905, 908-
 910, 918, 919, 928², 930, 933,
 934, 936³, 937, 940, 944, 948,
 949, 951, 952, 952¹, 953-,
 953¹, 954, 955, 959, 960¹, 961,
 966-968, 971, 971¹, 972-977,
 979¹, 980, 980¹, 980³, 981,
 982¹, 983, 983¹, 984, 986⁴,
 989, 994¹, 1002, 1008, 1008²,
 1010, 1013, 1014³, 1017,
 1021-1023, 1027-1030, 1030¹,
 1031, 1035, 1039-, 1040¹, 1041¹,
 1045-, 1046, 1046-, 1051, 1053,
 1054, 1059¹, 1061-1063, 1065,
 1069-1072, 1074, 1076, 1082-
 1086, 1086⁴, 1092, 1093, 1093¹,
 1094, 1097, 1098¹, 1100⁴, 1104,
 1106³, 1108, 1110¹, 1111⁴, 1112,
 1113, 1116, 1118, 1121, 1125,
 1129, 1131, 1132, 1136, 1137,
 1139-1141, 1142², 1143, 1145,
 1146, 1149, 1149⁵, 1156, 1157¹,
 1158-1161, 1163, 1165, 1166,
 1169, 1172-1174, 1179, 1180,
 1183, 1185, 1188, 1188¹, 1191,
 1192, 1195, 1196, 1199², 1200,
 1205-1208, 1214, 1214-, 1217,
 1218, 1225, 1225², 1226,
 1226⁵, 1227, 1228, 1230,
 1233, 1238-1240, 1242, 1242¹,
 1244-1249, 1249-, 1250, 1252,
 1253, 1255, 1260, 1260², 1267,
 1274, 1274¹, 1281, 1284, 1286,
 1289, 1290, 1290², 1291, 1295,
 1306, 1313, 1316, 1319, 1324,
 1329, 1329², 1331, 1334, 1334¹,
 1335, 1336, 1340, 1346, 1347,
 1350¹, 1351, 1352, 1358, 1364,
 1365, 1369², 1373, 1374, 1376,
 1378, 1379, 1382, 1384, 1393,
 1394, 1396, 1397, 1400, 1401⁴,
 1402², 1403³, ⁴, 1404, 1405,
 1408-1411, 1416, 1423, 1427,
 1431¹, 1434, 1438, 1442, 1444,
 1446-1449, 1452, 1455, 1456,
 1459, 1463, 1467, 1472, 1473¹,
 1474⁵, 1475¹, 1476, 1477,
 1477³, 1478, 1479, 1479¹, 1480,
 1481³, 1482, 1484, 1484¹, 1485,
 1485¹, 1489-1492, 1492⁴, 1493,
 1493², 1494-1496, 1496², 1481³,
 1484, 1484¹, 1485¹, 1496²,
 1497-1501, 1502¹, 1503-1508,
 1510-1512, 1521, 1540, 1541¹,
 1545, 1546, 1548, 1549 (X) 3,
 6-8, 12, 14, 18, 18¹, 19-24,
 24¹, 25-27, 29, 35, 39, 42, 47,
 49-51, 53-57, 67, 73, 74, 77,
 78, 80, 81, 85, 87, 89, 90, 94,
 98, 100, 101, 106, 117, 119,
 122, 123, 126, 130, 131, 135,
 138⁴, 146, 148, 149, 152, 153,
 155, 159, 160, 164, 167, 172-
 174, 174⁴, 175, 178, 182, 185,
 210, 217, 237¹, 243, 245, 246,
 249, 250, 256, 257, 259, 260,
 271, 275, 286-288, 301¹, 303,
 305-310, 312, 316, 320, 322,

- 324, 327, 329, 335, 349, 352-, 353-, 370¹, 374-377, 377¹, 378, 379 *див.* Мала Росія, Мала Русь, Малая Русія, Малоросія, Роксолянія, Россія українська, Русія, Русь, Русь-Україна, Україна-Русь, Україна руська, Altrussland, Kleinrussland, Okraina, Petite Russie, Reusseni, Rhos, Rinzen, Roscia, Rossia, Roxolania, Rus Ukraina, Ruscia, д-ва; Ruś, д-ва; Russ, д-ва; Russe, Russen, д-ва; Russia, д-ва; Russland, Ruthenia, Ruzia, Slavia, д-ва; Ukragnia, Ukraina Rus, Ukraina Ruska, Ukraina, Ukraine, Украйна, Ukraïne, Ῥωσία, д-ва *див. також* Військо Запорозьке, Гетьманщина, Козацька республіка, Козацька монархія, Українська республіка, Kozackie xienstwo
- Україна берестейсько-пинська (V) 2
- Україна брацлавська (VII) 162
- Україна волинська (VII) 162
- Україна галицька (II) 450 (VI) 509
- Україна гетьманська (IX-2) 1503
- Україна задніпровська (V) 650 (IX-1) 413 (IX-2) 771, 975
- Україна західна (Україна Зах.) (I) 1, 3, 16, 20, 41, 489³, 529 (II) 210, 361, 596 (III) 1, 165, 334, 503 (IV) 3, 178², 329, 416 (V) 335¹, 636 (VI) 7, 23-25, 27, 46¹, 57, 59, 65, 67³, 80, 96, 109, 116, 117, 126, 137, 143, 144, 165, 167, 168, 187, 207, 212, 227, 228, 235, 236, 243, 254, 255, 257, 262, 264, 269, 296, 298, 299, 302, 329, 373, 377, 386, 411, 529, 601, 602, 606, 607, 617, 619 (VII) 1-3, 11¹, 23, 27, 28, 31, 33, 34, 64, 133¹, 146, 156, 255, 262, 263, 411 (VIII-1) 10, 64, 106 (VIII-2) 84, 86, 87 (VIII-3) 56, 78, 83 (IX-1) 444, 447 (IX-2) 683, 1091, 1111-1113, 1128, 1130, 1136, 1166, 1173, 1178, 1194, 1200, 1207, 1217, 1218, 1232, 1288, 1289, 1316, 1327, 1331, 1359, 1360, 1366, 1405, 1442, 1472, 1491 (IX-2) 1111, 1113, 1128, 1130, 1136, 1166, 1173, 1178, 1217, 1218, 1232, 1288, 1289, 1327, 1331, 1359, 1360, 1366, 1442, 1472, 1491 (X) 94, 98, 100, 286, 287, 374
- Україна західно-полуднева (VI) 54
- Україна карпатська (I) 493
- Україна київська (V) 649 (VII) 162, 311⁴
- Україна коронна (VII) 32 *див. також* Україна польська
- Україна литовська (VII) 32, 33, 96, 122 (VIII-2) 58
- Україна литовсько-польська (VII) 30, 140, 521 (VIII-2) 42, 51
- Україна лівобережна (Україна лівобічна, Украинъ лѣвобережна, Украина лѣвобережная) (I) 344², 356 (II) 20,

- 250 (IV) 328, 500 (V) 122, 231, 624, 629 (VI) 286², 288, 295, 386 (VIII-1) 198 (VIII-2) 16, 198 (VIII-3) 31 (X) 251
- Україна московська (Україна царська) (VII) 111, 140, 521 (VIII-1) 45, 276 (VIII-2) 37, 43, 51, 57, 58, 64, 77, 198 (VIII-3) 69 (IX-1) 417 (IX-2) 1032, 1049, 1213 (X) 168 *див.*
Україна царська
- Україна наддніпрянська (II) 351 (VI) 610 (VIII-2) 42 (IX-2) 975
- Україна переяславська (II) 350
- Україна північна (I) 53, 54, 238 (III) 334 (VI) 54, 144 (VII) 255 (VIII-3) 187 (IX-1) 17 (IX-2) 982¹
- Україна північно-західна (VI) 197, 201
- Україна північно-східна (VIII-3) 174⁶ (IX-1) 17
- Україна побожська (Україна побужська), по р. Південний Буг (V) 295 (VI) 610
- Україна подільська (VII) 162
- Україна подніпровська (Україна подніпрська, Україна подніпрянська) (II) 538 (III) 181 (V) 220 (VI) 20 (VII) 33, 324 (VIII-2) 43
- Україна полуднева (III) 151, 153, 351 (IV) 76 (V) 365 (VII) 563 (IX-2) 975, 1158
- Україна полуднево-східна (Україна східно-полуднева) (V) 140, 340 *див.* Україна східно-полуднева
- Україна польська (Україна польская) (IV) 500 (V) 640 (VII) 96 (VIII-2) 34, 37, 43, 55, 73, 78, 197, 198 (IX-1) 416
- Україна правобічна (I) 334 (II) 20, 202³ (III) 9, 182 (VI) 451, 601, 614 (VIII-1) 262 (IX-1) 447, 471, 495 (IX-2) 663, 771, 1356 (X) 159, 251
- Україна російська (V) 274 (VI) 618
- Україна руська (VII) 162 *див.*
Україна
- Україна рязанська (VIII-2) 42
- Україна слобідська (Велика Росія, Слобідщина, Україна Слободская) (VIII-2) 43, 198, 199 (IX-2) 1048, 1225² *див.* Велика Росія, Слобідщина
- Україна східна (Україна Східня) (I) 2, 20, 41 (II) [0], 359 (III) 147, 162 (IV) 9⁻, 63, 64 (VI) 54, 67, 93, 94, 117, 143, 144, 167, 191, 201, 210¹, 212, 216, 219, 227, 289, 290, 291⁻, 293, 377, 390, 444, 445, 610, 617, 618 (VII) 1-4, 7-10, 19, 23, 33, 34, 35¹, 36, 41, 44, 48, 49, 51, 139, 171, 193, 235, 253, 255, 255¹, 256-259, 259¹, 260⁻, 262, 263-265, 269, 271, 309, 342, 347, 355, 400, 530, 538, 539, 562, 563, 568 (VIII-1) 66, 99, 128, 279, 327 (VIII-2) 41, 44, 51, 88, 117, 117², 127, 173, 199 (VIII-3) 28, 83, 184, 254, 270 (IX-1) 416, 417 (IX-2) 843, 1166² (X) 375
- Україна східно-полуднева (I) 20

- (VI) 210, 288 (VII) 1, 2, 5, 7, 10, 18, 21, 82, 92, 178, 190, 195, 309, 563 (VIII-1) 294 (VIII-2) 177 (IX-2) 982¹ *див.*
- Україна південно-східна
- Україна царська (IX-2) 1032, 1165 *див.* Україна московська
- Україна центральна (I) 41, 48², 50, 89 (VI) 201, 377, 444, 445 (VIII-3) 28
- Україна-Русь (Україна-Русь, Українсь-Русь), д-ва (I) 2 (6), 218⁴ (II) [I], 254, 351, 416, 455⁴, 612 (III) 152¹, 154¹, 191, 332, 509, 545 (IV) 499, 500, 504 (V) 87², 93¹, 98³, 145^{1,2}, 262¹, 269^{3,5}, 365³, 373², 473¹, 636, 378^{2,4} (VI) 47³, 563, 606, 623 (VII) VII (VIII-1) 2, 99, 320 (VIII-2) 203, 210, 211 (VIII-3) 3 (IX-1) 5 (IX-2) 1116¹, 1539 (X) 4¹, 79⁵, 101¹ *див.* Україна
- Українець (Малоросіянинь, Русин, Українець, Reuse, Rusak, Rusin, Russita, Ruzsyn, Ruthenus) (I) 306, 560 (VI) 294, 295, 594 (VII) VIII (VIII-1) 112 (VIII-2) 69, 216 (VIII-3) 121 (IX-1) 401 (IX-2) 1046, 1452⁴, 1509² *див.* Малоросіянинь, Русин, Reuse, Rusak, Rusin, Russita, Ruzsyn, Ruthenus
- Українка (Ruthena) (IX-2) 920² *див.* Ruthena *див. також* Русинка
- Українна Русь (IX-1) 39 *див.* Українська Русь
- Українська держава (Малоросійское государство) (IV) 8⁴ (VIII-2) 130 (VIII-3) 132, 210 (IX-2) 765, 795, 807, 820, 844, 1166, 1304, 1317, 1318, 1399, 1404, 1480, 1486, 1491, 1495-1497, 1503-1507 (X) 368, 374 *див.* Малоросійское государство *див. також* Запорозька держава, Козако-руська держава, Козацька держава, Козацько-українська держава
- Українська земля (Украинная земля) (I) 218 (II) 403 (IV) 61, 422, 423 (V) 339 (VI) 235, 418 (VII) 2 (VIII-2) 51 (IX-1) 18, 38, 319, 373, 381 (IX-2) 834, 966, 977, 985, 1231, 1341, 1484¹, 1486, 1496, 1507 (X) 195, 195¹, 308 *див. також* Запорозька земля, Козацька земля
- Українська народність (Русская народность, Руська народність) (I) 4-8 14, 215 (II) 502⁶ (V) 24 (VI) 239, 242, 250, 262, 278, 299, 468 (VII) 66, 182, 270, 400, 401 (VIII-1) 9 (VIII-2) 100 *див.* Русская народность, Руська народність
- Українська національність (I) 3 (VI) 239⁵, 281, 294, 295
- Українська нація (VI) 478 (IX-1) 7 (IX-2) 1493² *див. також* Козацька нація
- Українська республіка (IX-2) 791, 820 *див. також* Військо Запорозьке, Козацька республіка, Україна

Українська Русь (Українна Русь) (VI) 8, 459 *див.* Українна Русь

Українська хліборобська монархія (IX-2) 1491

Українське плем'я (Малоросійське плем'я) (I) 207, 213 *див.* Малоросійське плем'я

Український народ (Малоросійський народ, Малоруський народ, Південно-руський народ, Русинський народ, Російський народ, Росейський народъ, Роскій народъ, Руский народ, Руський народ, Украинский народ, Украинській народъ, Українсько-Руський народ, Rossijski narod, Rosyjski naród, Roxolana natio, Ruscia gens, Ruski naród, Russinische Nation, Russorum natio, Ruthenorum natio) (I) 1-4, 6, 7, 7¹, 8, 11, 16, 14-19, 200, 528, 563 (IV) 3, 4, 293 (V) 385 (VI) 1, 260, 478, 483, 535, 563, 632 (VII) VII, VIII, IX, 8, 239, 401 (VIII-1) 259 (VIII-2) 3, 41-43, 100, 117, 120, 121, 128, 140, 223 (VIII-3) 127, 136, 156, 264 (IX-1) 101¹, 153 (IX-2) 969, 1113, 1350³, 1476, 1479¹, 1480-1483, 1484¹, 1486, 1499, 1501, 1508, 1508¹ (X) 376¹ *див.* Малоросійський народ, Малоруський народ, Південно-руський народ, Росейський народъ, Російський народ, Роскій народъ, Русин-

ський народ, Руский народ, Руський народ, Українсько-Руський народ, Rossijski narod, Rosyjski naród, Roxolana natio, Ruscia gens, Ruski naród, Ruski narod, Russinische Nation, Russorum natio, Ruthenorum natio *див. також* Старогрецький народ *див. також* Запорозький народ, Козако-руський народ, Козацький народ

Українські племена (III) 334 (I) 18, 171, 172, 177, 188¹, 200, 206, 244, 265, 342, 343, 347, 351, 357, 367, 372, 554 (VII) 68

Українсько-Білоруська держава (IX-2) 1276

Українсько-Білоруський патріархат (VIII-1) 84 (VIII-2) 110

Українсько-Руська земля (IV) 291

Українсько-Руська народність (V) 385

Українсько-Руський народ (I) 6, 6¹, 2 (II) 394 (III) 503 *див.* Український народ

Українсько-Руські племена (I) 19, 193 (III) 499, 500

Українці (Малороси, Малоросіяни, Малоруссы, Руси, Русини, Русь, Украинцы, Biseni, Reussen, Rhos, народ; Roxani, Roxolani, Ruscenses, Rusche, Rusci, Rusi, Rusini, Rusiny, Russ, Russen, Russes, Russi, Russia, Russiani, Russica, Rusz, Ruś, Rutheni, Ru-

tzen, Ukrainer, Ῥωσία, Ῥῶς)
(I) 5, 7, 65, 187², 308, 312,
 552, 553, 559, 560 **(III)** 147,
 252⁶, 466 **(IV)** 98 **(VI)** 139,
 250, 256, 268, 274, 337, 369,
 378, 381¹, 387, 391, 472, 487,
 568, 577, 609, 619 **(VII)** 60,
 68, 155, 490, 546, 546¹, 547
(VIII-1) 52, 54, 72, 88, 98, 132,
 138, 154, 177, 188, 221, 317
(VIII-2) 41, 49, 68, 69, 70, 71,
 99, 110, 127-129, 173² **(VIII-3)**
 4, 88², 121, 124¹, 136, 137,
 150, 160², 174⁶, 189, 247, 248,
 256 **(IX-2)** 757, 794, 800², 803,
 804, 814, 868, 971³, 984, 1040,
 1081, 1252, 1256, 1307, 1416,
 1481 **(IX-1)** 25, 115, 126, 157,
 310⁻, 342², 405¹, 429, 472 **(X)**
 23¹, 152, 362² *див.* Малороси,
 Малоросіяни, Малоруссы,
 Руси, Русини, Русь, Bissenī,
 Reussen, Rhos, Roxani, Roxo-
 lani, Ruscenses, Rusche, Rus-
 ci, Rusi, Rusini, Rusiny, Russ,
 Russen, Russes, Russi, Russia,
 Russiani, Russica, Rusz, Ruś,
 Rutheni, Rutzen, Ukrainer,
 Ῥωσία, народ; Ῥῶς
 Українці галицькі **(VIII-2)** 99
 Українці подніпровські **(I)** 198
 Україняни, населення галицько-
 го Забужжя **(II)** 351¹
 Ула, р. **(IV)** 372, 407
 Уладмур, м. **(II)** 251⁵ *див.* Воло-
 димир Волинський
 Уласів, с., у Галичині **(VI)** 152⁸
 Улашківці, с., у Галичині [Чорт-
 ківський р-н Трн.] **(V)** 268
 Улич, м., біля Стрия **(I)** 205²

Улич, с., біля м. Любачів **(I)** 205²
 Улич, с., у басейні р. Уж **(I)** 205²
 Улич (Vlich villa), с., біля м.
 Сянік, у Сяніцькій землі **(I)**
 205² **(V)** 92, 147, 148, 148¹
див. Vlich villa
 Уличі (Лутичи, Угличани, Угли-
 чі, Улиць, Уличи, Улути-
 чі, Улучичи, Ульці, Unlizi,
 Οὐλτίνοι), плем'я східних
 слов'ян **(I)** 193⁶, 194⁻, 196,
 201, 201⁷, 202, 202¹, 203⁻,
 204-206, 206³, 236-238, 241,
 243, 377, 410, 411, 413, 414,
 426, 437, 437², 438, 439,
 465, 548, 549, 583-585, 591,
 598, 620 **(II)** 259, 519 **(III)**
 159² *див.* Лутичи, Угличани,
 Угличі, Улутичі, Улучичи,
 Ульці, Unlizi, Οὐλτίνοι *див.*
також Суличі
 Уличі дніпровські **(I)** 203⁻
 Уличі західні **(I)** 203⁻
 Уличі східні **(I)** 203
 Уличі чорноморські **(I)** 548
 Улутичі, племена **(I)** 203⁻, 204,
 204¹ *див.* Уличі
 Улучичи (Улучі), племена **(I)**
 201-203, 203⁻, 204, 204¹, 206
див. Уличі
 Ульці, племена **(I)** 174⁻, 202 *див.*
 Уличі
 Улянів, м., у Люблінській землі
 [у Польщі] **(II)** 371¹
 Уманська пустиня **(VI)** 281, 283
(VII) 258
 Уманська сакма **(IX-1)** 76 *див.*
 Уманський шлях
 Уманська сотня, Уманського
 полку **(VIII-3)** 276

Уманський полк (VIII-3) 276
 (IX-1) 197-, 446, 527², 567-
 (IX-2) 694, 736, 770, 771³,
 835, 878², 883, 926, 951, 1068,
 1069, 1089, 1319, 1447 (X) 38,
 42, 74 *див. також* Уманці

Уманський уїзд (IX-2) 884¹

Уманський шлях (Уманська сак-
 ма) (IX-1) 76, 110, 290 *див.*
 Уманська сакма

Уманці, козаки (IX-1) 494 (IX-2)
 613, 880 *див. також* Уман-
 ський полк

Уманщина (Уманьщина, Uman-
 szczyzna) (VII) 226 (VIII-1)
 39, 64, 298 (VIII-3) 38 (IX-1)
 380, 547 (X) 76 *див.* Uman-
 szczyzna

Умань (Гумань, Стара Умань,
 Хумано), м., на Київщині
 [Уманський р-н Чрк.] (I)
 23³ (VI) 212 (VII) 258, 492¹
 (VIII-3) 36, 39 (IX-1) 71, 74,
 88, 88⁴, 158, 320, 395, 435,
 437, 494, 495, 536, 537², 556,
 564, 571, 597 (IX-2) 609, 687,
 698, 717, 721, 722, 773⁶, 870,
 879, 880, 882, 882², 883, 883²,
 884¹, 890, 892, 908, 923, 952,
 959³, 966, 977, 978¹, 979,
 980, 986, 1002, 1002⁵, 1018-
 1020, 1022, 1024¹, 1035, 1041,
 1041⁻, 1041¹, 1042, 1042⁻,
 1043, 1043⁻, 1046, 1047, 1051,
 1052⁵, 1053, 1055, 1055⁴,
 1056, 1060, 1068, 1070³, 1076,
 1077, 1084, 1098, 1147, 1300,
 1393, 1448, 1455 (X) 10, 51,
 76, 84, 124 *див.* Стара Умань,
 Хумано

Вознесенія св. церква
 (IX-2) 1002

Миколая св. церква
 (IX-2) 1002

Михайла св. церква
 (IX-2) 1002

Нове Місто, частина
міста (IX-2) 1042⁻

Паски св. церква (IX-2)
 1002

Рождества Богородиці
св. церква (IX-2) 1002

Трійці св. церква (IX-2)
 1002

Успенія св. церква (IX-
2) 1002

Чесного Хреста св.
церква (IX-2) 1002

Умбич, с. (VIII-2) 45 *див.* Ом-
 биш

Уменґьж, м., на Чернігівщині
 (II) 563

Уна, р., притока Псла (VIII-2)
 71

Унава, р., права притока Ірпеня,
 права притока Дніпра (II)
 190, 280 (VII) 18, 42, 46, 311
 (IX-1) 339

Унгвар, замок, м., у Закарпатті
 (II) 491, 494⁻, 495, 498, 581
див. Ужгород

Унгвар, комітат, у Закарпатті (I)
 214⁵ *див.* Ужська столиця

Унгварська столиця, у Закарпат-
 ті (II) 495, 497, 501 *див.* Уж-
 ська столиця

Унгварський комітат, у Закар-
 патті (II) 488⁶ *див.* Ужська
 столиця

Унів, с., біля м. Глиняни, у Га-

- личині [Перемишлянський р-н Льв.] (V) 262, 262¹
Успенія монастир (V) 262
- Унівська архімандрія (V) 502 (VIII-1) 149
- Унни, плем'я (I) 154 *див.* Гуни
- Унугундури, племена (I) 158, 158⁴, 159, 228⁵ *див.* Онугури
- Унугури, племена (I) 158⁴, 159 *див.* Онугури
- Унятичі, с., у Галичині (VI) 237
- Упа, р., права притока Оки (II) 319
- Упландці, плем'я скандинавське (II) 33⁻
- Уплянд, д-ва швецька (I) 623
- Урал (Ural), край (I) 103 *див.* Ural
- Урал (Як), р. (I) 73, 233, 236 (II) 527, 530, 533 (III) 163 (IV) 294 *див.* Як
- Урало-алтайський народ (I) 542
- Урало-алтайські племена (Урало-алтайские племена) (I) 185² (II) 585
- Уральські гори (I) 295 *див. також* Δάιξ
- Урги (Οῦρῶτες), народ сарматський (I) 121 *див.* Οῦρῶτες
- Урич (Вруч, Wruch), замок, фортеця, с., у Галичині [Сколівський р-н Льв.] (II) 470, 579, 580 (IV) 49¹ (V) 429¹ *див.* Вруч, Wruch
- Ур-маметів улус, у Ногайській Орді (IX-2) 1141
- Урмани, народи (I) 597, 602 *див.* Нормани
- Урмянове, народ (VI) 50 *див.* Вірмени
- Уругунди, народність, плем'я (I) 143, 146
- Урунчугів, с. (VII) 12² *див.* Ричегів
- Уручий, м. (III) 168³ *див.* Овруч, м.
- Усв'яч (Усвят), м. [у Білорусі] (II) 17
- Усерд, м., над р. Тиха Сосна (VIII-2) 63, 65, 67
- Усерд, р. (VIII-2) 56, 63
- Усичі, с., на Волині (VI) 76
- Усівка (Гужівка), с., у поріччі р. Удай [Пирятинський р-н Пл.] (VIII-2) 45 *див.* Гужівка
- Усте, м., на усті Трубежа, у Переяславському князівстві (II) 88, 354
- Усте, с., на сіверській границі (VIII-2) 44
- Устивиця (Жигимонтів, Жигмунтів), с., м., у пониззі Хоролу, в Миргородському повіті [Великобагачанський р-н Пл.] (VIII-2) 46 *див.* Жигимонтів, Жигмунтів
- Устилуг, м., на усті р. Луга [Володимир-Волинський р-н Вл.] (VI) 197
- Устрицька країна, на Перемишльщині (V) 378
- Устрь, р. (I) 241 *див.* Остер, р.
- Усть-Бершадь, м., у Брацлавському повіті (IX-2) 1053-1055, 1069
- Утішків, волость, біля р. Сула (V) 290
- Утургури, племена (I) 158⁴, 159,

- 159¹, 161, 194, 194¹ *див.* Ону-
гури
- Ухані, м., на Холмщині **(II)** 609
(VIII-3) 96¹ **(IX-1)** 258- **(IX-
2)** 1126, 1161
- Уцтвицька сотня, Миргород-
ського полку [сотня з Усти-
виці] **(VIII-3)** 279
- Уш, р., права притока Прип'яті,
права притока Дніпра **(VI)**
281
- Уша, р., права притока Прип'яті
[Уж, р.] **(I)** 36, 331¹ **(II)** 167,
287, 585
- Ушиця, м., у Кам'янецькому по-
віті, на Поділлі **(II)** 440 **(IX-
2)** 677
- Ушиця, р., ліва притока Дністра
(I) 37
- Ушня, с., на Чернігівщині [Мен-
ський р-н Чрг.] **(IX-2)** 1155
- Ушомир, м., на Овруччині [с.,
Коростенський р-н Жт .]
(VI) 628 **(X)** 64
- Уяздів, м. [у Польщі] **(IX-2)**
1545

Ф

- Фалчин, м. **(IX-2)** 1020¹ *див.*
 Тульчин
- Фанагорійці, населення Фанагорії **(II)** 507
- Фанагорія, колонія, на Таманському пів-ві **(I)** 85, 98, 100, 229, 417 **(II)** 506, 508 *див.*
 Тмуторокань, м.
- Фарос, пристань, м. **(VII)** 514 **(VIII-3)** 76 *див.* Форос
- Фастів (Фастов, Фаустинів, Хвастів), м., у Київському повіті **(VI)** 191, 450 **(VII)** 184, 311, 404, 459³ **(VIII-1)** 21, 265, 299¹ **(VIII-3)** 35, 142, 276 **(IX-1)** 318¹, 320, 331⁵, 339-341, 341³, 342¹, 346⁴, 350, 441 **(IX-2)** 768, 918-920, 922, 922³, 923, 924, 926¹, 927, 927², 937³, 938², 939⁻, 940, 945, 947, 948, 954¹, 1011, 1343, 1361 *див.*
 Фаустинів, Хвастів
- Фаустинів, м. **(VII)** 459³ *див.*
 Фастів
- Федорівка, с., у поріччі р. Хорол **(VIII-2)** 46
- Федоровець, с., на Волині **(II)** 376, 377
- Феєрвар, м. **(III)** 52 *див.* Білгород угорський
- Фейєрвар (Фейервар), м. **(IX-1)** 523 **(IX-2)** 1187, 1304, 1306, 1308⁶, 1428 *див.* Альба Юлія
- Фелін, замок, у Ливонії **(VII)** 316
- Фельштинська волость, у Сяницькій землі **(VI)** 221
- Ферара, м. [в Італії] **(V)** 519
- Филипополь, м., у Болгарському царстві **(I)** 472
- Филистимляни, народ біблійний **(I)** 449
- Фіни (Фини, Finnen, Finnois, Ruotti), народ **(I)** 62, 62¹, 63¹, 70, 72, 72⁴, 73, 73², 74, 117, 167, 187, 271², 398¹, 623, 623¹, 624 *див.* Finnen, Finnois, Ruotti *див.* також Finnoougrien Nord
- Фіни заволоцькі, у басейні Північної Двіни **(II)** 24
- Фіни західні (Суом) **(I)** 78, 117³ *див.* Суом
- Фіни полуднево-західні **(II)** 24
- Фіни східні **(I)** 78, 112¹
- Фінікійські факторії, на північному березі Чорного моря **(I)** 85, 278
- Фінікія, д-ва **(III)** 451
- Фінікіяни, населення Фінікії **(I)** 84, 85, 107
- Фінляндія **(IX-2)** 1287
- Фінська затока (Финська затока) **(I)** 413 **(IX-2)** 1232
- Фінська народність **(I)** 153
- Фінські народи **(I)** 78, 149, 153, 156⁴, 185, 294, 295, 398, 420 **(II)** 24, 28
- Фінські племена **(I)** 73, 75, 387, 623
- Фірлеївка, с., у Галичині **(IX-1)** 548¹
- Флорентинець, житель Флоренції **(IV)** 443
- Флоренція (Фльоренція, Фролентія, Florence, Florencja), м. [в Італії] **(IV)** 443, 443¹ **(V)** 514¹, 521 **(VI)** 21, 21³, 62

- (VII)** 520, 527, 533 *див.* Фро-
 лентія, Florence, Florencja
 Фландрія (Фляндрія, Flandria)
(II) 377 **(VI)** 27-29, 35, 36,
 183¹, 193, 194 *див.* Flandria
 Фогараш, князівство семигород-
 ське волоське **(VI)** 60²
 Фокшани, м., у Волощині [у Ру-
 мунії] **(IX-1)** 541-543
 Форос (Фарос), пристань **(V)**
 396 *див.* Фарос
 Фрамполь, м., у Люблинській
 землі **(II)** 371¹, 608
 Франки (Фрянки, Franci, Φράγ-
 γοι), народ **(I)** 161, 297, 507,
 615, 618, 622 **(III)** 550 **(VI)** 7
(IX-2) 980, 985, 987, 997, 998
див. Franci, Φράγγοι
 Франконія, земля **(I)** 165
 Франкська держава **(I)** 165
 Франкфурт над Майном, м. [у
 Німеччині] **(VI)** 97
 Франція (France, Frankreich) **(I)**
 27, 31⁴, 291, 398, 614 **(II)** 33,
 34⁻ **(III)** 149 **(VI)** 28, 185, 193
(VIII-1) 213 **(VIII-2)** 9 **(X)**
 67³ *див.* France, Frankreich
 Франція північна **(VI)** 28, 193,
 194
 Франція полуднева **(I)** 43 **(VI)**
 66³
 Французи **(VI)** 7, 445 **(VII)** 293
(VIII-1) 205 **(IX-1)** 405 **(IX-**
2) 1299
 Французька земля (Francuska
 ziemia) **(IV)** 429 *див.*
 Francuska ziemia
 Фридрівка, м., на Полтавщині
(X) 220
 Фридрівці, с., у західному Поді-
 ллі **(VI)** 250
 Фризія, область [у Нідерлан-
 дах] **(IV)** 281
 Фриштак, м., біля Вислоку **(II)**
 456, 457¹
 Фролентія, м. **(V)** 514¹ *див.* Фло-
 ренція
 Фурна аграфійська (Фурноагра-
 фіота), м. [у Греції] **(VI)** 371
див. Фурноаграфіота
 Фурноаграфіота, м. **(VI)** 371
див. Фурна аграфійська

Х

- Хабне, с., на Овруччині (V) 217
- Хаджибей (Хаджібей), замок, м. (IV) 86^{5,6}, 87⁴, 316 (VI) 608 *див.* Одеса
- Хаджибейський лиман (Аджібек) (VII) 62 *див.* Аджібек
- Хаєнка, с., у верхів'ях Удаю [Хаєнки, с., Чрг.] (VIII-2) 45
- Хазар, край (I) 462 *див.* Хозар
- Хазари (Хазары), народи (I) 227¹, 460 *див.* Хозари
- Хазарія (I) 497³ *див.* Хозарія
- Хазеран (Хазран), м. (I) 294, 300 *див.* Ітиль
- Хайловщина, с., над р. Донець (I) 36
- Ханаан (I) 288 *див.* Слов'янщина
- Харакс, н. п., на південному узбережжі Криму (I) 97
- Харитонівка (Karyfinowka), с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45 *див.* Karyfinowka
- Харків (Харк., Харков, Харьков, Харьковь), м., на Слобожанщині (I) 195 (II) 346, 346¹ (III) 541, 553, 554 (V) 658 (VI) 621, 622 (VIII-2) 72, 199, 214 (IX-1) 414 (IX-2) 1228, 1229
- Харків (Харкова), р., ліва притока Уди, права притока Сіверського Дінця (IX-1) 414 (IX-2) 1228
- Харківська губернія (Харьковская губернія) (I) 7, 127², 246⁻, 279¹, 561, 562 (II) 603 *див.* Харьковская губернія
- Харківці, с., у пониззі Удаю (VIII-2) 45
- Харківщина (I) 42, 47, 52¹, 55 (II) 584 (VI) 386²
- Харьковская губернія (VI) 386² *див.* Харківська губернія
- Харьковская епархія (II) 348⁹, 557, 603 (VIII-2) 198
- Харьковській полк (VIII-1) 199
- Хатія, н. п. за Дністром (IX-1) 95³
- Хачибеїв, замок (IV) 86 *див.* Одеса
- Хвалимичі, с., на березі р. Луг, на Волині (II) 376 (V) 500, 504
- Хвастів (Хвастав, Хвастово), м. (VIII-3) 276 (X) 369 *див.* Фастів
- Хвастівська волость (VII) 193
- Хвойко, с., на Пинщині (V) 645
- Хвощівка (Тошівка), с., у поріччі р. Хорол [Хорольський р-н Пл.] (VIII-2) 46 *див.* Тошівка
- Хелминська земля (Кульмська земля), у пониззі Вісли [у Польщі] (III) 128 (IV) 6 *див.* Кульмська земля
- Хелмно (Кульм), м., над р. Вісла (V) 231 (VI) 28 *див.* Кульм
- Хенціни, м. [у Польщі] (VI) 97
- Херсон, м. (I) 499¹ *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонезіти, жителі (I) 93 *див.* Херсонесці
- Херсонес, п-ів, між затоками Севастопольською і Символів (I) 92 *див.* Крим, п-ів
- Херсонес (Херсонесъ, Херсонисъ), м., у Криму (I) 85, 86, 91-95, 95², 96, 96³, 97,

- 99, 100, 102, 121, 168, 279¹, 283, 287², 442, 464, 498, 498¹, 499, 508, 540, 565, 573 (II) 53, 286 (IV) 79², 300 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонес Гераклеїський, м. (I) 92 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонес Гераклеїський, пів-в (I) 92 *див.* Крим, пів-в
- Херсонес Мегарський, м. (I) 92 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонес Таврійський (Херсонес Тавричеський, Херсонис Тавричеський), м. (I) 92, 540 *див.* Корсунь, м., у Криму
- Херсонесець, житель м. Херсонес (I) 93
- Херсонесці (Херсонезіти, Херсоніти), жителі м. Херсонес (I) 94, 121 *див.* Херсонезіти, Херсоніти
- Херсоніти, жителі (I) 92, 96, 290 *див.* Херсонесці
- Херсонська губернія (Херсонская губернія) (I) 7, 41², 50¹, 52², 279¹
- Херсонський порт, м. Херсонес, у Криму (I) 94-95
- Херсонщина (I) 52¹ (IX-1) 422
- Хива, д-ва, у Середній Азії (II) 540
- Хини, д-ва (II) 540, 541, 544 *див.* Китай
- Хини північні (II) 539-540
- Хинська держава (I) 152 (II) 539² *див.* Китай
- Хинська держава північна (II) 539²
- Хинська держава полуднева (II) 539²
- Хинці (Chinois), народ (I) 152, 153 (II) 541 *див.* Chinois
- Хіва, м., у Середній Азії (I) 301
- Хіос, о., в Егейському морі (I) 155¹
- Хланів, с., на холмсько-белзькому Побужжі [Хлани, с., Лв.] (VI) 626
- Хліпень, м. (IV) 277
- Хлопичі, с., у Порохнянському деканаті [у Польщі] (I) 217
- Хлопуші, с. (VIII) 447
- Хлупинці, присілок, на Житомирщині (V) 125²
- Хмельник, м., над р. Південний Буг, на Поділлі (IV) 240, 332 (V) 98 (VI) 626 (VII) 3, 63, 98, 343, 572 (VIII-2) 191 (VIII-3) 60, 253, 284 (IX-1) 200, 206, 217, 236, 238
- Хмельницька волость (VII) 122
- Хмельницька королівщина (VI) 201, 268⁷ *див.* Хмельницьке староство
- Хмельницьке староство (Хмельницька королівщина) (V) 202⁵ (IX-1) 200 *див.* Хмельницька королівщина
- Хмельницький повіт (V) 203
- Хоболтовичі, с., на Волині [Хобутова, с., Вл.] (VI) 76
- Ховарезм, м., у Середній Азії (I) 297-299, 301, 302, 578
- Ховарезм (Ховаресм), д-ва, у Середній Азії (I) 463 (II) 540
- Ходовичі, с., на Львівщині (V) 238¹
- Ходорів (Ходоростав) м., у Галичині [Жидачівський р-н Лв.] (I) 213⁴ (VI) 101 *див.*

- Ходоростав
Ходорів, м. (IV) 87
Ходорків, с., м., у Київському воєводстві (VII) 18, 42, 257- (VIII-3) 276 (IX-1) 320, 547
Ходоровстав, м., у Галичині (VI) 237 *див.* Ходорів
Ходосівка (Chodoszowka), с., у Київському повіті (VIII-3) 141 *див.* Chodoszowka
Ходосівська сотня, Київського полку (VIII-3) 278
Ходче, с., м., біля м. Кам'янець-Подільський (V) 98, 432, 433, 435 (VI) 174
Хозар (Хазар), край, на подонській Русі (I) 196¹, 461, 613 *див.* Хазар
Хозари (Козари, Саксини, Хазари, Хозары, Chasaren, Chasares, Gazares, Khazars), народи тюркські (I) 96, 100-101, 101¹, 194, 195¹, 196-, 227, 227¹, 228, 228^{4,5}, 230, 231, 231³, 232, 233, 235, 236, 290³, 300, 302, 347², 395, 396, 396^{1,3}, 397, 405², 415, 416, 434², 443, 460, 461, 461¹, 462, 463, 486, 506, 563, 586, 597, 604, 615, 618 (II) 19, 314, 316, 507, 507⁴, 509, 511, 516, 527 *див.* Козари, Саксини, Хазари, Chasaren, Chasares, Gazares, Khazars
Хозари кримські (II) 35
Хозари тмутороканські (II) 72, 511
Хозарія (Хазарія, Gazaria), д-ва (I) 194, 230, 231, 286, 294, 294², 405², 464 (II) 274 (IV) 297-, 299 *див.* Хазарія, Gazaria
Хозарська держава (I) 101, 183, 195, 228-232, 396, 397-, 415-417, 461-463, 486 (II) 35, 316, 507, 509, 510, 527
Хозарська земля (I) 297 (II) 527
Хозарська орда, д-ва (III) 160
Хозарське городище, у Валківському повіті (II) 348, 585
Хойники, м., на Поліссі (IX-1) 225
Холм, с., у Київському повіті (IX-2) 851³
Холм (Холмъ, Хольмъ), м., на Забужжі [у Польщі] (II) 298, 371, 380, 381, 381^{2,3}, 382-384, 403, 466, 471, 484, 543, 565, 608, 609 (III) 55, 61, 82¹, 89, 90, 92¹, 106, 110, 110¹, 254, 431², 432 (IV) 45, 46, 54, 332, 445, 447, 450 (V) 423 (VI) 33, 34, 53, 107, 136, 138, 184, 268, 303, 449 (VIII-1) 197 (VIII-2) 102 (VIII-3) 146 (IX-1) 25, 259, 300 (IX-2) 1493
Богородиці церква (Богородиці св. катедрa) (II) 382¹, 383, 383³, 384 (III) 90
Іоана Златоустого св. церква (Івана св. катедрa, Івана св. церква) (II) 382¹, 383 (III) 168³, 429¹
Кузьми і Демяна безмездників церква (II) 383
Трійці св. церква (II) 383
Успенська церква, в передмісті (VIII-1) 197

- Холмська вежа (III) 66², 422,
Холмські вежі (III) 422, 432, 433²
- Холмляни, жителі м. Холм (II) 351¹
- Холмогори, н. п., [у Росії] (VII) 337
- Холмско-Подляшская Русь (II) 384⁵
- Холмська волость (II) 455
- Холмська єпархія (Угровська катедра, Холмська єпархія, Холмська катедра, Холмське владичтво, *Chelmensis infula*, *Chelmskie wladictwo*), на Забужжі (V) 392, 460, 656 (VIII-1) 319 (VIII-2) 84, 101 (IX-1) 31 *див.* Угровська катедра, Холмська катедра, Холмське владичтво, *Chelmensis infula*, *Chelmskie wladictwo*
- Холмська земля (II) 384, 399, 404, 404¹, 595 (III) 92, 109 (IV) 31, 39, 41, 49, 56, 63, 165, 214, 221, 332, 450, 501 (V) 24, 86², 166, 180, 181, 271, 308, 308¹, 317, 321, 323, 334, 339 (VI) 136, 157, 158, 195, 209, 219, 222², 223, 246, 246² (IX-2) 1183, 1306
- Холмська катедра (III) 109, 270, 278 *див.* Холмська єпархія
- Холмська королівщина (V) 217¹ (VI) 152, 187, 195³, 199, 200
- Холмська Русь (Холмская Русь) (I) 557 (II) 381³, 554, 565 (V) 282², 640, 656 (VI) 197², 621 (VIII-1) 198¹, 198³, 319
- Холмське владичтво (Хелмское владыцтво, Хелмское владычество) (VIII-1) 193 (VIII-3) 263 (IX-1) 29 (IX-2) 1516, 1518 *див.* Холмська єпархія
- Холмське князівство (II) 371
- Холмський повіт (IV) 501 (V) 180 (VI) 228
- Холмсько-Бельзька земля (II) 372 (IV) 47, 54, 449 *див.* Бельзько-Холмська земля
- Холмщина (I) 557 (III) 31, 44 (IV) 197, 215², 332, 446, 500 (V) 23, 104, 182, 271¹, 314, 373 (VI) 185, 196, 235, 239⁵, 411, 422¹, 611, 626 (VII) 156 (VIII-1) 197 (VIII-2) 101, 126² (VIII-3) 96
- Холодний Яр, с., у Київській губернії (I) 59¹
- Холок, р., притока Осколу (VIII-2) 63
- Хомутець, с., у Київському повіті (VIII-2) 47
- Хопер, р., ліва притока Дону (VIII-2) 40
- Хорасан, край, на південний схід від Каспійського моря (I) 293, 297, 298, 301
- Хорват (Джарват, Хурдаб), м., у слов'янських краях (I) 212² *див.* Джарват, Хурдаб
- Хорвати (Хорваты, Chrobaten, Croates, Horvaty, Hrvati), народи південно-слов'янські зі східного узбережжя Адріатичного моря і межиріччя Сави і Драви (I) 169, 170, 210, 210^{3,4}, 211, 211¹, 212,

- 212², 213, 410, 487, 488, 492⁻, 493, 495, 596, 531 (II) 359 (VI) 616 *див.* Chroboten, Croates, Horvaty, Hrvati *див. також* Hrvatski narod
- Хорвати західні (I) 213
- Хорвати полудневі (I) 211, 212
- Хорвати польські (I) 212¹
- Хорвати руські (I) 211, 212¹
- Хорвати чеські (I) 495²
- Хорватія (Chrobасуа, Croatia), д-ва (I) 212, 212⁻¹, 213 *див.* Chrobасуа, Croatia *див. також* Велика Хорватія
- Хорватія західна (I) 212
- Хорватія карпатська (I) 213
- Хорватія північна (I) 211
- Хорватія подністрианська (I) 213, 213³
- Хорватія східна (I) 212
- Хорватське плем'я (I) 210, 211 (II) 359
- Хорватські гори (I) 212⁻, 545 *див.* Карпатські гори
- Хорлуп, замок, на Волині [Хорлупи, с., Ківерецький р-н Вл.] (V) 492, 500 (VIII-3) 62¹
- Хоробор (Хороборь), м., над р. Десна, на Чернігівщині (II) 328², 563, 605
- Хорол, с., м., над р. Хорол, на Полтавщині [Пл.] (I) 295⁴ (VIII-2) 46, 47 (IX-1) 158, 158¹ (X) 213, 220
- Хорол (Choroł), р., права притока Псла (II) 212 (VIII-1) 297 (VIII-2) 44, 45, 54 (X) 170, 211, 332, 334 *див.* Choroł
- Хорольська волость (VIII-2) 50
- Хорольська сотня, Миргородського полку (VIII-3) 279
- Хоростків, м., у Галичині [Гусятинський р-н Трн.] (VIII-3) 94
- Хоростків (Хоростківці, Хоростковичі, Chorostkow, Crostcowicze), с., біля м. Галич [Галицький р-н ІФ] (V) 146⁴ *див.* Хоростківці, Хоростковичі, Chorostkow, Crostcowicze
- Хоростківці (V) 145 *див.* Хоростків, с., біля м. Галич
- Хоростковичі, с. (V) 147⁻ *див.* Хоростків, с., біля м. Галич
- Хоротевское городище, біля р. Уда (II) 346¹
- Хорошів, с., у Кременецькому повіті [Білогірський р-н Хм.] (VI) 433, 433³
- Хортиця (Георгія св., Chortycza), о., на Дніпрі (I) 325 (II) 103, 241 (VIII) 115, 116, 119, 120, 125, 136, 137¹, 281, 568 *див.* Георгія св., о., Chortycza
- Хотетово, с., в Орловському повіті (IV) 72
- Хотин, м., у поріччі р. Псел [смт, Сумський р-н См.] (IV) 87
- Хотин (Хотинь, Хотѣмь, Хотѣнь, Chosim), м., над р. Дністер [Хотинь, м., Чрв.] (II) 523¹ (V) 604 (VI) 59, 99 (VII) 247, 354, 356, 433, 467, 468¹, 471, 473, 477, 480, 547, 550 (VIII-1) 60, 138¹ (VIII-3) 76 (IX-1) 92, 96, 100, 282, 362, 466, 486, 507, 507⁴, 511, 513, 515, 517, 518, 523, 523⁶,

- 524, 524⁴, 529, 581, 582 **(IX-2)** 654, 681, 959³, 1104, 1377, 1453, 1469 *див.* Chosim
- Хотинчани, жителі м. Хотин, над р. Дністер **(IX-1)** 514
- Хотів (Готів), с., біля Києва **(IX-2)** 1089 *див.* Готів
- Хотинь (Хотин), волость [Хотин, м., у поріччі р. Псел] **(V)** 290
- Хотмижськ (Хотмишль), м., біля Великого Яблунова, над р. Ворскла [Хотмыжськ, м., Курська губернія, у Росії] **(VIII-2)** 63, 65, 72 *див.* Хотмишль
- Хотмишль, м. **(IV)** 87 *див.* Хотмижськ
- Хотольня, с. [у Білорусі] **(IX-2)** 1223²
- Хохонів, с., біля Галича [Галицький р-н ІФ.] **(V)** 145
- Хрептіїв, м-ко, біля Ушиці, у Кам'янецькому повіті [Хрептіїв, с., Хм.] **(IX-2)** 677
- Христинівка (Кристинопіль, Kristyapol), м., в Уманському повіті **(IX-2)** 884¹, 1055⁴ *див.* Кристинопіль, Kristyapol
- Хрїпи (Хрґби), г. **(I)** 210⁴ *див.* Карпати
- Хумано, м. **(IX-2)** 1002² *див.* Умань
- Хуни, плем'я **(I)** 154 *див.* Гуни
- Хун-ну (Хунґ-ну), плем'я **(I)** 151¹, 152, 160⁶ *див. також* Гуни, Гун-ну
- Хурдаб, м. **(I)** 212² *див.* Хорват
- Хуст (Густ, Huszth), с., замок, м., над р. Тиса **(IX-2)** 1319, 1320 *див.* Густ, Huszth

Ц

Царгород (Царегород, Царь город, Царьгород) м., д-ва на європейському березі Босфорської протоки, столиця Візантійської імперії (I) 237, 262, 264, 282-284, 284¹, 285-290, 394, 402-407, 423, 424, 429, 430, 432, 436, 440-443, 449, 450, 450³, 451, 451³, 452-454, 454¹, 456, 466, 467, 471, 472, 484², 499, 500², 505, 508, 510, 511⁵, 512, 514, 515, 526, 564, 565, 567, 569, 584, 585, 591, 593, 593², 594-596, 616, 617, 619 (II) 15, 34-37, 42, 79, 116, 124, 137, 145, 184, 190⁻, 215⁴, 228¹, 262, 269, 277, 281, 353, 379, 485, 559, 560 (III) 9, 12², 67, 141-142, 149, 260, 262, 262², 263, 263², 265-268, 268³, 271-273, 273¹, 274, 275, 275², 276-278, 296, 329, 380, 380¹, 407, 407^{1,3}, 408, 416, 421, 428, 446, 446², 455, 457, 484, 486, 495⁻, 497, 544, 564 (IV) 76, 77, 297⁴, 298, 303, 304, 322 (V) 386, 387, 387², 388-390, 390⁻, 391, 393-395, 395⁴, 396, 398, 399, 401-404, 404¹, 406, 408-413, 416¹, 419, 420, 511, 512, 528, 602 (VI) 4-6, 8, 15, 20, 22, 65, 70, 71, 133, 302, 344, 345⁻, 380, 413 (VII) 126, 127, 172, 176, 206, 296, 299, 302, 347, 349, 352, 353, 355-357, 400, 418, 438, 439, 454, 460, 462, 463, 491, 495, 496, 509¹, 510,

512-515, 518, 526, 533, 534, 536, 547⁻ (VIII-1) 24⁴, 25, 26, 26⁶, 29, 36, 37, 42, 42¹, 59, 60, 60², 100, 117¹, 121, 122, 208, 239 (VIII-2) 19, 147, 155, 211 (VIII-3) 59, 135, 135¹, 270 (IX-1) 33-36, 45, 52-54, 58, 60, 81, 83-85, 87⁻, 89², 98, 120, 127, 130-132, 134¹, 136, 150¹, 154, 163, 172⁻, 174, 247⁻, 249, 253, 259, 316, 317, 347⁻, 354, 378, 419, 428, 464, 475, 475², 484, 484¹, 485, 498, 506, 515, 516³, 518, 522, 533, 533², 534-536, 538, 577², 578¹, 579, 595, 597, 597², 597³, 597⁴, 598, 668⁴, 741, 780, 781, 781³, 893, 893¹, 894, 900^{1,3}, 901, 903, 916, 919, 920, 920², 921, 921¹, 922⁻, 928, 942-944, 952, 997, 1001, 1004, 1010, 1062², 1064, 1091, 1097-1099, 1100, 1127⁻, 1137, 1232, 1279, 1337, 1345, 1346, 1354, 1354⁴, 1355, 1356, 1379, 1432, 1441, 1467, 1526, 1527, 1540, 1549 (X) 9, 41 *див.* Стамбул

Царгородська протока (I) 440 (II) 36 (IV) 298, 303 *див.*

Боспорська протока

Царгородський патріархат (Царьградський патріархат) (I) 1 (II) 523¹ (III) 261, 262, 270, 279, 544 (V) 386, 394, 406, 417, 512, 523, 531, 535, 603², 606, 613, 615, 615² (VIII-1) 36 (VIII-2) 104 *див.* Константинопольський патріархат

Царгородці, жителі (IX-1) 535

Царград (Цариград, Царьградъ,

- Царяград), м. (I) 431¹, 450, 450³, 454^{1,2} (V) 389¹, 414 *див.*
Стамбул
- Цареборисов город, м., біля м. Ізюм (VIII-2) 61, 71, 72 *див. також* Цареборисове городище
- Цареборисове городище [колишнє поселення біля с. Червоний Оскіл, Хрк.] (IX-2) 1228 *див.* Цареборисов город
- Царев, м., у пониззі Волги (II) 544
- Царина, с., у Любомльському старостві (VI) 152
- Царицин, м., на р. Волга [у Росії] (I) 295
- Царів Брод, осада задніпряньська, с. (VIII-2) 47
- Царська орда, д-ва скитів (I) 110, 112, 119, 120,
- Царська орда, народ сарматський, головна орда у скитів (I) 122
- Царський Брід (Царів Брід) (IX-1) 309 *див.* Царів Брід
- Царські Урги, плем'я скитське (I) 124
- Цевів, с., у Луцькому повіті (V) 214
- Центральна височина (I) 10 *див.* Центральна східноєвропейська височина
- Центральна східноєвропейська височина (Центральна височина) (I) 9, 10 *див.* Центральна височина
- Цепра, р., притока р. Лань [у Білорусі] (V) 66³
- Церква, м. (IX-1) 496² *див.* Мо-
настирище
- Цесарьгородъ, м. (I) 508 *див.* Стамбул
- Цецора (Сесора), н.п., біля м. Яси (VIII-1) 45 (VIII-2) 153, 154 (VIII-3) 201 (IX-1) 481 *див.* Сесора
- Цецорські поля (Cecorskie pola) (VII) 442 (IX-1) 89 *див.* Cecorskie pola
- Цибава (Tiba, Tuha terra), маєтн., с., в Унгарській столиці (II) 495, 497, 498 *див.* Tiba, Tuha terra
- Цибуліно, с., у верхів'ях Сули (VIII-2) 48
- Цибулів, м., у Брацлавському повіті (IX-2) 1054
- Цибулівська сотня, Уманського полку (VIII-3) 276
- Цибульник (Kibolnik), р., права притока Дніпра (VII) 545 (IX-1) 463 (X) 150, 151, 210, 211 *див.* Kibolnik
- Цигани, народ (IX-1) 478
- Циків, с., у Перемишльському старостві (V) 177¹, 192¹
- Циловичі, с. (VIII-2) 45 *див.* Шиловичі
- Цимерманівка, с. (IX-2) 687¹
- Цимлянська, станиця на лівому березі Дону (I) 231⁴ (II) 515
- Ципилів, с. [у Молдові] (IX-1) 526
- Ційло, с., у Галицькому повіті (V) 190²
- Ціонжен, н. п. [у Польщі] (IX-1) 265
- Ціріх, м. [у Швейцарії] (I) 39¹ (V) 642

Ціхановецький повіт [у Польщі] **(IX-1)** 300

Ціхоновець, м. [у Польщі] **(VI)**
53

Цмелів, м., за р. Вісла [у Польщі] **(I)** 217

Цввітоха, р., права притока р.
Горинь [Цввітоха, р.] **(II)** 608

Ч

- Чагрів, м., біля м. Галич, у Галичині [Рогатинський р-н ІФ.] (II) 612, 612¹
- Чаків, р., на півдні України (IX-1) 556
- Чапчаклій, р. (VII) 63 *див.* Чичаклія
- Чарнков, м. [у Польщі] (II) 580 (III) 123, 123², 129¹, 133, 141, 529, 530, 534 (IV) 20¹, 24, 32, 45, 46, 49, 51, 53, 56, 60, 93, 107, 109, 110, 112¹, 113, 115¹, 116, 432
- Чарнятинці (Чернятинці), населення, у районі Болоховських князівств (III) 158¹ *див.* Чернятинці
- Чартомлик, р. (VIII-1) 68 *див.* Чортомлик
- Чауси (Чаусы), м., на Могилівщині [у Білорусі] (IX-2) 933, 935, 1153, 1158¹, 1159⁻, 1168, 1201, 1202, 1202¹, 1203-1205, 1210, 1211, 1212², 1213-1216, 1223, 1224, 1257, 1258, 1258⁻, 1259-1264, 1264⁴, 1265-1267, 1273, 1276, 1277, 1381, 1382¹ (X) 122
- Чауський полк (Чаусівський полк) (IX-2) 1255, 1256, 1260, 1265, 1266, 1268, 1351 (X) 365, 370 *див.* Білоруський полк
- Чахы, народ (II) 14 *див.* Чехи, народ
- Чдор-Балкари, орда (I) 158
- Чегреді, край (I) 224
- Челятичі, с., у Порохницькому деканаті [у Польщі] (I) 217⁻
- Чембало, м. (IV) 302 (VII) 77² *див.* Балаклава
- Чемериси-кольоністи (VII) 101
- Чемерне (Chemerna), с., у Землинській столиці (II) 486² *див.* Chemerna
- Ченстохова (Ченстохов), м. [у Польщі] (IV) 119, 120⁻ (VIII-1) 111 (IX-2) 1192, 1377, 1377¹, 1408, 1456¹
- Ченстоховський повіт [у Польщі] (II) 609
- Чепель (Czepel), с., біля м. Ужгород (II) 491², 495, 498 *див.* Czepel
- Чепиницька земля, у Білицькій волості, у Смоленській землі (V) 66³
- Червениця (Veresalma, Vörösalma, Weresalma), маєтн., на Закарпатті (II) 495¹ *див.* Veresalma, Vörösalma, Weresalma
- Червенська волость, на Волині (II) 367, 455
- Червенська земля (Червенская земля), на Волині (II) 375⁴, 380, 384, 455 (III) 31
- Червенське князівство, на Волині (II) 371, 380
- Червенські городи (Червенские городы, Червенския грады, Червенськія грады, Червенськія грады, Червѣнскія грады, Червѣнськія грады), територія забужська, на Волині (I) 208, 373, 488², 490, 490⁻, 491, 492⁻, 493, 557 (II)

- 13, 17¹, 21, 46, 53, 360, 360⁴-
363, 380, 564, 608, 609
- Червенсько-Белзька волость
(**III**) 374
- Червень (Червень, Чървень),
м. (**I**) 208, 209, 485, 488, 492
(**II**) 112, 362, 366, 371, 380,
381, 391, 397, 443, 609 *див.*
Чермно
Замчисько, монастир
біля міста (**II**) 381
- Червняни, жителі м. Червень (**I**)
207, 208, 364 (**II**) 397
- Червона Русь (Червоная Русь,
Червоная Русь, Czerwona
Ruś, Russia Rubra, Russie
Rouge) (**I**) 208 (**II**) 554, 565,
569 (**V**) 640 (**IX-2**) 1283,
1330 *див.* Czerwona Ruś,
Russia Rubra, Russie Rouge
- Червоне море (Чермне море) (**I**)
279 (**VIII-3**) 126 (**IX-2**) 748,
921¹, 988 *див.* Чермне море
- Червоногород (Czerwonі grod,
Rotemburch), замок, на Поділі
(**IV**) 49¹, 89, 177, 178²,
192, 199 (**V**) 308, 315³ *див.*
Czerwonі grod, Rotemburch
- Червоногород (Червоногород),
округ, на Поділі (**IV**) 90,
175
- Червоногородське староство
(**V**) 319, 319⁴, 320
- Червоногородський повіт (**V**)
87¹
- Чергова, с., на Сянїччині (**V**)
430
- Черевки, с., у поріччі р. Хорол
(**VIII-2**) 45
- Черек, р., права притока Бакса-
ну, басейн Терека (**II**) 507²
- Черемиси (Imniscari), плем'я
угро-фінське, з басейну се-
редньої течії Волги (**I**) 544
(**VII**) 95 (**IX-2**) 1072, 1123
див. Imniscari
- Черемош (Черемошъ), р., права
притока Пруту (**II**) 470, 523¹
- Черемушни, с., у Брацлавсько-
му воєводстві (**VIII-3**) 277
- Чересів, м. [у Білорусі] (**IX-2**)
1167, 1202¹
- Черкас, козак (**VI**) 295 *див.* Ко-
зак
- Черкаси, край (**VII**) 70¹ *див.*
Черкащина
- Черкаси (Чаркаси, Черкась,
Черкасы), козаки (**VII**) 57,
58, 59², 68, 69, 69², 70, 79,
82, 83, 90, 107, 124, 156, 167,
526, 583 (**VIII-1**) 108, 108⁵,
109, 112, 132, 136, 153, 154,
154⁴, 155, 201-203 (**VIII-2**)
30, 32, 34, 34², 35-37, 39, 40,
40¹, 52-54, 54², 55, 61, 64, 65,
65⁵, 66-69, 69², 72, 74, 74³,
76, 77, 116, 121, 132, 169
(**VIII-3**) 30, 34, 50³, 58⁴, 187³,
223¹, 223³, 225, 242, 254³, 265
(**IX-1**) 14², 15², 16⁻, 17¹, 56²,
76, 79, 79^{7,8}, 157², 157³, 175⁻,
203², 204⁻, 208, 219³, 220,
223², 235⁶, 236⁻, 296, 318¹,
329, 332¹, 363, 370², 398, 416,
418, 421¹, 554¹, 555¹, 556¹
(**IX-2**) 611, 620, 621, 646,
646¹, 647, 648, 797, 799, 840,
841⁻, 888, 921¹, 929, 1022,
1030⁻, 1031⁶, 1048⁴, 1049,
1049⁻, 1063, 1065, 1067,

- 1067-, 1099, 1138, 1141, 1144, 1201, 1202, 1202¹, 1203¹, 1204⁵, 1205, 1208, 1208¹, 1211³, 1215, 1216, 1228, 1229, 1264, 1264⁶, 1266, 1357, 1358, 1377, 1377^{2,3}, 1446, 1528-1530, 1533, 1534, 1545 (X) 75, 75¹, 78¹, 239, 240⁴, 241, 254, 254⁴, 257, 266, 267, 349, 379 *див.* Козаки
- Черкаси (Черкасы), племена (II) 550 (VII) 68, 69, 69¹, 69³ *див. також* Чорні Клобуки
- Черкаси (Черкасы, Суркасы, Czerkassy), замок, м., у Київському воєводстві (III) 447⁵ (IV) 86, 172, 173 (V) 481 (VI) 9, 9², 10, 18, 19, 228, 280, 285 (VII) 13, 18-20, 34, 39, 43, 47, 48, 52-, 54, 55, 59, 69, 69², 70, 80, 85-, 90, 90¹, 92, 93, 98, 101, 102, 106, 111-113, 114², 115³, 121, 129, 132, 133¹, 136, 136², 137-, 145, 161, 162, 167², 192, 193¹, 215, 249, 276, 355, 359, 403, 544, 545, 546⁹, 549, 571 (VIII-1) 45, 46, 70, 118, 123, 154, 220, 244, 247, 248, 254, 260, 261, 265, 271, 274, 284, 288, 311 (VIII-2) 152⁴, 153, 187 (VIII-3) 21, 21¹, 30, 34, 162, 275 (IX-1) 13, 39, 40, 40², 55, 66, 71, 157, 245, 332¹, 356, 361, 362, 379, 380 (IX-2) 1009, 1077 (X) 370¹ *див.* Суркасы, Czerkassy
- Черкаси білгородські (Черкасы Бѣлгородскіе), козаки (VIII-2) 69 (IX-2) 1049-
- Черкаси валуйські, козаки (VIII-2) 36, 37², 37³, 37⁵
- Черкаси дніпровські (Черкаси дніпровські), козаки (VII) 69, 124, 526
- Черкаси заграничні, козаки (VIII-2) 72
- Черкаси запорозькі (Черкаси запорізькі, Черкасы Запорожские), козаки (VII) 526 (VIII-2) 36 (IX-1) 56², 245, 363 (IX-2) 646, 646¹, 647, 647-, 921¹, 1029¹, 1065, 1067, 1067-¹, 1099, 1141, 1174, 1201, 1203¹, 1269¹, 1528 *див. також* Козаки запорозькі
- Черкаси кавказькі (VII) 69, 389¹ *див.* Черкеси
- Черкаси київські (Черкасці київські), козаки (VIII-2) 60 *див.* Черкасці київські
- Черкаси корочанські, козаки (VIII-2) 67, 68, 70
- Черкаси литовські (Черкасы литовские), козаки (VIII-2) 36, 37³, 40
- Черкаси низові, козаки (X) 148
- Черкаси путивльські, козаки (VIII-2) 52, 53, 55
- Черкаси п'ятигорські кавказькі (VII) 69, 70, 389¹ *див.* Черкеси
- Черкаси хетмишські, козаки (X) 275
- Черкаси чугуївські, козаки (VIII-2) 67, 74³, 77
- Черкасскій уѣздъ (I) 43-
- Черкасці (Черкасцы), жителі (VI) 228 (VII) 156, 167 (VIII-1) 234 *див.* Черкашани, жителі м. Черкаси
- Черкасці (Черкасцы), козаки

- (VII) 79, 82, 83, 90, 107 *див.*
Козаки
- Черкасці київські (Черкасци кієвські), козаки (VII) 58, 59 *див.* Черкаси київські
- Черкасы дрожипольские, козаки (IX-2) 1049⁻
- Черкасы польские, козаки (IX-2) 1534
- Черкаськ, м., на усті р. Дон (IX-2) 1008² *див.* Серкас
- Черкаське староство (V) 341 (VI) 229, 281 (VII) 90, 261, 572 (VIII-3) 158¹, 229 (IX-1) 361, 379 (IX-2) 1094
- Черкаський повіт (V) 295
- Черкаський полк (Черкаской полкъ, Cerkaski pulk) (VIII-1) 283, 315, 316, 316⁶ (VIII-2) 167 (VIII-3) 149, 274, 275, 276 (IX-1) 236, 275⁻, 374, 552, 566³ (X) 42, 239, 266, 283 *див.* Cerkaski pulk
- Черкашани, козаки (VII) 57, 58, 59², 79, 82, 83 *див.* Козаки
- Черкашани (Черкасці), жителі м. Черкаси (VI) 18 (VII) 13³, 50, 50¹, 132, 167 *див.* Черкасці, жителі м. Черкаси
- Черкашенин (Черкашенинъ), козак (VI) 295 (VIII-2) 121 (IX-2) 750⁴, 929, 1165² (X) 285¹ *див.* Козак
- Черкашенин білгородський (VIII-2) 72
- Черкашенин короченський (VIII-2) 69
- Черкащина (Черкаси) (V) 220 (VI) 279 (VII) 70¹, 71², 192, 193¹, 261, 572 (VIII-2) 192
- див.* Черкаси, край
- Черкес, виходець з народу кавказького (IX-1) 277⁻
- Черкес п'ятигорський (VII) 157
- Черкеси (Касоги, Кăсăг, Черкаси кавказькі, Черкаси п'ятигорські кавказькі, Черкесы), плем'я, народ кавказький (I) 462 (II) 507, 540 (VII) 69, 70, 124, 190, 389¹ (VIII-3) 237, 240, 254, 258 (IX-1) 9, 49, 55, 56, 56², 57, 58, 65, 85, 117, 381, 418 (IX-2) 898, 928, 1138, 1446, 1500 *див.* Касоги, Кăсăг, Черкаси кавказькі, Черкаси п'ятигорські кавказькі *див.* також Черкеси гірські, Черкеси кавказькі
- Черкеси гірські (Черкесы Горные) (VIII-3) 253 (IX-1) 56², 58 (IX-2) 681 *див.* також Черкеси
- Черкеси кавказькі (VII) 124, 190 *див.* також Черкеси
- Черкеси кубанські (II) 18
- Черкеси курські (IX-1) 117
- Черкеси східні (Кабардинці) (II) 507 *див.* Кабардинці
- Черкеси темрюцькі (Черкеси темрюцькі гірські, Черкеси темрюцькі горські) (IX-1) 117 (IX-2) 1063, 1067⁻
- Черкески (IX-2) 1010
- Черкеське плем'я (I) 547
- Черляни, с., у Городоцькому старостві (VI) 180
- Чермне море (IX-2) 748 *див.* Червоне море
- Чермно, с. (I) 208, 209 (II) 609 *див.* Червень

Черна, р., ліва притока Дунаю
(I) 162

Черна (Tsierna, Διέρνα), м., на
усті р. Черна, на Подунав'ї
(I) 162, 163¹ *див.* Tsierna,
Διέρνα

Чернавицька сотня, Брацлав-
ського полку [Чернянка, со-
тенне містечко] (VIII-3) 277

Чернецы, м. (IX-2) 1325³ *див.*
Черніівці

Чернець, с. [у Польщі] (II) 609

Чернечгородок (Чернеч-горо-
док), м., у Луцькому повіті
(IV) 46, 501 (VI) 148 *див.*
Городок, с., м., у Луцькому
повіті

Чернечгородська волость [Го-
родок, с., Маневицький р-н
Вл.] (IV) 501 (VI) 149

Чернечеськ, м. (II) 609 *див.* Чер-
ничин

Черниговское княження (IX-2)
840, 841⁻ *див.* Чернігівське
князівство

Чернии Угри, племена угро-
фінські (I) 235¹

Чернилява, с., у Яворівському
повіті, у Галичині (V) 263

Трійці св. монастир (V)
263

Чернихів, м. (IV) 456 (VI) 389
(VIII-3) 252 (X) 64 *див.* Чер-
няхів, м.

Черничин (Чернечеськ), с. [у
Польщі] (II) 609 *див.* Черне-
чеськ

Чернівка, с. (VIII-2) 45, 47, 48
див. Чернухи

Чернівці, м., над р. Прут, на Бу-

ковині (II) 7¹ (VI) 60, 61 (IX-
1) 180, 582

Чернігів (Чернигів, Черни-
гов, Черниговъ, Чръниговъ,
Cherneglove, Czernihow,
Τζερνίγωγα) м., над р. Десна
(I) 194⁻, 197⁻, 260, 281³, 283,
365, 414³, 415, 422, 423, 515,
521, 522, 555 (II) 8, 19, 19¹,
20, 45, 47, 52, 57, 61, 62², 67-
72, 81, 85, 87, 87¹, 89, 90, 100,
122, 123, 135, 136, 140, 151,
154, 156, 165, 171, 173, 176,
177, 179, 181, 184, 186, 189,
207, 220, 223, 231-233, 233¹,
235, 241, 243, 244, 247, 247³,
249, 253, 276, 301¹, 313-315,
317-321, 325, 325¹, 326, 326⁻,
327, 327³, 328, 328⁻, 329, 330,
332, 332²-335, 335¹, 336, 338-
340, 344, 428, 444, 548, 564,
603, 605 (III) 56, 64, 147-149,
173, 176, 177¹, 178, 189, 205⁵,
215, 216, 220, 225, 234, 250,
254, 265, 313, 335, 336, 399,
399³, 402, 408, 420, 424^{2,3},
425², 426¹, 444, 456, 471¹,
497, 554 (IV) 17, 67, 68, 79,
178, 179⁻, 278, 280, 451-456
(V) 460 (VI) 14, 53, 146, 302
(VII) 6, 42, 111, 334, 377, 521
(VIII-1) 137, 202 (VIII-2) 80,
80³, 89, 193, 194 (VIII-3) 30-
32, 215, 288¹ (IX-1) 13, 204⁻,
228¹, 235⁶, 257, 318¹, 322, 323,
323¹, 325⁻, 326, 326², 327,
327⁻¹, 328, 338³, 361, 381¹,
382, 433⁴, 434⁻, 496, 562, 563
(IX-2) 670, 682, 683, 688, 690-
692, 720, 728, 729¹, 734³, 749,

771, 772, 803, 804, 811, 867, 867¹, 930, 963, 1012, 1253, 1415, 1417, 1545 (X) 44, 48, 51, 54, 83, 99⁵, 121, 173, 193 див. Cherneglove, Czernihow, Τζερνίγωγα

Благовіщення церква (II) 333, 335

Богородиці св. монастир (II) 334 (III) 420 див. *Єлецький монастир*

Болдині гори (II) 334

Бориса і Гліба монастир (II) 334 (III) 420

Бориса і Гліба св. церква (II) 333, 335 (III) 424

Єлецький монастир (Богородиці св. монастир) [Свято-Успенський монастир] (II) 334, 335 (III) 420 див. *Богородиці св. монастир*

Єлецька церква (III) 424 див. *Успенія св. церква*

Успенія св. церква (Єлецька церква, Успенська церква) (II) 335 (III) 424, 426 див. *Єлецька церква*

Іллі св. монастир (Ілінський монастир) (II) 334, 335 (III) 169¹

Іллі пророка церква (II) 335 (III) 425

Михайла св. церква (II) 333, 335

Нежатина нива, урще, біля р. Десна (II) 70

П'ятниць св. церква (II) 335 (III) 424,

Спаса св. собор (Спаса

св. катедр, Спаса св. церква, Спаса св. церква, Спасо-преображенській соборъ, Спасо-преображенській храмъ, Спаська церква) (II) 67, 317, 333, 335, 564 (III) 424, 425, 554 (IX-2) 749

Чорна могила (I) 253³, 265 (II) 334, 335 (III) 449

Чернігівська волость (Черниговская волость, Черниговская волость) (II) 49, 82, 213, 253, 254, 254¹, 255⁻, 318, 319², 327, 327³, 328, 328², 330, 336, 511, 534 (III) 64, 181 (V) 171

Чернігівська губернія (Черниговская губернія) (I) 7, 190³, 331¹ (II) 557, 563 (V) 624, 629 (VI) 601

Чернігівська єпархія (Черниговская єпархія, Чернігівська єпископія, Чернігівська катедр) (II) 557, 563 (III) 169¹, 178² (V) 266³, 460 (VIII-1) 194⁴, 195⁻ див. *Чернігівська єпископія, Чернігівська катедр*

Чернігівська єпископія (Чернигівська єпископія) (IX-2) 1374⁻ див. *Чернігівська єпархія*

Чернігівська земля (Чернигівська земля, Черниговская земля, Czirneow terra) (I) 365 (II) 208, 221, 245, 254, 255, 255⁻, 318, 320, 321, 325, 337, 366 (III) 197, 206 (IV) 8, 215 (IX-2) 931 див. *Czirneow terra*

- Чернігівська катедра (I) 522
(III) 278, 294 *див.* Чернігівська єпархія
- Чернігівська тьма [земля] (IV) 87
- Чернігівське воєводство (Czer-nihowskie woiewodztwo) (IV) 422 (V) 339, 340 (VI) 288³ (VIII-3) 33, 212, 216, 282 (IX-1) 22, 109, 361, 365, 368, 370, 373, 409-411 (IX-2) 771, 1286, 1292, 1364 (X) 325, 326, 356, 360-364, 369, 372 *див.* Czernihowskie woiewodztwo
- Чернігівське князівство (Черниговское княженіє, Черниговское княжество) (I) 374, 555 (II) 100², 118, 315, 318, 320 (III) 175³, 176⁻, 178, 180 (IV) 71 (V) 295 (IX-1) 256¹ (IX-2) 750, 804, 850, 868, 907, 933⁵ *див.* Черниговское княженіє
- Чернігівський повіт (Tschernigow gebiet) (IV) 422 (V) 340 (IX-2) 930 *див.* Tschernigow gebiet
- Чернігівський полк (Чернигівський полк, Черниговский полкъ) (VIII-2) 198, 208 (VIII-3) 280 (IX-1) 215, 221, 224, 322, 325⁻, 567⁻ (IX-2) 691, 692, 749, 1225 (X) 154, 154¹, 166, 170, 236, 268
- Чернігівці (Чернигівці, Черниговци, Черниговці), жителі м. Чернігів (II) 70, 197, 247, 317 (III) 218 (VI) 53 (IX-1) 215
- Чернігівщина (Чернигівщина, Черниговщина) (I) 29, 31², 190, 361 (II) 51, 55, 55³, 62, 69, 76, 184, 207, 210, 245¹, 247-249, 256³, 312, 313, 315-327, 332-336, 338, 339, 344, 344², 356, 357, 534, 542, 548, 553, 563, 564, 584, 595, 596, 603, 605 (III) 46, 151, 153, 161, 162, 175, 175³, 176-178, 180, 180⁻, 181, 191, 202, 206, 213, 225, 234, 241⁴, 294, 305, 335, 477, 488 (IV) 8, 12, 65, 67-69, 72, 73, 79, 274, 276, 278, 280, 333-335, 422 (VI) 288 (VIII-2) 198 (VIII-3) 22, 278 (IX-1) 95, 365 (помилк. - 635), 384, 410, 411, 422, 435 (IX-2) 773, 1503
- Чернігівщина західна (IV) 72
- Чернігівщина північна (III) 337 (IV) 274, 334
- Чернігівщина полуднева (II) 157 (III) 334 (IV) 335 (VIII-3) 32
- Чернігівщина східна (IV) 72, 73
- Черніговець, житель Чернігівщини (II) 331
- Черніїв, м. (IX-2) 1046⁻ *див.* Черніївці
- Черніївці (Чернецы, Черніїв), м., у Брацлавському повіті (IX-1) 190, 193-195 (IX-2) 1014, 1325, 1325³, 1499 *див.* Чернецы, Черніїв
- Чернобиль, м. (I) 281³ *див.* Чернобиль
- Черное море (I) 103³, 231², 236³, 464⁻, 541 (IV) 487 *див.* Чорне море
- Черноморська протока (VII) 463 *див.* Боспорська протока

- Черноморье (Черноморья), територія (I) 83, 128⁴, 139¹, 295⁵, 540, 546 (II) 273³ (IV) 82³, 294², 295⁴, 297⁻¹, 301¹, 456, 487 *див.* Чорномор'я
- Черноморье сѣверное (I) 202⁻
- Чернухи (Чернівка), с., м., у поріччі р. Многа, на Полтавщині (VIII-2) 45, 47, 48 (IX-1) 472 *див.* Чернівка
- Черные Клобуки (Чернии Клобуки, Чернии Клобуки, Чернии Клобуци, Черные Клобуки, Черные Клобуки), плем'я (II) 163, 431, 549, 550, 555 (III) 491 *див.* Чорні Клобуки
- Черный Клобукъ (II) 350¹ *див.* Чорний Клобук
- Чернь, м. (II) 523¹ *див.* Чорний город, замок
- Чернявка, с., у Городельському старостві (VI) 152
- Чернятинці, населення (III) 86 *див.* Чарнятинці
- Черняхів (Чернихів), м., у Житомирському повіті [смт, Жт.] (VI) 628 (VII) 257⁻ *див.* Чернихів
- Черняхів, с., на Збаражчині (IV) 480
- Черняхівка, с., над р. Остер (VIII-2) 45
- Черняхівська волость [Черняхів, смт, Черняхівський р-н Жт.] (VII) 339
- Черняхова Діброва (VIII-1) 152, 153
- Черськ, м. [у Польщі] (VI) 33
- Чертїж, с., на Сяніччині (V) 190² (VI) 266
- Черторийськ (Черториеск, Черторыескъ, Черторызскост, Черторыйськъ), м. (II) 98, 260¹, 301, 301³, 302, 369, 391, 595 (III) 108, 433 (IV) 455 *див.* Чорторийськ
- Черхава, с., на Самбірщині (V) 269
- Черънии Болгаре, плем'я (I) 417 *див.* Чорні Болгари
- Чеська держава (Böhmisches Reich) (I) 419, 489³, 490, 491 *див.* Böhmisches Reich
- Чеська земля (Чешська земля, Āeska zeme) (II) 484, 484² *див.* Āeska zeme
- Чеське королівство (Чеськое королевство) (I) 549 (IV) 124 (VI) 363¹
- Четвертна (Нова Четвертна), с., м., у Луцькому повіті [Маневицький р-н Вл.] (V) 267 (VI) 77 *див.* Нова Четвертна
- Чех (III) 305 (VI) 274
- Чехи (Czechy), с. у верхів'ях Бугу (I) 54⁻ *див.* Czechy, с.
- Чехи (Богеми, Чахы, Воетані, Воеті, Bohemі, Böhmens, Czechy), народ, у басейні Влтави і верхів'їв Лаби (I) 165, 181³, 212, 303, 320⁶, 467, 488, 489, 489³, 490, 490⁻, 491-493 (II) 34, 62, 63, 105, 113, 238², 273 (III) 30, 133, 136², 511 (IV) 153 (VI) 379¹, 478 *див.* Богеми, Чахы, Воетані, Воеті, Bohemі, Böhmens, Czechy
- Чехія (Богемія, Bohemia, Voiohem, Āechy, Czechy), д-ва

- (I) 213², 292, 353², 489³, 490, 491, 493, 495, 549 (II) 152, 154, 413, 464, 484 (III) 72, 128 (IV) 24, 62, 153, 228 (VI) 302 *див.* Богемія, Bohemia, Boiohem, Šechy, Czechy
- Чечва, р. (II) 466 *див.* Лімниця
- Чечельник, м., у Брацлавському повіті (VI) 92 (VII) 101 (IX-1) 63, 236¹ (IX-2) 1020-1022, 1046⁻, 1051, 1059
- Чечельницька сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Чешибіси (Czeszybyeszy), с. (V) 310 *див.* Єзупіль
- Чигирин (Чигиринь, Чигиринь, Чигрин, Czechryn, Czeherin, Czehryn, Czihirin, Czyhyrin), м. [Чигиринський р-н Чрк.] (VII) 257⁻, 276, 329¹, 359 (VIII-1) 153, 235, 247, 248, 260, 266, 272, 288, 291, 292, 303, 311 (VIII-2) 152, 153, 156, 165, 183-187, 192 (VIII-3) 5, 18, 19, 20¹, 21, 21², 31, 35, 45, 49, 50, 50³, 72, 136, 141, 158, 162, 163, 164², 167, 175, 177, 178, 178⁴, 179, 179⁻, 216, 219, 219², 229, 230, 230³, 231¹, 235¹, 238, 239, 239^{1,2}, 242-245, 253-257, 262, 283 (IX-1) 14, 15⁻, 21, 48, 49, 50¹, 53, 54, 56, 56², 57-59, 64, 66, 69, 76, 81, 95, 102, 106⁴, 111-114, 119, 120, 125³, 126, 126³, 127, 128, 128¹, 131, 132, 133², 134⁻, 146, 146², 147, 150, 150¹, 154, 155, 158, 158¹, 159, 170, 203², 204, 204⁻, 214, 229, 245, 251⁻, 254, 289, 307⁻, 308⁻, 312, 319, 356, 366, 375¹, 380², 382, 383, 388, 389, 393, 395², 398-401, 401¹, 402, 408, 410, 411, 417, 421, 425, 426, 432⁻, 435, 437, 442, 445, 460, 461, 461¹, 462, 467, 467¹, 468, 468⁵, 469, 471^{2,3}, 477, 480-483, 487, 489, 501, 505, 513, 523, 525, 527, 528, 539³, 547, 548, 552, 556, 557, 563-565, 568, 570, 570¹, 572-574, 575², 588¹, 596, 599 (IX-2) 609, 612, 612⁴, 614, 615, 617, 618, 630, 643, 653, 656, 656⁴, 658, 659, 659², 665, 665¹, 667, 669, 679-685, 685¹, 686, 687, 687¹, 688, 689, 691, 692, 692¹, 694, 697, 716, 718, 721-724, 726, 728, 730, 731, 733, 734, 744, 768, 768⁵, 772, 774, 778, 779, 784, 794, 807, 835, 853, 855, 855¹, 856, 857, 857¹, 870, 873⁵, 885, 855¹, 856, 857, 857¹, 870, 873⁵, 885-887, 889, 892, 896, 899¹, 908⁷, 913, 913², 920², 922¹, 923, 925, 926, 928, 942, 948, 952, 966, 1002, 1005, 1009, 1010, 1021, 1022, 1023¹, 1064, 1070¹, 1071, 1071², 1074, 1076, 1077, 1077², 1079, 1080², 1091, 1104², 1163, 1163², 1164, 1165, 1168, 1170, 1172, 1175, 1179-1182, 1184, 1184⁴, 1189, 1189¹, 1190-1194, 1199, 1200, 1208, 1211, 1213, 1229, 1235, 1237³, 1247¹, 1248-1250, 1253, 1255⁴, 1267, 1267¹, 1269³, 1272², 1274, 1275, 1278, 1278^{1,2}, 1283, 1284, 1288, 1295, 1297, 1300, 1301, 1309, 1310,

- 1324-1326, 1327², 1333, 1338², 1343, 1344, 1345¹, 1350, 1351¹, 1362², 1365³, 1366, 1367, 1367¹, 1368, 1369, 1376¹, 1378, 1379, 1383, 1394, 1396, 1400, 1401, 1403, 1405, 1411, 1412, 1415, 1420, 1426-1428, 1431, 1432, 1438, 1441, 1441², 1442, 1445², 1450, 1453¹, 1454, 1455, 1467¹, 1467⁴, 1468-1470, 1475, 1540, 1545 (X) 4, 5, 7, 10, 11, 29-32, 34, 37, 39-42, 51¹, 52, 53³, 54⁵, 55, 56, 60, 61, 66⁴, 73, 82, 88, 95, 96, 102, 104, 104³, 111, 124, 128², 134, 137, 137⁻, 137³, 140, 142, 145, 148, 148¹, 149-151, 157, 159, 160, 171, 190, 192, 197, 198, 200-202, 205, 208, 210, 215, 216, 220³, 222, 229, 234, 235, 239, 240, 246-248, 248², 249, 258, 261, 261¹, 262, 263, 263¹, 266-269, 272, 274, 276, 289³, 305, 305², 310¹, 329², 332, 333⁻, 350, 370¹ *див.* Czechryn, Czeherin, Czehryn, Czihirin, Czyhyrin
- Воскресення церква (IX-2)* 617
- Спаська брама, у Чигиринському замку (IX-2)* 1475⁻
- Трійці св. монастир, біля міста (IX-2)* 1009
- Івана св. церква (IX-2)* 1009
- Успенія св. церква (Успенська церква) (IX-2)* 1009
- Чигиринець, житель м. Чигирин (IX-2) 1233 (X) 225, 240
- Чигиринська королівщина (IX-1) 64³ *див.* Чигиринське староство
- Чигиринська сотня, Чигиринського полку (VIII-3) 274, 274³ (IX-1) 59
- Чигиринське староство (Чигиринська королівщина, Чигиринское староство, Чигиринське староство) у Київському воєводстві (VI) 281 (VIII-3) 216¹, 231, 262¹ (VII) 258 (VIII-1) 231 (VIII-2) 44, 151, 152 (IX-1) 64³, 166, 361 (IX-2) 765, 786, 789, 792, 806, 815¹, 821, 822, 826, 1094, 1531 (X) 327, 364 *див.* Чигиринська королівщина
- Чигиринський полк (Чигиринської полк, Чигиринський полк, Czechrynski pulk, Czehrynski pulk) (VIII-1) 282, 283, 316, 317⁻ (VIII-2) 139 (VIII-3) 60, 274, 276 (IX-1) 88³, 446 (IX-2) 566³, 736, 763, 925, 926, 928, 951, 1071 (X) 140, 148, 149, 163, 170, 190, 192, 200, 201, 266 *див.* Czechrynski pulk, Czehrynski pulk
- Чигиринці (Чигринці) (VIII-1) 234, 272 *див. також* Козаки чигиринські
- Чигиринщина (Чигринщина) (VII) 71² (VIII-1) 301 (VIII-2) 152
- Чигрин-Діброва, м., у Київському повіті (VIII-1) 292 (X) 151, 211, 212, 227, 228
- Чинадієво (Св. Миколай, Sancti

- Nicolai villa, Sz. Miklós), с., над р. Латориця, у Закарпатті (II) 460 *див.* Св. Миколай, Sancti Nicolai villa, Sz. Miklós
- Чириків, м. [у Білорусі] (IX-2) 1153
- Чистопади, с., у Бродівському повіті (I) 30⁷
- Чичава (Chuchywa), с., у Землинській столиці (II) 486² *див.* Chuchywa
- Чичаки, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Чичакля, р. IV) 87⁴ *див.* Чичаклія
- Чичаклія (Чапчаклій, Чичакля, Чичаклій), р., права притока Південного Бугу [Чичиклія, р.] (VII) 349 (VIII-1) 38 *див.* Чапчаклій, Чичакля
- Чичеровці (Checher, Csicser), с., в Ужській столиці (II) 487-, 502 *див.* Checher, Csicser
- Чичерськ, м., над р. Сож, у Чернігівській землі [Печерськ, смт, Гомельська область, у Білорусі] (I) 188 (II) 319 (VII) 319 (IX-2) 870, 932, 1167, 1202¹
- Чолганський Камінь (Чолганський, Чолганський Камінь), м. (VIII-1) 331 (VIII-3) 64, 67, 68², 182, 186 (IX-1) 276-, 290 (IX-2) 659², 1138 *див.* Теофіполь
- Чолганці, с., у Галичині (VI) 237
- Чорна Болгарія (Болгарія кавказька), край (I) 286 *див.*

Болгарія кавказька

- Чорна Криниця, р. (VII) 58
- Чорна Русь (Русь німанська), територія, край, у поріччях південних приток Німану (II) 303, 585 (III) 81, 82, 274 (IV) 9, 10^{2,5}, 11, 13, 16, 214 (V) 13¹, 631 (VI) 222¹, 366² *див.* Русь німанська
- Чорне море (Евксін, Найтас, Понт, Понт Евксинський, Понтское море, Римське море, Руське море, Черне море, Черное море, Czarne morze, Noire mer, Pontus, Pontus Euxinus, Rucenum mare, Rusciae mare, Schwarzes Meer) (I) 6, 9, 21, 63, 84-86, 92, 94, 96⁴, 107¹, 109¹, 127, 143, 146⁴, 167, 167¹, 234, 283, 284, 284², 285, 385, 393, 394, 401, 403, 413, 468, 539, 564, 613, 616 (II) 514 (IV) 296, 298, 300, 300², 303, 309 (VI) 7, 22, 27, 59, 82, 142, 178³, 199, 608, 609 (VII) V, 6, 9, 10, 51, 86, 123, 124, 128, 135, 308, 346, 359, 367¹, 378, 380, 391, 481, 488⁴, 495, 510, 518, 540, 547, 574 (VIII-1) 41, 60, 100, 214, 251 (VIII-2) 14, 18, 21, 31, 34, 142 (VIII-3) 172 (IX-1) 33, 47, 48, 54, 105, 131, 135, 166, 385, 431, 468, 475, 534, 535 (IX-2) 781, 896, 921¹, 928, 944, 944⁴, 999, 1004, 1009, 1355 (X) 9, 361 *див.* Евксін, Найтас, Понт, Понт Евксинський, Понтское море, Римське море,

- Руське море, Черное море, Czarne morze, Noire mer, Pontus, Pontus Euxinus, Ruscenum mare, Rusciae mare, Schwarzes Meer
- Чорний город (Чернь, Чорного-род, Czarnigrad), замок, на Дністровському лимані (IV) 316, 316¹ (VI) 58, 607 (VII) 9, 10, 14 *див.* Чернь, Чорного-род, Czarnigrad
- Чорний Жеребець, р. (VIII-2) 37 *див.* Жеребець
- Чорний Камінь, м., у Київсько-му повіті (VIII-3) 276
- Чорний Клобук (Черный Клобукъ) (II) 163, 196-198 *див.* Черный Клобукъ
- Чорний Ліс (Czarnyi Lis), біля Чигирина, на Подніпров'ї (VII) 27 (VIII-3) 176, 239², 256 (IX-1) 102, 126, 156, 204⁻, 380, 418, 435, 563 (IX-2) 661, 661³, 941, 942 (X) 30, 210, 211 *див.* Czarnyi Lis
- Чорний Острів, м., у Летичівському повіті (IX-2) 1365, 1462, 1464, 1465
- Чорний Потік, місцевість, в Угоцькому комітаті (II) 496
- Чорний Ташлик, р., ліва притока Синюхи, ліва притока Південного Бугу (IX-2) 1455
- Чорний шлях (VIII-1) 30, 64 (VIII-2) 12, 28, 191 (IX-1) 55, 77 (IX-2) 947
- Чорнина, с., на Остерщині (V) 217
- Чорні Болгари (Черьнии Болгаре), плем'я (I) 158², 160, 231, 417 (II) 507 *див.* Черьнии Болгаре
- Чорні Клобуки (Кара-калпаки, Каратулі, Черные Клобуки), племена тюркські, з поріччя Росі, частково Дніпра (I) 58, 190³ (II) 148, 159, 165-167, 169-171, 173, 175, 185, 186, 193, 194, 197, 198, 201, 202, 204, 212-214, 216, 217, 224, 282, 294, 308, 348, 436, 534-536, 548, 549, 549³, 550, 550⁵, 551, 585 (III) 19, 211, 229, 250⁴, 251, 335 (VII) 68-69, 69¹, 70, 71, 75 *див.* Кара-калпаки, Каратулі, плем'я; Черные Клобуки; *див. також* Черкаси, племена
- Чорні Клобуки київські, колоністи турецькі (I) 190³ (II) 548
- Чорні Татари (II) 542
- Чорнобиль (Чернобиль, Czarnobyl), м., у Київському воеводстві (I) 199³, 281³ (V) 44 (VI) 53, 147 (VII) 257- (VIII-3) 32, 35 (IX-1) 215, 217, 221, 224, 224³, 225, 323², 324², 325⁻, 496, 565 (IX-2) 769, 771, 772 (X) 83 *див.* Черно-биль, Czarnobyl
- Чорнобильська волость (IX-1) 221, 323²
- Чорнобильський ключ (VI) 146, 147
- Чорнобильці, жителі (VII) 52, 156¹ (IX-1) 324¹ (IX-2) 771, 772
- Чорногорець (III) 320², 462
- Чорногород, м. (VI) 143¹, 608 *див.* Чорний город

Чорноклобуцькі племена (VII) 69³
 Чорнокозинці, м., на Поділлі (IX-1) 240, 241, 243
 Чорноморські племена (I) 465
 Чорноморщина (I) 604 *див.* Чорномор'я
 Чорномор'я (Новоросія, Черноморье, Чорноморе, Чорноморс, Чорноморія, Чорноморщина, Чорноморье, Pontica), край (I) 7, 13, 49², 83, 86, 94-96, 105-107, 107¹, 108, 141-, 143, 145², 155, 164, 167, 170, 178, 226, 227, 279², 540 (II) 55³, 505, 526, 583 (IV) 293, 299, 304, 315, 487 (VI) 7, 25, 26, 602, 608 (VII) 10, 135 (VIII-2) 57 *див.* Новоросія, Черноморье, Чорноморщина, Pontica
 Чорномор'я західне (IV) 316
 Чорномор'я кавказьке (I) 14
 Чорноризці, народ (I) 118 *див.* Мелянхляйни
 Чорноубранці, народ (I) 110, 118 *див.* Мелянхляйни
 Чорнява, с. (VII) 219
 Чортів-городок, м. (IX-2) 1102, 1102², 1103, 1115, 1210 *див.* Чортків
 Чортків (Чортів-городок), м. (V) 268 (IX-1) 237- (IX-2) 1102², 1115¹ *див.* Чортів-городок
 Чортківський повіт, у Галичині (II) 585
 Чортомлик (Чартомлик, Чортомлицький Дніприще), р., права притока Дніпра (VII) 280, 292 (VIII-1) 67, 68 *див.*

Чартомлик, Чортомлицький Дніприще
 Чортомлицький Дніприще (VII) 280 *див.* Чортомлик
 Чорторийськ (Черторийськ, Czartoryiesk), м., над р. Стир, на Волині [Старий Чорторийськ, с., Маневицький р-н Вл.] (II) 304 (III) 43, 44, 44³, 46, 46¹ (VI) 77 *див.* Черторийськ, Czartoryiesk
 Чорторийське князівство (IV) 174
 Чортория, м., над р. Случ, у Житомирському повіті [Стара Чортория, с., Жт.] (IV) 502 (VIII-3) 43
 Чортория, рукав р. Дніпро (VIII-1) 299
 Чорштин, м., над Дунайцем (IX-1) 266³, 267-269
 Чорштинське староство (IX-1) 269, 270
 Чтопи?, с., на Перемишльщині (VI) 625
 Чуваші, народ (IX-2) 1072
 Чугуєвський повіт, у Харківській губернії (II) 584
 Чугуїв (Чюгуєв), м., на Слобожанщині [Хрк.] (II) 585 (VIII-1) 328 (VIII-2) 72, 74, 75, 77 (IX-1) 1228, 1230, 1230¹, 1235 (X) 76, 265 *див.* також Чугуївське городище
 Чугуївське городище (Чугуєве городище) (VIII-2) 73, 74 *див.* також Чугуїв
 Чугуївці, жителі м. Чугуїв (VIII-2) 75, 77
 Чудець, с., на сяниському пограніччі, у Галичині (VI) 625

- Чудець (Чудец, Czudecz), замок,
м. [у Польщі] **(II)** 456, 457²
див. Czudecz
- Чуднів (Чуднов), м., у Жито-
мирському повіті **(V)** 121,
122, 126, 140 **(VI)** 94 **(VII)**
18, 20, 36, 188 **(VIII-3)** 43
(IX-1) 236, 290, 457, 462,
463, 495, 547 **(IX-2)** 875
- Чуднівська волость **(V)** 33
- Чудська земля **(I)** 615 **(II)** 29
- Чудське озеро (Пейпус), на Бал-
тійському узбережжі **(I)** 544
(II) 24 *див.* Пейпус
- Чудське плем'я **(I)** 142³
- Чудь (Чюдь, Tadzans, Tiudos),
племена угро-фінські **(I)**
149, 240, 380, 382, 410, 480,
544 **(II)** 24, 68 *див.* Tadzans,
Tiudos
- Чудь слов'янська (Scuti) **(I)** 544
див. Scuti
- Чуфуткале (Жидівський город,
Киркйор), м. татарське, у
Криму **(IV)** 305 *див.* Жидів-
ський город, Киркйор
- Чурнаїв (Чюрнаїв), м., на По-
росці **(II)** 286³, 536, 549

Ш

- Шавулиха, с., на Київщині (IX-2) 722
- Шалавила, с., на Сулі (VIII-2) 45
- Шам, н. п., над р. Дніпро (IX-1) 555
- Шандирів, н. п., на Брацлавщині (VII) 15, 16
- Шаповалівка, с., на сіверській границі (I) 30¹ (VIII-2) 44
- Шаравка, м., на Поділлі (V) 190³ (VI) 183 (IX-2) 704¹
- Шаргород, м., у Подільському воєводстві (VI) 92 (VIII-1) 148 (VIII-3) 123², 170 (IX-1) 10, 69, 177⁻, 178-181, 190, 191¹, 193, 194, 320, 338, 445 (IX-2) 673, 673⁵, 675, 678, 683-685, 750, 808, 873, 873⁵, 875, 877-880, 882², 883, 884, 927, 1014, 1014³, 1024, 1049, 1050, 1076, 1077, 1171, 1427², 1452
- Шаргородська волость (V) 105
- Шаргородська сотня, Брацлавського полку (VIII-3) 277
- Шаргородчина (V) 106 (VIII-3) 39 (IX-2) 778
- Шариський надзупан, на Закарпатті (III) 120⁻
- Шариш, замок, над р. Топля, на Закарпатті [у Словаччині] (II) 491, 493, 493³ *див.* Шаришський замок
- Шариш, комітат, на Закарпатті (I) 214³ *див.* Шаришська столиця
- Шариш-Поток (Поток, Шарош-Потек, Sárospatak), замок, м., над Бодрогом, на Закарпатті (II) 493, 502, 581 *див.* Поток, замок; Sárospatak
- Шаришська столиця (Шариш, Шаришський комітат, Sárosiensis comitatus, Sarus comitatus), адмін.-терит. одиниця, на Закарпатті (II) 460, 486², 488, 494, 496, 504 *див.* Шариш, комітат; Шаришський комітат, Sárosiensis comitatus, Sarus comitatus
- Шаришський замок (Шариш) (II) 50 *див.* Шариш, замок
- Шаришський комітат (I) 7 (II) 459⁻, 488, 488⁶ *див.* Шаришська столиця
- Шарівка, с., на Уманщині (IX-2) 1053
- Шарки, с., над р. Гороховатка, у Київській губернії (II) 282²
- Шарукань, м., у басейні Донця, у Половецькій землі (II) 104, 515, 515⁵, 531
- Шасів, н. п. (IX-1) 247⁻
- Шатава (Сатів), с., на Поділлі (IX-2) 698 *див.* Сатів
- Шаторалья (Шатор, Saturhyg), замок, над р. Бодрог, на Закарпатті [в Угорщині] (II) 493, 494⁻ *див.* Saturhyg
- Шацк, м., у Московщині (VII) 371, 376 (VIII-2) 54
- Шаша, м. (I) 301 *див.* Ташкент
- Шваби (Свеби), етнос німецький (III) 528 *див.* Свеби
- Швабія, край німецький (II) 573
- Шварцбург, місцевість [у Німеччині] (III) 570
- Швед (VIII-2) 8 (IX-2) 1106,

- 1166, 1233, 1237, 1239, 1248, 1276, 1309², 1314, 1318, 1354, 1421, 1440, 1449 **(X)** 63, 172, 308, 318, 322, 323
- Шведи (Нѣмцы, Русь, Свес, Rosden, Ruotsi, Sueoni), народ **(I)** 602, 613-615, 622-624 **(IV)** 64 **(VII)** 317, 488, 496³, 539 **(VIII-1)** 35, 129, 136⁻, 210, 215, 217, 219 **(VIII-2)** 7, 8, 11 **(VIII-3)** 145, 171 **(IX-1)** 7, 19⁻, 32, 32², 37, 38, 248⁻, 464, 508, 587, 594², 596 **(IX-2)** 687, 916, 921, 1067⁻, 1080, 1090, 1091, 1103, 1106-1110, 1118, 1130, 1135, 1136, 1142², 1145, 1146, 1148, 1160, 1164, 1165², 1171, 1173, 1175-1177, 1180, 1182, 1183, 1188, 1191, 1193, 1195, 1196, 1197², 1199, 1209, 1213, 1219, 1233, 1234, 1234², 1237, 1239, 1241-1243, 1245, 1253, 1269, 1271, 1274, 1277, 1278, 1281-1287, 1290, 1296⁵, 1298, 1300, 1306, 1306², 1307, 1311, 1314, 1321, 1322, 1329, 1330, 1333-1339, 1345, 1346, 1349, 1351, 1353, 1354, 1364⁴, 1376, 1377, 1380, 1381, 1382¹, 1387, 1388, 1392, 1393, 1396, 1398, 1406, 1408, 1409, 1409³, 1410, 1411, 1416-1419, 1421, 1428-1430, 1431, 1434, 1436, 1438-1441, 1443, 1444, 1446, 1449, 1450, 1455, 1455⁵, 1457, 1465, 1466, 1475, 1496, 1549 **(X)** 11, 17, 24, 40, 42, 56, 69, 83, 124, 160, 170, 171, 307, 312, 313, 321, 322, 345, 358, 372 *див.* Нѣмцы, Русь, Свес, Rosden, Ruotsi, Sueoni
- Шведська держава **(IX-2)** 1290, 1291, 1292¹, 1293, 1294, 1294³
- Шведська Корона **(IX-2)** 1291, 1328, 1330 **(X)** 43, 64 *див.*
- Шведське королівство
- Шведське королівство (Шведська Корона) **(VIII-3)** 117 **(IX-1)** 37¹ **(IX-2)** 918, 1417 **(X)** 318 *див.* Шведська Корона
- Шведське море **(X)** 67 *див.* Балтійське море
- Швейцарія, д-ва **(I)** 28¹, 54³ **(X)** 319, 319¹
- Швеція (Свия, Швеция, Ruotsi, Suecia, Szwedy), д-ва **(I)** 615, 623, 623¹ **(II)** 33⁻ **(IV)** 360 **(V)** 575 **(VI)** 13, 193, 567 **(VII)** 251, 314, 318, 331, 332, 539 **(VIII-1)** 132, 191, 210, 223 **(VIII-2)** 5, 7-9, 16, 204, 223 **(VIII-3)** 108, 145³, 171 **(IX-1)** 9, 37, 37¹, 38, 94, 126, 126², 140, 141, 160, 174, 174⁴, 175, 175⁻, 209, 377, 406, 450, 455, 464, 466, 484, 501, 503, 545, 546, 567 **(IX-2)** 905, 917, 918, 966, 1074, 1079, 1081, 1103, 1107, 1122, 1132, 1136, 1178, 1218, 1239, 1240, 1248, 1275, 1281, 1285-1287, 1287², 1290, 1291, 1295, 1305, 1306, 1314, 1330, 1367, 1391, 1394, 1396, 1397, 1406, 1411, 1429, 1432, 1434, 1450, 1494 **(X)** 14, 63, 66-68, 84, 145, 287, 298, 307, 321, 322, 331, 372, 378 *див.*

- Свия, Ruotsi, Suecia, Szwedy
Шегині, с., на Перемишльщині
(V) 192¹ (VI) 203³ (VIII-1)
194
- Шеклери, народ (I) 226 *див.*
Угри
- Шексня, р., ліва притока Волги
(I) 185
- Шельпахів, с. (IX-2) 1053 *див.*
Шельпахівка
- Шельпахівка (Шельпахів), с.,
у Брацлавському воєводстві
(IX-2) 877³ *див.* Шельпахів
- Шепелевичі, м. [у Білорусі] (IX-
2) 949, 961
- Шептиці, с., у Рудецькому пові-
ті, у Галичині [Самбірський
р-н Льв.] (V) 263
Онуфрія св. монастир
(V) 263
- Шершенівська волость, на Жи-
томирщині (VII) 339
- Шершні, с., в Овруцькому пові-
ті (VI) 628
- Шибеное, маєтн., над р. Дніпро
(VII) 42
- Шидлов, м., у Краківському во-
єводстві (IV) 46²
- Шидловці, с., у верхів'ях Удаю
(VIII-2) 45
- Шиловичі (Циловичі), с., у
верхів'ях Удаю [Ічняський
р-н Чрг.] (VIII-2) 45 *див.* Ци-
ловичі
- Шимонівка, с., у поріччі р. Хо-
рол (VIII-2) 46
- Шипинці, с., на Буковині [Кіц-
манський р-н Чрн.] (I) 37
- Шипушки, с., у поріччі Груні
(VIII-2) 46
- Шклов (Шкловь), м. [у Біло-
русі] (IX-1) 220⁴ (IX-2) 937,
949, 961, 1081¹, 1154, 1216,
1277
- Шкловська волость [у Білорусі]
(IX-2) 1216
- Шкловський повіт [у Білорусі]
(IX-2) 1255
- Шкловський уїзд [у Білорусі]
(IX-2) 1214
- Шкляна, с. (IX-1) 79
- Шкоти, народ (VI) 55
- Шкуданівка, с., над р. Сула, на
Переяславщині (II) 606
- Шлезьк (Шлезк, Schlesien), те-
риторія, земля [у Польщі]
(II) 251, 543 (III) 56, 75, 97,
97⁴, 122, 126, 128 (IV) 41
(V) 224 (VI) 37, 38, 54, 83,
89, 98, 172-174, 182 (VIII-
2) 5, 9 (IX-1) 450, 528, 529,
544 (IX-2) 1105, 1108, 1132,
1135, 1169, 1283², 1377 *див.*
Schlesien
- Шовар, замок (II) 496 *див.* Шо-
увар
- Шоломица, р. (VII) 234
- Шоломниця, с., на Волині (III)
259², 383⁴
- Шотландець (Schott), житель
Шотландії (VIII-3) 46 *див.*
Schott
- Шотляндія (VI) 185, 192
- Шоувар (Шовар), замок, на За-
карпатті (II) 493, 493³, 496,
577 *див.* Шовар
- Шпаків, с., у Луцькому повіті
(V) 215
- Шпанів, с., на Волині [Рівен-
ський р-н Рв.] (VI) 627

- Шпиків (Лебедин), м., над р. Мурахва [смт, Тульчинський р-н Вн.] **(VII)** 15, 15⁶ *див.* Лебедин
- Шрода (Наймаркт), м. **(V)** 231 *див.* Наймаркт
- Штемберг, м. **(IX-1)** 266
- Штирія (Штірія), герцогство, земля [в Австрії] **(III)** 76 **(VI)** 24
- Штирська земля [в Австрії] **(III)** 74³
- Штральзунд (Stralsund), м. [у Німеччині] **(II)** 377 **(V)** 225 **(VI)** 29 *див.* Stralsund
- Штрасбург, м. [у Німеччині] **(I)** 280⁻
- Штульвайсенбург, м. **(III)** 52 *див.* Білгород угорський, м.
- Штумдорф, м. **(VIII-2)** 8
- Штутгарт (Stuttgart), м. [у Німеччині] **(I)** 26¹, 128⁻, 454¹ *див.* Stuttgart
- Шулі, н. п., біля Розвалинців, у Галичині **(IX-2)** 1462
- Шульжинці, м., у Волинському воєводстві **(VI)** 389 **(VIII-3)** 181
- Шумла, м. [у Болгарії] **(I)** 468⁴
- Шумськ, м., на Погорині **(II)** 173, 258², 259, 260⁻, 367, 386, 386⁴, 387¹, 430 **(III)** 28, 51, 88 **(V)** 264
- Шупеньська волость [у Білорусі] **(VII)** 318

Щ

- Щавне, с., у Сянській землі (VI) 223
- Щебрешин (Szczebreszyn), м., на холмсько-белзькому Побужжі [у Польщі] (II) 370 (IV) 39, 47 (VI) 108, 152, 626 (IX-2) 1126 *див.* Szczebreszyn
- Щебрешинська волость (V) 104, 105
- Щебрешинський повіт (V) 180
- Щегрин, н. п. (IX-1) 246¹
- Щекарів, м. (II) 370, 370³, 609 (III) 96 *див.* Красностав
- Щекотин ліс, біля с. Глинськ, у Галичині (II) 612
- Щекотів (Щекотинь, Щекотовь), м., біля с. Глинськ, у Галичині [Жовківський р-н Льв.] (II) 612
- Щенів, с-ще [Щеніїв, с., Жт.] (VII) 45
- Щенятів, с., на Волині [маб., Щенятин, с., Вл.] (VI) 627
- Щеплоти, с., у Перемишльському повіті (V) 266
- Щербів, с. (VII) 18 *див.* Ружин
- Щербів-Ружин, с. (VI) 280 *див.* Ружин
- Щижич, м. [у Польщі] (IX-2) 1390
- Щирець, м., біля Львова, у Галичині [Пустомитівський р-н Льв.] (II) 123, 419 (V) 262, 262¹ (VI) 176, 180, 208, 376¹
- Щирецька волость, у Галичині (V) 198 (VI) 208
- Щитна, с., біля м. Ярослав, на Перемишльщині (V) 263, 263¹
- Щодрогощ, с., у Ветельській волості (V) 124
- Щуровці, с., на Волині [маб., Щурівці, с., Хм.] (IX-1) 278¹

Ы, Э, Ю

Ынфлянты, край (VII) 319³ *див.*
Инфлянти

Энджеювка, с. (II) 608 *див.* Ан-
дреївка

Югру, народ (I) 295, 299 *див.*
Юру

Южнорусская земля (IX-2)
1484¹

Юлін, м. (I) 208⁴ *див.* Велинь, м.
балтійське

Юрбург, м., на пруській грани-
ці (VIII-1) 216

Юрєва гора, біля м. Сміла (I) 36, 36²
Юрисевичі (Юрєвичи), с., на

Київщині (VII) 19, 42 *див.*
Юрєвичи

Юриїв (Юрїв, Юрєвь), м., над
р. Рось (II) 29, 41, 78, 88, 103,
261, 281, 282², 283, 284 (III)
283, 380 *див.* Біла Церква

Юриїв городок (Юриїв горо-
дець), м. (II) 320, 340, 355,
356³ *див.* Остер, м.

Юриївська катедра (Юриєвська
катедра) [епархія, м. Юриїв,
над р. Рось] (I) 522 (III) 278,
279 (V) 459

Юриївці, жителі м. Юриїв (II)
88 (III) 150, 336

Юрїв, м., на р. Емайигі (II) 24,
29, 283 *див.* Дерпт

Юрія св. монастир
(*Юриїв монастир*) (III) 372
(V) 132¹

Юрканівка, м. (IX-2) 1057

Юрківці, с., у Брацлавському
повіті (VII) 15 (VIII-3) 277

Юру (Югру), народ фінський (I)
295, 299 *див.* Югру

Юрєвичи, с. (VII) 42 *див.*
Юрисевичі

Юрїв Ливонський, м. (IX-2)
1255 *див.* Дерпт

Юсиптичі, с., у Галичині [Йо-
сиповичі, с., Стрийський р-н
Ль.] (V) 268

Юсківці (Юсковці, Ясковці), с.,
у поріччі Сули [Лохвицький
р-н Пл.] (VIII-2) 45 *див.* Яс-
ковці

Я

Ясинки, с. (VIII-2) 45 *див.* Яцини

Яблонів, м., на Переяславщині (IX-1) 496 *див.* Яблунів

Яблонів, м., у Московщині (VIII-2) 56, 63, 65 (IX-1) 526² (IX-2) 682, 750, 909

Яблонів, н. п., у Галицькій землі (VI) 625

Яблонівська сотня, Кропивенського полку [Яблунівська сотня] (VIII-3) 279

Яблонків, м. (VII) 276 *див.* Яблунів

Яблуневе, м. (VIII-1) 299, 300 *див.* Яблунів

Яблунів (Яблонів, Яблонків, Яблуневе, Jablonow), м., на Переяславщині (VII) 257 (X) 86, 123, 124¹ *див.* Яблонів, м., на Переяславщині; Яблонків, Яблуневе, Jablonow

Яблунівка, с., над р. Рось, у Київському воєводстві (VIII-2) 189¹

Яблунівський полк [Яблунівська сотня Лубенського полку] (VIII-1) 274¹

Ябу-городок, м., у середній течії р. Південний Буг (IV) 87

Ява, о. [у складі Великих Зондських островів] (I) 26

Яван-Йоняни (VIII-2) 202 *див.* Козаки

Явбаз, м. (IX-2) 973 *див.* Обозівка

Явірник, с., на Перемишльщині (VI) 625

Яворів, м., у Галичині (VI) 177, 262, 517 (IX-2) 1115 *див. та-кож* Ворон

Покрови св. монастир (V) 266

Яворівське староство (V) 366 (VI) 152

Яворівський повіт (V) 263

Ягнятин, н. п. (VII) 358

Ягодин, с., у Любомльській ро-лівщині (VI) 185

Ягольниця (Егельниця), с., на Тернопільщині [Ягільниця, с., Чортківський р-н Трн.] (V) 267 (IX-1) 446 (IX-2) 1102², 1114², 1115¹ *див.* Егельниця

Ягорлик, м., над р. Дністер (VII) 165, 243, 258

Яготин, м. [Кв.] (VII) 257, 276

Яготинська сотня, Переяславського полку (VIII-3) 278

Ягубець (Єгупець, Якубець), м. [Христинівський р-н Чрк.] (IX-1) 495 (IX-2) 880-882 *див.* Єгупець, Якубець

Язениця, с., у Галичині (V) 267

Язиги (Язиги переселенці, Μεταβάται), народ сарматський (I) 71, 121, 123, 124, 124^{1,3}, 128, 130, 143, 156 *див.* Язиги переселенці, Μεταβάται

Язлівець (Язловець, Iaslowcze), м., на Поділлі (V) 252, 269, 308, 310 (VI) 101, 626 (VIII-3) 168 (IX-1) 92¹, 181 (IX-2) 702, 704¹, 1114 *див.* Iaslowcze

Язловецька волость (VI) 250

Яік (Яикь), р. (I) 229 (II) 107,

- 121², 179, 533 **(III)** 495² *див.*
Урал, р.
- Яйла, гірський хребет, у Кримських горах **(I)** 155
- Яксамати, плем'я **(I)** 124
- Яксарт, р. **(I)** 107, 142³ *див.* Сир-Дарія
- Якубець, м. **(IX-2)** 879 *див.* Ягубець
- Якушинці, м. **(IX-1)** 199
- Яланецька сотня, Брацлавського полку **(VIII-3)** 277
- Ялин (Лялин, Лялин Руський, Ruthenicalis Лялин), с., над р. Сян **(I)** 218² *див.* Лялин, Лялин Руський, Ruthenicalis Лялин
- Яловець (Ялівець), р., біля Торговиці **(IX-1)** 543
- Яловиця (Яловица), р. **(IX-1)** 539, 553, 554¹ *див.* Яломниця
- Яломіца, р. **(IX-2)** 539⁴ *див.* Яломниця
- Яломниця (Яловиця, Яломіца, Яломніца), р. **(IX-1)** 541, 543, 576³ *див.* Яловиця, Яломіца
- Ялпуга, долина, біля Кілії **(VII)** 204
- Ялта, м., у Криму **(IV)** 302
- Ялтушків (Слтушків, Йолтушків), замок, м., у Подільському воеводстві [Барський р-н Вн.] **(IX-1)** 182 *див.* Слтушків, Йолтушків
- Ямниця, с., присілок с. Смолин, у Жовківському повіті **(V)** 263
- Ямниця, с., у Галицькому старостві [Івано-Франківський р-н ІФ.] **(V)** 146⁴, 147⁻, 187¹
- Ямно, с., на берестейсько-дорогичинському Побужжі **(VI)** 628
- Ямпіль, м., над р. Дністер, у Брацлавському повіті [Вн.] **(VIII-3)** 215, 273 **(IX-1)** 22, 78, 88, 88³, 89, 89³, 91, 99², 103, 104³, 111, 120, 128, 177⁻, 180, 193¹, 194, 195, 444, 445, 474, 476, 477, 571¹, 581¹ **(IX-2)** 672, 674, 1292, 1446, 1448, 1546
- Ямпіль, м., у верхів'ях р. Терерів **(VIII-3)** 40², 60¹ *див.* Янушпіль
- Ямпіль (Ямполь), м., у Кременецькому повіті [сmt, Білогірський р-н Хм.] **(VIII-3)** 223 **(IX-1)** 271, 287, 310⁻, 319^{3,6}
- Ямпільська сотня, Брацлавського полку **(VIII-3)** 277
- Ямь, плем'я, у південному Заволоччі, між Ладозьким озером і Північною Двіною **(II)** 24
- Янів, м., на Любельщині [у Польщі] **(II)** 608
- Янів, м., над р. Серет [Долина, с., Теревовельський р-н Трн.] **(VI)** 261 **(VIII-3)** 94 **(IX-2)** 652, 653¹, 654
- Янів, м., у Львівському повіті **(IX-2)** 1116, 1519
- Янівці, с., на Волині **(VI)** 627
- Янковичі (Яньковичи), с., між рр. Ірпінь і Стугна, на Київщині **(I)** 51, 53 **(VII)** 19, 42
- Янов (Яновъ), м. [у Польщі] **(IX-2)** 1409

- Яновичі, с., на Волині (V) 489
- Янтра (Атріс), р., притока Дунаю (I) 128 *див.* Атріс
- Янушпіль (Ямпіль), м. (VI) 389 (VIII-3) 40², 43, 60, 60¹, 61 *див.* Ямпіль
- Янчарих, с. (IX-1) 235⁶ *див.* Гончариха
- Яриловичі (Єриловичі), с., м., на Сіверщині (IX-1) 225, 226 *див.* Єриловичі
- Ярмаки, с., у поріччі р. Хорол (VIII-2) 46
- Ярмолинці, с., у Барському старостві [Гайсинський р-н Вн.] (VI) 251
- Ярмолинці, с., у поріччях Олави і Рашівки [Роменський р-н См.] (VIII-2) 45
- Ярослав (Iaroslav, Iroszlo, Jaroslamvia, Jaroslaw, Yarislow), замок, м., над р. Сян, на Перемишльщині (I) 214, 214¹, 217- (II) 174, 431, 463, 547 (III) 50, 50¹, 59-62, 68, 382, 517 (IV) 117¹, 331 (V) 40, 103, 104, 105¹, 143¹, 252, 263, 308, 308¹, 315³, 542 (VI) 34, 43, 66, 68, 78, 83, 97, 98, 108, 161, 172, 175, 177, 298¹, 337, 418, 430, 430¹, 446, 447, 455, 457, 484, 484⁹ (VII) 457, 501 (VIII-2) 153, 154 (VIII-3) 73⁶ (IX-1) 266 (IX-2) 1115, 1115¹, 1115³, 1128, 1130, 1135, 1191, 1340, 1341, 1388, 1390, 1392 *див.* Iaroslav, Iroszlo, Jaroslamvia, Jaroslaw, Yarislow *див. також* Брахлов
- Ярослав Звіринець, ур-ще, біля м. Ярослав, на Перемишльщині (II) 463
- Ярославль, м., над р. Волга, у Ростово-Суздальській землі (I) 523³ (II) 542 (III) 540-542 (V) 623
- Ярославльська волость, у Перемишльській землі (VI) 155
- Ярославська губернія [у Росії] (I) 561 (III) 450¹
- Ярославська земля (Iaroslaviensis terra), на Перемишльщині (VI) 173 *див.* Iaroslaviensis terra
- Ярославці, жителі м. Ярослав, на Перемишльщині (IX-2) 1115
- Ярославщина, на Перемишльщині (VI) 236, 266
- Ярошів, с., біля м. Могилів-Подільський, у Подільському воєводстві (IX-1) 548
- Яруга, с. (VII) 359, 361¹
- Ярыймова, р., притока Дніпра (VII) 86
- Яселка, р., права притока р. Віслок (II) 457, 459²
- Ясельський повіт, на Сянїччині (IV) 31
- Ясельщина, земля, на Сянїччині (IV) 32-
- Ясениця, с. [у Польщі] (I) 216¹
- Ясенів, с., у Теребовельському повіті (VI) 625
- Ясенське, с., на Смоленщині (III) 319
- Яси, плем'я (I) 460, 460², 462, 462³ (II) 20, 507, 510, 510², 513, 540 (III) 186 *див.* Осетини

- Яси (Аскый торгъ, Ясы), м., у
басейні р. Прут [у Румунії]
(II) 523¹ **(III)** 536 **(VI)** 60,
377-, 607 **(VII)** 149, 150, 203,
441, 442, 467 **(VIII-2)** 21, 90
(VIII-3) 165³, 172³, 179⁴ **(IX-1)**
87-, 88, 89, 89⁴, 91, 92¹, 96, 97,
119, 119², 120, 128, 130, 156,
163, 216, 237, 249, 249¹, 250-,
251-, 316, 447³, 459, 460, 462,
468, 472, 476, 477, 480, 481,
483, 499, 503, 511, 513-519,
523, 523⁶, 524, 524⁴, 525, 526²,
527, 527^{3,5}, 528-530, 530¹, 532,
538-540, 544, 570, 571, 571¹,
581, 583, 585, 596 **(IX-2)** 768⁵,
902, 923, 941¹, 960¹, 1021,
1023, 1077, 1081, 1105, 1187,
1278¹, 1300, 1373³, 1374- **(X)**
10, 197 *див.* Аскый торгъ
Сави св. монастир (IX-1) 516
- Ясин **(II)** 513
- Ясинки, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Яци-
ни
- Ясиня (Ясыня) **(II)** 513¹
- Яскманичі, с., у Перемишль-
ському старостві [у Польщі]
(V) 189², 192¹
- Ясковці, с., над р. Сула **(VIII-2)**
45 *див.* Юсківці
- Яслиський ключ, на Лемківщи-
ні **(VIII-2)** 87
- Ялиска, м., у поріччі р. Віслок
[у Польщі] **(II)** 457
- Ясло, м., над р. Віслок [у Поль-
щі] **(II)** 457, 457¹, 579
- Ясло, повіт [у Польщі] **(I)** 214¹
- Яснище, с., у Львівській землі
(V) 98³ **(VI)** 154, 241
- Ясногород, с., у Житомирсько-
му повіті **(V)** 267, 267⁵
- Ясногородка, м., на Київщині
(IX-1) 236 **(IX-2)** 851³
- Ясногородська сотня, Київсько-
го полку **(VIII-3)** 278
- Ясолня, р., притока Прип'яті
(IV) 10
- Ясольда (Iasolde), р., ліва при-
тока Прип'яті **(II)** 303, 304,
369 *див.* Iasolde
- Ястребинці, с., у Брацлавському
повіті **(VIII-3)** 277
- Ясы-Аланы, плем'я **(II)** 507³
див. Осетини
- Ятвяги (Ятвигы, Ятвягы, Ятвя-
чі, Ятвязи), плем'я, із се-
реднього побережжя Нарви
і Німану **(I)** 219⁵, 327, 485,
486², 488, 492 **(II)** 22, 124,
311², 369¹⁰, 372-, 388, 567
(III) 16, 72, 73-, 78-81, 95,
257 **(IV)** 4², 5¹, 6-8, 11 **(VI)**
142, 142² **(VII)** 70
- Ятвязька земля **(III)** 80, 81 **(IV)**
8, 10⁵
- Ятвязькі племена **(III)** 79
- Яцимир, н. п., на Сяніччині [у
Польщі] **(V)** 178¹ **(VI)** 625
- Яцимирська волость, у Сяніць-
кій землі **(VI)** 221
- Яцини (Ясинки), с., у поріччі р.
Многа **(VIII-2)** 45 *див.* Ясин-
ки

A

Acre, м. (II) 273⁴ *див.* Акра
 Aestii, плем'я (I) 71, 72, 148 *див.*
 Еисти
 Africa (I) 282¹ *див.* Африка
 Afrique (II) 513⁻ *див.* Африка
 Agaziri, орда (I) 228⁴ *див.* Ака-
 цири
 Ag-Csernyő, с. (II) 486² *див.*
 Chernatolo
 Agriensis civitas (II) 577 *див.* Ер-
 лярв
 Alains, племена (I) 126⁴ *див.*
 Алани
 Alanen, племена (I) 125⁻ *див.*
 Алани
 Alani, племена (I) 124, 125⁻ *див.*
 Алани
 Alanna, племена (I) 125 *див.*
 Алани
 Alba Colosmonasteriensis, м.
 (IX-2) 1308⁶ *див.* Альба
 Юлія
 Alba Julia, м. (IX-2) 1187 *див.*
 Альба Юлія
 Alba Russia, д-ва (IX-2) 1321³
див. Білорусь
 Albanese (IX-1) 274⁻ *див.* Алба-
 нець
 Алерро, м. (IX-2) 967¹ *див.* Але-
 ро
 Allemanicum Лялин, с. (I) 218³
див. Лялин Німецький
 Almanni, народ (III) 535 *див.*
 Німці
 Alpen, г. (I) 23¹ *див.* Альпи
 Alpen Dalmatische, г. (I) 136²
 (III) 536 (V) 374⁻ *див.* та-
 кож Альпи

Altrussland, д-ва (III) 541 *див.*
 Україна
 Altziagiri, плем'я (I) 159¹
 Amlan, с., на нижньому Удаю
 (VIII-2) 45
 Anglia, д-ва (II) 250³ *див.* Англія
 Antae, племена (I) 547 *див.* Анти
 Antes, племена (I) 172² *див.*
 Анти
 Anthaib (Anthaip, Anthap), край
 (I) 174³
 Antioch, м. (IX-2) 967¹ *див.* Ан-
 тіохія
 Antové, племена (I) 546 *див.*
 Анти
 Antsai (An-tsai), племена (I) 125,
 154⁴ *див.* Алани
 Апер, р. (II) 369¹⁰, 370² *див.* Вепр
 Appolonia, д-ва (IV) 42⁵, 444
див. Польща
 Aquitania, історична область [у
 Франції] (I) 617
 Arabes, народи (I) 282¹ (IV) 296¹
див. Араби
 Arier, народи (I) 322¹ *див.* Індо-
 європейці
 Armenia Magna (IV) 297 *див.*
 також Крим, край
 Armenia Maritima (IV) 297 *див.*
 також Крим, край
 Armilla, р. (II) 369¹⁰ *див.* Нарев,
 р.
 Aryan, народи (I) 60¹ *див.* Індо-
 європейці
 Aryan, народи (I) 61¹ *див.* Індо-
 європейці
 Asia (IV) 489 (VIII-1) 221¹ *див.*
 Азія
 Asia Central (II) 583 (III) 186³
див. Азія Центральна

- Asia Western **(II)** 583 **(III)** 186³
див. Азія Західна
- Asie **(I)** 151¹, 232³ **(II)** 584 **(IV)**
 488 *див.* Азія
- Asie Centrale **(II)** 583 *див.* Азія
 Центральна
- Asien **(I)** 39¹, 125³, 151¹, 282¹,
 322³, 547 *див.* Азія
- Astrachan, м. **(I)** 227¹ *див.* Астра-
 хань
- Athaul, народ **(I)** 148³
- Athens, м. **(I)** 46¹ *див.* Атени
- Athènes, м. **(I)** 541 *див.* Атени
- Attique **(I)** 541 *див.* Аттика
- Attorozi, плем'я **(I)** 206³ *див.* Ти-
 верці
- Auchetae, плем'я **(I)** 110³ *див.*
 Авхети
- Aunuksenmaa, місцевість **(I)** 544
див. Aunus
- Aunus (Aunuksenmaa, Aunxis),
 місцевість, між Ладозьким
 і Чудським озерами **(I)** 544
див. Aunuksenmaa
- Austria, д-ва **(III)** 99³ *див.* Ав-
 стрія
- Austrogoti, плем'я **(I)** 145¹ *див.*
 Готи східні
- Auxtote, територія **(V)** 13¹ *див.*
 Литва Горішня
- Avars, народи **(I)** 615 *див.* Авари
- Azia **(VIII-2)** 12² *див.* Азія

В

- Baboznow, с., на нижньому
Удаю (VIII-2) 45
- Bahna, м. (III) 135³ *див.* Бохня
- Bakota, м. (II) 471³ *див.* Бакота,
с., м.
- Balkanhalbinsel (I) 568 *див.* Бал-
канський півострів
- Balkany, п-ів (IX-2) 901³ *див.*
Балканський півострів
- Baltisches Meer (I) 541 *див.* Бал-
тійське море
- Baltyckie morze (IV) 429 *див.*
Балтійське море
- Bantaib, край (I) 174³
- Bar, м. (VIII-1) 105² (VIII-3)
210¹ *див.* Бар
- Barden, плем'я (I) 175⁻ *див.*
Льонгобарди
- Bardfa, м. (II) 458² (IV) 442 *див.*
Бардіїв
- Barhuń (Burhun), замок, пере-
права на Дніпрі (IV) 315²
див. Burhun
- Barsani, населення (VII) 148¹
див. Баряни
- Bartpha (Bartho), м. (II) 503² *див.*
Бардіїв
- Bărladului princîpatulŭ (II) 421⁶
див. також Берладь, край
- Bastarnen, плем'я (I) 136⁴, 137⁴
див. Бастарни
- Bathow, м-ко (IX-1) 439² *див.*
Батіг
- Bazawluk, о. (VII) 136² *див.* Ба-
завлук, о.
- Beberke, р., притока Боршови
(II) 487⁻
- Belachi, народ (III) 98²
- Belcensis palatinatus (IX-2) 1135²
див. Белзьке воєводство
- Beldsz, м. (IV) 42¹ *див.* Белз
- Belz, м. (IV) 54, 441, 442, 450
(V) 307² *див.* Белз
- Belzicia, м. (IX-2) 1398⁴ *див.*
Белз
- Bełskie wojewodztwo (II) 455⁴
див. Белзьке воєводство
- Benenyg, маєтн., в Унгварській
столиці (II) 495
- Berdyczow, м. (VIII-2) 191² *див.*
Бердичів
- Bereg, м. (II) 488⁶ *див.* Берег, м.
- Beregh (Berek), м. (II) 487⁻,
488⁶, 493¹, 496² (III) 99⁴ *див.*
Берег, м.
- Beregszász, м. (II) 504 *див.* Бе-
рег, м.
- Beregvár, м. (IV) 172² *див.* Берег,
м.
- Beregvármegye (II) 488⁵, 503¹,
581 *див.* Бережська столиця
- Berek comitatus (II) 496² *див.* Бе-
режська столиця
- Beresteczko, м. (VIII-2) 222 (IX-
1) 177⁻, 282¹, 301¹ *див.* Берес-
течко
- Berleth forum (II) 520⁻ *див.* Бир-
лат
- Berlin, м. (I) 543 *див.* Берлін
- Bermans, плем'я (I) 544 *див.*
Пермь
- Besczad, г. (II) 486², 494² *див.*
Бещадь
- Besko, с. (V) 310³ *див.* Бесько
- Biała, м. (II) 608 *див.* Біла, м. на
р. Лада
- Biała, м., на Люблинщині (IX-2)
1398⁴

- Biała Cerkiew, м. (VII) 224¹, 363¹
(VIII-3) 212⁻ (IX-1) 343³,
461¹ *див.* Біла Церква
- Biała Rus (VII) 452³ *див.* Біло-
русь
- Bialogrod, м. (VI) 143⁻ *див.* Біл-
город, м., на усті Дністра
- Białcerkięwski pulk (VIII-3) 50³
див. Білоцерківський полк
- Białocerkiew, м. (VIII-3) 10³,
11¹, 12⁵ *див.* Біла Церква
- Biela Chrvatska (I) 211¹ *див.* Біла
Хорватія
- Biela Hrvtska (I) 211³ *див.* Біла
Хорватія
- Biela Srbija (I) 211^{1,3} *див.* Біла
Сербія
- Bieloozerski ostrog (VII) 136²
див. Білоозеро, уход, на Чер-
кащині
- Bielsk, м. (IV) 493 *див.* Більськ
- Bikowe lacuna (II) 610 *див.* Би-
кове болото
- Bilsk, м. (IV) 376⁴ *див.* Більськ
- Biłogrod, м. (VII) 536¹ *див.* Біл-
город, м., на усті Дністра
- Bissenі, народ (I) 222¹ *див.* Укра-
їнці
- Bizancyum, д-ва (III) 553 *див.*
Візантія
- Власі, народ (I) 225 *див.* Волохи,
народ
- Bluewater, р. (IV) 82³ *див.* Синя
Вода, р.
- Bochna, м. (III) 135 (V) 227 *див.*
Бохня
- Bochurzec, с. (V) 310³ *див.* Ба-
хорець
- Bockow, с., в Угорській Русі
(III) 120⁻
- Bodagd, г., в угорських Карпа-
тах (II) 460⁵
- Bodokoі, с. (VIII-2) 45 *див.* Бо-
давка
- Bodowan, ур-ще, у Землинській
столиці (II) 486²
- Воетані, народ (I) 292² *див.*
Чехи, народ
- Воеті, народ (III) 507¹ *див.*
Чехи, народ
- Bog, р. (VIII-3) 267² (IX-2)
1053² *див.* Бог, р., впадає у
Дніпровсько-Бузький лиман
- Bogda, місцевість, у Карпатах
(II) 502
- Boh, р. (IX-2) 1019¹ *див.* Бог, р.,
впадає у Дніпровсько-Бузь-
кий лиман
- Bohemi, народ (III) 535 *див.*
Чехи, народ
- Bohemia, д-ва (II) 442¹ (VI) 624
див. Чехія
- Bohorodzany, с. (VI) 379¹ *див.*
Богородчани
- Boiki, субетнос український (I)
213¹ *див.* Бойки
- Boiohem, д-ва (I) 213² *див.* Чехія
- Bollusche (IX-1) 462⁷ *див.* По-
лісся
- Bolschow, с. (V) 146³ *див.* Боль-
шівці
- Bongrad, с., у Семигороді (I) 558
- Boristenes, р. (VIII-1) 131¹ *див.*
Дніпро
- Borod, с., у Бережській столиці
(II) 487⁻
- Borsofsky, м. (VI) 237¹ *див.*
Борщів
- Borsoha, м. (II) 488⁶ *див.* Бе-
рег, м.

Borsua comitatus (II) 488⁶ *див.*
 Боршівський комітат
 Borussi, племена (I) 337¹
 Borysthenes, р. (VII) 149-, 572
див. Дніпро
 Bosnenses, народ (III) 519
 Bosnien, край (I) 272² *див.* Босна
 Bosphore Cimmérien, д-ва (I)
 55¹, 540, 541 *див.* Боспор,
 д-ва
 Bosporanisches Reich (I) 100⁶
див. Боспорська держава
 Bosporano regno (I) 539 *див.*
 Боспорське царство
 Bosporanum regnum (I) 541 *див.*
 Боспорське царство
 Bosporus, д-ва (I) 541 *див.* Бос-
 пор, д-ва
 Boug, р. (I) 539 *див.* Бог, р., впа-
 дає в Дніпровсько-Бузький
 лиман
 Bozawka, с. (IX-2) 1044² *див.*
 Бузівка
 Bozołuk, о. (IX-1) 226¹ *див.* Ба-
 завлук, о.
 Böhmens, народ (I) 250-, 490³
див. Чехи, народ
 Böhmisches Reich (I) 490³ *див.*
 Чеська держава
 Braclawianie, населення (VII)
 51¹ *див.* Брацлав'яни
 Bracław, замок (VII) 97¹ *див.*
 Брацлав
 Bransko, замок (IV) 179- *див.*
 Брянськ, м., на р. Десна
 Braslavienses, населення (VII)
 148¹ *див.* Брацлав'яни
 Bwescze, м. (II) 567 *див.* Берестя,
 м., у Берестейсько-Дороги-
 чинській землі

Bresincze, р., в Ужській столиці
 (II) 487-
 Breslau, м. (II) 584 *див.* Вроцлав
 Brest, м. (V) 658 (IX-2) 1398⁴
див. Берестя, м., у Берестей-
 сько-Дорогичинській землі
 Brestensis urbs, м. (II) 575 *див.*
 Берестя, м., у Берестейсько-
 Дорогичинській землі
 Breszlawnal, м. (IX-2) 1102³ *див.*
 Брацлав
 Bretsh, м. (VI) 184¹ *див.* Берестя,
 м., у Берестейсько-Дороги-
 чинській землі
 Brezie, н. п. [у Польщі] (VII)
 303²
 Brodinia terra (II) 525
 Brodnici, людність (II) 525 *див.*
 Бродники
 Brody, м. (V) 651 (VIII-3) 82¹
див. Броди, м.
 Brunna, м. (III) 97⁶ *див.* Берн
 Brunswick, м., [у Німеччині]
 (IV) 486
 Brügge, м., у Фландрії (VI) 33
 Brzeg, м. [у Польщі] (VI) 177
 Brzescia, м. (V) 575⁴ *див.* Берес-
 тя, м., у Берестейсько-Доро-
 гичинській землі
 Brzecz (Brzeszcze), м. (IV) 232²,
 405³ *див.* Берестя, м., у Бе-
 рестейсько-Дорогичинській
 землі
 Brzesć Litewski, м. (IV) 405³ (V)
 608¹ (VI) 546 *див.* Берестя,
 м., у Берестейсько-Дороги-
 чинській землі
 Brzeski powiat (IV) 406¹ *див.* Бе-
 рестейський повіт
 Brzestensis [civitas] (V) 239 *див.*

- Берестя, м., у Берестейсько-Дорогичинській землі
- Brzozow, м-ко (V) 310³ *див.* Березів
- Bubegeni, народ (I) 148³
- Buda, м. (II) 495² (IV) 439, 441 *див.* Будапешт
- Budapest, м. (II) 526¹ *див.* Будапешт
- Bug, р. (I) 490¹ (II) 369⁶ *див.* Західний Буг
- Bukowina (I) 37¹ (II) 471¹ (VI) 620 *див.* Буковина
- Bukowno, с. (II) 610 *див.* Буковно, с., над Дністром
- Bulgaren, народ (I) 557, 567 (II) 522³ *див.* Болгари
- Bulgari, народ (III) 98² *див.* Болгари
- Bulgaria, д-ва (II) 449¹ (III) 66³ *див.* Болгарія
- Bulharsko, д-ва (I) 189⁸ *див.* Болгарія
- Buremla, с. (II) 607 *див.* Буримка
- Burgundaib, край (I) 174³
- Burhun, замок (IV) 316⁷ *див.* Barhuñ
- Burzenland (Βορδόνη), місцевість, у Семигороді (II) 524³ *див.* BοrdÒnh
- Bustricius, р. (I) 162 *див.* Бистриця, р.
- Butka, с., у Землинській столиці (II) 486²
- Byeszkod, г. (II) 578 *див.* Бескиди
- Bukowno, с. (II) 610 *див.* Буковно, с., у Галичині
- Burline, с. (VIII-3) 210¹ *див.* Берлинці
- Byzantinisches Reich (I) 432¹ (II) 556 *див. також* Візантія
- Byzantion (I) 454¹ *див.* Візантія
- Byzanz (I) 566 *див.* Візантія

С, Ї

Saczibieіow, м. (VI) 607 *див.*
 Одеса
 Caire, м. (I) 541 *див.* Каїр
 Caliacra, м. (II) 523¹ *див.* Аколя-
 тра
 Camenecz, м. (VI) 607 *див.* Ка-
 м'янець Подільський
 Сарна, м. (VII) 77², 78⁻ *див.*
 Кафа
 Carol, місцевість [в Угорщині]
 (IV) 113
 Caravul, замок (VI) 607 *див.* Ка-
 равул
 Carpathii montes (I) 218¹ *див.*
 Карпатські гори
 Carpathiko-Rutheni (II) 581 *див.*
також Русини
 Casachi orgusii, з Кафи та інших
 генуезьких міст (VII) 77²
 Saucaland, г. (I) 155, 155¹ *див.*
 Карпатські гори
 Saucase, край (I) 232³ *див.* Кав-
 каз
 Saucosenses, плем'я (I) 155¹ *див.*
 Даки
 Sesoга, н.п. (VII) 588 *див.* Це-
 цора
 Centralasien (I) 152⁻ *див.* Азія
 Центральна
 Serpla, р. (II) 577 *див.* Топля
 Serkaski pulk (VIII-3) 50³ *див.*
 Черкаський полк
 Cetatia Alba, м. (VI) 63⁴, 606
 (VII) 161² *див.* Білгород, м.,
 на усті Дністра
 Charax, замок, у Криму (I) 539
 Chasaren, народи (I) 227¹ *див.*
 Хозари

Chasares, народи (I) 227¹, 228⁴
див. Хозари
 Checher (Chechyr), с. (II) 487-,
 495³ *див.* Чичеровці
 Chelmensis infula (V) 430⁴ *див.*
 Холмська єпархія
 Chelmskie władictwo (VIII-1)
 13¹ *див.* Холмська єпархія
 Chemerna, с. (II) 486² *див.* Че-
 мерне
 Chemey, замок [в Угорщині] (II)
 495²
 Chepel (Chepeel), с. (II) 491²,
 495² *див.* Чепель
 Cherzeu, р., біля Шариша (II)
 502⁻
 Chernatolo (Ag-Csernyö), с., у
 Землинській столиці (II)
 486² *див.* Ag-Csernyö
 Cherneglove, м. (III) 162 *див.*
 Чернігів
 Cherson, м. (I) 540 *див.* Корсунь,
 м., у Криму
 Chersonesos, м. (I) 540 *див.* Кор-
 сунь, м., у Криму
 Chersonesus Thaurica, п-ів (I)
 539 *див.* Крим, п-ів
 Chersonèse Taurique, м. (IV) 458,
 486 *див.* Корсунь, м., у Кри-
 му
 Cheruyz, земля, біля Шариша
 (II) 502⁻
 Chiebe, м. (VI) 6³ *див.* Київ
 Chilia, м. (VII) 161² *див.* Кілія
 Chilie, м. (VI) 63⁴, 606 *див.* Кілія
 China, д-ва (I) 125⁴, 151¹ *див.* Ки-
 тай
 Chinois, народ (II) 583 *див.* Хин-
 ці
 Chios, м. (VI) 6² *див.* Київ

- Chocim, м. (VII) 588 *див.* Хотин, м., на р. Дністер
- Chocim, м. (IX-1) 709¹ *див.* Оринин
- Chodoszowka (Cholowce), с. (VIII-3) 141⁵ *див.* Ходосівка
- Chonasterowicz, м. (IX-1) 496² *див.* Монастирище
- Chorna Woda, с., у Бережській столиці (II) 487⁻
- Choroł, р. (VIII-2) 51⁻ *див.* Хорол, р.
- Chorostkow, с. (V) 147⁻ *див.* Хоростків, с.
- Chortycza, о. (VII) 136² *див.* Хортиця
- Chrobасуа, д-ва (I) 212¹ *див.* Хорватія
- Chroboten, народи (III) 519 *див.* Хорвати
- Chron, м. [в Угорщині] (III) 519
- Chuchywa, с. (II) 486² *див.* Чичава
- Civiale, м. [в Італії] (III) 439²
- Clementis alpes (II) 460⁵ *див.* Климентові гори
- Cluny, монастир [у Франції] (III) 34¹
- Clusvar, м. [в Угорщині] (IV) 450
- Cobryn, м. (IV) 405³ *див.* Кобрин
- Cohord, м. [в Угорщині] (II) 495²
- Cohors Zaporoviana (Cohors Zaporoviensium) (IX-2) 1189¹, 1327¹, 1472¹ (X) 66² *див.* Військо Запорозьке
- Coldi, народ (I) 148³
- Comani, плем'я (III) 68¹, 98² *див.* Кумани
- Constantinople, м. (I) 568 *див.* Стамбул
- Constantinopolis, м. (I) 617 (II) 42, 273⁴ *див.* Стамбул
- Constanz, м. (V) 512¹ *див.* Констанц
- Сора, м. (IV) 300 *див.* Копа
- Coprucha, р., на Закарпатті (II) 502⁻
- Cordova, м. [в Іспанії] (I) 227¹
- Corona (IV) 359³, 405³, 496 (V) 79³ (VII) 305¹ *див.* Польське королівство
- Corona Polonica (X) 316¹ *див.* Польське королівство
- Corona Polska (IV) 494 *див.* Польське королівство
- Corona Regni Poloniae (IV) 129¹ *див.* Польське королівство
- Cosacca natio (IX-1) 48 *див.* Козацька нація
- Cosachi zaporosenses (VII) 564 *див.* Козаки запорозькі
- Cosaci nizowe (VII) 143² *див.* Козаки низові
- Cosaci zaporohenses (Cosaci zaporoviani, Cosaci zaporovii) (VII) 564 (VIII-2) 202 *див.* Козаки запорозькі
- Cosaken (VIII-2) 211 *див.* Козаки
- Costoboci, народ (I) 130 *див.* Койстобоки
- Cozachi zaporozenses (VII) 149⁻ *див.* Козаки запорозькі
- Cozaci zaporoviani (Cozaci zaporovii) (VIII-2) 202 *див.* Козаки запорозькі
- Cozacones czerkassy (VII) 87³ *див.* Козаки черкаські
- Cracouiensis terra (V) 165¹ *див.* Краківська земля

Cracovia (Crasovie), м. **(I)** 218¹,
 490¹ **(IV)** 26², 443 **(VII)** 97⁻
(IX-2) 1131⁷ *див.* Краків
 Crimea, край **(IV)** 487 *див.*
 Крим, край
 Crimée, край **(IV)** 486 *див.*
 Крим, край
 Crіua, ур-ще, в Ужській столиці
(II) 487⁻
 Croates, народи **(I)** 355¹ *див.*
 Хорвати
 Croatia, д-ва **(II)** 449¹ *див.* Хор-
 ватія
 Cron Polen **(VIII-2)** 202 *див.*
 Польське королівство
 Crosno, м. **(II)** 456² *див.* Кросно
 Crostcowicze, с. **(V)** 147⁻ *див.*
 Хоростків, с.
 Cserged Великий, с., у Семиго-
 роді **(I)** 558
 Cserged Малий, с., у Семигороді
(I) 558
 Csicsér, с. **(II)** 487⁻ *див.* Чичеро-
 ці
 Csuzberz, г., в угорських Карпа-
 тах **(II)** 460⁵
 Cumanі, плем'я **(II)** 525 *див.* Ку-
 мани
 Cumania terra **(II)** 525
 Cumlous, земля **(II)** 502⁻ *див.*
 Комлош
 Curlandia **(IV)** 492 *див.* Курлян-
 дія
 Cutziagiri, плем'я **(I)** 159¹
 Cuyavia, край **(IV)** 470 *див.* та-
 кож Куявська земля
 Cyprus, о. **(VI)** 143⁻ *див.* Кипр
 Cыrkasy (Cыrkas), м. **(VII)** 136²
див. Черкаси, м.
 Czarne morze **(VII)** 367¹, 488⁴

(IX-1) 105² *див.* Чорне море
 Czarnigrad, замок **(VI)** 607 *див.*
 Чорний город
 Czarnobyl, м. **(VIII-3)** 32⁴ *див.*
 Чорнобиль
 Czarny Lis **(IX-1)** 102⁵ *див.* Чор-
 ний Ліс
 Czartoryiesk, м. **(IV)** 455 *див.*
 Чорторійськ
 Czechryn, м. **(IX-1)** 64³ *див.* Чи-
 гирин
 Czechrynski pulk **(VIII-3)** 50³
див. Чигиринський полк
 Czechy, д-ва **(IV)** 153¹, 465 *див.*
 Чехія
 Czechy, народ **(III)** 134¹ *див.*
 Чехи, народ
 Czechy, с. **(I)** 54⁻ *див.* Чехи, с.
 Czeherin, м. **(IX-2)** 1184 *див.* Чи-
 гирин
 Czehryn, м. **(VIII-2)** 222 **(IX-1)**
 64³, 102⁵, 155⁴ *див.* Чигирин
 Czehrynski pułk **(IX-1)** 108¹ *див.*
 Чигиринський полк
 Czeleіow, с., у Теребовельсько-
 му повіті **(IV)** 463
 Czerkass, м. **(VII)** 97¹ *див.* Чер-
 каси, м.
 Czerkasy, козаки **(VII)** 389¹ *див.*
 Козаки
 Czernihow, м. **(IV)** 455 *див.*
 Чернігів
 Czernihowskie woiewodztwo
(VIII-3) 212⁻ *див.*
 Чернігівське воєводство
 Czerwona Ruś **(III)** 533, 554 **(IV)**
 101¹, 434 **(V)** 311², 640 **(VI)**
 168¹, 200¹, 219², 223¹, 292⁻,
 395¹, 602, 609, 621 *див.* Чер-
 вона Русь

Czerwoni grod, замок **(IV)** 49¹
див. Червоногород, замок
 Czeszybeszy, с. **(V)** 310³ *див.*
 Єзупіль
 Czihirin, м. **(IX-2)** 1279¹ *див.* Чи-
 гирин
 Czirneow terra **(IV)** 179² *див.*
 Чернігівська земля
 Czudecz (Czudec), м. **(II)** 456²,

457² *див.* Чудець, м. [у Поль-
 щі]
 Czyhyrin (Czyhirin), м. **(IX-2)**
 1295³, 1296² *див.* Чигирин
 Čechy, д-ва **(I)** 353² **(IV)** 153¹
див. Чехія
 Česka zeme **(I)** 244¹ *див.* Чеська
 земля

D

- Daci, плем'я (I) 129⁵, 132³ *див.*
Даки
- Dacia, провінція (I) 135² (III) 536 *див.* Дакия
- Dalmacia (Dalmatia), провінція (II) 449¹ (IV) 107¹ *див.* Далмація
- Dambrowka, с., у Сяніцькій землі (V) 143¹
- Danabri, р. (I) 157² *див.* Дніпро
- Danparstad, м. (I) 149 *див.* Дніпровський город
- Danpstadig, м. (I) 546 *див.* Дніпровський город
- Danube, р. (I) 539 *див.* Дунай
- Danubio (Danubii, Danubria), р. (I) 157², 226¹ (II) 577 *див.* Дунай
- Danzig, м. (VI) 192¹, 193⁻ (VIII-2) 162¹ *див.* Гданськ
- Debrechow, с. (II) 457² *див.* Добрехів
- Deinphir, р. (II) 250³ *див.* Дніпро
- Demowka, м. (IX-2) 1036¹ *див.* Демківка
- Denisztur, р. (III) 517 *див.* Дністер
- Denow, м. (V) 310³ *див.* Динів
- Dessk, с. (IV) 432 *див.* Дмитровичі
- Deutsche Orden, д-ва (IV) 427 (VI) 36¹, 182³, 183¹, 193⁻
- Deutsche Stämme (I) 141³, 146², 154⁴, 165³, 544 *див. також* Германські племена
- Deutschen, народ (I) 136⁴, 141³, 173², 542, 543, 547, 619 (II) 545³ *див.* Німці
- Deutschland, д-ва (II) 558 *див.* Німеччина
- Dillenburg, м., [у Німеччині] (I) 250⁻
- Dneprfälle (I) 619 *див.* Дніпровські пороги
- Dniepr (Dnieprz, Dniper, Dnipro), р. (I) 541 (IV) 164¹ (V) 29² (VI) 601 (VII) 29³, 245², 367¹ (VIII-1) 233³ (VIII-2) 184⁴ (VIII-3) 210¹ (IX-1) 23⁴, 161², 206³, 460¹ (IX-2) 1016¹, 1019² *див.* Дніпро
- Dniestr (Dnistr), р. (II) 570 (VI) 607 (VIII-2) 184⁴ (VIII-3) 210¹ (IX-1) 460¹ *див.* Дністер
- Dnjeper, р. (I) 157² *див.* Дніпро
- Dobrauhwzса, хутір, у Галичині (IV) 442
- Dobron, с., у Бережській столиці (II) 487⁻
- Dombrowa, с. (II) 456² *див.* Домброва
- Domowce, м. (IX-2) 1036¹ *див.* Демківка
- Don, р. (VII) 488⁴ *див.* Дін
- Donaу, р. (I) 168³ *див.* Дунай
- Donauggebiete unteren (I) 51² *див.* Подунав'я нижнє
- Donauländer (I) 234³ *див.* Подунав'я
- Donauländern unteren (I) 51² *див.* Подунав'я нижнє
- Drohiczyn (Drohicin), м. (II) 369⁶, 567 *див.* Дрогичин
- Drohobiciensis districtus (V) 312² *див. також* Дрогобичина
- Drugnyam districtus, у Краківській землі (IV) 476
- Dubno, м. (X) 237¹ *див.* Дубно

Dulebyanie, плем'я (I) 208⁶ *див.*

Дуліби, плем'я

Dunay, р. (VII) 536¹ *див.* Дунай

Dzedosicze, с. (VI) 237¹ *див.* Ді-
дошиці

Dzike pola, на правому березі

Дніпра (VII) 563

Dźwinograd, м. (II) 572 *див.* Зве-
нигород, м., біля Львова

E, F, G

- East (I) 542 *див.* Схід
- Egipte, д-ва (I) 541 *див.* Єгипет
- Eisten, плем'я (I) 71 *див.* Еісти
- England (помилк. Englang), д-ва (VI) 193⁻, 651 *див.* Англія
- Ephesus, м. (I) 168³ *див.* Ефес
- Epuries (Eperies), м. (II) 503², 504 *див.* Пряшів
- Eran, д-ва (I) 114⁴, 543 *див.* Іран
- Erdelj (VII) 198³ *див.* Трансільванія
- Esseg, м. (I) 167² *див.* Мурсія
- Ethel, р. (IV) 442
- Euchetae, плем'я (I) 110³ *див.* Авхети
- Euduseni, племена (I) 547
- Europa (I) 27³, 28⁻, 39¹, 48¹, 232³ (VII) 308², 564 (IX-1) 105² *див.* Європа
- Europäer (I) 28⁻
- Europe (I) 27³, 61², 282¹ *див.* Європа
- Europe Central (I) 46¹ *див.* Європа Центральна
- Europe Centrale (I) 45¹ *див.* Європа Центральна
- Evropa Vychodna (IX-2) 901³, 1539 *див.* Європа Східна
- Exercitus Zaporoviensis (Exercitus Zaporohsciensis, Exercitus Zaporoziensis) (VIII-2) 162¹ (VIII-3) 139¹ (IX-2) 1297¹, 1303² *див.* Військо Запорозьке
- Eysden, м., у Фландрії (VI) 66
- Fecső, с. (II) 504³ *див.* Тячів
- Fekete Ordou, с., у Мармароші (II) 492³
- Finnen, народ (I) 73², 354⁻, 605 *див.* Фіни
- Finois, народ (I) 316⁻ *див.* Фіни
- Finnouougrien Nord (I) 52² *див.* також Угри, Фіни
- Flandria (V) 225¹ *див.* Фляндрія
- Florence, м. (V) 659 *див.* Флоренція
- Florenceja, м. (VI) 561⁻ *див.* Флоренція
- Fortesa, с. (IX-2) 1052⁴ *див.* Торчиця, с.
- Forum Ruthenorum, м., у Семигороді (I) 222
- France, д-ва (I) 27² (VII) 126² (VIII-3) 114⁵, 119⁴, 270³ *див.* Франція
- Franci, народ (I) 165¹ *див.* Франки
- Francuska ziemia (IV) 429 *див.* Французька земля
- Frankreich, д-ва (I) 27² (VI) 193⁻ *див.* Франція
- Freiburg, м., [у Німеччині] (I) 343²
- Fulcian, замок [в Угорщині] (II) 495²
- Galach, с., у Землинській столиці (II) 486²
- Galacia, край (II) 449 *див.* Галичина
- Galati, край (III) 29¹ *див.* Галичина
- Galatz, м. (I) 138² *див.* Галац
- Galetia, край (III) 513 *див.* Галичина
- Galich, замок (III) 517 *див.* Галич, м., у Галичині
Stanislaus h. Franciskanner-Kirche (II) 571 (III) 554

- див. Галич, Станіслава св. костел*
- Stanisław św. kościół (II)*
570 *див. Галич, Станіслава св. костел*
- Vngarica porta (III)* 517
- Galicia (Galicie, Gallicia), край
(I) 29² (III) 4², 18, 34^{2,3}, 50¹,
53, 61¹, 67¹, 100¹, 115, 130,
512, 513, 516, 517 *див. Галичина*
- Galicia et Lodomeria (Gallicia et
Ladimiria) (III) 18, 67, 68¹,
115, 130 *див. Галичина і Володимирія*
- Galicienses, населення (III) 34²
див. Галичани, населення Галичини
- Galiciensium regnum (II) 574
див. Галицьке королівство
- Galicya, край (II) 570 (IV) 60¹
(V) 633 (VI) 118¹, 439² *див. Галичина*
- Galicya wschodnia (II) 580 (V)
638 *див. Галичина східна*
- Galicyjska Ruś (II) 571 *див. Галицька Русь*
- Galitia (Gallitia), край (II) 449¹,
465⁴ (III) 513 *див. Галичина*
- Galiz, м. (II) 454² *див. Галич, м., у Галичині*
- Galizien, край (I) 50², 556 (II)
569 (IV) 101¹, 433 (VI) 619
(VIII-2) 126² *див. Галичина*
- Gallia, край (I) 250⁻, 617
- Galoch, с., на Закарпатті (II)
497²
- Gamir, племена (I) 106 *див. Кімерійці*
- Gand, м., [у Бельгії] (I) 565
- Gardariki, д-ва (I) 362 *див. Київська Русь*
- Gazares, народи (I) 615 *див. Хозари*
- Gazaria (Gazarie), д-ва (IV) 299,
487 *див. Хозарія*
- Gáboltó, м. (II) 458² *див. Габолтів*
- Gács (Gacs), м. (I) 138² (IV) 439
див. Галич, м., у словацьких Карпатах
- Gálszecs, замок [в Угорщині]
(III) 120⁻
- Gdańsk, м. (VI) 177, 195³ *див. Гданськ*
- Gdańszczanie (Gdanszczanie), жителі (VI) 211⁴ (IX-I) 20³ *див. Гданщани*
- Gelle Wasser, р. (IX-I) 463¹ *див. Жовті Води*
- Genova, м. (IV) 309¹ *див. Генуя*
- Genovesi, жителі (II) 512¹ *див. Генуезці*
- Genuensis reipublica (IV) 298²
див. Генуезька республіка
- Geregynne, земля [в Угорщині]
(III) 120⁻
- Gerendul, р., на Закарпатті (II)
502⁻
- Germanen, народ (I) 155³ (II)
516² *див. Германці*
- Germania, д-ва (I) 71^{1,3}, 123⁴,
137¹, 141¹, 167⁵ *див. Германія*
- Germanische Stämme (I) 140⁵
див. Германські племена
- Germanische Völker (I) 126³,
141³, 544 *див. Германські народи*
- Germanu, народ (I) 245¹ *див. Германці*

- Geten (Getae, Gethae), плем'я (I) 128⁷, 129⁵, 144¹ *див.* Гети
- Gibart (Gybarth), маєтн., у комітаті Абауй (II) 495¹ *див.* Gybarth
- Gimiri (Gimirri), племена (I) 106, 107² *див.* Кімерійці
- Glogovia, м. (III) 122² *див.* Глогова
- Golanda, край (I) 174³
- Goldene Horde, д-ва (II) 584 (IV) 490 *див.* Золота Орда
- Goltescytha, народ (I) 148³, 544
- Goten (Gothen), племена (I) 136⁴, 141³, 155³, 227¹ (II) 516² *див.* Готи
- Gothi, племена (I) 144¹ *див.* Готи
- Gothia, князівство (IV) 302² *див.* Готія
- Gômer, племена (I) 106 *див.* Кімерійці
- Grabouch, р., у Шаришській столиці (II) 486²
- Gradicha, м. (IX-2) 1343 *див. також* Нехворош
- Граєсі, народ (I) 539, 617 (III) 98² *див.* Греки
- Граєсія, д-ва (I) 169⁶ (V) 5 *див.* Греція
- Граєсія Minor (I) 119³, 131⁵, 139⁴, 154², 156³, 157¹, 159⁶, 161¹, 166², 169³, 173¹, 180³, 183¹, 228³, 252², 368⁴ *див. також* Греція
- Граєсу, народ (VIII-2) 90³ *див.* Греки
- Gran, м. (II) 577 *див.* Strigoniensis civitas
- Gran, р. (I) 220 *див.* Грон
- Grec empire (I) 446⁴, 454¹, 455¹, 540 *див.* Грецька імперія
- Greki, народ (V) 542 *див.* Греки
- Griechen, народ (I) 541, 542 *див.* Греки
- Griechenland, д-ва (I) 39¹ *див.* Греція
- Grod, замок, біля Берестя (IX-2) 1409²
- Grodek, с. (II) 375⁷ *див.* Городок, с., на усті Гучви і Бугу
- Grodno, м. (IV) 204² *див.* Гродно
- Gródek (Grodek), м. (V) 80², 308¹ (IX-2) 1115³ *див.* Городок, м., у Львівському повіті
- Grutungі, племена (I) 145¹ *див.* Готи східні
- Grünwald, с. (IV) 148², 465 *див.* Грінвальд
- Gubatos, край (III) 29¹ *див.* Галичина
- Gubolt, м. (II) 458² *див.* Габолтів
- Guebold, м. (II) 458² *див.* Габолтів
- Gumur, комітат [в Угорщині] (III) 517
- Gutones, племена (I) 72² *див.* Готи
- Gütersloh, м., у Пруссії (I) 539
- Gybarth, маєтн. (II) 495¹ *див.* Gibart
- Gybolthe, м. (II) 503⁴ *див.* Габолтів
- Gyeromonostor, м., у Трансільванії (IX-1) 523
- Gyucs, с., у Землинській столиці (II) 486²

- Н**
- Nadyacz, м. (VIII-2) 51⁻ див. Гадяч
- Nalecia, край (III) 122² див. Галичина
- Naliciensis districtus (V) 313², 432² див. Галицький повіт
- Naliciensis terra (IV) 463 див. Галицька земля
- Nalicka Ruś (II) 579 (III) 543 (V) 640 див. Галицька Русь
- Nalicka ziemia (V) 163¹ див. Галицька земля
- Nalics, м. (III) 513 див. Галич, м., у Галичині
- Nalicz, м. (II) 569-571, 572, 610, 612 (III) 433², 554 (IV) 433, 438 (V) 308¹ див. Галич, м., у Галичині
- Nalicz und Wladimir, князівство (III) 542 див. Галичина і Володимирія
- Nalitsch und Wladimir Königreich (VII) 565 (VIII-2) 211 див. Галицько-Волинська держава
- Nalle, м., [у Німеччині] (I) 603 (VII) 581
- Nalycz, м. (V) 147⁻ див. Галич, м., у Галичині
- Namey, р. (IX-1) 463¹ див. Саксагань
- Hanse (Hanza), союз німецьких міст (VI) 193⁻, 605 див. Ганза
- Narazdow, с., у Бережській столиці (II) 487⁻
- Narfadha fjöll (Narvadha fjöll) (I) 211⁴, 545 див. Карпатські гори
- Naromszok, м., у Трансільванії (IX-2) 1304
- Narras, м., у Фландрії (VI) 66
- Nawriniowka, с. (VIII-2) 46 див. Аврамівка
- Hellenen, народ (I) 542 див. Греки
- Herakleotische Halbinsel (I) 540
- Herberdejow Rog (Hierbedejow Rog), замок, на Дніпрі (IV) 315², 316⁻
- Herzegowina (I) 272² див. Герцогovina
- Heung-nu, орди (I) 151¹ див. Гунну
- Héthárs, с. (II) 492² див. Лип'яни
- Himberg, замок (III) 75 див. Гімберг
- Hin-yung, орди (I) 152 див. Гунну
- Hiung-nu, орди (I) 151¹, 152, 153 див. Гунну
- Hod, м. [в Угорщині] (II) 491²
- Hodak, замок (VIII-1) 222¹ див. Кодак
- Hodle, с., біля Переворська (V) 143¹
- Hohen Pforte, д-ва (IX-2) 1541 див. Туреччина
- Holonka, с. (VIII-2) 45 див. Толенки
- Homel, м. (IX-1) 226² див. Гомель
- Hongrie, д-ва (I) 50² див. Угорщина
- Hongroise race (I) 232³
- Horvatu, народи (VI) 616 див. Хорвати
- Ногун, м. (IX-1) 709¹ див. Оринин

Hros (Hrôs), плем'я **(I)** 144⁻, 611, 612 *див.* Герули
 Hrôdhgotaland **(I)** 610 *див.* Славно-готія
 Hrôdhigutôs, народ **(I)** 610 *див.* Славно-готи
 Hrvati, народи **(I)** 244¹ *див.* Хорвати
 Hrvatski narod **(I)** 244¹ *див. також* Хорвати
 Hungari, народи **(I)** 232³ **(II)** 504³ *див.* Угри
 Hungaria, д-ва **(I)** 222², 223² **(II)** 546³, 580 **(III)** 72⁻, 120, 120⁻, 130, 132¹ **(IV)** 124¹ *див.* Угорщина
 Hungariae regnum **(IV)** 29³ *див.* Угорське королівство
 Hungarians, народи **(I)** 232³, 282¹

див. Угри
 Hungar, м. **(II)** 488⁶ *див.* Ужгород
 Hunni, плем'я **(I)** 157² *див.* Гуни
 Hunnivar, м. **(I)** 157² *див.* Київ
 Huns, плем'я **(I)** 151¹, 152¹ *див.* Гуни
 Hununguri, племена **(I)** 159¹ *див.* Онугури
 Hunyadmegyei **(V)** 374¹ *див.* Гунядська столиця
 Husszúmező, с. **(II)** 504, 504³, 596 *див.* Довге Поле
 Huszth, с. **(II)** 504³ *див.* Хуст
 Hünen, плем'я **(I)** 142³ *див.* Гуни
 Hwng comitatus **(II)** 491² *див.* Ужська столиця
 Hwung castrum **(II)** 491² *див.* Ужгород

I, J

- Iablonow, м. (IV) 463 *див.* Яблунів
- Iaczinska пустиня, місцевість, у Львівському повіті (V) 87¹
- Iarbasowka, с. (VIII-2) 46 *див.* Горбасовка
- Iaroslaviensis terra (II) 456² *див.* Ярославська земля
- Iaroslaw, замок (V) 105¹ *див.* Ярослав, м., на р. Сян
- Iaslowcze, м. (V) 310³ *див.* Язлівець
- Iasolde, р. (IV) 405³ *див.* Ясольда
- Iawzien, р. (IX-1) 343^{2,3} *див.* Узин
- Illicis, м. (II) 517, 517^{1,2} (IV) 301 *див.* Олешки
- Imniscari, плем'я (I) 148³, 544 *див.* Черемиси
- Imprig, замок (III) 75³ *див.* Гімберг
- Inaraei-Spalaei, народ (I) 142³ *див.* Спалеї
- Inaunxi, народ (I) 148³
- Indo-européenes, народи (I) 61¹ *див.* Індоевропейці
- Indo-Europei, народи (I) 60¹ *див.* Індоевропейці
- Indogermanen, народи (I) 39¹, 45¹, 48¹, 60¹, 64³, 68¹, 343², 367²
- Indogermanischen Völker (I) 343²
- Infanty, край (IV) 359¹, 422¹ *див.* Інфлянти
- Ingaevonen, плем'я (I) 141³
- Iran, д-ва (I) 125⁴ *див.* Іран
- Iroszlo, замок (III) 61¹ *див.* Ярослав
- Islandais, народ (I) 513⁻
- Islenicze, м. (IX-2) 1058² *див.* Линці
- Italia (VI) 22² *див.* Італія
- Italien (I) 39¹ *див.* Італія
- Iudei, народ (V) 240² (VII) 462¹ *див.* Євреї
- Izdany, с. (VIII-2) 45¹ *див.* Ждани
- Janczarucha (Janczarka), могила (VIII-3) 60¹ *див.* Гончариха
- Jaroslavia, м. (IX-2) 1135² *див.* Ярослав
- Jaroslaw, м. (V) 228¹ *див.* Ярослав
- Jasnapatak, с., у Бережській столиці (II) 487⁻
- Jena, м. (I) 343² *див.* Єна
- Jenö, м. (IX-2) 1433³ *див.* Єне
- Jesenev, маєтн., в Ужській столиці (II) 487⁻
- Jezeneu, р., в Ужській столиці (II) 487⁻
- Jezenow, р., у Землинській столиці (II) 486²
- Jögra, плем'я (I) 232 *див.* Вогули
- Judaei, народ (V) 653 *див.* Євреї
- Juden, народ (I) 100⁶ (V) 651, 652 *див.* Євреї
- Judenschaft polnische (V) 652 *див.* Жиди польські
- Judeus (IV) 440 *див.* Єврей

К

Kaczubieiw portum (VI) 142³
див. Одеса
 Kaffa, м. (VI) 602 *див. Кафа*
 Kakusna, м. (IX-2) 1342¹ *див. Гоща*
 Kamienieć (Kamieniec), м. (V) 638, 651 (IX-1) 104², 109⁴
див. Кам'янець Подільський
 Kamionka, м. (X) 379, *див. Кам'яне*
 Kaniieuh, м. (VI) 337³ *див. Канів*
 Karanowka, с. (VIII-2) 45 *див. Гапоновка*
 Karaity, народ (V) 623 *див. Караїми*
 Karajteben uroczysko (VII) 137³
див. Карайтебен
 Karakow, с., у Шаришській столиці (II) 458³
 Karch, м. (I) 234 *див. Керч*
 Karpaten (Karpathen), г. (I) 70¹, 136² (III) 536 (V) 374 (VI) 619 *див. Карпати*
 Karpaty, г. (V) 638 *див. Карпати*
 Karjfinowka, с. (VIII-2) 45, *див. Харитонівка*
 Kaschau, м. (II) 504 *див. Кошиці*
 Kaukasus, край (I) 51² *див. Кавказ*
 Kazacy siczowe (VII) 139⁴ *див. Козаки запорозькі*
 Keekmezey, земля [в Угорщині] (III) 120⁻
 Kek (Kék), с., у Сатмарському комітаті (II) 497⁻
 Kelemen izvor (II) 460⁵ *див. Климентові гори*
 Kelemen-Czebruk (II) 460⁵ *див.*

Климентові гори
 Kelten, племена (I) 353² *див. Кельти*
 Kereplye, с. [в Угорщині] (III) 120⁻
 Kermeczik, м., на Дніпрі (IV) 316⁻
 Kerstus (Kerstuth), м. (IX-2) 1342³ *див. Коростишів*
 Keukemezew, с. (II) 459⁻ *див. Кукова*
 Khazars, народи (I) 227¹ *див. Хозари*
 Kibolnik, р. (IX-1) 463 *див. Цибульник*
 Kierdanowcze, с., на Поділлі (V) 204¹
 Kiiow (Kiiew, Kiiovia, Kiovia, Kiow), м. (II) 273² (IV) 405^{2,3}, 406⁻, 407² (VI) 6⁵ (VII) 432¹ (VIII-1) 22¹ (VIII-3) 212⁻, 213⁻ (IX-1) 159², 326³ *див. Київ*
 Kijowska ziemia (IV) 411¹ *див. Київська земля*
 Kijowskie biskupstwo (III) 543 (V) 431³ *див. Київське біскупство*
 Kijowskie województwo (VI) 578¹ *див. Київське воєводство*
 Kijowskie xięstwo (IV) 411¹ *див. Київське князівство*
 Kiiowska metropolia (VIII-1) 171¹ *див. Київська митрополія*
 Kijów (Kijow), м. (VIII-2) 222 (IV) 411¹, 484 (VI) 291⁻ (VII) 500¹ *див. Київ*
Bogarodzica s. cerkwa

- (VII) 500¹ *див. Куїв, Богородиці Пирогової церква*
Kiever Höhlenkloster
- (III) 565 *див. Куїв, Печерська лавра*
Na Bareski, церква (IX-1) 770⁵ див. Куїв, Пречистої св. Наберезька церква
Pieczarska archimandria
- (VI) 593¹ *див. Куїв, Печерська архимандрія*
Pieczarska lawra (VIII-2) 92³ див. Куїв, Печерська лавра
Pieczarski monastyr (VIII-2) 94² див. Куїв, Печерська лавра
- Kikullev, місцевість [в Угорщині] (IV) 113
- Kilia, м. (VII) 536¹ *див. Кілія*
- Kimmerians, племена (I) 106³ *див. Кімерійці*
- Kiniow, м. (II) 516¹ *див. Канів*
- Kiof Furstentum (IX-1) 775¹ *див. Київське князівство*
- Kiowczy, брід (IX-2) 771³ *див. Київчий брід*
- Kiszwoynce, м. (IX-2) 1052⁵ *див. Кіщинці*
- Klausenburg, комітат (II) 460⁵
- Kleinrussland, д-ва (I) 355¹ *див. Україна*
- Kloster-Neuburg Stadt (III) 518 *див. Кльостер-Найбург*
- Kłuszyn, м., у Московщині (VII) 583
- Knip, м. (IX-2) 1342² *див. Глинськ, м., на Волині*
- Kobrunum, м. (IX-2) 1398⁴ *див. Кобрин*
- Kobula, с. (II) 458² *див. Коби-ле, с.*
- Koczkos, замок (IV) 315²
- Koczubej, замок (IV) 315² *див. Одеса*
- Kodak, замок (VIII-2) 28⁴ *див. Кодак*
- Kolosvar, м. (IX-1) 522¹ *див. Колошвар*
- Konachna, с., у Бережській столиці (II) 487⁻
- Konstantinow Stary, м. (VIII-3) 210¹ *див. Староконстантинів*
- Konstantynopol (Konstantinopol), м. (IX-1) 137⁻, 288¹ *див. Стамбул*
Galata, передмістя (II) 512¹ див. Константинополь, Галаята, передмістя
- Korvincza, місцевість, в Угорській Русі (II) 503²
- Korus, місцевість, в Унгарській столиці (II) 495³
- Korona (IV) 90¹, 171¹, 191¹, 241¹, 364¹, 394², 411¹, 457, 465, 477, 493 (V) 39¹ (VI) 291⁻, 609 (VII) 429⁴, (VIII-3) 210¹, 211⁻, 212⁻, 262³ (IX-1) 38³, 460¹ (X) 355³ *див. Польське королівство*
- Korona Polska (Korona Pol.) (IV) 191¹, 353, 374¹, 380¹, 411¹, 426, 479 (V) 343¹, 451¹, 536⁻, 641 (VII) 498¹, 500¹ (VIII-3) 211⁻, 262³ *див. Польське королівство*
- Korsuń (Korszuń), м. (VIII-2) 180¹ (VIII-3) 10³ *див. Корсунь, м., на р. Дніпро*
- Kosacken saporowische (VIII-3)

- 103² *див.* Козаки запорозькі
 Kosaken **(VII)** 565 *див.* Козаки
 Kossaken szaporizki (Kosaken
 zaporose) **(VII)** 157¹ **(IX-1)**
 511¹ *див.* Козаки запорозькі
 Koszylówce, с. **(I)** 37¹ *див.* Коши-
 лівці
 Kothna, с., у Бережській столиці
(II) 487⁻
 Kouczany, м. **(IX-1)** 477⁹ *див.*
 Каїчени
 Kozaci boristenii **(VII)** 153³ *див.*
 Козаки дніпровські
 Kozaci dunci **(VIII-2)** 31⁵ *див.*
 Козаки донські
 Kozaci moschi **(VIII-2)** 31⁵ *див.*
 Козаки донські
 Kozackie xienstwo **(VIII-3)** 12⁵
див. також Україна
 Kozacy dunskie **(VIII-1)** 122³
див. Козаки донські
 Kozacy nizowe (Kozacy nizowi)
(VII) 143², 155³, 173³ **(VIII-**
2) 174¹ *див.* Козаки низові
 Kozacy zaporozkie (Kozacy zapo-
 roz. Kozacy zaporoscy, Kozacy
 zaporoskie, Kozacy zaporowcy,
 Kozacy zaporowscy, Kozacy
 zaporozcy) **(VII)** 155³, 216²,
 278², 325⁴, 427², 473², 474³,
 488², 564 **(VIII-1)** 23², 72¹,
 222¹, 245² **(VIII-2)** 182¹ **(VIII-**
3) 59³ **(IX-1)** 108¹ *див.* Козаки
 запорозькі
 Kozaki zaporoviani **(VIII-1)** 131¹
див. Козаки запорозькі
 Köln, м., [у Німеччині] **(I)** 28⁻
 Красовіа, м. **(IV)** 436 *див.* Краків
 Kragovіа, м. **(III)** 528 *див.* Кра-
 ків
 Krakowska katedra **(IV)** 470 *див.*
 Краківська дієцезія
 Krakowski powiat **(I)** 41² *див.*
 Краківський повіт
 Krakowskie biskupstwo **(I)** 489³,
 556 **(II)** 457² *див.* Краківська
 дієцезія
 Kraków (Krakow), м. **(I)** 212¹,
 489³, 557 **(III)** 237⁶, 502² **(IV)**
 39³, 46², 93¹, 436 **(V)** 649 **(VI)**
 30⁴, 34¹, 35⁴⁻⁶, 39¹, 40^{1,2}, 41^{4,5},
 42^{1,2}, 43², 173², 213 **(VII)** 498¹,
 500¹, 602, 606, 607 **(VIII-2)**
 92³, 210 **(VIII-3)** 211⁻ **(IX-2)**
 891¹ *див.* Краків
 Kreews, народ **(I)** 184² *див.* Ро-
 сіяни
 Kreewu seme **(I)** 184² *див.* Росія,
 д-ва
 Krelow, с. **(IX-1)** 155¹ *див.* Кри-
 лос
 Kremench, м. **(III)** 516, 517 *див.*
 Кременець
 Kriegsvolck zaporosische **(VII)**
 283⁶ *див.* Козаки запорозькі
 Krim, край **(I)** 539, 577 **(IV)** 486
(VIII-1) 290² *див.* Крим, край
 Krimgoten, плем'я **(I)** 155³ *див.*
 Готи кримські
 Kristyapol, м. **(IX-2)** 1055⁴ *див.*
 Христинівка
 Królewіec, м. **(IV)** 424 *див.* Ке-
 нігсберг
 Kryłos (Krylos), с. **(II)** 571 **(V)**
 433² *див.* Крилос
 Krum, край **(VIII-2)** 30¹ **(IX-1)**
 147³ *див.* Крим, край
 Krum, м. **(VIII-2)** 26⁻ *див.* Ста-
 рий Крим
 Krzemіenczuk, замок **(IV)** 315²

див. Кременчук
 Krzemyniecz, замок (IV) 232²
див. Кременець
 Krzeszow, м. (II) 455 *див.* Кре-
 шів
 Krzeszowska dzierzawa (II) 455⁴
див. Крешівська волость
 Kuchihna, замок (IX-2) 1343³
див. Рокитне
 Kuchyn, р., у Шаришській сто-
 лиці (II) 486²
 Kudak, замок (VII) 567 (VIII-1)
 321 (VIII-2) 180¹ *див.* Кодак
 Kumanen, плем'я (II) 526¹ *див.*
 Кумани
 Kumenska (Kumno) (VIII-1)
 311¹ *див.* Роменщина

Kuneка, с. (IX-2) 1044² *див.* Ку-
 неля
 Kurkutch, земля, у Бережській
 столиці (II) 500
 Kusczia, м. (IX-2) 1342¹ *див.*
 Гоша
 Kuzmench, м. (III) 517 *див.* Кре-
 менець
 Kükemezö, с. (II) 459- *див.* Ку-
 кова
 Kyovia, м. (IV) 170² *див.* Київ
 Kyoviensis metropolis (V) 526²
див. Київська митрополія
 Kyusdamasa, земля [в Угорщи-
 ні] (III) 120-

L

- Laber, р. (I) 138² *див.* Лаборець
- Laberria, монастир, біля р. Сава (II) 454²
- Labiau, м. (IX-2) 1431 *див.* Лабієв
- Laborcz, р. (II) 496⁸ *див.* Лаборець
- Lacedemoni, народ (VII) 480¹, 565
- Lachowie, народ (I) 172¹, 212¹, 238¹, 547 *див.* Поляки
- Lachu, народ (IX-1) 78⁵, 226² *див.* Поляки
- Ladimeria (III) 110, 111, 113 *див.* Волинь, край
- Ladimiria civitas (III) 126¹ *див.* Володимир Волинський
- Ladimiria (III) 115 *див.* Волинь, край
- Ladimiriensis civitas (II) 377 *див.* Володимир Волинський
- Ladimiria, м. (IV) 33 *див.* Володимир Волинський
- Ladymir, м. (VI) 41¹ *див.* Володимир Волинський
- Lamburg villa (V) 423 *див.* Львів
- Langobarden, плем'я (I) 167², 173³, 175⁻ *див.* Льонгобарди
- Lanzausko, м. (II) 456² *див.* Лежайськ
- Latini, народ (I) 618
- Latobrogi, плем'я (IV) 429 *див.* Лятоброгі
- Latwani, народ (IV) 436 *див.* Литовці
- Ławrow, с. (VI) 619 *див.* Лаврів
- Lechici, народ (I) 172¹, 547 *див.* Поляки
- Leipzig, м. (I) 343² (II) 584 (VI) 193⁻ *див.* Липськ
- Lemberg (Lembergul, Lemburg), м. (II) 572 (III) 523 (IV) 28, 118⁻ (V) 251¹, 652 (VI) 41¹, 606 (VIII-3) 86¹ *див.* Львів
- Lemburgensis civitas (V) 241¹ (VI) 42³ *див.* Львів
- Lengyel királyság (VIII-3) 103³ *див.* Польське королівство
- Leo ciutat, м. (VI) 28 *див.* Львів
- Leopoliensis civitas (V) 246² *див.* Львів
- Leopoliensis dioecesis (V) 433² *див.* Львівська дієцезія
- Leopoliensis districtus (V) 313² *див.* Львівський повіт
- Leopoliensis reipublica (III) 125⁻
- Leopoliensis urbs (VIII-2) 83¹ (VIII-3) 86¹ *див.* Львів
- Leopolis, м. (II) 572 (III) 520 (V) 241⁴, 433² *див.* Львів
- Léopol, м. (IX-2) 1131⁷, 1132⁻, *див.* Львів
- Leszna, с. (II) 486² *див.* Лісне
- Letphini, народ (IV) 19 *див.* Литовці
- Lettische Volksstämme (I) 74¹ *див.* Литовські племена
- Letukai, с., у поріччях Олави і Рашевки (VIII-2) 45
- Letuwini, народ (IV) 44³ *див.* Литовці
- Letwini, народ (IV) 19¹, 95, 98 *див.* Литовці
- Letyn, с., у Дрогобицькому повіті (V) 312²
- Levant (IV) 487 (VII) 126²
- Lezna, с. (II) 486² *див.* Лісне
- Ligure, територія у

- Середземномор'ї **(IV)** 304¹, 310^{3,4}, 320^{1,3}, 323¹
- Liponi, м. **(IX-1)** 320¹ *див.* Липовець, м., на Вінничині
- Liptói **(II)** 501³ *див.* Ліптавський комітат
- Litauer, народ **(IV)** 427 *див.* Литовці
- Litauisch-lettische Volksstämme **(I)** 74¹
- Litewska ziemia **(IV)** 374¹ *див.* Литовська земля
- Litewski naród **(IV)** 415² **(VIII-3)** 262⁴ *див.* Литовський народ
- Litewskie państwo **(IV)** 356² *див.* Литовська держава
- Litewskie kiestwo **(IV)** 359³ *див.* Литовське князівство
- Litewsko-Ruski naród **(VIII-3)** 262⁴
- Litfani, народ **(IV)** 30 *див.* Литовці
- Lithauen, д-ва **(IV)** 106², 465 *див.* Литва, д-ва
- Lithuani, народ **(IV)** 57, 58¹, 342² **(V)** 239⁻ **(X)** 316¹ *див.* Литовці
- Lithuania, д-ва **(IV)** 130², 139⁵, 143², 176¹, 179⁻, 185¹, 204², 207, 233², 240³, 260, 284⁻, 440, 469, 484, 499 **(VI)** 624, 365⁻ *див.* Литва, д-ва
- Lithuania, народ **(IV)** 202¹ *див.* Литовці
- Lithuaniae gentes **(V)** 446¹ *див.* Литовське плем'я
- Lithuanicus capitaneatus **(IV)** 139⁵
- Lithuanus **(VII)** 467² *див.* Литвин
- Lithuania (Lithwania), д-ва **(IV)** 129¹, 147¹, 150¹, 230, 240³, 440, 475, 484, 499 **(V)** 49² **(VIII-2)** 202 *див.* Литва, д-ва
- Lithvanie terra **(V)** 50¹ *див.* Литовська земля
- Litynye, с. **(II)** 459⁻ *див.* Луцина
- Littauen (Litthauen), д-ва **(IV)** 464, 477 *див.* Литва, д-ва
- Littowen, д-ва **(IV)** 470 *див.* Литва, д-ва
- Littowen, народ **(IV)** 9³ *див.* Литовці
- Littowen Lant **(IV)** 470 *див.* Литовська земля
- Littowerland **(IV)** 143¹ *див.* Литовська земля
- Littwania, д-ва **(IV)** 145¹, 179², 478 *див.* Литва, д-ва
- Litvani (Lituanii, Litwania, Litwani), народ **(III)** 141³ **(IV)** 51¹, 58, 58², 74³, 110¹, 440, 441 **(VIII-3)** 139¹ *див.* Литовці
- Litvania (Lituania, Litwania), д-ва **(I)** 97¹ **(IV)** 283³, 383, 398⁵ **(IV)** 133, 145², 453, 469, 492 **(VII)** 208⁻ *див.* Литва, д-ва
- Litwa, д-ва **(I)** 219⁴ **(IV)** 13², 124², 127¹, 148¹, 174¹, 197¹, 201³, 264¹, 268², 275¹, 276¹, 359^{1,3}, 363, 363², 364³, 401³, 405³, 412², 415¹, 424-427, 455, 460, 465, 468, 469, 479, 481, 482, 488, 493 **(V)** 49⁴, 400⁴, 453², 623, 657 **(VI)** 271¹, 292⁻, 350⁴, 356¹, 407¹, 603, 604 **(VII)** 429⁴, 452³, 459² **(VIII-2)** 201¹ **(IX-1)** 234³ **(IX-2)** 1045⁻, 1364³ *див.* Литва, д-ва

- Litwa, народ (IV) 374⁴ *див.* Литовці
- Litwin (VIII-3) 109⁶ *див.* Литвин
- Liuania (IV) 440 *див.* Лівонія
- Livonia (I) 337¹ (IV) 436 *див.* Лівонія
- Lodomeria (II) 34, 34¹ (III) 516 *див.* Волинь, край
- Lodomeria, м. (IV) 442 *див.* Володимир Волинський
- Lodomerien (IV) 101¹, 433 *див.* Волинь, край
- Lodomerium (III) 517 *див.* Волинь, край
- Lomazi, м. (IV) 359³ *див.* Ломазі
- Londin, м. (I) 404¹ *див.* Лондон
- Londnia, с. (IV) 442 *див.* Лодина
- London, м. (I) 65¹ (II) 584 *див.* Лондон
- Longobardi, плем'я (I) 174³ *див.* Лонгобарди
- Longomeria (III) 122² *див.* Волинь, край
- Lófalu, с. (II) 458² *див.* Кобиле, с., біля Бардієва
- Löver, с. (II) 460⁵ *див.* Luer
- Lubacz, м. (VIII-3) 210¹ *див.* Любеч
- Lubaczow, м. (V) 308¹ *див.* Любачів
- Lubaczow, м. (IX-2) 1052³ *див.* Любачів
- Lubatowa, р. (II) 456² *див.* Любатова
- Lubek, м. (IV) 429 *див.* Любек
- Lubelska gubernia (I) 557 *див.* Люблинська губернія
- Lublin (Lublina, Lublinum), м. (IV) 383², 440, 495 (VIII-2) 201 (VIII-3) 211⁻ (IX-2) 1126², 1398⁴ *див.* Люблин
- Lublinensis palatinatus (IX-2) 1135² *див.* Люблинське воєводство
- Lubni, м. (VIII-2) 202 (VIII-3) 29¹ *див.* Лубни
- Lubomla, м. (IX-2) 1398⁴ *див.* Любомль
- Lucensis terra (V) 50⁴ *див.* Луцька земля
- Luchka, н. п. (II) 487⁻ *див.* Лучка
- Luchuchko, замок (III) 516, 517 *див.* Луцьк
- Luck, м. (II) 565 (IV) 154⁴ (VII) 208⁻ *див.* Луцьк
- Luczanye, плем'я (I) 208⁶ *див.* Лучани, плем'я
- Luczk (Luczko, Luczsko), м. (IV) 359³, 472 (VI) 41¹ *див.* Луцьк
- Luer (Löver), с., на угорсько-руському пограниччі (II) 460⁵ *див.* Löver
- Lukovia, м. (IX-2) 1398⁴ *див.* Луків
- Luprechtháza, м. (II) 497⁻, 504 *див.* Берег, м.
- Luthuania, д-ва (IV) 342² *див.* Литва, д-ва
- Lwowska ziemia (V) 638 *див.* Львівська земля
- Lwów (Lwow), м. (II) 83⁷, 572 (IV) 331² (V) 228¹, 241², 347¹, 636, 637, 648, 651 (VI) 254⁵, 439², 512³, 520², 612 (VII) 271¹ (VIII-1) 128² (VIII-2) 154¹, 201, 222 (VIII-3) 46⁵, 86¹ *див.* Львів
- Wysoki zamek* (VIII-3) 46⁵ *див.* Львів, Високий замок

- Opophreyi divi monasterium* (VI) 376¹ *див. Львів, Онуфрія св. монастир*
- Lyachy, народ (VI) 104⁴ (VIII-3) 125 *див. Поляки*
- Lyasky, с. (V) 143¹ *див. Ляшки*
- Lytawen land (IV) 478 *див. Литовська земля*
- Lythene, с. (II) 458³ *див. Луцина*
- Lythvani (Lythuani, Lytwani), на-
 род (IV) 49⁴, 240³, 436, 440
див. Литовці
- Lythwania, д-ва (VI) 31³ *див. Литва, д-ва*
- Lytovia, д-ва (IV) 443 *див. Литва, д-ва*
- Lyttwania (Lyttauwen, Lytwania), д-ва (IV) 149, 150, 204², 468
див. Литва, д-ва
- Lyvonía (IV) 5² *див. Лівонія*

М

- Machk (Magh), замок, в Угорській Русі (III) 99, 100^{1,2}, 120 *див.* Magh
- Machowka, с. (IX-2) 1053² *див.* Маньківка
- Magh, замок (III) 100² *див.* Machk
- Magnus ducatus Lithuaniae (M. D. Lithuaniae, M. D. Litthuanie, Magnus ducatus Lithuaniae) (I) 218¹ (V) 64⁻ (VII) 449² (VIII-2) 202 (IX-1) 321¹ (X) 316¹ *див.* Велике князівство Литовське
- Magyar nemzet (I) 234¹ *див.* Угорський народ
- Magyaren, народ (I) 232³ *див.* Мадяри
- Magyaro, місцевість (II) 460⁵ *див.* Moggorew
- Magyarok, народи (VI) 98⁶ *див.* Угри
- Magyarország, д-ва (II) 582 (V) 374¹ *див.* Угорщина
- Magyogos, замок, біля с. Страбське, на р. Топля (III) 100²
- Magyóroska, с. (III) 100² *див.* Страбске
- Malborg, м. (IV) 149⁻ *див.* Мальборк
- Maltzov, с., у Шарішській столиці (II) 486²
- Malá Rus (III) 524 *див.* Галицько-Волинська держава
- Mała Polska (VI) 624 *див.* Мала Польща
- Małopolska, край (I) 250⁻ *див.* Малопольща
- Mammarus, край (II) 489⁴, 492³ *див.* Мармарош
- Mankowka, с. (IX-2) 1053² *див.* Маньківка
- Manzielicha, м. (VIII-2) 46 *див.* Манджелія
- Maratorusius, край (II) 504³ *див.* Мармарош
- Marcieruce, с. (VII) 219⁴ *див.* Мацієвичі
- Margan, с. (II) 458² *див.* Маргоня
- Markow, м. (IX-2) 1055² *див.* Марківка
- Marmarisius, край (II) 489⁴, 494¹ *див.* Мармарош
- Marmarusiensis terra (II) 504³ *див.* також Мармарош
- Maros-Torda, комітат, на Закарпатті (II) 460⁵
- Marumorosia, край (II) 503⁵ *див.* Мармарош, край
- Massurin, замок (IV) 316⁻ *див.* Missuryn
- Maszur, с. (V) 164³ *див.* Мазури, с., у Галицькій землі
- Matresa, м. (II) 506, 507⁻ *див.* Тмуторокань, м.
- Matrega, м. (II) 506 *див.* Тмуторокань, м.
- Matrica, м. (II) 506 *див.* Тмуторокань, м.
- Mazovia, край (III) 530, 534, 535 *див.* Мазовше
- Mazowieckie księstwo (IV) 380¹ *див.* також Мазовше
- Mazowsze, край (III) 529 (VIII-2) 201¹ *див.* Мазовше
- Mazur (IX-1) 300¹ *див.* Мазур, житель Мазовща

- Mähren, край (VI) 619 *див.* Моравія, край
- Mähren, плем'я (I) 490² *див.* Морави, плем'я
- Máramaros, край (II) 581 *див.* Мармарош, край
- Mederecum (Medereko), м. [у Польщі] (IX-2) 1398⁴
- Medika, с. (V) 143¹ *див.* Медика
- Memil, м., на узбережжі Балтійського моря (V) 228¹
- Merens, плем'я (I) 148³, 149, 544 *див.* Меря
- Meysen, м., [у Німеччині] (IV) 120
- Méditerranéen bassin (I) 41¹
- Michałków, с. (I) 54¹ *див.* Михалків
- Mindszent, с. (II) 458² *див.* Біяцове
- Mioiumilla, м. (IX-2) 1343⁵ *див.* Мліїв
- Mirow, м. [у Польщі] (IV) 494
- Missuryn (Massurin), замок (IV) 315² *див.* Massurin
- Miszarowka, м. (IX-2) 882¹ *див.* Мушурів
- Mittleuropa (I) 250⁻ (II) 584 *див.* Європа Центральна
- Młyowczyzna (IX-1) 64³ *див.* Мліївщина
- Moesia, провінція (I) 539, 540 *див.* Мезія
- Moggorew (Magyaro), місцевість, на р. Марош (II) 460⁵
- Mogilow, м. (VIII-3) 46² *див.* Могилів, м., на Поділлі
- Mokurlang, с. (II) 458² *див.* Мокролуг
- Moldau, д-ва (IX-1) 521³ *див.* Молдова, д-ва
- Moldau Land (IX-1) 533¹ *див.* Молдавська земля
- Moldavi, народ (IX-2) 1472² *див.* Молдавани
- Moldavia, д-ва (IX-2) 1081² *див.* Молдова, д-ва
- Moldavia, край (IX-1) 481¹ *див.* Волощина
- Moldavo, край (IX-1) 578³ *див.* Волощина
- Moldavsko, д-ва (VII) 198³ *див.* Молдова, д-ва
- Moldawa, д-ва (VIII) 583 *див.* Молдова, д-ва
- Molsa, м., біля устя Дніпра (II) 519
- Mongols, народ (I) 151¹ (II) 583, 584 (IV) 486 *див.* Монголи
- Mons, м., [у Бельгії] (IV) 307⁴
- Morava, край (I) 353² *див.* Моравія, край
- Moravia, край (I) 292³ (VI) 624 *див.* Моравія, край
- Mordens, плем'я (I) 148³, 544 *див.* Мордва
- Moschi, народ (VII) 572 *див.* Росіяни
- Moschya, с. (II) 491² *див.* Мохкса
- Moscoviti, народ (VIII-2) 204 *див.* Росіяни
- Moscovia, д-ва (V) 544², 551¹ (IX-1) 776³ *див.* Росія
- Moscowiten (Moskowen, Moskowite), народ (V) 520¹ (IX-2) 775¹, 1126², 1307² *див.* Росіяни
- Moskwa, д-ва (IV) 412¹ (VII) 166³ (VIII-1) 127¹, 246² (VIII-2) 31¹, 180¹, 203, 222

- (VIII-3) 125³ (IX-1) 23¹, 23³,
38³, 39⁷, 174⁴, 231¹ (IX-2)
1148⁴ *див.* Росія, д-ва
Moskwa, м. (VII) 155³, 432¹ *див.*
Москва, м.
Moskwicin (IX-1) 460¹ *див.* Ро-
сіянин
Moxesa (Moschya), с. (II) 491²
див. Moschya
Mozyg, м. (IV) 406⁶ *див.* Мозир
Mrova, с. (II) 456³ *див.* Мровля
Mrowa, р. (II) 456³
Muchina, с. (II) 459¹ *див.* Муши-
на
Multany, д-ва (VI) 60² (IX-1)
105¹ *див.* Волощина
Muncsul, м. (II) 493² *див.* Мука-
чів
Munkach (Munkacs), м. (II) 460³
(IV) 171² *див.* Мукачів
- Munkácsvár, м. (II) 581 *див.* Му-
качів
Munteniâ, д-ва (VI) 60² *див.* Во-
лощина
Murgan, с. (II) 458² *див.* Марго-
ня, с.
Mursianus lacus (I) 167² *див.*
Мурейське озеро
Mursianus lacus (I) 167² *див.* та-
кож Ільмень
Musci, народ (IX-2) 1280³ *див.*
Росіяни
Muszynensis clavus (V) 445¹ *див.*
Мушинський ключ
Myelnik, м. (IV) 441 *див.* Мель-
ник
Mykene, м., [у Греції] (I) 45¹
Mynor Russia (I) 1 (III) 137² *див.*
Галицько-Волинська держа-
ва
Myrkvidhr, ліс у Рейдготті (I) 545

N

Nagy-Szöllös, с. (II) 504³ *див.*
Сивлюш
Naracai-Pelaei, народ (I) 142³
див. Спалей
Narew, р. (IV) 405³ *див.* Нарев, р.
Navego (Novego), народ (I) 148³,
544
Nawgardin, м. (IV) 476 *див.* Нов-
город Сіверський
Neriuani, народ (I) 117¹ *див.* Не-
ври
Neuren, народ (I) 116⁶ *див.* Неври
Neuri, народ (I) 117¹ *див.* Неври
Neuroe, народ (I) 117¹ *див.* Не-
ври
Niederland, д-ва (VI) 232² *див.*
Нідерланди
Niemcy, народ (III) 134¹ (IX-1)
168³ *див.* Німці
Niemen, р. (I) 541 (IV) 405² (VI)
291- *див.* Німан
Niemierow, м. (VIII-3) 46⁴ *див.*
Немирів
Niepr, р. (VII) 136² (IX-1) 23¹
див. Дніпро
Niestr, р. (VII) 536¹ *див.* Дністер
Niwa, м. [у Польщі] (VI) 605
Niz (VII) 200³, 303² *див.* Низ
Nizovii (VII) 155², 216-, 265²,
564 *див.* Козаки низові
Nizowczy (VII) 200³ *див.* Козаки
низові
Nogdamasa, земля [в Угорщині]
(III) 120-
Nohajscy, народ (VIII-3) 146⁴
див. Ногайці
Noire mer (I) 539, 541 (VII) 439²
див. Чорне море

Nordmannen, племена (I) 616,
617 *див.* Нормани
Normanni (Nordmanni), племена
(I) 615¹, 617 *див.* Нормани
Normannum gentes (I) 617 *див.*
також Нормани
Nortmanni, племена (I) 615, 617
див. Нормани
Nostin, м. (III) 299 *див.* Снятин,
м., у Галичині
Nouogrodek, м. (IV) 453 *див.*
Новгород-Сіверський
Nova civitas, м. (I) 167² *див.* Нов-
город, м., [у Росії]
Novie tunensis civitas, м. (I) 167²
див. Ісачка
Noviodunum, м. (I) 167² *див.* Іс-
ачка
Novum castrum (II) 492² *див.*
Уйвар
Novum castrum comitatus (II)
495¹ *див.* Абауй, комітат
Nowogorod, м. (I) 303¹ *див.* Нов-
город, м. [в Росії]
Nowogrodek, м. (IV) 203⁴ *див.*
Новгородок, м., [у Білорусі]
Nowogródzkie wojewodstwo
(VI) 292- *див.* Новоградське
воєводство [Новгородок, м.,
у Білорусі]
Nowosedlec, с. (V) 143¹ *див.*
Новосілці
Nowy Targ, м. (IX-1) 266 *див.*
Новий Тарг
Nur, р. (II) 369⁶ *див.* Нур
Nussurow, с. (VII) 63¹ *див.* Му-
шурів
Nyirtelek, с., в Угорському комі-
таті (II) 492³

O

Obruchno, с. (II) 486² *див.* Обручно
 Oczakow, замок, м. (IV) 316⁻ (VII) 79², 97⁻, 97¹ *див.* Очаків
 Odder, р. (I) 492¹ *див.* Одра
 Oder, р. (I) 493³, 541 *див.* Одра
 Oesterreich (Osterreich), д-ва (I) 45¹, 257² (III) 30⁻, 74³, 518 *див.* Австрія
 Ogur, плем'я (I) 159⁻ *див.* Огондури
 Oise, департамент [у Франції] (II) 33¹
 Oium, край, на південь від Полісся (I) 142
 Okraina, д-ва (IX-2) 1434, *див.* Україна
 Olbia, м. (I) 540 *див.* Ольвія
 Olchowecz, с. (V) 143¹ *див.* Вільхівці
 Oleschnicz, м. [у Польщі] (IV) 139⁵
 Olewin, м. [у Польщі] (IV) 463
 Oliwar, замок [у Туреччині] (VII) 536¹
 Olschani, м. [у Білорусі] (IV) 202²
 Olth, р., у Волощині (IV) 442
 Omnium Sanctorum villa, с. (II) 458² *див.* Біяцовець
 Oproczinsky, м. (VIII-2) 46 *див.* Опішня
 Orazkow, м. (IX-2) 1056¹ *див.* Рашків
 Orda (VIII-3) 12³, 50², 208¹ *див.* Орда
 Ordou, с., у Мармороші (II) 492³
 Orient (I) 144¹, 232³, 282¹, 619

(III) 300³ (V) 544 *див.* Схід
 Orkhon, р. (I) 160⁶ *див.* Орхон
 Orlikovia, м. (IX-1) 71¹ *див.* Іркліїв
 Ormeni, народ (V) 240² *див.* Вірмени
 Ormiane kamienieckie (V) 251¹ *див.* Вірмени кам'янецькі
 Ormiane polskie (V) 251¹, 252⁴ *див.* Вірмени польські
 Ormianie, народ (V) 251¹, 253^{1,2} *див.* Вірмени
 Oroshegy, с., у Семигороді (I) 221
 Oroszfalva, с., у Семигороді (I) 221
 Oroszi, с., у Семигороді (I) 221
 Oroszok magyarországi (II) 581 *див.* Русини угорські
 Orzuse, с. (VIII-2) 51⁻ *див.* Оржиця, с.
 Osmanisches Reich (IV) 486 *див.* Оттоманська держава
 Ossètes, народ (I) 126⁴ *див.* Осетини
 Ost (VI) 279 *див.* Схід
 Osterreich-Ungarn (Oester. Ung. Reich), д-ва (I) 54¹, 213¹, 232³ *див.* Австро-Угорщина
 Osteuropa (I) 37¹, 232³, 547, 612 *див.* Європа Східна
 Ostgalizien (I) 39¹, 257² *див.* Галичина східна
 Ostrog, м. (VI) 631 *див.* Острог
 Ostrogia, м. (VI) 441¹ (VII) 218¹ *див.* Острог
 Ostrogiensis circulus (VII) 218¹ *див.* Острозький повіт
 Ostrow, с. (IV) 24, 25², 60 *див.* Острів, с.

- Oszakovia, м. (VIII-2) 25⁴ див.
Очаків
- Oszko, с. (V) 145¹ див. Гійсько
- Ottomana imperia (VII) 589 див.
Оттоманська імперія
- Ougres, народи (I) 151¹ див.
Угри
- Oural, край (I) 282¹ див. Урал,
край
- Ourgucko oppidum (VII) 572 див.
Овруч, м.
- Ouïgoures, народ (I) 151¹ див.
Уйгури
- Owruicz, м. (IV) 485 див. Ов-
руч, м.
- Owruetze, м. (IV) 494 (VII) 25¹
див. Овруч, м.
- Ozow, фортеця (VIII-1) 246²
див. Азов
- Östl. Ungarn (I) 558 див. Угор-
щина східна

Р

- Ranch, місцевість [в Угорщині] (II) 495²
- Ranka, с., на Буковині (II) 471¹
- Ranonia, провінція (I) 223² *див.* Панонія
- Rarczów, м. (IV) 376⁴ *див.* Парчів
- Paris, м. (I) 126⁴, 135², 435¹ (II) 34⁻ (III) 34¹ *див.* Париж
- Passau, м. [у Німеччині] (I) 490³ (III) 565
- Pawołocz, м. (VII) 363¹ *див.* Паволоч
- Pelaei, народ (I) 142³ *див.* Спалеї
- Pelso, оз. (I) 162¹ *див.* Блатенське озеро
- Pereiaslaw (Peraslaw, Pereislaw), м. (VIII-1) 109² (VIII-2) 222 (VIII-3) 171⁵ *див.* Переяслав, м., на Київщині
- Pereiasławski pułk (VIII-3) 50³ *див.* Переяславський полк
- Perekop, м. (VII) 426¹ *див.* Перекоп, м.
- Pereszttek, с. (IX-2) 1053⁴ *див.* Берестяги
- Perse, д-ва (I) 57¹ (II) 583 (III) 446⁴ *див.* Персія
- Petersburg (Petersbourg), м. (I) 155³ (IV) 486 *див.* Санкт-Петербург
- Petite Russie (VII) 565 *див.* Україна
- Peuke, г. (I) 70¹
- Pés-tűfalu, с., у Карпатах, на р. Ториця (II) 459⁻
- Pilawce, с. (VIII-3) 68¹ *див.* Пилява, с.
- Pińsk, м. (IV) 405³ *див.* Пинськ
- Piński lud (I) 337²
- Pińsko-Turowskie księstwo (II) 300² *див.* Турово-Пинське князівство
- Piotrków (Piotrcow), м. (IV) 262², 352¹, 357² *див.* Пьотрків
- Pisano porto, м. (IV) 300 *див.* Пізанський порт
- Pisanus, житель м. Піза [в Італії] (II) 273⁴
- Ploczek, м. (IV) 5² *див.* Полоцьк
- Plonee, замок, у Краківській дієцезії (IV) 48
- Podbiłe, с., у Брацлавському воєводстві (VII) 375³
- Podgorze (IX-1) 264³ *див.* Підгір'я
- Podhaycze, м. (V) 164³ *див.* Підгайці, м., у Галичині
- Podlasie (IV) 422¹, 495 (VI) 292⁻ *див.* Підляшшя
- Podlasie (IX-1) 462⁷ *див.* Полісся
- Podlaska ziemia (IV) 417¹ *див.* Підляська земля
- Podlassia (IV) 419¹ *див.* Підляшшя
- Podole (I) 50² (IV) 90¹, 171¹, 172¹, 191¹, 241¹, 457, 475-477 (V) 39¹, 639, 640 (VI) 250¹, 291⁻, 602, 609 (VIII-2) 46⁴ (VIII-3) 170¹ *див.* Поділля
- Podole rosyjskie (I) 43¹ *див.* Поділля російське
- Podolia (IV) 74², 171², 177, 476 (V) 39¹ (VI) 607 *див.* Поділля
- Podoliae terra (IV) 476 (V) 23¹, 39¹ (VII) 29³ *див.* Подільська земля
- Podolien (IV) 476 (V) 650 (IX-1)

- 333- див. Поділля
- Podolii, с., у поріччі Груні (**VIII-2**) 46
- Polacy (Polaczy), народ (**IV**) 376¹, 405³ (**VI**) 375², 616 (**VIII-2**) 145¹ (**IX-1**) 38³, 68⁴, 78⁵, 103¹ див. Поляки
- Polan reuch (**IV**) 478 див. Польська держава
- Polana, порт (**VIII-1**) 217² див. Пілава
- Poland, д-ва (**VI**) 456³ див. Польща
- Polcolsko, замок, у Краківській дієцезії (**IV**) 49
- Polen, народ (**IV**) 478 див. Поляки
- Polen (Polan, Polens), д-ва (**II**) 578 (**IV**) 106², 142², 143¹, 153¹, 465, 469, 470, 477 (**V**) 251¹, 651, 652 (**VI**) 56¹, 604, 605 див. Польща
- Polen Konigreich (**IX-1**) 333- див. Польське королівство
- Polen Republik, д-ва (**V**) 641 див. Річ Посполита
- Polesie (**VIII-3**) 59¹, 104⁴ див. Полісся
- Polesie kijowskie (**V**) 98⁴ див. Полісся київське
- Poliacy (Poliaki), народ (**IV**) 262², 405³, 493 (**VIII-3**) 125³ див. Поляки
- Poljsko, д-ва (**VII**) 198³ див. Польща
- Polnische Nation (**I**) 556 (**II**) 569 див. Польський народ
- Polnisches Reich (**V**) 648 див. Польська держава
- Polock, м. (**V**) 657, 658 див. Полоцьк
- Polock archeveque (**VII**) 587
- Pologne, д-ва (**IV**) 503 (**V**) 658 (**VII**) 509¹, 564, 587 (**VIII-2**) 203, 204 (**IX-2**) 1131 див. Польща
- Pologne royaume (**VII**) 5² див. Польське королівство
- Polon, с., в Ужській столиці (**II**) 487-
- Polona gens (**VIII-3**) 105² див. Поляки
- Polona nation (**IV**) 62 див. Польський народ
- Polonais, народ (**VII**) 509¹ див. Поляки
- Poloni, народ (**III**) 535 (**IV**) 109², 240³ (**V**) 39¹ (**VII**) 60² див. Поляки
- Polonia, д-ва (**II**) 458², 459⁻¹, 492², 494² (**III**) 34², 122², 507 (**IV**) 23¹, 27¹, 29^{3,4}, 30⁻², 32^{3,4}, 33, 33³, 34², 35¹, 36^{1,2}, 39^{1,2}, 42²⁻⁴, 43^{1,2}, 44^{1,3}, 45¹, 49², 89, 89¹, 96³, 102², 107^{1,2}, 108^{1,2}, 110¹, 112¹, 114⁴, 115¹, 116¹, 129¹, 130², 132, 132¹, 133, 135¹, 145^{1,2}, 146², 149², 150¹, 176¹, 179⁻, 203⁴, 208⁻, 215⁴, 225¹, 229², 240^{3,4}, 254², 261³, 326², 329², 407, 407², 433, 436, 437, 439-441, 443, 449, 470, 478, 484, 499, 504 (**V**) 50⁴, 63¹, 64⁻, 79³, 317³, 321², 512², 598¹, 640 (**VI**) 31^{1,3}, 55¹, 79¹, 97², 98⁶, 142⁴, 170, 266², 624 (**VII**) 5², 563, 564, 589 (**VIII-1**) 320 (**VIII-2**) 83¹, 200, 201, 201¹, 202, 204 (**VIII-3**) 82, 105², 130⁻, 198¹ (**IX-1**) 486¹ (**IX-2**) 1286,

1478² *див.* Польща
 Poloniae regnum (Polonie regnum) (IV) 478 (V) 50⁴, 63⁻, 64⁻, 79³, 640 (VII) 97⁻ (VIII-2) 202 *див.* Польське королівство
 Poloniae Reipublica (Polonae reipubl., Reipublica), д-ва (VIII-2) 154³ (X) 362¹ *див.* Річ Посполита
 Poloniae terra (V) 165¹ *див.* Польська земля
 Polonici, народ (V) 241¹ *див.* Поляки
 Polonos, народ (III) 112, 535 (IV) 426 (V) 238¹, 239⁻ *див.* Поляки
 Polonus (Polonus natione) (V) 227³ (IX-1) 509 *див.* Поляк
 Polska, д-ва (I) 282¹, 353², 489¹, 493² (II) 21¹, 63⁴, 372¹, 456¹, 557, 559, 568, 570, 609 (III) 89¹ (IV) 41¹, 153¹, 174², 264¹, 275¹, 276¹, 315¹, 355², 359¹, 363², 405², 434, 438, 465, 480-482, 488, 502, 503 (V) 64¹, 123⁻, 251¹, 253¹, 431¹, 623, 638, 641, 642, 648, 649, 651 (VI) 213¹, 271¹, 291⁻, 379¹, 390¹, 413¹, 416¹, 417, 439², 602-605, 620, 621, 624 (VII) 303², 404³, 537¹, 565, 590 (VIII-1) 141¹ (VIII-2) 184⁴, 197, 201 (VIII-3) 109⁵, 244¹ (IX-1) 24¹, 67¹, 71 *див.* Польща
 Polski naród (V) 641 (VIII-2) 221 (VIII-3) 262⁴ *див.* Польський народ
 Polskie państwo (V) 641, 648 *див.*

Польська держава
 Polsko, д-ва (IV) 153¹ *див.* Польща
 Poleszcza (помилк. Pocszcza), д-ва (VIII-2) 43¹, 201, 201¹ (VIII-3) 199¹ *див.* Польща
 Poltawa gebiet (V) 650 *див.* Полтавський повіт
 Polubicze, с. (IV) 359³ *див.* Полюбичі
 Polyan (Polyen), с., у Землинській столиці (II) 486²
 Polyanka, с. [в Угорщині] (III) 120⁻
 Połojowska, с. [Крв.] (IX-1) 395²
 Połueiziero, місцевість (X) 313² *див.* Полуозеро
 Pommern (IV) 106² *див.* Померанія
 Pomochy, с. (II) 486² *див.* Помоч
 Ponizie (II) 471³ *див.* Пониззя
 Pontica, край (I) 540 *див.* Чорномор'я
 Pontisches Königreich (I) 539 *див.* Понтийське царство
 Pontus, море (I) 121² *див.* Чорне море
 Pontus Euxinus (I) 87⁶, 90¹, 93², 94^{1,2}, 95^{1,4,7}, 100¹, 103², 104^{2,3}, 121⁶, 541 (VIII-1) 131¹ *див.* Чорне море
 Pontus ostium (VII) 149⁻
 Popperingen, м., у Фландрії (VI) 29
 Poprad, р. (II) 459¹ *див.* Попрад
 Porn, народ (III) 519 *див.* Posn
 Porta, д-ва (VI) 604 *див.* Порта
 Portugal, д-ва (I) 27² (VI) 193⁻ *див.* Португалія
 Posen, м. (VI) 347¹ *див.* Познань

- Poshnanian, м. **(III)** 122² *див.* Познань
- Posn (Pom), народ **(III)** 519 *див.* Pom
- Potok, р. **(II)** 486² *див.* Поток, р.
- Potok, с. **(VIII-2)** 180¹ *див.* Потік, с., у Краківському воєводстві
- Praga, м. **(IX-2)** 901³ *див.* Прага
- Pražské biskupstvo **(I)** 490³ *див.* Празька дієцезія
- Prekoria, м. **(VIII-2)** 25⁴ *див.* Перекоп, м.
- Premislia, м. **(VI)** 255³, 371 **(VIII-2)** 87² *див.* Перемишль, м., у Галичині
- Premisliensis districtus **(V)** 105 *див.* Перемишльський повіт
- Premisliensis provincia **(II)** 567 *див.* Перемищина
- Premysliensis episcopatus **(V)** 371² *див.* Перемишльська єпархія
- Prenez, с., у Бережській столиці **(II)** 487⁻
- Preussen, д-ва **(IV)** 106², 477 **(VI)** 182³ *див.* Пруссія
- Preussen, племена **(III)** 524 *див.* Пруси
- Pricluchun, ур-ще, у Шаришській столиці **(II)** 486²
- Pridiproch, с., у Галичині **(IV)** 442
- Proconesus, о. **(I)** 105³ *див.* Проконес
- Proslavia, д-ва **(IV)** 43⁻ *див.* Польща
- Prucia, д-ва **(I)** 492² *див.* Пруссія
- Prusaki, с., на Білоцерківщині **(IX-1)** 367⁴
- Prussia (Pruscia), д-ва **(III)** 118¹ **(IV)** 154¹, 443 **(VI)** 31³, 37¹, 624 **(VIII-1)** 225¹ *див.* Пруссія
- Prussi, племена **(I)** 493³ *див.* Пруси
- Prussye terra **(VI)** 31³ *див.* також Пруссія
- Prussy (Prusy), д-ва **(IV)** 153¹, 364³ *див.* Пруссія
- Pruty, р. **(IX-1)** 477⁹ *див.* Прут
- Prures, р. **(VIII-3)** 210¹ *див.* Прип'ять
- Przemyski [повіт] **(I)** 41²
- Przemysł (Przemisl), м. **(II)** 63⁴, 75¹, 569, 572 **(III)** 520 **(IV)** 56, 432 **(V)** 651 **(VI)** 127^{5,6}, 374⁴, 620 *див.* Перемишль, м., у Галичині
- Przeworsk, м. **(I)** 162¹ *див.* Переворськ
- Pudlascische [воєводство] **(IX-2)** 1016² *див.* Підляське воєводство *див.* також Подільське воєводство
- Pulka, н. п. **(V)** 512¹
- Purusthian, замок [в Угорщині] **(III)** 120⁻
- Pusenki, с. **(VIII-2)** 45 *див.* Позняки
- Pustowiski, н. п. **(IX-1)** 367⁵ *див.* Пустовиска
- Puthnowicze, с., у Холмському повіті **(V)** 282²
- Pynsk, м. **(IV)** 405³ *див.* Пинськ
- Pyotrcovia, м. **(VII)** 105¹ *див.* Пьотрків

R

- Rachy, м. **(IX-2)** 878³ *див.* Рахни
 Ractua, с. **(IX-2)** 1343³ *див.* Рокитне
- Raczones, народ **(III)** 519 *див.* Сербі
- Radich, с., в Ужській столиці **(II)** 487⁻
- Raeti, плем'я **(I)** 250⁻
- Raslavicz, с. **(II)** 486² *див.* Раславиця
- Rassen, народ **(III)** 519 *див.* Сербі
- Rateńskie starostwo **(V)** 123, 638 **(VI)** 170¹, 227¹, 603 *див.* Ратенське староство
- Ratispona, м. **(VI)** 6² *див.* Регенсбург
- Ratnum, с. **(IX-2)** 1398⁴ *див.* Ратне
- Rawa, р. **(I)** 73 *див.* Волга
- Razlauth (Razlauch), с. **(II)** 458² *див.* Раславиця
- Rebren, місцевість, в Ужській столиці **(II)** 487⁻
- Regun (Szász-Regen), с., у Карпатах **(II)** 460⁵ *див.* Szász-Regen
- Reusdorfel, с., у Семигороді **(I)** 221
- Reuse (Reusse) **(V)** 243¹, 244⁻ *див.* Українець
- Reussdorfflein, с., у Семигороді **(I)** 558
- Reusseni, д-ва **(I)** 430¹ *див.* Україна
- Reussen (Rewssen), народ **(III)** 519 **(IV)** 118² *див.* Українці
- Rha **(I)** 544 *див.* Поволжя
- Rhaetia **(I)** 250⁻
- Rhav, р. **(I)** 73 *див.* Волга
- Rhos, д-ва **(I)** 566, 615 *див.* Україна
- Rhos, народ **(I)** 614 *див.* Українці
- Rinzen, д-ва **(III)** 118² *див.* Україна
- Rodamun (Rodoma), с. **(II)** 458² *див.* Радома
- Rogastadzans (Рóво̀ско̀л), населення Поволжя **(I)** 544 *див.* Рóво̀ско̀л
- Rogi, народ Германаріхової держави **(I)** 148³
- Rogi, с. **(II)** 456² *див.* Роги
- Rojanсу, місцевість [у Польщі] **(IX-1)** 170¹
- Rokaz, с., біля Угочі **(II)** 492³
- Rokitno, м. **(VII)** 182² *див.* Рокитне
- Rom, м. **(V)** 659 *див.* Рим, м.
- Roma, м. **(VI)** 630 *див.* Рим, м.
- Roman Orient **(I)** 125⁴ *див.* Рим, м.
- Romanen, населення **(I)** 135² *див.* Римляни
- Romanii, населення **(I)** 135², 169⁶ *див.* Римляни
- Romîniі, народ **(III)** 536
- Roscia, д-ва **(VI)** 5² *див.* Україна
- Rosden, народ **(I)** 558 *див.* Шве́ди
- Rosieyska ziemia, д-ва **(VI)** 598⁴ *див.* також Росія
- Roslag (Rosslagen), місцевість [у Швеції] **(I)** 604, 623 *див.* Rosslagen
- Rosomoni, плем'я **(I)** 73⁻, 143, 144⁻ *див.* Розомони
- Rossia, д-ва **(VI)** 23 *див.* Україна

- Rossia alta, територія (VI) 17
див. Русь північна
- Rossijski narod (VII) 445² *див.*
Український народ
- Rosslagen, місцевість (I) 604
див. Roslag
- Rossyjskie cesarstwo, д-ва (V)
629 *див.* Російська імперія
- Rosyjski naród (VI) 598² *див.*
Український народ
- Rotemburch, замок (IV) 48, 49¹
див. Червоногород, замок
- Roumains, народ (IX-1) 477¹
- Roussilon, м. [у Франції] (VI)
21²
- Roxani, народ (VII) 60² *див.*
Українці
- Roxolana natio (VIII-2) 185 *див.*
Український народ
- Roxolani, народ (I) 124 *див.*
Українці
- Roxolania, д-ва (IX-2) 1329² *див.*
Україна
- Rozgun, м. (IV) 435 *див.* Розгон
- Roznycza, н. п. (VI) 175 *див.*
Розниця
- Rozwalnice, н.п. (IX-2) 1462³
див. Розвалинці
- Rožne Pole, місцевість (II) 572
див. Рожне поле
- Römer, населення (I) 250⁻, 353²-
354⁻, 541, 542 *див.* Римляни
- Römisches Reich, д-ва (I) 141³
див. Римська імперія
- Rôts, народ (I) 623 *див.* Ести
- Rôtsi, народ (I) 623 *див.* Водь
- Rusenum mare, море (I) 284 *див.*
Чорне море
- Rudek, р. (IX-1) 349¹, 367³ *див.*
Рутець
- Rugi, народ (I) 292², 454 *див.*
Руги, народ
- Rumains, народ (III) 536
- Rumänen, народ (I) 135² (V)
374⁻¹
- Rumänisches Volk (I) 135²
- Rumunen, народ (I) 136² (III)
536
- Ruotsi (Rutsi, Ruotti, Ruotzi) (I)
73⁻, 604, 606, 610², 623 *див.*
Шведи
- Ruotti, народ (I) 623 *див.* Фіни
- Rusak (VII) 91¹ *див.* Українець
- Ruscenses, народ (III) 519 *див.*
Українці
- Rusche, народ (IV) 186¹ *див.*
Українці
- Ruscheland (IV) 143¹ *див.* Руська
земля
- Rusci, народ (II) 65 *див.* Укра-
їнці
- Ruscia, г., у Семигороді (I) 222
- Ruscia (Russcia), д-ва (I) 455¹,
488³, 492² (II) 34, 23¹, 496⁸,
501⁶, 502⁻ (III) 43¹, 51², 61¹,
62¹, 66³, 68¹, 86², 97⁶, 118¹,
118², 166³, 298⁵, 517, 518 (IV)
114¹ (VI) 6^{3,5}, 24⁵ *див.* Укра-
їна
- Ruscia gens (I) 455¹ *див.* Україн-
ський народ
- Rusciae mare, море (I) 284 *див.*
Чорне море
- Rusciae regnum, д-ва (IV) 114
див. Руське королівство
- Ruscie porta (II) 460⁴ *див.* Стрий-
ський прохід, у Карпатах
- Rusesti, с., у Семигороді (I) 221
- Rusi, народ (II) 454² *див.* Укра-
їнці

Rusielu, с., у Семигороді (I) 221
Rusin (VI) 617¹ (IX-1) 441⁵ *див.*

Українець

Rusini, народ (I) 557 *див.* Українці

Rusiny, народ (III) 139⁻ (VII) 187⁴ *див.* Українці

Ruska kraina (IX-2) 1123¹ *див.*

Руська країна

Ruska ziemia (IV) 411¹ (IX-2) 1121¹ *див.* Руська земля

Ruski naród (Ruski narod) (V) 618² (VI) 375², 490, 580⁴, 583¹ (VII) 452³, 498⁴, 529² (VIII-1) 84², 142² (VIII-2) 90³ (VIII-3) 160², 210¹, 262⁴ *див.* Український народ

Ruskie [князівство] (X) 369² *див.*
Руське князівство

Ruskie narody (V) 542, 543² (VI) 457 *див.* Руські народи

Ruskie woiewodztwo (VII) 583 *див.* Руське воєводство

Ruskie xzięstwo (VIII-3) 125³ *див.* Руське князівство

Russ, д-ва (IV) 405² (VIII-2) 122² *див.* Україна

Russ, народ (VI) 104⁴ *див.* Українці

Russdorf, с., у Семигороді (I) 221

Russe, д-ва (I) 492¹ *див.* Україна

Russen, д-ва (I) 547 *див.* Україна

Russen, народ (I) 352¹, 432¹, 604 (II) 556 (III) 519, 549 *див.* Українці

Russes, народ (I) 444¹, 578, 619 (V) 659 *див.* Українці

Russi, народ (I) 603 (IV) 282³ (V) 525 (IX-1) 714 *див.* Українці

Russia (Rusia), д-ва (I) 30², 57², 282¹, 562, 568, 603, 609 (II) 33¹, 250³, 273⁴, 456², 460⁵, 567, 575 (III) 53³, 61, 61¹, 69⁻, 70¹, 110, 113, 115, 115¹, 118¹, 124, 130, 139⁻, 137², 299, 300³, 507, 510, 519, 522, 530, 534 (IV) 25, 31¹, 33¹, 43¹, 51¹, 52³, 60, 74³, 106⁻², 107, 107³, 110¹, 114, 114³, 118, 119¹, 121, 124¹, 130², 133, 139⁵, 158¹, 176¹, 204², 230⁴, 431, 437, 448, 449, 475 (V) 84², 226¹, 307², 308, 444² (VI) 6², 31³, 170, 365⁻, 570⁴, 586³ (VII) 587 (VIII-2) 25⁴ (VIII-3) 88³ (IX-2) 917 *див.* Україна

Russia, с. (II) 516² *див.* Росія, порт

Russia (Russya), народ (I) 493³ (IV) 19¹, 52², 98, 443 *див.* Українці

Rubra Russia (I) 208 (IX-2) 1282, 1307¹ *див.* Червона Русь

Russia terra (Rusiae terra) (III) 124 (IV) 32³, 33, 54, 105, 106, 106⁻, 108², 113, 114¹, 115¹, 122², 129¹, 150, 204², 240³, 470, 475, 478 (V) 23¹, 50¹, 76⁻, 77³, 78, 78³, 80¹, 86², 137², 308¹, 313² (VI) 28² (VII) 29³ *див.* Руська земля

Rusiae ducatus (III) 141³, 530 *див.* Руське князівство

Rusiae palatinatus (IV) 463 (IX-2) 1135² *див.* Руське воєводство

Rusiae regnum (Rusie regnum), д-ва (IV) 29, 29³, 30⁻, 441 *див.* Руське королівство

- Russian state, д-ва (I) 609 *див.*
Руська держава
- Russiani, народ (I) 226¹ *див.*
Українці
- Russica, народ (I) 564, 603 *див.*
Українці
- Russie Centrale (I) 47¹, 560, 561
див. Росія середня
- Russie méridionale (I) 541 *див.*
Росія південна
- Russie regnum (IV) 105, 114¹,
114, 119 *див.* Руське королів-
ство
- Russie Rouge (II) 569 *див.* Чер-
вона Русь
- Russinische Nation (Russische
Nation) (I) 556 (II) 569 *див.*
Український народ
- Russischer Staat (I) 609, 616 *див.*
Руська держава
- Russita (IX-2) 1393 *див.* Укра-
їнець
- Russitae Ostrogienses (VII) 218¹
- Russland (Rusland), д-ва (I) 622
(III) 556, 565 (IV) 477, 503
(VII) 565 *див.* Україна
- Russland südliches (Rusland süd.)
(I) 151¹ *див.* Русь полуднева
- Russorum natio (V) 598 *див.*
Український народ
- Russye terra (VI) 31¹ *див.* Руська
земля
- Russziensis terra (V) 308¹ *див.*
Руська земля
- Rusz, народ (VIII-3) 135² *див.*
Українці
- Rusz, с. у Семигороді (I) 221
- Ruszyn (IV) 403² *див.* Українець
- Ruś, д-ва (I) 493² (II) 273², 556,
575, 579 (III) 505, 525-527,
532, 543, 553 (IV) 35², 50¹,
101¹, 426, 434, 462, 504 (V)
277², 639, 653, 655 (VI) 612,
619 (VII) 400 (VIII-3) 146¹
(IX-1) 23¹ *див.* Україна
- Ruś (Rus), народ (V) 25 (VI)
104⁴, 459², 560⁵, 596⁴ (VII)
498⁴ (VIII-1) 10¹ (VIII-2)
86¹, 90³, 122², 193² (VIII-3)
211¹ (IX-1) 32¹ *див.* Українці
- Ruś Litewska, територія (IV)
426 *див.* Русь литовська
- Rus Ukraina, д-ва (IX-1) 39¹ *див.*
Україна
- Rutenie alpes (II) 460 *див.* Кар-
патські гори
- Rutenorum terra (Ruthenorum
terra) (IV) 183 *див.* Руська
земля
- Ruthena (III) 123² *див.* Українка
- Rutheni (Ruteni), народ (I) 222^{1,2},
223², 379⁴, 558 (II) 367¹, 515¹,
516³, 576, 577 (III) 30⁷, 33²,
34³, 53¹, 61¹, 62¹, 71⁵, 73⁻,
98^{2,3}, 99^{3,4}, 102⁻, 109⁴, 113,
119³, 123¹, 132¹, 506, 515-
517, 519, 527, 528, 530, 533-
535 (IV) 6⁻, 19¹, 30, 58¹, 95,
292⁻, 346¹, 436, 437, 441, 443
(V) 50⁴, 240², 242³, 244, 544,
598^{1,3}, 600 (VI) 243⁵, 337 *див.*
Українці
- Rutheni drohicinenses (II) 567
- Ruthenia (Rutenia), д-ва (II) 34,
459⁻ (III) 517 (IV) 21, 27²,
435 *див.* Україна
- Rutheniae gentes (V) 446¹ *див.*
Руське плем'я
- Ruthenicalis Лялин, с. (I) 218³
див. Лялин Руський

Ruthenorum alpes, г. (IV) 442
див. Карпатські гори
 Ruthenorum Forum, м. у Семи-
 городі (I) 222
 Ruthenorum marchia (II) 488⁴
див. Руське князівство
 Ruthenorum natio (V) 598 *див.*
 Український народ
 Ruthenorum regnum (IV) 440
див. Руське королівство
 Ruthenus (II) 501, 501³ (V) 114³,
 225¹, 227³, 308¹ (VI) 337, 449
 (VII) 467² (IX-1) 509 *див.*
 Українець
 Rutzen, народ (VI) 35⁵ *див.*
 Українці
 Rutzenland (VI) 35⁵ *див.* Руська
 земля
 Ruzia, д-ва (VI) 24² *див.* Україна
 Ruzka, с. (II) 487- *див.* Руська,
 с., в Ужській столиці
 Ruzye regnum, д-ва (II) 458² *див.*
 Руське королівство
 Ruzzia provincia (II) 21¹ *див.*
 Руська земля
 Rurijanska, с. (IX-2) 1053⁵ *див.*
 Рипіївка

Rzeczpospolita (R. p., R. p-ta,
 Rplita, Rpta, Rspta, Rz. p-ta,
 Rzecz pospolita, Rzeczp-ta,
 rzplta, rzpta), д-ва (IV) 502,
 503 (V) 326, 642, 653, 659
 (VII) 178¹, 187⁴, 234-, 241¹,
 246¹, 246², 251³, 271¹, 457-,
 538⁴, 542¹, 560¹ (VIII-1) 22¹,
 109², 117¹, 129- (VIII-2) 221
 (VIII-3) 201⁴, 213- (IX-1) 20³,
 177- (IX-2) 1242², 1296⁵ (X)
 329², 331⁵, 355³, 358¹, 359-,
 376² *див.* Річ Посполита
 Rzeczpospolita polska, д-ва (IV)
 503 (V) 641, 642, 653, 659
див. Річ Посполита
 Rzekuwka, с. (VIII-2) 46 *див.*
 Рашівка
 Rzeschoviense oppidum, м. (II)
 456² *див.* Ряшів
 Rzeschoviensis districtus (II)
 456² *див.* також Ряшівська
 волость
 Rzeszów, м. (IV) 481 *див.* Ряшів
 Rzymanowka, с. (VIII-2) 46 *див.*
 Римарівка

S

- Saaz, м. [в Німеччині] (I) 542
- Sagudai, м. (IV) 295⁴ *див.* Судак
- Saint-Siége, м., д-ва (V) 659 *див.*
Ватикан
- Sajo, р. (II) 460⁵ *див.* Soyon
- Saka Namey, р. (IX-1) 463¹ *див.*
Саксагань
- Sakâ, плем'я (I) 107² *див.* Саки
- Salis (помилк. Galis), м. (II) 577
див. Сольногород
- Samagittiae terra (IV) 130² *див.*
Жмудь, територія
- Samson, м. (VII) 536¹ *див.* Сам-
сун
- San, р. (IV) 164¹ (V) 29² *див.* Сян
- Sancta Maria villa, с., біля Зем-
лина (II) 496⁸
- Sancte Trinitatis villa, с. (II) 458²
див. Трочани
- Sancti Nicolai villa, с. (II) 460³
див. Чинадієво
- Sancto Romulo, с., біля Генуї
(VI) 213
- Sandecz, м. [у Польщі] (IV) 31¹
- Sandomiriensis terra (II) 456² (V)
165¹ *див.* Сандомирська земля
- Sankt Petersbourg (St P. b-g), м.
(I) 444¹ (IV) 295⁴ *див.* Санкт-
Петербург
- Sanocenses alpes? u/ (IV) 450
- Sanocensis districtus (V) 310⁴
див. Сяніцький повіт
- Sanocka ziemia (V) 639 *див.* Ся-
ніцька земля
- Sanok, м. (IV) 31¹ (V) 226³, 310⁴
(VI) 255⁷ *див.* Сянік
- Sanok districtus (II) 456⁵ *див.* Ся-
ніцький повіт
- Saraceni, народи (V) 240² *див.*
Сарацини
- Sarmasya Europejska (VII) 564
див. Сарматія європейська
- Sarmatae, народи (I) 122 *див.*
Сармати
- Sarmaten, народи (I) 543 *див.*
Сармати
- Sarmaten Pontische, народи (I)
543 *див.* Сармати
- Sarmatia (IV) 18¹ *див.* Сарматія
- Sarmatia Europa (Sarmatia Euro-
pea) (IV) 74² (VII) 5² *див.*
Сарматія європейська
- Sarmatia Major (VI) 337³ *див.*
також Сарматія
- Sarmatische Berge (I) 70¹
- Sarosiensis comitatus (II) 582
див. Шаришська столиця
- Sarus comitatus (II) 459⁻, 495¹
див. Шаришська столиця
- Sarus, місцевість, біля Бардієва
(II) 490¹, 503²
- Saturhyg, замок (II) 494⁻ *див.*
Шатораля
- Saviri, плем'я (I) 159¹ *див.* Са-
вири
- Saxoni, народ (II) 504² *див.* Нім-
ці
- Saxonia, д-ва (III) 507 *див.* Сак-
сонія
- Sájó, р. (I) 215, 221 *див.* Солона
- Sárpatak, с. (II) 458² *див.* Мокро-
луг
- Sárospatak, м. (II) 504, 581 *див.*
Шарош-Поток
- Sátoralja-Ujhely, с., в Угорській
Русі (II) 504
- Scandinavies, народи (I) 513⁻ *див.*
Скандинави

Scandinavia (I) 282¹, 609 *див.*
 Скандинавія
 Sceech, с., в Угорщині (III) 120⁻
 Sceplak, маєток (II) 460⁵ *див.*
 Széplak
 Sceptuchi, плем'я (I) 123⁵
 Schlesien, територія (IV) 106²
 (VI) 619 *див.* Шлезьк
 Schott (VIII-3) 46¹ *див.* Шотландець
 Schwarzes Meer (I) 155³, 539,
 541 (IV) 487 *див.* Чорне море
 Schydlow districtus (IV) 476
 Sciti, народи (I) 539 *див.* Скити
 Sclaunia, територія (III) 67¹
див. Славонія
 Scлавени, народи (I) 79, 172, 173,
 176, 547 *див.* Словени, народи
 Scлаvi, народи (I) 78³, 169⁶ *див.*
 Слов'яни, народи
 Scлавини, народи (I) 76², 79 *див.*
 Слов'яни, народи
 Scuti, плем'я (I) 544 *див.* Чудь
 слов'янська
 Scythae Tartari, народи (VII) 33⁵
див. Татари
 Scytharum patria, д-ва (I) 76²
див. Скитія
 Scythathiudos (I) 544 *див.* Скитські
 племена
 Scythia, д-ва (I) 157² *див.* Скитія
 Sczenca districtus (IV) 89¹ *див.*
 Стінка, округ
 Sebastopol, м. (I) 540 *див.* Севастополь
 Segovia, м. [в Іспанії] (IV) 185¹,
 189², 196²
 Sendecz, м. (II) 485³ *див.* Новий
 Санч, м.

Sepultura Ruthenorum, с., у Землинській столиці (II) 486²
 Serb (VI) 616 *див.* Серб
 Serbes, народ (I) 355¹ *див.* Серби
 Serbin (VI) 616 *див.* Серб
 Serby, народ (VI) 364² *див.* Серби
 Serby Łużiske (I) 316⁻ *див.* Серби
 лужицькі
 Servia, д-ва (I) 46¹ *див.* Сербія
 Sicli, народ (IX-2) 1472² *див.*
 Семигородці
 Siebenbürgen, край (II) 545³ *див.*
 Трансильванія
 Siebenburgische Fürstenthum
 (VIII-3) 103³ *див.* Семиго-
 родське князівство
 Sieca, г-ще (VIII-2) 45 *див.* Сенча
 Siedlecka gubernia (I) 557
 Sina voda (IV) 82³ *див.* Синя
 Вода
 Sinowoda, р. (IV) 82² *див.* Сінюха
 Sirkaz, с., у Львівській землі
 (VI) 237¹
 Skrzupno, місцевість [у Польщі]
 (VIII-2) 203
 Skythen, народи (I) 119², 152⁻,
 542 *див.* Скити
 Skythen pontische, народи (I)
 543 *див.* Скити
 Skythenland, д-ва (I) 542 *див.*
 Скитія
 Skythien, д-ва (I) 123⁴, 542 *див.*
 Скитія
 Skytischen Norden, народ (I)
 105³, 116⁶, 542, 543 *див.* Скити
 північні
 Skzycani, м. (IX-1) 477⁹ *див.* Каїчени

- Slaven (Slaveni, Slaves, Slavia, Slawen), народи (I) 244¹, 245⁻, 316⁻, 354⁻, 367¹, 493³, 563, 605 *див.* Слов'яни, народи
- Slaven Daciesche (Slaven Dacische) (I) 221^{3,5}, 464⁻, 557 *див.* Слов'яни дакійські
- Slavia, д-ва (III) 122² *див.* Україна
- Slawinia (I) 169 *див.* Пельпопнес
- Slovane, народи (I) 65¹, 245¹, 306², 561 *див.* Слов'яни, народи
- Slowanstvo vychodni, народи (IX-2) 901³ *див.* Слов'яни східні
- Slowanstvo, народи (IX-2) 1539 *див.* Слов'яни, народи
- Slováci, народ (I) 558 *див.* Словаки
- Slovena, народи (I) 562 *див.* Слов'яни, народи
- Slovena juzni (I) 355¹, 562 *див.* Слов'яни полудневі
- Slovensko, д-ва (I) 355¹ *див.* Словаччина
- Slowenen, народи (I) 116⁶ *див.* Слов'яни
- Słabun, с. (IX-1) 326² *див.* Слабунь
- Sławuta, м. (V) 622
- Sluck, м. (VII) 208⁻ *див.* Слуцьк
- Słowianie, народи (I) 65¹, 133¹, 136², 316⁻, 339² *див.* Слов'яни, народи
- Słowiańskie narody (I) 75¹ *див.* Слов'янські народи
- Słucz, р. (VIII-3) 210¹ *див.* Случ, р., права притока Горині
- Smigrod, м. (IV) 31¹ *див.* Жмігрод
- Smoleńsk (Smolensk), м. (IV) 204² (VII) 332², 583 (VIII-1) 206¹ *див.* Смоленськ
- Snatin, м. (IV) 56 *див.* Снятин, м., у Галичині
- Sobien, замок (II) 578 *див.* Собень
- Sobien, с. [у Польщі] (V) 143¹
- Sokalia, м. (IX-2) 1398⁴ *див.* Сокаль
- Soldaia, м. (IV) 299 *див.* Сурож
- Soroka, м. (VII) 427³ *див.* Сорока
- Sowar, м. [в Угорщині] (IV) 435
- Soyon (Sajo), р. [в Угорщині] (II) 460⁵
- Só-bánya, м. (II) 496⁴ *див.* Сольногород
- Spalaei, народ (I) 142³ *див.* Спалеї
- Spali, народ (I) 142, 142³, 189⁷ *див.* Спалеї
- Spali, народ (I) 78⁴ *див.* Серби
- Spanien, д-ва (I) 141³ (VI) 193⁻ *див.* Іспанія
- Sphistelniky, с., у Галицькій землі (V) 164³
- Sporoi, народ (I) 78⁴ *див.* Серби
- Srbski narod [Сербський народ] (I) 244¹ *див. також* Серби
- Staara, н. п. (II) 486² *див.* Стара
- Stanisławów, м. (V) 651 *див.* Станіслав
- Stare Siolo (Staro Kuby), с., у Львівському повіті (VIII-3) 135²
- Staro Kuby, с. (VIII-3) 135² *див.* Stare Siolo

Starodemb, м. (VIII-3) 210¹ *див.*
 Стародуб, м.
 Starodub, м. (IV) 179⁻ *див.* Ста-
 родуб, м.
 Stemella, с. (II) 458² *див.* Смиль-
 но
 Stenki, ліс (IV) 91¹
 Stepanowice, м. (VII) 468¹ *див.*
 Степанівці
 Stobnicza districtus, у Краків-
 ській землі (IV) 476
 Stobyenycze, с. у Перемишль-
 ській землі (VI) 201²
 Strachunna, земля [в Угорщині]
 (III) 120⁻
 Stralsund, м. (V) 225, 225¹ *див.*
 Штральзунд
 Strathyna, с. (II) 458³, 459⁻ *див.*
 Строчин
 Strigoniensis civitas (Gran), м., на
 русько-польсько-угорському
 пограниччі [в Угорщині] (II)
 577 *див.* Gran
 Strij districtus (IV) 476
 Stuttgart (Siuttgart), м. (III) 541
див. Штутгарт
 Stynow, м. у Сілезії (V) 228¹
 Styr Fluss, р. (IX-1) 301¹ *див.*
 Стир
 Suecia, д-ва (IX-2) 1279¹ *див.*
 Швеція
 Sueoni, народ (I) 607, 614, 615
див. Шведи
 Sulimow, с. (IV) 58² *див.* Сули-
 мів
 Susdal, м. (III) 166³ *див.* Суздаль
 Südmark, край (I) 128⁻, 136⁴,
 137⁴
 Südslaven (Südslawen), народ (I)
 272², 329², 355¹, 562, 563 (VI)

500³ *див.* Слов'яни полудне-
 ві Syenuow, с. (VI) 237 *див.*
 Сіннів
 Syrfeu, народ (III) 519 *див.* Сер-
 би
 Szántó, с., у комітаті Абауй (II)
 495¹
 Sz. Miklós, с. (II) 460³ *див.* Чи-
 надієво
 Szász-Regen, с. (II) 460⁵ *див.*
 Regun
 Szczebreszyn (Szczebressyno,
 Szczebreszyno), м. (II) 370⁴
 (IV) 39³ (V) 104⁷ *див.* Ще-
 брешин
 Szemella, с. (II) 458² *див.* Смиль-
 но
 Szeremch, с., на Закарпатті (II)
 497⁻
 Szeretwa, с. (II) 487⁻ *див.* Стре-
 тава
 Szeuleus, с. (II) 504³ *див.* Сив-
 люш
 Szewor terra (IV) 179² *див.* Сі-
 верська земля
 Széplak (Sceplak), масток, у За-
 карпатті, на границі коміта-
 тів Марош-Торда і Кляузен-
 бург, у верхів'ях р. Бистриця
 (II) 460⁵
 Szofrancses, р. (IX-2) 1037² *див.*
 Саврань, р.
 Szolyva (Szolywa), с. (II) 460³,
 487⁻ *див.* Свалява
 Szorocsin, с. (II) 459⁻ *див.* Стро-
 чин
 Szutki, с. (VIII-2) 46 *див.* Сватки
 Szwedu, д-ва (VIII-2) 203 (IX-
 1) 174⁴ (IX-2) 1115³ *див.*
 Швеція

T

- Tacza Woda, р. **(VII)** 300³ *див.*
 Вовча Вода
- Tadzans, племена **(I)** 148³, 149
див. Чудь
- Tailalowka, с. **(IX-2)** 1053³ *див.*
 Талалаївка
- Tana, м. **(VI)** 29² *див.* Азов
- Targoviste, м. **(IX-1)** 538⁴ *див.*
 Терговишти
- Tarkó, с. **(II)** 495¹ *див.* Torkow
- Tarnaва, с., у Снянській землі
(V) 312¹
- Terнопol (Tarnopol), м. **(V)** 648
(IX-1) 247³ *див.* Тернопіль
- Tatari perogopenses **(VII)** 33¹
див. Татари перекопські
- Tartari (Tartares, Tatari, Tataru,
 Tatarzu), народи **(II)** 250³,
 273⁴ **(III)** 66³, 86², 89¹, 99³,
 116², 174, 519, 527 **(IV)** 30,
 43², 74², 401³, 443, 488 **(V)**
 23¹, 87¹ **(VI)** 6⁵, 31¹, 403¹
(VII) 25¹, 29³, 32, 34¹, 77², 94,
 565, 572, 573 **(VIII-2)** 12³,
 25⁴, 201-203 **(IX-1)** 147³, 191³
(IX-2) 1546 *див.* Татари
- Tartari Tauricani **(IV)** 334⁴ *див.*
 Татари кримські
- Tartaria (Tataria), д-ва **(I)** 97²
(IV) 315², 489 **(VII)** 5² *див.*
 Татарія
- Tartaricae nationes **(IV)** 43¹ *див.*
 Татарський народ
- Tatares occidentaux **(I)** 152¹ *див.*
 Татари західні
- Tatarowie, народи **(VII)** 62¹, 87¹,
 137³, 152¹, 200³, 217¹, 426¹,
 427³ **(VIII-1)** 262 **(VIII-2)**
- 26⁻, 180¹, 184⁴, 208¹ *див.* Та-
 тари
- Tatarszczyzna **(IV)** 488 *див.* Та-
 тарія
- Tataru perekopskie (Tatarzu
 perekopskie) **(IV)** 484, 488
(VII) 563 *див.* Татари пере-
 копські
- Tatarzu polskie **(IV)** 488
- Ta-tsin **(I)** 125 *див.* Римська ім-
 перія
- Tauride, п-ів **(IV)** 489 *див.* Крим
- Taurien, п-ів **(I)** 155³, 227¹, 540
(II) 516² *див.* Крим
- Tauro-liguri colonie **(IV)** 487
- Tedoro, м. **(IV)** 302² *див.* Мангуп
- Tehinia, м. **(VII)** 166² *див.* Тяги-
 ня, м.
- Teovis, місцевість, у Трансіль-
 ванії **(IX-1)** 522¹
- Terechtomirow, м. **(VII)** 427³,
 432¹ *див.* Терехтемирів
- Tergovistea, м. **(IX-1)** 538⁴ *див.*
 Терговишти
- Teruingi, племена **(I)** 145¹ *див.*
 Готи західні
- Tesla, ур-ще, в Ужській столиці
(II) 487⁻
- Teutones, народ **(I)** 72², 618 *див.*
 Німці
- Teutonici, народ **(V)** 50⁴, 241¹
див. Німці
- Teutonicum regnum, д-ва **(II)** 64¹
див. Німеччина
- Teutsch-au, с. **(II)** 504 *див.* Тячів
- Técső, с. **(II)** 504, 504³ *див.* Тячів
- Thartari (Tharthari), народи **(III)**
 527, 528 **(V)** 282¹ *див.* Татари
- Thartaricae gentes **(IV)** 316² *див.*
також Татарські племена

Thatarski slak **(IV)** 82² *див.* Татарський шлях
 Thatharia **(VI)** 607 *див.* Татарія
 Thermopylae, ущелина, в горах Греції **(VII)** 480¹
 Theuthonici, народ **(V)** 227³, 238¹, 239⁻ *див.* Німці
 Theutonicalis Лялин, с. **(I)** 218³ *див.* Лялин Німецький
 Thome, комітат [в Угорщині] **(III)** 517
 Thorn stadt, м. **(VI)** 56¹ *див.* Торн
 Thorun, м. **(V)** 244 *див.* Торунь
 Thourlou, р. **(I)** 206² *див.* Дністер
 Thraker, народи **(I)** 128⁻, 132⁵, 135¹, 155¹ *див.* Траки
 Thyrawa, с., у Перемишльській землі **(V)** 143¹
 Tiahinia, м-ко **(IV)** 315² *див.* Тягинка
 Tiba (Tuba), с. **(II)** 495 *див.* Цибава
 Tihap, місцевість, у Сатмарському комітаті **(II)** 497⁻
 Tiliposzaka, с., у поріччі р. Грунь **(VIII-2)** 46
 Tiudos (Thiudos), племена **(I)** 148³, 544 *див.* Чудь
 Tizia, р., на польсько-угорському пограниччі **(II)** 577
 Toduszka, околиці с. Гори **(VIII-2)** 46
 Topl, р. **(II)** 502⁻ *див.* Топля
 Topolczan terra, земля [в Угорщині] **(IV)** 108²
 Torkow (Tarkö), с. **(II)** 495¹ *див.* Каменія, с.
 Tou-Kioue, народ **(II)** 583 *див.* Монголо-Татари
 Tou-Kioue occidentaux, орда **(I)**

160⁶ *див.* Ту-кю
 Touranien, народ **(I)** 151¹ *див.* Турки, народ
 Tournai, м., у Фландрії **(VI)** 29
 Towany **(IV)** 316⁻ *див.* Тавань, переправа
 Transilvania (Transylvania) **(I)** 558 **(VIII-3)** 139¹ *див.* Трансільванія
 Transilvano, д-ва **(IX-1)** 578³ *див.* Трансільванія
 Transsilvaniae dyecesia **(II)** 494¹
 Transsylvanicae partes **(I)** 222² *див.* Трансільванія
 Transylvanicae Natio **(IX-2)** 1297² *див.* Трансільванський народ
 Trapezont, м. **(VII)** 536¹ *див.* Трапезунт, м.
 Trapezunt Kaiserthum **(IV)** 296² *див.* Трапезунтське царство
 Trebowliensis districtus **(IV)** 89¹ *див.* Теробовельський повіт
 Trechtymirów (Terechtomirow, Therechtemirow), м. **(VII)** 157¹, 579 *див.* Терехтемирів
 Trembovliensis districtus **(IV)** 463 *див.* Теробовельський повіт
 Trembowla, м. **(IV)** 463 *див.* Теробовля
 Triet, м. **(II)** 31² **(III)** 439² *див.* Трип
 Trois Fontaines, місцевість [у Франції] **(III)** 507
 Troja, м. **(I)** 45¹ *див.* Троя
 Troki (Trocki, Trokky, Troky), м. **(IV)** 204², 230¹, 450, 488 *див.* Троки, м.
 Troppau, м. **(III)** 75 *див.* Опава

- Trubeck, м. [в Росії] (VIII-3) 210¹
- Trubeczensis terra (IV) 179²
- Trustymów (помилк.) (VIII-3) 117⁵ див. Терехтемирів
- Trypol, м. (VII) 184⁻ див. Трипільля
- Tschernigow gebiet (V) 650 див. Чернігівський повіт
- Tsierna, м. (I) 162, 163¹ див. Черна, м.
- Tsiernen statio (I) 163¹
- Tuines, м., у Фландрії (VI) 66
- Turc, орда (I) 160⁶ див. Ту-кю
- Turchia, д-ва (VI) 5² див. Туреччина
- Turci, народ (VIII-2) 31⁵ див. Турки, народ
- Turcs, народ (I) 151¹, 152¹, 227¹ (II) 584 див. Турки, народ
- Turcy, д-ва (VIII-1) 222¹ (VIII-2) 197 див. Туреччина
- Turcy (Turczy), народ (IV) 401⁴ (VII) 87¹, 474³ (VIII-1) 37⁴ (VIII-2) 30¹ (IX-1) 105² див.
- Турки, народ
- Turcya, д-ва (IV) 488 див. Туреччина
- Turek, д-ва (VII) 152¹, 375³ див. Туреччина
- Turki, народ (IV) 401⁴ (VI) 616 (VII) 583 див. Турки, народ
- Turkia, д-ва (VI) 5² (IX-2) 1081² див. Туреччина
- Turkotataren, народ (I) 245⁻ див. Турко-Татари, народ
- Turkotatary, народ (I) 245¹ див. Турко-Татари, народ
- Turoczi (II) 501⁵ див. Туровецький комітат
- Tursko, д-ва (VII) 198³ див. Туреччина
- Tustan, замок (II) 580 див. Тустань
- Türkvölker, народи (I) 152⁻ див. Тюркские племена
- Tuachinia, м-ко (IV) 315² див. Тягинка
- Tyba, с. (II) 495³ див. Цибава
- Tyras, р. (IV) 463 див. Дністер

U, V

- Ugocha comitatus (III) 98³ *див.*
 Угочська столиця
 Ugochiensis comitatus (II) 582
див. Угочська столиця
 Ugocsa, с., центр Угочської сто-
 лиці (II) 489⁵
 Ugor, народ (I) 159⁻ *див.* Уйгури
 Ugrians, народи (I) 227¹ *див.*
 Угри
 Ugur, народ (I) 159⁻ *див.* Уйгури
 Uhelniki, с. (II) 612 *див.* Уголь-
 ники
 Uherska Rus (I) 355¹ *див.* Угор-
 ська Русь
 Uhérska Slovaky, народ (I) 558
 Uhrý, д-ва (I) 557, 558 *див.* Угор-
 щина
 Ujvar castrum (II) 459¹, 492² *див.*
 Уйвар
 Ukragnia, д-ва (VII) 235³ *див.*
 Україна
 Ukraina, д-ва (I) 47¹, 561 (II) 585
 (IV) 476 (VI) 211⁶, 292⁻, 601,
 609 (VII) 14³, 15¹, 46⁵, 70¹,
 71³, 86⁻, 133¹, 139³, 278⁴, 427²,
 565, 566, 568, 579 (VIII-1)
 109¹, 128², 187¹, 261³, 290²
 (VIII-2) 12³, 31¹, 118¹, 131³,
 136³, 152¹, 168¹, 180¹, 181³,
 197, 201¹, 214, 223 (VIII-3)
 9¹, 46⁵, 94², 117³, 146⁵, 273²
 (IX-1) 78⁵, 103¹, 104², 150³,
 486¹, 496², 590¹, 735¹ (IX-
 2) 876³, 1245, 1317¹, 1329²,
 1364^{2, 3}, 1392¹, 1403³, 1403⁴,
 1405¹, 1477¹, 1485¹ (X) 292²,
 368¹, 370¹, 378² *див.* Україна
 Ukraina Rus, д-ва (X) 320³ *див.*

- Україна
 Ukraina Ruska, д-ва (IX-2) 1123¹
див. Україна
 Ukraine, д-ва (I) 275³, 562 (III)
 520 (IV) 433 (V) 221¹, 650
 (VII) 5², 564, 565 (VIII-1)
 321 (VIII-2) 44¹, 114¹, 198,
 211 (IX-1) 333⁻, 775⁴, 776³
див. Україна
 Ukraíner, народ (I) 560 *див.*
 Українці
 Ukraińcy barskie (VII) 441²
 Ukraine, д-ва (VI) 404² *див.*
 Україна
 Ukrayna, д-ва (VIII-2) 122² *див.*
 Україна
 Ulanow, пустиня (IV) 82²
 Ulca, р. (I) 162
 Uldini, плем'я (I) 547
 Umanszczyzna (VIII-2) 180¹ *див.*
 Уманщина
 Ung, р. (I) 205² *див.* Уг
 Ungari, народи (II) 577 (III) 29¹,
 30⁻, 98² (IV) 113⁶ *див.* Угри
 Ungaria, д-ва (I) 222² (II) 250³
 (III) 29¹, 43¹, 68¹, 513 (IV)
 27¹, 106, 114 *див.* Угорщина
 Ungarn, д-ва (I) 45¹, 48¹, 50², 57²,
 147¹, 154⁴, 166² (III) 30⁻, 120²
 (IV) 27¹, 106, 114, 433, 439
див. Угорщина
 Ungarn, народи (I) 232³ *див.* Угри
 Ungarus (V) 227³
 Ungvár (Ungh), м. (II) 493, 581
 (III) 119¹ *див.* Ужгород
 Uniž, с. (I) 50²
 Unlizi, племена (I) 174⁻ *див.*
 Уличі
 Uprsk, замок (IV) 315², 316⁻
 Urbas, р. (I) 162

- Urzenica, р. (**IX-1**) 343² *див.*
Узин
- Uscze districtus (**IV**) 476
- Uti, плем'я (**I**) 547
- Utiguri, плем'я (**I**) 547
- Uztro, о. (**II**) 487⁻
- Vaering jar, народи (**I**) 380, 603
див. Варяги
- Valachi, народ (**VI**) 615 (**IX-2**)
1472² *див.* Волохи, народ
- Valachia (Valiachia), край (**VI**)
243⁵ (**VII**) 147² (**IX-1**) 481¹
(**IX-2**) 1081² *див.* Волощина
- Valachia Minor (**VI**) 60² *див.* Во-
лощина Мала
- Valachia Montana (**VI**) 60² *див.*
Волощина Мала
- Var, р. (**I**) 157² *див.* Дніпро
- Varagi (Varegi), народи (**I**) 603
див. Варяги
- Varsovia, м. (**VII**) 466¹ (**VIII-1**)
219¹ *див.* Варшава
- Vas, народи (**I**) 149 *див.* Вєсь
- Vasinabronci (Vasina), народи (**I**)
148³, 544 *див.* Вєсь
- Vauciennes, м. [у Франції] (**VIII-2**) 204
- Vecheu (Vécs), замок (**II**) 460⁵
- Venäjä, народ (**I**) 78 *див.* Росіяни
- Venedi, плем'я (**I**) 77, 78 *див.* Ве-
нєди
- Venethi (Veneti), плем'я (**I**) 77,
172² *див.* Венєди
- Venetia, м. (**IX-1**) 480⁴ *див.*
Венеція
- Venetia Marci [sancti] templum
[Марка св. собор, у м. Вене-
ція] (**VII**) 76¹
- Venetiarum templum [Венецій-
ський собор, у м. Венеція]
(**VII**) 76¹
- Veneticus (**II**) 273⁴ *див.* Венеці-
анець
- Veresalma, мастр. (**II**) 495¹ *див.*
Червениця
- Vghndur, племена (**I**) 159 *див.*
Онугури
- Vgocha comitatus (Vgocha) (**II**)
492³, 496², 497¹ *див.* Угочська
столиця
- Vielkie księstwo Lithewskie (V.
X. Litewskie, V. x. Lithewskie)
(**IV**) 262² *див.* Велике князів-
ство Литовське
- Vielkie xięstwo (**IV**) 262², 493
див. Велике князівство Ли-
товське
- Vilna, м. (**IV**) 204² (**VIII-2**) 202
див. Вильно
- Vionudi, плем'я (**I**) 78³ *див.* Ве-
нєди
- Visi, племена (**I**) 145¹ *див.* Готи
західні
- Visk, м. (**II**) 492, 504, 504³ (**III**)
98³ *див.* Вишково
- Visso, р. (**I**) 214 *див.* Вишева
- Vistula, р. (**IX-2**) 1283, 1307¹
див. Вісла
- Vitepsk, м. (**IV**) 204² *див.* Ві-
тебськ
- Vitoduranus, м. (**IV**) 22 *див.* Він-
тертуру
- Vlicz villa, с. (**V**) 147², 148 *див.*
Улич, с.
- Vng, м. (**II**) 495² *див.* Ужгород
- Vngaria, д-ва (**III**) 534 (**IV**) 107¹
див. Угорщина
- Vngern, д-ва (**III**) 519 *див.* Угор-
щина

Volcae, плем'я **(I)** 138 *див.* Вольки
 Volchynia (Volhynia), край **(IV)**
 419¹, 440 *див.* Волинь, край
 Volga, р. **(I)** 282¹ *див.* Волга
 Wołynczy **(IV)** 405³ *див.* Волиня-
 ни, населення
 Vosporo, д-ва **(IV)** 300 *див.* Бос-
 пор, д-ва

Vörösalma, маєтн. **(II)** 495¹ *див.*
 Червениця
 Vrzenica, р. **(IX-1)** 343³ *див.*
 Узин
 Vyasd, м. [у Польщі] **(VI)** 238²
 Vysnou, с. [в Угорщині] **(III)**
 120⁻
 Vysoka Porta, д-ва **(IX-2)** 1539
див. Туреччина

W

- Wagria, земля (IV) 429 *див.* Ваярягія, земля
- Walachia, край (IV) 476 *див.* Волощина
- Walachiae gentes (V) 446¹ *див.* Волоське плем'я
- Walhoz, плем'я (I) 138 *див.* Вольки
- Wandality, плем'я (IV) 429 *див.* Вандалити
- Waragia, земля (IV) 429 *див.* Ваярягія, земля
- Warbicz, м. (VIII-2) 180¹
- Wareckie morze, море (IV) 429 *див.* Балтійське море
- Warna, м. (VIII-2) 30¹ *див.* Варна
- Warsov (Warssou), осада німецька, біля Бохні (III) 135, 135³
- Warssawa, м. (IV) 493 *див.* Варшава
- Warssov, с., біля Ясла (V) 227
- Warszawa, м. (V) 637 (VI) 604 (VIII-1) 219¹ (VIII-2) 154¹, 174¹ (VIII-3) 211⁻ (IX-1) 148³, 170¹, 179³ *див.* Варшава
- Ioannis s. collegiata (IX-1) 234⁴ *див.* Варшава, Яна св. костел
- Wassileu, м. (II) 471¹ *див.* Василів, м., на р. Дністер
- Watykan, м., д-ва (VII) 67², 166¹, 198², 293² *див.* Ватикан
- Wehra, р. (I) 138² *див.* Вягр
- Weichsel (Weixel), р. (I) 541 (V) 648 (IX-2) 1329² *див.* Вісла
- Weimar, м. [у Німеччині] (I) 250⁻
- Welk, м. (IV) 442 *див.* Белз
- Weragia (IV) 429 *див.* Ваярягія, земля
- Weresalma, маєтн. (II) 495¹ *див.* Червениця
- Werezka, с. (II) 460³ *див.* Верецька
- Werwoni, с. (VIII-2) 46 *див.* Вергуни
- Westeuropa (I) 282¹ *див.* Європа західна
- Westgermanen, народ (I) 353² *див. також* Германці
- Węgry, д-ва (II) 565 (III) 505 (IV) 29¹ (VIII-2) 203 (IX-1) 105¹ *див.* Угорщина
- Węgry, народи (IX-1) 583² *див.* Угри
- Widowe jezioro, оз. (VII) 87¹
- Wielkie księstwo Litewskie (W. ks. Litewskie, W. x. Litewskie, W. x. Litowskie, W. x-two Litewskie, Wielkie księstwo Litewskie, Wielkie xięstwo Litewskie, Wielkie xięstwo Lithewskie, Xięstwo) (IV) 259¹, 266¹, 350⁵, 380¹, 382¹, 424-426, 493-495 (V) 28¹, 451¹, 536⁻ (VI) 612 (VII) 431², 498¹, 500¹, 529² (VIII-3) 210¹, 211⁻, 262³ (IX-1) 38³ (X) 355³, 358¹ *див.* Велике князівство Литовське
- Wielkie xięstwo (W. xięstwo) (IV) 287³, 394² *див.* Велике князівство Литовське
- Wien, м. (I) 27^{2,3}, 39¹, 51², 136⁴ *див.* Відень
- Wille, м. (IV) 469 *див.* Вильно
- Wilno, м. (IV) 363² (VI) 520² (VII) 429⁴ *див.* Вильно
- Winnica, м. (VII) 52⁻ (IX-1) 194³ *див.* Вінниця
- Winniczanie, жителі м. Вінниця

(VII) 51¹ *див.* Вінничани
 Wisegrad, м. (III) 132¹ *див.* Вишгород, м. [в Угорщині]
 Wisla (Wisła), р. (I) 65¹ (III) 139⁻ (VI) 184¹, 291⁻ (VIII-3) 21⁴ *див.* Вісла
 Wisniewiec, м. (VIII-2) 202 *див.* Вишнівєць
 Wissela, р. (III) 507 *див.* Вісла
 Witecki (Witce), с. (IX-2) 1017 *див. також* Вигнанка
 Witepsk, м. (IV) 363² *див.* Вітебськ
 W[itoszyńce], с. (V) 94 *див.* Витошинці
 Wladimir, м. (IV) 433 *див.* Володимир Волинський
 Wladimiriensis provincia (II) 567 *див.* Володимирська земля
 Wlochy (Wołosza), край (IX-1) 82² *див.* Волощина
 Wlodzimirz, м. (IX-1) 234³ *див.* Володимир Волинський
 Włoska ziemia (IV) 429 *див.* Волоська земля
 Wngh, замок (II) 495³ *див.* Ужгород
 Wngwar, м. (II) 495³ *див.* Ужгород
 Woghchondor, племена (I) 159 *див.* Онугури
 Wokonci, плем'я (IV) 429 *див.* Воконці
 Wolga-Hunnen, плем'я (I) 151¹
 Wolhin, м. (II) 375⁷ *див.* Волинь, м.
 Wolhiniensis palatinatus (IX-2) 1135² *див.* Волинське воєводство
 Wolhynien, край (V) 650 *див.*

Волинь, край
 Wolhunyane (Wolhanye), населення Волині (I) 208⁶ *див.*
 Волиняни, населення
 Wolochy, край (IV) 364¹ (VII) 150¹, 436² (VIII-3) 134² (IX-1) 105² *див.* Волощина
 Wołga, р. (IV) 316² *див.* Волга
 Wołodarka, м. (VII) 182² *див.* Володарка
 Wołyń, край (II) 557 (III) 543 (IV) 405^{2,3}, 422¹, 476, 495 (VI) 291⁻, 609, 619 *див.* Волинь, край
 Wołyńska ziemia (IV) 417¹ (V) 622 *див.* Волинська земля
 Wołyńskie [województwo] (VI) 578¹ *див.* Волинське воєводство
 Woyan, н. п. (II) 487⁻ *див.* Воян
 Woysko Zaporoskie (Woisko Zaporoskie, Wojsko Zaporoskie, Woysko Zap.) (VII) 281¹¹, 285, 529¹, 560² (VIII-1) 72¹, 250³, 320 (VIII-2) 139³, 184⁴, 193³ (IX-1) 68⁴, 104³, 105² (X) 358¹ *див.* Військо Запорозьке
 Woysko Zaporowskie (Woysko Zaporow., Wojsko Zaporowskie) (VIII-1) 26² (VIII-2) 134², 139³, 193³ (VIII-3) 12³, 135², 261³ (IX-1) 488³ (IX-2) 1147³, 1179⁻ *див.* Військо Запорозьке
 Woysko Zaporozkie (Woisko Zaporozskie, Woysko Zaporozskie, Woysko Zaporozskie) (VII) 284, 285, 285³, 427³, 529¹, 560² (VIII-1) 22¹ (VIII-3) 205¹, 206⁻, 210¹, 211⁻, 212⁻, 213⁻, 238²

- (IX-1)** 409¹ **(IX-2)** 1170⁴ *див.*
 Військо Запорозьке
- Wrocław, м. **(IV)** 438 **(VI)** 30¹,
 38¹ *див.* Вроцлав
- Wroczanka, с., біля Коросна **(V)**
 373¹
- Wrucz, замок, м. **(II)** 470, 580
(IV) 48, 49¹ *див.* Урич
- Wschód (Wschod) **(I)** 282¹ **(VI)**
 36¹, 38³, 40¹, 213¹, 602 **(VII)**
 498⁴ *див.* Схід
- Wyfalu, с., на р. Ториця **(II)** 458³
- Wysno, с., на р. Топля **(II)** 486²
див. Вишня, с., на р. Топля
- Wysno, с. [в Угорщині] **(IV)** 435
- Wysocko, с., у верхів'ях Бугу **(I)**
 54⁻
- Wyssegrad, м. **(IV)** 435 *див.*
 Вишгород, м. [в Угорщині]
- Wyszle, с., у Теробовельському
 повіті **(IV)** 463

Y, Z

Yarislaw, м. (III) 50¹ *див.* Ярослав
 Ypres, м., у Фландрії (VI) 29, 66
 Zabaniowka, с. (VIII-2) 46 *див.*
 Зубані
 Zabouch comitatus (II) 493¹
 Zachód (III) 533 (VI) 617¹ *див.*
 Захід
 Zadnieprze (VII) 562 (VIII-1)
 128² (VIII-2) 198 (VIII-3)
 212⁻ (IX-1) 38³, 326³ (IX-2)
 1044² *див.* Задніпров'я
 Zaluchka (Zalacska), с. (II) 487⁻
див. Залужиці
 Załukwa, с. (II) 570, 571 *див.* За-
 луква
 Zamech, м. (II) 455 *див.* Замх
 Zamechska dzierzawa (II) 455,
 455⁴ *див.* Замхівська держа-
 ва
 Zamosc, м. (VIII-2) 201 (VIII-3)
 116¹ *див.* Замостя
 Zaneki, с. (VIII-2) 46 *див.* Єньки
 Zaporoskie woysko (IX-1) 108¹
див. Військо Запорозьке
 Zaporoviana gens (IX-2) 1279³
див. Запорозький народ
 Zaporoviensis Natio (IX-2) 1297²
див. Запорозький народ
 Zaporowischen (IX-1) 775² *див.*
 Козаки запорозькі
 Zaporozka Sicz (VII) 303² *див.*
 Запорозька Січ
 Zaporozcy (VII) 474³, 580 *див.*
 Козаки запорозькі
 Zaporozze (VII) 566 (VIII-1) 61¹,
 72¹, 121³, 222¹, 246² (VIII-2)

27³, 180¹, 182¹, 214 *див.* Запо-
 рожжя
 Zaslavia, м. (VII) 218¹ *див.* Ізяс-
 лавль
 Zathmar comitatus (II) 493¹ *див.*
 Сатмарський комітат
 Zbaraż (Zbaraz), м. (VIII-2) 222
див. Збараж
 Zborovia, м. (VIII-2) 202 *див.*
 Зборів
 Zborów (Zborow), м. (VII) 333³
 (VIII-2) 222 (VIII-3) 198¹,
 206⁻ (IX-1) 108¹, 486¹ *див.*
 Зборів
 Zemlyn (Zemlin), м. (II) 488⁶,
 490⁶, 496⁸ (III) 119¹ *див.* Зем-
 лин, м.
 Zemplén comitatus
 (Zempléniensis comitatus)
 (II) 489¹, 581 (III) 119¹ *див.*
 Землинська столиця
 Zemplén-vármegyér (II) 581 *див.*
 Землинська столиця
 Zenik, місцевість, біля Богусла-
 ва (IX-2) 1343
 Zereth, р. (IV) 442 *див.* Серет, р.,
 ліва притока Дунаю
 Zidzi, народ (VIII-2) 122² *див.*
 Євреї
 Ziemiani, плем'я (I) 77³ *див.*
 Семнони
 Ziwotow, м. (IX-1) 288¹ *див.*
 Животів
 Zmodzkie ksiestwo (VI) 356¹
 Zolotka, с. (II) 487⁻ *див.* Солон-
 ка
 Zolte Wody, р. (VIII-2) 182¹,
 183⁵, 186¹ *див.* Жовті Води
 Zolwa, с. (II) 487⁻ *див.* Свалява
 Zoloa, с. (II) 460³ *див.* Свалява

Ztir, p. **(I)** 490¹ *див.* Стир
 Zudaczoviensis terra **(IV)** 476
див. Жидачівська земля
 Zürich, м. [у Швейцарії] **(I)** 27²
 Zyd (Zud) **(VIII-2)** 122² *див.* Єв-
 рей
 Zyurutwa, с. **(II)** 487- *див.* Стре-
 тава
 Zytomir, м. **(IV)** 485 *див.* Жито-
 мир

Zyud, місцевість [в Угорщині]
(III) 66³
 Żółkiew, м. **(V)** 651 *див.* Жовква
 Żydzi (Zydzi, Żydzi), народ **(V)**
 623, 651, 652 **(VI)** 127^{5,6}, 620
(VIII-2) 132- **(VIII-3)** 47²,
 212- *див.* Євреї
 Żydzi lwowscy **(VI)** 65¹, 126⁴,
 127⁶ *див.* Жиди львівські

- Ἄβαρῆνοί, народ (I) 70² *див.*
 Ἀἰαρινοί
- Ἄβάροι, народи (I) 181¹ *див.*
 Авари
- Ἄβιοι, плем'я (I) 105
- Ἄγιος Γεώργιος, м. (III) 279¹
див. Біла Церква
- Ἄειφόρ, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Дніпро, Ненаситецький поріг
- Ἄλανοί Σκύθαι, племена (I)
 124⁴ *див.* Алани
- Ἄλανορσοί, народ (I) 124⁴
- Ἄλιόβριξ, м., на нижньому Ду-
 наю (I) 138
- Ἀμάδοκοι, плем'я (I) 118² *див.*
 Амадоки
- Ἄνάρτοι, народ (I) 130
- Ἀνδρόφαγοι, плем'я (I) 110 *див.*
 Андрофаги
- Ἄνται, народи (I) 175³, 180¹,
 194¹, 366¹, 371¹ *див.* Анти
- Ἄντης, народи (I) 169, 176 *див.*
 Анти
- Ἄρπιοι, народи (I) 131 *див.*
 Карпи
- Ἄρσιῆται, народ (I) 130
- Ἀσπρόкаστρον μέγα, м. (II)
 279 *див.* Білгородка, м., у
 Київській землі
- Ἀστήλ, м. (I) 230¹, 296¹ *див.*
 Гтиль
- Ἀἰαρινοί (Ἀβαρῆνοί), народ (I)
 70² *див.* Ἀβαρῆνοί
- Βαράγγοι, народи (I) 603 *див.*
 Варяги
- Βαράγγοι Ῥῶς, народ (I) 380
- див.* Варяги-Русь
- Βαρουφόρος, поріг (I) 619, 620
див. Дніпро, Вовниський,
 поріг
- Βαρσιλήιοι, плем'я (I) 109² *див.*
 Барсилії
- Βασίλειοι, народ (I) 121 *див.*
 Скити Царські
- Βερβιάνοι, плем'я (I) 206³, 418²
див. Тиверці
- Βερζιλία, плем'я (I) 109²
- Βερούτζη (Λεάντι), поріг дні-
 провий (I) 619, 620 *див.*
 Λεάντι
- Βίεσσοι, народ (I) 130 *див.* Беси
- Βόικι, субетнос український (I)
 212¹, 213 *див.* Бойки
- Βορδόνη, місцевість (II) 524³
див. Burzenland
- Βορδόνης, людність (II) 524,
 524³ *див.* Бродники
- Βόρειοι Σκύθαι, народи (I) 615,
 615¹ *див.* також Скити
- Βοριών, м. (I) 463
- Βόσποροι, народ (I) 78⁴
- Βουδινόν, г. (I) 118 *див.*
 Βωδιονόν
- Βούλανες (Σούλανες), народ (I)
 70¹ *див.* Σούλανες
- Βουλάνοι, народ (I) 72³ *див.*
 Поляни польські
- Βουλγάροι, народ (I) 158⁴ (II)
 529³ *див.* Болгари
- Βουлниπράχ, поріг (I) 619, 620
див. Дніпро, Вовниський по-
 ріг
- Βωδινοί, плем'я (I) 118 *див.* Бу-
 дини
- Βωδιονόν (Βουδινόν), г. (I) 118
див. Βουδινόν

Γαλακτοφάγοι, плем'я (I) 105
 Γαλίιτζης, м. (II) 469 (III) 544
див. Галич, м., у Галичині
 Γελανδρί, поріг дніпровий (I)
 619, 620
 Γερμάνες, народ (I) 137¹, 485-
див. Германці
 Гέται, плем'я (I) 129⁵ *див.* Гети
 Гέται άθανατίζοντες, плем'я (I)
 134 *див.* Гети-невмираки
 Γοθία, князівство (IV) 296²
див. Готія
 Γύθωνες, народи (I) 70 *див.* Готи

Δάιξ, г. (I) 73 *див.* також Ураль-
 ські гори
 Δακοί, плем'я (I) 129⁵ *див.* Даки
 Δερβλενίνοι, племена (I) 201¹,
 202, 418² *див.* Деревляни
 Διέρνα, м. (I) 163¹ *див.* Черна, м.
 Δοκίδαυα, осада, між Дністром
 і Серетом (I) 132⁴
 Δρομίται, народ (I) 618 *див.*
 Дроміти

Έσσουπῆ, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Дніпро, Есупі, поріг

Ζαργίδαυα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132⁴

Θρηῆκοι, народи (I) 105¹ *див.*
 Траки

Ίαβδεορτίμ, провінція (I) 201¹
 Ίερόν, протока (I) 440 *див.* Бос-
 порська протока
 Ίπλημολγοί, плем'я (I) 105 *див.*
 також Скити

Ίστρος, р. (I) 463² *див.* Дунай

Καλλιπίδαи, народ (I) 110¹
див. Каліпіди
 Καρνάβα, м. (II) 523¹ *див.* Ка-
 варна
 Καρνέα, м. (II) 523¹ *див.* Карна
 Καρπιανοί, народи (I) 130, 131
див. Карпи
 Καρρόδονονον, м., на нижньому
 Дунаю (I) 138²
 Καρσιδαυα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132⁴
 Καύκασα, місцевість (I) 155¹
 Καφᾶ, м. (IV) 298³ *див.* Кафа
 Καύκωνες, плем'я (I) 155¹
 Κλήματα, провінція (I) 463²
див. Клімата
 Κληπίδαυα, осада, поблизу
 Дністра (I) 132⁴
 Κλίματα (Κλήματα), провінція
 (IV) 296²
 Κοιστοβῶκοι, народ (I) 130 *див.*
 Койстобоки
 Κοτράγες, племена (I) 158⁴ *див.*
 Кутургурі
 Κοτράγηρος, з племені кутургу-
 рів (I) 181¹ *див.* Кутругур
 Κωνστάντεια, м. (I) 472³ *див.*
 Константиола
 Κως, о. (I) 103 *див.* Кой

Λεάντι, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Вероутзі
 Λενζάνινοι (Λενξενίνοι), пле-
 м'я (I) 201¹, 202, 203, 419 (II)
 361, 373, 384 *див.* Лучани,
 плем'я
 Λετούαι, народ (I) 72³

Μάρισος, р. (I) 129 *див.* Марош
 Μασσαγέται, плем'я (I) 311¹
див. Масагети
 Μάταρχα, м. (I) 417 (II) 507-
див. Тмуторокань, м.
 Ματράχα, м. (II) 506, 506³, 507-
 512¹ *див.* Тмуторокань, м.
 Μαυρόκαστρον, м. (I) 463-
 Μεγάλη Ῥωσία (III) 544 *див.*
 Галицька митрополія
 Μελάγχλαινοι, народ (I) 110,
 118 *див.* Мелянхляйни
 Μετανάσται, народи (I) 124
див. Язиги
 Μικρά Ῥωσία (I) 1 *див.* Галиць-
 ко-Волинська митрополія
 Μιξέλληνες, народ (I) 104
 Μυρμιδόνες, народ (II) 55³ *див.*
 Мірмідонці
 Ναβαρόν, м. (I) 117¹ *див.*
 Наваарон
 Νάπαι, народ (I) 142³ *див.* Спалеї
 Ναπρεζή (Στρούχουν, Στρού-
 βουν), поріг дніпровий (I) 619,
 620 *див.* Строухун, Стру-
 бун
 Ναυάροι, народ (I) 117¹ *див.* та-
 кож Неври
 Ναυαρόν (Ναβαρόν), м., на р.
 Каркинит (I) 117¹
 Νεασήτ, поріг (I) 619 *див.* Дні-
 про, Ненаситецький поріг
 Νεμογάρδη, м. (I) 415 *див.* Нов-
 город, м., [у Росії]
 Νοτιόδουνον, м., на нижньому
 Дунаю (I) 137⁵
 Ὀγγλος, територія (I) 160 *див.*
 Угол

Ὀγγροι, народи (I) 618¹ *див.*
 Угри
 Οἰόρπατα (I) 122, *див.* Амазон-
 ки савроматські
 Ὀσσιοι, плем'я (I) 72
 Ὀστροβουνίπραχ, поріг (I) 619,
 620 *див.* Дніпро, Островний
 праг, поріг
 Οὔάρνοι, плем'я (I) 164² *див.*
 Варни
 Οὔέλται, плем'я (I) 72³ *див.*
 Вельти
 Οὔενέδαи, народи (I) 78 *див.* Ве-
 неди
 Οὔίτιοι, плем'я (I) 547 *див.* Бу-
 дини
 Οὔιβαντοουάριον, м., на ниж-
 ньому Дунаю (I) 138-
 Οὔλборсі, поріг (I) 619, 620 *див.*
 Дніпро, Островний праг, по-
 ріг
 Οὔλτινοι, племена (I) 201¹, 202
див. Уличі
 Οὔννογουνδούες, племена (I)
 158⁴ *див.* Онугури
 Οὔννοι, плем'я (I) 154, 311¹ *див.*
 Гуни
 Οὔργοι, народ (I) 121 *див.* Урги
 Οὔτίδαυα, осада, між Дністром
 і Серетом (I) 132⁴
 Ευλουργος, монастир (III) 421
див. Афон, Богородиці мо-
 настир
 Πάλοι, народ (I) 142³ *див.* Спа-
 леї
 Παντικάπαλον, м. (I) 97 *див.*
 Керч
 Πατζινακία, земля (I) 236 *див.*

- Печенізька земля
 Πατζινάκοι, племена (II) 529³
див. Печеніги
- Πατρίδαυα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132⁴
- Περάτεια (Περατία), м. крим-
 ське (IV) 296, 296²
- Πετρόδαυα, осада між Дністром
 і Серетом (I) 132⁴
- Πηγάς, частина міста (III) 421
див. Константинополь, Пера,
 частина міста
- Πεγγίται, народ (I) 130
- Προβορίδαυα, осада, між Дні-
 стром і Серетом (I) 132^{3,4}
- Πρεσθάβα, м. (I) 518 *див.* Пе-
 реяслав, м., на Київщині
- Προποντίς, море (II) 559 *див.*
 Пропонтида
- Ῥά, р. (I) 73 *див.* Волга
- Ῥεξιναλοί, народи (I) 124 *див.*
 Роксолани
- Ῥόβοσκοι, населення Поволжя
 (I) 544 *див.* Rogastadzans
- Ῥοξολανοί, народ (I) 121 *див.*
 Роксоляни
- Ῥωμαῖοι, жителі (II) 153³ *див.*
 Римляни
- Ῥως, народ (I) 144, 193¹, 393,
 401, 431¹, 506, 564, 565, 611,
 618 (II) 524⁴ *див.* Українці
- Ῥωσία, народ (I) 201¹, 423, 497³,
 518 (II) 73¹, 511¹, 516² *див.*
 Українці
- Ῥωσία, д-ва (I) 201¹, 423, 497³,
 518 (II) 73¹, 511¹, 516² *див.*
 Україна
- Ῥωσίας ποταμός (III) 279¹ *див.*
 Рось
- Σαβῶκοι, народ (I) 130 *див.* Са-
 боки
- Σάνδαυα, осада, між Дністром і
 Серетом (I) 132⁴
- Σαυρομάται, народи (I) 122 *див.*
 Сармати
- Σέρβοι (Σέρωι), плем'я (I) 78
див. Σέρωι
- Σθλαβινοί, народи (I) 79, 619
див. Слов'яни
- Σκλαβηνοί, народи (I) 79, 164²,
 366¹ *див.* Слов'яни
- Σκλαβηνοί, народи (I) 172, 173,
 548 *див.* Словени
- Σκλάβοι, народи (I) 175³, 201¹
див. Слов'яни
- Σκλαυηνοί, народи (I) 79, 169⁷
див. Слов'яни
- Σκῦθαι, народи (I) 105, 110¹,
 118, 496 *див.* Скити
- Σκῦθαι Ἄροτῆρες, народ (I) 109
див. Скити-орачі
- Σκῦθαι Βασίλῃοι, народ (I) 109,
 120³ *див.* Скити Царські
- Σκῦθαι Γεωργοί, народ (I) 109,
 122¹ *див.* Скити-Хлібороби
- Σκυθίη, д-ва (I) 128² *див.* Скитія
- Σουδινοί, плем'я (I) 70² *див.* Бу-
 дини
- Σούλανες, народ (I) 70² *див.*
 Βούλανες
- Σπόροι, народи (I) 78⁴, 142³ *див.*
 Слов'яни
- Σπόροι, народ (I) 78⁴ *див.* Серби
- Σταυανοί, плем'я (I) 70² *див.*
 Ставани
- Στρούβουν, поріг (I) 619, 620
див. Ναπρεζή
- Στρούχουν, поріг (I) 619, 620
див. Ναπρεζή

Συρμάται, народи (I) 119, 122
div. Сармати

Ταμασίδαινα, осада, між Дні-
стром і Серетом (I) 132⁴

Ταμάταρχα, м. (II) 506 div.
Тмуторокань, м.

Ταυροσκύθαι, народ (II) 524³,
561 div. Тавроскити

Τεβερβιάνοι, плем'я (I) 206³ div.
Тиверці

Τελιούτζα, м. (I) 415 div. Лю-
беч

Τζερνίγωγα, м. (I) 415 div. Чер-
нігів

Τρύλλος, р. (I) 206² div. Дністер

Τυμάταρχα, м. (I) 417, 522⁴ (II)
506 div. Тмуторокань, м.

Τυρανοί, жителі (I) 87 div. Ті-
ряни

Τύρας, р. (I) 206 div. Дністер
Τύρας, м. (I) 87 div. Білгород,
м., на усті Дністра

Φράγγοι, народ (I) 618 div.
Франки

Φρουγουνδίωνες, народ (I) 70²

Χερσονήσος, м. (I) 94 div. Кор-
сунь, м., у Криму

Χερσῶν, м. (IV) 296² div. Кор-
сунь, м., у Криму

Χιγγουλόυς (Χιγγυλόυς, Χιδ-
μάς), р. (I) 233, 234 div. Хи-
гулу́с, Хидма́с

Χιγγυλόυς, р. (I) 234 div. Хи-
гулу́с

Χιδμάς, р. (I) 233 div. Хи-
гулу́с

ЗМІСТ

Передмова	5
Список скорочень	13
Алфавітний ряд кирилицею (український шрифт).....	15
А	15
Б	22
В	51
Г	82
Ґ	100
Д	102
Ж	118
Є	115
Є	116
З	123
И	132
І, Й	133
К	137
Л	190
М	209
Н	231
О	242
П	251
Р	288
С	310
Т	340
У	359
Ф	373
Х	375
Ц	381
Ч	383
Ш	397
Щ	401
Ы, Э, Ю	402
Я	403
Алфавітний ряд латинським шрифтом.....	407
А	407
В	409
С, Ї	413
Д	417
Е, Ё, G	419
Н	422
І, J	424
К	425
Л	429
М	433
N	436
О	437
Р	439
R	444
S	448
T	452
U, V	455
W	458
Y, Z	461
Алфавітний ряд грецьким шрифтом.....	463

Наукове видання

ГРУШЕВСЬКИЙ
Михайло Сергійович

**ІСТОРІЯ
УКРАЇНИ-РУСИ**

Географічний та етнічний покажчик

Упорядники:

СКОЧИЛЯС Ірина Богданівна, ХАЛАК Надія Володимирівна

Редактор Я. Р. ДАШКЕВИЧ
Оформлення художника МАР'ЯНИ ПЕЛЕХ
Технічний редактор МИХАЙЛО ГЛАДЬО
Коректор Н. О. КІТ

Оригінал-макет виготовлено у Львівському відділенні Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського

Підписано до друку 07.11.2010. Формат 84x108/32. Папір офс. № 1.
Офсетний друк. Ум. друк. арк. 23,3. Ум. фарбовідб. 23,72. Обл.-вид. арк.
24,91. Зам. 92.

Віддруковано з оригінал-макету
в друкарні ЛА «Піраміда».